

Program Erasmus+

Vodič kroz program

*U slučaju nepodudaranja u značenju između verzija na različitim jezicima
prednost ima verzija na engleskom jeziku.*

Verzija 1 12. 11. 2025. (2026.)

Sadržaj

Sadržaj	2
DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+	4
KOJI SU CILJEVI PROGRAMA ERASMUS+?	6
PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+	7
VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+	11
KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?	15
KOLIKI JE PRORAČUN?	18
TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?	19
KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?	21
TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?	32
DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ	37
KOJE SU AKTIVNOSTI PREDSTAVLJENE U VODIČU?	37
KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE	39
ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?	40
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU	42
ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH	73
MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU	81
MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA	102
MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH	122
MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH	142
ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH	143
MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST ORGANIZACIJA S ERASMUS AKREDITACIJOM U PODRUČJU MLADIH	148
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH”	151
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA	164
AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH	177
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU”	193
MOBILNOST OSOBLJA U PODRUČJU SPORTA	203
ERASMUS+ VIRTUALNE RAZMJENE	213
KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA	220
PARTNERSTVA ZA SURADNJU	223
SURADNIČKA PARTNERSTVA	231
MALA PARTNERSTVA	239
EUROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠKOLA	247
PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST	254
CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI	255

AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS	270
PARTNERSTVA ZA INOVACIJE	285
SAVEZI ZA INOVACIJE	286
JAČANJE KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU	309
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (SOO)	327
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH	338
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA	347
NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA	353
KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI.....	359
MLADI EUROPE ZAJEDNO.....	361
AKTIVNOSTI JEAN MONNET	369
AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA	370
AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA	386
RASPRAVA O POLITIKAMA PROGRAMA JEAN MONNET	397
DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE	407
KAKO PODNIJETI PRIJAVU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?	407
1. KORAK: REGISTRACIJA	408
2. KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA	409
3. KORAK: PROVJERA FINACIJSKIH UVJETA.....	420
4. KORAK: ISPUNITI I POSLATI PRIJAVNI OBRAZAC	427
DIO D – POJMOVNIK	437

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, a obuhvaća razdoblje od 2021. do 2027. Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport najvažnija su područja za osobni i profesionalni razvoj građana. Visokokvalitetno, uključivo obrazovanje i osposobljavanje te informalno i neformalno učenje na koncu mladima, ali i sudionicima svih dobi, pružaju kvalifikacije i vještine potrebne za konstruktivno sudjelovanje u demokratskom društvu, međukulturno razumijevanje i uspješan prelazak na tržište rada. Nakon velikog uspjeha programa u razdoblju od 2014. do 2020. uloženo je još više truda da Erasmus+ pruži priliku većem broju sudionika i širem spektru organizacija, a u prvom je planu njegov kvalitativni učinak i doprinos uključivijem i povezanijem, zelenijem i digitalnijem društvu.

Europskim građanima treba više znanja, vještina i kompetencija nužnih za život u dinamičnom društvu koje se sve više okreće mobilnosti, multikulturalizmu i digitalizaciji. Boravak u drugoj zemlji radi studiranja, učenja i rada trebao bi postati standard, a svatko bi trebao dobiti priliku da uz materinski nauči i dva strana jezika. Ovaj je program bitan element za ostvarenje ciljeva europskog prostora obrazovanja, Akcijskog plana za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027., strategije Europske unije za mlade i plana rada Europske unije u području sporta (2024. – 2027.). Program uvelike podupire i inicijativu Unija vještina i Strategiju za Uniju pripravnosti.

Program znatno doprinosi inicijativi Unija vještina tako što podupire osobe u razvoju osnovnih vještina, povećava privlačnost zanimanja u nastavi, potiče poduzetništvo i inovacije, podupire najsuvremenija znanja i akademsku izvrsnost, olakšava priznavanje vještina i kvalifikacija te omogućuje integraciju na tržište rada i stjecanje potrebnog znanja, vještina i kompetencija u Europi. Poduzeća u EU-u trebaju iskoristiti talente i inovacije da postanu konkurentnija. To ulaganje u znanje, vještine i kompetencije bit će važno za pojedince, ustanove, poduzeća, organizacije i društvo u cjelini jer će doprinijeti održivom rastu, pravednosti, blagostanju i socijalnom uključivanju u Europi i šire.

U skladu s ciljevima Novog europskog programa za inovacije koji se odnose na razvoj talenata radi poticanja inovacijskog kapaciteta Europe, za budući održivi rast i koheziju u Europi ključan je razvoj digitalnih vještina, kao i kompetencija i vještina u područjima koja su usmjerena na budućnost, kao što su borba protiv klimatskih promjena, čista energija, umjetna inteligencija, robotika i analiza velike količine podataka.

Kako bi se povećao kvalitativan učinak njegovih aktivnosti i svima osigurale jednake mogućnosti, program će u većoj i boljoj mjeri obuhvaćati ljude različite dobi iz raznovolikih kulturnih, društvenih i gospodarskih sredina kako nitko ne bi bio zapostavljen. Vrlo je važno ovaj program približiti i onima koji imaju manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i migrante te građane Europske unije koji žive u udaljenim područjima ili se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama. Na taj će način program poticati sudionike, osobito mlade, da se uključe u civilno društvo i nauče u njemu aktivno sudjelovati, upoznajući se sa zajedničkim vrijednostima Europske unije. Osim toga, program će 2026. nastaviti sanirati socioekonomske posljedice i posljedice na obrazovanje agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, među ostalim potporom za projekte koji promiču obrazovne aktivnosti i olakšavaju integraciju ljudi koji bježe od rata u Ukrajini u nova okruženja za učenje, kao i aktivnostima za podršku organizacijama, učenicima i osoblju u Ukrajini.

Drugi su problem negativni trendovi ograničenog sudjelovanja u demokratskom životu i općenito slabe upoznatosti s europskim pitanjima, kao i njihov utjecaj na živote svih europskih građana. Mnogi se nisu skloni aktivno angažirati u svojim zajednicama niti sudjelovati u političkom i društvenom životu Europske unije, ili pritom nailaze na poteškoće. Jačanje europskog identiteta i sudjelovanja mladih u demokratskim procesima od presudne je važnosti za budućnost Europske unije. U pandemiji bolesti COVID-19 pokazalo se da je pristup obrazovanju bitan za brz oporavak od krize. To se može postići i aktivnostima neformalnog učenja namijenjenima jačanju vještina i kompetencija mladih i polaznika obrazovanja odraslih te njihova aktivnog građanstva. U skladu sa Strategijom za Uniju pripravnosti Program doprinosi jačanju socijalne kohezije i razvoju socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije. Podupire i aktivnosti čiji je fokus kritičko mišljenje te digitalna i medijska pismenost, čime pomaže u sprečavanju i suzbijanju dezinformacija i lažnih vijesti.

U skladu s prioritetom Europske unije da njezino gospodarstvo postane održivo, Erasmus+ projekti trebali bi biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekata organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju što mogu učiniti da projekti budu održiviji te će im pomoći da osmisle zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Podupiranje i olakšavanje transnacionalne i međunarodne suradnje među organizacijama u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta važno je da bi se ljudima omogućilo stjecanje više ključnih kompetencija, smanjilo rano napuštanje školovanja i lakše priznavale kompetencije stečene formalnim, informalnim i neformalnim učenjem. Time se pospješuje razmjena ideja i dobrih primjera iz prakse, prenošenje stručnog znanja i razvoj digitalnih sposobnosti, što doprinosi visokokvalitetnom obrazovanju i jača socijalnu koheziju. Program Erasmus+ jedna je od najvidljivijih uspješnih inicijativa Europske unije. Temelji se na više od 35 godina iskustva s europskim programima u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta u Europi, ali i u međunarodnim partnerstvima.

Vodič kroz program Erasmus+ za 2026. sastavni je dio poziva na podnošenje prijedloga za Erasmus+ za 2026. (dalje u tekstu „poziv“) i sadržava uvjete za sudjelovanje i financiranje u okviru tog poziva. Kao takav podliježe i temelji se na odredbama Uredbe (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+¹ (dalje u tekstu „Uredba o programu Erasmus“) i Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2026. Aktivnosti uključene u taj poziv mogu se izmijeniti objavom ispravka. Potencijalni prijavitelji pozivaju se da redovito pregledavaju internetske stranice programa Erasmus+ te Godišnji program rada za Erasmus+ i njegove izmjene. Primjenjuje se Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka) (dalje u tekstu „Financijska uredba EU-a“). Provedba tog poziva ovisi i o raspoloživosti sredstava predviđenih nacrtom proračuna nakon što proračunsko tijelo EU-a donese proračun za određenu godinu ili kako je predviđeno sustavom privremenih dvanaestina.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj/hrv>.

KOJI SU CILJEVI PROGRAMA ERASMUS+?

OPĆI CILJ

Opći je cilj programa cjeloživotnim učenjem podupirati obrazovni, profesionalni i osobni razvoj ljudi u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi i šire, što doprinosi održivom rastu, kvaliteti radnih mjesta, socijalnoj koheziji, poticanju inovacija te jačanju europskog identiteta i aktivnoga građanstva. Program će kao takav biti bitan instrument za izgradnju europskog prostora obrazovanja i podupirati provedbu europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uz temeljne sektorske programe. Osim toga, bitan je za unapređenje suradnje u području politike za mlade u skladu sa strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i razvoj europske dimenzije u području sporta.

SPECIFIČNI CILJEVI

Program ima sljedeće specifične ciljeve:

- promicati mobilnost u svrhu učenja za pojedince i skupine te suradnju, kvalitetu, uključivost i pravednost, izvrsnost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja
- promicati mobilnost u svrhu neformalnog i informalnog učenja, aktivno sudjelovanje mladih te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području mladih
- promicati mobilnost u svrhu učenja za sportsko osoblje te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini sportskih organizacija i politika u području sporta.

PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

Program u svim aktivnostima koje obuhvaća nastoji promicati jednake mogućnosti i pristup, uključivost, raznolikost i pravednost. To se posebno odnosi na organizacije i sudionike s manje mogućnosti pa se u okviru programa upravo njima stavljaju na raspolaganje određeni mehanizmi i resursi. Pri osmišljavanju projekata i aktivnosti organizacije bi trebale primjenjivati uključiv pristup kako bi oni bili dostupni različitim skupinama sudionika.

Da bi projekti bili što uključiviji i raznolikiji, ključna je i potpora nacionalnih agencija. Na temelju općih načela i mehanizama na europskoj razini nacionalne agencije sastavit će planove za uključivost i raznolikost kako bi što bolje pristupile potrebama sudionika s manje mogućnosti i podržale organizacije koje rade s tim ciljnim skupinama u svojem nacionalnom kontekstu. Resursni centri SALTO, koji podupiru provedbu programa, također imaju važnu ulogu u promicanju i provedbi mjera za uključivost i raznolikost, osobito kad je riječ o prikupljanju znanja te osmišljavanju i provedbi aktivnosti jačanja kapaciteta za osoblje nacionalnih agencija i korisnike programa. Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) ima jednako važnu ulogu za komponente programa kojima se izravno upravlja. U trećim zemljama koje nisu pridružene programu delegacije EU-a i, ako postoje, nacionalni uredi i kontaktne točke za Erasmus+ ključni su za približavanje programa ciljnim skupinama.

Radi primjene tih načela izrađen je **okvir za mjere uključivanja**² i razvijena **Strategija za uključivanje i raznolikost**³, koja obuhvaća sva područja programa kako bi širi spektar organizacija imao lakši pristup financiranju i kako bi se doprlo do više osoba s manje mogućnosti. Time je ujedno stvoren okvir za projekte koji se bave se pitanjima uključivosti i raznolikosti. Cilj je te strategije pomoći u otklanjanju prepreka s kojima se različite ciljne skupine suočavaju pri pristupu takvim mogućnostima u Europi i šire.

Popis takvih potencijalnih prepreka u nastavku nije iscrpan, nego je zamišljen kao smjernica za poduzimanje mjera radi povećanja pristupačnosti i uključivanja osoba s manje mogućnosti. Te im prepreke, svaka za sebe ili više njih odjednom, mogu onemogućiti sudjelovanje.

- **Invaliditet:** uključuje fizičke, mentalne, intelektualne ili osjetilne teškoće koje, u interakciji s različitim preprekama, pojedincu mogu onemogućiti da u potpunosti sudjeluje u društvu, ravnopravno s drugima⁴.
- **Zdravstveni problemi:** prepreke mogu proizlaziti iz zdravstvenih problema, kao što su teške ili kronične bolesti, ili bilo kojeg drugog fizičkog ili mentalnog stanja povezanog sa zdravljem koje nekome može onemogućiti da sudjeluje u programu.
- **Prepreke povezane sa sustavima obrazovanja i osposobljavanja:** s preprekama se mogu suočavati pojedinci koji iz različitih razloga postižu slabije rezultate u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, osobe koje su rano napustile školovanje, mladi koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja niti u sustavu obrazovanja odraslih (skupina NEET) i odrasli polaznici s nižom razinom vještina. Iako na to mogu utjecati i drugi čimbenici, te poteškoće u obrazovanju, unatoč tome što mogu biti povezane i s osobnim okolnostima, većinom proizlaze iz obrazovnih sustava koji stvaraju strukturna ograničenja i/ili ne uzimaju potpuno u obzir potrebe pojedinaca. Pojedinci se mogu suočavati i s preprekama u sudjelovanju kad im se zbog strukture kurikuluma teško uključiti u međunarodnu mobilnost u svrhu učenja ili osposobljavanja u okviru školovanja.
- **Kulturne razlike:** iako ljudi u bilo kojoj situaciji mogu kulturne razlike smatrati preprekama, one mogu osobito utjecati na ljude s manje mogućnosti. Takve razlike općenito mogu predstavljati znatne prepreke u učenju, ponajviše osobama migrantskog ili izbjegličkog podrijetla, naročito ako je riječ o novopridošlim migrantima, pripadnicima nacionalnih ili etničkih manjina, osobama koje se služe znakovnim jezikom ili osobama koje imaju poteškoća s

² Provedbena odluka Komisije o okviru za mjere uključivanja u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti 2021. – 2027.: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27>.

³ Smjernice za provedbu – Strategija za uključivanje i raznolikost programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en.

⁴ Više informacija o ovoj temi dostupno je u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

jezičnom prilagodbom i kulturnim uključivanjem. Izloženost stranim jezicima i kulturnim razlikama pri sudjelovanju u bilo kakvim aktivnostima programa neke pojedince može obeshrabriti i na neki način ograničiti koristi njihova sudjelovanja. Takve kulturne razlike čak mogu spriječiti potencijalne sudionike da se prijave za potporu putem programa pa im u tom slučaju potpuno onemogućuju sudjelovanje.

- **Društvene prepreke:** prepreku mogu predstavljati poteškoće u društvenoj prilagodbi, kao što su ograničene društvene kompetencije, antisocijalno ili visokorizično ponašanje, (bivši) prijestupnici, (bivši) ovisnici o drogama ili alkoholu ili društvena marginalizacija. Druge društvene prepreke mogu proizlaziti iz obiteljskih okolnosti, na primjer ako je osoba prva u svojoj obitelji pristupila visokom obrazovanju, ako je roditelj (osobito samohrani ili s malom djecom, a bez šire neformalne mreže za skrb o njima), njegovatelj, hranitelj obitelji ili dijete bez roditelja ili ako je osoba živjela ili živi pod institucijskom skrbi.
- **Ekonomske prepreke:** prepreke mogu proizlaziti iz nepovoljnog ekonomskog položaja, kao što su nizak životni standard, niski prihodi, školovanje uz rad radi uzdržavanja, ovisnost o sustavu socijalne skrbi, dugotrajna nezaposlenost, teške situacije ili siromaštvo, beskućništvo, zaduženost ili drugi financijski problemi. Druge poteškoće mogu proizlaziti iz ograničene prenosivosti usluga (posebno potpore za osobe s manje mogućnosti) koje moraju biti „mobilne” zajedno sa sudionikom kad se aktivnost odvija daleko od njegova boravišta, a pogotovo ako se odvija u inozemstvu.
- **Prepreke povezane s diskriminacijom:** prepreke mogu biti posljedica diskriminacije na temelju spola, dobi, etničkog podrijetla, vjere, uvjerenja, seksualne orijentacije, invaliditeta ili intersekcijskih čimbenika (kombinacije dviju ili više spomenutih vrsta diskriminacije).
- **Geografske prepreke:** prepreka može biti život u, na primjer, udaljenim ili ruralnim područjima, na malim otocima ili u perifernim/najudaljenijim regijama⁵, u predgrađima, u područjima s manje usluga (ograničen javni prijevoz, loša infrastruktura) ili u slabije razvijenim područjima trećih zemalja.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Kako bi se pospješila digitalna transformacija i učinkovitije odgovorilo na društvene izazove kao što su umjetna inteligencija ili dezinformacije, Europi su potrebni sustavi obrazovanja i osposobljavanja i područja mladih prilagođeni digitalnom dobu. U skladu sa strateškim prioritetima **Akcijskog plana za digitalno obrazovanje** (2021. – 2027.)⁶ i dvije preporuke Vijeća⁷ donesene u studenome 2023. o a) ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje i b) poboljšanju prenošenja digitalnih vještina u obrazovanju i osposobljavanju, program Erasmus+ ima ključnu ulogu u podupiranju građana svih dobnih skupina u stjecanju digitalnih vještina i kompetencija koje su im potrebne za život, učenje, rad, ostvarivanje prava, informiranost, pristup internetskim uslugama, komunikaciju te kritičku konzumaciju, stvaranje i diseminaciju digitalnog obrazovnog sadržaja.

Program će podupirati prvi strateški prioritet Akcijskog plana, razvoj uspješnog ekosustava digitalnog obrazovanja, i to jačanjem kapaciteta i kritičkog mišljenja o tome kako iskoristiti mogućnosti digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje u svim vrstama ustanova za obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama i u svim sektorima te razviti i provesti planove za digitalnu transformaciju obrazovnih ustanova.

Program će podupirati i drugi strateški prioritet Akcijskog plana, odnosno mjere za poboljšanje razvoja digitalnih vještina i kompetencija na svim razinama društva i za sve (uključujući mlade s manje mogućnosti, učenike, studente, tražitelje zaposlenja i radnike). U prvom će planu biti razvoj osnovnih i naprednih digitalnih vještina, kao i digitalne pismenosti, koja je postala neophodna za svakodnevni život i potpuno sudjelovanje u civilnom društvu i demokraciji.

⁵ Europska unija ima devet najudaljenijih regija. To su Francuska Gijana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, otok Réunion i Saint-Martin (Francuska), Azori i Madeira (Portugal) te Kanarski otoci (Španjolska).

⁶ Europski prostor obrazovanja – Akcijski plan za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.): https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hr

⁷ Preporuka Vijeća o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15741-2023-INIT/hr/pdf>; Preporuka Vijeća o poboljšanju pružanja digitalnih vještina i kompetencija u obrazovanju i osposobljavanju: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15740-2023-INIT/hr/pdf>

U skladu s ta dva strateška prioriteta Akcijskog plana otvorena je Europska platforma za digitalno obrazovanje⁸ kako bi se ojačala suradnja u digitalnom obrazovanju na razini EU-a te pridonijelo razmjeni dobre prakse, zajedničkom stvaranju i eksperimentiranju. Platforma državama članicama omogućuje bližu međusektorsku suradnju razmatranjem digitalnog obrazovanja i osposobljavanja u okviru cjeloživotnog učenja. Povezuje nacionalna tijela, privatni sektor, stručnjake, istraživače, pružatelje usluga obrazovanja i osposobljavanja te civilno društvo fleksibilnijim razvojem politike i prakse u digitalnom obrazovanju.

Radi provedbe tog okvira politike putem programa razrađena je **Digitalna strategija**⁹, koja obuhvaća sva područja programa kako bi se njegovim korisnicima i provedbenim akterima pomoglo da uspješno razviju digitalnu dimenziju financiranih projekata.

Zahvaljujući intenzivnijoj primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije, kombinirane mobilnosti (kombinacije fizičke i virtualne mobilnosti) i virtualne suradnje program bi trebao obuhvatiti veći krug korisnika u Uniji i šire.

OKOLIŠ I BORBA PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA

Zaštita okoliša i klime trenutačno su glavni prioritet EU-a, a bit će i ubuduće. **Komunikacija o europskom zelenom planu**¹⁰ nova je europska strategija rasta u kojoj se ističe ključna uloga škola, ustanova za osposobljavanje i sveučilišta da s učenicima, roditeljima i širom zajednicom rade na promjenama koje su potrebne za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Osim toga, u **Preporuci Vijeća o učenju za zelenu tranziciju**¹¹ naglašava se potreba da se polaznicima obrazovanja i osposobljavanja svih dobnih skupina pruži prilika da steknu saznanja o klimatskoj krizi i održivosti u okviru formalnog i neformalnog obrazovanja te da učenje za zelenu tranziciju postane prioritet u politikama i programima obrazovanja i osposobljavanja. Održivost treba ugraditi u sve aspekte obrazovanja i osposobljavanja, uključujući kurikulume, stručno usavršavanje za nastavno osoblje, kao i zgrade, infrastrukturu i način rada.

Erasmus+ je važan instrument za izgradnju znanja, vještina i stavova o klimatskim promjenama i potporu održivom razvoju u Europskoj uniji i šire.

Radi provedbe tog okvira politike putem programa razrađena je **Strategija za zelenu tranziciju i održivi razvoj**¹², koja obuhvaća sva područja programa kako bi se njegovim korisnicima i provedbenim akterima pomoglo da uspješno razviju zelenu dimenziju financiranih projekata.

Program će povećati broj mogućnosti za mobilnost u zelenim sektorima okrenutima budućnosti, čime će se poticati razvoj kompetencija, poboljšati izgledi za razvoj karijere i angažirati sudionici u područjima koja su strateški važna za održiv rast, a pritom će se posebno voditi računa o ruralnom razvoju (održiva poljoprivreda, upravljanje prirodnim resursima, zaštita tla, biopoljoprivreda). Osim toga, Erasmus+, u čijem je središtu mobilnost, trebao bi težiti ugljičnoj neutralnosti promicanjem održivih vrsta prijevoza i odgovornijeg ponašanja prema okolišu.

Okoliš i borba protiv klimatskih promjena horizontalni je prioritet pri odabiru projekata. Prednost će imati projekti čiji je cilj razvoj kompetencija u raznim zelenim sektorima, uključujući one u okviru doprinosa obrazovanja i kulture ciljevima održivog razvoja, razvoj strategija i metodologija za zelene sektorske vještine, kurikuluma usmjerenih na budućnost, kao i inicijative koje podupiru planirane pristupe organizacija sudionica ekološkoj održivosti.

Program podupire inovativne načine na koje učenici, studenti, osoblje i osobe koje rade s mladima mogu doista donijeti pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije, otpada i ugljičnog otiska, odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti). Prednost će imati i projekti koji putem obrazovanja, osposobljavanja, aktivnosti za mlade

⁸ <https://education.ec.europa.eu/hr/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub>

⁹ Smjernice za provedbu – Digitalna strategija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-digital_en.

¹⁰ Europska komisija – Europski zeleni plan: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

¹¹ Preporuka Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01))

¹² Smjernice za provedbu – Zelena strategija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-green_en.

i sportskih aktivnosti omogućuju promjene ponašanja povezane s osobnim preferencijama, kulturnim vrijednostima i osviještenosti te općenito podupiru aktivni angažman za održiv razvoj.

Stoga bi uključene organizacije i sudionici pri osmišljavanju aktivnosti trebali nastojati uključiti zelenu praksu u sve projekte, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša, razmisle o lokalnim aktivnostima i osmisle zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Platforme kao što su Europska platforma za školsko obrazovanje (uključujući eTwinning) i EPALE i dalje će proizvoditi pomoćne materijale i olakšavati razmjenu učinkovite obrazovne prakse i politika u pitanjima okolišne održivosti. Erasmus+ je i moćan instrument za uključivanje širokog spektra dionika u našem društvu (škola, sveučilišta, pružatelja SOO-a, organizacija za mlade i sportskih organizacija, nevladinih organizacija, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva itd.) koji mogu postati aktivni akteri u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti do 2050.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU, ZAJEDNIČKE VRIJEDNOSTI I GRAĐANSKI ANGAŽMAN

Program Erasmus+ uklanja prepreke koje građanima otežavaju sudjelovanje u demokratskim procesima, pridonosi njihovoj informiranosti i razumijevanju Europske unije te im pomaže da prevladaju poteškoće u aktivnom uključivanju i sudjelovanju u njihovim zajednicama i političkom i društvenom životu Unije. Upoznavanje građana s Europskom unijom od rane dobi od ključne je važnosti za njezinu budućnost. Osim formalnim obrazovanjem, to se može i neformalnim učenjem te kod građana pobuđuje osjećaj pripadnosti Europskoj uniji.

Program promiče aktivno građanstvo i etiku u cjeloživotnom učenju poticanjem projekata i aktivnosti koji pospješuju razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Prednost imaju projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman kroz konstruktivna iskustva formalnog ili neformalnog učenja. Posebna se pozornost posvećuje informiranju o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima EU-a¹³, načelu jedinstva i raznolikosti te društvenoj, kulturnoj i povijesnoj baštini.

U području mladih zajednički okvir pruža strategija sudjelovanja mladih¹⁴, koja podržava korištenje programa za poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu. Tom se strategijom nastoji poboljšati kvaliteta sudjelovanja mladih u programu i dopunjavaju se važni dokumenti politike EU-a za mlade, kao što su Strategija EU-a za mlade i ciljevi EU-a za mlade¹⁵. Strategiju dopunjava Skup modula za sudjelovanje mladih¹⁶, koji služi tome da se u praktičnom smislu, prenošenjem znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica, poveća sudjelovanje mladih u svim aktivnostima Programa.

¹³ Vrijednosti EU-a utvrđene su u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji i ukratko definirane ovdje: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_hr.

¹⁴ Strategija sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>.

¹⁵ Europski ciljevi za mlade: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

¹⁶ Skup modula za sudjelovanje mladih: <https://participationpool.eu/toolkit/>.

VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedećim je aspektima programa potrebno posvetiti posebnu pozornost.

POŠTOVANJE VRIJEDNOSTI EU-a

Provedba programa Erasmus+, a time i korisnici programa i aktivnosti koje se provode u okviru programa, moraju se voditi vrijednostima EU-a, a to su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, potpuno u skladu s vrijednostima i pravima iz Ugovorâ EU-a i Povelje EU-a o temeljnim pravima.

Ako se te odredbe ne poštuju, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava može se otkazati ili se iznos sredstava može smanjiti.

ZAŠTITA, ZDRAVLJE I SIGURNOST SUDIONIKA

Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika Erasmus+ projekata važna su načela programa. Svi sudionici trebali bi imati priliku da potpuno iskoriste mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj i učenje koje nudi Erasmus+. Za to trebaju sigurno okruženje u kojem se poštuju i štite njihova prava, njihov fizički i emocionalni integritet te njihovo mentalno zdravlje i dobrobit.

Svaka organizacija koja sudjeluje u programu mora uspostaviti učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti, zaštite i nediskriminacije sudionika u njihovim aktivnostima. Kad je to potrebno, maloljetne sudionike (učenike, polaznike SOO-a, mlade) u aktivnostima mobilnosti trebale bi pratiti odrasle osobe. Odrasli u pratnji trebali bi se pobrinuti za kvalitetno učenje maloljetnih sudionika u okviru mobilnosti te za njihovu zaštitu i sigurnost.

Uz to, svi učenici, studenti, stažisti, naučnici, polaznici obrazovanja odraslih, mladi i osoblje koji sudjeluju u mobilnosti u okviru svih ključnih aktivnosti programa Erasmus+ moraju biti osigurani od rizika koji su s tim povezani. U programu se organizatorima projekta prepušta da pronađu najprikladniju policu osiguranja, ovisno o vrsti projekta i oblicima osiguranja dostupnima na nacionalnoj razini. Nije potrebno ugovarati posebno osiguranje za određeni projekt ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je relevantno, putno osiguranje (koje uključuje oštećenje ili gubitak prtljage)
- odgovornost treće strane (uključujući, prema potrebi, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti)
- nesreća ili teška bolest (uključujući trajnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući repatrijaciju ako se projekt provodi u inozemstvu).

Ako je primjenjivo, sudionicima u transnacionalnim aktivnostima svakako se preporučuje da imaju europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica koja omogućuje pristup medicinski nužnim zdravstvenim uslugama za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 27 zemalja EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (u nekim zemljama besplatno) jednake onima koje imaju osobe osigurane u toj zemlji. Više informacija o kartici i o tome kako je dobiti dostupno je na <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hr>.

Ako u projektima sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju za to dobiti prethodnu suglasnost njihovih roditelja ili skrbnika.

VIŠEJEZIČNOST

Višejezičnost je jedan od temelja europskog projekta i snažan simbol težnje EU-a da bude ujedinjen u raznolikosti. Znanje stranih jezika posebno je važna vještina koja će ljudima pomoći da se bolje pripreme za tržište rada i što bolje iskoriste dostupne mogućnosti. EU je odredio cilj prema kojemu bi svaki građanin trebao imati priliku naučiti barem dva strana jezika, počevši od rane dobi.

Promicanje učenja jezika i jezične raznolikosti jedan je od specifičnih ciljeva programa. Nedostatak jezičnih kompetencija jedna je od glavnih prepreka za sudjelovanje u europskim programima za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Ponuđenom jezičnom potporom nastoji se povećati uspješnost i učinkovitost mobilnosti, poboljšati uspjeh u učenju i na taj način pridonijeti specifičnom cilju programa.

Sudionicima aktivnosti mobilnosti nudit će se potpora za učenje jezika u okviru programa, i to uglavnom putem platforme Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, koja će se prema potrebi prilagoditi za pojedine sektore, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. Mrežna jezična potpora omogućit će sudionicima da procjenjuju, vježbaju i poboljšavaju znanje jezika. Osim mrežne jezične potpore mogu biti ponuđeni i drugi oblici jezične potpore za određene ciljne skupine, kao što je znakovni jezik ili Brailleovo pismo, koji se mogu financirati putem namjenske financijske kategorije potpore za uključivanje.

U okviru projekata suradnje poticat će se i poučavanje i učenje jezika. Inovacije i primjeri dobre prakse koji promiču jezične vještine mogu npr. uključivati načine poučavanja i vrednovanja, pripremu nastavnog materijala, istraživanje, računalno potpomognuto učenje jezika i poduzetničke pothvate na stranim jezicima.

Europska komisija utemeljila je nagradu **Europska jezična oznaka (ELL)** kako bi se nagradila kvaliteta, poduprla dijeljenje rezultata izvrsnih projekata u području višejezičnosti i povećao interes javnosti za učenje jezika. Nacionalne agencije dodjeljivat će tu nagradu svake ili svake druge godine organizacijama za obrazovanje i osposobljavanje koje su provele Erasmus+ projekt koji je nacionalna agencija odabrala za dodjelu bespovratnih sredstava, s izvrsnim rezultatima u području učenja i poučavanja jezika. Osim odabranim Erasmus+ projektima nacionalne agencije nagradu mogu dodijeliti i drugim inicijativama sa sveobuhvatnim, uključivim ili inovativnim pristupima poučavanju i učenju jezika.

MEĐUNARODNA DIMENZIJA

Erasmus+ uključuje izraženu međunarodnu dimenziju (tj. suradnju s trećim zemljama koje nisu pridružene programu) u aktivnostima mobilnosti, suradnje i dijaloga o politikama. Pomaže europskim organizacijama da se nose s globalizacijom, klimatskim promjenama i digitalnom tranzicijom, pogotovo povećanjem međunarodne mobilnosti i suradnje s trećim zemljama, i jača ulogu Europske unije kao globalnog aktera. Provedbom programa jačaju se društvene veze kroz mobilnost, razmjene i jačanje kapaciteta, poticanje socijalne otpornosti, ljudskog razvoja, zapošljivosti, aktivnog sudjelovanja i osiguravanje redovnih kanala za suradnju među građanima promicanjem vrijednosti, načela i interesa oko zajedničkih prioriteta. Aktivnosti programa nude rješenja za pitanja kvalitete, modernizacije i zapošljivosti, i to povećanjem relevantnosti i prilagodljivosti obrazovanja zelenom i održivom socioekonomskom oporavku, rastu i blagostanju u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, a ujedno pridonose ljudskom i institucijskom razvoju, digitalnoj tranziciji, rastu i povećanju broja radnih mjesta, dobrom upravljanju te miru i sigurnosti. Angažman mladih u trećim zemljama koje nisu pridružene programu bitan je element u procesu izgradnje otpornijih društava koja se temelje na uzajamnom povjerenju i međukulturnom razumijevanju.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE VJEŠTINA I KVALIFIKACIJA

Program Erasmus+ podupire instrumente EU-a za transparentnost i priznavanje kompetencija, vještina i kvalifikacija, a posebno Europass (uključujući europske digitalne vjerodajnice za učenje), Youthpass, Europski kvalifikacijski okvir (EQF), Klasifikaciju europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO), Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET), Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR), Europsko udruženje za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) te mreže u području obrazovanja i osposobljavanja na razini EU-a koje podupiru te instrumente, posebno Nacionalne informacijske centre za akademsko priznavanje (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne centre za Europass i nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir. Zajednička je svrha tih instrumenata olakšati priznavanje i razumijevanje kompetencija, vještina i kvalifikacija unutar i izvan nacionalnih granica u svim podsustavima obrazovanja i osposobljavanja te u svim sektorima tržišta rada, bez obzira na to jesu li stečene formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radnim iskustvom, volontiranjem, učenjem putem interneta).

Da bi se ti ciljevi ostvarili, dostupni instrumenti trebaju biti dorasli promjenama kao što su internacionalizacija obrazovanja i osposobljavanja te sve raširenije digitalno učenje i digitalne diplome, ali i podupirati fleksibilne načine

učenja u skladu s potrebama i ciljevima učenika. Ti bi instrumenti ujedno trebali poboljšati prekograničnu usporedivost i prenosivost vještina, kompetencija i kvalifikacija kako bi učenici i radnici mogli slobodnije birati mjesto učenja ili rada.

Provedba i razrada tih alata vode se dokumentima o dugogodišnjim politikama, uključujući Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje, Odluku (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja. Osim tih dokumenata horizontalne politike, tematske strategije, kao što su Strategija Youthpass¹⁷ i Europska strategija osposobljavanja¹⁸ u području mladih pružaju daljnju potporu u korak s razvojem i promjenama u tim područjima.

KOMUNIKACIJA O PROJEKTIMA I NJIHOVIM REZULTATIMA RADI ŠTO VEĆEG UČINKA

Komunikacija o projektima i njihovim rezultatima bitna je da bi se postigao učinak na različitim razinama. Ovisno o aktivnosti prijavitelji za financiranje u okviru programa Erasmus+ moraju planirati komunikacijske aktivnosti kako bi informacije o svojem projektu i rezultatima dijelili tijekom projekta i nakon njegova završetka. Projektne prijave ocjenjivat će se na temelju relevantnih kriterija kako bi se osiguralo da su ti aspekti obuhvaćeni. Razina i intenzitet komunikacijskih i diseminacijskih aktivnosti trebali bi biti razmjerni ciljevima i opsegu različitih aktivnosti programa Erasmus+. Korisnici sredstava programa Erasmus+ moraju slijediti komunikacijske smjernice za korisnike projekta¹⁹, koje je pripremila Europska komisija, i pratiti te kvalitativno i kvantitativno ocjenjivati uspjeh svojih komunikacijskih aktivnosti.

Kako je navedeno u komunikacijskim smjernicama, korisnici moraju jasno istaknuti potporu Europske unije u svim komunikacijskim i diseminacijskim aktivnostima i proizvodima, kao što su događanja, internetske stranice, vizualni materijali i publikacije. Simbol Europske unije moraju uključiti u sve komunikacijske materijale i poštovati odredbe utvrđene u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava²⁰. Ako se takve odredbe ne poštuju, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Korisnici komunikacijsku strategiju i komunikacijski plan osmišljavaju uzimajući u obzir sljedeće čimbenike.

- **Komunikacijski ciljevi:** prijavitelji trebaju utvrditi što bi željeli postići određenim komunikacijskim aktivnostima, tj. je li njihova svrha informiranje, promicanje društvenih vrijednosti, razvijanje novih partnerstava za budućnost ili utjecanje na politike i praksu.
- **Publika ili ciljna skupina:** prijavitelji trebaju navesti skupine do kojih žele doprijeti i kojima bi rezultati mogli biti korisni. Publiku ili ciljnu skupinu trebalo bi što preciznije definirati. To mogu biti šira javnost, određeni dionici, stručnjaci i druge zainteresirane strane, donositelji odluka, mediji itd.
- **Kanali i aktivnosti** za dopiranje do ciljne publike: prijavitelji trebaju odabrati kanale i aktivnosti koji su najučinkovitiji i najprikladniji za ispunjavanje potreba odabrane ciljne publike, kao što su društveni mediji, događanja ili publikacije.
- **Rezultati projekta** (proizvodi i ishodi), kao što su vodič dobre prakse, praktičan alat ili proizvod, izvješće o istraživanju ili studiji, stečena znanja i vještine i slično. Rezultati bi se trebali podijeliti ili predstaviti na Platformi programa Erasmus+ za rezultate projekata (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en).
- **Vremenski raspored:** prijavitelji trebaju dobro isplanirati kad će se održati koje aktivnosti (tako da ih se poveže s planom rada / postignućima), dogovoriti realistične ciljeve i osigurati fleksibilnost ovisno o napretku projekta i promjenama potreba ciljne publike ili skupine, politika i postupka.
- **Ključni pokazatelji uspješnosti:** pokazatelji uspješnosti vrlo su korisno sredstvo za praćenje napretka (i po potrebi omogućavanje prilagodbe) tijekom provedbe komunikacijskih i diseminacijskih aktivnosti te za procjenu uspješnosti u ostvarenju njihovih ciljeva. Ključni pokazatelji uspješnosti trebali bi biti u skladu s korporativnim pokazateljima

¹⁷ Strategija Youthpass: <https://www.youthpass.eu/hr/about-youthpass/youthpass-strategy/>

¹⁸ Europska strategija osposobljavanja: <https://europeantrainingstrategy.eu/>.

¹⁹ Kako komunicirati o svojem projektu: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-248841143>.

²⁰ Smjernice za korištenje vizualnog identiteta Europske komisije, uključujući simbol Europske unije, dostupne su ovdje: https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_en#documents i https://commission.europa.eu/system/files/2021-05/eu-emblem-rules_hr_0.pdf

komunikacijske mreže²¹.

ZAHTJEV ZA OTVORENI PRISTUP OBRAZOVNIM MATERIJALIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Program Erasmus+ promiče otvoreni pristup rezultatima projekata za potrebe učenja, poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima. Korisnici programa Erasmus+ posebno se obvezuju da sve obrazovne resurse i alate koji se proizvedu u kontekstu projekata s potporom iz programa, npr. dokumente, medijske zapise, softver ili druge materijale, objave pod otvorenom licencijom. Materijali bi trebali biti lako dostupni, bez naknade ili ograničenja, a otvorena licencija javnosti mora omogućavati upotrebu, ponovnu upotrebu, prilagodbu i dijeljenje resursa. Takvi se materijali nazivaju „otvorenim obrazovnim sadržajima” (OER). U tu bi se svrhu resursi trebali objavljivati na odgovarajućoj otvorenoj platformi u digitalnom formatu koji se može uređivati. Iako ih se potiče da primijene najotvorenije licencije²², korisnici programa Erasmus+ mogu odabrati licencije koje nose određena ograničenja, npr. ograničavaju komercijalnu upotrebu trećim stranama ili ih obvezuju da istu licenciju primijene na izvedena djela, ako je to primjereno s obzirom na tip projekta i vrstu materijala te javnosti ipak dopušta upotrebu, ponovnu upotrebu, prilagodbu i dijeljenje resursa. Zahtjev za otvoreni pristup obavezan je i ne dovodi u pitanje pravo intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

OTVORENI PRISTUP ISTRAŽIVANJIMA I PODACIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Program Erasmus+ potiče korisnike da rezultate istraživanja objavljuju putem kanala za otvoreni pristup, tj. besplatno ili bez drugih ograničenja pristupa. Korisnike se potiče da na rezultate istraživanja primijene i otvorene licencije. Kad god je moguće, podatke koji se prikupe u okviru projekata trebalo bi objaviti kao „otvorene podatke”, tj. pod otvorenom licencijom u odgovarajućem formatu i na odgovarajućoj platformi za otvoreni pristup.

²¹ Pokazatelji komunikacijske mreže i popratni vodič dostupni su ovdje:

<https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/2022%20EC%20Comm%20indicators.pdf>

²² Npr. često korištene licencije za kreativna djela „Creative Commons Attribution” ili „Creative Commons Attribution-Share Alike”, licencije za softver „GNU Public License” i „GNU Lesser Public License” ili licencija „Open Database License” za baze podataka.

KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi se ostvarili njegovi ciljevi, u programu Erasmus+ predviđena je provedba sljedećih ključnih aktivnosti za razdoblje 2021. – 2027.:

KLJUČNA AKTIVNOST 1 – MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Ova ključna aktivnost podupire:

- **Mobilnost učenika i osoblja:** prilike za učenike, studente, polaznike obrazovanja odraslih, stažiste i mlade te profesore, učitelje, nastavnike, predavače, druge odgojno-obrazovne djelatnike, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje obrazovnih ustanova i organizacije civilnog društva za učenje i/ili stjecanje radnog iskustva u drugoj zemlji.
- **Aktivnosti sudjelovanja mladih:** lokalne i transnacionalne inicijative koje vode neformalne skupine i/ili organizacije mladih kako bi se mladima pomoglo da se uključe u demokratski život i nauče u njemu sudjelovati. Na taj se način jača svijest o zajedničkim vrijednostima Europske unije i temeljnim pravima, a mladi i donositelji odluka okupljaju se na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i pridonose zajedničkim ciljevima Europske unije.
- **Mobilnost osoblja u području sporta:** osoblju sportskih organizacija, prvenstveno u amaterskim sportovima, pruža se prilika da poboljša svoje kompetencije i kvalifikacije te stekne nove vještine kroz mobilnost u svrhu učenja tako što će provesti određeno vrijeme u inozemstvu, što doprinosi jačanju kapaciteta i razvoju sportskih organizacija. Ova aktivnost podupire stručno usavršavanje trenera i drugog osoblja (i plaćenog osoblja i volontera) u amaterskom sportu. I osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnomo karijerom – u sportu i izvan sporta – može povećati učinak učenja i prijenos znanja za osoblje i organizacije lokalne zajednice. Prilike za mobilnost u svrhu učenja za osoblje u sportu koji nije amaterski mogu primiti potporu ako sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu.
- **Inicijativa DiscoverEU:** inicijativa koja osamnaestogodišnjacima omogućuje da sami ili u skupini kraće vrijeme putuju Europom. Riječ je o aktivnosti neformalnog učenja kojom se kod sudionika želi potaknuti osjećaj pripadnosti Europskoj uniji i omogućiti im da istraže njezinu kulturnu raznolikost. Njezin je cilj i da mladi steknu vještine i kompetencije koje će im biti važne u životu te ih potaknuti da putuju na održiv način i općenito razviju osjećaj odgovornosti za okoliš. DiscoverEU uključuje opću aktivnost za koju se mladi mogu prijaviti izravno na Europskom portalu za mlade, ali i aktivnost uključivanja. Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU namijenjena je mladima s manje mogućnosti u dobi od 18 do 21 godinu kako bi im se olakšalo da u inicijativi sudjeluju ravnopravno sa svojim vršnjacima.
- U okviru programa sudionicima aktivnosti mobilnosti u inozemstvu nude se **mogućnosti za učenje jezika**, i to uglavnom putem alata Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, prema potrebi prilagođenu pojedinim sektorima, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. U određenim slučajevima, kad učenje putem interneta nije najbolji način da se dopre do ciljne skupine, bit će ponuđeni dodatni oblici jezične potpore.
- **Virtualne razmjene u području visokog obrazovanja i mladih:** ova aktivnost nudi priliku za organizaciju aktivnosti povezivanja ljudi putem interneta koje promiču razvoj mekih vještina i međukulturni dijalog među pojedincima iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. Odvijaju se u malim skupinama i vodi ih obučeni facilitator.

KLJUČNA AKTIVNOST 2 – SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

Partnerstva za suradnju, uključujući:

- **Suradnička partnerstva:** primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje.
- **Mala partnerstva:** cilj je ove aktivnosti proširiti pristup programu na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, onima koji prvi put sudjeluju u programu ili onima s manje iskustva jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje

organizacija s manje organizacijskih kapaciteta.

- **Europska partnerstva za razvoj škola:** Ta aktivnost potiče razvoj potpornih struktura koje mogu dati stratešku, sveobuhvatnu dimenziju radu škola i nastavnog osoblja koji provode projekte suradnje i mobilnosti na terenu kako bi njihovi rezultati postali održivi i dostupni svima.

Partnerstva za izvrsnost, uključujući:

- **Europska sveučilišta:** podupire se uspostava saveza visokih učilišta po načelu „odozdo prema gore”, čime prekogranična suradnja postaje još ambicioznija zahvaljujući razvoju zajedničkih dugoročnih strategija za vrhunsko obrazovanje, istraživanje i inovacije na temelju zajedničke vizije i zajedničkih vrijednosti.
- **Centri strukovne izvrsnosti:** ova aktivnost podupire pristup strukovnoj izvrsnosti po načelu „odozdo prema gore”, u kojem širok spektar lokalnih dionika ustanovama za SOO omogućuje da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama. Centri rade u određenom lokalnom kontekstu, u kojem stvaraju ekosustave vještina za inovacije, regionalni razvoj i socijalno uključivanje, te surađuju s centrima strukovne izvrsnosti u drugim zemljama u okviru međunarodnih mreža za suradnju. Nude mogućnosti za inicijalno osposobljavanje mladih i kontinuirano usavršavanje i prekvalifikaciju odraslih, uz fleksibilnu i pravodobnu ponudu osposobljavanja koje ispunjava potrebe dinamičnog tržišta rada, među ostalim u kontekstu zelene i digitalne tranzicije.
- **Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+:** Opći je cilj uspostaviti europska partnerstva pružatelja obrazovanja i osposobljavanja nastavnog osoblja kako bi se osnovala akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+, koje će razvijati europsku i međunarodnu perspektivu u obrazovanju učitelja i nastavnika. Akademije će u prvi plan staviti višejezičnost i kulturnu raznolikost, razvijati obrazovanje nastavnog osoblja u skladu s prioritetima EU-a u obrazovnoj politici i pridonositi ciljevima europskog prostora obrazovanja.
- **Aktivnosti Erasmus Mundus:** potiče se izvrsnost i svjetska internacionalizacija visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a otvoreni su i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Partnerstva za inovacije, a to su:

- **Savezi za inovacije:** podupire se strateška suradnja ključnih aktera u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, poslovnom svijetu i svijetu znanosti („trokut znanja”) kako bi se poticala inovativnost i modernizacija sustava obrazovanja i osposobljavanja u prepoznavanju i pružanju prave kombinacije vještina, znanja i kompetencija za buduću potražnju na tržištu rada u sektorima i područjima koja su od strateške važnosti za održivi rast i konkurentnost Europe.
- **Projekti usmjereni na budućnost:** cilj aktivnosti je poticanje inovacija, kreativnosti i sudjelovanja, kao i socijalnog poduzetništva u različitim područjima obrazovanja i osposobljavanja. Podupirat će se ideje usmjerene na budućnost koje se temelje na ključnim europskim prioritetima, imaju potencijala da postanu općeprihvaćene i pridonese poboljšanju sustava obrazovanja i osposobljavanja, ali i inovativnosti metoda i prakse u svim okruženjima za učenje i aktivno sudjelovanje radi socijalne kohezije u Europi.

Projekti jačanja kapaciteta, uključujući sljedeće:

- **Projekti jačanja kapaciteta u području visokog obrazovanja:** podupiru se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području visokog obrazovanja u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, kvalitetu, modernizaciju i pristupačnost visokog obrazovanja u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja:** podupiru se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području SOO-a u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, pristupačnost i prilagodljivost ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području mladih:** podupire se suradnja i razmjena u području mladih između organizacija iz država članica EU-a, trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu, a obuhvaćene su aktivnosti neformalnog učenja. Pritom se povećava kapacitet organizacija koje rade s mladima izvan formalnog učenja, a ujedno osigurava aktivno sudjelovanje mladih.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području sporta:** podupirat će se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na

multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području sporta u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je poduprijeti sportske aktivnosti i politike u području sporta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kao sredstvo promicanja vrijednosti i obrazovni alat za poticanje osobnog i socijalnog razvoja pojedinaca i izgradnju povezanih zajednica.

Neprofitna sportska događanja: podupirat će se priprema, organizacija i prateće aktivnosti neprofitnih sportskih događanja, koja neprofitne organizacije ili javna tijela aktivna u području sporta organiziraju u jednoj ili više zemalja. Svrha je tih događanja povećati vidljivost aktivnosti programa Erasmus+ u području sporta, ali i skrenuti pozornost na ulogu sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti koja pridonosi zdravlju.

Uz gore navedene aktivnosti, **internetske platforme** kao što su **Europska platforma za školsko obrazovanje** (uključujući **eTwinning**), **Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)** i **Europski portal za mlade** nudit će virtualne prostore za suradnju, baze podataka za traženje partnera, zajednice prakse i druge internetske usluge za nastavno osoblje i osobe koje rade s mladima, oblikovatelje politika i druge odgojno-obrazovne djelatnike, kao i za učenike, mlade i polaznike obrazovanja odraslih u Europi i šire.

KLJUČNA AKTIVNOST 3 – PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ova ključna aktivnost podupire:

inicijativu **Mladi Europe zajedno**, koja je namijenjena lokalnim i većim organizacijama mladih i podupire sklapanje prekograničnih partnerstava. Njezine bi aktivnosti trebale pomoći da se obuhvati što veći broj mladih kako bi se doprlo do raznolike populacije unutar i izvan organizacija za mlade, uključujući mlade s manje mogućnosti, i kako bi bila zastupljena stajališta različitih skupina mladih. Trebale bi uključivati razne tradicionalne i digitalne kanale i olakšavati razvoj partnerstava i mreža tako da se lokalnim nevladinim organizacijama i pokretima mladih omogući sudjelovanje i pristup.

Osim toga, ova ključna aktivnost obuhvaća:

- aktivnosti za pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a o obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu, uključujući sektorske programe za visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, škole i obrazovanje odraslih, posebno olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja **otvorenih metoda koordinacije**.
- provođenje **eksperimenata s europskim politikama** koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju terensko testiranje mjera politike u nekoliko zemalja pouzdanim metodama ocjenjivanja. U skladu sa Strategijom EU-a za mlade financijska potpora pružat će se i za strukture povezane s nacionalnim radnim skupinama koje je imenovalo svako nacionalno tijelo u okviru dijaloga EU-a s mladima na nacionalnoj razini.
- aktivnosti s ciljem prikupljanja dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika. Dokazi će se prikupljati i analizirati u okviru **istraživanja i studija na razini EU-a ili na međunarodnoj razini te na temelju tematskog stručnog znanja i stručnog znanja za pojedine zemlje**.
- aktivnosti koje pospješuju **transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova**, kako bi se poticalo osiguravanje kvalitete te poduprlo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje. To će područje uključivati i potporu tijelima ili mrežama na nacionalnoj ili europskoj razini koje olakšavaju razmjene u Europi te razvoj fleksibilnih načina učenja među različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih i među okruženjima za formalno, neformalno i informalno učenje.
- aktivnosti koje potiču **dijalog o politikama s dionicima u Europskoj uniji i šire**, npr. putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje
- **suradnju s međunarodnim organizacijama** općepriznate stručnosti i analitičkih kapaciteta (kao što su OECD i Vijeće Europe) kako bi se povećao učinak i dodana vrijednost politika u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

Aktivnosti Jean Monnet podupiru sljedeće:

- **aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja:** visoka učilišta u Europi i izvan Europe podupiru se u promicanju poučavanja i istraživanja o europskoj integraciji i rasprave o prioritetima politika Unije, u čemu sudjeluju akademska zajednica i oblikovatelji politika. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **moduli programa Jean Monnet:** kratki nastavni programi u jednoj ili više disciplina studija o Europskoj uniji; **katedre Jean Monnet:** mjesto predavača na dulje vrijeme sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji za pojedinačne sveučilišne profesore; **centri izvrsnosti Jean Monnet:** stjecišta znanja vrhunskih stručnjaka u raznim područjima europskih studija, u kojima se razvijaju transnacionalne aktivnosti i strukturne veze s akademskim ustanovama u drugim zemljama
- **aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja:** promiče se znanje o Europskoj uniji u školama i ustanovama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu. Pružateljima obrazovnih usluga nude se prilike za razvoj i prenošenje sadržaja učenicima, pružateljima osposobljavanja učitelja i nastavnika za pomoć nastavnom osoblju metodologijama i aktualnim informacijama o pitanjima povezanim s Europskom unijom te za promicanje rasprave i razmjene između predstavnika škola/SOO-a i dionika o učenju o tim temama. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **osposobljavanje učitelja i nastavnika:** osmišljavanje i ponuda strukturiranih prijedloga za osposobljavanje nastavnog osoblja u temama povezanim s EU-om; **inicijativa za učenje o EU-u:** promicanje boljeg razumijevanja u općem obrazovanju i strukovnom osposobljavanju (ISCED 1 – 4)
- **rasprava o politikama programa Jean Monnet:** u skladu s konkretnom temom povezanom s prioritetom Komisije, u **mrežama Jean Monnet u visokom obrazovanju** partneri će prikupljati i razmjenjivati rezultate istraživanja, nastavne sadržaje i iskustva, radove (studije, članke, nastavne sadržaje itd.) te će o njima raspravljati. **Mreže za ostala područja obrazovanja i osposobljavanja,** razmjena dobre prakse i iskustvo zajedničkog poučavanja u skupini zemalja
- **potpora za odabrane ustanove:** podupiru se ustanove koje rade na nekom cilju od europskog interesa pružajući Uniji, njezinim državama članicama i građanima visokokvalitetne usluge u prioritetnim tematskim područjima. Glavne aktivnosti i rad s javnošću tih ustanova uključuju istraživanje, pa tako i prikupljanje podataka i njihovu analizu za pripremu budućih politika, nastavu na licu mjesta ili putem interneta za buduće članove osoblja međunarodnih organizacija i za državne službenike, naročito u području pravosuđa i upravljanja, organiziranje događanja na temu prioritetnih pitanja za Uniju i diseminaciju specifičnih rezultata i općih informacija za širu javnost.

KOLIKI JE PRORAČUN?

Ukupna indikativna financijska omotnica programa iznosi više od 26 milijardi EUR²³ iz proračuna EU-a za sedam godina (2021. – 2027.). Godišnji proračun donosi proračunsko tijelo. Koraci u donošenju proračuna EU-a mogu se pratiti na: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_hr.

Informacije o dostupnim proračunskim sredstvima po pojedinoj aktivnosti potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2026.: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines>

²³ Financijska omotnica programa okvirno iznosi 24,574 milijarde EUR u tekućim cijenama i 1,7 milijardi EUR dodatnih sredstava u cijenama iz 2018.

TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?

EUROPSKA KOMISIJA

Za provedbu programa Erasmus+ u konačnici je odgovorna Europska komisija. Ona kontinuirano upravlja proračunom i određuje prioritete, ciljeve i kriterije programa. Uz to usmjerava i prati opću provedbu, prateće aktivnosti i evaluaciju programa na europskoj razini. Europska komisija snosi i opću odgovornost za nadzor i koordinaciju struktura zaduženih za provedbu programa na nacionalnoj razini.

EUROPSKA IZVRŠNA AGENCIJA ZA OBRAZOVANJE I KULTURU (EACEA)

Komisijina Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) odgovorna je za provedbu niza aktivnosti programa Erasmus+ na europskoj razini. EACEA program provodi u okviru izravnog upravljanja. Uz informacije iz ovog vodiča relevantni dokumenti za prijavu i prijavni obrasci za aktivnosti obuhvaćene Vodičem kojima upravlja Izvršna agencija objavljuju se na portalu *EU Funding & Tenders*: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

Izvršna agencija zadužena je za potpuno upravljanje životnim ciklusom tih projekata, od promicanja programa, ocjenjivanja zahtjeva za bespovratna sredstva i praćenja projekata do diseminacije rezultata projekata i programa. Odgovorna je i za objavu posebnih poziva na podnošenje prijedloga za određene aktivnosti programa koje nisu obuhvaćene ovim vodičem.

Preko Izvršne agencije Europska komisija odgovorna je i za sljedeće:

- provođenje studija u područjima koja obuhvaća program
- provođenje istraživanja i aktivnosti koje se temelje na dokazima putem mreže Eurydice
- povećanje vidljivosti i sistemskog učinka programa putem aktivnosti diseminacije i korištenja rezultata programa
- osiguravanje ugovornog upravljanja i financiranja tijela i mreža koje podupire program Erasmus+
- upravljanje pozivima za podnošenje ponuda za usluge u okviru programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ uglavnom se provodi neizravnim upravljanjem, što znači da Europska komisija zadaće izvršenja proračuna povjerava nacionalnim agencijama. Razlog je tome namjera da se program Erasmus+ što više približi korisnicima i prilagodi raznolikosti nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja i sustava za mlade. U tu je svrhu svaka država članica ili treća zemlja pridružena programu imenovala jednu ili više nacionalnih agencija²⁴ (podaci za kontakt dostupni su na: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/about-erasmus/contacts>). Te nacionalne agencije promiču i provode program na nacionalnoj razini i povezuju Europsku komisiju i organizacije sudionice na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Imaju sljedeće zadaće:

- potencijalnim korisnicima pružati odgovarajuće informacije o programu Erasmus+
- voditi pravedan i transparentan postupak odabira projekata koji će se financirati u njihovoj zemlji
- pratiti i ocjenjivati provedbu programa u svojoj zemlji
- pružati potporu prijaviteljima projekata i organizacijama sudionicama tijekom cijelog trajanja projekta
- učinkovito surađivati s mrežom svih nacionalnih agencija i Europskom komisijom
- promicati i osigurati vidljivost programa
- promicati diseminaciju i korištenje rezultata programa na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Osim toga, nacionalne agencije važne su kao posredničke strukture za razvoj politika i kvalitativnu provedbu programa Erasmus+, naime:

²⁴ Nacionalna agencija za program Erasmus+: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/contacts/national-agencies>.

- provode projekte i aktivnosti izvan zadaća upravljanja trajanjem projekta koje podržavaju kvalitativnu provedbu programa i/ili pokreću promjene politika u područjima koja obuhvaća program, kao što su aktivnosti osposobljavanja i suradnje te aktivnosti umrežavanja
- pružaju podršku novim sudionicima, organizacijama s manje iskustva i ciljnim skupinama s manje mogućnosti kako bi se uklonile prepreke za njihovo potpuno sudjelovanje u programu
- uspostavljaju suradnju s vanjskim tijelima i nacionalnim tijelima kako bi povećale učinak programa u svojim područjima aktivnosti u svojoj zemlji i u Europskoj uniji.

Nacionalne agencije vode potencijalne prijavitelje i korisnike kroz sve faze programa, od prvog kontakta i postupka prijave do provedbe projekta i završne ocjene. Taj je pristup u skladu s načelima pravednosti i transparentnosti postupaka odabira. Temelji se na ideji da je ciljnim skupinama Programa nužno pružiti potporu putem sustava savjetovanja, praćenja i mentorstva prilagođenih njihovim potrebama kako bi se svima zajamčile jednake mogućnosti.

Aktivnosti osposobljavanja i suradnje organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+ radi ostvarivanja dodane vrijednosti i općeg povećanja kvalitete programa Erasmus+. To mogu biti radionice, seminari i druge vrste događanja ili aktivnosti, kao što su istraživanja, u kojima se razmjenjuju dobri primjeri iz prakse i stečena saznanja i nude mogućnosti za umrežavanje dionicima programa Erasmus+. Seminari za uspostavu kontakata pogotovo su dobar način da novi sudionici pronađu partnere. Sudionici aktivnosti osposobljavanja i suradnje mogu predstavljati ustanove koje već sudjeluju u programu Erasmus+ ili se planiraju prijaviti za bespovratna sredstva.

U okviru aktivnosti osposobljavanja i suradnje mogu se podupirati i aktivnosti za jačanje veza s europskom suradnjom u području politike obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta te s aktivnostima kojima je cilj utjecati na nacionalnu praksu u predmetnim područjima i obratno. To se često čini u okviru dugoročnih strateških aktivnosti.

Relevantni poziv koji obuhvaća aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ objavljuje se na stranicama programa Erasmus+²⁵ i nacionalnih agencija.

²⁵ Biblioteka dokumenata programa Erasmus+: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines>

KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?

Osim prethodno navedenih tijela sljedeći su resursni centri i informacijski uredi, platforme, mreže za razmjenu znanja i mreže stručnjaka dodatni izvor stručne podrške u provedbi programa Erasmus+.

RESURSNI CENTRI SALTO

Cilj je resursnih centara SALTO²⁶ poboljšati kvalitetu i učinak programa Erasmus+ na sistemskoj razini pružanjem stručnog znanja, resursa, informacija i aktivnosti osposobljavanja u posebnim područjima za nacionalne agencije za program Erasmus+ i druge dionike uključene u obrazovanje, osposobljavanje i rad s mladima. Te aktivnosti uključuju i organiziranje tečajeva osposobljavanja, seminara, radionica, studijskih posjeta, foruma te aktivnosti suradnje i izgradnje partnerstava u vezi s prioritetnim temama programa Erasmus+.

Svaki resursni centar SALTO može potpuno obuhvatiti sva ili samo neka područja programa. Ovisno o području djelovanja mogu biti usmjereni na tematsko ili regionalno područje (zemlje Istočnog partnerstva i Rusija, južno Sredozemlje, zapadni Balkan) ili na pružanje potpore (Europske snage solidarnosti, aktivnosti osposobljavanja i suradnje). Na primjer, regionalni centri SALTO obuhvaćaju samo aktivnosti u području mladih.

Nadalje, resursni centri SALTO na internetskim stranicama SALTO-a nude niz internetskih alata i baza podataka, kao što su pregled europskih aktivnosti osposobljavanja za osobe koje rade s mladima u Europskom kalendaru osposobljavanja, alati i metode za odgojno-obrazovne aktivnosti, mogućnosti za učenje putem interneta, baza podataka pružatelja usluga osposobljavanja u području rada s mladima i mogućnost traženja partnerskih organizacija. Zadaće resursnih centara SALTO uključuju praćenje i predstavljanje postignuća programa, iskustava i saznanja stečenih u posebnim područjima.

RESURSNI CENTRI SALTO KOJI PODUPIRU HORIZONTALNE PRIORITETE PROGRAMA ERASMUS+

Četiri resursna centra SALTO podupiru horizontalne prioritete programa Erasmus+:

RESURSNI CENTRI SALTO ZA UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

Dva resursna centra SALTO surađuju radi potpore prioritetu uključivosti i raznolikosti u svim područjima programa: jedan u području obrazovanja i osposobljavanja²⁷, a drugi u području mladih²⁸.

Njihova je misija poboljšati kvalitetu i učinak projekata u okviru programa Erasmus+ kako bi program bio uključiviji i raznolikiji.

Ti su centri ujedno stjecišta znanja utemeljenog na dokazima i nepristrani posrednici na temelju stručnosti i iskustva u upravljanju programima u području uključivosti i raznolikosti. To znači da se znanje i spoznaje stečeni provedbom programa u tom tematskom području kontinuirano ugrađuju i usmjeravaju u kontekst razvoja programa u suradnji s mrežom nacionalnih agencija i Komisijom putem odgovarajućih platformi. Osim toga, ti centri podupiru nacionalne agencije u provedbi programa tako da u praksi provode relevantne odluke o politikama (npr. zaključke/rezolucije Vijeća), rezultate aktivnosti uzajamnog učenja i odluke o prioritetu uključivosti i raznolikosti.

Glavne su odgovornosti centara SALTO za uključivost i raznolikost:

- povećati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti u okviru programa Erasmus+, posebno s obzirom na prioritet uključivosti i raznolikosti

²⁶ <https://saltonetwork.eu/>.

²⁷ <https://saltoinclusion.eu/>.

²⁸ <https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/>.

- pomoći u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta uključenosti i raznolikosti u obrazovanju, osposobljavanju i području mladih kako su definirani u programu Erasmus+
- imati ključnu ulogu u usmjeravanju nacionalnih agencija u analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritet uključenosti i raznolikosti u obrazovanju, osposobljavanju i području mladih.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA ZELENU TRANZICIJU I ODRŽIVI RAZVOJ

Resursni centar SALTO za zelenu tranziciju i održivi razvoj²⁹ obuhvaća sva područja programa Erasmus+ i doprinosi suočavanju s problemom klimatskih promjena tako što se u svim aktivnostima bavi temama povezanim s klimom i okolišem.

Podupire provedbu prioriteta zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena u skladu s europskim zelenim planom i klimatskim paktom, podupire aktivnosti europskog prostora obrazovanja u vidu obrazovanja za klimu i održivost i izravno doprinosi ostvarivanju jednog od 11 europskih ciljeva za mlade (održiva zelena Europa) sadržanih u Strategiji EU-a za mlade. Glavne su odgovornosti tog centra SALTO:

- povećavati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti u okviru programa Erasmus+, s težištem na održivosti i borbi protiv klimatskih promjena
- pomagati u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta u području zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena, kako su definirani u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti
- imati veliku ulogu u usmjeravanju nacionalnih agencija u analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritet zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena iz programa.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA DIGITALIZACIJU

Resursni centar SALTO za digitalizaciju³⁰ obuhvaća sva područja programa Erasmus+ i, u skladu s Akcijskim planom za digitalno obrazovanje, preporuke Vijeća o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje i o poboljšanju prenošenja digitalnih vještina u obrazovanju i osposobljavanju te važnim dokumentima o politici za mlade, podupire ostvarivanje horizontalnog prioriteta digitalizacije programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, čime se kontinuirano povećava kvaliteta i uključivanje digitalnog obrazovanja i osposobljavanja i digitalnih aspekata u području mladih. Ujedno je i stjecište znanja utemeljenog na dokazima u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i mladih te usmjerava znanje iz područja obuhvaćenog njegovim mandatom u program i razvoj politike. Glavne su odgovornosti centra SALTO za digitalizaciju:

- povećavati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti naših programa, pri čemu je fokus na prioritetima digitalizacije
- pomagati u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i mladih, kako su definirani u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti
- imati veliku ulogu u vođenju nacionalnih agencija u ostvarivanju digitalnih prioriteta te analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritete digitalizacije iz programa, što se uzima u obzir i u oblikovanju politika i u radu foruma dionika, posebno Europske platforme za digitalno obrazovanje.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA SUDJELOVANJE I INFORMIRANJE

²⁹ <https://saltogreen.eu/>.

³⁰ <https://saltodigital.eu/>.

Centar SALTO za sudjelovanje i informiranje³¹ obuhvaća sva područja programa Erasmus+ i podupire aktivno i informirano sudjelovanje u demokratskom životu i građanski angažman vođen europskim vrijednostima tijekom cijelog programa Erasmus+. Rad odbora uključuje:

- izradom smjernica za prijavitelje i korisnike, posebno kako bi se potaknulo uključivanje u demokratsko odlučivanje i građanski i društveni život volontiranjem ili preuzimanjem uloge u organizacijama zajednice
- pružanjem smjernica i podrške svim nacionalnim agencijama u vidu najsuvremenijih strategija za dopiranje do većeg broja pojedinaca, povećanje kvalitete, učinka i uključivosti informativnih aktivnosti te održivosti i prenosivosti rezultata projekta.
- vođenje platforme *Participation Resource Pool*³², stjecišta znanja za sve zainteresirane za jačanje demokratskog sudjelovanja koje nudi niz edukativnih materijala, podataka, inspirativnih tekstova, praktičnih alata i aktualnih vijesti o demokratskom sudjelovanju i sličnim temama.

Osim tih centara SALTO, dva specijalizirana resursna centra SALTO pridonose razvijanju kapaciteta nacionalnih agencija i organizacija korisnica za suradnju s programom Erasmus+ tako što olakšavaju transnacionalnu suradnju, umrežavanje i uzajamno učenje nacionalnih agencija i različitih dionika, i to uglavnom kroz aktivnosti osposobljavanja i suradnje:

RESURSNI CENTAR SALTO ZA OSPOSOBLJAVANJE I SURADNJU U PODRUČJU OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Centar SALTO za osposobljavanje i suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja³³ podupire sva područja obrazovanja i osposobljavanja tako što:

- služi kao platforma za podršku aktivnostima osposobljavanja i suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja
- omogućuje dionicima da, među ostalim, razvijaju kapacitete svojih organizacija kako bi u potpunosti iskoristili mogućnosti programa Erasmus+,
- razmjenjivali najbolje primjere iz prakse u europskim zemljama, pronašli partnere ili povećali učinak svojih projekata na europskoj razini.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA OSPOSOBLJAVANJE I SURADNJU U PODRUČJU MLADIH

Resursni centar SALTO za osposobljavanje i suradnju³⁴ primarno se bavi razvojem strateških i inovativnih aktivnosti kako bi se osigurao opći kvalitetni pristup strategijama i aktivnostima osposobljavanja u području mladih te priznavanje neformalnog i informalnog učenja u radu s mladima u cijeloj Europi, među ostalim:

- razvojem i provedbom postupaka, aktivnosti i alata u okviru strategije Youthpass u svrhu podupiranja i promicanja priznavanja i vrednovanja aktivnosti neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima
- razvojem i provedbom postupaka, aktivnosti i resursa u okviru Europske strategije osposobljavanja u području mladih radi jačanja kapaciteta i kvalitetnog razvoja europskog rada s mladima
- pružanjem platforme za podršku europskim aktivnostima osposobljavanja i suradnje u području mladih
- pružanjem potpore osoblju nacionalnih agencija u njihovu radu s aktivnostima osposobljavanja i suradnje i Youthpassom te doprinosom okviru za upravljanje znanjem i osposobljavanje osoblja.

REGIONALNI RESURSNI CENTRI SALTO U PODRUČJU MLADIH

³¹ <https://www.salto-youth.net/rc/participation/>.

³² <https://participationpool.eu/>.

³³ www.salto-et.net.

³⁴ <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/>.

Tri regionalna centra SALTO³⁵ (SALTO za jugoistočnu Europu, SALTO za istočnu Europu i Kavkaz te SALTO EUROMED) potiču stratešku i inovativnu suradnju dionika iz država članica EU-a, trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu u okviru programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti u svrhu:

- dodatnog povećanja količine, kvalitete i učinka projekata i partnerstva
- podupiranja rada s mladima i razvoja politike za mlade u trećim zemljama koje nisu pridružene programu na zapadnom Balkanu, u Istočnom partnerstvu i Rusiji te u južnom Sredozemlju.

INFORMACIJSKI UREDI

Nacionalni uredi za Erasmus+

U nekim trećim zemljama koje nisu pridružene programu (zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja, središnja Azija) nacionalni uredi za Erasmus+³⁶ pomažu Komisiji, Izvršnoj agenciji i lokalnim tijelima u provedbi programa Erasmus+. U tim zemljama oni su glavne kontaktne točke za dionike uključene u program Erasmus+ u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Pridonose upoznavanju s međunarodnom dimenzijom programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, djelotvornosti i učinku.

Nacionalni uredi za Erasmus+ odgovorni su za:

- pružanje informacija o aktivnostima programa Erasmus+ koje su otvorene za sudjelovanje njihovih zemalja (među ostalim u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta ako je relevantno)
- savjetovanje i pomoć potencijalnim prijaviteljima
- koordinaciju lokalnog tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)
- pridonošenje istraživanjima i događanjima
- pružanje potpore dijalogu o politikama
- održavanje kontakata s lokalnim tijelima i delegacijama EU-a
- praćenje razvoja politika u navedenim područjima u svojoj zemlji.

Nacionalne kontaktne točke programa Erasmus+

U nekim trećim zemljama koje nisu pridružene programu (Sjeverna i Južna Amerika, supsaharska Afrika, Bliski istok, Azija i Pacifik) mreža nacionalnih kontaktnih točaka³⁷ podupire Komisiju, Izvršnu agenciju i lokalna tijela u pružanju smjernica, praktičnih informacija i pomoći u svim aspektima sudjelovanja u programu Erasmus+ u području visokog obrazovanja, mladih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i sporta. One su glavne kontaktne točke za dionike u svojoj zemlji i pridonose upoznavanju javnosti s međunarodnom dimenzijom programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, djelotvornosti i učinku.

Nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje (NARIC)

Mreža NARIC pruža informacije o priznavanju diploma i razdoblja studiranja u drugim europskim zemljama te savjete o stranim akademskim diplomama u zemlji u kojoj je osnovan NARIC. Mreža NARIC pruža pouzdane savjete svima koji putuju u inozemstvo radi posla ili daljnjeg obrazovanja, ali i ustanovama, studentima, savjetnicima, roditeljima, nastavnicima i mogućim poslodavcima.

³⁵ <https://www.salto-youth.net/rc/>.

³⁶ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/about-erasmus/contacts/national-erasmus-offices>.

³⁷ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/contacts/erasmus-national-focal-points>.

Europska komisija podupire aktivnosti mreže NARIC razmjenom informacija i iskustva među zemljama, utvrđivanjem dobre prakse, usporednom analizom sustava i politika u tom području te raspravama i analizom pitanja od interesa za zajedničku obrazovnu politiku.

Više informacija dostupno je na: www.enic-naric.net.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk nudi usluge informiranja mladima i onima koji s njima rade o mogućnostima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi i o uključivanju mladih u aktivnosti na europskoj razini.

Mreža Eurodesk prisutna je u svim državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, koordinira je središnji ured u Bruxellesu (Eurodesk Brussels-link), a nudi usluge odgovaranja na upite, informacije o financiranju, događanja i publikacije. Povezana je i s radom Europskog portala za mlade.

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Informacije su dostupne na 28 jezika.

Europskom portalu za mlade može se pristupiti putem sljedeće poveznice: www.youth.europa.eu. Više informacija o mreži Eurodesk dostupno je na: www.eurodesk.eu.

Otlas – alat za pronalaženje partnera za organizacije u području mladih

Jedan od alata koji razvijaju i nude resursni centri za mlade SALTO je Otlas, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području mladih. Organizacije u Otlas mogu unijeti svoje podatke za kontakt i područja interesa i tražiti partnere za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na www.salto-et.net ili www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding.

PLATFORME I ALATI

Platforma za rezultate projekata programa Erasmus+

Platforma za rezultate projekata programa Erasmus+ omogućuje pristup informacijama i rezultatima za sve projekte koji se financiraju u okviru tog programa. Organizacije mogu pronaći inspiraciju u mnoštvu informacija o projektima te iskoristiti rezultate i saznanja prikupljene tijekom provedbe programa Erasmus+.

Informacije o projektima i rezultati prikazani na platformi moraju biti potpuno u skladu s primjenjivim pravilima i propisima o osobnim podacima. To je prvenstveno odgovornost korisnika projekta pod nadzorom projektnih službenika u agencijama.

Projekti se mogu pretraživati prema ključnoj riječi, ključnoj aktivnosti, godini, zemlji, temi, vrsti rezultata itd. Pretraživanja se mogu spremiti i neprestano ažurirati s informacijama o najnovijim projektima prema unaprijed definiranim kriterijima. Istaknuti su dobri primjeri projekata na temelju relevantnosti za politiku, učinka i komunikacijskih potencijala.

Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+ može se pristupiti na: www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects.

Europska platforma za školsko obrazovanje i eTwinning

Europska platforma za školsko obrazovanje okuplja sve dionike u sektoru odgoja i obrazovanja, odnosno odgojno-obrazovne djelatnike, istraživače, oblikovatelje politika i druge stručnjake na svim razinama od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do osnovnih i srednjih škola, uključujući inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Preko nje je dostupan i **eTwinning**, sigurna zajednica nastavnog i drugog školskog osoblja kojoj mogu pristupiti samo djelatnici čiju registraciju odobre nacionalne organizacije koje pružaju potporu. Sudionici se mogu uključiti u niz aktivnosti: provoditi projekte s drugim školama i razredima, sudjelovati u diskusijama i povezivati se s kolegama te iskoristiti niz mogućnosti za stručno usavršavanje (i putem interneta i uz fizičku prisutnost).

Odgojno-obrazovni djelatnici i ustanove koji sudjeluju u eTwinningu primaju potporu od nacionalnih organizacija za potporu, koje imenuju nadležna nacionalna tijela. One pomažu odgojno-obrazovnim ustanovama u postupku registracije, traženja partnera i provedbe aktivnosti projekta, promiču eTwinning, dodjeljuju nagrade i oznake kvalitete te organiziraju aktivnosti stručnog usavršavanja za odgojno-obrazovne djelatnike.

Nacionalne organizacije za potporu koordinira Središnja služba za potporu, koja je odgovorna i za razvoj Europske platforme za školsko obrazovanje i organizaciju aktivnosti stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika na europskoj razini.

Europskoj platformi za školsko obrazovanje i zajednici eTwinning možete pristupiti na: www.school-education.ec.europa.eu

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi, poznata kao EPALE, inicijativa je Europske komisije koja se financira u okviru programa Erasmus+. Otvorena je za osoblje u obrazovanju odraslih: nastavno osoblje, stručnjake i volontere te oblikovatelje politika, istraživače, novinare, pripadnike akademske zajednice i druge uključene u obrazovanje odraslih.

Na stranicama su dostupne svježije informacije iz tog područja i interaktivne mreže koje korisnicima omogućuju povezivanje s drugim korisnicima iz cijele Europe, sudjelovanje u raspravama i razmjeni primjera dobre prakse. Među mnogim alatima i sadržajima EPALE nudi instrumente koji su posebno namijenjeni i (potencijalnim) korisnicima programa Erasmus+. Neki su od primjera:

- kalendar tečajeva i događanja
- alat za traženje partnera, koristan za pronalaženje partnera za pripremu projekta koji financira EU ili za pronalaženje ili oglašavanje mogućnosti za praćenje rada
- katalog kolegija, u kojem posjetitelji mogu pronaći velik izbor kolegija koji se održavaju uživo i putem interneta
- zajednice prakse nude dodatne prilike za povezivanje s ljudima i organizacijama sa sličnim interesima
- prostori za suradnju, u kojima projektni partneri u sigurnom okruženju mogu raditi na projektu
- **Erasmus+ Space**, siguran alat za koordinate projekte u okviru ključnih aktivnosti 1 i 2 programa Erasmus+ i njihove partnere namijenjen provedbi projekata kombinirane mobilnosti i suradnje te primjeni u upravljanju projektima i diseminaciji
- resursni centar, gdje korisnici projekta mogu pronaći korisne referentne materijale i/ili objavljivati članke, nastavne materijale, izvješća, priručnike i sve druge materijale sastavljene u okviru njihova projekta ili u njihovoj organizaciji, što je dodatna mogućnost za diseminaciju
- blog, na kojem sudionici projekta mogu dijeliti iskustva ili objavljivati videozapise u kojima svoje rezultate predstavljaju na neformalan i dinamičan način.

U projektima koji primaju sredstva EU-a sudionici se potiče da na platformi dijele informacije o svojim aktivnostima i rezultatima putem objava u blogu, novosti, događanja i drugih vrsta aktivnosti.

EPALE provode Središnja služba za potporu i mreža nacionalnih organizacija za potporu u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, koje su zadužene za pronalaženje zanimljivih informacija i poticanje dionika da se služe platformom i da joj doprinose.

EPALE je dostupan na www.epale.ec.europa.eu.

Samorefleksija o učinkovitom učenju poticanjem primjene inovativnih obrazovnih tehnologija (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the Use of Innovative Educational technologies, SELFIE*)

SELFIE (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational technologies*) besplatan je višjezični internetski alat za samoprocjenu koji općim i strukovnim školama pomaže da razviju svoje digitalne kapacitete.

SELFIE za škole anonimno prikuplja stajališta učenika, učitelja i ravnatelja o tome kako se tehnologija koristi u njihovoj školi, i to uz pomoć kratkih izjava i pitanja te jednostavne ljestvice s ocjenama od 1 do 5. Na temelju tih informacija alat generira izvješće („SELFIE“) o jačim i slabijim stranama škole u korištenju tehnologije. SELFIE je dostupan svim osnovnim, srednjim i strukovnim školama u Europi i šire, i to na više od 30 jezika. Može ga koristiti svaka škola, ne samo one koje imaju naprednu infrastrukturu, opremu i primjenu tehnologije.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 digitalne tehnologije znatno su se više počele koristiti za rad i učenje na daljinu, pa tako i u SOO-u. Problematičnim se pokazalo održavanje učenja temeljenog na radu u poduzećima, zbog čega je još potrebnije što prije povećati djelotvornost dijaloga digitalnim sredstvima između nastavnika u SOO-u i predavača za osposobljavanje uz rad.

U okviru Akcijskog plana za digitalno obrazovanje novi alat za učitelje i nastavnike („SELFIE za učitelje i nastavnike“), koji je dostupan na svim službenim jezicima EU-a, učiteljima i nastavnicima omogućuje da sami procijene svoje digitalne kompetencije i pouzdanje te da odmah dobiju povratne informacije o svojim jačim i slabijim stranama i područjima u kojima se mogu usavršavati. Učitelji i nastavnici mogu s alatom raditi i u timovima i zajedno izraditi plan usavršavanja.

Novi alat SELFIE za učenje kroz rad pokrenut je na svim službenim jezicima EU-a u listopadu 2021. i pridonosi boljem povezivanju ustanova za SOO i poduzeća kako bi zajedno raspravljali o najboljem načinu uključivanja digitalne tehnologije u obrazovanje i osposobljavanje koje pružaju. SELFIE za učenje kroz rad ne samo da objedinjuje tri perspektive: ravnatelja, nastavnika i učenika u SOO-u nego dodaje i četvrtu: stajalište predavača za osposobljavanje uz rad. Daljnji rad na alatu SELFIE za učenje kroz rad bit će usmjeren na otkrivanje načina na koji alat može pridonijeti praćenju i razvoju politike na razini pojedine zemlje i EU-a. Osim toga, trebalo bi dodatno analizirati učinak koji alat SELFIE za učenje kroz rad ima na poduzeća kako bi se istražile mogućnosti dodatnog uključivanja poduzeća ili kako bi se alat dodatno razvio i obuhvatio razne aspekte u skladu s potrebama poduzeća.

Alat SELFIE razvili su Zajednički istraživački centar i Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu (GU EAC).

Više informacija o alatu SELFIE dostupno je na www.education.ec.europa.eu/selfie.

HEInnovate

Orijentacijski okvir HEInnovate visokim učilištima u EU-u i šire pruža priliku da ispituju svoje inovacijske i poduzetničke kapacitete samoprocjenom u jednoj ili više sljedećih dimenzija:

- vodstvo i upravljanje
- organizacijski kapacitet: zaposlenici, resursi, poticaji i nagrade
- poučavanje i učenje u području poduzetništva
- priprema i podupiranje poduzetnika
- digitalna transformacija i sposobnost
- poduzetnički ekosustav i mreže
- internacionalizirana ustanova
- učinak visokih učilišta koja njeguju poduzetnički duh.

HEInnovate je i zajednica prakse, a njezini stručnjaci visokim učilištima nude radionice za povećanje inovativnosti i edukacije za predavače radi šire diseminacije tog pristupa na institucionalnoj razini. Stručna skupina za HEInnovate ima ključnu ulogu u osmišljavanju i implementaciji HEInnovate resursa te pruža izravne smjernice prijaviteljima putem namjenskog obrasca „Expert inquiry“ na platformi. Edukativni materijali dostupni su na internetskoj stranici. Na platformi su dostupne i studije slučaja i komentari korisnika kako bi se predstavili primjeri različitih inovacijskih pristupa u visokim učilištima u EU-u. Od lipnja

2023. dostupna je poboljšana verzija alata za samoprocjenu, s ažuriranim izjavama (na kojima se temelji samoprocjena) i preporukama za sljedeće korake u obliku „akcijskih kartica”.

Zajednica za obrazovne inovacije razvija se u okviru inicijative HEInnovate kako bi se obrazovnim ustanovama, nastavnom osoblju, poduzećima i oblikovateljima politika omogućilo da zajedno rade na obrazovnim inovacijama i kako bi studenti stekli vještine i način razmišljanja koji su potrebni za doprinos inovacijskom okruženju u Europi, uključujući poduzetničke vještine, zelenu i digitalnu tranziciju, STEM i cjeloživotno učenje.

Za projekte koji se financiraju iz programa Erasmus+, kao što su savezi europskih sveučilišta i savezi za inovacije, preporučuje se da prema potrebi iskoriste HEInnovate.

HEInnovate je dostupan na www.heinnovate.eu.

Europski portal za mlade

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Potiče i sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe, posebno putem dijaloga EU-a s mladima i drugih inicijativa za suradnju s mladima radi utjecanja na donošenje politika.

Europski portal za mlade pruža informacije i drugim dionicima koji rade u području mladih, a dostupan je na 28 jezika na www.youth.europa.eu.

Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice

Cilj je inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice pojednostavniti mobilnost u svrhu učenja i osposobljavanja digitalizacijom svih glavnih komponenti potrebnih za organizaciju mobilnosti studenata, od pružanja informacija do postupaka prijave i smještaja u zajednici domaćinu tijekom boravka u inozemstvu. U kontekstu ove inicijative mobilna aplikacija Erasmus+, mreža Erasmus bez papira i platforma za europsku studentsku iskaznicu (*European Student Card Router, ESC-R*) sad su dostupne svim visokim učilištima i studentima i poboljšavat će se dodavanjem novih usluga i funkcija za korisnike.

Mobilna aplikacija Erasmus+ studentima na jednom mjestu pruža pristup svim informacijama i uslugama koje su im potrebne prije, tijekom i nakon razmjene u inozemstvu, a sadržava i informacije o sudjelovanju u programu za učenike iz drugih sektora. Aplikacija se može preuzeti u trgovinama App Store i Google Play. Više informacija dostupno je na www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/erasmus-app.

Mreža Erasmus bez papira omogućuje visokim učilištima da se povežu s komunikacijskim kanalom i nesmetano razmjenjuju podatke o mobilnosti studenata na siguran i jednostavan način, uz potpuno digitalizirano upravljanje mobilnošću, uključujući digitalne ugovore o učenju i međuinstitucijske sporazume. Visoka učilišta koja se žele povezati s mrežom Erasmus bez papira mogu pristupiti informacijama, smjernicama i uputama na istoimenoj stranici na portalu inicijative za europsku studentsku iskaznicu na www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/ewp.

Europska studentska iskaznica sastoji se od standardnih funkcija koje studentima daju zajednički europski identitet i integriraju se u studentske iskaznice koje izdaju ustanove sudionice. Ako njihova studentska iskaznica sadržava funkcije europske studentske iskaznice, studenti mogu lako dokazati svoj status studenta svuda u Europi. Europska studentska iskaznica funkcionira kroz digitalnu platformu ESC-R, koja omogućuje ustanovama sudionicama da integriraju funkcije europske studentske iskaznice u svoje postojeće studentske iskaznice (fizičke ili digitalne). To omogućuje potvrđivanje statusa studenta u stvarnom vremenu u cijelom europskom prostoru obrazovanja. Više informacija o tome kako se institucije mogu povezati s ESC-R-om da u svoje studentske iskaznice počnu integrirati funkcije europske studentske iskaznice dostupno je na <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/card>.

MREŽE ZNANJA I STRUČNJAKA

Mreža Eurydice

Mreža Eurydice ponajprije se bavi načinom na koji je obrazovanje u Europi strukturirano i organizirano na svim razinama te joj je cilj pridonijeti boljem međusobnom razumijevanju obrazovnih sustava u Europi. Odgovornima za obrazovne sustave i politike u Europi pruža usporedne analize na europskoj razini i specifične informacije za pojedine zemlje u području obrazovanja i mladih koje će im pomoći u donošenju odluka.

Mreža Eurydice je opsežan izvor informacija, koje se objavljuju kao detaljni opisi i pregledi nacionalnih obrazovnih sustava (nacionalni odgojno-obrazovni sustavi i politike), komparativna tematska izvješća posvećena posebnim temama od značaja za zajednicu (tematska izvješća), pokazatelji i statistički podaci (serije ključnih podataka) i serije činjenica i brojčanih podataka o obrazovanju, kao što su nacionalne obrazovne strukture, školski kalendari i usporedba plaća nastavnog osoblja, trajanja obrazovanja po zemljama i razina obrazovanja (činjenice i brojke).

Sastoji se od središnje koordinacijske jedinice smještene u Izvršnoj agenciji i nacionalnih jedinica u svim državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu te u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Više informacija dostupno je na www.eurydice.eacea.ec.europa.eu.

Mreža nacionalnih korespondenata za Youth Wiki

U skladu sa Strategijom EU-a za mlade i radi boljeg uvida u probleme mladih u Europi daje se financijska potpora nacionalnim strukturama koje pridonose platformi Youth Wiki, interaktivnom alatu za koherentan pristup ažuriranim i iskoristivim informacijama o mladima u Europi i o nacionalnim politikama za mlade.

Financijsku potporu dobivaju tijela u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja su nadležna nacionalna tijela imenovala za pribavljanje informacija na nacionalnoj razini i za usporedive opise zemalja i pokazatelja koji pridonose boljem međusobnom razumijevanju sustava i politika za mlade u Europi.

Više informacija dostupno je na www.national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

Mreža stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)

U trećim zemljama koje nisu pridružene programu, a imaju nacionalne urede za Erasmus+, nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja lokalnim tijelima i dionicima pružaju stručne savjete radi poticanja reforme i napretka u visokom obrazovanju. Oni sudjeluju u razvoju politika u visokom obrazovanju u svojoj zemlji. Aktivnosti mreže HERE temelje se na kontaktima među stručnjacima. Svaki nacionalni tim ima od pet do petnaest članova. Članovi HERE-a stručnjaci su u području visokog obrazovanja (rektori, prorektori, dekani, iskusni sveučilišni profesori, službenici za međunarodne odnose, studenti itd.).

Misija HERE-a uključuje rad na sljedećim područjima:

- razvoju nacionalnih politika podupiranjem modernizacije, procesa reformi i strategija u visokom obrazovanju, u bliskoj suradnji s lokalnim tijelima
- dijalogu s EU-om o politikama u području visokog obrazovanja
- aktivnostima osposobljavanja i savjetovanja za lokalne dionike, posebno za visoka učilišta i njihovo osoblje
- projektima programa Erasmus+ (posebno u okviru aktivnosti jačanja kapaciteta) diseminacijom njihovih rezultata i ishoda, prije svega primjera dobre prakse i inovativnih inicijativa te njihovim korištenjem u svrhe osposobljavanja.

Nacionalni timovi za potporu provedbi alata EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Svrha je nacionalnih timova stručnjaka za SOO objediniti stručno znanje radi promicanja primjene alata i načela EU-a za SOO u projektima koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+. Ti alati EU-a za SOO utvrđeni su u relevantnim EU-ovim

dokumentima o politici u području SOO-a, kao što su europski okvir za kvalitetna i učinkovita naukovanja i Preporuka Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (npr. okvir EQAVET, europski temeljni strukovni profili, praćenje osoba s kvalifikacijom i strukovna izvrsnost). Stručnjaci bi posebno trebali pružati potporu korisnicima projekata koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+ kako bi u svojim projektima primijenili navedene alate EU-a za SOO.

Mreža nacionalnih referentnih točaka za EQAVET

Nacionalne referentne točke za EQAVET uspostavljaju nacionalna tijela i one okupljaju relevantna tijela koja uključuju socijalne partnere i sve relevantne dionike na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se doprinijelo provedbi europskog okvira za osiguranje kvalitete u SOO-u, kako je definiran u Preporuci Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost³⁸.

Ciljevi nacionalnih referentnih točaka za EQAVET su sljedeći:

- poduzimati konkretne inicijative za provedbu i daljnji razvoj okvira EQAVET
- informirati i mobilizirati širok spektar dionika kako bi doprinijeli provedbi tog okvira
- poduprijeti samovrednovanje kao komplementaran i djelotvoran način osiguravanja kvalitete
- dostavljati ažurirani opis nacionalnih/regionalnih mehanizama osiguravanja kvalitete na temelju okvira EQAVET
- uključiti se u istorazinsko vrednovanje osiguravanja kvalitete na razini sustava SOO-a u EU-u.

Europski kvalifikacijski okvir, Europass i Euroguidance – nacionalni centri

Za svaku zemlju te tri mreže nacionalnih centara primaju potporu na temelju jednog ili više ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

Nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir (EQF)

Nacionalne koordinacijske točke za EQF, koje su imenovala nacionalna tijela, podupiru ih u:

- razvoju, provedbi i preispitivanju nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovu upućivanju na EQF
- preispitivanju i ažuriranju, prema potrebi, upućivanja razina nacionalnih kvalifikacijskih okvira ili sustava na razine EQF-a.

Nacionalne kontaktne točke za EQF približavaju ga pojedincima i organizacijama:

- podupiranjem uključivanja odgovarajućih razina EQF-a u svjedodžbe, diplome, dopunske isprave o studiju i druge isprave o kvalifikacijama te u baze podataka o kvalifikacijama
- izradom registara ili baza podataka o kvalifikacijama koji uključuju kvalifikacije iz nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovim objavljivanjem na platformi Europass.

Više informacija dostupno je na www.europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-efq.

Nacionalni Europass centri

Glavna je značajka Europassa internetska platforma koja pojedincima i organizacijama pruža interaktivne alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernice, informacije o vještinama,

alate za samoprocjenu i dokumentiranje vještina i kvalifikacija te ih povezuje s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Za to je potrebno mnogo rada na nacionalnoj razini koji obavljaju tijela koja su imenovala nacionalna tijela, prije svega:

- stavljanje na raspolaganje nacionalnih informacija za platformu EU-a, odnosno osiguravanje međusobne povezanosti platforme EU-a i nacionalnih izvora podataka o mogućnostima za učenje i nacionalnih baza podataka ili registara kvalifikacija
- promicanje korištenja usluga koje pruža platforma EU-a
- povezivanje sa svim relevantnim dionicima na nacionalnoj razini.

Više informacija dostupno je na www.europa.eu/europass.

Mreža Euroguidance

Euroguidance je europska mreža nacionalnih resursnih i informacijskih centara koje odabiru nacionalna tijela. Svi centri mreže Euroguidance imaju sljedeće zajedničke ciljeve:

- suradnja i potpora na razini Unije radi jačanja politika, sustava i prakse za profesionalno usmjeravanje unutar Unije (razvoj europske dimenzije cjeloživotnog usmjeravanja)
- potpora razvoju kompetencija stručnjaka za profesionalno usmjeravanje
- pružanje kvalitetnih informacija o cjeloživotnom usmjeravanju
- promicanje europskih mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja i upravljanje karijerom (putem platforme Europass).

Glavna su ciljna skupina mreže Euroguidance savjetnici i oblikovatelji politika u sektoru obrazovanja i zapošljavanja.

Više informacija dostupno je na www.euroguidance.eu.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?

Iako su glavna ciljna populacija programa Erasmus+ pojedinci, s programom ih povezuju organizacije, ustanove, tijela ili skupine koje organiziraju aktivnosti koje on podupire. Program je stoga otvoren za dva tipa sudionika: „sudionike” (pojedince koji sudjeluju u aktivnostima projekta u okviru programa Erasmus+ i koji mogu primiti dio bespovratnih sredstava EU-a namijenjenih pokrivanju njihovih troškova sudjelovanja) i „organizacije sudionice”³⁹ (uključujući neformalne skupine mladih uključenih u Erasmus+ projekt, kao prijavitelji ili partneri i samozaposlene osobe). Uvjeti za sudjelovanje sudionika i organizacija sudionica ovise o zemlji u kojoj imaju prebivalište odnosno sjedište.

SUDIONICI U PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA PROGRAMA ERASMUS+

Sudionici u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Neke aktivnosti, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te mladih i sporta, otvorene su i za sudionike iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti aktivnosti.

Općenito, glavne ciljne skupine su sljedeće:

- za projekte u području visokog obrazovanja glavne su ciljne skupine: studenti (na kratkom stručnom studiju, prijediplomskom, diplomskom ili doktorskom studiju), nastavnici, sveučilišni profesori, osoblje visokih učilišta, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavne su ciljne skupine: naučnici i učenici u SOO-u, stručnjaci i nastavnici u SOO-u, osoblje organizacija za inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području odgoja i općeg obrazovanja glavne su ciljne skupine: ravnatelji, učitelji, nastavnici i odgojno-obrazovni djelatnici, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju
- za projekte u području obrazovanja odraslih glavne su ciljne skupine: članovi organizacija za nestrukovno obrazovanje odraslih, predavači, osoblje i polaznici nestrukovnog obrazovanja odraslih
- za projekte u području mladih glavne su ciljne skupine mladi od 13 do 30 godina⁴⁰, osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija aktivnih u području mladih
- za projekte u području sporta glavne su ciljne skupine: stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

Više pojedinosti o uvjetima za sudjelovanje u svakoj od aktivnosti potražite u dijelu B ovog vodiča.

ORGANIZACIJE SUDIONICE

Projekte Erasmus+ prijavljuju i provode organizacije sudionice. Ako je projekt odabran, organizacija prijaviteljica postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, na temelju kojeg imaju pravo na financijsku potporu za provedbu projekta.

³⁹ Fizičke osobe nemaju pravo podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva nacionalnim agencijama za program Erasmus+ ni Izvršnoj agenciji EACEA-i (osim samozaposlenih osoba, tj. samostalnih poduzetnika ako društvo nema pravnu osobnost odvojenu od pravne osobnosti fizičke osobe). Subjekti koji nemaju pravnu osobnost na temelju svojeg nacionalnog prava iznimno mogu sudjelovati pod uvjetom da njihovi zastupnici mogu preuzeti pravne obveze u njihovo ime i da jamče jednaku zaštitu financijskih interesa Unije kao i pravne osobe. Tijela EU-a (osim Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije) ne mogu biti dio konzorcija prijavitelja.

⁴⁰ Dobne granice se razlikuju ovisno o vrsti aktivnosti. Više informacija potražite u dijelu B ovog vodiča. Treba uzeti u obzir i sljedeće: donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

Organizacije sudionice u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i organizacije sudionice iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te mladih i sporta.

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti aktivnosti koja se podupire u okviru programa. Općenito je program otvoren svim organizacijama aktivnima u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. U nekoliko aktivnosti mogu sudjelovati i drugi sudionici na tržištu rada.

Više pojedinosti potražite u dijelu B ovog vodiča.

PRIHVATLJIVE ZEMLJE

Države članice EU-a u potpunosti sudjeluju u svim aktivnostima programa Erasmus+. Osim toga, u skladu s člankom 19. Uredbe o programu Erasmus+, programu su pridružene sljedeće treće zemlje:

- članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP): Norveška, Island i Lihtenštajn
- države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalni kandidati: Republika Sjeverna Makedonija, Republika Turska i Republika Srbija.

Države članice EU-a i navedene treće zemlje pridružene programu dalje u tekstu nazivat će se **„države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu”**.

Osim toga, u skladu s člankom 20. Uredbe, pravni subjekti iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu biti prihvatljivi za aktivnosti u okviru programa Erasmus+ u opravdanim slučajevima i u interesu Unije (dalje u tekstu **„treće zemlje koje nisu pridružene programu”**).

DRŽAVE ČLANICE EU-A I TREĆE ZEMLJE PRIDRUŽENE PROGRAMU

Sljedeće zemlje mogu u potpunosti sudjelovati u svim aktivnostima programa Erasmus+:

Države članice Europske unije (EU) ⁴¹			
Belgija	Grčka	Litva	Portugal
Bugarska	Španjolska	Luksemburg	Rumunjska
Češka	Francuska	Mađarska	Slovenija
Danska	Hrvatska	Malta	Slovačka
Njemačka	Italija	Nizozemska	Finska

⁴¹ Na temelju članka 33. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (EUR-Lex – 32021D1764 – HR – EUR-Lex (europa.eu)) Unija osigurava da su pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja prihvatljivi za sudjelovanje u programu Erasmus+ u skladu s pravilima programa i aranžmanima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su te prekomorske zemlje i područja povezani. To znači da pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja sudjeluju u programu u statusu „države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu”, pri čemu je „država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu” država članica s kojom su povezani. Popis prekomorskih zemalja i područja dostupan je na www.ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en.

Estonija	Cipar	Austrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	

Treće zemlje pridružene programu ⁴²		
Sjeverna Makedonija	Island	Norveška
Srbija	Lihtenštajn	Turska

TREĆE ZEMLJE KOJE NISU PRIDRUŽENE PROGRAMU

Sljedeće zemlje u skladu s posebnim kriterijima ili uvjetima mogu sudjelovati u nekim aktivnostima programa. Neke od tih zemalja uključene su u popis primatelja službene razvojne pomoći⁴³. U dijelu B ovog vodiča pogledajte koje su zemlje prihvatljive za svaku pojedinu aktivnost.

Zapadni Balkan (regija 1)	Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo* ⁴⁴ , Crna Gora
Zemlje istočnog susjedstva (regija 2)	Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus ⁴⁵ , Gruzija ⁴⁶ , Moldova, Ukrajina
Zemlje južnog Sredozemlja (regija 3)	Alžir, Egipat, Izrael ⁴⁷ , Jordan, Libanon, Libija, Maroko, Palestina ⁴⁸ , Sirija, Tunis

⁴² Podložno potpisivanju sporazuma o pridruživanju između Europske unije i tih zemalja.

⁴³ Popis najmanje razvijenih zemalja dostupan je na <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf>.

⁴⁴ Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova*.

⁴⁵ U skladu sa zaključcima Vijeća od 12. listopada 2020. i s obzirom na sudjelovanje Bjelarusu u agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine, potvrđeno u zaključcima Europskog vijeća od veljače 2022., EU je prekinuo suradnju s predstavnicima bjeloruskih javnih tijela i poduzeća u državnom vlasništvu. Ako se situacija promijeni, ta se odluka može preispitati. U međuvremenu EU i dalje surađuje s nedržavnim, lokalnim i regionalnim akterima te ih, ako je moguće, i dodatno podupire, među ostalim u okviru ovog programa.

⁴⁶ U skladu sa zaključcima Vijeća od 19. prosinca 2024. i kao odgovor na politička zbivanja u Gruziji EU je ponovno razmotrio pružanje financijske pomoći izravno u korist gruzijskih vlasti. Uzimajući u obzir članak 20. Uredbe (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Unije za obrazovanje i osposobljavanje, mlade i sport, izravna financijska pomoć iz programa gruzijskim vlastima, koje bi trebalo tumačiti kao središnju državu, lokalna tijela, agencije i poduzeća u državnom vlasništvu, ne smatra se u interesu Unije. Gruzijske vlasti stoga nisu prihvatljive ni za jednu od aktivnosti iz ovog vodiča.

⁴⁷ Kriteriji prihvatljivosti utvrđeni u Obavijesti Komisije br. 2013/C-205/05 (SL EU C-205 od 19. srpnja 2013., str. 9.) primjenjuju se na sve aktivnosti koje se provode u skladu s ovim vodičem, što se odnosi i na treće strane koje primaju financijsku potporu u slučajevima u kojima odgovarajuća aktivnost obuhvaća financijsku potporu korisnika bespovratnih sredstava trećim stranama u skladu s člankom 204. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁸ Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

Ruska Federacija (regija 4)	Rusija ⁴⁹
Regija 5 Azija	a) Bangladeš, Butan, DNR Koreja, Filipini, Indija, Indonezija, Kambodža, Kina, Laos, Maldivi, Malezija, Mjanmar, Mongolija, Nepal, Pakistan, Šri Lanka, Tajland, Vijetnam b) Zemlje i područja s visokim dohotkom ⁵⁰ : Brunej, Hong Kong, Japan, Republika Koreja, Makao, Singapur, Tajvan
Regija 6 Središnja Azija	Afganistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Regija 7 Bliski istok	a) Iran, Irak, Jemen b) Zemlje s visokim dohotkom: Bahrein, Katar, Kuvajt, Oman, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati
Regija 8 Pacifik	a) Fidži, Kiribati, Maršalovi Otoci, Mikronezija, Nauru, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Salomonovi Otoci, Samoa, Timor-Leste, Tonga, Tuvalu, Vanuatu b) Zemlje s visokim dohotkom: Australija, Cookovi Otoci, Novi Zeland
Regija 9 Supsaharska Afrika⁵¹	Angola, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Cabo Verde, Srednjoafrička Republika, Čad, Komori, Kongo, Demokratska Republika Kongo, Côte d'Ivoire, Džibuti, Ekvatorska Gvineja, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Gabon, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja Bisau, Kenija, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Mauritanija, Mauricijus, Mozambik, Namibija, Niger, Nigerija, Ruanda, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Sudan, Tanzanija, Togo, Uganda, Zambija, Zimbabve
Regija 10 Latinska Amerika	Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Kolumbija, Kostarika, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela
Regija 11 Karibi	Antigva i Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Dominika, Dominikanska Republika, Grenada, Gvajana, Haiti, Jamajka, Kuba, Surinam, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Vincent i Grenadini, Trinidad i Tobago
Regija 12 SAD i Kanada	Sjedinjene Američke Države, Kanada
Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada
Regija 14	Farski Otoci, Švicarska, Ujedinjena Kraljevina

Financijska sredstva dodjeljivat će se organizacijama koje imaju sjedište unutar državnog područja predmetne zemlje koje je priznato međunarodnim pravom. Pri financiranju se moraju poštovati moguća ograničenja koja je Europsko vijeće uvelo za vanjsku pomoć EU-a. Prijave moraju biti u skladu s općim vrijednostima EU-a koje su utvrđene člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji: poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

⁴⁹ Više pojedinosti potražite u odjeljku „EU-ove mjere ograničavanja” u dijelu C ovog vodiča.

⁵⁰ To uključuje zemlje i područja na OECD-ovu popisu zemalja s visokim dohotkom i ne dovodi u pitanje status ni suverenitet nekog državnog područja, određivanje međunarodnih granica ni naziv bilo kojeg državnog područja, grada ili regije.

⁵¹ Slijede treće zemlje koje nisu pridružene programu i koje su prioritetne s obzirom na migracije: Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Čad, Džibuti, Eritreja, Etiopija, Gambija, Gana, Gvineja, Južni Sudan, Kamerun, Mali, Mauritanija, Niger, Nigerija, Senegal, Somalija i Sudan.

Više informacija potražite u detaljnim opisima aktivnosti programa u dijelu B ovog vodiča.

ZAHTJEVI POVEZANI S VIZAMA I BORAVIŠNIM DOZVOLAMA

Sudionici Erasmus+ projekata možda će trebati vizu za boravak u inozemstvu u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu ili trećim zemljama koja nisu pridružene programu koje su domaćin aktivnosti. Sve organizacije sudionice moraju se pobrinuti za sva potrebna odobrenja (vize za kratkotrajni ili dugotrajni boravak ili boravišne dozvole) prije provedbe planirane aktivnosti. Budući da postupak može potrajati tjednima, svakako se preporučuje da se odobrenja od nadležnih tijela zatraže dovoljno rano. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i podršku u vezi s vizama, boravišnim dozvolama, socijalnim osiguranjem itd. Portal EU-a o useljavanju sadržava opće informacije o vizama i boravišnim dozvolama za kratkotrajni i dugotrajni boravak: <https://ec.europa.eu/immigration/>.

DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ

Taj dio Vodiča kroz program Erasmus+ sadržava sljedeće informacije za sve ključne i projektne aktivnosti koje program obuhvaća:

- opis njihovih ciljeva i očekivanog učinka
- opis aktivnosti koje se podupiru
- tablice s kriterijima prema kojima se ocjenjuju projektne prijave
- dodatne informacije za bolje razumijevanje vrsta projekata koji se podupiru
- opis pravila financiranja.

Prijaviteljima se savjetuje da pažljivo pročitaju cijeli odjeljak o aktivnosti u okviru koje namjeravaju podnijeti prijavu, ali i opće informacije o prioritetima, ciljevima i ključnim značajkama programa.

KOJE SU AKTIVNOSTI PREDSTAVLJENE U VODIČU?

U odjeljcima „Ključna aktivnost 1”, „Ključna aktivnost 2” i „Ključna aktivnost 3” predstavljaju se sljedeće aktivnosti:

Ključna aktivnost 1: Mobilnost u svrhu učenja za pojedince

- projekti mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju, učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, odgoju i općem obrazovanju, obrazovanju odraslih i u području mladih
- Erasmus akreditacije u području visokog obrazovanja, SOO-a, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i u području mladih
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.
- Mobilnost osoblja u području sporta
- virtualne razmjene u području visokog obrazovanja i mladih.

Ključna aktivnost 2: Suradnja organizacija i institucija

- partnerstva za suradnju, uključujući:
 - suradnička partnerstva
 - mala partnerstva
 - europska partnerstva za razvoj škola
- partnerstva za izvrsnost, uključujući:
 - centri strukovne izvrsnosti
 - aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije:
 - savezi za inovacije
- jačanje kapaciteta u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta
- neprofitna europska sportska događanja

Ključna aktivnost 3: Podrška razvoju politike i suradnji

- Mladi Europe zajedno.

Aktivnosti Jean Monnet

- aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja
- aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja.

Uz to, neke aktivnosti programa provode se putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima izravno upravlja Europska komisija ili Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu. Više informacija potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ i na internetskim stranicama Komisije⁵² i Izvršne agencije⁵³.

⁵² Europska komisija – Erasmus+: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr>

⁵³ Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu: https://www.eacea.ec.europa.eu/index_hr

KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti imaju pozitivne i dugotrajne učinke na sudionike i organizacije sudionice te na sustave politika u kojima se organiziraju.

Za učenike, studente, stažiste, naučnike, polaznike obrazovanja odraslih i mlade aktivnosti mobilnosti u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolji uspjeh u učenju
- bolja zapošljivost i bolje prilike za napredak u karijeri
- više inicijativnosti i poduzetnosti
- više samostalnosti i samopouzdanja
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- bolja interkulturalna osviještenost
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- pozitivnije interakcije s ljudima iz različitih sredina
- bolja upoznatost s europskim projektom i vrijednostima EU-a
- veća motiviranost za sudjelovanje u budućem (formalnom/neformalnom) obrazovanju ili osposobljavanju nakon razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Za osoblje, osobe koje rade s mladima i stručnjake u obrazovanju i osposobljavanju i području mladih aktivnosti mobilnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolje kompetencije povezane s njihovim profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja ili rada s mladima u raznim zemljama
- povećana sposobnost za pokretanje promjena u smislu modernizacije i otvaranja njihovih obrazovnih organizacija međunarodnom tržištu
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i tržišta rada
- bolja kvaliteta njihova rada i aktivnosti u korist studenata, stažista, naučnika, učenika, polaznika obrazovanja odraslih i mladih
- bolje razumijevanje i reagiranje na sve vrste raznolikosti, npr. društvenu, etničku, jezičnu, rodnu i kulturnu raznolikost i različite sposobnosti
- bolja sposobnost da se uzmu u obzir potrebe osoba s manje mogućnosti
- više podupiranja i promicanja aktivnosti mobilnosti učenika
- više mogućnosti za profesionalni razvoj i napredak u karijeri
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Za organizacije sudionice projektne aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- povećana sposobnost za rad na razini EU-a / međunarodnoj razini: bolje vještine upravljanja i strategije internacionalizacije; više suradnje s partnerima iz drugih zemalja; dodjeljivanje više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju EU-ovih/međunarodnih projekata; bolju pripremu, provedbu, praćenje i prateće mjere EU-ovih/međunarodnih projekata
- inovativan i poboljšan načina rada u korist ciljnih skupina, na primjer: privlačniji programi za studente, stažiste, naučnike i mlade u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima; kvalificiranje osoblje u poučavanju i

osposobljavanju; poboljšani postupci priznavanja i vrednovanja kompetencija stečenih tijekom razdoblja učenja u inozemstvu; učinkovitije aktivnosti u korist lokalnih zajednica, bolje metode i praksa u radu s mladima radi njihova aktivnog sudjelovanja i/ili uključivanja skupina u nepovoljnom položaju itd.

- modernije, dinamičnije, angažiranije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u drugim društvenim i obrazovnim područjima te područjima povezanim sa zapošljavanjem; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja na temelju individualnih potreba i ciljeva organizacije; održavanje razine komunikacije, prijenosa znanja i informiranja o poboljšanjima; ako je relevantno, sposobnost privlačenja izvrsnih studenata i akademskog osoblja iz cijelog svijeta.

Dugoročno gledano očekuje se da će tisuće projekata koji se podupiru u okviru te ključne aktivnosti imati skupni učinak na sustave obrazovanja, osposobljavanja i mladih u zemljama sudionicama, potaknuti reforme politika i privući nova sredstva za mogućnosti za mobilnost u Europi i šire.

U tom će se kontekstu i 2026. sredstva iz Programa mobilizirati za ublažavanje socioekonomskih posljedica i posljedica za obrazovanje agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine potporom za projekte mobilnosti koji olakšavaju integraciju ljudi koji bježe od rata u Ukrajini.

ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu primiti potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata koji promiču razne vrste mobilnosti. Projekti mobilnosti obuhvaćaju sljedeće faze:

- **planiranje** (definiranje ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada i raspored aktivnosti)
- **pripremu** (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima i sudionicima, jezična i međukulturna priprema te priprema povezanu s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska)
- **provedbu** aktivnosti mobilnosti
- **prateće mjere** (uključujući evaluaciju aktivnosti, vrednovanje i, ako je primjenjivo, formalno priznavanje ishoda učenja sudionika, diseminaciju i korištenje rezultata projekta).

U okviru programa Erasmus+ povećava se potpora koja se sudionicima aktivnosti mobilnosti nudi za poboljšanje znanja stranih jezika prije i tijekom boravka u inozemstvu, uključujući pojačanu jezičnu potporu za sudionike u dugoročnoj mobilnosti u području SOO-a, obrazovanja odraslih i odgoja i općeg obrazovanja. Zahvaljujući usluzi Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu sudionici u aktivnostima mobilnosti imaju mogućnost procijeniti svoje znanje jezika i pohađati internetske tečajeve jezika kako bi poboljšali svoje znanje.

Erasmus+ nudi i prostor za razvoj aktivnosti mobilnosti koje uključuju partnerske organizacije iz različitih okruženja aktivne u različitim područjima ili socioekonomskim sektorima (stažiranje tj. stručna praksa studenata ili učenika strukovnih škola u poduzećima, NVO-ima ili javnim tijelima; stručno usavršavanje učitelja i nastavnika u poduzećima ili centrima za osposobljavanje; predavanja poslovnih stručnjaka u visokim učilištima itd.).

Treći je važan element inovativnosti i kvalitete aktivnosti mobilnosti da ih organizacije sudionice programa Erasmus+ mogu organizirati srednjoročno i u širem strateškom okviru. Na temelju jednog zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava koordinator projekta mobilnosti moći će organizirati više aktivnosti mobilnosti, što će mnogim pojedincima omogućiti boravak u različitim zemljama. Zbog toga će prijavitelji u okviru programa Erasmus+ moći osmisliti svoj projekt u skladu s potrebama sudionika, ali i sa svojim unutarnjim planovima za internacionalizaciju, jačanje kapaciteta i modernizaciju.

Programi akreditacije uvelike povećavaju učinak ključne aktivnosti 1. Erasmus povelja u visokom obrazovanju, Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju i Erasmus akreditacije u području SOO-a, odgoja i općeg

obrazovanja, obrazovanja odraslih i u području mladih organizacijama omogućuju da lakše dođu do bespovratnih sredstava dok su akreditirane, a ujedno i da se usmjere na dugoročne ciljeve i institucionalni učinak.

Ovisno o profilu uključenih sudionika u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+ podupiru se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti.

U području obrazovanja i osposobljavanja:

- Projekti mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju
- projekti mobilnosti za učenike i osoblje u SOO-u
- projekti mobilnosti za učenike i osoblje škola
- projekti mobilnosti za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

U području mladih:

- projekti mobilnosti za mlade – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

U području sporta:

- mobilnost osoblja u području sporta.

U odjeljcima u nastavku navedene su detaljne informacije o kriterijima i uvjetima koji se primjenjuju na svaku vrstu projekta mobilnosti.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

U okviru ove aktivnosti mobilnosti u području visokog obrazovanja podupiru se fizička i kombinirana mobilnost studenata u svim studijskim područjima i ciklusima (kratki stručni studij te prijediplomska, diplomatska i doktorska razina). Studenti mogu studirati u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu ili stažirati u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili drugom relevantnom mjestu rada u inozemstvu. Mogu i kombinirati razdoblje studiranja u inozemstvu sa stručnom praksom (stažiranjem), čime se dodatno poboljšavaju ishodi učenja i razvoj transversalnih vještina. Iako se preporučuje dugoročna fizička mobilnost, za ovu se aktivnost uzima u obzir potreba za fleksibilnijim trajanjem fizičke mobilnosti kako bi se osigurala pristupačnost programa studentima iz svih sredina, okolnosti i studijskih područja.

U okviru ove aktivnosti potiče se nastavno i administrativno osoblje u visokom obrazovanju da sudjeluje u aktivnostima stručnog usavršavanja u inozemstvu, a osoblje iz poslovnog svijeta da sudjeluje u osposobljavanju studenata i osoblja visokih učilišta. Te se aktivnosti mogu sastojati od razdoblja poučavanja, ali i osposobljavanja (kao što su praćenje rada, hospitiranje ili tečajevi osposobljavanja).

Osim toga, u okviru ove aktivnosti podupiru se kombinirani intenzivni programi, što skupinama visokih učilišta omogućuje da zajednički osmisle kurikulume i aktivnosti kombinirane mobilnosti za studente i za akademsko i administrativno osoblje.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja globalnog dosega i učvrstiti vezu između obrazovanja i istraživanja.

Cilj je i poticati zapošljivost, socijalno uključivanje, građanski angažman, inovativnost i okolišnu održivost u Europi i šire tako da se studentima iz svih studijskih područja i ciklusa omogući da studiraju ili se osposobljavaju u inozemstvu u okviru svojeg studija. Ciljevi su inicijative sljedeći:

- upoznati studente s različitim stajalištima, znanjem, nastavnim i istraživačkim metodama i praksom rada u njihovu studijskom području u europskom i međunarodnom kontekstu
- razviti njihove transversalne vještine, kao što su komunikacijske vještine, jezične vještine, kritičko mišljenje, rješavanje problema, međukulturne i istraživačke vještine
- razviti njihove vještine usmjerene na budućnost, kao što su digitalne i zelene vještine, koje će im omogućiti da se nose sa sadašnjim i budućim izazovima
- pospješiti osobni razvoj, na primjer sposobnost prilagodbe na nove situacije i samopouzdanje.

Cilj je i omogućiti svim članovima osoblja, uključujući osoblje iz poduzeća, da poučavaju ili pružaju osposobljavanje u inozemstvu u okviru svojeg stručnog usavršavanja kako bi:

- dijelili stručno znanje
- iskusili nova okruženja za poučavanje
- stekli nove i inovativne vještine u području pedagogije i izrade kurikuluma te digitalne vještine
- povezali se s kolegama stručnjacima u inozemstvu kako bi osmislili zajedničke aktivnosti radi ostvarenja ciljeva programa
- razmjenjivali dobru praksu i poboljšali suradnju među visokim učilištima
- bolje pripremili studente za tržište rada.

Uz to, cilj je i poticati izradu transnacionalnih i transdisciplinarnih kurikuluma, ali i inovativnih načina učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta, učenje na temelju istraživanja i pristupe koji su usmjereni na rješavanje konkretnih društvenih pitanja.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST U VISOKOM OBRAZOVANJU PROGRAMA ERASMUS+?

Organizacija prijaviteljica mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+ i akreditaciju za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Ako ima Erasmus povelju u visokom obrazovanju, može se prijaviti kao pojedinačno visoko učilište. Ako ima akreditaciju za konzorcij, može se prijaviti u ime konzorcija za mobilnost.

Pojedinačna akreditacija organizacije – Erasmus povelja u visokom obrazovanju

Visoka učilišta moraju dobiti Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE)⁵⁴ prije nego što se svojoj nacionalnoj agenciji zaduženoj za program Erasmus+ prijave za projekt mobilnosti. Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obavezuju se pružati svu potrebnu potporu sudionicima u programu mobilnosti, uključujući jezičnu pripremu. Sudionici u mobilnosti mogu se služiti mrežnom jezičnom potporom (OLS) programa Erasmus+ kako bi poboljšali znanje stranog jezika prije i/ili tijekom mobilnosti.

Uz druga načela ECHE-a visoko učilište koje sudjeluje mora provoditi aktivnost mobilnosti u svrhu studiranja i poučavanja isključivo u okviru prethodnih sporazuma između ustanova te odabrati potencijalne sudionike i dodjeljivati bespovratna sredstva za mobilnost na pravedan, transparentan, koherentan i dokumentiran način, u skladu s odredbama svojeg ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom. Trebalo bi osigurati takve pravedne i transparentne postupke u svim fazama mobilnosti i u postupku odgovaranja na upite/pritužbe sudionika. Studentima koji dolaze u okviru programa mobilnosti u svrhu stjecanja bodova ne smije naplaćivati školarinu, troškove prijave, ispita ili pristupa laboratoriju ili knjižnici. Nakon mobilnosti ustanova mora automatski i u potpunosti priznati ishode razdoblja učenja u inozemstvu.

Erasmus povelju u visokom obrazovanju dopunjavaju njezine smjernice⁵⁵, dokument koji visokim učilištima pomaže u provedbi načela ECHE-a. Visoka učilišta moraju se pridržavati ECHE-a i njegovih popratnih smjernica pri provedbi svih aktivnosti za koje je ta akreditacija potrebna. U tu je svrhu dostupan postupak samoprocjene ECHE-a⁵⁶ za potporu visokim učilištima koji služi za procjenu njihove učinkovitosti u provedbi načela ECHE-a i područja kojima bi se trebalo više posvetiti, ali i davanje prijedloga za daljnja poboljšanja.

Iako visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne ispunjavaju uvjete za potpisivanje ECHE-a⁵⁷, moraju poštovati njegova načela. Stoga se aspekti kao što su pravedan i transparentan odabir sudionika, priznavanje ishoda učenja i sva potrebna potpora koja se nudi sudionicima u programu mobilnosti moraju izričito navesti u međuinstitucijskom sporazumu o međunarodnoj mobilnosti.

Skupna akreditacija – Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju

Osim pojedinačnih visokih učilišta, za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju mogu se prijaviti i skupine visokih učilišta. Takva se skupina naziva konzorcijem za mobilnost. Konzorcij za mobilnost mora imati Erasmus akreditaciju za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju.

Koordinator konzorcija za mobilnost prijavljuje se u ime konzorcija za mobilnost za Erasmus akreditaciju za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju i za bespovratna sredstva programa Erasmus+. Tu akreditaciju dodjeljuje ista nacionalna agencija koja ocjenjuje zahtjev za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju. Prijava za akreditaciju i zahtjev za bespovratna sredstva za projekte mobilnosti mogu se podnijeti pod istim pozivom. Međutim, bespovratna sredstva za

⁵⁴ Erasmus povelja u visokom obrazovanju: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_hr.

⁵⁵ Smjernice za Erasmus povelju u visokom obrazovanju 2021. – 2027.: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en

⁵⁶ Samoprocjena za Erasmus povelju u visokom obrazovanju: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/eche/start_hr

⁵⁷ Osim visokih učilišta iz trećih zemalja zapadnog Balkana koje nisu pridružene programu, za potrebe poziva na podnošenje prijedloga za inicijativu Europska sveučilišta, u kojem mogu sudjelovati.

projekte mobilnosti dodjeljuju se samo onim skupinama visokih učilišta i organizacija koje uspješno prođu postupak akreditacije.

Za dobivanje akreditacije za konzorcij treba zadovoljavati sljedeće kriterije:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju može se sastojati od sljedećih organizacija sudionica: ▪ visokih učilišta koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju ▪ bilo koje javne ili privatne organizacije aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Svaka organizacija sudionica mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Konzorcij za mobilnost ne može imati sjedište u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Sve organizacije članice konzorcija za mobilnost moraju biti navedene u trenutku prijave za akreditaciju za konzorcij.
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica može biti koordinator i prijaviti se u ime svih organizacija uključenih u konzorcij.
Broj organizacija sudionica	Konzorcij za mobilnost mora se sastojati od najmanje tri prihvatljive organizacije sudionice, uključujući dva visoka učilišta.
Trajanje akreditacije za konzorcij	Tijekom cijelog programskog razdoblja. Znatne promjene u sastavu konzorcija za mobilnost nakon dodjele akreditacije zahtijevaju novu prijavu za akreditaciju.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Prijavitelji zahtjev za akreditaciju moraju predati do 19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. lipnja iste godine ili narednih godina.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća četiri kriterija za dodjelu.

Relevantnost konzorcija (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju u konzorciju i pojedinih sudionika. ▪ Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪ Primjerenost prijedloga za: - ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija koje sudjeluju u konzorciju - ostvarivanje dodane vrijednosti na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići kad bi svako visoko učilište zasebno provodilo aktivnosti.
Kvaliteta sastava konzorcija i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: - konzorcij ima odgovarajući sastav visokih učilišta pošiljatelja, ako je relevantno s komplementarnim organizacijama sudionicama iz drugih socioekonomskih sektora s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješno ostvarivanje svih aspekata projekta - koordinator konzorcija ima prethodno iskustvo u upravljanju konzorcijem ili sličnom vrstom projekta - podjela uloga, odgovornosti i zadaća/resursa jasna je i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica - zadaće/resursi objedinjuju se i dijele - jasne su odgovornosti u pogledu upravljanja ugovorima i financijama - konzorcij u aktivnosti uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti konzorcija (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i prateće aktivnosti) ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore (npr. pronalaženje organizacija primateljica, spajanje, informiranje, jezična i međukulturna potpora, praćenje) ▪ Kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima ▪ Ako je relevantno, kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna primjena europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje ▪ Ako je primjenjivo, primjerenost mjera za odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti i za poticanje osoba s manje mogućnosti na sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti.

Učinak i diseminacija (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij ▪ Mogući učinak projekta: ▪ na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta ▪ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij unutar i izvan organizacija sudionica i partnera.
--	---

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica podnosi zahtjev za bespovratna sredstva za projekt mobilnosti, potpisuje i provodi ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i sastavlja izvješće.

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja i njihovo slanje u inozemstvo. Te odgovornosti uključuju i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu), pripremu, praćenje i automatsko priznavanje povezano s razdobljem mobilnosti
- organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja iz inozemstva i za ponudu programa studija / stručne prakse ili programa osposobljavanja ili korištenje aktivnosti poučavanja. Te odgovornosti uključuju i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu)
- Posrednička organizacija: to je organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Ona može biti članica konzorcija za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Može razmjenjivati i pojednostavnjivati administrativne postupke visokih učilišta pošiljatelja, usklađivati profile studenata s potrebama poduzeća kad je riječ o stručnoj praksi (stažiranju) i zajednički pripremati sudionike.

Organizacije pošiljateljice i primateljice moraju prije početka razdoblja mobilnosti sa studentima sklopiti „ugovor o učenju”, a s osobljem „ugovor o mobilnosti” za aktivnosti koje su pred njima. U tim se ugovorima definira sadržaj za razdoblje mobilnosti u inozemstvu i navode odredbe za formalno priznavanje svake strane. Prava i obveze utvrđuju se u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava koji potpisuju korisnik i sudionik. Kad se aktivnost odvija na dva visoka učilišta (mobilnost studenata u svrhu studija, uključujući kombiniranu mobilnost, i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja), prije početka razmjena ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica moraju sklopiti „međuinstitucijski sporazum”.

Horizontalne dimenzije

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba ojačati sljedeće horizontalne dimenzije:

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST U MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Kako bi pristup mobilnosti studenata i osoblja bio što jednostavniji, u skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju osigurati jednak i pravedan pristup i mogućnosti trenutačnim i potencijalnim sudionicima iz svih sredina. To podrazumijeva uključivanje osoba s manje mogućnosti, kao što su osobe s fizičkim, mentalnim i zdravstvenim teškoćama, studenti s djecom, studenti koji rade ili profesionalni sportaši i studenti iz svih studijskih područja koja nisu dovoljno zastupljena u aktivnostima mobilnosti. Da bi se poštovalo to načelo, ključno je definirati interne postupke odabira u kojima se u obzir uzima pravednost i uključivost te sveobuhvatno procijeniti zasluge i motivaciju prijavitelja. Nadalje, visoka učilišta potiču se da mogućnosti za mobilnost, odnosno razdoblja predviđena za mobilnost uvedu u kurikulare kako bi se olakšalo sudjelovanje studenata iz svih studijskih područja. Kombinirana mobilnost u tom bi pogledu mogla otvoriti dodatne mogućnosti, koje bi za neke pojedince ili skupine studenata mogle biti prikladnije. U tom bi kontekstu uvođenje

službenika za uključenost u visokim učilištima pomoglo da se obuhvate pitanja uključenosti i raznolikosti. Službenici za uključenost mogli bi npr. pridonijeti informiranosti o tim pitanjima, određivati strategije za komunikaciju i informiranje, osigurati odgovarajuću potporu tijekom mobilnosti u suradnji s relevantnim kolegama te svojim stručnim znanjem u području uključenosti i raznolikosti olakšati suradnju relevantnog osoblja u ustanovi.

OKOLIŠNA ODRŽIVOST I ZELENA PRAKSA U MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju promicati ekološki prihvatljivu praksu u svim aktivnostima povezanim s programom. To podrazumijeva poticanje korištenja održivih prijevoznih sredstava za mobilnost, aktivno vođenje računa o zaštiti okoliša pri organizaciji događanja, konferencija i susreta povezanih s mobilnosti u okviru programa Erasmus+ i zamjenu administrativnih postupaka u papirnatom obliku digitalnim postupcima (u skladu sa standardima i vremenskim rasporedom inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice). Visoka učilišta bi osim toga svim sudionicima trebala skrenuti pozornost na to kako da tijekom boravka u inozemstvu smanje ugljični i ekološki otisak svojih aktivnosti mobilnosti i pratiti napredak u ostvarivanju održivijih aktivnosti mobilnosti studenata i osoblja.

DIGITALIZACIJA I DIGITALNO OBRAZOVANJE I VJEŠTINE U OKVIRU MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta trebaju uvesti digitalno upravljanje mobilnosti studenata prema tehničkim standardima inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice⁵⁸. To znači da se visoka učilišta koja sudjeluju u programu moraju povezati s mrežom Erasmus bez papira kako bi razmjenjivala podatke o mobilnosti, a trebala bi se povezati i s ESC-R-om kako bi integrirala funkcije europske studentske iskaznice u svoje studentske iskaznice (fizičke ili digitalne)⁵⁹. Visoka učilišta mogu iskoristiti svoja sredstva za organizacijsku potporu za provedbu upravljanja digitalnom mobilnošću i integraciju funkcija europske studentske iskaznice u svoje studentske iskaznice. Trebala bi promicati kombiniranu mobilnost, tj. kombinaciju fizičke mobilnosti i virtualne komponente kako bi se omogućili fleksibilniji oblici mobilnosti i dodatno poboljšali ishodi učenja i učinak fizičke mobilnosti. Visoka učilišta moraju osigurati kvalitetu aktivnosti kombinirane mobilnosti i formalno priznavanje sudjelovanja u kombiniranoj mobilnosti, uključujući virtualnu komponentu. Studentima i osoblju trebala bi skrenuti pozornost na to da program nudi mogućnosti za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina u svim studijskim područjima, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika” za studente i osobe koje su nedavno diplomirale, čija je svrha daljnji razvoj ili stjecanje digitalnih vještina⁶⁰. Nastavno i administrativno osoblje također može pohađati programe osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih vještina za korištenje digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju⁶¹.

SUDJELOVANJE I GRAĐANSKI ANGAŽMAN

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne

⁵⁸ Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative>

⁵⁹ Ta se integracija može provesti i ako studentske iskaznice ne izdaje izravno visoko učilište, npr. ako ih izdaje javno tijelo (npr. ministarstvo) ili studentski sindikat na središnjoj razini. ESC-R omogućuje fleksibilnost za slučajeve u kojima visoko učilište nije izravni izdavatelj studentskih iskaznica.

⁶⁰ Svaka stručna praksa (stažiranje) studenata smatra se „stručnom praksom u području digitalnih vještina” ako stažist sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibernetičkoj sigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

⁶¹ Svaka mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja smatrat će se „osposobljavanjem u području digitalnih vještina” ako član osoblja sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: praćenje rada / sudjelovanje u tečajevima osposobljavanja o alatima inicijative za europsku studentsku iskaznicu, alatima/softveru za digitalno obrazovanje, programiranju i specijaliziranom informatičkom softveru i sustavima za upravu visokih učilišta.

kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja, kao i poticati praksu zajedničkog stvaranja i oblikovanja aktivnosti učenja. Sudjelujući u aktivnostima mobilnosti sudionici bi se trebali bolje upoznati s Europskom unijom i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

Opis aktivnosti

Mobilnost studenata

Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem studijskom području i ciklusu (kratki stručni studij, prijediplomski, diplomski ili doktorski studij). Kako bi se osigurala visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti sa što većim učinkom na studente, one moraju odgovarati potrebama studenta za ishodima učenja ovisno o kvalifikaciji i njegovim potrebama za osobnim razvojem.

Studenti mogu biti uključeni u aktivnosti opisane u nastavku.

- **Razdoblje studiranja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa kojim se stječe kvalifikacija u bilo kojem ciklusu studija. Razdoblje studiranja u inozemstvu može obuhvaćati i razdoblje stručne prakse (stažiranja). Takvom kombinacijom stvaraju se sinergije između akademskog i stručnog iskustva u inozemstvu. Kad je riječ o radnom opterećenju, akademska godina na redovnom studiju u zemljama europskog prostora visokog obrazovanja obično se sastoji od obrazovnih sastavnica od ukupno 60 ECTS bodova (ili ekvivalentnih jedinica u zemljama izvan europskog prostora visokog obrazovanja). Ako razdoblje mobilnosti traje kraće od akademske godine, obrazovne sastavnice sadržane u ugovoru o učenju treba razmjerno prilagoditi.
- **Stručna praksa** (stažiranje, pripravništvo) u inozemstvu u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Stručna praksa (stažiranje) u inozemstvu podupire se za vrijeme studiranja u bilo kojem ciklusu studija i za osobe koje su nedavno diplomirale. To uključuje i asistenturu u nastavi za studente na nastavnoj praksi te znanstvenu asistenturu za studente i doktorande u bilo kojoj relevantnoj istraživačkoj ustanovi. Da bi se dodatno ojačale sinergije s programom Obzor Europa, te mobilnosti mogu se odvijati i u kontekstu istraživačkih projekata financiranih iz tog programa, uz puno poštovanje načela prema kojemu nije dopušteno dvostruko financiranje aktivnosti sredstvima EU-a. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa. Kad je riječ o radnom opterećenju, sudionici u načelu moraju raditi puno radno vrijeme na temelju radnog vremena organizacije primateljice.

U slučaju **mobilnosti u okviru dokorskog studija** doktorandi i osobe koje su nedavno doktorirale („poslijedoktorandi”)⁶² mogu se odlučiti na kratkoročna ili dugoročna razdoblja fizičke mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse u inozemstvu kako bi se bolje ispunile njihove raznolike potrebe za učenjem i osposobljavanjem i osigurala jednake mogućnosti s onima koji imaju status osoblja u visokom obrazovanju. Potiče se dodavanje virtualne komponente fizičkoj mobilnosti.

Svako razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu bilo kojeg trajanja, uključujući mobilnost u okviru dokorskog studija, može biti u obliku **kombinirane mobilnosti**. Kombinirana mobilnost spoj je fizičke mobilnosti i virtualne komponente, koja olakšava suradničko učenje i timski rad putem interneta. Na primjer, virtualna komponenta može putem interneta okupiti studente iz različitih zemalja i studijskih područja radi pohađanja programa putem interneta ili zajedničkog i istodobnog rada na zadacima koji se priznaju kao dio njihova studija.

⁶² Poslijedoktorandi mogu sudjelovati u stručnoj praksi pod istim uvjetima kao i druge osobe koje su nedavno diplomirale, do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Svaki student može se uključiti i u kombiniranu mobilnost sudjelovanjem u **kombiniranom intenzivnom programu** u skladu s posebnim kriterijima prihvatljivosti za kombinirane intenzivne programe koji su opisani u ovom vodiču.

Mobilnost osoblja

U mobilnosti osoblja mogu sudjelovati članovi nastavnog i nenastavnog osoblja u visokom obrazovanju ili članovi pozvanog osoblja koji dolaze izvan visokih učilišta. Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti sa što većim učinkom, aktivnost mobilnosti mora biti povezana s profesionalnim razvojem članova osoblja i odgovarati njihovim potrebama za učenjem i osobnim razvojem.

Osoblje može biti uključeno u bilo koju od aktivnosti opisanih u nastavku.

- **Razdoblje poučavanja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje poučavanja u inozemstvu omogućuje nastavnom osoblju visokog učilišta ili osoblju poduzeća da poučava na partnerskom visokom učilištu u inozemstvu. Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području.
- **Razdoblje osposobljavanja** u inozemstvu u partnerskom visokom učilištu, poduzeću ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Razdoblje osposobljavanja u inozemstvu omogućuje osoblju visokog učilišta da sudjeluje u aktivnosti osposobljavanja u inozemstvu koja je relevantna za njihov svakodnevni rad na visokom učilištu. Može biti u obliku aktivnosti osposobljavanja (izuzev konferencija) ili praćenja rada i hospitiranja.

U razdoblju mobilnosti osoblja u inozemstvu mogu se kombinirati aktivnosti poučavanja i osposobljavanja. Svako razdoblje poučavanja ili osposobljavanja u inozemstvu može se provoditi kao **kombinirana mobilnost**.

Kombinirani intenzivni programi

Riječ je o kratkim, intenzivnim programima u kojima se primjenjuju inovativni načini učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta. Programi mogu uključivati učenje u kojem transnacionalni i transdisciplinarni timovi zajedno rade na rješavanju konkretnih problema, npr. povezanih s UN-ovim ciljevima održivog razvoja, ili drugih društvenih pitanja relevantnih u određenim regijama, gradovima ili poduzećima. Intenzivni program trebao bi imati dodanu vrijednost u usporedbi s postojećim kolegijima ili programima osposobljavanja koje pružaju visoka učilišta sudionici i može trajati više godina. Omogućavanjem novih i fleksibilnijih oblika mobilnosti u kojima se fizička mobilnost kombinira s virtualnim elementom, kombinirani intenzivni programi imaju za cilj obuhvatiti sve vrste studenata iz svih sredina, studijskih područja i ciklusa.

Skupine visokih učilišta imat će priliku organizirati kratke kombinirane intenzivne programe učenja, poučavanja i osposobljavanja za studente i osoblje. Tijekom tih kombiniranih intenzivnih programa skupine studenata i/ili članova osoblja kao polaznici programa obavljaju kratkoročnu fizičku mobilnost u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na određenim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja.

Osim toga, kombinirani intenzivni programi mogu biti otvoreni za studente i osoblje bilo kojeg visokog učilišta, uključujući lokalne studente i osoblje. Ti programi jačaju kapacitete za razvoj i uvođenje inovativne prakse poučavanja i učenja u visokim učilištima sudionicima.

Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu

Aktivnost mobilnosti u visokom obrazovanju prvenstveno je usmjerena na podupiranje aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, odnosno europsku dimenziju.

Osim toga, međunarodna dimenzija podupire se u okviru dva potprograma aktivnosti mobilnosti koji uključuju treće zemlje koje nisu pridružene programu iz cijelog svijeta.

U okviru jednog potprograma, koji se financira sredstvima EU-a za unutarnju politiku⁶³, podupire se mobilnost u sve treće zemlje koje nisu pridružene programu osim Bjelarus i Rusije.

U okviru drugog potprograma podupire se mobilnost u treće zemlje koje nisu pridružene programu i iz tih zemalja, osim mobilnosti u Bjelarus i Rusiju i mobilnosti osoblja iz Bjelarus i Rusije. Taj potprogram financira se iz instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje⁶⁴.

Ti potprogrami međunarodne mobilnosti imaju različite, ali komplementarne ciljeve, koji odražavaju prioritete politike odgovarajućih izvora financiranja.

Međunarodna odlazna mobilnost financirana sredstvima za unutarnju politiku: pozornost je prvenstveno usmjerena na razvoj vještina okrenutih budućnosti i drugih relevantnih vještina studenata i osoblja visokih učilišta koja se nalaze u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu. Aktivnosti međunarodne mobilnosti u bilo koju zemlju koja nije pridružena programu financiraju se bespovratnim sredstvima koja su dodijeljena projektima mobilnosti. Korisnici bespovratnih sredstava mogu iskoristiti do 20 % posljednjih dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt za odlaznu mobilnost u nepridružene zemlje cijelog svijeta. Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizaciju u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu da razvije odlazne aktivnosti mobilnosti s više trećih zemalja koje nisu pridružene programu, a očekuje se da obuhvate što širi geografski opseg.

Međunarodna odlazna i dolazna mobilnost financirana sredstvima za vanjsku politiku: ta aktivnost usklađena je s prioritetima vanjske politike EU-a, što znači da su s 12 prihvatljivih regija (1 – 12) utvrđeni brojni ciljevi i pravila za suradnju koji su opisani u odjeljku „Dodatne informacije za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku”.

Ako nije drukčije navedeno, aktivnosti međunarodne mobilnosti opisane u toj ključnoj aktivnosti primjenjuju se na oba potprograma.

KOJI SU KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

Kriteriji prihvatljivosti određuju uvjete za sudjelovanje u pozivu za podnošenje prijedloga. U sljedećem odjeljku navode se i prihvatljive aktivnosti koje se mogu financirati, trajanje projekta te gdje se i kada prijaviti za projekt mobilnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA PROJEKTE MOBILNOSTI

Kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, prijavitelj mora ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive aktivnosti	Visoka učilišta mogu provoditi jednu ili više sljedećih prihvatljivih aktivnosti: ▪ mobilnost studenata u svrhu studija ▪ mobilnost studenata u svrhu stručne prakse ▪ mobilnost osoblja u svrhu poučavanja ▪ mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja ▪ kombinirane intenzivne programe (osim za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku). Smjerovi prihvatljivih aktivnosti mobilnosti: ▪ Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za unutarnju politiku: iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu u bilo koju zemlju svijeta (države članice
--------------------------------	--

⁶³ Naslov 2. proračuna EU-a – Kohezija, otpornost i vrijednosti.

⁶⁴ Naslov 6. proračuna EU-a – Susjedstvo i svijet

	EU-a, treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 i 5 – 14). ▪ Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku: između država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu, osim regija 13 i 14. Napomena: Mobilnost studenata i osoblja u Bjelarus i Rusiju te mobilnost osoblja iz Bjelarus i Rusije nije prihvatljiva.
Tko se može prijaviti?	Bespovratna sredstva mogu zatražiti organizacije sa sljedećom akreditacijom: ▪ u slučaju prijave pojedinačnog visokog učilišta: visoka učilišta sa sjedištem državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ▪ u slučaju prijave kao konzorcij za mobilnost: organizacije koordinatorice sa sjedištem u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu koje koordiniraju konzorcij kojemu je dodijeljena Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju. Organizacije koje nemaju akreditaciju za konzorcij mogu je zatražiti u ime konzorcija za mobilnost pod istim pozivom kao i za prijavu projekta mobilnosti ili pod prethodnim pozivom. Sva uključena visoka učilišta iz država članica EU-a i trećih zemalja koje nisu pridružene programu moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Te organizacije bit će prihvatljive za projekt mobilnosti samo ako dobiju akreditaciju za konzorcij. Studenti i osoblje u visokom obrazovanju ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti i u kombiniranim intenzivnim programima određuje visoko učilište na kojem studiraju ili rade.
Prihvatljive zemlje	Za sudjelovanje u aktivnostima: ▪ sve države članice ili treće zemlje pridružene programu ▪ sve treće zemlje koje nisu pridružene programu (za moguće uvjete projekata mobilnosti koji su financirani sredstvima za vanjsku politiku vidjeti odjeljak ove aktivnosti „Dodatne informacije za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku” i „Prihvatljive zemlje” u dijelu A).
Broj organizacija sudionica	Ako je riječ o prijavi pojedinačnog visokog učilišta, u prijavnom obrascu navodi se jedna organizacija, a ako je riječ o prijavi konzorcija za mobilnost, navode se prijavitelj i članovi konzorcija za mobilnost. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i najmanje jedna organizacija primateljica). U projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku mora biti uključena najmanje jedna organizacija iz treće zemlje koja nije pridružena programu. Kad je riječ o kombiniranim intenzivnim programima u okviru projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku: osim prijavitelja (visoko učilište koje se prijavljuje ili visoko učilište u konzorciju za mobilnost koji se prijavljuje) u organizaciju kombiniranog intenzivnog

	programa tijekom provedbe moraju biti uključena najmanje dva visoka učilišta iz druge dvije države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti mobilnosti financirani sredstvima za unutarnju politiku: 26 mjeseci Projekti mobilnosti financirani sredstvima za vanjsku politiku: 24 ili 36 mjeseci
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte financirane sredstvima za unutarnju politiku koji počinju 1. lipnja iste godine i za projekte financirane instrumentima za vanjsko djelovanje koji počinju 1. kolovoza iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Drugi minimalni zahtjevi	Visoko učilište može se prijaviti za bespovratna sredstva svojoj nacionalnoj agenciji na dva načina: • izravno kao pojedinačno visoko učilište • preko nacionalnog konzorcija za mobilnost čiji je koordinator/član. Visoko učilište može se prijaviti samo jednom po krugu odabira za projekt mobilnosti kao pojedinačno visoko učilište i/ili kao koordinator određenog konzorcija. Međutim, visoko učilište može biti član ili koordinator nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji se istodobno prijavljuju. Ta dva načina (pojedinačna prijava i prijava konzorcija) mogu se koristiti istodobno. Međutim, visoko učilište odgovorno je za sprečavanje dvostrukog financiranja sudionika ako se oba načina koriste u istoj akademskoj godini. Projekt mobilnosti trebao bi provoditi inicijativu za uvođenje europske studentske iskaznice (uključujući Erasmus bez papira i europsku studentsku iskaznicu) kako bi se olakšalo internetsko upravljanje ciklusom mobilnosti te druge ekološki prihvatljivije i uključivije pristupe u skladu s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju (ECHE) i njezinim smjernicama.

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju kriterija prihvatljivosti navedenih u sljedećim odjeljcima i na temelju **kriterija za isključenje, odabir i dodjelu**. Više informacija o kriterijima za isključenje potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST STUDENATA

Prihvatljive aktivnosti	Prihvatljive aktivnosti navedene su pod podnaslovom Prihvatljivost projekata mobilnosti.
Prihvatljive organizacije sudionice	▪ Mobilnost studenata u svrhu studija: Sve organizacije sudionice iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu (i pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta kojima je dodijeljena Erasmus povelja u

	visokom obrazovanju. Sve organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu (i pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta koja su priznala nadležna tijela i koja su prije početka razdoblja mobilnosti potpisala međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. ▪ Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. U slučaju mobilnosti studenata u svrhu stručne prakse organizacija primateljica može biti⁶⁵: ○ bilo koja javna ili privatna organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – veleposlanstvo ili konzularni ured države članice pošiljateljice ili treće zemlje pošiljateljice pridružene programu – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) ○ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ○ tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja ○ visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Trajanje aktivnosti	Mobilnost studenata u svrhu studija: od 2 mjeseca (ili jedan trimestar akademske godine) do 12 mjeseci fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme provedeno na putu. Može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano, te se može organizirati na različite načine ovisno o kontekstu: jedna aktivnost nakon druge ili obje aktivnosti istodobno. Takva kombinacija treba biti u skladu s pravilima financiranja i minimalnim trajanjem mobilnosti u svrhu obrazovanja.

⁶⁵ Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive kao organizacije primateljice za mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: institucije i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (cijeli popis dostupan je na stranici: http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_hr); organizacije koje upravljaju programima EU-a, kao što su nacionalne agencije za program Erasmus+ (kako bi se izbjegao mogući sukob interesa i/ili dvostruko financiranje).

	Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: od 2 do 12 mjeseci fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme putovanja. Svi studenti, a posebno oni koji ne mogu sudjelovati u dugoročnoj fizičkoj mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse, npr. zbog svojeg studijskog područja ili zato što imaju manje mogućnosti za sudjelovanje, mogu kombinirati kraću fizičku mobilnost s virtualnom komponentom (kombinirana kratkoročna mobilnost). Osim toga, svaki student može sudjelovati u kombiniranim intenzivnim programima. U tom slučaju fizička mobilnost mora trajati od 5 do 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) i kombinirati se s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Kombinirana mobilnost u svrhu studija mora donositi najmanje 3 ECTS boda. Mobilnost doktoranada u svrhu studija i/ili stručne prakse: od 5 do 30 dana ili od 2 do 12 mjeseci fizičke mobilnosti (mobilnost u svrhu studija može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano), ne računajući vrijeme provedeno na putu. Ukupno prihvatljivo trajanje po ciklusu studija: Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti u ukupnom trajanju do 12 mjeseci⁶⁶ fizičke mobilnosti, što je maksimum po svakom ciklusu studija⁶⁷, bez obzira na broj i vrstu aktivnosti mobilnosti: ▪ za vrijeme prvog ciklusa studija (prije diplomski ili istovjetan studij), uključujući kratki stručni studij (5. i 6. razina EQF-a) ▪ za vrijeme drugog ciklusa studija (diplomski ili istovjetan studij – 7. razina EQF-a) i ▪ za vrijeme trećeg ciklusa kao doktorand (doktorska razina ili 8. razina EQF-a). Trajanje stručne prakse osoba koje su nedavno stekle kvalifikaciju ulazi u maksimalno razdoblje od 12 mjeseci ciklusa tijekom kojeg su se prijavile za stručnu praksu. Razdoblje fizičke mobilnosti može se prekinuti. Razdoblje prekida ne računa se u vrijeme trajanja aktivnosti mobilnosti. Kad je riječ o stručnoj praksi, neradni dani poduzeća/organizacije ne smatraju se razdobljem prekida. Bespovratna sredstva obuhvaćaju i te neradne dane. Neradni dani računaju se u minimalno trajanje razdoblja stručne prakse.
Mjesto provedbe aktivnosti	Studenti moraju obavljati aktivnost fizičke mobilnosti u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu u kojoj se ne nalazi organizacija pošiljateljica ni u kojoj je student smješten tijekom studija⁶⁸.

⁶⁶ Prethodno iskustvo u okviru programa Erasmus+ i/ili kao stipendist programa Erasmus Mundus ulazi u tih 12 mjeseci po ciklusu studija.

⁶⁷ Kad je riječ o studijskim programima koji imaju samo jedan ciklus, kao što je medicina, studenti mogu sudjelovati u mobilnosti do 24 mjeseca.

⁶⁸ U slučaju kampusa s ograncima koji pravno ovise o matičnoj ustanovi i ne mogu potpisati zasebne međuinstitucijske sporazume, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom ili primateljicom za određivanje pojedinačne potpore i prihvatljivosti smjera mobilnosti. U računanju udaljenosti radi potpore za putovanje korisnici moraju unijeti stvarnu lokaciju podružnica. Neovisne podružnice moraju sudjelovati u programu odvojeno od svojih matičnih ustanova.

Prihvatljivi sudionici	Studenti registrirani na visokom učilištu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu, uključujući dvostruki studij / združeni akademski ili stručni naziv⁶⁹, ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). U slučaju mobilnosti u okviru doktorskog studija sudionik mora biti na 8. razini EQF-a. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju u visokom obrazovanju mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu stručne prakse. Organizacija korisnica može odlučiti da neće sudjelovati u stručnoj praksi tih osoba. Njih mora odabrati visoko učilište na posljednjoj godini studija i oni moraju završiti stručnu praksu u inozemstvu u roku od godinu dana od stjecanja kvalifikacije⁷⁰.
Ostali zahtjevi	Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost studenata može biti razdoblje studiranja u kombinaciji s kratkom stručnom praksom (kraćom od 2 mjeseca) te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem studiranja. Student, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o učenju. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa na kraju kojeg stječe diplomu. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa. Pohađanje kolegija na visokom učilištu ne može se smatrati stručnom praksom (stažiranjem). U slučaju kombinirane mobilnosti studenata aktivnosti mogu uključivati sudjelovanje u programima koji se nude u obliku kombiniranog učenja na bilo kojem partnerskom visokom učilištu, osposobljavanje i radne zadatke putem interneta ili sudjelovanje u kombiniranim intenzivnim programima. Za međunarodnu mobilnost vidjeti odjeljak „Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu”.

KRITERIJI PRIHVATLIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	Prihvatljive aktivnosti navedene su pod podnaslovom Prihvatljivost projekata mobilnosti.
	▪ Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja: Organizacija pošiljateljica mora biti: ○ visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju (ECHE) ili

⁶⁹ Mobilnost među ustanovama uključenima u izvođenje združenog ili dvostrukog studija prihvatljiva je za financiranje ako ne dolazi do dvostrukog financiranja. U slučaju združenih ili dvostrukih studija ustanova koja šalje sudionika na mobilnost financira mobilnost koja se podupire sredstvima za unutarnju politiku. U slučaju međunarodne mobilnosti ustanove koje nude združene ili dvostruke studije mogu koristiti sredstva iz projekata mobilnosti koji se podupiru sredstvima za unutarnju i vanjsku politiku, vodeći računa o prihvatljivosti aktivnosti i smjerova mobilnosti u svakom potprogramu.

⁷⁰ Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produžiti će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Prihvatljive organizacije sudionice	○ visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ili ○ u slučaju „pozvanog osoblja iz poduzeća”, odnosno osoblja pozvanog da poučava na visokom učilištu: bilo koja javna ili privatna organizacija (osim visokih učilišta koja imaju ECHE) u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) – neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija – tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja. Organizacija primateljica mora biti visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. ▪ Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja: Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. Organizacija primateljica mora biti: ○ visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu, ili ○ bilo koja javna ili privatna organizacija iz države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu (ili treće zemlje koja nije pridružena programu ako se projekt mobilnosti financira sredstvima za unutarnju politiku) aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija.
Trajanje aktivnosti mobilnosti	Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja i osposobljavanja: Trajanje mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu mora iznositi od 2 do 60 dana fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme provedeno na putu. U slučaju pozvanog osoblja iz poduzeća minimalno trajanje iznosi 1 dan fizičke mobilnosti.

	U slučaju mobilnosti koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu aktivnost mora trajati od 5 do 60 dana, ne računajući vrijeme provedeno na putu. Isto se odnosi na pozvano osoblje iz poduzeća. U svim slučajevima minimalan broj dana odnosi se na uzastopne dane. Razdoblje fizičke mobilnosti može se prekinuti. Razdoblje prekida ne računa se u vrijeme trajanja aktivnosti mobilnosti. Aktivnost poučavanja mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili bilo koje drugo razdoblje boravka kraće od tjedan dana). Ako mobilnost traje dulje od jednog tjedna, najmanji broj sati nastave u nepunom tjednu mora biti proporcionalan trajanju tog tjedna. Iznimke su sljedeće: • ne postoji minimalni broj sati poučavanja za osoblje pozvano iz poduzeća • ako se aktivnost poučavanja kombinira s aktivnošću osposobljavanja tijekom istog razdoblja u inozemstvu, najmanji broj sati poučavanja tjedno (ili bilo koje drugo razdoblje boravka kraće od tjedan dana) smanjuje se na 4 sata. Sve osoblje može sudjelovati u kombiniranim intenzivnim programima. U slučaju mobilnosti osoblja u svrhu osposobljavanja u okviru kombiniranog intenzivnog programa fizička mobilnost mora trajati od 5 do 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) i kombinirati se s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Kad je riječ o mobilnosti osoblja u svrhu poučavanja u kombinirani intenzivni program koji se podupire sredstvima unutarnje politike, fizička mobilnost mora trajati između 2 i 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) ili najmanje 1 dan za pozvano osoblje iz poduzeća, a virtualna komponenta je opcionalna.
Mjesto provedbe aktivnosti	Osoblje aktivnost fizičke mobilnosti mora obavljati u bilo kojoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu koja nije zemlja organizacije pošiljateljice ni zemlja boravišta ⁷¹ osoblja.
Prihvatljivi sudionici	Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja: • osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu • osoblje iz bilo kojeg poduzeća u bilo kojoj zemlji koje radi u javnoj ili privatnoj organizaciji (isključujući visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) aktivnoj na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija i koje je pozvano da poučava na visokom učilištu u bilo kojoj zemlji (uključujući zaposlene doktorande). Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja: osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu.
Ostali zahtjevi	Mobilnost osoblja može biti razdoblje poučavanja u kombinaciji s razdobljem osposobljavanja te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem poučavanja. Mobilnost u svrhu poučavanja ili osposobljavanja

⁷¹ U slučaju kampusa s ograncima koji pravno ovise o matičnoj ustanovi i ne mogu potpisati zasebne međuinstitucijske sporazume, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom ili primateljicom za određivanje pojedinačne potpore i prihvatljivosti smjera mobilnosti. U računanju udaljenosti radi potpore za putovanje korisnici moraju unijeti stvarnu lokaciju podružnica. Neovisne podružnice moraju sudjelovati u programu odvojeno od svojih matičnih ustanova.

	može se obaviti u više organizacija primateljica u istoj zemlji te se istodobno smatrati jednim razdobljem poučavanja ili osposobljavanja uz primjenu minimalnog trajanja boravka. Mobilnost u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost u svrhu poučavanja može uključivati pružanje osposobljavanja radi razvoja partnerskog visokog učilišta. Član osoblja, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o mobilnosti. Za međunarodnu mobilnost vidjeti „Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu”.
--	---

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Prihvatljive organizacije sudionice	Kombinirani intenzivni program moraju razviti i uvesti najmanje tri visoka učilišta koja se nalaze u najmanje tri države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu. Osim toga, bilo koje drugo visoko učilište ili organizacija koja se nalazi u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu može sudjelovati i slati sudionike. Visoka učilišta koja šalju studente i osoblje da pohađaju kombinirani intenzivni program moraju biti u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju, ili moraju biti u trećoj zemlji koja nije pridružena programu, a da su ih priznala nadležna tijela i da su prije početka razdoblja mobilnosti potpisala međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. U slučaju nastavnog osoblja i predavača koji su uključeni u održavanje programa to može biti bilo koja organizacija iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koja nije pridružena programu (vidjeti prihvatljive sudionike). Sudionici mogu biti financirani sredstvima programa Erasmus+ ili sudjelovati o vlastitom trošku. Visoka učilišta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu mogu slati sudionike u okviru programa Erasmus+ ako ustanova primateljica usporedno provodi projekt mobilnosti financiran sredstvima za vanjsku politiku kojim bi se financirao dolazak studenata i osoblja iz tih zemalja. Ti sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne uračunavaju se u minimalne zahtjeve. Visoko učilište primatelj mora biti visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. Visoko učilište primatelj može ujedno biti i visoko učilište koordinator. Druge organizacije isto tako mogu primati sudionike u zemlji primateljici tijekom dijela aktivnosti koji se odvija uz fizičku prisutnost. Visoko učilište koordinator mora biti visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. Visoko učilište koordinator/primatelj jest ili prijavitelj ili član konzorcija
--	--

	za mobilnost koji se prijavljuje za projekt mobilnosti koji se financira sredstvima za unutarnju politiku.
Trajanje aktivnosti	Trajanje fizičke komponente kombiniranog intenzivnog programa za polaznike mora biti od 5 do 30 dana. Nije određeno minimalno trajanje za virtualnu komponentu, ali kombinirana virtualna i fizička komponenta moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost uz fizičku prisutnost može se odvijati na visokom učilištu primatelju ili na bilo kojem drugom mjestu u zemlji visokog učilišta primatelja.
Prihvatljivi sudionici	Studenti: Studenti registrirani na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). Osoblje: osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Nastavno osoblje i predavači koji sudjeluju u održavanju programa: • osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu ▪ osoblje koje je pozvano da poučava na visokom učilištu: iz bilo kojeg javnog ili privatnog poduzeća ili organizacije (osim visokih učilišta kojima je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju); poduzeće ili organizacija trebali bi biti iz države članice EU-a, treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koja nije pridružena programu i aktivni na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija; za ovu aktivnost prihvatljivi su i zaposleni doktorandi.
Ostali zahtjevi	Kombinirani intenzivni programi za studente i osoblje moraju se sastojati od kratkoročne fizičke mobilnosti u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na određenim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja. Kombinirani intenzivni programi moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda. Kombinirani intenzivni program mora imati najmanje 10 mobilnih učenika iz programa Erasmus+ koji se financiraju sredstvima za unutarnju politiku (ne uključujući nastavno osoblje i predavače koji sudjeluju u održavanju programa) da bi bio prihvatljiv za organizacijsku potporu. Tih 10 sudionika mobilnosti mora se uključiti u mobilnost posebno radi pohađanja kombiniranog intenzivnog programa putem jedne od sljedećih aktivnosti mobilnosti u okviru programa Erasmus+: kombinirana kratkoročna mobilnost studenata u svrhu studija ili kombinirana mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja. Pojedinačnu potporu i, ako je primjenjiva, potporu za putovanje sudionicima u aktivnosti uz fizičku prisutnost pruža visoko učilište pošiljatelj (i visoko učilište primatelj u slučaju pozvanog

	osoblja iz poduzeća i sudionika iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu čije se sudjelovanje financira instrumentima za vanjsko djelovanje).
--	--

DODATNE INFORMACIJE ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Raspoloživa sredstva za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku raspodijeljena su na više svjetskih regija u 12 proračunskih omotnica, a veličina svake razlikuje se ovisno o prioritetima vanjske politike EU-a. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice objavit će se na internetskim stranicama nacionalnih agencija.

EU je postavio okvirne ciljeve geografske ravnoteže i prioriteta koji se na europskoj razini moraju ostvariti tijekom cijelog trajanja programa (2021. – 2027.), uključujući suradnju s najmanje razvijenim zemljama⁷². Te okvirne ciljeve i prioritete ne moraju ostvariti pojedinačna visoka učilišta, ali će ih nacionalne agencije uzeti u obzir pri dodjeli raspoloživih proračunskih sredstava. U nastavku su navedeni ciljevi koji su na temelju poziva za 2027. postavljeni za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku ukupno na razini država članica EU-a i zemalja pridruženih programu:

- Azija:
 - najmanje 25 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s najmanje razvijenim zemljama regije
 - najviše 25 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost sa zemljama s visokim dohotkom u regiji
 - najviše 15 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Kinom
 - najviše 10 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Indijom
- Pacifik:
 - najviše 86,5 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Australijom i Novim Zelandom
- Supsaharska Afrika:
 - najmanje 35 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s najmanje razvijenim zemljama regije, osobito s prioritetnim zemljama s obzirom na migracije
 - najviše 8 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s bilo kojom zemljom
- Latinska Amerika:
 - najviše 30 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Brazilom i Meksikom
- Istočno partnerstvo:
 - najmanje 40 % proračunskih sredstava trebalo bi dodijeliti studentima s manje mogućnosti
- Južno susjedstvo:
 - najviše 15 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s bilo kojom zemljom
 - najmanje 70 % sredstava trebalo bi dodijeliti studentima, od kojih bi 50 % trebali biti studenti s manje mogućnosti

⁷² Višegodišnji okvirni program Erasmus+: www.international-partnerships.ec.europa.eu/document/download/ae1b61bc-1638-49bd-a2d6-2f9d5bbf609f_en.

- zapadni Balkan: težište bi trebalo biti na mobilnosti studenata.

Zbog zahtjeva da se doprinosi ciljevima vanjskog djelovanja EU-a, mobilnost studenata na kratkom stručnom studiju, prijediplomskom ili diplomskom studiju koja se provodi sa zemljama prihvatljivima za službenu razvojnu pomoć (ODA)⁷³ u regijama 2 – 11⁷⁴ ograničena je na dolaznu mobilnost iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Odlazna mobilnost u te regije dostupna je samo za studente na doktorskom studiju i za osoblje.

Ako je prijavitelju odobren projekt mobilnosti financiran sredstvima za unutarnju politiku, spomenuti neprihvatljivi smjerovi međunarodne odlazne mobilnosti u te regije mogu se na komplementaran način financirati u okviru tog projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku.

Konačno, visoka učilišta mogu se prijaviti za 100 % mobilnosti osoblja ili 100 % mobilnosti studenata ili za kombinaciju tih dviju mobilnosti ako je to u skladu sa svim dodatnim kriterijima prihvatljivosti za projekte koje je odredila nacionalna agencija (vidjeti odjeljak u nastavku).

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI NACIONALNIH AGENCIJA ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Ako je proračunska omotnica za određenu partnersku regiju ograničena, nacionalna agencija može dodati jedan ili više kriterija prihvatljivosti s popisa u nastavku:

- ograničena razina obrazovanja sudionika (na primjer ograničavanje prijava samo na jedan ili dva studija – prijediplomska, diplomatska ili doktorska razina)
- vrsta sudionika ograničena samo na osoblje ili studente
- ograničeno trajanje razdoblja mobilnosti (na primjer ograničavanje mobilnosti studenata na šest mjeseci ili ograničavanje mobilnosti osoblja na deset dana).

Ako nacionalna agencija odluči primijeniti te dodatne kriterije prihvatljivosti za projekte, ta se odluka objavljuje prije roka za dostavu prijave, i to na internetskim stranicama nacionalne agencije.

KOJI SU KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA UNUTARNJU POLITIKU

Budući da nema kvalitativnog ocjenjivanja (kvaliteta je već ocijenjena u fazi prijave za Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili pri odabiru akreditacije za konzorcij za mobilnost), nema ni kriterija za dodjelu.

Nakon provjere prihvatljivosti sredstva će se dodijeliti svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva.

Maksimalan iznos bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju ovisit će o nizu elemenata:

- broju mobilnosti za koje se podnosi zahtjev
- prijašnjem broju razdoblja mobilnosti, kvaliteti provedbe aktivnosti i kvaliteti financijskog upravljanja prijavitelja ako je prethodnih godina dobio sličnu potporu
- broju kombiniranih intenzivnih programa za koje se podnosi zahtjev

⁷³ Popis zemalja na koje se odnosi taj zahtjev može se pronaći na popisu DAC-a (Odbor za razvojnu pomoć) primatelja službene razvojne pomoći <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf>. Popis DAC-a periodički se ažurira kako bi zemlje mogle prijeći iz jedne kategorije u drugu ili napustiti popis. Međutim, status primatelja službene razvojne pomoći neke zemlje i relativna ograničenja ne mijenjaju se za vrijeme cjelokupnog životnog ciklusa projekata u okviru istog poziva.

⁷⁴ Popis regija opisan je u dijelu A ovog vodiča.

- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti u okviru projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti) ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija za dodjelu:

Kriterij za dodjelu na razini projekta: Kvaliteta projektnog plana i sporazuma o suradnji (najviše 40 bodova)	• Mjera u kojoj organizacija prijaviteljica jasno opisuje odgovornosti, uloge i zadatke partnera. • Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Potpunost i kvaliteta rješenja za odabir sudionika, potpora koja im se pruža i priznavanje njihova razdoblja mobilnosti (posebno u trećoj zemlji koja nije pridružena programu).
Kriterij za dodjelu na razini regije: Relevantnost strategije (najviše 40 bodova)	Za svako regionalno partnerstvo: • mjera u kojoj je planirani projekt mobilnosti relevantan za strategiju internacionalizacije uključenih visokih učilišta • razlog za odabir mobilnosti osoblja i/ili studenata • razlog za usmjeravanje na suradnju s visokim učilištima / organizacijama u određenim zemljama u partnerskoj regiji.
Kriterij za dodjelu na razini regije: Učinak i diseminacija (najviše 20 bodova)	Za svako regionalno partnerstvo: • mogući učinak projekta na sudionike, prijavitelje, partnerske organizacije na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini • kvaliteta mjera za diseminaciju rezultata projekta mobilnosti na razini fakulteta i ustanova, ali i šire ako je primjenjivo, u svim uključenim zemljama.

Prijavitelj će objasniti kako projekt ispunjava ta tri kriterija iz perspektive vlastite ustanove (ili ustanova ako su zahtjeve podnijeli konzorciji) i partnerskih ustanova u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Na pitanje koje odgovara kriteriju za dodjelu **kvaliteta projektnog plana i sporazuma o suradnji** treba odgovoriti jednom za cjelokupni projektni prijedlog, a na pitanja koja odgovaraju kriterijima za dodjelu **relevantnost strategije i učinak i diseminacija** treba odgovoriti jednom za svaku regiju koju prijavitelj planira uključiti u projekt.

Prijavitelji bi svoj prijedlog trebali grupirati u „regionalna partnerstva”, odnosno regrupirati sve aktivnosti u koje su uključene zemlje iz iste regije. Svako regionalno partnerstvo boduje se zasebno. U obzir za financiranje dolaze samo regionalna partnerstva koja dobiju najmanje 60 bodova i zadovolje prag od 50 % za svaki kriterij za dodjelu naveden u tablici.

Ukupan iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih projektu bit će zbroj bespovratnih sredstava dodijeljenih regionalnim partnerstvima koja su dosegla minimalni prag kvalitete, ovisno o sljedećim elementima:

- broj sudionika i trajanje aktivnosti za koje su zatražena sredstva
- proračunska sredstva dodijeljena po zemlji ili regiji
- geografska ravnoteža u predmetnoj regiji.

Neovisno o bodovima koje neko regionalno partnerstvo ostvari iznad navedenog praga, nacionalna agencija prednost može dati mobilnosti s određenim zemljama kako bi se postigla geografska ravnoteža u toj regiji, kako je definirano u prethodno navedenim geografskim ciljevima.

Nacionalna agencija nije dužna financirati sve mobilnosti koje su zatražene za treću zemlju koja nije pridružena programu ako se zahtjev smatra pretjeranim u odnosu na dostupna proračunska sredstva.

PRAVILA FINANCIRANJA

A) PRAVILA FINANCIRANJA PRIMJENJIVA NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim putnih i životnih troškova sudionika). Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika u mobilnosti.	Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za unutarnju politiku: Do 100. sudionika: 400 EUR po sudioniku, a nakon 100. sudionika: 230 EUR po dodatnom sudioniku Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku: 500 EUR po sudioniku		
Potpora putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: Na temelju udaljenosti po sudioniku / osobi u pratnji. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost ⁷⁵ uz	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

⁷⁵ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

	pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije⁷⁶. Ako je potrebno, pojedinačna potpora za pokrivanje životnih troškova prihvatljiva je za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji ne koriste prijevozna sredstva s niskom razinom emisija, a najviše šest dana putovanja za one koji ih koriste.			
Potpora uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti kojima je potrebna dodatna potpora na temelju stvarnih troškova. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti koji dobivaju dodatnu potporu na temelju stvarnih troškova u okviru kategorije potpore za uključivost.	125 EUR po sudioniku		
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s manje mogućnosti. Ti troškovi prije svega služe pokrivanju dodatne financijske potpore sudionicima s osobnim, fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim teškoćama koja im je potrebna da bi mogli sudjelovati u mobilnosti i pripremim posjetima te osobama u pratnji (uključujući putne i životne troškove, ako su opravdani i ako nisu obuhvaćeni proračunskim kategorijama „potpora za putovanje” i „pojedinačna potpora” za te sudionike)⁷⁷. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova		
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija.	Troškovi financijskog jamstva: 80 % prihvatljivih troškova		

⁷⁶ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

⁷⁷ Za osobe u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje i izvanredni troškovi za skupa putovanja. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

	U slučaju projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku: visoki putni troškovi. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova
--	--	--

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za korisnika (visoka učilišta ili konzorciji)

Organizacijska potpora povezana s aktivnostima mobilnosti doprinos je troškovima ustanova povezanim s aktivnostima pružanja potpore za mobilnost studenata i osoblja (koji dolaze iz inozemstva i odlaze u inozemstvo) radi njihova usklađivanja s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu te s njezinim načelima koja su uključena u međuinstitucijske sporazume koje sklapaju ustanove iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Na primjer:

- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama, uključujući posjete potencijalnim partnerima, radi dogovora o uvjetima međuinstitucijskih sporazuma za odabir, pripremu, primanje i integraciju sudionika mobilnosti te za ažuriranje tih međuinstitucijskih sporazuma
- osiguravanje ažuriranih kataloga kolegija za međunarodne studente
- pružanje informacija i pomoći studentima i osoblju
- odabir studenata i osoblja
- priprema ugovora o učenju kako bi se osiguralo potpuno priznavanje obrazovnih sastavnica studenata; priprema i priznavanje ugovora o mobilnosti za osoblje
- jezična i međukulturna priprema za dolazne i odlazne studente i osoblje koja dopunjava mrežnu jezičnu potporu programa Erasmus+
- olakšavanje integracije dolaznih sudionika u mobilnosti na visokom učilištu
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti
- posebni mehanizmi za osiguravanje kvalitete stručne prakse (stažiranja) studenata u poduzećima/organizacijama koji ih primaju
- osiguravanje priznavanja obrazovnih sastavnica i povezanih bodova, izdavanje prijepisa ocjena i dopunskih isprava o studiju
- potpora za ponovnu integraciju sudionika u mobilnosti i nadogradnju njihovih novostečenih kompetencija u korist visokog učilišta i kolega
- provedba inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice (digitalizacija upravljanja mobilnošću, uključujući mrežu Erasmus bez papira i europsku studentsku iskaznicu)
- promicanje ekološki prihvatljivih načina mobilnosti i ekologizacije administrativnih postupaka
- promicanje i upravljanje sudjelovanjem osoba s manje mogućnosti
- utvrđivanje i promicanje aktivnosti građanskog angažmana i praćenje sudjelovanja u takvim aktivnostima
- promicanje i upravljanje kombiniranom i/ili međunarodnom mobilnošću.

Visoka učilišta obvezuju se poštovati sva načela Povelje kako bi osigurale visokokvalitetnu mobilnost, uključujući sljedeća: „osigurati da su odlazni sudionici u programu mobilnosti dobro pripremljeni za svoje aktivnosti u inozemstvu, uključujući kombiniranu mobilnost, provedbom aktivnosti za postizanje potrebne razine jezične kompetencije i sposobnosti

međukulturne komunikacije” i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu dolaznim sudionicima u programu mobilnosti”. Za to se mogu iskoristiti postojeće mogućnosti za učenje jezika u tim ustanovama. Visoka učilišta koja mogu ponuditi visokokvalitetnu mobilnost studenata i osoblja, uključujući jezičnu potporu, uz manji trošak (ili raspolažu financijskim sredstvima iz drugih izvora, osim sredstava EU-a) moći će dio bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu namijeniti za financiranje više aktivnosti mobilnosti. Koliko će pritom biti fleksibilnosti utvrđuje se ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Korisnike će u svakom slučaju ugovor obvezivati na pružanje kvalitetnih usluga, što će pratiti i provjeravati nacionalne agencije, uzimajući pritom u obzir izvješća studenata i osoblja koji sudjeluju, koja su izravno dostupna nacionalnim agencijama i Komisiji.

Organizacijska potpora računa se prema broju svih sudionika koji primaju potporu (uključujući sudionike koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti – vidjeti u nastavku aktivnosti mobilnosti bez financijske potpore – i osoblje iz poduzeća koje poučava na visokim učilištima). Sudionici koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti smatraju se sudionicima u mobilnosti koji dobivaju potporu jer koriste prednosti okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. Organizacijska potpora stoga se isplaćuje i za te sudionike. To ne obuhvaća osobe u pratnji sudionika tijekom njihove aktivnosti u inozemstvu. Izračun organizacijske potpore ne povećava se automatski kad se organiziraju dodatne aktivnosti mobilnosti prijenosom sredstava između proračunskih kategorija.

Kad je riječ o konzorcijima za mobilnost, ta se primljena organizacijska potpora može razdijeliti među svim članovima u skladu s pravilima koja su međusobno dogovorili.

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku dijele se među partnerima na uzajamno prihvatljiv način koji su dogovorile ustanove sudionice.

Sudionici u mobilnosti bez financijske potpore (zero-grant) iz fondova EU-a za program Erasmus+

Studenti i osoblje bez financijske potpore iz fondova za program Erasmus+ sudionici su u mobilnosti koji ne primaju bespovratna sredstva iz programa Erasmus+ za mobilnost, ali inače ispunjavaju sve kriterije za mobilnost studenata i osoblja i koriste sve prednosti sudjelovanja u programu Erasmus+. Oni mogu primati bespovratna sredstva iz fondova EU-a izvan okvira programa Erasmus+ (npr. iz ESF-a) ili nacionalna, regionalna ili druga bespovratna sredstva za pokrivanje troškova mobilnosti. Broj sudionika u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti uzima se u obzir u statistikama za pokazatelj uspješnosti za raspodjelu proračuna EU-a među zemljama. Osobe s manje mogućnosti ne mogu biti sudionici bez financijske potpore.

Kad je riječ o projektima mobilnosti koji se podupiru sredstvima za unutarnju politiku, moguće je provesti „djelomičnu mobilnost bez financijske potpore” ako se samo dio razdoblja fizičke mobilnosti financira pojedinačnom potporom. U tom slučaju sudionici u mobilnosti trebaju primiti pojedinačnu potporu za barem minimalno trajanje razdoblja fizičke mobilnosti.

Potpora za uključivanje

Osoba s manje mogućnosti je ona čije su osobne okolnosti ili okolnosti povezane s fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim stanjem takve da ne bi mogla sudjelovati u projektu / aktivnosti mobilnosti bez dodatne financijske ili druge potpore. Visoka učilišta koja među sudionike projekta uključuju studente i/ili osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti dodatna bespovratna sredstva od nacionalne agencije za pokrivanje dodatnih troškova njihova sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti. Za sudionike s manje mogućnosti, posebno za one s fizičkim, psihičkim ili zdravstvenim teškoćama, potpora u obliku bespovratnih sredstava stoga može biti viša od maksimalnog pojedinačnog iznosa bespovratnih sredstava navedenog u nastavku. Visoka učilišta na svojim će internetskim stranicama opisati kako studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti i obrazložiti takva dodatna bespovratna sredstva.

Dodatna financijska sredstva za studente i osoblje s manje mogućnosti mogu se osigurati i iz drugih izvora na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obvezuju se da će osigurati jednak pristup i mogućnosti svim sudionicima. Stoga studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu iskoristiti potporu koju ustanova primateljica nudi lokalnim studentima i osoblju.

Izvanredni troškovi za skupa putovanja

Samo sudionici projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku koji imaju pravo na potporu za putovanje mogu zatražiti naknadu za izvanredne troškove za skupa putovanja.

Korisnici projekata mobilnosti moći će zatražiti financijsku potporu za visoke putne troškove sudionika pod naslovom proračuna „izvanredni troškovi” (80 % ukupnih prihvatljivih troškova). Ta mogućnost bit će dostupna ako korisnici mogu dokazati da prema pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) nije pokriveno najmanje 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje.

Drugi izvori financiranja

Studenti i osoblje mogu uz bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ ili umjesto njih (sudionici u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a) dobivati regionalna, nacionalna ili druga bespovratna sredstva kojima ne upravlja nacionalna agencija (nego npr. ministarstvo ili regionalna tijela). Bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ mogu se zamijeniti i drugim sredstvima iz proračuna EU-a (npr. iz ESF-a). Na bespovratna sredstva iz drugih izvora financiranja osim proračuna EU-a ne primjenjuju se iznosi ni gornje i donje granice navedene u ovom pozivu na podnošenje prijedloga.

Organizacije primateljice u svrhu stručne prakse mogu osobama na stručnoj praksi pružiti financijsku potporu ili dati doprinos u naravi.

B) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST STUDENATA

Pojedinačna potpora za fizičku mobilnost – osnovni iznosi za dugoročnu mobilnost

Studenti mogu dobiti bespovratna sredstva za pojedinačnu potporu kao doprinos za dodatne životne troškove povezane s njihovim razdobljem studiranja ili stručne prakse u inozemstvu.

Za mobilnost između država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 mjesečne iznose odredit će nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima i/ili visokim učilištima na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji su opisani u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama nacionalnih agencija i visokih učilišta.

Države članice, treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14⁷⁸ razvrstane su u sljedeće tri skupine:

Skupina 1 Zemlje s višim troškovima života	Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Irska, Island, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska
--	--

⁷⁸ Treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 samo su zemlje primateljice, osim ako je sklopljen sporazum sa susjednom zemljom kako bi se olakšalo njihovo sudjelovanje u programu kao zemlje pošiljateljice i zemlje primateljice.

	treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14
Skupina 2 Zemlje sa srednjim troškovima života	Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska
Skupina 3 Zemlje s nižim troškovima života	Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

Bespovratna sredstva EU-a za pojedinačnu potporu u okviru programa Erasmus+ ovisit će o smjeru mobilnosti između zemlje pošiljateljice i zemlje primateljice studenta, kako je navedeno u nastavku:

- mobilnost u zemlje sa sličnim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a srednjeg raspona
- mobilnost u zemlje s višim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a višeg raspona
- mobilnost u zemlje s nižim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a nižeg raspona.

Nacionalne agencije utvrđuju te iznose u sljedećim rasponima:

- **srednji raspon bespovratnih sredstva EU-a:** srednji iznos, od 292 do 606 EUR mjesečno, primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji sa sličnim troškovima života: a) iz 1. skupine u 1. skupinu, b) iz 2. skupine u 2. skupinu i c) iz 3. skupine u 3. skupinu
- **viši raspon bespovratnih sredstva EU-a:** odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija uvećanom za najmanje 50 EUR te iznosi od 348 do 674 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s višim troškovima života: a) iz zemalja 2. skupine u zemlje 1. skupine i b) iz zemalja 3. skupine u zemlje 1. i 2. skupine
- **niži raspon bespovratnih sredstva EU-a:** odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija umanjenom za najmanje 50 EUR te iznosi od 225 do 550 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s nižim troškovima života: a) iz zemalja 1. skupine u zemlje 2. i 3. skupine i b) iz zemalja 2. skupine u zemlje 3. skupine.

Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije uzimaju u obzir sljedeća dva elementa:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom studenata koji planiraju studirati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Za aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 nacionalne agencije svojim visokim učilištima mogu omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE S MANJE MOGUĆNOSTI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA DUGOROČNU MOBILNOST

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 250 EUR mjesečno. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE NA STRUČNOJ PRAKSI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA DUGOROČNU MOBILNOST

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na stručnoj praksi dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 150 EUR mjesečno. Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti koje su na stručnoj praksi imaju pravo na dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti i dodatak za stručnu praksu.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE IZ NAJUDALJENIJIH REGIJA I PREKOMORSKIH ZEMALJA I PODRUČJA U DUGOROČNOJ MOBILNOSTI

S obzirom na ograničenja zbog udaljenosti od drugih država članica EU-a i trećih zemalja koje nisu pridružene programu i razinu gospodarskog razvoja studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na visokim učilištima u najudaljenijim regijama država članica EU-a te u prekomorskim zemljama i područjima pridruženima državama članicama EU-a dobit će više iznose za pojedinačnu potporu:

Iz	U	Iznos
najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja	države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	786 EUR mjesečno

U ovom slučaju ne primjenjuje se dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti. Primjenjuje se dodatak za stručnu praksu.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE U MEĐUNARODNOJ DUGOROČNOJ MOBILNOSTI KOJA UKLJUČUJE TREĆE ZEMLJE KOJE NISU PRIDRUŽENE PROGRAMU

Osnovni iznos za pojedinačnu potporu određen je na sljedeći način:

Iz	U	Iznos
država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 i 5 – 12.	700 EUR mjesečno
država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	kako je prethodno opisano u odjeljku „Bespovratna sredstva za mobilnost studenata – pojedinačna potpora za fizičku mobilnost”
trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 12	1. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	900 EUR mjesečno
	2. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	850 EUR mjesečno
	3. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	800 EUR mjesečno

U ovom slučaju primjenjuje se dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti.

Dodatni iznos za stručnu praksu primjenjivat će se samo u slučaju mobilnosti u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14.

Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu uključuju najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE KOJI SUDJELUJU U KRATKOROČNOJ FIZIČKOJ MOBILNOSTI – OSNOVNI IZNOSI POJEDINAČNE POTPORE (KOMBINIRANA MOBILNOST I KRATKOROČNA MOBILNOST U OKVIRU DOKTORSKOG STUDIJA)

Osnovni iznosi pojedinačne potpore određeni su na sljedeći način:

Trajanje aktivnosti uz fizičku prisutnost	Iznos (za sve države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koje nisu pridružene programu)
do 14. dana aktivnosti	79 EUR po danu
od 15. do 30. dana aktivnosti	56 EUR po danu

U ovom slučaju ne primjenjuje se dodatak za stručnu praksu.

Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu uključuju najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE S MANJE MOGUĆNOSTI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA KRATKOROČNU FIZIČKU MOBILNOST

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u obliku bespovratnih sredstava EU-a u okviru programa Erasmus+ u iznosu od 100 EUR za razdoblje aktivnosti fizičke mobilnosti u trajanju od 5 do 14 dana i 150 EUR za takvo razdoblje u trajanju od 15 do 30 dana. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

C) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Osoblje će dobiti doprinos EU-a za pokrivanje životnih troškova dok su u inozemstvu na sljedeći način:

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani sa životnim troškovima sudionika tijekom aktivnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja boravka po sudioniku i zemlje pošiljateljice i primateljice	Do 14. dana aktivnosti: tablica A1.1, po danu po sudioniku iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu, ili tablica A1.2, po danu po sudioniku iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % tablice A1.1, po danu po sudioniku iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ili 70 % tablice A1.2, po danu po sudioniku iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.

Tablica A – Pojedinačna potpora (iznosi u EUR po danu)

Iznosi ovise o zemlji primateljici. Određivat će se u okviru raspona navedenih u tablici u nastavku. Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima uzimaju u obzir sljedeća dva elementa:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom osoblja koje planira poučavati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Isti postotak u okviru raspona treba se primijeniti na sve zemlje primateljice. Nije moguće dodijeliti isti iznos za sve zemlje primateljice.

Zemlja primateljica	Odlazna mobilnost osoblja: Osoblje iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu (osim pozvanog osoblja iz poduzeća)	Dolazna mobilnost osoblja: Osoblje iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu Pozvano osoblje iz poduzeća iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu
	Min. – maks. (po danu)	Iznos (po danu)
	A1.1	A1.2
Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska.	96 – 190	190
treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	96 – 190	Ne ispunjava uvjete
Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska	84 – 170	170
Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska	71 – 148	148
treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3, 5 – 12.	190	Ne ispunjava uvjete

Za aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 nacionalne agencije svojim visokim učilištima mogu omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama svake nacionalne agencije i visokog učilišta.

D) VISINA FINANCIJSKE POTPORE ZA STUDENTE I OSOBLJE KOJU ODREĐUJU VISOKA UČILIŠTA I KONZORCIJI ZA MOBILNOST

Od visokih učilišta i konzorcija za mobilnost u svakom se slučaju traži da poštuju sljedeće zahtjeve pri određivanju i/ili primjeni iznosa EU-a u svojoj ustanovi:

- Nakon što učilišta/konzorciji odrede iznose, oni ostaju isti tijekom cijelog trajanja projekta mobilnosti. Nije moguće smanjiti niti povećati iznos bespovratnih sredstava unutar istog projekta.
- Iznosi moraju biti određeni i/ili primijenjeni na objektivan i transparentan način, uzimajući u obzir sva prethodno opisana načela i metodologiju (tj. uzimajući u obzir smjer mobilnosti i dodatno posebno financiranje).
- Isti iznos bespovratnih sredstava mora se dodijeliti svim studentima koji odlaze u istu skupinu zemalja za istu vrstu mobilnosti – studiranje ili stručnu praksu (osim studentima i osobama koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti ili iz najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja).

E) PRAVILA FINANCIRANJA ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s organizacijom intenzivnih programa (osim putnih i životnih troškova sudionika). Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja polaznika programa mobilnosti u visokom obrazovanju koji primaju sredstva projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku, ne uzimajući u obzir nastavnike/predavače koji sudjeluju u održavanju programa. Visoko učilište koordinator prijavljuje se za organizacijsku potporu u ime skupine ustanova koje zajednički organiziraju kombinirani intenzivni program.	400 EUR po sudioniku, i to za najmanje 10, a najviše 20 polaznika programa mobilnosti

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za kombinirane intenzivne programe doprinos su troškovima ustanova povezanim s organizacijom kombiniranih intenzivnih programa, kao što su troškovi povezani s pripremom, osmišljavanjem, razvojem, provedbom i praćenjem programa, uključujući provedbu aktivnosti uz fizičku prisutnost i virtualnih/daljinskih aktivnosti te opće upravljanje i koordinaciju.

Odgovornost je visokog učilišta koordinatora da bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za kombinirane intenzivne programe raspodijeli među partnerima za njihove prethodno navedene troškove.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSABLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Erasmus akreditacija organizacijama u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja te obrazovanja odraslih omogućuje da se uključe u prekograničnu razmjenu i suradnju. Dodjelom Erasmus akreditacije potvrđuje se da je prijavitelj izradio plan za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u okviru razvoja svoje organizacije. Taj je plan ključan dio prijave za Erasmus akreditaciju, a naziva se Erasmus plan.

Prijavitelji se mogu prijaviti za pojedinačnu Erasmus akreditaciju za svoju organizaciju ili za Erasmus akreditaciju za koordinate konzorcija za mobilnost, kako je objašnjeno u nastavku. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu.

Organizacijama koje već imaju Erasmus akreditaciju može se dodijeliti oznaka izvrsnosti kao priznanje za dosadašnji rad i predanosti kvaliteti.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST S ERASMUS AKREDITACIJOM?

Uspješni prijavitelji za Erasmus akreditaciju moći će lakše pristupiti mogućnostima financiranja iz ključne aktivnosti 1 u obliku akreditiranih projekata mobilnosti predstavljenih u ovom vodiču.

CILJEVI AKTIVNOSTI

U SVA TRI PODRUČJA:

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključenosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSABLJAVANJA:

Doprinos provedbi Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i Deklaracije iz Osnabrücka⁷⁹ te Programu vještina za Europu, Uniji vještina⁸⁰ i uspostavi europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kvalitete inicijalnog i kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika i digitalnim vještinama
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najbolje prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u SOO-u
- povećanjem kapaciteta pružatelja SOO-a za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije
- omogućavanjem mobilnosti za sve učenike u inicijalnom i kontinuiranom SOO-u i povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike u SOO-u kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata.

U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA:

⁷⁹ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

⁸⁰ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr.

Povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:

- podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
- poticanjem korištenja novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
- poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
- podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola.

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- omogućavanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike u odgoju i općem obrazovanju
- poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje stekli tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

U PODRUČJU OBRAZOVANJA ODRASLIH:**Doprinos uspostavi europskog prostora obrazovanja, Programu vještina za Europu i inicijativi Unija vještina⁸¹:**

- povećanje broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanje sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija
- povećanjem kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih
- poboljšanjem kvalitete ponude obrazovanja odraslih koje se postiže povećanjem stručnosti osoblja i jačanjem kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih programa učenja
- povećanjem kvalitete poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihovom prilagodbom potrebama društva u cjelini
- poboljšanjem obrazovanja odraslih u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- povećanjem kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih i drugih organizacija koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih radi provedbe visokokvalitetnih projekata mobilnosti.

⁸¹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: (1) organizacije koje provode inicijalno ili kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (3) poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.
	U području odgoja i općeg obrazovanja: (1) odgojno-obrazovne ustanove koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja.
	U području obrazovanja odraslih: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih⁸² (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih.
	Primjenjive definicije i načela u sva tri područja Prihvatljivost organizacija pod točkom (1) odredit će se na temelju obrazovnih programa i aktivnosti koje pružaju. Organizacija može biti prihvatljiva u više područja ako pruža razne obrazovne programe i aktivnosti. Nadležno nacionalno tijelo u svakoj zemlji definira: ▪ koji će obrazovni programi i aktivnosti organizacijama omogućiti ispunjavanje kriterija iz točke (1)⁸³ i ▪ koje su organizacije prihvatljive po kriteriju iz točke (2). Primjenjive definicije i primjeri prihvatljivih organizacija objavljuju se na internetskim stranicama nadležne nacionalne agencije.
Prihvatljive zemlje	Prijavitelji moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

⁸² Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

⁸³ Škole ili pružatelji SOO-a sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da je uvjet da sve aktivnosti mobilnosti budu transnacionalne, škole ili pružatelji SOO-a koji se prijavljuju nacionalnoj agenciji izvan zemlje u kojoj se nalaze ne mogu organizirati dolazne ili odlazne aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje se nalaze u zemlji nacionalne agencije koja je zaprimila prijavu, kao ni sa školama ili pružateljima SOO-a koji imaju sličan poseban status i koji se prijavljuju istoj nacionalnoj agenciji, čak i ako se te organizacije nalaze u zemlji koja nije prijaviteljica.

Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	29. rujna u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)
Erasmus standardi kvalitete	Prijavitelji za Erasmus akreditaciju obvezani su Erasmus standardima kvalitete, koji su navedeni na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools Erasmus standardi kvalitete mogu se ažurirati tijekom razdoblja trajanja akreditacije. U tom će se slučaju tražiti suglasnost akreditiranih organizacija prije podnošenja zahtjeva za sljedeća bespovratna sredstva.
Broj prijava	Organizacija se može prijaviti jednom u svakom od tri područja obuhvaćena ovim pozivom: obrazovanje odraslih, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te odgoj i opće obrazovanje Organizacije koje se prijavljuju u više područja moraju se za svako prijaviti zasebno. Organizacije koje već imaju Erasmus akreditaciju ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.
Vrste prijava	Prijavitelji mogu sudjelovati kao pojedinačne organizacije ili kao koordinatori konzorcija za mobilnost. Nije se moguće prijaviti za obje vrste akreditacije u istom području.
Erasmus akreditacija za koordinate konzorcija za mobilnost	Konzorcij za mobilnost je skupina organizacija iz iste zemlje koje provode aktivnosti mobilnosti u okviru zajedničkog Erasmus plana. Svaki konzorcij za mobilnost koordinira jedna vodeća organizacija: koordinator konzorcija za mobilnost koji mora biti akreditiran na temelju Erasmus akreditacije. Koordinator konzorcija za mobilnost može sam organizirati aktivnosti (kao i svaka organizacija s pojedinačnom akreditacijom) i uz to drugim organizacijama članicama u svojem konzorciju može pružati mogućnosti za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Prijavitelji za koordinate konzorcija za mobilnost morat će u prijavi opisati svrhu i planirani sastav svojeg konzorcija. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost. Međutim, u toj fazi nije potreban točan popis članova konzorcija. Kriterije prihvatljivosti koji se primjenjuju na članove konzorcija i dodatne pojedinosti potražite u odjeljku o akreditiranim projektima mobilnosti.

KRITERIJI ZA ODABIR

Prijavitelji moraju imati dovoljne operativne i profesionalne kapacitete za provedbu predloženog Erasmus plana, uključujući najmanje dvije godine relevantnog iskustva u području za koje se prijavljuju, a ako je riječ o koordinatorima konzorcija za mobilnost, odgovarajuću sposobnost koordinacije konzorcija. Iskustvo stečeno prije spajanja ili sličnih strukturnih promjena javnih subjekata (npr. škola ili obrazovnih centara) uzet će se u obzir kao relevantno iskustvo u kontekstu provjera operativne sposobnosti.

Financijska sposobnost prijavitelja provjeravat će se naknadno, u okviru ocjenjivanja zahtjeva za bespovratna sredstva za akreditirane projekte.

Više informacija o kriterijima za odabir potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podneseni Erasmus plan sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

No prijaviteljima se dopušta i preporučuje da se savjetuju s relevantnim obrazovnim tijelima i stručnjacima ili da razmjenjuju dobru praksu sa sličnim organizacijama koje imaju više iskustva s programom Erasmus+. Prijavitelji za koordinatore konzorcija za mobilnost mogu se pri sastavljanju prijave savjetovati s potencijalnim članovima konzorcija. Prijavitelji mogu potkrijepiti prijavu strateškim dokumentima relevantnima za njihov Erasmus plan, kao što su strategija internacionalizacije ili strategija koju su razradila nadzorna ili koordinacijska tijela.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja te obrazovanja odraslih ocjenjivat će se zasebno. Za kvalitetu prijave se na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku može dodijeliti najviše 100 bodova.

Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća četiri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 10 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje za koje se prijavljuje, ciljeve Erasmus akreditacija i vrstu prijave (pojedinačna organizacija ili koordinatore konzorcija) ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ uz to, za organizacije koje se prijavljuju za akreditirane koordinatore konzorcija: ○ profil planiranih članova konzorcija odgovara svrsi i ciljevima konzorcija kako su definirani u prijavi, i to u području za koje se prijavljuje i za ostvarenje ciljeva Erasmus akreditacija ○ stvaranje konzorcija donosi jasnu dodanu vrijednost njegovim članovima u smislu ciljeva Erasmus akreditacija.
Erasmus plan: Ciljevi (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ predloženi Erasmus plan odgovara ciljevima Erasmus akreditacija ▪ ciljevi predloženog Erasmus plana jasno i konkretno ispunjavaju potrebe prijavitelja, njegova osoblja i učenika ○ kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij i podrazumijeva usklađenost ciljeva Erasmus plana sa svrhom konzorcija kako je definirana u prijavi ▪ ciljevi i vremenski raspored predloženog Erasmus plana realno se mogu ostvariti i dovoljno su ambiciozni da postignu pozitivan učinak za organizaciju (ili konzorcij)

	▪ predložene mjere za praćenje i ocjenjivanje napretka Erasmus plana primjerene su i konkretne ▪ ako je prijavitelj prijavi priložio strateške dokumente: postoji jasno objašnjenje veze između predloženog Erasmus plana i uključenih dokumenata.
Erasmus plan: Aktivnosti (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti razmjerno odgovara veličini i iskustvu organizacije prijaviteljice ○ kad je riječ o koordinatorima konzorcija, uzima se u obzir planirana veličina konzorcija ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti realističan je i primjeren ciljevima utvrđenima u Erasmus planu ▪ profili predviđenih sudionika odgovaraju području prijave, predloženom Erasmus planu i ciljevima Erasmus akreditacija ▪ ako je to relevantno i ako prijavitelj planira organizirati aktivnosti mobilnosti za učenike: koliko će biti uključene osobe s manje mogućnosti.
Erasmus plan: Upravljanje (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj predlaže konkretne oblike doprinosa osnovnim načelima Erasmus akreditacije opisanima u Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže jasnu i potpunu raspodjelu zadataka u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj izdvaja odgovarajuća sredstva za upravljanje aktivnostima programa u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ uključenost rukovodstva organizacije odgovara potrebama ▪ postoje odgovarajuće mjere kako bi se osigurao kontinuitet programskih aktivnosti u slučaju promjena osoblja ili rukovodstva organizacije prijaviteljice ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata svojih aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ○ kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij.

MAKSIMALAN BROJ DODIJELJENIH ERASMUS AKREDITACIJA

Nacionalna agencija odredit će maksimalan broj akreditacija koje se mogu dodijeliti u svakoj zemlji, na temelju dostupnih proračunskih sredstava. Ta će se odluka donositi zasebno za svako od tri područja i objaviti na internetskim stranicama nacionalne agencije najmanje 14 kalendarskih dana prije roka za predaju prijava u okviru ovog poziva.

Odabir će se temeljiti na rangiranom popisu prijava koje zadovoljavaju minimalne kriterije za dodjelu. Akreditacije će se dodjeljivati počevši od onih s najvećim brojem bodova dok se ne dosegne maksimalan broj odobrenih akreditacija. Ako više prijava ima isti broj bodova kao zadnja koja bi bila prihvaćena, maksimalan broj dodijeljenih akreditacija povećat će se kako bi se uključile sve prijave s tim brojem bodova.

VALJANOST

Erasmus akreditacije dodijeljene u okviru ovog poziva na podnošenje prijedloga valjane su od 1. veljače 2027. do kraja tekućeg programskog razdoblja, 31. prosinca 2027.

Ako Erasmus akreditacija bude potrebna za sudjelovanje u bilo kojoj aktivnosti nakon završetka programskog razdoblja 2021. – 2027., nacionalna agencija može produljiti njezinu valjanost pod uvjetima koje je odredila Europska komisija. S obzirom na

tu mogućnost prijavitelji mogu dostaviti Erasmus planove koji traju od dvije do pet godina. Odobreni Erasmus plan valjan je dok nacionalna agencija ne odobri ažuriranje (vidjeti „Izvešća akreditiranih organizacija” u nastavku). Ako se akreditacija ne produlji, provedba projekata za koje su već dodijeljena sredstva može se nastaviti i nakon 31. prosinca 2027., do kraja relevantnih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku ako akreditirana organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija može jednostrano opozvati akreditaciju pod uvjetima opisanim u odjeljku „Izvešćivanje, praćenje i osiguravanje kvalitete”. Akreditirana organizacija može jednostrano opozvati akreditaciju samo ako se akreditacija najmanje tri uzastopne godine nije koristila za prijave za akreditirane projekte mobilnosti.

NEPRENOSIVOST

Erasmus akreditacije ne mogu se prenositi među organizacijama. U slučaju strukturnih promjena akreditirane organizacije (npr. razdvajanje, spajanje, promjena pravne osobe, statuta, vlasništva ili formalnog prijenosa zadaća i resursa među ustanovama u javnom sektoru), nacionalna agencija može prenijeti akreditaciju na jednu organizaciju sljednicu na temelju obrazloženog zahtjeva.

IZVJEŠĆIVANJE, PRAĆENJE I OSIGURAVANJE KVALITETE

Završna izvješća po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava odobrenog u okviru Erasmus akreditacije akreditirana organizacija podnosi završno izvješće o provedenim aktivnostima, kako je navedeno u primjenjivom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.
Izvešća akreditiranih organizacija	Na temelju sadržaja odobrenog Erasmus plana i najmanje jednom u petogodišnjem razdoblju akreditirane organizacije moraju: – podnijeti izvješće o tome kako osiguravaju poštovanje Erasmus standarda kvalitete – podnijeti izvješće o napretku u ostvarivanju ciljeva Erasmus plana – ažurirati Erasmus plan. Nacionalna agencija prethodno navedene elemente može zatražiti istodobno ili zasebno. Nacionalna agencija može svako izvješće akreditirane organizacije zamijeniti strukturiranim nadzornim posjetom. Nacionalna agencija može promijeniti broj i raspored izvješća o napretku na temelju uspješnosti akreditirane organizacije ocijenjene na temelju izvješća, praćenja i provjere kvalitete ili ako je u organizaciji došlo do većih promjena. Osim toga, akreditirane organizacije mogu dobrovoljno zatražiti da ažuriraju svoj Erasmus plana. Nacionalna agencija će na temelju obrazloženja organizacije odlučiti je li to ažuriranje opravdano. Ažuriranje Erasmus plana može uključivati zahtjev da se pojedinačna akreditacija organizacije promijeni u akreditaciju koordinatora konzorcija za mobilnost ili obrnuto.
Praćenje i provjere	Nacionalna agencija može organizirati formalne provjere, nadzorne posjete ili druge aktivnosti za praćenje napretka i uspješnosti akreditiranih organizacija, provedbu dogovorenih standarda kvalitete i pružanje potpore.

	Formalne provjere mogu biti u obliku administrativnih provjera ili posjeta akreditiranoj organizaciji, članovima konzorcija, organizacijama koje pružaju potporu ili drugim lokacijama na kojima se provode relevantne aktivnosti. Pri provjeri i praćenju aktivnosti koje se provode u drugim zemljama nacionalna agencija može zatražiti pomoć tamošnjih nacionalnih agencija.
--	--

Nakon izvješća ili aktivnosti praćenja nacionalna agencija dat će akreditiranoj organizaciji povratne informacije. Može joj dati upute ili savjete o tome kako da poboljša rezultate.

U slučaju novoakreditiranih prijavitelja, visokorizičnih organizacija ili u slučaju nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata na temelju izvješća, praćenja i provjera kvalitete ili kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može poduzeti sljedeće korektivne mjere.

- Nadzor: nacionalna agencija može ograničiti iznos financiranja za koji akreditirana organizacija može podnijeti zahtjev u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Novoakreditirane organizacije mogu biti stavljene pod nadzor ako se tijekom provjere operativne sposobnosti utvrdi rizik od nekvalitetne provedbe.
- Suspenzija: suspendirane organizacije ne mogu se prijaviti za financiranje u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Nacionalna agencija može i otkazati neke ili sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju suspendirane akreditacije.
- Otkaz: u slučaju kontinuiranog nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata, dugotrajne neaktivnosti ili opetovanog ili znatnog kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može opozvati akreditaciju i otkazati sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju te akreditacije.

Razdoblje nadzora ili suspenzije traje sve dok nacionalna agencija ne utvrdi da su uvjeti i zahtjevi u pogledu kvalitete iz tog poziva ponovno ispunjeni te da je akreditirana organizacija uklonila rizik od slabih rezultata.

Organizacije pod suspenzijom ili nadzorom ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.

PRIZNAVANJE IZVRSNOSTI

Najuspješnije akreditirane organizacije dobit će priznanje u obliku oznake izvrsnosti, koja će se dodjeljivati u okviru ovog poziva. Uvjete za dobivanje oznake izvrsnosti i njezino periodično preispitivanje odredit će svaka nacionalna agencija i objaviti na svojim stranicama.

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSABLJAVANJU

Ova aktivnost podupire pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) i druge organizacije aktivne u tom području koji žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje u SOO-u.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, stažiranje i dugoročnu stručnu praksu (ErasmusPro), pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kako je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**: koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti mobilnosti koje se financiraju u okviru programa Erasmus+ pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja SOO-a i drugih organizacija aktivnih u tom području. Ova će aktivnost podupirati provedbu Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Deklaracije iz Osnabrücka⁸⁴, Programa vještina za Europu⁸⁵ i Unije vještina⁸⁶. Doprinijet će i stvaranju europskog prostora obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

Povećanje kvalitete inicijalnog i kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europi:

- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika i digitalnim vještinama
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najbolje prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u SOO-u
- povećanjem kapaciteta pružatelja SOO-a za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije
- omogućavanjem mobilnosti za sve učenike u inicijalnom i kontinuiranom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike u SOO-u kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata.

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji SOO-a i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- kratkoročni **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti ili

⁸⁴ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.

⁸⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr>.

⁸⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr.

- akreditirani **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij ili
- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Pružatelji SOO-a potiču se da se pridruže europskim internetskim platformama kao što su EPALE i eTwinning. EPALE im omogućuje da se putem objava na blogu, foruma i alata za traženje partnera povežu s kolegama iz cijele Europe i od njih uče. Omogućuje i stvaranje zajednica prakse, pronalaženje materijala za učenje i sudjelovanje na događanjima. Na njoj je dostupna i zajednica europskih pružatelja SOO-a (<https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet>), prostor u kojem nastavnici u SOO-u, predavači i supervizori za osposobljavanje uz rad mogu surađivati i informirati se o europskim inicijativama. eTwinning je mrežna zajednica koja se financira iz programa Erasmus+ na sigurnoj platformi kojoj mogu pristupiti nastavnici i odgojno-obrazovni djelatnici čiju registraciju odobri nacionalna organizacija za potporu za eTwinning. Pružateljima SOO-a omogućuje da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim pružateljima SOO-a i drugim partnerskim organizacijama (npr. poduzećima primateljima). Nastavnicima i predavačima omogućuje da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija). Organizacija prijaviteljica sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Nakon što ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava stupi na snagu, prijavitelj službeno postaje „korisnik” bespovratnih sredstava EU-a.

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne ili dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica (korisnik) imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju da pozovu stručnjake, učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete⁸⁷. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd.

⁸⁷ Erasmus standardi kvalitete: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **Europska platforma za školsko obrazovanje** organizacijama za SOO i odgoj i obrazovanje nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: www.school-education.ec.europa.eu/en/connect/partner-search
- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net/
- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

Uključivost i raznolikost

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

Okolišno održiva i odgovorna praksa

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

Digitalna transformacija u obrazovanju i osposobljavanju

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja partnerskih organizacija, kao i kvaliteta i uključivost učenja i poučavanja u njima, a i dodatno razvile digitalne vještine. Ustanove za SOO polaznicima bi trebale skretati

pozornost na mogućnosti koje program nudi za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika” za polaznike SOO-a i one koji su nedavno stekli kvalifikaciju⁸⁸. Osim toga, sudionici koji su članovi osoblja mogu se uključiti u inicijativu „Digitalna prilika”: aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti osoblja.

Sudjelovanje u demokratskom životu

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavlja vrsta aktivnosti koja se može financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja moraju biti:

- **obrazovne:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinosti širem skupu ciljeva projekta ili akreditacije.

Sve aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja moraju se odvijati u organizaciji u inozemstvu, pri čemu osoblje organizacija primateljica ima glavnu ulogu. Podružnice organizacije pošiljateljice ili drugi subjekti povezani s organizacijom pošiljateljicom ne mogu djelovati kao organizacije primateljice ako ne ispunjavaju zahtjev u pogledu transnacionalnih aktivnosti.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana)
--------------------------------	---

⁸⁸ Svaka mobilnost polaznika SOO-a smatrat će se stručnom praksom u okviru inicijative „Digitalna prilika” ako sudjeluju u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibernetičkoj sigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

	Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Praćenje rada: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje kroz promatranje i interakciju. Praćenje rada zahtijeva da se jasno utvrdi glavni mentor u organizaciji primateljici, odnosno osoba čiji rad prati sudionik tijekom trajanja aktivnosti. Najviše dva sudionika mogu istodobno pratiti rad istog mentora. Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama. Tečajevi i osposobljavanje: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja. Ukupan iznos bespovratnih sredstava⁸⁹ za „tečajeve i osposobljavanje” ograničit će se na najviše 50 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt. Iznimno, za projekte s ukupnim dodijeljenim bespovratnim sredstvima do 40 000 EUR, to ograničenje iznosi 20 000 EUR. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba npr. poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prenošenja prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u SOO-u iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost
--	--

⁸⁹ To ograničenje ne obuhvaća proračunsku kategoriju „potpora za uključivanje sudionika”.

	organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavno osoblje, mentore i sve ostale stručnjake i nenastavno osoblje koje radi u području inicijalnog i kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području inicijalnog ili kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, bilo kod pružatelja SOO-a (kao član rukovodećeg osoblja, službenik za međunarodnu mobilnost, koordinator za Erasmus+ itd.) ili u drugim organizacijama aktivnima u SOO-u (npr. stručnjaci u lokalnim partnerskim poduzećima, savjetnici, koordinator za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za SOO). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski ili unutarnji predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu. Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji⁹⁰. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati sudionike u treće zemlje koje nisu pridružene programu radi praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (regije 1 – 3 i 5 – 14 kako je navedeno u dijelu A: Prihvatljive zemlje). Napomena: Aktivnosti mobilnosti u Bjelarus i Rusiju nisu prihvatljive.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija

⁹⁰ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	može zahtijevati da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
--	---

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Sudjelovanje u strukovnim natjecanjima u vještinama (od 1 do 10 dana) ▪ Grupna mobilnost polaznika SOO-a (od 2 do 30 dana, najmanje dva polaznika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u SOO-u u svrhu učenja (od 10 do 89 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u SOO-u u svrhu učenja (ErasmusPro) (od 90 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Sudjelovanje u strukovnim natjecanjima u vještinama: učenici u SOO-u mogu se natjecati na međunarodnim strukovnim natjecanjima u kojima je demonstracija vještina presudna za promicanje, priznavanje i razmjenu iskustava, umijeća i tehnoloških inovacija u SOO-u.⁹¹ Sredstva se daju i za osoblje, mentore ili stručnjake koji prate učenike tijekom aktivnosti. Grupna mobilnost polaznika SOO-a: skupina polaznika iz organizacije pošiljateljice može određeno vrijeme provesti učeći zajedno s vršnjacima kod partnerskog pružatelja SOO-a u inozemstvu. Organizacija pošiljateljica aktivnosti učenja mora osmisлити u suradnji s partnerskim pružateljem SOO-a u zemlji primateljici⁹². Nastavnici, predavači ili drugo kvalificirano osoblje u obrazovanju iz organizacije pošiljateljice moraju pratiti polaznike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i voditi proces učenja. Ako je potrebno, i druge odrasle osobe mogu biti osobe u pratnji kako bi pomogle osoblju u pratnji⁹³. Kratkoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja: učenici u SOO-u mogu provesti određeno razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja SOO-a, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. Dugoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (ErasmusPro): učenici u SOO-u mogu provesti dulje razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja SOO-a, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili
-------------------------	--

⁹¹ Dodatne pojedinosti o definiciji strukovnih natjecanja u vještinama dostupne su u Pojmovniku u dijelu D.

⁹² Programi grupnih aktivnosti koji se u cijelosti ili većinski sastoje od komercijalno dostupnih aktivnosti kao što su tečajevi u školi stranih jezika ili drugih komercijalnih „gotovih” aktivnosti nisu prihvatljivi. Aktivnosti kod pružatelja SOO-a domaćina mogu se dopuniti razdobljem učenja temeljenog na radu u poduzeću. Ako je to relevantno za program učenja u okviru aktivnosti, polaznici mogu provesti dio razdoblja mobilnosti na zajedničkim izletima u prirodu, na kulturne lokalitete, međunarodna natjecanja ili slične aktivnosti učenja. Međutim, takav sadržaj uvijek mora biti sporedan u odnosu na glavne aktivnosti učenja i uključen u program uzajamnog učenja koji su osmislila dva pružatelja SOO-a.

⁹³ Organizacije pošiljateljice i primateljice u svim su slučajevima odgovorne za potpuno pridržavanje primjenjivih propisa i zakona u zemljama pošiljateljicama i primateljicama.

	na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja”. Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učenike i naučnike u inicijalnom i kontinuiranom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Sudionici moraju biti polaznici prihvatljivog programa inicijalnog i kontinuiranog SOO-a⁹⁴. Osobe koje su nedavno završile prihvatljive programe inicijalnog i kontinuiranog SOO-a (uključujući bivše naučnike) imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti. Sudionici grupne mobilnosti moraju biti polaznici prihvatljivog programa inicijalnog SOO-a⁹⁵.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji⁹⁶. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati učenike u treće zemlje koje nisu pridružene programu radi kratkoročne mobilnosti u svrhu učenja, dugoročne mobilnosti u svrhu učenja (ErasmusPro) i sudjelovanja u strukovnim natjecanjima u vještinama (regije 1 – 3 i 5 – 14 kako je navedeno u dijelu A: Prihvatljive zemlje). Napomena: Aktivnosti mobilnosti u Bjelarus i Rusiju nisu prihvatljive. Grupna mobilnost polaznika SOO-a mora se odvijati kod pružatelja SOO-a domaćina. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji organizacije primateljice ako je to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od organizacije primateljice do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost polaznika SOO-a može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji⁹⁷.

⁹⁴ Prihvatljive programe inicijalnog i kontinuiranog SOO-a u svakoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo i bit će objavljeni na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

⁹⁵ Nadležno nacionalno tijelo odlučuje jesu li svi ili samo neki programi inicijalnog SOO-a prihvatljivi za aktivnosti grupne mobilnosti.

⁹⁶ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

⁹⁷ Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti ako sudionici iz najmanje dvije zemlje zajedno sudjeluju u aktivnosti. U tom se slučaju zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?”) može podnijeti za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

	Neovisno o tome gdje se odvija, grupna aktivnost mora uključivati polaznike iz najmanje dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Pozvani stručnjaci: organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje osoblju organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju: organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu.
Prihvatljivi sudionici	Pozvani stručnjaci mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili⁹⁸ obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Financijska potpora za njihovo

⁹⁸ Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

	sudjelovanje može se pružiti ako ustanova pošiljateljica ne dodijeli bespovratna sredstva u istu svrhu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavno osoblje koje se osposobljava uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).
Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom primateljicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazloženi i služiti za poboljšanje uključenosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja”.
Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost polaznika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti korisnicima da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i konzorcijima. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu⁹⁹ sljedeće organizacije: (1) organizacije koje provode inicijalno ili kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje¹⁰⁰ (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (3) poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj prijavitelj ima sjedište.
Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): 19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Prijave za drugi krug predaju se do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine

⁹⁹ Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

¹⁰⁰ Pružatelji SOO-a sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da je uvjet da sve aktivnosti mobilnosti budu transnacionalne, pružatelji SOO-a koji se prijavljuju nacionalnoj agenciji izvan zemlje u kojoj se nalaze ne mogu organizirati dolazne ili odlazne aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje se nalaze u zemlji nacionalne agencije koja je zaprimila prijavu ni s pružateljima SOO-a koji imaju sličan poseban status i koji se prijavljuju istoj nacionalnoj agenciji, čak i ako se te organizacije nalaze u zemlji koja nije prijaviteljica.

Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci
Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim specifičnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u aktivnostima ErasmusPro – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito eTwinning za programe inicijalnog SOO-a i ECALE za programe kontinuiranog SOO-a) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban u trenutku prijave za sredstva. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinate konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost¹⁰¹. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinatorski konzorcij za mobilnost. Odnos koordinatorskog konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području SOO-a organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)
Datum početka projekta	1. lipnja iste godine

¹⁰¹ Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinatorski konzorcij mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe. Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatorskog konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijava moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava. U okviru projekata ne smije se izdvojiti više od 20 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za aktivnosti s trećim zemljama koje nisu pridružene programu ¹⁰² . Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizacije u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu da razviju odlazne aktivnosti mobilnosti s više trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Očekuje se da će te aktivnosti obuhvatiti što širi geografski opseg.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga nema kvalitativnog ocjenjivanja u

¹⁰² Proračunske kategorije „potpora za uključivanje sudionika” i „izvanredni troškovi za skupa putovanja” ne ubrajaju se u to ograničenje.

fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima¹⁰³.

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike” i „izvanredni troškovi” ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

¹⁰³ Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova.

Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje (vidjeti dio C): Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova. Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.	100 EUR – po sudioniku u strukovnim natjecanjima u vještinama – po sudioniku u grupnoj mobilnosti polaznika – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja – po pozvanom stručnjaku – po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava		
	Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.	350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti – po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u SOO-u u svrhu učenja – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja		
	Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.	500 EUR – po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u SOO-u u svrhu učenja (ErasmusPro) – po sudioniku u bilo kojoj individualnoj aktivnosti koja se odvija u trećim zemljama koje nisu pridružene programu		
Putovanje	Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR

	Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost¹⁰⁴ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije¹⁰⁵.	100 – 499 km		285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km		417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km		535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km		785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km		1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više		1735 EUR	1735 EUR
Pojedinačna potpora	Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji¹⁰⁶ tijekom aktivnosti. Ako je potrebno, prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika i osoba u pratnji, trajanja boravka i zemlje primateljice¹⁰⁷.	Kategorija sudionika	1. skupina zemalja	2. skupina zemalja	3. skupina zemalja
		Osoblje	107 – 191 EUR	95 – 169 EUR	84 – 148 EUR
		Učenici u SOO-u	48 – 127 EUR	41 – 110 EUR	36 – 93 EUR
		Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja i te informacije objavljuje na svojim stranicama. Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti (računajući i dane putovanja). Iznos koji			

¹⁰⁴ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

¹⁰⁵ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

¹⁰⁶ U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

¹⁰⁷ **Skupine zemalja primateljica za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:**

1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska.

2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska.

3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska.

		se isplaćuje od 15. dana iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Potporu za uključivanje može dobiti i osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu.	680 EUR po sudioniku

Skupine zemalja primateljica za treće zemlje koje nisu pridružene programu:

1. skupina zemalja: Japan, Izrael, Južna Koreja, Gruzija, Argentina, Armenija, Angola, Saudijska Arabija, Kuvajt, SAD, Ujedinjena Kraljevina, Švicarska, Bahrein, Azerbajdžan, Sudan, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Vincent i Grenadini, Ujedinjeni Arapski Emirati, Hong Kong, Libanon, Vijetnam, Meksiko, Tajvan, Moldova, Malezija, Tanzanija, Kanada, Singapur, Australija, Tajland, Farski Otoci, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada, Andora.

2. skupina zemalja: Indija, Kazahstan, Brazil, Demokratska Republika Kongo, Čile, Nigerija, Uganda, Liberija, Džibuti, Demokratska Narodna Republika Koreja, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikanska Republika, Jamajka, Libija, Sirija, Kuba, Jemen, Kenija, Ruanda, Sejšeli, Antigva i Barbuda, Brunej, Crna Gora, Malavi, Barbados, Sveta Lucija, Grenada, Dominika, Urugvaj, Albanija, Kina, Filipini, Peru, Venezuela, Panama, Gana, Čad, Gvajana, Egipat, Maroko, Kiribati, Oman, Bosna i Hercegovina, Iran, Mozambik, Senegal, Mauricijus, Katar, Jordan, Indonezija, Laos, Južna Afrika, Etiopija, Bangladeš, Ekvador, Paragvaj, Kostarika, Côte d'Ivoire, Sijera Leone, Gabon, Haiti, Bahami, Papua Nova Gvineja, Mikronezija, Ukrajina, Kirgistan, Palestina.

3. skupina zemalja: Nepal, Maldivi, Tadžikistan, Nikaragva, Zambija, Gvineja, Kongo, Bocvana, Belize, Samoa, Maršalovi Otoci, Palau, Tuvalu, Nauru, Cookovi Otoci, Niue, Novi Zeland, Pakistan, Butan, El Salvador, Surinam, Gvatemala, Honduras, Somalija, Trinidad i Tobago, Alžir, Kolumbija, Gambija, Fidži, Salomonovi Otoci, Vanuatu, Kambodža, Zimbabve, Burundi, Mongolija, Kamerun, Timor-Leste, Šri Lanka, Madagaskar, Mali, Togo, Sveti Toma i Prinsipe, Tonga, Bolivija, Benin, Lesoto, Makao, Tunis, Irak, Burkina Faso, Ekvatorska Gvineja, Srednjoafrička Republika, Gvineja Bisau, Namibija, Komori, Eritreja, Mjanmar, Afganistan, Niger, Mauritanija, Cabo Verde, Kosovo*, Esvatini, Južni Sudan.

	Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje”. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, primanje nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju, kratkoročna i dugoročna mobilnost u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro). Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro). Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro).
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde.	Troškovi financijskog jamstva: 80 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova

	Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	
--	--	--

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA

Ova aktivnost podupire škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pojedinačnu i grupnu mobilnost za učenike, pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**: koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te poduprijeti internacionalizaciju i institucionalni razvoj škola i drugih organizacija u području odgoja i općeg obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

Povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:

- podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
- poticanjem korištenja novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
- poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
- podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola.

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- omogućavanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike u odgoju i općem obrazovanju
- poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje stekli tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- **kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti ili
- **akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij ili
- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Škole se potiče i da se pridruže zajednici eTwinning¹⁰⁸, mrežnoj zajednici koja se financira iz programa Erasmus+ na Europskoj platformi za školsko obrazovanje i kojoj mogu pristupiti učitelji i nastavnici čiju registraciju odobri nacionalna organizacija za potporu za eTwinning. eTwinning školama omogućuje da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim školama, a učiteljima i nastavnicima da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

Osim toga, škole i nastavno osoblje pozivaju se na rad s alatima SELFIE: besplatnim, višejezičnim internetskim alatima za samoprocjenu koje je Europska komisija osmislila da bi općim i strukovnim školama pomogla da razviju digitalne kapacitete. Oni učiteljima i nastavnicima omogućuju da sami procijene svoje digitalne kompetencije i pouzdanje te da odmah dobiju povratne informacije o svojim jačim i slabijim stranama i područjima u kojima se mogu usavršavati. Učitelji i nastavnici mogu s alatom raditi i u timovima i zajedno izraditi plan usavršavanja. Alat SELFIE dostupan je na: www.ec.europa.eu/education/schools-go-digital <https://education.ec.europa.eu/hr/selfie>

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija). Organizacija prijaviteljica sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Nakon što ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava stupi na snagu, prijavitelj službeno postaje „korisnik” bespovratnih sredstava EU-a.

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne ili dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica (korisnik) imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Škole se potiče da iskoriste te mogućnosti za organizaciju dvosmjernih razmjena ili zajedničkih aktivnosti s jednom ili više partnerskih škola. U tom se slučaju svaka škola sudionica treba prijaviti za financiranje u okviru programa Erasmus+ ili se može pridružiti postojećem konzorciju.

Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju pozivanje stručnjaka ili učitelja i nastavnika koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools>

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

¹⁰⁸ Europska platforma za školsko obrazovanje – eTwinning: www.school-education.ec.europa.eu/en/etwinning.

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **Europska platforma za školsko obrazovanje** nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: <https://school-education.ec.europa.eu/en/networking/partner-finding>
- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontakti seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net
- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects>

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

OKOLIŠNO ODRŽIVA I ODGOVORNA PRAKSA

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Osim toga, sudionici se mogu uključiti u inicijativu „Digitalna prilika”: aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja moraju biti:

- **obrazovne:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinositi širem skupu ciljeva projekta ili akreditacije.

Sve aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja moraju se odvijati u organizaciji u inozemstvu, pri čemu osoblje organizacija primateljica ima glavnu ulogu. Podružnice organizacije pošiljateljice ili drugi subjekti povezani s organizacijom pošiljateljicom ne mogu biti organizacije primateljice ako ne ispunjavaju kriterij transnacionalnih aktivnosti.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Praćenje rada: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje kroz promatranje i interakciju. Praćenje rada zahtijeva jasnu identifikaciju glavnog mentora u organizaciji primateljici – osobe koju sudionik prati. Najviše dva sudionika mogu pratiti istog mentora u isto vrijeme. Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama.
--------------------------------	---

	Tečajevi i osposobljavanje: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja. Ukupan iznos bespovratnih sredstava¹⁰⁹ za „tečajeve i osposobljavanje” ograničit će se na najviše 50 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt. Iznimno, za projekte s ukupnim dodijeljenim bespovratnim sredstvima do 40 000 EUR, to ograničenje iznosi 20 000 EUR. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba, na primjer, poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prijenosa prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u odgoju i obrazovanju iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učitelje, nastavnike i ravnatelje te sve ostale stručnjake koji ne drže nastavu i osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja (asistenti u nastavi, pedagoški savjetnici, psiholozi, koordinatori za Erasmus+ itd.) ili u drugim organizacijama aktivnima u području odgoja i općeg obrazovanja (školski inspektori, savjetnici, koordinatori za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za odgoj i opće obrazovanje itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori).

¹⁰⁹ To ograničenje ne obuhvaća proračunsku kategoriju „potpora za uključivanje sudionika”.

	U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu. Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji¹¹⁰.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Grupna mobilnost učenika (od 2 do 30 dana, najmanje dva učenika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 10 do 29 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 30 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Grupna mobilnost učenika: skupina učenika iz škole pošiljateljice može određeno vrijeme provesti učeći zajedno s vršnjacima iz druge zemlje. Škola pošiljateljica aktivnosti učenja mora
--------------------------------	---

¹¹⁰ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	osmisлити i provoditi u suradnji s partnerskom školom u zemlji primateljici¹¹¹. Učitelji, nastavnici ili drugo kvalificirano osoblje u obrazovanju iz škole pošiljateljice moraju pratiti učenike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i voditi proces učenja. Ako je potrebno, i druge odrasle osobe mogu biti osobe u pratnji kako bi pomogle učiteljima i nastavnicima u pratnji¹¹². Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja: učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja: učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Osposobljavanje prije polaska obvezno se mora pružiti svim sudionicima, a dodatna financijska potpora bit će dostupna za organizacijsku i jezičnu potporu. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja”. Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja.
Prihvatljivi sudionici	Učenici sudionici moraju biti polaznici obrazovnog programa u školi pošiljateljici¹¹³. Moguće je sudjelovanje i učenika koji se školuju izvan institucionalnog okvira u zemljama u kojima postoji takva praksa¹¹⁴.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji¹¹⁵. Grupna mobilnost učenika mora se odvijati u školi primateljici. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji škole primateljice ako je to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od primatelja

¹¹¹ Programi grupnih aktivnosti koji se u cijelosti ili većinski sastoje od komercijalno dostupnih aktivnosti kao što su tečajevi u školi stranih jezika ili drugih komercijalnih „gotovih” aktivnosti nisu prihvatljivi. Ako je to relevantno za program učenja u okviru aktivnosti, učenici mogu provesti manji dio razdoblja mobilnosti na zajedničkim izletima u prirodu, na kulturne lokalitete, u poduzeća ili javne ustanove, na međunarodna natjecanja ili slične aktivnosti učenja. Međutim, takav sadržaj uvijek mora biti uključen u program uzajamnog učenja koji su osmislile dvije škole.

¹¹² Škole pošiljateljice i primateljice u svim su slučajevima odgovorne za potpuno pridržavanje primjenjivih propisa i zakona u zemljama pošiljateljicama i primateljicama.

¹¹³ Definiciju prihvatljivih obrazovnih programa u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo i bit će objavljena na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

¹¹⁴ Zakonitost i uvjeti školovanja izvan institucionalnog okvira uređeni su nacionalnim propisima svake zemlje. Uz zemljama u kojima je to moguće nadležno nacionalno tijelo odlučuje koje škole mogu biti škole pošiljateljice za učenike koji se školuju na takav način.

¹¹⁵ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost učenika može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji¹¹⁶. Neovisno o tome gdje se odvija, grupna aktivnost mora uključivati učenike iz najmanje dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Pozvani stručnjaci: škole mogu pozvati predavače, učitelje i nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja i učenja u školi primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje školskom osoblju, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju: organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu.
--------------------------------	---

¹¹⁶ Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti ako sudionici iz najmanje dvije zemlje zajedno sudjeluju u aktivnosti. U tom se slučaju zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?“) može podnijeti za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

Prihvatljivi sudionici	Pozvani stručnjaci mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili¹¹⁷ obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Financijska potpora za njihovo sudjelovanje može se pružiti ako ustanova pošiljateljica ne dodijeli bespovratna sredstva u istu svrhu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).
Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom korisnicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje uključenosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja”.
Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na

¹¹⁷ Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

	mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.
--	---

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu¹¹⁸ sljedeće organizacije: (1) odgojno-obrazovne ustanove koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje¹¹⁹ (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u odgoju i općem obrazovanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): 19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Prijave za drugi krug predaju se do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine

¹¹⁸ Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

¹¹⁹ Odgojno-obrazovne ustanove sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da je uvjet da sve aktivnosti mobilnosti budu transnacionalne, škole koje se prijavljuju nacionalnoj agenciji izvan zemlje u kojoj se nalaze ne mogu organizirati dolazne ili odlazne aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje se nalaze u zemlji nacionalne agencije koja je zaprimila prijavu ni sa školama koje imaju sličan poseban status i koje se prijavljuju istoj nacionalnoj agenciji, čak i ako se te organizacije nalaze u zemlji koja nije prijaviteljica.

Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci
Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području odgoja i općeg obrazovanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u odgoju i općem obrazovanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija za dodjelu i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje odgoja i općeg obrazovanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim specifičnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito eTwinning) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinate konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost¹²⁰. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost¹²¹. Odnos koordinatora konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području odgoja i općeg obrazovanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području odgoja i općeg obrazovanja organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)

¹²⁰ Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinator konzorcija mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe. Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatora konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

¹²¹ Škole s posebnim statusom i pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje (npr. lycée français ili njemačke škole) mogu sudjelovati u konzorcijima za mobilnost pod vodstvom organizacija koje je akreditiralo nacionalno tijelo zemlje koja provodi nadzor nad školom. Međutim, ne smiju istovremeno sudjelovati u projektima kojima upravljaju nacionalne agencije dviju zemalja. Konzorcij za mobilnost koji uključuje škole sa spomenutim posebnim statusom ne može organizirati aktivnosti mobilnosti između različitih organizacija u konzorciju ni aktivnosti mobilnosti učenika ili osoblja ako je odredišna zemlja zemlja nacionalne agencije koja provodi nadzor.

Datum početka projekta	1. lipnja iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijava moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima

- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima¹²².

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike” i „izvanredni troškovi” ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redosljedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost učenika i osoblja u odgoju i općem obrazovanju. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova. Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje (vidjeti dio C): Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
------------------------	---	-------

¹²² Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova. Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.	100 EUR – po učeniku u grupnoj mobilnosti – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja – po pozvanom stručnjaku – po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava		
	Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.	350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti – po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja		
	Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.	500 EUR – po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja		
Putovanje	Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
	Dodatno: doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta pripreme prije odlaska za učenike u dugoročnoj mobilnosti i natrag.	10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
	Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.	500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
	Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije.	3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
	Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji. Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem	8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

	se provodi aktivnost ¹²³ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije ¹²⁴ .				
Pojedinačna potpora	Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji¹²⁵ tijekom aktivnosti. Ako je potrebno, prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika i osoba u pratnji, trajanja boravka i zemlje primateljice¹²⁶.	Kategorija sudionika	1. skupina zemalja	2. skupina zemalja	3. skupina zemalja
		Osoblje	107 – 191 EUR	95 – 169 EUR	84 – 148 EUR
		Učenici	48 – 85 EUR	41 – 74 EUR	36 – 64 EUR
		Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja i te informacije objavljuje na svojim stranicama.			
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku			
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna	100 % prihvatljivih troškova			

¹²³ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

¹²⁴ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

¹²⁵ U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

¹²⁶ Skupine zemalja primateljica:

1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska
2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska
3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

	potpora”). Potporu za uključivanje može dobiti i osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. Mehanizam financiranja: jedinični troškovi. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	680 EUR po sudioniku
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje”. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, primanje učitelja i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju, kratkoročna i dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti učenika u svrhu učenja. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija.	Troškovi financijskog jamstva: 80 % prihvatljivih troškova

	Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova
--	---	--

MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Ova aktivnost podupire pružatelje obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

Sudjelovati mogu razne organizacije, kao što su ustanove za obrazovanje odraslih i centri za učenje; organizacije civilnog društva, nevladine i volonterske organizacije; savjetodavni centri, knjižnice, muzeji, kulturni i društveni centri, kao i druge organizacije koje rade za osobe s invaliditetom, starije građane, osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti itd.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući pojedinačnu i grupnu mobilnost za polaznike obrazovanja odraslih, praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Polaznici obrazovanja odraslih mogu biti sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima ili koriste usluge organizacija aktivnih u obrazovanju odraslih. U okviru projekata mogu se organizirati aktivnosti usmjerene na građanstvo, učenje o Europi, usluge u zajednici, volontiranje, međugeneracijske razmjene, kritičko mišljenje, aktivno starenje itd.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**, i to koristeći posebne mogućnosti za financiranje koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja obrazovanja odraslih i drugih organizacija aktivnih u tom području. Ova će aktivnost pridonijeti provedbi Programa vještina i uspostavi europskog prostora obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

- povećanje broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanje sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija.
- jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja
- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi
- poboljšanje kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih u Europi u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- širenje i diversifikacija ponude obrazovanja odraslih profesionalizacijom nastavnog osoblja i jačanje kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih
- pojednostavnjenje provedbe i pristupačnosti kvalitetnih programa poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihova prilagodba potrebama pojedinaca i društva u cjelini
- povećanje kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- kratkoročni **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti

- **akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij
- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti sudionike koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija). Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća svojoj nacionalnoj agenciji. Nakon što ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava stupi na snagu, prijavitelj službeno postaje „korisnik” bespovratnih sredstava EU-a.

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne i dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice (korisnika): ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju da pozovu stručnjake, učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools>

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **EPALE – Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi** nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: <https://epale.ec.europa.eu/en/erasmus-adult-education>

- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net
- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects>

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

OKOLIŠNO ODRŽIVA I ODGOVORNA PRAKSA

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Osim toga, sudionici se mogu uključiti u inicijativu „Digitalna prilika”: aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim

vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA

Program podupire cjeloživotni razvoj i jačanje ključnih kompetencija¹²⁷ potrebnih za osobni razvoj i ispunjenje, zapošljivost, aktivno građanstvo i socijalno uključivanje. Organizacije sudionice trebale bi ponuditi aktivnosti osposobljavanja i učenja prilagođene posebnim potrebama učenika, pomažući im da postignu ekonomsku neovisnost i uklanjajući prepreke s kojima se suočavaju u obrazovanju i društvenim kontaktima.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja moraju biti:

- **obrazovne:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinositi širem skupu ciljeva projekta ili akreditacije.

Sve aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja moraju se odvijati u organizaciji u inozemstvu, pri čemu osoblje organizacija primateljica ima glavnu ulogu. Podružnice organizacije pošiljateljice ili drugi subjekti povezani s organizacijom pošiljateljicom ne mogu biti organizacije primateljice ako ne ispunjavaju kriterij transnacionalnih aktivnosti.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Praćenje rada: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje kroz promatranje i interakciju. Praćenje rada zahtijeva jasnu identifikaciju glavnog mentora u organizaciji
--------------------------------	--

¹²⁷ Ključne kompetencije – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_hr.

	primateljici – osobe koju sudionik prati. Najviše dva sudionika mogu pratiti istog mentora u isto vrijeme. Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama. Tečajevi i osposobljavanje: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba, na primjer, poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prijenosa prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u obrazovanju odraslih iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavnike, predavače i sve druge stručnjake koji ne drže nastavu i osoblje u obrazovanju odraslih. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području obrazovanja odraslih, bilo kod pružatelja obrazovanja odraslih (npr. rukovodeće osoblje, koordinatori za Erasmus+) ili u drugim organizacijama aktivnima u tom području (volonteri, savjetnici, koordinatori za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za obrazovanje odraslih itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori).

	U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu. Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji¹²⁸.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih (od 2 do 30 dana, najmanje dva polaznika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja (od 2 do 29 dana) ▪ Dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja (ErasmusPro) (od 30 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih: skupina polaznika obrazovanja odraslih iz organizacije pošiljateljice može provesti neko vrijeme u drugoj zemlji kako bi sudjelovala u inovativnom učenju koje zajedno organiziraju organizacija pošiljateljica i primateljica (kupnja komercijalno dostupnih usluga osposobljavanja ne može se podupirati). Aktivnosti mogu
--------------------------------	---

¹²⁸ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda i tehnika učenja, kao što su uzajamno učenje, učenje temeljeno na radu, volontiranje i drugi inovativni pristupi. Kvalificirano osoblje iz organizacije pošiljateljice mora pratiti polaznike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i sudjelovati u provedbi programa učenja. Sadržaj aktivnosti grupne mobilnosti trebao bi biti usmjeren na ključne kompetencije polaznika obrazovanja odraslih ili na uključivost i raznolikost, digitalne vještine, okolišnu održivost i participativne dimenzije programa. Kratkoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja: polaznici obrazovanja odraslih mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu u organizaciji primateljici kako bi poboljšali svoje znanje i vještine. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Program učenja može uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja. Dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja: polaznici obrazovanja odraslih mogu provesti dulje razdoblje u inozemstvu u organizaciji primateljici kako bi poboljšali svoje znanje i vještine. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Program učenja može uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja”. Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja. Format grupne mobilnosti preporučuje se za jednostavne aktivnosti u kojima se koriste postojeći resursi i sadržaj, dok je individualni format primjereniji za aktivnosti za koje su potrebna posebna ulaganja organizacija pošiljateljica i primateljica (uključujući slučajeve kad nekoliko sudionika putuje i smješteno je zajedno).
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici su polaznici programa ili aktivnosti obrazovanja odraslih¹²⁹ u organizaciji pošiljateljici. U kontekstu informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih prihvatljivi polaznici mogu biti sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima (uključujući usluge usmjeravanja i savjetovanja ili sličnu podršku) koje pružaju organizacije aktivne u obrazovanju odraslih (knjižnice, centri za cjeloživotno učenje, društveni centri itd.) ako su te organizacije i njihove aktivnosti priznate kao prihvatljive u njihovu nacionalnom kontekstu. Pri odabiru sudionika svi bi projekti trebali težiti uključivoj i uravnoteženoj kombinaciji profila sudionika te u znatnoj mjeri uključivati osobe s manje mogućnosti, u skladu s ciljevima aktivnosti.

¹²⁹ Definiciju prihvatljivih obrazovnih programa i aktivnosti za odrasle u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo i bit će objavljena na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije. Odgojno-obrazovno osoblje (nastavnici, predavači, edukatori, osoblje za rad s mladima itd.) ili druge zaposlene odrasle osobe ne smatraju se polaznicima obrazovanja odraslih u kontekstu ovog kriterija prihvatljivosti, osim ako istodobno kao polaznici sudjeluju u određenom programu ili aktivnosti obrazovanja odraslih koji su uključeni u spomenutu definiciju koju određuje nadležno nacionalno tijelo. Osoblje u obrazovanju odraslih može sudjelovati u aktivnostima mobilnosti osoblja prethodno opisanima u ovom odjeljku. Isto tako, obrazovno osoblje koje radi u drugim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta može sudjelovati u aktivnostima mobilnosti za osoblje u okviru programa Erasmus+, kako je opisano u relevantnim odjeljcima ovog vodiča.

Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji¹³⁰. Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih mora se odvijati u organizaciji primateljici. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji organizacije primateljice ako je to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od organizacije primateljice do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost odraslih polaznika može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji¹³¹.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Osim toga, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik potpiše ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionikom i čuva ga kao dio popratne dokumentacije. Taj zahtjev mora biti naveden u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. Pozvani stručnjaci: organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti
---------------------------------------	---

¹³⁰ Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

¹³¹ Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti ako sudionici iz najmanje dvije zemlje zajedno sudjeluju u aktivnosti. U tom se slučaju zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?“) može podnijeti za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

	osposobljavanje osoblja organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju: organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu.
Prihvatljivi sudionici	Pozvani stručnjaci mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili¹³² obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Financijska potpora za njihovo sudjelovanje može se pružiti ako ustanova pošiljateljica ne dodijeli bespovratna sredstva u istu svrhu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).
Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom primateljicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja”.

¹³² Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Kratkoročni projekti za mobilnost polaznika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu¹³³ sljedeće organizacije: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih¹³⁴ (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u obrazovanju odraslih ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.

¹³³ Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

¹³⁴ Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): 19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Prijave za drugi krug predaju se do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci
Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području obrazovanja odraslih po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u području obrazovanja odraslih organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.

Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.
---	--

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija polaznika prijavitelja relevantni su za područje obrazovanja odraslih ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti
--	---

	▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito EPALE-a) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinate konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost¹³⁵. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinatore konzorcija za mobilnost. Odnos koordinatore konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području obrazovanja odraslih pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području obrazovanja odraslih organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)
Datum početka projekta	1. lipnja iste godine

¹³⁵ Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinatore konzorcija mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe. Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatore konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”. Prijava moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Ako korisnik to ne učini, nacionalna agencija može otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava

- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima¹³⁶.

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike” i „izvanredni troškovi” ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost polaznika i osoblja u obrazovanju odraslih. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova. Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje (vidjeti dio C): Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.	100 EUR – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja

¹³⁶ Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

	Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost. Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.	– po pozvanom stručnjaku – po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava		
		125 EUR – po polazniku u grupnoj mobilnosti		
		350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti – po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja		
		500 EUR po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja		
Putovanje	Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji. Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

	se provodi aktivnost ¹³⁷ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije ¹³⁸ .				
Pojedinačna potpora	Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji¹³⁹ tijekom aktivnosti. Ako je potrebno, prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba, trajanja boravka i zemlje primateljice¹⁴⁰.	Kategorija sudionika	1. skupina zemalja	2. skupina zemalja	3. skupina zemalja
		Osoblje	107 – 191 EUR	95 – 169 EUR	84 – 148 EUR
		Polaznici	48 – 127 EUR	41 – 110 EUR	36 – 93 EUR
		Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja i te informacije objavljuje na svojim stranicama.			
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku			
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna	100 % prihvatljivih troškova			

¹³⁷ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

¹³⁸ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

¹³⁹ U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

¹⁴⁰ Skupine zemalja primateljica:

1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska
2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska
3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Srbija, Sjeverna Makedonija, Turska

	potpora"). Potporu za uključivanje može dobiti i osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. Mehanizam financiranja: jedinični troškovi. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	680 EUR po sudioniku
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje”. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, primanje nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju, kratkoročna i dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti u svrhu učenja polaznika obrazovanja odraslih. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja polaznika obrazovanja odraslih.
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija.	Troškovi financijskog jamstva: 80 % prihvatljivih troškova

	Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova
--	---	--

MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH

U ovom se odjeljku Vodiča kroz program predstavljaju projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih. Te aktivnosti pružaju mogućnosti za neformalno i informalno učenje za mlade i osobe koje rade s mladima.

Neformalno i informalno učenje mladima omogućuje da steknu nužne kompetencije koje pridonose njihovoj osobnoj, društvenoj i obrazovnoj razvoju te potiče njihovo aktivno sudjelovanje u društvu, čime im se povećavaju mogućnosti zapošljavanja.

Sudjelovanjem u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja osobe koje rade s mladima razvijaju vještine bitne za njihov profesionalni razvoj, potiču novu organizacijsku praksu i općenito podižu kvalitetu rada s mladima.

Aktivnosti učenja u području mladih trebale bi imati znatan pozitivan učinak na mlade i na uključene organizacije, na zajednice u kojima se odvijaju, na samo područje mladih i na europski gospodarski i društveni sektor u cjelini. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- mobilnost mladih – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

KAKO PRISTUPITI TIM MOGUĆNOSTIMA?

Za financiranje se može prijaviti na dva načina:

- **standardni projekti** pružaju organizacijama prijaviteljicama i neformalnim skupinama mladih mogućnost za provedbu jedne ili više aktivnosti sudjelovanja mladih u razdoblju od 3 do 24 mjeseca. Standardni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+, za one koje žele organizirati jednokratni projekt i/ili ograničen broj aktivnosti, ili
- **akreditirani projekti** dostupni samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području mladih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova akreditacijskog plana.

Organizacije koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti mogu podnijeti zahtjev za Erasmus akreditaciju. Više informacija o tim akreditacijama potražite u poglavlju o Erasmus akreditaciji u području mladih.

Osim toga, organizacije i neformalne skupine mladih mogu se pridružiti programu bez podnošenja prijave kao partneri u projektu.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH

Erasmus akreditacije¹⁴¹ su instrument za organizacije koje se žele uključiti u prekograničnu razmjenu i suradnju te planiraju redovito provoditi aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja.

Erasmus akreditacija u području mladih omogućuje jednostavniji pristup mogućnostima za financiranje u okviru ključne aktivnosti 1 – aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja u području mladih.

Prijavitelji će morati definirati svoj pristup upravljanju projektima, dugoročne ciljeve i planove aktivnosti za koje traže financijsku potporu iz programa Erasmus, kao i očekivane koristi. Dodjelom Erasmus akreditacije u području mladih potvrđuje se da prijavitelj ima odgovarajuće i učinkovite postupke i mjere za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja kako je planirano i da ih može primijeniti u korist područja mladih.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Erasmus akreditacija u području mladih ima sljedeće ciljeve:

- poticati osobni i profesionalni razvoj mladih putem neformalnih i informalnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja
- poticati jačanje položaja mladih i njihovo aktivno građanstvo i sudjelovanje u demokratskom životu
- poticati razvoj kvalitete rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini jačanjem kapaciteta organizacija aktivnih u području mladih i podupiranjem profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima
- među mladima u Europi zagovarati uključivost i raznolikost, međukulturni dijalog i vrijednosti kao što su solidarnost, jednake mogućnosti i ljudska prava.

PRISTUP FINANCIRANJU ZA USPJEŠNE PRIJAVITELJE

Uspješni prijavitelji za Erasmus akreditaciju u području mladih imat će pojednostavnjen pristup sljedećim mogućnostima financiranja u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih:

- projekti mobilnosti za mlade – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima.

Godišnji poziv za financiranje za akreditirane projekte predstavljen je u odjeljku „Mogućnosti za mobilnost organizacija s Erasmus akreditacijom u području mladih”.

¹⁴¹ Glavni dio proračunskih sredstava za ovu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 20 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu sljedeće vrste organizacija: neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja i s dokazanim iskustvom u području mladih, pod uvjetom da njegovo sudjelovanje nema komercijalnu svrhu niti mu je cilj ostvarivanje dobiti. Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Organizacije prijaviteljice moraju biti zakonito osnovane barem dvije godine prije roka za prijavu i imati relevantno iskustvo u provedbi aktivnosti u području mladih.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	29. rujna u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)
Erasmus standardi kvalitete u području mladih	Prijavitelji za Erasmus akreditaciju u području mladih obvezani su Erasmus standardima kvalitete u području mladih, koji su navedeni na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth

KRITERIJI ZA ODABIR

Prijavitelji moraju imati dovoljne operativne i financijske kapacitete za provedbu predloženog plana aktivnosti, uključujući najmanje dvije godine relevantnog iskustva u provedbi aktivnosti u području mladih.

Više informacija o općim kriterijima operativne sposobnosti i posebnim uvjetima za prijavitelje za akreditaciju potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da se nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u dijelu C ovog vodiča, da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za kvalitetu prijedloga se na temelju kriterija za dodjelu i broja bodova navedenih u nastavku može dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Relevantnost organizacije za područje mladih i ciljevi aktivnosti s obzirom na: • ciljeve i načela organizacije • ciljne skupine organizacije • redovite aktivnosti organizacije • iskustvo organizacije u području mladih. Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
Strateški razvoj (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • utvrđeni ciljevi odgovaraju ciljevima ključne aktivnosti i doprinose Strategiji EU-a za mlade • planirane aktivnosti mogu ispuniti utvrđene potrebe i ciljeve planirane aktivnosti donose stvarnu korist organizaciji, sudionicima, organizacijama sudionicima i imaju potencijalni širi učinak (npr. na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini) • ciljevi i planirane aktivnosti dio su redovitog rada i aktivnosti organizacije • organizacija doprinosi Strategiji za uključivanje i raznolikost • organizacija u svoje aktivnosti uključuje temeljna načela (okolišna održivost i odgovornost, aktivno sudjelovanje u mreži organizacija programa Erasmus+, virtualne komponente).
Kvaliteta upravljanja i koordinacije (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • planirani opći i posebni ciljevi i aktivnosti jasni su i realni s obzirom na ljudske resurse i unutar organizaciju prijavitelja • partnerski pristup uravnoteženo i djelotvorno funkcionira te, prema potrebi, omogućuje uključivanje novih i manje iskusnih organizacija • kvaliteta aktivnosti te sigurnost i zaštita sudionika mogu biti ostvareni putem utvrđenih mjera

	• organizacije primjenjuju načelo aktivnog sudjelovanja mladih i planiraju uključiti sudionike u sve faze aktivnosti • pouzdana dimenzija učenja može biti uspostavljena putem utvrđenih mjera, uključujući potporu pri promišljanju o ishodima učenja, njihovu utvrđivanju i dokumentiranju • za upravljanje rizikom i mjerenje napretka organizacije u ostvarenju ciljeva (praćenje i evaluacija) postoje primjerene i djelotvorne metode • za obavješćivanje o rezultatima projekta unutar i izvan organizacija sudionica postoje primjerene i djelotvorne metode.
--	--

MAKSIMALAN BROJ DODIJELJENIH ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH

U zemljama u kojima je interes za Erasmus akreditacije u području mladih vrlo velik, nacionalna agencija može odrediti maksimalan broj akreditacija koje se mogu dodijeliti. Ta će odluka biti objavljena na stranicama nacionalne agencije zajedno s pozivom.

Ako nacionalna agencija ne odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija, bit će odobrene sve prijave koje ispunjavaju kriterije iz tog poziva.

Ako nacionalna agencija odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija, sastavit će se rangirani popis prijava koje ispunjavaju minimalne kriterije. Akreditacije će se dodjeljivati počevši od onih s najvećim brojem bodova dok se ne dosegne maksimalan broj odobrenih akreditacija. Ako više prijava ima isti broj bodova kao zadnja koja bi bila prihvaćena, maksimalan broj dodijeljenih akreditacija povećat će se kako bi se uključile sve prijave s tim brojem bodova.

VALJANOST

Erasmus akreditacija u području mladih dodjeljuje se za cijelo programsko razdoblje do 2027., u kojem će se provoditi redovito praćenje i u kojem se moraju kontinuirano poštovati zahtjevi i upute za akreditaciju koje je izdala nacionalna agencija. Kako bi se osiguralo realistično planiranje, plan aktivnosti koji se prilaže prijavi mogao bi obuhvaćati razdoblje od tri do četiri godine i treba se redovito ažurirati.

Ako Erasmus akreditacija bude potrebna za sudjelovanje u bilo kojoj aktivnosti nakon završetka programskog razdoblja 2021. – 2027., nacionalna agencija može produljiti njezinu valjanost pod uvjetima koje je odredila Europska komisija. Ako se akreditacija ne produlji, provedba projekata za koje su već dodijeljena sredstva može se nastaviti i nakon 31. prosinca 2027., do kraja relevantnih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku ako organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija može jednostrano opozvati akreditaciju pod uvjetima opisanima u odjeljku „Izvrješćivanje, praćenje i osiguravanje kvalitete”. Akreditirana organizacija može jednostrano opozvati akreditaciju samo ako se akreditacija najmanje tri uzastopne godine nije koristila za prijave za akreditirane projekte mobilnosti.

NEPRENOSIVOST

Akreditacije se ne mogu prenositi među organizacijama. Iznimno, u slučaju strukturnih promjena akreditirane organizacije (npr. razdvajanje, spajanje, promjena pravne osobe, statuta ili vlasništva), nacionalna agencija može prenijeti akreditaciju na jednu organizaciju sljednicu na temelju obrazloženog zahtjeva.

IZVJEŠĆIVANJE, PRAĆENJE I OSIGURAVANJE KVALITETE

Završna izvješća po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava odobrenog u okviru Erasmus akreditacije u području mladih akreditirana organizacija podnosi završno izvješće o provedenim aktivnostima i ispunjenim ciljevima, kako je navedeno u primjenjivom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.
Izvješće akreditirane organizacije	Organizacije moraju najmanje jednom u razdoblju trajanja akreditacije: • izvijestiti o napretku u ostvarivanju svojih ciljeva • izvijestiti o tome kako osiguravaju poštovanje Erasmus standarda kvalitete u području mladih • ažurirati plan aktivnosti. Nacionalna agencija može zatražiti izvješće o napretku za sve te elemente ili za neke zasebno. Nacionalna agencija može odlučiti provesti nadzorni posjet, a u tom slučaju organizacija ne mora podnijeti izvješće o ciljevima i Erasmus standardima kvalitete u području mladih. Nacionalna agencija može promijeniti broj i raspored izvješća o napretku na temelju uspješnosti akreditirane organizacije ocijenjene na temelju izvješća, praćenja i provjere kvalitete ili ako je u organizaciji došlo do većih promjena. Osim toga, akreditirane organizacije mogu dobrovoljno zatražiti ažuriranje svoje akreditacije. Nacionalna agencija će na temelju obrazloženja organizacije odlučiti je li to ažuriranje opravdano i prihvatljivo.
Praćenje i provjere	Nacionalna agencija može organizirati nadzorne posjete, formalne provjere ili druge aktivnosti za praćenje napretka i uspješnosti akreditiranih organizacija, procjenu poštovanja dogovorenih standarda kvalitete i pružanje potpore. Formalne provjere mogu biti u obliku administrativnih provjera ili posjeta organizaciji i svim drugim lokacijama na kojima se provode aktivnosti. Pri provjeri i praćenju aktivnosti koje se provode u drugim zemljama nacionalna agencija može zatražiti pomoć tamošnjih nacionalnih agencija ili vanjskih stručnjaka.

OSIGURAVANJE KVALITETE

Nakon izvješća ili aktivnosti praćenja nacionalna agencija dat će akreditiranim organizacijama povratne informacije. Ujedno može akreditiranoj organizaciji dati upute ili savjete o tome kako poboljšati učinkovitost.

KOREKTIVNE MJERE

U slučaju novoakreditiranih prijavitelja, visokorizičnih organizacija, nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata na temelju izvješća, praćenja i provjera kvalitete ili kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može poduzeti sljedeće korektivne mjere.

- Nadzor: nacionalna agencija može ograničiti iznos financiranja za koji akreditirana organizacija može podnijeti zahtjev u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Novoakreditirane organizacije mogu biti stavljene pod nadzor ako se tijekom provjere operativne sposobnosti utvrdi rizik od nekvalitetne provedbe.
- Suspenzija: suspendirane organizacije ne mogu se prijaviti za financiranje u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Nacionalna agencija može i otkazati neke ili sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju suspendirane akreditacije.

Razdoblje nadzora ili suspenzije traje sve dok nacionalna agencija ne utvrdi da su uvjeti i zahtjevi u pogledu kvalitete iz poziva ponovno ispunjeni te da je akreditirana organizacija uklonila rizik od slabih rezultata.

Organizacije pod suspenzijom ili nadzorom ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju.

U slučaju kontinuiranog nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata ili opetovanog ili znatnog kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može opozvati akreditaciju.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku i ako organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija ili akreditirana organizacija mogu jednostrano opozvati akreditaciju ako najmanje tri uzastopne godine nije bilo prijava za financiranje u okviru te akreditacije.

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST ORGANIZACIJA S ERASMUS AKREDITACIJOM U PODRUČJU MLADIH

Akreditirane organizacije imaju mogućnost prijaviti se za financiranje za aktivnosti mobilnosti mladih na pojednostavljen način. Prijave se temelje na prethodno odobrenom akreditacijskom planu aktivnosti pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu broja aktivnosti koje bi se trebale provesti i broja uključenih sudionika.

Aktivnosti mobilnosti koje bi se trebale provesti u okviru ove ključne aktivnosti¹⁴² moraju ispunjavati minimalne zahtjeve definirane za svaku vrstu aktivnosti u odgovarajućim odjeljcima ovog vodiča.

Akreditirane organizacije obvezuju se poštovati Erasmus standarde kvalitete u području mladih i provoditi visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti u području mladih.

Akreditirane organizacije mladih nemaju pravo na financiranje u okviru standardnih razmjena mladih i projekata mobilnosti osoba koje rade s mladima, ali mogu biti partneri u takvim projektima.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti u nastavku odnose se na zahtjeve za bespovratna sredstva.

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija koja na datum početka projekta ima valjanu Erasmus akreditaciju u području mladih.
-------------------------------	---

¹⁴² Glavni dio proračunskih sredstava za ovu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 20 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

Prihvatljive aktivnosti	• Razmjene mladih • Aktivnosti profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima Uz to se mogu provoditi i sljedeće aktivnosti: • Pripremni posjeti • Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje (samo u kombinaciji s aktivnostima profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima). Opis i kriteriji prihvatljivosti za svaku od tih aktivnosti definirani su u odgovarajućim odjeljcima ovog vodiča.
Trajanje projekta	Akreditirani projekt traje od 12 do 24 mjeseca. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. lipnja iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Drugi minimalni zahtjevi	Akreditirana organizacija smije se prijaviti samo jednom po pozivu (jednom godišnje) za akreditirani projekt.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- najmanjem i najvećem iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i tematskim područjima na koje se odnose aktivnosti za koje se podnosi prijava i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije isteka roka za prijave objaviti detaljna pravila o osnovnim i maksimalnim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i dostupnim proračunskim sredstvima za akreditirane projekte.

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima¹⁴³.

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike” i „izvanredni troškovi” ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

¹⁴³ Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH“

U okviru ove aktivnosti¹⁴⁴ organizacije i neformalne skupine mladih mogu primati potporu za provođenje projekata u kojima se mladi iz različitih zemalja okupljaju radi razmjene ideja i učenja izvan svojih sustava formalnog obrazovanja.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Erasmus+ podupire mobilnost mladih u svrhu neformalnog učenja u obliku razmjena mladih, pri čemu je cilj uključiti mlade i ojačati njihov položaj kako bi postali aktivni građani, povezati ih s europskim projektom, ali i pomoći im da steknu i razviju kompetencije koje će im biti korisne u životu i u budućem radu.

Točnije, cilj je razmjena mladih:

- poticati međukulturni dijalog i učenje te osjećaj pripadnosti Europi
- razviti vještine i stavove mladih
- jačati europske vrijednosti i rušiti predrasude i stereotipe
- upoznati mlade s društveno bitnim temama i time potaknuti njihov angažman u društvu i aktivno sudjelovanje u demokratskom životu.

Aktivnost je otvorena za sve mlade, a posebna se pozornost posvećuje onima s manje mogućnosti.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.¹⁴⁵ Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje“ Strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje“ strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje“ strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz Strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade¹⁴⁶
- politike EU-a za rad s mladima^{147;148}
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja^{149;150}

¹⁴⁴ Glavni dio proračunskih sredstava za ovu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 20 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje“ u dijelu A ovog vodiča).

¹⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01))

¹⁴⁶ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

¹⁴⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.HRV.

¹⁴⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.

¹⁴⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403364&qid=1761558750660.

¹⁵⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>.

- nasljeđa Europske godine mladih¹⁵¹.

U povezivanju projekata sa Strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Strategija Youthpass i Europska strategija osposobljavanja¹⁵².

OPIS AKTIVNOSTI

Razmjene mladih

Razmjene mladih su susreti skupina mladih iz najmanje dvije zemlje koji se na kraće vrijeme okupljaju radi zajedničke provedbe programa neformalnog učenja (kombinacija radionica, vježbi, debata, igranja uloga, simulacija, aktivnosti na otvorenom itd.) na temu koja ih zanima, tražeći inspiraciju u europskim ciljevima za mlade¹⁵³. Razdoblje učenja obuhvaća razdoblje planiranja prije primjene, fazu pripreme prije razmjene te vrednovanje i prateće aktivnosti nakon razmjene.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru razmjena mladih: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci i tečajevi osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

Pripremni posjeti

Kao dio razmjena mladih projekti bi mogli uključivati i pripremne posjete. Cilj je pripremni posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. U slučaju aktivnosti razmjene mladih u kojima sudjeluju mladi s manje mogućnosti, pripremni posjet trebao bi osigurati da će se moći izaći u susret posebnim potrebama tih sudionika. Pripremni posjet odvija se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti razmjene mladih.

¹⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>.

¹⁵² Strategija sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>; Strategija Youthpass: <https://www.youthpass.eu/de/about-youthpass/youthpass-strategy/>; Europska strategija osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>.

¹⁵³ Europski ciljevi za mlade razvijeni su u okviru Strategije EU-a za mlade. U okviru tih ciljeva utvrđena su međusektorska područja koja utječu na život mladih i s njima povezani izazovi: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Sve uključene organizacije treba utvrditi u fazi prijave jer je čvrsto partnerstvo osnovni preduvjet za kvalitetnu provedbu projekata. Kako bi uključene organizacije imale koristi od svojeg sudjelovanja, projekt treba biti relevantan za njihov redoviti rad s mladima i u skladu s njihovim ciljevima i potrebama. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljice” i/ili „primateljice” sudionika, odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje se za financiranje u ime partnerstva.

Ako to smatra potrebnim, organizacija korisnica može od sudionika u aktivnosti razmjene mladih zatražiti doprinos, koji oni plaćaju prije odlaska. Iznos doprinosa sudionika mora biti vrlo nizak, proporcionalan bespovratnim sredstvima dodijeljenima za provedbu projekta, jasno opravdan izravnom koristi za sudionika, pri čemu njegova svrha mora biti jasno objašnjena i obrazložena sudionicima, te se mora prikupljati na neprofitnoj osnovi i ne smije stvarati nepoštene prepreke sudjelovanju. Doprinosi se ne smiju prikupljati od sudionika s manje mogućnosti. Korisnik može koristiti kategoriju troškova „potpora za uključivanje” za pokrivanje bilo kakvih konkretnih potreba zbog prepreka s kojima se suočavaju takvi sudionici. Drugi pružatelji usluga koje je odabrala organizacija korisnica ne smiju prikupljati dodatne naknade ni druge doprinose od sudionika. Sve doprinose prikupljene od sudionika korisnik mora prijaviti u završnom izvješću.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i mladi uključeni u projektne aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **planiranje:** definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd. prije podnošenja prijave
- **priprema:** rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.
- **provedba** aktivnosti
- **prateće mjere:** evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta.

Kvalitetna razmjena mladih:

- oslanja se na aktivno sudjelovanje mladih i organizacija sudionica, koji bi trebali imati aktivnu ulogu u sve četiri faze projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- uključuje raznolike skupine sudionika i temelji se na toj raznolikosti
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika
- osigurava da se ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika ispravno utvrde i evidentiraju
- potiče sudionike da razmišljaju o europskim temama i vrijednostima.

Aktivnosti osposobljavanja i suradnje redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontakti seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su u Europskom kalendaru osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Proces učenja

Postavljanje razmjene mladih u kontekst neformalnog učenja podrazumijeva da je barem dio željenih ishoda učenja planiran unaprijed kako bi se osiguralo odgovarajuće mogućnosti za učenje. Mladi koji sudjeluju u projektnim aktivnostima trebali bi pridonijeti utvrđivanju svojih potreba i znanja koje žele steći ili razviti tijekom razmjene mladih.

Sudionici bi trebali biti što više uključeni i u osmišljavanje i razvoj aktivnosti (uspostava programa, metode rada i definiranje raspodjele zadataka) i razmisliti o tome kako se pripremiti da razmjenu što bolje iskoriste za učenje i osobni razvoj.

Nakon završetka osnovne aktivnosti sudionike bi trebalo pozvati da o njoj daju povratne informacije te da razmisle o tome što su naučili i kako mogu iskoristiti te ishode učenja. Sudionici bi osim toga trebali razmisliti o mogućim pratećim aktivnostima. To mogu učiniti pojedinačno ili, kad je moguće, kao grupa.

Organizacije bi trebale podupirati proces učenja i utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja, posebno u Youthpassu.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati Erasmus standarda kvalitete u području mladih za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

Zaštita i sigurnost sudionika

Razmjena mladih uključuje voditelje skupine. Voditelji skupine prate sudionike i pružaju im potporu kako bi osigurali kvalitetan proces učenja tijekom osnovne aktivnosti. Ujedno se brinu za sigurno i nediskriminirajuće okruženje puno poštovanja i za zaštitu sudionika u projektu. Tijekom planiranja i pripreme razmjene mladih treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije koje primaju potporu u okviru ove aktivnosti trebale bi osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Razmjene mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti jer:

- grupna mobilnost pruža iskustvo međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju grupe
- zbog kratkog trajanja razmjene mladih pogodne su za uključivanje mladih s manje mogućnosti
- uključivanje lokalnih sudionika olakšava prvo sudjelovanje u europskim projektima.

Razmjene mladih prikladne su i za rad na uključivosti i raznolikosti kao temi projekta, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa te poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije. U okviru cijelog projekta trebala bi se svjesno poštovati načela uključivosti i raznolikosti. Ti bi se aspekti trebali uzeti u obzir pri planiranju, pripremi, provedbi i pratećim mjerama.

Okolišna održivost

Razmjena mladih treba među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi je osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija u području mladih

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sudjelovanje mladih. Ako je moguće, projekti u okviru ove aktivnosti trebali bi nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da mladi utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu na temelju smislenog iskustva učenja koje ih potiče na građanski angažman prije, za vrijeme i nakon sudjelovanja u aktivnosti mobilnosti. Projekti mobilnosti za mlade trebali bi mladima nuditi i relevantne mogućnosti da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu¹⁵⁴. Trebali bi poboljšati i njihovo razumijevanje Europske unije i zajedničkih europskih vrijednosti, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti opisani u nastavku primjenjuju se na standardne projekte razmjena mladih. Za akreditacije pogledajte odgovarajući odjeljak ovog vodiča.

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica ili neformalna skupina mladih sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu ¹⁵⁵ .
-------------------------------	--

¹⁵⁴ Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulima 7 (Projekti mobilnosti za mlade) i 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI: <https://participationpool.eu/toolkit/>.

¹⁵⁵ Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, ili tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja i s dokazanim iskustvom u području mladih, pod uvjetom da njegovo sudjelovanje nema komercijalnu svrhu niti mu je cilj ostvarivanje dobiti • neformalna skupina mladih¹⁵⁶. sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine • 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake razmjene mladih i pripremnog posjeta planiranih u okviru projekta.

Minimalni zahtjevi za razmjene mladih

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dana, ne računajući dane putovanja.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti. Iznimka: Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.

¹⁵⁶ Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih” bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice”. Upućivanje na „organizaciju sudionicu” odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih”.

Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja¹⁵⁷. Aktivnosti unutar država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu: sve organizacije sudionice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti s trećim zemljama u susjedstvu EU-a koje nisu pridružene programu: u aktivnosti mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i jedna organizacija sudionica iz treće zemlje u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4).
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina¹⁵⁸ s prebivalištem u zemljama organizacije pošiljateljice i primateljice. Voditelji skupine, facilitatori i osobe u pratnji ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija. Moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika po aktivnosti i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 16, a najviše 60 sudionika po aktivnosti, najmanje 4 sudionika po skupini. Broj sudionika ne obuhvaća voditelje skupine, facilitatore ni osobe u pratnji. U slučaju razmjena mladih koje uključuju samo mlade s manje mogućnosti, minimalan broj sudionika je 10. Najmanje dvije skupine mladih iz dvije različite zemlje. Svaka skupina mora imati najmanje jednog voditelja skupine. Najviše dva facilitatora po aktivnosti.
Ostali kriteriji	Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica za aktivnost razmjene mladih. Iznimka: Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, facilitatori, voditelji skupina i mladi¹⁵⁹.

¹⁵⁷ Ako više organizacija iz iste zemlje formira jednu nacionalnu skupinu, svaka organizacija može imati svojeg voditelja skupine.

¹⁵⁸ Uzmite u obzir sljedeće:

donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu

gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

¹⁵⁹ Očekuje se da osobe koje sudjeluju u pripremnom posjetu sudjeluju i u glavnoj aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • prijaviteljev profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija mladih relevantni su za područje mladih • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta dijaloga EU-a s mladima ili ciljeva EU-a za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključenosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projekt je relevantan za ciljeve aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe organizacija sudionica i sudionika razmjene • projekt je prikladan za ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike • projekt bi mogao imati učinak na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta te na okruženje organizacija i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj ili svjetskoj razini • projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu jasno i detaljno opisane sve faze projekta (priprema, provedba aktivnosti i prateće mjere) i aktivno sudjelovanje mladih u svim fazama aktivnosti • vodi se računa o uravnoteženoj zastupljenosti sudionika u smislu zemlje iz koje dolaze i spola, a aktivnosti su oblikovane pristupačno i uključivo te su otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • predložene metode učenja, među ostalim za mrežne/virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti • primjeren je proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika i korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa.

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • mjere predviđene za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj je predložio primjeren način vrednovanja različitih faza i ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.
---	---

PRAVILA FINANCIRANJA

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Voditelji skupina, facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za organizacijsku potporu.	125 EUR po sudioniku u razmjeni mladih		
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući vođitelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionici će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost¹⁶⁰ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije¹⁶¹. Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju¹⁶².	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

¹⁶⁰ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

¹⁶¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

¹⁶² Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju zemlje primateljice, trajanja aktivnosti po sudioniku, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti, te do četiri dodatna dana za sudionike, voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Voditelji skupina, facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku u razmjeni mladih
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, voditelje skupina i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. Mehanizam financiranja: jedinični troškovi. Pravilo za dodjelu: ne računajući sudionike iz organizacije primateljice. Mogu se financirati najviše dva sudionika po organizaciji sudionici pod uvjetom da je drugi sudionik mlada osoba. Osim toga, može se financirati i jedan facilitator po pripremnom posjetu iz bilo koje od organizacija sudionica. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna	680 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.

	agencija. Taj se uvjet ne odnosi na projekte koji se financiraju u okviru sustava akreditiranja.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući osobe u pratnji, voditelje skupine i facilitatore, koji se zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” (odnosno ako putovanje čistim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno.	Financijsko jamstvo: 80 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.1 Pojedinačna potpora za razmjene mladih

	Pojedinačna potpora (u EUR po danu)
Austrija	78
Belgija	78
Bugarska	45
Hrvatska	57
Cipar	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48
Finska	79
Francuska	67

Njemačka	71
Grčka	68
Mađarska	60
Island	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49
Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Sjeverna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugal	57
Rumunjska	46
Srbija	47
Slovačka	48
Slovenija	54
Španjolska	58
Švedska	72
Turska	50
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

U okviru ove aktivnosti¹⁶³ organizacije mogu dobiti potporu za provođenje projekata koji se sastoje od jedne ili više aktivnosti učenja za profesionalni razvoj i jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i njihovih organizacija.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ova aktivnost podupire profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, a time i razvoj kvalitetnog rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini, kroz iskustva neformalnog i informalnog učenja u okviru aktivnosti mobilnosti. Doprinosi ciljevima Strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., osobito Europskoj agendi za rad s mladima¹⁶⁴ radi kvalitete, inoviranja i priznavanja tog rada.

Konkretnije, svrha je projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima:

- pružiti mogućnosti za neformalno i informalno učenje za obrazovni i profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, što doprinosi visokokvalitetnoj individualnoj praksi te razvoju organizacija i sustava za rad s mladima
- izgraditi zajednicu osoba koje rade s mladima koja može poduprijeti kvalitetu projekata i aktivnosti za mlade u okviru programa EU-a i šire
- razviti lokalnu praksu rada s mladima i pridonijeti jačanju kapaciteta za kvalitetan rad sudionika i njihove organizacije s mladima te vidljivo utjecati na svakodnevni rad osoba koje rade s mladima.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.¹⁶⁵ Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje” Strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje” strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje” strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz Strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade¹⁶⁶
- politike EU-a za rad s mladima^{167;168}

¹⁶³ Glavni dio proračunskih sredstava za ovu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 20 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

¹⁶⁴ Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o okviru za uspostavu Europske agende za rad s mladima: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=EN).

Više informacija o provedbi Europske agende za rad s mladima može se pronaći na adresi www.bonn-process.net.

¹⁶⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01))

¹⁶⁶ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

¹⁶⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.HRV.

¹⁶⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.

- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja^{169;170}
- nasljeđa Europske godine mladih¹⁷¹.

U povezivanju projekata sa Strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Strategija Youthpass i Europska strategija osposobljavanja¹⁷².

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti profesionalnog razvoja

Aktivnosti profesionalnog razvoja su transnacionalne ili međunarodne aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja koje podupiru profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima. One mogu biti u sljedećim oblicima:

- **studijski posjeti i različite vrste aktivnosti**, kao što su praćenje rada, razmjene osoba koje rade s mladima i suradničko učenje u okviru organizacija za rad s mladima i organizacija aktivnih u području mladih u inozemstvu
- **umrežavanje i izgradnja zajednice** među osobama koje rade s mladima koje sudjeluju u aktivnosti i podupiru njezine ciljeve
- **tečajevi osposobljavanja** koji pridonose razvoju kompetencija (npr. na temelju postojećih modela kompetencija) potrebnih za provedbu kvalitetne prakse u radu s mladima i testiranje inovativnih metoda (npr. onih koje su povezane s digitalnim i pametnim radom s mladima¹⁷³)
- **seminari i radionice** koji posebno podupiru prikupljanje znanja i razmjenu najbolje prakse povezane s ciljevima, vrijednostima i prioritetima Strategije EU-a za mlade i programa EU-a koji pridonose njezinoj provedbi.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima: akademska studijska putovanja, aktivnosti s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci.

Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje

Projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima mogu uključivati **aktivnosti za razvoj sustava i informiranje**, što su komplementarne aktivnosti za jačanje učinka projekta mobilnosti na terenu. One uključuju sve aktivnosti koje doprinose Europskoj agendi za rad s mladima¹⁷⁴ za kvalitetu, inovacije i priznavanje rada s mladima te vraćanje stečenih iskustava i alata organizacijama uključenima u projekte i šire. Te su komplementarne aktivnosti prilika da korisnici s više iskustva i resursa

¹⁶⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C.202403364&qid=1761558750660>.

¹⁷⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>.

¹⁷¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>.

¹⁷² Strategija sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>; Youthpass: <https://www.youthpass.eu/de/about-youthpass/youthpass-strategy/>; Europska strategija osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>.

¹⁷³ Zaključci Vijeća o pametnom radu s mladima: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)).

¹⁷⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C.2020.415.01.0001.01.HRV>
<https://www.growingyouthwork.eu/>.

testiraju inovativne metode i odgovore na zajedničke izazove, što je neka vrsta „europskog laboratorija za rad s mladima“, koji proizlazi iz aktivnosti profesionalnog razvoja provedenih u okviru projekata, a imaju i šireg odjeka.

Neki od primjera su razvoj alata i dijeljenje prakse koja pridonosi razvoju i napretku organizacija i sustava osoba koje rade s mladima, aktivnosti informiranja i aktivnosti za izgradnju zajednice te upoznavanje s inovativnim metodama, uključujući korištenje digitalnih tehnologija u radu s mladima. Te aktivnosti nadilaze prateće diseminacijske aktivnosti, koje su uobičajeni dio životnog ciklusa projekta, no ciljane i strateške diseminacijske aktivnosti mogu se uvrstiti i među te komplementarne aktivnosti.

Aktivnost razvoja sustava i informiranja javnosti može se provoditi na transnacionalnoj, međunarodnoj ili nacionalnoj razini.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti profesionalnog razvoja.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire u okviru ove aktivnosti mora sadržavati jednu ili više aktivnosti profesionalnog razvoja. One se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i uključenih osoba koje rade s mladima.

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Sve uključene organizacije treba utvrditi u fazi prijave jer je čvrsto partnerstvo osnovni preduvjet za kvalitetnu provedbu projekata. Kako bi uključene organizacije imale koristi od svojeg sudjelovanja, projekt treba biti relevantan za njihov redoviti rad s mladima i u skladu s njihovim ciljevima i potrebama. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljice“ i/ili „primateljice“ sudionika, odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje cijeli projekt u ime partnerstva.

Ako to smatra potrebnim, organizacija korisnica može od sudionika projekta mobilnosti za osobe koje rade s mladima zatražiti doprinose, koji oni plaćaju prije početka aktivnosti. Iznos doprinosa sudionika mora biti vrlo nizak, proporcionalan bespovratnim sredstvima dodijeljenima za provedbu projekta, jasno opravdan izravnom koristi za sudionika, pri čemu njegova svrha mora biti jasno objašnjena i obrazložena sudionicima, te se mora prikupljati na neprofitnoj osnovi i ne smije stvarati nepoštene prepreke sudjelovanju. Doprinosi se ne smiju prikupljati od sudionika s manje mogućnosti. Korisnik može koristiti kategoriju troškova „potpora za uključivanje“ za pokrivanje bilo kakvih konkretnih potreba zbog prepreka s kojima se suočavaju takvi sudionici. Drugi pružatelji usluga koje je odabrala organizacija korisnica ne smiju prikupljati dodatne naknade ni druge doprinose od sudionika. Sve doprinose prikupljene od sudionika korisnik mora prijaviti u završnom izvješću.

Projekt se sastoji od četiri faze:

- **planiranje** (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- **priprema** (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.)
- **provedba** aktivnosti
- **prateće mjere** (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetan projekt mobilnosti osoba koje rade s mladima:

- ima vidljiv učinak na svakodnevni rad uključenih osoba koje rade s mladima i na njihovu organizaciju

- oslanja se na aktivno sudjelovanje uključenih organizacija i osoba koje rade s mladima, koje bi trebale imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama obrazovnog i profesionalnog razvoja¹⁷⁵ osoba koje rade s mladima, osobito u pogledu kvalitete, inoviranja i priznavanja te je popraćen odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja
- osigurava da se pravilno priznaju ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika i da se rezultati projekta, uključujući sve metode, materijale i alate, mogu prenijeti i koristiti u organizacijama sudionicama, što pridonosi razvoju organizacija za rad s mladima, te da se mogu diseminirati i šire u području mladih
- potiče sudionike na promišljanje o europskim temama i vrijednostima, a osobama koje rade s mladima pruža resurse i metode za promicanje poštovanja i raznolikosti u njihovu svakodnevnom radu
- promiče inovativnu praksu i metode, kao što je uključivanje digitalnih aktivnosti u rad s mladima kao sredstva za sprečavanje svih oblika dezinformacija i lažnih vijesti na internetu.

Aktivnosti osposobljavanja i suradnje redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su u Europskom kalendaru osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Proces učenja

U okviru projekta mobilnosti za osobe koje rade s mladima potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja, posebno u Youthpassu, u korist priznavanja i učinka ishoda projekta te prakse, metodologije i materijala za rad s mladima koji proizlaze iz tog projekta.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati **Erasmus+ standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Ti standardi obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus+ standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

¹⁷⁵ European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally (Model kompetencija iz Europske strategije osposobljavanja za rad osoba koje rade s mladima u međunarodnom okruženju), <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>.

- Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima osobito su prikladni za informiranje tih osoba o raznolikosti i stjecanje vještina i kompetencija za uključivanje sudionika s manje mogućnosti u rad s mladima. Uključivanjem osoba koje rade s mladima u sve faze projekta u kojem sudjeluju potiče se pažljivo usmjeravanje kroz proces učenja i razvoja te se omogućuje detaljnije praćenje.
- Prisutnost trenera i facilitatora u većini aktivnosti osigurava bliži i prilagođen pristup, oblikovan prema potrebama sudionika.
- U okviru cijelog projekta trebala bi se svjesno poštovati načela uključivosti i raznolikosti. Ti bi se aspekti trebali uzeti u obzir pri planiranju, pripremi, provedbi i pratećim mjerama. Osobito je važan način na koji projekt poboljšava sposobnost organizacija sudionica da vode računa o uključivosti i raznolikosti u svojim svakodnevnim aktivnostima.
- Oblik aktivnosti prikladan je i za uključivanje sudionika s manje mogućnosti. Fleksibilnost koju ključna aktivnost pruža u odabiru oblika projektnih aktivnosti (trajanje, vrsta itd.) omogućuje prilagođavanje potrebama sudionika. Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima prikladni su i za to da rad na uključivosti i raznolikosti bude tema projekta, na primjer razmjena uključive prakse i metoda.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisлити i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje osoba s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Aktivnosti mobilnosti za osobe koje rade s mladima trebale bi poboljšati vještine sudjelovanja, socijalnu kompetenciju i sposobnost međukulturne komunikacije, kritičko mišljenje i medijsku pismenost sudionika, kao i njihove stručne kompetencije za podupiranje sudjelovanja mladih. Ako je moguće, projekti bi osobama koje rade s mladima trebali nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu. Trebali bi uključivati i participativnu dimenziju, naime nuditi relevantne mogućnosti za osobe koje rade s mladima da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti.¹⁷⁶ Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

¹⁷⁶ Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica za osobe koje rade s mladima o tome kako promicati njihovo sudjelovanje: <https://participationpool.eu/toolkit/>.

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu ¹⁷⁷ .
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija; europska nevladina organizacija za mlade; javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; socijalno poduzeće ili tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja i s dokazanim iskustvom u području mladih, pod uvjetom da njegovo sudjelovanje nema komercijalnu svrhu niti mu je cilj ostvarivanje dobiti. Organizacija sudionica mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine • 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Svaki projekt mora sadržavati najmanje jednu aktivnost profesionalnog razvoja. Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake aktivnosti profesionalnog razvoja, pripremni posjeti i aktivnosti za razvoj sustava i informiranje planiranih u okviru projekta.

Minimalni zahtjevi za aktivnosti profesionalnog razvoja

¹⁷⁷ Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Trajanje aktivnosti	Od 2 do 60 dana, ne računajući dane putovanja. Ta minimalna 2 dana moraju biti uzastopna.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti. Iznimka: Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. Aktivnosti unutar država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu: sve organizacije sudionice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti s trećim zemljama u susjedstvu EU-a koje nisu pridružene programu: u aktivnosti mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i jedna organizacija sudionica iz treće zemlje u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4).
Prihvatljivi sudionici	Sudionici moraju imati najmanje 16 godina. Moraju imati prebivalište u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica ili primateljica. Treneri, osobe u pratnji i facilitatori ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija.
Broj sudionika	Broj sudionika: do 50 sudionika u svakoj aktivnosti planiranoj u okviru projekta. Broj sudionika ne obuhvaća trenere, osobe u pratnji ni facilitatore. Sudionici iz zemlje u kojoj se nalazi organizacija primateljica moraju biti uključeni u svaku aktivnost.
Ostali kriteriji	Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica za aktivnost profesionalnog razvoja. Iznimka: Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, treneri i facilitatori¹⁷⁸.

¹⁷⁸ Očekuje se da osobe koje sudjeluju u pripremnom posjetu sudjeluju i u glavnoj aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • profil, iskustvo i aktivnosti prijavitelja relevantni su za područje rada s mladima • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta u kontekstu dijaloga EU-a s mladima ili europskih ciljeva za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključenosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe razvoja sudionika i organizacija koji rade s mladima • projekt je primjeren za: ○ jačanje ili transformaciju prakse organizacija sudionika u pogledu kvalitete, inovativnosti i priznavanja rada s mladima te njihovih dosega od lokalne do globalne razine, ovisno o slučaju ○ ostvarenje visokokvalitetnih ishoda učenja za uključene osobe koje rade s mladima ○ uključivanje sudionika koji su aktivni u radu s mladima iz organizacija sudionika te organizacija koje se bave konkretnim i svakodnevnim radom s mladima na lokalnoj razini ○ učinak na osobe koje rade s mladima i organizacije sudionice, tijekom i nakon završetka projekta ○ učinak izvan organizacija i na osobe koje ne sudjeluju izravno u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili globalnoj razini • (ako je primjenjivo) doprinos predloženih aktivnosti za razvoj sustava i informiranje razvoju okruženja za rad s mladima • projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti • su u prijedlogu jasno i uvjerljivo opisane sve faze projekta (priprema, provedba i prateće aktivnosti) i aktivno sudjelovanje sudionika u svim fazama • se poštuje ravnomjerna zastupljenost sudionika s obzirom na zemlju i spol

	• su mjere za odabir osoba koje rade s mladima primjerene i u skladu s definicijom osoba koje rade s mladima u pravnoj osnovi • su aktivnosti pristupačne, uključive i otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • predložene metode učenja, uključujući digitalne alate i virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti • primjerene su mjere potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika, kao i korištenje instrumenata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa • (ako je primjenjivo) instrumenti i praksa predloženi u okviru kategorije „aktivnosti za razvoj sustava i informiranje” primjereni su, mogu se ponoviti u tom obliku i inspirirati druge organizacije.
Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • mjere predviđene za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među sudionicima skupina, organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj je predložio primjeren način vrednovanja različitih faza i ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionika • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.

PRAVILA FINANCIRANJA

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji, treneri i facilitatori nisu prihvatljivi za organizacijsku potporu.	125 EUR po sudioniku u aktivnosti profesionalnog razvoja		
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući trenere, osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost¹⁷⁹ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije¹⁸⁰. Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju¹⁸¹.	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

¹⁷⁹ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

¹⁸⁰ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

¹⁸¹ Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju zemlje primateljice, trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji, trenere i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti te do četiri dodatna dana za sudionike, trenere, facilitatore i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.2 po sudioniku po danu. Ova se tablica primjenjuje i na trenere, facilitatore i osobe u pratnji. Najviše 1100 EUR po sudioniku, treneru, facilitatoru i osobi u pratnji.
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Treneri, osobe u pratnji i facilitatori nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, trenere i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: ne računajući sudionike iz organizacije primateljice. Za svaku aktivnost mogu se financirati najviše dva sudionika po organizaciji sudionici. Osim toga, jedan facilitator/trener iz bilo koje od organizacija sudionika može dobiti sredstva za pripremni posjet. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora	680 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.

	obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija. Taj se uvjet ne odnosi na projekte koji se financiraju u okviru sustava akreditiranja.	
Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje	Troškovi povezani s provedbom dodatnih aktivnosti. Neizravni troškovi: paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova dodatnih aktivnosti prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koji se mogu smatrati naplativima u okviru dodatnih aktivnosti (računi za struju ili internet, trošak najma prostora, troškovi stalnog osoblja itd.). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi za izravne troškove i paušalni troškovi za neizravne troškove. Pravilo za dodjelu: potrebu i ciljeve prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija. Tim se aktivnostima može dodijeliti najviše 10 % ukupnih troškova projekta.	Najviše 80 % prihvatljivih troškova.
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, osoba u pratnji, trenera i facilitatora koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno.	Financijsko jamstvo: 80 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih putnih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.2 Pojedinačna potpora za aktivnosti profesionalnog razvoja

	Pojedinačna potpora (u EUR po danu)
Austrija	84
Belgija	88
Bugarska	60
Hrvatska	75
Cipar	81
Češka	65
Danska	95
Estonija	76
Finska	93
Francuska	85
Njemačka	77
Grčka	80
Mađarska	77
Island	99
Irska	91
Italija	85
Latvija	66
Lihtenštajn	84
Litva	65
Luksemburg	84
Malta	77
Nizozemska	92
Sjeverna Makedonija	57
Norveška	94
Poljska	68
Portugal	78
Rumunjska	64
Srbija	59
Slovačka	67
Slovenija	78
Španjolska	81
Švedska	87
Turska	68
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	62

AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH

Ova aktivnost¹⁸² podupire aktivnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja koje potiču, podupiru i olakšavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Sudjelovanje mladih podrazumijeva pravo mladih da pojedinačno i u skupinama slobodno izražavaju svoja stajališta, doprinose i utječu na donošenje odluka o društvenim pitanjima koja se na njih odnose i budu aktivni u demokratskom i građanskom životu naših zajednica, kao i sredstva, prostor, mogućnosti i, prema potrebi, potporu za to. Riječ je o dijeljenju moći s mladima u kontekstu donošenja odluka ili drugih aktivnosti obuhvaćenih projektom.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Program Erasmus+ podupire lokalne, nacionalne, transnacionalne i međunarodne projekte sudjelovanja koji potiču sudjelovanje mladih u europskom demokratskom životu i imaju jedan ili više sljedećih ciljeva:

- pružiti mladima mogućnosti da se uključe i nauče sudjelovati u civilnom društvu i političkom (ili demokratskom) životu te osigurati da se njihova mišljenja i potrebe uzmu u obzir
- razviti participativne strukture, mehanizme i pristupe da se mladima osigura prostor, potpora i sredstva kako bi mogli doprinosti i utjecati na donošenje odluka koje se na njih odnose.

Aktivnosti koje se podupiru trebale bi biti usklađene s europskim zajedničkim vrijednostima¹⁸³ i temeljnim pravima, jačati svijest o njima i odnositi se na teme koje su mladima važne u svim aspektima njihova života. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi doprinijeti tome da mladi bolje razumiju i imaju veći interes za suradnju s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i europskim institucijama te povećati kompetencije koje su ključne za sudjelovanje u demokratskim procesima. Svrha aktivnosti koje se podupiru može biti i povećanje razumijevanja donositelja odluka za važnost sudjelovanja mladih, kao i njihovih kompetencija za komunikaciju s mladima i njihovo uključivanje u donošenje odluka.

Projekti se mogu odnositi na različite oblike sudjelovanja i trebali bi se provoditi na participativan način.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.¹⁸⁴ Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje” Strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje” strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje” strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

¹⁸² Glavni dio proračunskih sredstava za ovu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 20 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati međunarodne aktivnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

¹⁸³ U skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca.

¹⁸⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01))

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz Strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade¹⁸⁵
- politike EU-a za rad s mladima^{186;187}
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja^{188;189}
- nasljeđa Europske godine mladih¹⁹⁰.

U povezivanju projekata sa Strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Važnost podupiranja i razvoja sudjelovanja mladih temelji se i na Konvenciji o pravima djeteta (1990.), posebno kad je riječ o provedbi članka 12. „Pravo djeteta na poštovanje njegovih stavova”, razrađenog u Općoj napomeni br. 12 (2009.).

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Strategija Youthpass i Europska strategija osposobljavanja¹⁹¹.

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti sudjelovanja mladih su neformalne aktivnosti učenja koje se temelje na aktivnom sudjelovanju mladih. Cilj je omogućiti mladima iskustvo razmjene, suradnje te kulturnog i građanskog angažmana. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi pomoći sudionicima da ojačaju svoje osobne, socijalne, digitalne i građanske kompetencije.

Ova aktivnost podupire korištenje različitih oblika sudjelovanja mladih, čime se otvaraju mogućnosti za aktivno sudjelovanje mladih, neovisno o njihovom statusu i podrijetlu.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se koristiti za vođenje dijaloga i rasprava između mladih i donositelja odluka. Takve bi aktivnosti trebale donositeljima odluka približiti važnost rasprave s mladima i uzimanja u obzir njihovih potreba i mišljenja te im poboljšati kompetencije u tom području. Pritom bi krajnji cilj trebao biti da mladi mogu ostvariti svoje pravo na sudjelovanje u donošenju svih za njih bitnih odluka u svim aspektima svojeg života. Mladi bi trebali moći izraziti svoje mišljenje (oblikovanjem stajališta, prijedloga i preporuka), osobito o tome kako bi se politike za mlade trebale oblikovati i provoditi u Europi. Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu biti u obliku građanskog angažmana i aktivizma mladih, što im omogućuje da na različite načine javno govore o pitanjima koja su im važna i donose promjene.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu biti transnacionalne (provode se u jednoj ili više zemalja sudionica i uključuju neformalne skupine mladih i/ili organizacije iz nekoliko zemalja sudionica) ili nacionalne (provode se na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj

¹⁸⁵ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

¹⁸⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.HRV.

¹⁸⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_.202403526.

¹⁸⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_.202403364&qid=1761558750660.

¹⁸⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>.

¹⁹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>.

¹⁹¹ Strategija sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>; Youthpass: <https://www.youthpass.eu/de/about-youthpass/youthpass-strategy/>; Europska strategija osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>.

razini i uključuju neformalne skupine mladih i/ili organizacije iz jedne zemlje sudionice), ovisno o ciljevima projekta i uključenim dionicima. Sve aktivnosti sudjelovanja mladih, bez obzira na razinu na kojoj se provode, trebale bi pružiti mogućnost za promišljanje o vrijednostima EU-a i temama na razini EU-a koje se na njih odnose, kao i za povezivanje s tim vrijednostima i temama, čime bi se u svaki projekt uključila dodana vrijednost europske dimenzije.

Aktivnosti koje se podupiru mogu se provoditi u obliku (ili u kombinaciji): radionica, debata, igre uloga, simulacija, korištenja digitalnih alata (npr. alati digitalne demokracije), informativnih kampanja, osposobljavanja, susreta i drugih oblika interakcije između mladih i donositelja odluka (putem interneta ili uživo), savjetovanja, informativnih i/ili kulturnih događanja itd.

Primjeri aktivnosti koje bi se mogle provesti u okviru projekta uključuju:

- radionice i/ili sastanke uživo ili na internetu, seminare ili druga događanja/procese koja pružaju prostor za informiranje, raspravu i aktivno sudjelovanje mladih kad je riječ o pitanjima koja su relevantna za njihov svakodnevni život
- savjetovanje s mladima kako bi se utvrdile teme/pitanja koja su im posebno važna (u lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili transnacionalnom kontekstu) i odredile njihove potrebe povezane sa sudjelovanjem u bavljenju takvim temama/pitanjima
- informativne kampanje koje promoviraju sudjelovanje mladih u demokratskom životu, uključujući informativna i/ili kulturna događanja povezana sa specifičnim društvenim pitanjima koja su relevantni za mlade
- simulacije funkcioniranja demokratskih institucija i uloga donositelja odluka u njima
- aktivnosti informiranja i razvoja kompetencija donositelja odluka u pitanju sudjelovanja mladih kao prava, važnosti tog prava i mogućnosti za njegovo ostvarivanje u svim sektorima.

U projektu se mogu kombinirati razne projektne aktivnosti koje zajedno pridonose postizanju planiranih ciljeva. Obično će svi projekti uključivati aktivnosti povezane s upravljanjem projektom, praćenjem i ocjenjivanjem provedenih aktivnosti, mjerama za povećanje vidljivosti i diseminacijom rezultata projekta te glavnim tekućim redovitim aktivnostima projekta. Te bi se aktivnosti prvenstveno trebale financirati iz proračunske kategorije „upravljanje projektima”, odnosno u obliku mjesečnog jediničnog doprinosa.

Ovisno o opsegu i ciljevima projekata neki od njih mogu uključivati i druge vrste aktivnosti, za koje mogu biti dostupna dodatna sredstva:

- Mobilnost u projektima sudjelovanja mladih može biti nacionalna ili transnacionalna/međunarodna i uvijek bi trebala podupirati druge projektne aktivnosti.
- Projekt može uključivati i organiziranje događanja za sudjelovanje mladih. Ta se događanja mogu razlikovati s obzirom na opseg i trajanje, no trebalo bi ih jasno razlikovati od tekućih aktivnosti povezanih s upravljanjem projektom i moraju biti važna za postizanje općih ciljeva projekta. Događanja za sudjelovanje mladih (za koja su dostupna posebna dodatna sredstva) trebala bi uključivati fizičku prisutnost šire ciljne skupine mladih i/ili donositelja odluka, tj. na njima ne bi trebali sudjelovati samo članovi neformalne skupine ili mladi u organizacijama korisnicama koji su izravno uključeni u cjelokupne projektne aktivnosti. Neka događanja mogu biti posebno namijenjena donositeljima odluka jer razvoj njihovih kompetencija može doprinijeti razvoju održivijih mehanizama i struktura za sudjelovanje mladih i izravno je povezan s općim ciljevima projekta. Posebna potpora za organizaciju događanja za sudjelovanje mladih dostupna je „po sudioniku po događanju” neovisno o trajanju događanja. Sudjelovanje u događanju koje organizira treća strana ne bi se trebalo smatrati događanjem za sudjelovanje mladih i ne može se financirati sredstvima za određeno događanje.

Prijavitelji koji planiraju uključiti događanja za sudjelovanje mladih u planiranje svojeg projekta trebali bi definirati trajanje i opseg svakog događanja na temelju potreba projekta i očekivanih postignuća te razlikovati sljedeće dvije vrste događanja na temelju njihovih potreba za financiranjem:

- **događanja bez komponente mobilnosti:** mogu se provesti bez pojedinačne potpore i potpore za putovanje za sudionike jer nisu povezana s troškovima putovanja ili noćenja

- **dogaćanja s komponentom mobilnosti:** uključuju dulje putovanje i/ili najmanje jedno noćenje nekih ili svih sudionika i ne mogu se provesti bez pojedinačne potpore (dnevnica) i/ili potpore za putovanje za neke ili sve sudionike.

U ovom se slučaju ne mogu podupirati sljedeće vrste aktivnosti/troškova: osnivački sastanci organizacija ili mreža organizacija, organiziranje stranačkih političkih događanja, fizička infrastruktura (npr. troškovi izgradnje/kupnje zgrada i nabava trajne opreme).

Primjeri projekata s velikim brojem sudionika (ne samo u formatu aktivnosti sudjelovanja mladih) i relevantnim primjerima dobre prakse mogu se pronaći na platformi *Participation Resource Pool*¹⁹².

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire može uključivati razne kombinacije prethodno opisanih elemenata. Elementi se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionika i sudionika.

Projekt provodi jedna ili više neformalnih skupina mladih¹⁹³, jedna ili više organizacija (koja uvelike uključuje mlade) ili kombinacija jednih i drugih. Neformalne skupine mladih i/ili organizacije sudionice moraju se utvrditi u fazi prijave. Kako bi uključene organizacije imale koristi od svojeg sudjelovanja, projekt treba biti relevantan za njihov redoviti rad s mladima i u skladu s njihovim ciljevima i potrebama. Drugi mladi u projekt se mogu uključiti kao sudionici nekih aktivnosti ili kao dio ciljne skupine za aktivnosti. Ako je uključena samo neformalna skupina mladih, jedan od članova skupine prijavljuje se u ime skupine. Ako je uključeno više skupina ili organizacija, jedna od njih preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se za cijeli projekt u ime partnerstva.

Neformalne skupine mladih mogu se samostalno prijaviti za financiranje projekata ili dobiti potporu za (su)oblikovanje projekta organizacije koja će se prijaviti za dodjelu bespovratnih sredstava u njihovo ime i kasnije im pružiti potporu u provedbi projekta.

Ako to smatra potrebnim, organizacija korisnica može od sudionika u aktivnosti sudjelovanja mladih zatražiti doprinos, koji oni plaćaju prije početka aktivnosti. Iznos doprinosa sudionika mora biti vrlo nizak, proporcionalan bespovratnim sredstvima dodijeljenima za provedbu projekta, jasno opravdan izravnom koristi za sudionika, pri čemu njegova svrha mora biti jasno objašnjena i obrazložena sudionicima, te se mora prikupljati na neprofitnoj osnovi i ne smije stvarati nepoštene prepreke sudjelovanju. Doprinosi se ne smiju prikupljati od sudionika s manje mogućnosti. Korisnik može koristiti kategoriju troškova „potpora za uključivanje” za pokrivanje bilo kakvih konkretnih potreba zbog prepreka s kojima se suočavaju takvi sudionici. Drugi pružatelji usluga koje je odabrala organizacija korisnica ne smiju prikupljati dodatne naknade ni druge doprinose od sudionika. Sve doprinose prikupljene od sudionika korisnik mora prijaviti u završnom izvješću.

Projekt se sastoji od četiri faze:

- Planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- Priprema (rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje sporazuma s partnerima, potvrda ciljnih skupina za predviđene aktivnosti, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama sudionika itd.)
- Provedba aktivnosti

¹⁹² <https://participationpool.eu>.

¹⁹³ Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih” bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice”. Upućivanje na „organizaciju sudionicu” odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih”.

- Prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta). U okviru faze praćenja za svaki bi projekt trebalo predvidjeti pružanje povratnih informacija o konkretnim ishodima projekta mladim sudionicima, uključujući način na koji su drugi relevantni dionici obaviješteni o tim ishodima i/ili kako ih koriste.

Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama. Projekti koje provode organizacije mogu se razlikovati s obzirom na opseg uključenosti mladih u različitim fazama projekta, u mjeri u kojoj je to i dalje u skladu s načelima konstruktivnog sudjelovanja. Skup modula za sudjelovanje mladih sadržava praktične ideje i smjernice za povećanje sudjelovanja mladih.

Dijalog EU-a s mladima

Teme i prioriteti utvrđeni u kontekstu dijaloga EU-a s mladima¹⁹⁴ mogu poslužiti kao inspiracija za aktivnosti sudjelovanja mladih na svim razinama. Sličan izvor inspiracije mogu biti i ciljevi EU-a za mlade, koji su razvijeni u okviru dijaloga EU-a s mladima i u kojima su utvrđena međusektorska područja koja utječu na živote mladih i s njima povezani izazovi. Rezultati uspješnih aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se iskoristiti za daljnje faze dijaloga EU-a s mladima.

Aktivnosti osposobljavanja i suradnje redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontakti seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su u Europskom kalendaru osposobljavanja: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Proces učenja

U okviru projekta aktivnosti sudjelovanja mladih potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja pojedinačnih ishoda učenja svih sudionika (odnosno i sudionika izvan neformalnih skupina mladih koje provode projekt i/ili sudionika koji nisu samo mladi koji su aktivno uključeni u pripremu i provedbu projekta), osobito u Youthpassu.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Izgradnja zajednice

Svakako se potiče uključivanje aktivnosti izgradnje zajednice u projekte u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih. Kad god je moguće, treba nastojati da takve aktivnosti opstanu i nakon završetka projekata za koje je dodijeljena potpora i postanu samoodržive.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih aktivnosti koje se podupiru potrebno se pridržavati **Erasmus standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. **Erasmus standardi kvalitete u području mladih** dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en.

¹⁹⁴ https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_hr.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta u okviru ove aktivnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Prijavitelji bi trebali osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti.

- Osmišljene su kao osnovni oblik aktivnosti s vrlo fleksibilnim parametrima (trajanje, broj sudionika, nacionalne/transnacionalne aktivnosti itd.) koje se lako mogu prilagoditi konkretnim potrebama mladih s manje mogućnosti.
- Mlade koji provode aktivnosti sudjelovanja mladih može podupirati trener¹⁹⁵, čije bi usluge mogle biti posebno relevantne i korisne mladima s manje mogućnosti u razvoju i provedbi njihovih projekata.
- Ciljevi aktivnosti uključuju pružanje mogućnosti mladima da nauče sudjelovati u civilnom društvu te stvaranje mehanizama i struktura za sudjelovanje. Projekti koji teže tim ciljevima mogu biti osobito korisni kao pomoć mladima s manje mogućnosti da prevladaju neke od postojećih prepreka i općenito poboljšaju uključenost u procese donošenja odluka.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su prikladne i za tematski rad na uključivosti i raznolikosti u društvu, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa, poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija u području mladih

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o obliku i ciljevima aktivnosti razvoj kompetencija i informiranje o digitalnim pitanjima te korištenje novih tehnologija (npr. različiti alati za e-sudjelovanje i digitalnu demokraciju) mogu se uključiti u projekte u kombinaciji s fizičkim aktivnostima. Ako su virtualne komponente ili čak potpuno virtualne aktivnosti uključene u projekte kako bi se olakšalo sudjelovanje mladih s manje mogućnosti, propisno opravdani troškovi mogu se financirati iz proračunske kategorije potpore za uključivanje sudionika.

¹⁹⁵ Ovisno o svojim potrebama mladi koji provode projekt mogu tijekom projekta imati jednog ili nekoliko trenera.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Aktivnosti sudjelovanja mladih trebale bi poboljšati vještine sudjelovanja i aktivnog građanstva, socijalnu kompetenciju i sposobnost međukulturne komunikacije, kritičko mišljenje i medijsku pismenost mladih. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi stvoriti mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da mladi i svi ostali sudionici utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu na temelju smislenog iskustva učenja. U okviru projekata mogu se podupirati i osobe koje rade s mladima, donositelji odluka i drugi stručnjaci uključeni u stjecanje znanja i vještina za pružanje odgovarajućih mogućnosti, prostora, sredstava i potpore za sudjelovanje mladih. Trebali bi uključivati i participativnu dimenziju, naime poticati i podupirati mlade da aktivno vode i/ili se uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu¹⁹⁶. Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu ¹⁹⁷ .
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija ili udruga, nevladina organizacija; europska nevladina organizacija za mlade; javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; socijalno poduzeće ili tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja i s dokazanim iskustvom u području mladih, pod uvjetom da njegovo sudjelovanje nema komercijalnu svrhu niti mu je cilj ostvarivanje dobiti • neformalna skupina mladih¹⁹⁸. sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

¹⁹⁶ Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica o promicanju sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/toolkit>.

¹⁹⁷ Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

¹⁹⁸ Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih” bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice”. Upućivanje na „organizaciju sudionicu” odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih”.

Broj i profil organizacija sudionica	- Nacionalni projekti sudjelovanja mladih: mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica. - Transnacionalni i međunarodni projekti sudjelovanja mladih: moraju sudjelovati najmanje dvije organizacije sudionice iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji jedne ili više organizacija sudionica. Aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije ako se organiziraju u instituciji EU-a ili s njom u suradnji¹⁹⁹, čak i u nacionalnoj aktivnosti sudjelovanja mladih ili ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije. Iznimka: Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina²⁰⁰ s boravištem u zemlji organizacija sudionica i donositelji odluka relevantni za teme projekta. Facilitatori i osobe u pratnji ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Ako se u okviru projekta planiraju provesti aktivnosti mobilnosti i/ili događanja za sudjelovanje mladih: prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svih planiranih aktivnosti mobilnosti i/ili događanja.

¹⁹⁹ Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

²⁰⁰ Uzmite u obzir sljedeće:

- donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
- gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna skupina / ciljne skupine prijavitelja relevantni su za područje mladih • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta u kontekstu dijaloga EU-a s mladima ili europskih ciljeva za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključenosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projekt je relevantan za ciljeve aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe mladih i organizacija sudionica • projekt stvara europsku dodanu vrijednost • projekt je prikladan za ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike • projekt bi mogao imati učinak na sudionike i organizacije sudionice te na mlade i organizacije koji ne sudjeluju izravno u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili svjetskoj razini • projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva, uključujući skupine mladih.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti • su u prijedlogu jasno i uvjerljivo opisane faze projekta (priprema, provedba i prateće aktivnosti) i sudjelovanje mladih u svim fazama • su aktivnosti pristupačne, uključive i otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • u projektu se koriste alternativni, inovativni i pametni oblici sudjelovanja mladih • predložene metode učenja, uključujući digitalne alate ili virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti i uključuju proces promišljanja radi utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika te korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa.

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • praktična rješenja, upravljanje i načini pružanja potpore zadovoljavaju • mjere za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među sudionicima, organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.
---	---

PRAVILA FINANCIRANJA²⁰¹

Proračun projekta mora se izraditi prema sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

Maksimalni iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih po projektu za aktivnosti sudjelovanja mladih: 60 000 EUR²⁰²

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Upravljanje projektima	Troškovi povezani s upravljanjem projektom i njegovom provedbom (npr. priprema i provedba projektnih sastanaka i aktivnosti, suradnja i komunikacija među partnerima, evaluacija, diseminacija i prateće aktivnosti) Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja projekta.	500 EUR mjesečno
Troškovi mentorstva	Troškovi uključivanja mentora za mlade koji provodi projekt, među ostalim ako je korisnik bespovratnih sredstava pravni subjekt. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju zemlje u kojoj se provodi aktivnost i broja radnih dana. Zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova mentora mora biti obrazložen u prijavnom obrascu i nacionalna agencija ga procjenjuje na temelju potreba. Trajanje mentorstva nije povezano s trajanjem projekta.	Tablica B3 po radnom danu. Najviše 12 dana.
Potpora za uključivanje za sudionike	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, facilitatore u projektnim aktivnostima i događanjima (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi.	100 % prihvatljivih troškova

²⁰¹ Za potrebe aktivnosti sudjelovanja mladih pojam sudionik odnosi se na mlade u dobi od 13 do 30 godina s boravištem u zemlji organizacija sudionica i donositelje odluka relevantne za teme projekta.

²⁰² Taj maksimalni iznos ne uključuje troškove koji odgovaraju kategoriji potpora za uključivanje za sudionike.

	Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	Financijsko jamstvo: 80 % prihvatljivih troškova

Tablica B3 Troškovi mentorstva

	Mentor Jedinični doprinos po danu
1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Irska, Island, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska	241
2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovenija, Slovačka, Španjolska	137
3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska	74

Dodatno financiranje događanja uz fizičku prisutnost provedenih u okviru projekta

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Potpora za događanja za sudjelovanje mladih	Troškovi povezani s provedbom nacionalnih, transnacionalnih i međunarodnih fizičkih događanja koji su ključni za postizanje ciljeva projekta aktivnosti sudjelovanja mladih. Ta proračunska kategorija nije namijenjena za pokrivanje troškova sudjelovanja osoblja organizacija sudionica / članova neformalnih skupina mladih i facilitatora jer su za njihovo sudjelovanje na događanjima predviđena sredstva iz proračunske kategorije „upravljanje projektima”. Ako projekti uključuju događanja za sudjelovanje mladih s mobilnošću, potpora za događanja za sudjelovanje mladih može se kombinirati s financiranjem mobilnosti, u skladu s primjenjivim pravilima u nastavku. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika događanja, ne računajući osoblje organizacija sudionica, članove neformalnih skupina mladih i facilitatore.	100 EUR po osobi

Dodatno financiranje mobilnosti u okviru projekta

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, osobe u njihovoj pratnji i facilitatore od njihova mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi projektna aktivnost ili fizičko događanje i natrag, neovisno o tome je li putovanje nacionalno ili transnacionalno. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Sudionici koji putuju manje od 10 km do mjesta održavanja aktivnosti mogu biti prihvatljivi za pojedinačnu potporu i potporu za uključivanje za organizacije za dane aktivnosti koji se preklapaju s	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

	prisutnošću sudionika prihvatljivih za potporu za putovanja. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost²⁰³ uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije²⁰⁴. Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju²⁰⁵.			
Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju zemlje primateljice, trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti (ako je potrebno) te do četiri dodatna dana za sudionike, osobe u pratnji i facilitatore koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu Ova se tablica primjenjuje i na osobe u pratnji i facilitatore.		
Potpora za uključivanje za organizacije	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za osobe s manje mogućnosti. Facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku		

²⁰³ Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

²⁰⁴ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

²⁰⁵ Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Izvanredni troškovi	Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, članova neformalnih skupina, osoba u pratnji i facilitatora koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka (odnosno ako putovanje čistim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova.	Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova Skupo putovanje: 80 % prihvatljivih putnih troškova
----------------------------	---	--

Tablica A2.1 : Pojedinačna potpora za mobilnost u svrhu aktivnosti sudjelovanja mladih	Aktivnosti sudjelovanja mladih (u EUR po danu)
Austrija	78
Belgija	78
Bugarska	45
Hrvatska	57
Cipar	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48
Finska	79
Francuska	67
Njemačka	71
Grčka	68
Mađarska	60
Island	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49

Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Sjeverna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugal	57
Rumunjska	46
Srbija	47
Slovačka	48
Slovenija	54
Španjolska	58
Švedska	72
Turska	50
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „AKTIVNOST UKLJUČIVANJA U OKVIRU INICIJATIVE DISCOVEREU”

DiscoverEU i aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU mladima nude mogućnost kratkoročnog pojedinačnog ili grupnog iskustva putovanja Europom, i to vlakom ili drugim prijevoznim sredstvima prema potrebi.

DiscoverEU nudi tu mogućnost 18-godišnjacima, a aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU mladima u dobi od 18 do 21 godine.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU od 2022. omogućuje organizacijama i neformalnim skupinama mladih da prime dodatnu potporu za provedbu projekata koji mladima s manje mogućnosti omogućuju da istražuju Europu ravnopravno sa sudionicima inicijative DiscoverEU.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Zajednički su ciljevi inicijative DiscoverEU i aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU:

- omogućiti mladima da uče o Europi i otkriju prilike koje im Europa nudi za buduće obrazovanje i životne odluke
- pružiti mladima znanje i životne vještine i kompetencije koje će im biti važne u budućnosti
- poticati povezanost i međukulturni dijalog među mladima
- pobuditi osjećaj pripadnosti Europskoj uniji među mladima
- potaknuti mlade da prigle održiva putovanja, ali i ekološku savjest općenito.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU ima sljedeće ciljeve:

- doprijeti do mladih s manje mogućnosti koji se ne bi prijavili na vlastitu inicijativu
- nadvladati prepreke koje te mlade sprečavaju u izravnom sudjelovanju u krugovima prijava za DiscoverEU i pružiti im potrebnu potporu da bi mogli putovati
- potaknuti i ojačati razvoj kompetencija i vještina među mladima s manje mogućnosti koji sudjeluju u aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća o strategiji Europske unije za mlade iz 2018.²⁰⁶ Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje i 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje” Strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje” strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje” strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz Strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

²⁰⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29>.

- europskih ciljeva za mlade²⁰⁷
- politike EU-a za rad s mladima^{208;209}
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja^{210;211}
- nasljeđa Europske godine mladih²¹².

U povezivanju projekata sa Strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU

U okviru aktivnosti jedna do pet mladih osoba s manje mogućnosti koje su iz iste zemlje dobiva priliku za kratko okupljanje i putovanje Europom. Razdoblje učenja obuhvaća planiranje, pripremu, provedbu prije i nakon putovanja u okviru inicijative DiscoverEU i prateće mjere nakon putovanja.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru inicijative DiscoverEU: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turnejama, osnivačkim sastancima i tečajevima osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

Doprinosi se ne smiju prikupljati od sudionika s manje mogućnosti. Korisnik može koristiti kategoriju troškova „potpora za uključivanje” za pokrivanje bilo kakvih konkretnih potreba zbog prepreka s kojima se suočavaju takvi sudionici. Drugi pružatelji usluga koje je odabrala organizacija korisnica ne smiju prikupljati dodatne naknade ni druge doprinose od sudionika.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt provodi jedna organizacija ili neformalna skupina mladih koja šalje jednu ili više skupina sudionika na putovanje u okviru inicijative DiscoverEU. Projekt bi trebao biti usklađen s ciljevima organizacije i odgovarati njezinim potrebama kako bi ona mogla ostvariti korist od sudjelovanja u aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU. Moguće je surađivati s dionicima u drugim zemljama koji sudionicima mogu ponuditi aktivnosti²¹³ ili potporu, npr. smještaj.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje iskustva putovanja (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, oblika aktivnosti, planiranje putovanja, raspored aktivnosti itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja putovanja, potpisivanje sporazuma s dionicima, organizacija jezičnih, međukulturnih, kulturnih, okolišnih i digitalnih aktivnosti i aktivnosti povezanih s učenjem te obavljanje zadataka povezanih s pripremom sudionika prije odlaska itd.)
- provedba aktivnosti tijekom putovanja

²⁰⁷ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

²⁰⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.HRV.

²⁰⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_.202403526.

²¹⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_.202403364&qid=1761558750660.

²¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>.

²¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>.

²¹³ Inspirativne primjere pronađite u modulu 9 „DiscoverEU” Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI (<https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf>).

- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetna aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU:

- oslanja se na aktivno sudjelovanje mladih s manje mogućnosti i organizacija sudionika, koji bi trebali imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- po mogućnosti uključuje raznolike skupine sudionika s manje mogućnosti i temelji se na toj raznolikosti
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika
- osigurava da se ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika u inicijativi DiscoverEU ispravno utvrde i evidentiraju
- potiče sudionike da razmišljaju o europskim temama i vrijednostima.

Proces učenja

Postavljanje aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU u kontekst neformalnog učenja podrazumijeva da je barem dio željenih ishoda učenja planiran unaprijed kako bi se osigurale odgovarajuće prilike. Sudionici bi trebali pridonijeti utvrđivanju svojih potreba i znanja koje žele steći ili razviti tijekom putovanja u okviru inicijative DiscoverEU.

Sudionici bi trebali biti što više uključeni u osmišljavanje i razvoj aktivnosti tijekom putovanja (uspostava programa, plan putovanja, aktivnosti, rezerviranje smještaja itd.) i razmisliti o tome kako se pripremiti da putovanje što bolje iskoriste za učenje i osobni razvoj.

Nakon putovanja sudionike bi trebalo pozvati da daju povratne informacije o iskustvu te razmisle o tome što su naučili i kako mogu iskoristiti ishode učenja.

Organizacije bi trebale podupirati proces učenja i utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja, posebno korištenjem Youthpassa za sudionike inicijative DiscoverEU.

Zaštita i sigurnost sudionika

Aktivnost uključivanja može uključivati osobe u pratnji koji prate sudionike i pružaju im potporu kako bi se osigurao kvalitetan proces učenja tijekom njihova putovanja u okviru inicijative DiscoverEU. Ujedno se brinu za sigurno i nediskriminirajuće okruženje ispunjeno poštovanjem i za zaštitu sudionika. Tijekom planiranja i pripreme putovanja u okviru inicijative DiscoverEU treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati Erasmus standarda kvalitete u području mladih za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU osobito je primjerena za uključivanje mladih s manje mogućnosti zato što:

- omogućuje stjecanje iskustva samostalnog putovanja
- grupna mobilnost pruža iskustvo međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju grupe
- zbog kratkog trajanja i bliske pratnje koju osigurava organizacija mladi s manje mogućnosti mogu steći iskustvo putovanja u skupini ili čak iskustvo samostalnog putovanja.

Aktivnost uključivanja prikladna je i za rad na uključivosti i raznolikosti za potporu borbi protiv stereotipa, poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Okolišna održivost

DiscoverEU bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU trebalo bi osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu, npr. integriranjem održive prakse kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i odabir održivih načina prijevoza.

Digitalna transformacija u okviru inicijative DiscoverEU

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja putem interneta kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između dionika i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Kad god je to moguće, projekti aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU trebali bi nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje (uključujući građanski angažman i mogućnost da utječu na donošenje odluka o pitanjima koja na njih utječu i sudjeluju u njemu) putem smislenih iskustava učenja koja mlade potiču na građanski angažman prije, tijekom i nakon sudjelovanja u aktivnosti mobilnosti.

Projekti bi trebali uključivati i participativnu dimenziju, naime nuditi relevantne mogućnosti mladima da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu²¹⁴. Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

²¹⁴ Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica o promicanju sudjelovanja mladih: <https://participationpool.eu/toolkit/>.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Primjenjuju se kriteriji prihvatljivosti navedeni u nastavku.

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija ili skupina sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj.
Prihvatljive organizacije sudionice	Prihvatljiva organizacija sudionica može biti: - neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja i s dokazanim iskustvom u području mladih, pod uvjetom da njegovo sudjelovanje nema komercijalnu svrhu niti mu je cilj ostvarivanje dobiti - neformalna skupina mladih²¹⁵ imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Broj organizacija sudionica	Jedna organizacija sudionica.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. srpnja iste godine i 31. ožujka sljedeće godine Mogući dodatni krug: Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do: 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. ožujka i 31. kolovoza sljedeće godine
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.

Minimalni zahtjevi za aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU

²¹⁵ Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 18 do 30 godina. Jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih” bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice”. Upućivanje na „organizaciju sudionicu” odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih”.

Trajanje po putovanju u okviru inicijative DiscoverEU	Od 1 do 30 dana. Organizacija može organizirati nekoliko putovanja u okviru inicijative DiscoverEU (jedan do pet sudionika po putovanju i osobe u pratnji prema potrebi) tijekom projektnog ciklusa.
Mjesto provedbe projekta	Putovanja u okviru inicijative DiscoverEU moraju se odvijati u najmanje jednoj zemlji koja nije zemlja u kojoj sudionici započnu svoje putovanje.
Broj organizacija sudionica	Može sudjelovati samo jedna organizacija sudionica.
Prihvatljivi sudionici	Mladi s manje mogućnosti ²¹⁶ u dobi od 18 do 21 godine ²¹⁷ koji imaju boravište u zemljama svojih organizacija pošiljateljica. Osobe u pratnji ²¹⁸ ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali su prihvatljive za potporu u okviru određenih proračunskih kategorija kao što su putni troškovi, pojedinačna potpora, potpora za uključivanje za sudionike i izvanredni troškovi. Uključene osobe u pratnji moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 1, a najviše 5 sudionika po putovanju u okviru inicijative DiscoverEU. Skupine mogu putovati samostalno ili u pratnji. Najviše dvije osobe u pratnji po sudioniku ako je opravdano.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

²¹⁶ Vidjeti definiciju u pojmovniku pod „osobe s manje mogućnosti”.

²¹⁷ Uzmite u obzir sljedeće:

donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju imati 18 godina

gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju imati više od 21 godine.

²¹⁸ Osoba u pratnji je odrasla osoba koja prati mlade kako bi osigurala njihovo učinkovito učenje, zaštitu i sigurnost.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 40 bodova)	• Relevantnost projekta za: - ciljeve aktivnosti - potrebe organizacija sudionica i sudionika • Mjera u kojoj projekt osigurava učenje otkrivanjem • Mjera u kojoj je projekt relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta • Mjera u kojoj organizacija može dokazati prethodno iskustvo u radu s mladima s manje mogućnosti na lokalnoj razini • Mjera u kojoj je projekt prikladan za doprinos uključenosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • Mjera u kojoj projekt u program Erasmus+ uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva koji mogu dokazati iskustvo u radu s mladima s manje mogućnosti
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	• U prijedlogu su usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti. • Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta: priprema prilagođena posebnim potrebama sudionika, potpora tijekom putovanja, provedba aktivnosti i prateće mjere • Mjera u kojoj su sudionici uključeni u sve faze aktivnosti • Aktivnosti su pristupačne i uključive • Kvaliteta rješenja i potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika i korištenje Youthpassa • Primjerenost i učinkovitost mjera predviđenih radi sigurnosti i zaštite sudionika • Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u aktivnosti

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 20 bodova)	• Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore • Kvaliteta suradnje i komunikacije s drugim relevantnim dionicima ako je primjenjivo • Kvaliteta mjera za ocjenjivanje različitih faza i ishoda projekta • Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionika
--	---

PRAVILA FINANCIRANJA

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Putni troškovi	Putna propusnica: broj putnih propusnica za sudionike. Broj putnih propusnica za sve osobe u pratnji (koje putuju istim prijevoznim sredstvom kao i sudionici). Sudionici će u načelu putovati prijevoznim sredstvom s ukupno najnižim emisijama stakleničkih plinova²¹⁹. Mehanizam financiranja: ▪ doprinos stvarnim troškovima za putnu propusnicu ▪ doprinos jediničnim troškovima: ako zemlja podrijetla nije izravno povezana sa željezničkim sustavom kontinentalne Europe i potrebno je dodatno putovanje drugim prijevoznim sredstvom kako bi se stiglo u zemlju u kojoj započinje mobilnost. ▪ Zeleno putovanje: Ako sudionici trebaju dodatno putovati kako bi stigli na mjesto na kojem aktivnost počinje, imaju pravo i na potporu za putovanje, uključujući „zeleno putovanje” ako je primjenjivo.	Putna propusnica za 7 dana putovanja ²²⁰ unutar mjesec dana		
		Doprinos za druga prijevozna sredstva ako je primjenjivo		
		Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR

²¹⁹ <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9>.

²²⁰ Putna propusnica izdaje se posebno za aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU i namijenjena je korištenju na za to predviđenoj platformi. Putna propusnica vrijedi 30 dana tijekom kojih se sudionik neograničeno može voziti vlakovima od ponoći do ponoći svakog od 7 dana putovanja. Sudionici sami odlučuju kako će provesti ostale dane.

		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika, ne računajući osobe u pratnji.	125 EUR po sudioniku		
Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji.	78 EUR po sudioniku po danu Najviše 21 dan potpore po sudioniku.		
Potpora za uključivanje	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji nisu prihvatljive za potporu za uključivanje za organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba s manje mogućnosti, ne računajući osobe u pratnji.	125 EUR po sudioniku		
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova		
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija.	Financijsko jamstvo: 80 % prihvatljivih troškova		

	Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Troškovi rezervacije: u nekim zemljama nije moguće putovati bez obvezne rezervacije sjedala. Postoji mogućnost pokrivanja tih troškova rezervacije povrh putne propusnice. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući osobe u pratnji, koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, ali ne zamjenjuju putnu propusnicu.	Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova Troškovi rezervacije: 100 % prihvatljivih troškova rezervacije Visoki putni troškovi: 100 % prihvatljivih putnih troškova
--	--	--

MOBILNOST OSOBLJA U PODRUČJU SPORTA

Cilj je te aktivnosti pridonijeti razvoju sportskih organizacija podupiranjem mobilnosti njihova osoblja u svrhu učenja.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje, ali i građanski angažman i sudjelovanje, i to koristeći posebne mogućnosti za financiranje koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

Opći je cilj ove aktivnosti osoblju sportskih organizacija, prvenstveno u amaterskim sportovima, pružiti priliku da poboljša svoje kompetencije i kvalifikacije te stekne nove vještine kroz mobilnost u svrhu učenja tako što će provesti određeno vrijeme u inozemstvu, što doprinosi jačanju kapaciteta i razvoju sportskih organizacija.

Ova aktivnost podupire stručno usavršavanje trenera i drugog osoblja (i plaćenog osoblja i volontera) u amaterskom sportu. I osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnou karijerom – u sportu i izvan sporta – može povećati učinak učenja i prijenos znanja za osoblje i organizacije lokalne zajednice. Prilike za mobilnost u svrhu učenja za osoblje u sportu koji nije amaterski mogu primiti potporu ako sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu.

Aktivnost doprinosi ciljevima Plana rada EU-a u području sporta²²¹ za razdoblje 2024. – 2027.

U projektima mobilnosti u području sporta posebno se nastoji:

- usmjeriti na amaterske sportove, uzimajući u obzir važnu ulogu sporta u promicanju tjelesne aktivnosti i zdravog načina života, međuljudskih odnosa, socijalnog uključivanja i jednakosti
- razviti europska dimenzija sporta i međunarodna suradnja u mobilnosti u području sporta u svrhu učenja
- ojačati kapacitete lokalnih organizacija
- povećati znanje i iskustvo sportskog osoblja
- promicati zajedničke europske vrijednosti putem sporta, dobro upravljanje i integritet u sportu, održivi razvoj, kao i obrazovanje, osposobljavanje i razvoj vještina u sportu i putem sporta
- promicati aktivan i ekološki prihvatljiv način života i aktivno građanstvo
- uspostaviti europske mreže trenera i sportskog osoblja.

²²¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9771-2024-INIT/hr/pdf>.

HORIZONTALNI PRIORITETI

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru sudionika treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu potpuno prenosive u njihovoj organizaciji pošiljateljici.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja.

Digitalna tranzicija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti.

Sudjelovanje u demokratskom životu

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom za program Erasmus+, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji za program Erasmus+. Obje vrste aktivnosti koje se podupiru su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu.

Projekt se može sastojati od jedne ili više aktivnosti. Aktivnosti se mogu kombinirati, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i sudionika.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera.

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada strukturiranog programa rada, raspored aktivnosti učenja, jasna metodologija itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska, virtualni pripremni sastanci itd.); treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje i smanjenje rizika
- provedba aktivnosti učenja
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje planiranih ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta, virtualni prateći sastanci).

AKTIVNOSTI

Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- praćenje rada i hospitiranje (2 – 14 dana)
- aktivnosti mentorstva ili osposobljavanja (7 – 45 dana).

Praćenje rada je aktivnost u kojoj sudionici neko vrijeme (2 – 14 dana) mogu provesti u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje promatranjem i interakcijom s kolegama, trenerima, volonterima i drugim članovima osoblja u svakodnevnom radu u organizaciji primateljici.

Aktivnosti mentorstva ili osposobljavanja su aktivnosti u kojima sudionici neko vrijeme (7 – 45 dana) mogu mentorirati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama. To doprinosi jačanju kapaciteta lokalnih organizacija.

Aktivnosti se ne mogu provoditi u svrhu ostvarivanja dobiti.

Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

Pohađanje tečajeva (plaćenih ili neplaćenih) nije prihvatljiva aktivnost za mobilnost osoblja u području sporta.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba.

Prije održavanja mobilnosti organizacije mogu dogovoriti pripremni posjet svojem partneru primatelju. Pripremni posjeti nisu samostalna aktivnost, nego pomoćni aranžman za mobilnost osoblja. Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Na primjer, mogu se organizirati kako bi se započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati za obje vrste mobilnosti osoblja.

Kriteriji prihvatljivosti

Tko se može prijaviti?	Organizacija sudionica može biti: • javna ili privatna organizacija u području sporta i tjelesne aktivnosti koja organizira sportske i tjelesne aktivnosti na lokalnoj razini (npr. neprofitna organizacija, lokalno javno tijelo, sportski klub) • sportska organizacija koja nije na lokalnoj razini ako sudjelovanje njezina osoblja može koristiti amaterskom sportu (npr. međunarodna organizacija, nacionalni sportski savez). Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećeg datuma: 12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) Mogući dodatni krug: Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datumi početka projekta	Projekti će započeti između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine. Ako se organizira neobavezni krug, projekti će započeti između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Trajanje projekta	Od 3 do 18 mjeseci.
Broj prijava	Organizacija smije predati samo jednu prijavu po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga.

Trajanje aktivnosti	Praćenje rada i hospitiranje: 2 – 14 uzastopnih dana (ne računajući vrijeme putovanja). Aktivnosti mentorstva i osposobljavanja: 7 – 45 uzastopnih dana (ne računajući vrijeme putovanja).
Prihvatljivi sudionici	• Treneri i drugo sportsko osoblje u sportskim organizacijama na lokalnoj razini. • Osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnomo karijerom i karijerom izvan sporta, kad sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu. • Volonteri (osim trenera) u sportskim organizacijama. Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije. U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Sudionici ne mogu sudjelovati u aktivnosti mobilnosti kao sportaši.
Broj sudionika	Najviše 10 sudionika po projektu. Sudionici pripremni posjeta i osobe u pratnji sudionika s manje mogućnosti ne računaju se u taj maksimalan broj od 10 sudionika.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Svaka se aktivnost mora provoditi u jednoj zemlji.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji organizacije primateljice prije početka aktivnosti.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti. Pripremne posjete može provoditi osoblje koje je izravno uključeno u organizaciju projekta ili osoblje koje sudjeluje u mobilnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Važnost i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • projektni prijedlog relevantan je za amaterski sport • projektni prijedlog relevantan je za • ciljeve aktivnosti • potrebe i razvoj organizacija prijaviteljica • potrebe i razvoj uključenog osoblja. • projektni prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Primjerenost projekta za: • ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za uključeno osoblje • jačanje ili transformaciju prakse rada organizacija sudionica i povećanje njezine kvalitete, kapaciteta i inovativnosti • potencijalno utjecanje na organizacije sudionice i osoblje tijekom i nakon završetka projekta. • Mjera u kojoj su u projektu utvrđeni konkretni ishodi učenja. • Mjera u kojoj projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice njezina osoblja • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu • projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama • aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti • sudionici su ravnomjerno zastupljeni s obzirom na spol • jasno je objašnjeno kako će sudjelovanje osoblja iz organizacija koje nisu na lokalnoj razini koristiti amaterskom sportu.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije • prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova. Npr. priprema, mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost. Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice. Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika, ne računajući osobe u pratnji.	350 EUR po sudioniku		
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija. Kad je putovanje dulje od 500 km, sudionike se potiče da kombiniraju više vrste prijevoza da bi bilo održivije. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost²²² uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije²²³.	Udaljenost	Zeleno putovanje	Putovanje koje nije zeleno
		10 – 99 km	56 EUR	28 EUR
		100 – 499 km	285 EUR	211 EUR
		500 – 1999 km	417 EUR	309 EUR
		2000 – 2999 km	535 EUR	395 EUR
		3000 – 3999 km	785 EUR	580 EUR
		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR

²²² Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

²²³ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

Pojedinačna potpora	Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji tijekom aktivnosti. Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja boravka po sudioniku i osobi u pratnji i zemlji primateljici²²⁴	1. skupina zemalja: 107 – 191 EUR 2. skupina zemalja: 95 – 169 EUR 3. skupina zemalja: 84 – 148 EUR Navedeni su osnovni iznosi po danu aktivnosti. Svaka će nacionalna agencija donijeti odluku o točnim osnovnim iznosima unutar dopuštenih raspona. Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznositi će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.
Potpora za uključivanje	Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba s manje mogućnosti, ne računajući osobe u pratnji.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.	680 EUR po sudioniku; najviše dvoje sudionika po pripremnom posjetu.
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme mentoriranja ili osposobljavanja tijekom aktivnosti.	150 EUR po sudioniku

²²⁴ **1. skupina zemalja:** Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska

2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska

3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Srbija, Sjeverna Makedonija, Turska

	Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada i hospitiranje i mentorstvo i aktivnosti osposobljavanja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima. Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	Financijsko jamstvo: 80 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: 80 % prihvatljivih troškova Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde: 100 % prihvatljivih troškova

ERASMUS+ VIRTUALNE RAZMJENE

Projekti virtualnih razmjena sastoje se od aktivnosti povezivanja ljudi putem interneta kojima se promiče međukulturni dijalog i razvoj mekih vještina. Svim mladima omogućuju pristup visokokvalitetnom međunarodnom i međukulturnom obrazovanju bez fizičke mobilnosti. Iako virtualne rasprave i osposobljavanje ne mogu u potpunosti nadomjestiti pogodnosti fizičke mobilnosti, sudionici virtualnih razmjena trebali bi iskoristiti pogodnosti međunarodnog obrazovnog iskustva. Vrijednost digitalnih platformi je u tome što djelomično rješavaju probleme nastale zbog globalnog ograničenja mobilnosti uvedenih tijekom pandemije bolesti COVID-19. Virtualne razmjene doprinose i širenju europskih vrijednosti. Osim toga, u nekim slučajevima mogu biti inspiracija i priprema za buduće fizičke razmjene koje se ne financiraju u okviru ove aktivnosti.

Virtualne razmjene u visokom obrazovanju i u području mladih odvijaju se u malim skupinama i uvijek ih vodi obučeni facilitator. Njihova integracija u projekte u području (neformalnog obrazovanja) mladih ili nastavu u visokom obrazovanju trebala biti jednostavna. Virtualne razmjene mogu privući sudionike iz oba sektora, iako, ovisno o konkretnim projektima, mogu uključivati sudionike iz samo jednog ili iz oba sektora. U svim projektima u okviru ovog poziva sudjelovat će organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu te trećih zemalja koje nisu pridružene programu u prihvatljivim regijama.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj aktivnosti bit će:

- poticanje međukulturnog dijaloga s trećim zemljama koje nisu pridružene programu i povećanje tolerancije zahvaljujući interakciji na internetu uz pomoć digitalnih tehnologija koje su prilagođene mladima
- promicanje raznih vrsta virtualnih razmjena kao potpore fizičkoj mobilnosti programa Erasmus+, čime se mladima omogućuje da iskoriste pogodnosti međukulturnih i međunarodnih iskustava
- jačanje kritičkog mišljenja i medijske pismenosti, posebno u korištenju interneta i društvenih mreža, na primjer u borbi protiv diskriminacije, indoktrinacije, polarizacije i nasilne radikalizacije
- poticanje razvoja digitalnih i mekih vještina²²⁵ studenata, mladih i osoba koje rade s mladima²²⁶, uključujući vježbanje stranih jezika i timskog rada, kako bi se poboljšala njihova zapošljivost
- promicanje građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije putem obrazovanja
- jačanje dimenzije mladih u odnosima EU-a s trećim zemljama.

TEMATSKA PODRUČJA / SPECIFIČNI CILJEVI

Virtualne razmjene trebale bi biti organizirane u jednom od sljedećih tematskih područja, koja odgovaraju prioritetima programa Erasmus+:

- uključivost i raznolikost
- digitalna transformacija
- okoliš i borba protiv klimatskih promjena
- sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman.

U tom širem okviru, s obzirom na to da su virtualne razmjene inicijativa koja polazi od lokalne razine, organizacije sudionice mogu same birati teme kojima će se baviti, ali u prijedlogu se mora vidjeti koji se učinak očekuje u odnosu na barem jednu od gore navedenih tema (vidjeti i odjeljak „Očekivani učinak” u nastavku). Rodne aspekte trebalo bi uzeti u obzir prema potrebi, ovisno o području primjene i temama projekata (npr. uvođenjem aspekata rodne osjetljivosti u

²²⁵ Meke vještine uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i spremnost na suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu te uspješno svladavanje stresa i nesigurnosti. Te su vještine dio ključnih kompetencija, kako je opisano u Preporuci Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189/1 od 4. lipnja 2018.).

²²⁶ Osobe koje rade s mladima su zaposlenici ili volonteri uključeni u neformalno učenje koji podržavaju mlade u osobnom, društvenom, obrazovnom i profesionalnom razvoju.

osposobljavanje). Posebnu pozornost treba posvetiti uključivanju društveno i gospodarski ranjivih osoba i osoba koje se ne mogu prijaviti za fizičku mobilnost.

AKTIVNOSTI

Projekti će se financirati na temelju planova rada koji uključuju aktivnosti suradnje putem interneta, kao što su:

- internetske rasprave među mladima iz organizacija mladih iz različitih zemalja, u okviru projekata u području mladih; mogu uključivati igre uloga
- osposobljavanje osoba koje rade s mladima i žele osmisлити projekt virtualne razmjene s kolegama iz drugih zemalja
- vođene internetske rasprave među studentima visokih učilišta sa sjedištem u različitim zemljama, u okviru stjecanja kvalifikacija u visokom obrazovanju
- osposobljavanje sveučilišnih profesora/osoblja koji žele osmisлити projekt virtualne razmjene s kolegama iz drugih zemalja
- interaktivni otvoreni internetski tečajevi koji uključuju tradicionalne materijale za tečajeve, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema (npr. masovni otvoreni internetski tečajevi (MOOC), ali s težištem na interaktivnim korisničkim forumima u malim skupinama za podupiranje interakcije među studentima, profesorima, suradnicima u nastavi, mladima i osobama koje rade s mladima).

USPOSTAVA PROJEKTA

Za sve projekte virtualne razmjene moraju vrijediti sljedeći uvjeti:

- vode ih obučeni facilitatori
- sigurni su za sudionike i domaćine te u potpunosti usklađeni s pravilima EU-a o zaštiti podataka²²⁷
- aktivnosti virtualne razmjene moraju biti čvrsto ugrađene u sektor mladih i visokog obrazovanja i odgovarati online i offline kulturi mladih u zemljama sudionicima
- otvoreni su i pristupačni na razini iskustva i interakcije korisnika; registracija i interakcija s vršnjacima, facilitatorima, administratorima i drugim dionicima trebaju biti izravne i jednostavne
- uglavnom se odvijaju sinkrono, uz poneke asinkrone sastavnice (npr. čitanja, videozapisi)
- naposljetku, moraju imati predviđenu metodu za priznavanje sudjelovanja i ishoda učenja mladih na kraju razmjene.

Organizacije sudionice moraju organizirati virtualne razmjene za osobe u dobi od 13 do 30 godina. Ako u projektu sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju za to dobiti prethodnu suglasnost njihovih roditelja ili skrbnika. Pojedinci koji sudjeluju u projektu trebaju se nalaziti u zemljama organizacija sudionica u projektu.

Za provedbu aktivnosti projekata potrebno se u što većoj mjeri oslanjati na postojeće alate i platforme.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za Erasmus+ virtualne razmjene moraju ispuniti sljedeće kriterije.

²²⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_hr

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) i mogu biti u jednoj od sljedećih kategorija: • subjekti aktivni u području visokog obrazovanja ili mladih (neformalno obrazovanje) • organizacije mladih²²⁸ • visoka učilišta, udruženja ili organizacije visokih učilišta te pravno priznate nacionalne ili međunarodne organizacije rektora, nastavnika ili studenata. Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja: • državi članici EU-a • trećoj zemlji pridruženoj programu ili • trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su regije 1, 2²²⁹, 3 i 9 (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča). Organizacija koordinadora mora biti organizacija mladih ili visoko učilište sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Organizacija koordinadora prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Ona ne može biti povezani subjekt. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne mogu biti koordinatori. Drugi subjekti mogu sudjelovati u drugim konzorcijskim ulogama, npr. kao pridruženi partneri. Iznimka: organizacije iz Bjelarusu i Rusije nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti kao pridruženi partneri.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 6 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje 6 neovisnih subjekata (korisnika, ne povezanih subjekata) iz 6 prihvatljivih zemalja • najmanje 3 visoka učilišta ili organizacije mladih iz 3 države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu i 3 visoka učilišta ili organizacije mladih iz 3 prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu iz iste prihvatljive regije • Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istom projektu. međuregionalni projekti nisu prihvatljivi • broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ne smije biti veći od broja organizacija iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti). Pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija sudionica.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).

²²⁸ Odnosno bilo koja organizacija, javna ili privatna, koja radi s mladima ili za mlade izvan formalnog okruženja. Takve organizacije mogu biti npr. neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade), nacionalna vijeća mladih, javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, obrazovne ustanove, znanstveni instituti ili zaklade.

²²⁹ Organizacije iz Bjelarusu nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Identifikacijske oznake poziva: • ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-SSA – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama supsaharske Afrike • ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-WB – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama zapadnog Balkana • ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-SMC – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama južnog Sredozemlja • ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-NE – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama istočnog susjedstva Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu <i>EU Funding & Tenders</i>.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 26. ožujka 2026. u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 30 bodova)	▪ Povezanost s ciljevima i tematskim područjima: Prijava je relevantna za odabrane opće i specifične ciljeve poziva. U skladu je sa zahtjevima poziva i jasno obrazložena. Odnosi se na jedno od tematskih područja iz ovog poziva. ▪ Analiza potreba: Prijava se temelji na primjerenoj analizi izazova i potreba. Različite potrebe partnera utvrđene su i uzete u obzir. ▪ Aktivnosti: Virtualne razmjene jasno su definirane, promiču međukulturni dijalog i razvoj mekih vještina te primarno doprinose obrazovnom, osobnom ili profesionalnom razvoju sudionika iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Predložene aktivnosti imaju potencijal za uspostavu uzajamnog povjerenja i jačanje prekogranične suradnje. Navedeni su dokazi djelotvornosti predloženog pristupa virtualne razmjene. ▪ Vrijednost EU-a: prijava je relevantna za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪
---	--

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: Ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijava sadržava koherentan, realističan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. ▪ Metodologija: Iz prijedloga se vidi kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ispunjavanje utvrđenih potreba, uključujući potrebe različitih partnera. Razvijen je jasan koncept upravljanja tim različitim potrebama. U skladu s njima su i odabrani pedagoški pristupi. ▪ Ishodi učenja: Ishodi učenja vrednovani su i priznati (npr. Youthpass). Jasno su definirani prije svake aktivnosti virtualne razmjene i mjere se nakon svake aktivnosti, bilježi se napredak i priznaju postignuća. ▪ Proračun: Proračunska sredstva upućuju na troškovnu učinkovitost i dobru vrijednost za novac. Usklađeni su zadaci, uloge i financijski resursi dodijeljeni partnerima. Dogovori o upravljanju financijama jasni su i primjereni. ▪ Evaluacija: Posebnim mjerama za postupke praćenja i rezultate (tj. pokazatelji postignuća i načini provjere) osigurava se visokokvalitetna provedba projekta. Postoji jasan plan za osiguravanje kvalitete koji prikladno obuhvaća i upravljanje projektom. Strategija praćenja uključuje plan utvrđivanja rizika i mjera za ublažavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Sastav: Partnerstvo može osigurati potpuno ostvarenje ciljeva projekta. Konzorcij ima sve potrebne vještine, stručno znanje i iskustvo u područjima koje projekt obuhvaća. Osigurana je primjerena raspodjela vremena i uloženi sredstava među partnerima. Vještine i kompetencije partnerstva su komplementarne. ▪ Angažiranost: Svaka organizacija sudionica pokazuje potpunu posvećenost koja odgovara njezinim kapacitetima i posebnim područjima stručnosti. ▪ Suradnja: Sporazumi o suradnji su uravnoteženi. Predlažu se učinkoviti mehanizmi za koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, dionika i svih ostalih relevantnih strana.
Učinak (najviše 20 bodova)	▪ Diseminacija: Jasna strategija informiranja, diseminacije i komunikacije osigurava da se može doprijeti do relevantnih ciljnih skupina, općih dionika i javnosti tijekom projektnog ciklusa. Ta strategija uključuje planove da se svi proizvedeni materijali objave pod otvorenim licencijama. ▪ Korištenje rezultata: Prijava pokazuje da se odabrani pristupi virtualne razmjene mogu uspješno diseminirati da imaju širi utjecaj i uzrokuju promjene u sustavu. Pristup korištenja rezultata jasno je opisan i predložene mjere za korištenje rezultata projekta mogle bi biti djelotvorne. ▪ Učinak: Očekivani učinak, posebno za utvrđene ciljne skupine, jasno je definiran i uspostavljene su mjere za njegovo postizanje i procjenu. Očekuje se da će rezultati aktivnosti biti znatni. Ishodi projekta imaju potencijal za podupiranje dugoročnih promjena, poboljšanja ili razvoja na dobrobit ciljnih skupina i uključenih sustava. U prijavi se objašnjava i kako će se ocjenjivati učinak učenja (ishodi učenja) putem virtualne razmjene da bi se na temelju podataka izradile preporuke za poboljšanje procesa poučavanja i učenja putem virtualnih razmjena izvan okvira projekta. ▪ Održivost: Prijava uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi mogli održati i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60 bodova** (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Aktivnosti i rezultat projekata bit će usmjereni na postizanje pozitivnog učinka u odnosu na ciljeve koji bi trebali biti usko povezani s obrazovnom dimenzijom virtualnih razmjena, iako se razlikuju ovisno o posebnostima projekata.

U svakom projektnom prijedlogu treba navesti informacije o očekivanom učinku. Prijavitelji se potiču da pri izvješćivanju o učinku projekata navedu povratne informacije pojedinaca i organizacija koji sudjeluju u projektu, posebno s obzirom na vrijednost učenja.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Ovoj aktivnosti pridonose instrumenti EU-a za vanjsko djelovanje. Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama svijeta (tj. zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja i supsaharska Afrika), a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Prijedlozi će se rangirati po regijama (vidjeti odjeljak „Gdje se prijaviti?” prema identifikacijskoj oznaci teme) u skladu s konkretnom proračunskom omotnicom. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*.

Supsaharska Afrika: Prijavitelje se potiče da daju prednost najmanje razvijenim zemljama u ovoj regiji i da posebnu pozornost posvete prioritetnim zemljama s obzirom na migracije; nijedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za tu regiju. Prijavitelji se potiču i da u prijedloge uključe sudionike iz raznih zemalja, uključujući partnere s manje iskustva u programu Erasmus+.

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **95 %**.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 500 000 EUR. Korisnici mogu dobiti najviše 200 EUR po sudioniku virtualne razmjene (tj. mladom sudioniku ili facilitatoru). Na primjer, korisnici koji prime bespovratna sredstva u maksimalnom iznosu od 500 000 EUR moraju u virtualne razmjene uključiti najmanje 2500 sudionika. Ukupan broj sudionika i osposobljenih facilitatora mora biti jasno naveden u prijavnom obrascu.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava može biti niži od traženog.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.²³⁰

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.²³¹

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima“, „osposobljavanje“, „organizaciju događanja“, „pripremu i provedbu mobilnosti“, „komunikaciju i diseminaciju“, „osiguravanje kvalitete“ itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi“ u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*²³².

²³⁰ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

²³¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

²³² <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=ERASMUS2027?programmePeriod=2021-2027&frameworkProgramme=43353764>

KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

- partnerstva za suradnju, uključujući suradnička partnerstva i mala partnerstva
- partnerstva za izvrsnost, uključujući centre strukovne izvrsnosti i aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije, uključujući saveze i projekte usmjerene na budućnost
- projekte jačanja kapaciteta u područjima visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta
- neprofitna europska sportska događanja.

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti znatno doprinesu prioritetima programa, imaju pozitivne i dugoročne učinke na organizacije sudionice, na sustave politika u kojima se organiziraju te na organizacije i osobe koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane aktivnosti.

Očekuje se da će ova ključna aktivnost potaknuti razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse na organizacijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini.

Ovisno o obuhvaćenom području i vrsti prijavitelja, tim aktivnostima upravljaju ili nacionalne agencije ili Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA). Sve pojedinosti o tome tko se i gdje može prijaviti navedene su u odjeljcima u nastavku.

Očekuje se da će projekti koji se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti proizvesti sljedeće ishode za organizacije sudionice:

- inovativne pristupe ciljnim skupinama, koji uključuju: privlačnije programe obrazovanja i osposobljavanja prilagođene potrebama i očekivanjima pojedinaca; primjenu participativnih pristupa i digitalnih metodologija; nove i poboljšane postupke za priznavanje i potvrđivanje kompetencija; djelotvornije načine poučavanja i učenja osnovnih vještina, posebno radi sprečavanja slabih rezultata učenika u nepovoljnom položaju te poticanja vrhunskih rezultata u osnovnim vještinama; veću učinkovitost aktivnosti u korist lokalnih zajednica; novu ili poboljšanu praksu koja ispunjava potrebe ciljnih skupina s manje mogućnosti i vodi računa o razlikama u ishodima učenja povezanim s geografskim i socioekonomskim nejednakostima; nove pristupe društvenoj, etničkoj, jezičnoj i kulturnoj raznolikosti; bolje načine podupiranja konkurentnosti i zapošljavanja, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini; priznavanje izvrsnosti u učenju i poučavanju jezika dodjelom Europske jezične oznake. Modernije, dinamičnije, angažiranije i profesionalnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda, uključujući digitalne kapacitete, u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u različitim područjima ili drugim socioekonomskim sektorima; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja prilagođeno individualnim potrebama i organizacijskim ciljevima
- veću sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini / razini EU-a: bolje kompetencije upravljanja i strategije internacionalizacije; bolju suradnju s partnerima iz drugih država, iz drugih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih i/ili drugih socioekonomskih sektora; dodjelu više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a i međunarodnih projekata u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; veću kvalitetu u pripremi, provedbi, nadzoru i praćenju EU-ovih/međunarodnih projekata
- više znanja i svijesti o sportu i tjelesnoj aktivnosti
- bolju upoznatost s ulogom sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i zdravog načina života.

Predviđa se i da će projekti koji se financiraju u okviru ove ključne aktivnosti imati pozitivan učinak na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u aktivnosti, npr.:

- više inicijativnosti i poduzetnosti
- bolje poznavanje stranih jezika
- veći stupanj digitalnih kompetencija
- bolje razumijevanje i reagiranje na sve vrste raznolikosti, npr. društvenu, etničku, jezičnu, rodnu i kulturnu raznolikost te različite sposobnosti
- poboljšavanje vještina radi veće zapošljivosti i osnivanje novih poduzeća (uključujući socijalno poduzetništvo)
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- pozitivniji stav prema europskom projektu i vrijednostima EU-a
- bolje razumijevanje i priznavanje vještina i kvalifikacija u Europi i šire
- bolje kompetencije povezane s profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima, treniranje sporta itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u raznim zemljama
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i drugih oblika učenja i tržišta rada
- više mogućnosti za profesionalni razvoj
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu
- češće bavljenje sportom i tjelesnom aktivnošću.

Na sustavnoj razini očekuje se da će ti projekti pokrenuti modernizaciju i povećati doprinos sustava obrazovanja i osposobljavanja te politika za mlade glavnim pitanjima u današnjem svijetu: ekološka održivost, digitalna transformacija, zapošljavanje, ekonomska stabilnost i rast, ali i potreba za promicanjem socijalne i građanske kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, međukulturnog dijaloga, demokratskih vrijednosti i temeljnih prava, socijalnog uključivanja, mentalnog zdravlja i dobrobiti, nediskriminacije i aktivnog građanstva, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.

Prema tome, predviđeno je da ova ključna aktivnost ima sljedeći učinak:

- povećana kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja, rada s mladima i sportskih aktivnosti u Europi i šire: povezivanje veće izvrsnosti i privlačnosti s povećanim mogućnostima za sve
- sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih usklađeniji s potrebama i prilikama koje se nude na tržištu rada i bolje veze s poduzećima i zajednicom
- poboljšano pružanje i ocjenjivanje osnovnih i transverzalnih vještina, posebno pismenosti, matematičke pismenosti, poduzetništva, društvenih, građanskih, interkulturalnih i jezičnih kompetencija, kritičkog mišljenja, digitalnih vještina i medijske pismenosti
- povećane sinergije i veze te lakši prelazak između sektora obrazovanja, osposobljavanja i mladih na nacionalnoj razini uz bolju primjenu europskih referentnih alata za priznavanje, potvrđivanje i transparentnost kompetencija i kvalifikacija
- veća primjena ishoda učenja pri opisivanju i definiranju kvalifikacija, dijelova kvalifikacija i kurikuluma kako bi se poduprlo poučavanje i učenje te ocjenjivanje

- povećana svijest i otvorenost prema društvenoj raznolikosti te povećana uključenost i pristupačnost obrazovnih sustava i mogućnosti
- nova i povećana međuregionalna i transnacionalna suradnja javnih tijela u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- strateško i integrirano korištenje digitalnih tehnologija i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u sustavima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- veća motivacija za učenje jezika na temelju inovativnih metoda poučavanja ili bolje povezanosti s praktičnom primjenom jezičnih vještina potrebnih na tržištu rada
- pojačana interakcija između prakse, istraživanja i politike
- više sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti radi zdravlja i dobrobiti
- više znanja o tome kako se nositi s prekograničnim prijetnjama integritetu sporta, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje, kao i svim vrstama netolerancije i diskriminacije; bolja potpora dobrom upravljanju u sportu i dvojnim karijerama sportaša
- veće priznavanje volonterskih aktivnosti u sportu
- veća mobilnost volontera, trenera, voditelja i osoblja neprofitnih sportskih organizacija
- više socijalnog uključivanja i jednake mogućnosti u sportu.

PARTNERSTVA ZA SURADNJU

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Ova aktivnost organizacijama sudionicama omogućuje stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih sposobnosti, ali i postizanje kvalitetnih inovativnih rezultata. Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama programa, očekivanom učinku i drugim elementima, partnerstva za suradnju mogu biti različitih veličina i dosega te u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Kvalitativno ocjenjivanje tih projekata bit će razmjerno ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

Sljedeći tu logiku, organizacijama se nude dvije vrste partnerstva za zajednički rad, učenje i rast:

- **suradnička partnerstva**
- **mala partnerstva.**

Te dvije vrste partnerstava detaljno su predstavljene na sljedećim stranicama. Informacije navedene u sljedeća dva odjeljka pomoći će vam da odaberete vrstu partnerstva koja najbolje odgovara profilu i strukturi vaše organizacije i vašim projektnim idejama.

Osim toga, partnerstva za suradnju uključivat će **europska partnerstva za razvoj škola**, koja provode škole i školska tijela. Europska partnerstva za razvoj škola pridonijet će Uniji vještina poticanjem inovacija i jačanja kapaciteta za prekograničnu suradnju u području odgoja i obrazovanja.

KOJE AKTIVNOSTI OBIČNO PROVODE PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Tijekom projekta organizacije obično mogu provoditi širok spektar aktivnosti. Organizacije imaju fleksibilnost pri odabiru najbolje kombinacije aktivnosti, od tradicionalnih do kreativnijih i inovativnijih, što pridonosi ostvarenju ciljeva projekta u odnosu na njegov opseg i razmjerno kapacitetima partnerstva. Na primjer:

- **upravljanje projektom:** aktivnosti koje su potrebne kako bi se osiguralo odgovarajuće planiranje, provedba i praćenje projekata, uključujući neometanu i učinkovitu suradnju projektnih partnera. U ovoj fazi aktivnosti obično uključuju organizacijske i administrativne zadatke, virtualne sastanke partnera, pripremu komunikacijskih materijala, pripremu i praćenje sudionika koji sudjeluju u aktivnostima itd.
- **aktivnosti provedbe:** mogu uključivati događanja namijenjena umrežavanju, sastanke, radne sastanke radi razmjene informacija o načinu rada i razrade rezultata. Te aktivnosti mogu uključivati i sudjelovanje osoblja i polaznika (pod uvjetom da pridonosi ostvarenju ciljeva projekta)
- **aktivnosti dijeljenja i promicanja:** organiziranje konferencija, sastanaka, događanja čiji je cilj dijeljenje, obrazlaganje i promicanje rezultata projekta, bilo da su u obliku opipljivih rezultata, zaključaka, dobre prakse ili kojem drugom obliku.

DOPRINOS OVE AKTIVNOSTI OSTVARIVANJU PRIORITETA POLITIKE

Svake godine Europska komisija postavlja zajedničke prioritete i ciljeve koje treba ostvarivati na razini programa Erasmus+ u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Stoga su partnerstva za suradnju, osim na razvijanje kapaciteta organizacija uključenih u projekt, usmjerena i na to da njihovi rezultati pridonose ostvarivanju prioriteta programa.

Zbog toga projekti moraju biti oblikovani prema jednom ili više tih prioriteta, a prioritete treba odabrati pri prijavi projekata. Ujedno se preporučuje da se, pri formuliranju projektnih prijedloga, prouče rezultati prethodno financiranih projekata sa sličnim prioritetima kako bi se osigurala dosljednost i izbjeglo udvostručavanje te da se projekti nadovezuju

na postojeće rezultate i na taj način pridonose zajedničkom razvoju različitih područja. Korisne informacije o financiranim projektima mogu se naći na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+²³³.

Osim toga, radi boljeg povezivanja europskih prioriteta s konkretnim potrebama na nacionalnoj razini, nacionalne agencije za program Erasmus+ mogu odrediti jedan ili više tih europskih prioriteta kao posebno relevantne u svojem nacionalnom kontekstu kako bi potaknule organizacije da svoj doprinos u određenoj godini usmjere na ta odabrana područja.

Tijekom 2026. partnerstva za suradnju i mala partnerstva moraju se baviti jednim ili više sljedećih prioritetnih područja:

PRIORITETI KOJI SE PRIMJENJUJU NA SVE SEKTORE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedeća četiri prioriteta mogu se obuhvatiti prijavama u svim sektorima programa Erasmus+. Prijavitelji moraju obrazložiti učinak svojeg prijedloga i horizontalni prioritet koji su odabrali u području u kojem se prijavljuju.

- **Uključivost i raznolikost u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta:** program će podupirati projekte koji promiču socijalno uključivanje i čiji je cilj doprijeti do osoba s manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i osobe migrantskog podrijetla, kao i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima kao što su najudaljenije regije, osobe koje se suočavaju s rodnom neravnopravnošću, socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. Ti će projekti pomoći u uklanjanju prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu mogućnostima koje nudi program. Program će pridonijeti stvaranju uključivih okruženja koja pridonose jednakosti, ravnopravnosti i mentalnom zdravlju sudionika.
- **Okoliš i borba protiv klimatskih promjena:** cilj je ovog programa pridonijeti shvaćanju važnosti zelene tranzicije, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Prednost će imati projekti za razvoj kompetencija u sektorima povezanim s održivošću, usvajanje ekološki prihvatljivih metoda i izradu kurikuluma usmjerenih na budućnost prilagođenih potrebama pojedinaca. Program će podupirati i ispitivanje inovativnih načina pripreme polaznika, osoblja i osoba koje rade s mladima da postanu pokretači pozitivnih promjena. To može uključivati mjere za očuvanje resursa, smanjenje potrošnje i rasipanja energije, smanjenje emisija ugljika i odabir održivih mogućnosti u području prehrane i prijevoza. Prednost će imati i projekti koji potiču osobne promjene i promjene u načinu života te potrošačke navike u skladu s inicijativom novog europskog Bauhauusa²³⁴ te projekti u okviru kojih se razvijaju kompetencije odgojno-obrazovnih djelatnika u području održivosti.
- **Pristupanje digitalnoj transformaciji razvojem digitalnih vještina i digitalne spremnosti, otpornosti i kapaciteta:** Program će podupirati razvoj digitalnih vještina, svrsishodno korištenje novih digitalnih tehnologija i inovacija, uključujući umjetnu inteligenciju, u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, kao i projekte čiji je cilj povećanje kapaciteta i spremnosti ustanova i organizacija za upravljanje učinkovitim prelaskom na digitalno obrazovanje. To uključuje razvoj digitalne pedagogije i stručnog znanja u korištenju digitalnih alata, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja i digitalnu dobrobit. U okviru programa prednost će imati i projekti koji se bave suzbijanjem dezinformacija, promicanjem digitalne pismenosti i suzbijanjem zlostavljanja na internetu.
- **Zajedničke vrijednosti, građanski angažman, pripravnost i sudjelovanje:** program će podupirati aktivno građanstvo i etiku u cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine, poticati razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti te promicati međugeneracijsku pravednost i učenje. Prednost će imati i projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u

²³³ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en.

²³⁴ Više informacija o inicijativi novi europski Bauhaus potražite na: https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en.

demokratskom životu, omogućuju društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja i podupiru mreže ambasadora. Osim toga, prednost će imati projekti koji promiču razumijevanje EU-a, posebno njegovih zajedničkih vrijednosti, načela jedinstva i raznolikosti, europskog kulturnog identiteta, kulturne svijesti te društvene i povijesne baštine u cilju jačanja europskog identiteta. Program podupire i organizacije, ustanove i osoblje u svim područjima u doprinosu mjerama za pripravnost stanovništva i izgradnju otpornosti u okviru obavljanja ključne uloge u poticanju digitalne i medijske pismenosti i kritičkog mišljenja, promicanju građanskog angažmana i demokratskog građanstva.

Uz navedene opće prioritete u odgovarajućim sektorima postavljeni su sljedeći specifični prioriteti.

SEKTORSKI PRIORITETI

U području visokog obrazovanja:

Prioritet će imati aktivnosti koje su ključne za postizanje ciljeva europskog prostora obrazovanja. Cilj je poduprijeti sektor visokog obrazovanja kako bi postao još povezaniji, inovativniji, uključiviji i digitalniji. U tu će svrhu program poticati mnogo dublju i interdisciplinarnu suradnju među visokim učilištima, kao i s inovacijskim ekosustavima koji ih okružuju, te jačanje veza između obrazovanja, istraživanja i inovacija. Posebna će se pozornost posvećivati jačanju uključivosti, mobilnosti, digitalizacije, cjeloživotnog učenja, osiguravanja kvalitete i automatskog priznavanja. Temeljni je cilj ubrzati preobrazbu visokog obrazovanja u Europi kako bi se buduće generacije osposobile za zajedničko stvaranje znanja za otporno, uključivo i održivo društvo.

- **Nagrađivanje kvalitete u učenju, poučavanju i razvoju vještina:** u skladu s Unijom vještina i kako bi se potaknuo razvoj visokokvalificiranih talenata, u okviru tog prioriteta podupire se oblikovanje i provedba strategija i kulture kvalitete kako bi se nagradila i potaknula izvrsnost u poučavanju i razvoju vještina. Taj prioritet obuhvaća potporu za fleksibilne i privlačne akademske karijere, osposobljavanje pripadnika akademske zajednice u području novih i inovativnih pedagoških metoda te za osmišljavanje, provedbu i ocjenjivanje novih kurikuluma. U okviru tog prioriteta podupire se i razvoj malih modula za učenje u skladu s europskim pristupom mikrokvalifikacijama i cjeloživotnom učenju u visokom obrazovanju, inovacije i poduzetništvo u visokom obrazovanju, financijska pismenost i poticanje partnerstava s privatnim sektorom kako bi se povećala izloženost učenika inovacijama i poduzetništvu, jednako uvažavanje poučavanja, istraživanja i metoda koje povezuju obrazovanje s istraživanjem i inovacijama kad je to relevantno. U okviru tog prioriteta ujedno će se podupirati visoka učilišta u provedbi ključnih obveza u okviru bolonjskog procesa i prioriteti iz Tiranskog priopćenja, među ostalim promicanjem temeljnih akademskih vrijednosti te standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete.
- **Potpora STEM-u i sudjelovanju žena u STEM-u:** u skladu s Unijom vještina u okviru tog prioriteta podupire se razvoj i provedba kurikuluma u području STEM-a, razvoj osnovnih i naprednih vještina u području STEM-a u skladu s pristupom STEAM, promicanje sudjelovanja žena u studijima u području STEM-a, a posebno u području inženjerstva, IKT-a i naprednih digitalnih vještina, razvoj programa profesionalnog usmjeravanja i mentorstva za studente kako bi odabrali studije i zanimanja u području STEM-a i IKT-a te uklanjanje rodni stereotipa u području STEM-a.
- **Promicanje povezivanja sustava visokog obrazovanja:** kako bi se poduprla Unija vještina, u okviru tog prioriteta nastoji se ojačati povezanost sustava visokog obrazovanja u cijeloj Europi kako bi se studentima olakšalo stjecanje znanja, vještina i kompetencija izvan nacionalnih granica. Studentima i osoblju u visokom obrazovanju omogućuje se da studiraju, osposobljavaju se i razvijaju svoj potencijal gdje god postoje mogućnosti za to u EU-u. U okviru tog prioriteta podupire se jačanje strateške i strukturirane suradnje među visokim učilištima, primjerice razvojem zajedničkih administrativnih postupaka, dijeljenjem resursa i zajedničkom potporom studentima, provedbom mreže Erasmus bez papira (EWP), uvođenjem europskog studentskog identifikatora i europske studentske iskaznice, ključnih sastavnica inicijative za europsku studentsku iskaznicu.

- **Potpora visokim učilištima u njihovoj suradnji s partnerskim ustanovama u Ukrajini u reakciji na tamošnji rat:** cilj je tog prioriteta poduprijeti Ukrajinu u preoblikovanju i obnovi njezina sustava visokog obrazovanja na temelju suradnje s visokim učilištima u Europi na, među ostalim, kvaliteti i relevantnosti poučavanja i učenja dostupnih širokom spektru polaznika; inovativnim pedagoškim metodama; interdisciplinarnim pristupima koji su usmjereni na studenta i rješavanje konkretnih problema; digitalnim i zelenim vještinama; praksi cjeloživotnog učenja; sustavu kvalifikacija; učinkovitim metodama upravljanja; zaštiti akademskih vrijednosti; suradnji s inovacijskim ekosustavom; razvoju i provedbi zajedničkih obrazovnih aktivnosti i programa; provedbi ključnih obveza u okviru bolonjskog procesa i prioriteta iz Tiranskog priopćenja.

U području odgoja i općeg obrazovanja:

- **razvoj osnovnih vještina i ključnih kompetencija, rješavanje problema nepovoljnog položaja u učenju i sprečavanje ranog napuštanja školovanja:** cilj je tog prioriteta doprinijeti poboljšanju odgojno-obrazovnih ishoda i time omogućiti uspjeh u školi svim učenicima, uključujući djecu u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Fokus projekata u okviru tog prioriteta može biti razvoj ključnih kompetencija i osnovnih vještina promicanjem interdisciplinarnе suradnje, poticanjem izvrsnosti, primjenom inovativnih pristupa učenju, razvojem kreativnosti, podupiranjem nastavnog osoblja u poučavanju koje se temelji na kompetencijama, razvojem vrednovanja i potvrđivanja, internacionalizacijom odgoja i općeg obrazovanja i postizanjem odgovarajućih razina jezičnih kompetencija. U okviru tog prioriteta podupiru se i holistički pristupi poučavanju, učenju i ocjenjivanju na razini cijele škole te suradnja među svim dionicima u školama, s obiteljima, lokalnim službama, stručnjacima i drugim vanjskim dionicima. Taj prioritet uključuje rano prepoznavanje učenika izloženih riziku, preventivne i rane intervencijske pristupe za učenike s teškoćama te potporu ravnateljima i odgojno-obrazovnim djelatnicima. Posebna se pozornost posvećuje prikupljanju i praćenju podataka, olakšavanju prelaska između različitih faza obrazovanja, unapređenju planiranja obrazovanja i sustava za osiguravanje kvalitete.
- **Promicanje dobrobiti u školama:** cilj je tog prioriteta primjenom pristupa na razini cijele škole pomoći u izgradnji kapaciteta škola, nastavnog osoblja i ravnatelja kako bi se poboljšala razina dobrobiti u školi. Projekti u okviru tog prioriteta mogu biti usmjereni na promicanje dobrobiti (u smislu mentalnog i fizičkog zdravlja) učenika i nastavnog osoblja, stvaranje pozitivnog ozračja u školi, integraciju socio-emocionalnog učenja u kurikulum od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja pa sve do srednjoškolskog obrazovanja, stvaranje sigurnih škola i zaštitu od svih oblika nasilja u školi, uključujući vršnjačko nasilje, zlostavljanje na internetu i rodno uvjetovano nasilje. Drugi je fokus tog prioriteta jačanje stručnih obrazovnih zajednica i suradnje sa širom zajednicom, posebno sa zdravstvenim i socijalnim djelatnicima i roditeljima.
- **Potpora učiteljima, nastavnicima, ravnateljima škola i drugim zanimanjima u nastavi:** u okviru tog prioriteta podupiru se odgojno-obrazovni djelatnici u učiteljskoj profesiji (uključujući edukatore učitelja i nastavnika) u svim fazama njihove karijere. Podupiru se i projekti koji podupiru inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje osoblja uključenog u organiziranje, vođenje i pružanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Projekti u okviru tog prioriteta mogu biti usmjereni na poboljšanje inicijalnog obrazovanja nastavnika, kao i na njihovo trajno stručno usavršavanje, osobito poboljšanjem okvira politike i konkretnih mogućnosti za mobilnost nastavnog osoblja. U okviru tog prioriteta podupire se i povećanje privlačnosti i raznolikosti karijere učitelja i nastavnika, među ostalim podupiranjem njihove dobrobiti te jačanjem postupaka odabira, zapošljavanja i evaluacije za zanimanja u nastavi, uz posvećivanje posebne pozornosti kritičnim područjima kao što je manjak specijaliziranih nastavnika matematike i prirodoslovlja. Projekti mogu izravno poduprijeti i razvoj jačeg rukovodstva škola i inovativnih metoda poučavanja i vrednovanja.
- **Povećanje interesa, sudjelovanja i postignuća u prirodnim znanostima, tehnologiji, inženjerstvu i matematici**

(STEM) i STEAM obrazovanju te poticanje interesa djevojaka za STEM: u okviru tog prioriteta podupiru se projekti koji promiču STEM pristup obrazovanju putem interdisciplinarnog poučavanja u kontekstu kulture, okoliša, gospodarstva, dizajna i drugih područja, posebno promičući interes djevojaka za STEM. Prioritet uključuje razvoj i promicanje učinkovitih i inovativnih pedagoških metoda i načina vrednovanja. U tom je kontekstu posebno važan razvoj partnerstava između škola, poduzeća, visokih učilišta, znanstvenih instituta i šireg društva. Na strateškoj razini prioritet služi promicanju razvoja nacionalnih strategija u području STEM-a.

- **Razvoj kvalitetnih sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja:** taj se prioritet odnosi na promicanje provedbe okvira EU-a za kvalitetu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja priloženog Preporuci Vijeća iz 2019. o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja²³⁵. Uključuje projekte koji podupiru inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje osoblja uključenog u organiziranje, vođenje i pružanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Osim toga, podupire se i izrada, testiranje i provedba strategija i prakse za poticanje sudjelovanja sve djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, uključujući djecu s manje mogućnosti.
- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, širenje i promicanje uključivih pedagoških pristupa i radne prakse u korist učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Mogu biti usmjereni na jezično osposobljavanje, integraciju učenika u odgoj i opće obrazovanje (uz potporu, koliko je to moguće, ukrajinskih učitelja i nastavnika koji bježe od rata), postupke priznavanja vještina i kvalifikacija, primjenu i širenje istraživanja, razmjenu s ukrajinskim ustanovama, dobru praksu u podupiranju psihosocijalne dobrobiti učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika koji bježe od rata itd.

U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (inicijalnog ili kontinuiranog):

- **Prilagodba strukovnog obrazovanja i osposobljavanja potrebama tržišta rada i rješavanje problema niske razine osnovnih vještina:** U okviru tog prioriteta podupire se razvoj programa SOO-a koji nude uravnoteženu kombinaciju strukovnih vještina i ključnih kompetencija. Kako bi se riješio problem sve niže razine osnovnih vještina u EU-u, programi SOO-a trebali bi omogućiti razvoj dobre matematičke pismenosti, pismenosti te jezičnih i digitalnih vještina kao čvrstih temelja za konkurentnost, cjeloživotno učenje, cjeloživotnu zapošljivost, socijalno uključivanje i osobni razvoj. U okviru tog prioriteta potiče se i razvoj programa SOO-a koji se redovito prilagođavaju u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada (na temelju informacija o vještinama) i imaju jaku komponentu učenja/naukovanja temeljenog na radu.
- **Fleksibilnije mogućnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** U okviru tog prioriteta podupiru se inicijative za razvoj fleksibilnih programa SOO-a usmjerenih na učenike koji se mogu podijeliti na manje jedinice, tj. module. Takvi programi omogućuju i vrednovanje ishoda neformalnog i informalnog učenja. Projekti u okviru tog prioriteta doprinose i razvoju programa kontinuiranog strukovnog osposobljavanja odraslih.
- **Doprinos inovacijama i kvaliteti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** U okviru tog prioriteta podupiru se projekti koji uključuju SOO u gospodarske, industrijske i inovacijske strategije i ekosustave vještina na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Podupire se i razvoj SOO-a na višim razinama EQF-a (5 – 8), jačanje uloge SOO-a u podupiranju inovacija i primijenjenog istraživanja i osiguravanje novih vrsta usluga koje nude pružatelji SOO-a, na primjer potporom za *start-up* poduzeća ili za prijenos tehnologije za MSP-ove. U okviru tog prioriteta podupiru se i inicijative za povećanje privlačnosti zanimanja nastavnika/predavača u SOO-u i njihov kontinuirani profesionalni razvoj. Podupiru se i projekti za daljnje poboljšanje i primjenu mehanizama za osiguranje kvalitete u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET).

²³⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934>.

- **Povećanje privlačnosti SOO-a, posebno STEM-a, i promicanje internacionalizacije SOO-a:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti čiji je cilj privući učenike u programe za koje postoji potražnja na tržištu rada, koji su ključni za konkurentnost EU-a i dvostruku tranziciju, pri čemu se osobita pozornost posvećuje uklanjanju rodni stereotipa u odabiru strukovnih programa. U okviru tog prioriteta podupiru se i inicijative usmjerene na strateški pristup internacionalizaciji SOO-a koje bi mogle uključivati mobilnost učenika i nastavnika/predavača, sudjelovanje u međunarodnim natjecanjima u vještinama ili drugim relevantnim aktivnostima. Posebno važni aspekti uključuju automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija i ishoda učenja te razvoj usluga potpore za mobilnost učenika (povezanih s informacijama, motivacijom, pripremom polaznika SOO-a, jačanjem njihove interkulturalne osviještenosti i aktivnog građanstva te olakšavanjem njihove socijalne integracije u zemlji domaćinu).).
- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, razmjenu i promicanje uključivih pristupa u korist polaznika SOO-a i osoblja koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Mogu, među ostalim, biti usmjereni na učenje jezika, integraciju učenika u SOO, među ostalim u učenje temeljeno na radu i programe naukovanja (uz potporu, ako je moguće, ukrajinskih nastavnika i predavača koji bježe od rata), priznavanje vještina i kvalifikacija ili praksu pružanja psihosocijalne podrške učenicima i osoblju koji bježe od rata.

U području obrazovanja odraslih:

- **Povećanje dostupnosti, kvalitete, prihvaćanja i priznavanja obrazovanja odraslih:** u okviru tog prioriteta podupiru se privlačne, visokokvalitetne i fleksibilne ponude učenja prilagođene obrazovnim potrebama odraslih svih generacija. Podupiru se i projekti koji odraslim osobama pomažu i omogućuju sudjelovanje u osposobljavanju kako bi se smanjio manjak vještina i radne snage, uključujući projekte koji se temelje na individualnim računima za učenje i poticajnim okvirima, te projekti za vrednovanje vještina potvrđenih mikrokvalifikacijama ili stečenih informalnim i neformalnim učenjem. Osim toga, u okviru tog prioriteta podupire se razvoj mehanizama za osiguranje bolje kvalitete, uključujući razvoj i prijenos metodologija praćenja radi mjerenja učinkovitosti i napretka učenika. Naposljetku, kako bi se poduprlo visokokvalitetno obrazovanje odraslih, prednost se daje projektima koji su usmjereni na poboljšavanje kompetencija osoblja u obrazovanju odraslih, razvoj vještina u svrhu ispunjavanja pojedinačnih obrazovnih potreba, procjenu prethodnog znanja i vještina polaznika obrazovanja odraslih, bolje i inovativnije metode poučavanja te jačanje potporne uloge koju osoblje u obrazovanju odraslih ima u motiviranju, usmjeravanju i savjetovanju polaznika u zahtjevnim situacijama.
- **Promicanje lokalnih obrazovnih centara i prostora za inovativno učenje:** u okviru tog prioriteta podupiru se lokalna okruženja za učenje, promiče socijalno uključivanje, građanski angažman i demokracija te privlače i nude mogućnosti za cjeloživotno i općeživotno učenje svim članovima zajednice, među ostalim korištenjem digitalnih tehnologija i uvođenjem mjera za dopiranje do polaznika i njihov angažman. Na primjer, projekti bi mogli poticati lokalne obrazovne centre, knjižnice, muzeje, zatvore, civilno društvo i širu zajednicu (nevladine organizacije, lokalna tijela, zdravstvo, kulturu itd.) da surađuju kako bi odrasle osobe svih dobni skupina motivirali i omogućili im da steknu životne vještine i ključne kompetencije koje su im potrebne da bi bili otporni i prilagodljivi s obzirom na promjene i nesigurnost.
- **Poticanje usavršavanja i prekvalifikacije odraslih:** cilj je tog prioriteta promicanje novih mogućnosti za obrazovanje odraslih, njihova znanja i kompetencija, posebno odraslih s niskom razinom osnovnih vještina. Projekti bi polaznicima obrazovanja odraslih trebali omogućiti da poboljšaju svoje osnovne vještine i u konačnici steknu više kvalifikacije. To bi trebalo biti popraćeno razvojem profesionalnog usmjeravanja i savjetovanja te razvojem vještina odraslih osoba za upravljanje karijerom. Poboljšanje procjene vještina, osmišljavanje prilagođenih ponuda za učenje i razvoj učinkovitog informiranja također su aspekti koji mogu doprinijeti općem cilju poticanja usavršavanja i prekvalifikacije odraslih.
- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta

podupiru se projekti za primjenu, razmjenu i promicanje uključivih pedagoških pristupa i radne prakse u korist polaznika obrazovanja odraslih i nastavnog osoblja koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Njihov cilj može biti pružanje jezične podrške, primjena i produbljivanje istraživanja, razmjena s ukrajinskim ustanovama, istraživanje dobre prakse u pružanju psihosocijalne podrške učenicima i osoblju koji bježe od rata itd.

U području mladih:

Prednost će imati aktivnosti koje pridonose ključnim područjima Strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.: uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih. Posebna će se pozornosti posvetiti jačanju međusektorske suradnje koja omogućuje veće sinergije u različitim područjima aktivnosti koja su važna za mlade, promicanju sudjelovanja mladih u različitom opsegu i oblicima te podupiranju aktivnog građanstva mladih, posebno onih kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti. Specifični prioriteti za područje mladih uključuju:

- **jačanje osnovnih vještina, zapošljivosti, inicijativnosti i poduzetnosti mladih:** Cilj je tog prioriteta poboljšati ključne kompetencije i osnovne vještine mladih aktivnostima koje dopunjuju formalno obrazovanje i olakšati prelazak mladih u odraslu dob, uključujući njihovu integraciju na tržište rada. To bi moglo potaknuti kreativnost, inovativnost i kritičko mišljenje mladih. U središtu tog prioriteta su aktivnosti usmjerene na uključivanje i zapošljivost mladih s manje mogućnosti (uključujući NEET-ove, mlade s invaliditetom i/ili mlade migrantskog podrijetla). U okviru tog prioriteta nastoji se i ojačati inicijativnost mladih, posebno u socijalnom području, te podupirati njihove zajednice. Projekti u okviru tog prioriteta mogu promicati poduzetništvo, kreativno učenje i socijalno poduzetništvo među mladima. Međukulturni dijalog, poznavanje i priznavanje raznolikosti te promicanje tolerancije ključni su za taj prioritet.
- **Povećanje kvalitete, inovativnosti i priznavanja rada s mladima:** cilj je tog prioriteta promicanje priznavanja rada s mladima i informalnog i neformalnog učenja na svim razinama te podupiranje kvalitetnog razvoja i inovativnosti u radu s mladima, u skladu s prioritetima navedenima u Europskoj agendi za rad s mladima i Bonskoj deklaraciji iz prosinca 2020. To uključuje jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima, kao i potporu razvoju i razmjeni metoda u radu s mladima. Taj prioritet obuhvaća i potrebu za jačim vezama između politike, istraživanja i prakse u području mladih kako bi se pribavili pouzdaniji dokazi o potrebama i olakšalo oblikovanje politika.
- **Potpora odgovoru područja mladih u Europi na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, širenje i promicanje uključivih pristupa i prakse u radu s mladima i osobama koje s njima rade koje bježe od rata u Ukrajini i organizacijama za rad s mladima u zemljama primateljicama koje su aktivno uključene u takve aktivnosti. Aktivnosti bi trebale biti u skladu s načelima rada s mladima, uključujući neformalno i međukulturno učenje, i doprinositi promicanju i razumijevanju ljudskih prava i demokracije te povećanju kapaciteta organizacija sudionica. Njihov cilj može biti pružanje jezične podrške, primjena i produbljivanje istraživanja, jačanje sinergija i komplementarnosti s organizacijama aktivnima u području mladih u Ukrajini, istraživanje dobre prakse u pružanju psihosocijalne podrške mladima i osobama koje rade s mladima izbjeglima iz Ukrajine te jačanje kapaciteta organizacija za rad s mladima u Ukrajini i u zemljama primateljicama itd.

U području sporta:

Prednost će imati partnerstva koja doprinose provedbi ključnih dokumenata politike, kao što su Plan rada EU-a u području sporta (2024. – 2027.)²³⁶ ili Preporuka Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje²³⁷. Posebni prioriteti u području sporta uključuju:

²³⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42020Y1204\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42020Y1204(01)).

²³⁷ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:HR:PDF>.

- **Poticanje zdravog načina života za sve:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će se baviti promicanjem zdravog načina života za sve, među ostalim informiranjem o prednostima zdravog i aktivnog životnog stila, provoditi Preporuku Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje i Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti, podupirati provedbu Europskog tjedna sporta, promicati bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost radi zdravlja, promicati sve aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost i promicati tradicionalne sportove i igre.
- **Promicanje integriteta i vrijednosti u sportu:** fokus projekata u okviru tog prioriteta uglavnom će biti borba protiv dopinga, namještanja utakmica i korupcije u sportu te dobro upravljanje u sportu.
- **Promicanje obrazovanja u sportu i putem sporta:** fokus projekata u okviru tog prioriteta uglavnom će biti podupiranje razvoja vještina u sportu, poticanje dvojne karijere sportaša, promicanje kvalitete treniranja i osoblja, korištenje mobilnosti kao sredstva za poboljšanje kvalifikacija i promicanje zapošljivosti putem sporta.

SURADNIČKA PARTNERSTVA

Primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje.

Njihov je cilj poticati razvoj, prenošenje i/ili provedbu inovativne prakse te provedbu zajedničkih inicijativa koje promiču suradnju, suradničko učenje i razmjenu iskustva na europskoj razini. Rezultati bi trebali biti višekratno iskoristivi, prenosivi, lako primjenjivi na široj razini i, ako je moguće, imati izraženu transdisciplinarnu dimenziju.

Očekuje se da se rezultati odabranih projekata podijele na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

Suradnička partnerstva povezana su s prioritetima i okvirima politika svakog sektora programa Erasmus+ na europskoj i nacionalnoj razini, a istodobno su usmjerena na stvaranje poticaja za međusektorsku i horizontalnu suradnju u tematskim područjima.

Ovisno o području predloženog projekta ili vrsti prijavitelja, suradničkim partnerstvima upravljaju ili **nacionalne agencije** ili **Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA)**. Više informacija o tome potražite u odjeljku „Gdje se prijaviti?” pod **KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI**.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ciljevi su suradničkih partnerstava:

- **povećavanje kvalitete rada, aktivnosti i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji inače nisu uključeni u okviru jednog sektora
- **jačanje kapaciteta organizacija** za transnacionalni i međusektorski rad
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete** u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- **omogućavanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja i novih pristupa proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA SURADNIČKO PARTNERSTVO?

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za suradnička partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije prihvatljivosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj/koordinator. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Da bi bila prihvatljiva, organizacija prijaviteljica/koordinatorica mora biti zakonito osnovana barem dvije godine prije roka za prijavu. Za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih koja prijavljuju europske nevladine organizacije i kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu
-------------------------------	---

	(EACEA) prijavitelj koordinator mora biti europska nevladina organizacija ²³⁸ aktivna u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih. Europsko tijelo/tajništvo europske nevladine organizacije prijavljuje se u njezino ime.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija²³⁹ sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili u bilo kojoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu u regijama 1 – 3 (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča) može sudjelovati u suradničkom partnerstvu²⁴⁰. Iznimka: organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije sa sjedištem u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu mogu sudjelovati kao koordinator projekta ili kao partnerska organizacija. Organizacije u trećim zemljama koje nisu pridružene programu ne mogu sudjelovati kao koordinatori projekta. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnim u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugim socioekonomskim sektorima, kao i organizacijama koje provode interdisciplinarnu aktivnost u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za savjetovanje i usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u suradnička partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje za proizvodnju relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta.
Sudjelovanje pridruženih partnerskih organizacija	Uz organizacije koje formalno sudjeluju u projektu (organizacije koordinatori i partnerske organizacije) u suradnička partnerstva mogu biti uključeni i drugi partneri iz javnog ili privatnog sektora koji pridonose provedbi pojedinih zadataka/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta. U okviru projekta programa Erasmus+ ti će se partneri zvati pridruženi partneri. Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju projektnim partnerima i ne dobivaju sredstva iz programa u okviru projekta. Međutim, kako bi se razumjela njihova uloga u partnerstvu i stvorila globalna slika o prijedlogu, njihovo sudjelovanje u projektu i različitim aktivnostima mora biti jasno opisano. Iznimka: organizacije iz Bjelarus i Rusije nisu prihvatljive za sudjelovanje kao pridruženi partneri.

²³⁸ Za potrebe ovog programa to su nevladine organizacije koje rade u okviru službeno priznate strukture koja se sastoji od europskog tijela/tajništva i najmanje dvije godine ima sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i nacionalnih organizacija/podružnica u najmanje devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.

Te nacionalne organizacije/podružnice moraju:

- imati dokazanu zakonsku vezu s europskim tijelom/tajništvom
- biti aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.

Stoga se europska nevladina organizacija mora sastojati od najmanje devet subjekata (europskog tijela/tajništva + osam nacionalnih organizacija/podružnica) sa sjedištem u devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.

Definiciju zakonske veze za potrebe programa Erasmus+ potražite u dijelu D ovog vodiča.

²³⁹ Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

²⁴⁰ Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja žele sudjelovati u suradničkom partnerstvu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Erasmus povelja u visokom obrazovanju nije potrebna za visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, ali morat će se obvezati na njezina načela.

Broj i profil organizacija sudionica	Suradničko partnerstvo je transnacionalni projekt i mora uključivati najmanje tri organizacije iz tri države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva trebaju se znati sve organizacije sudionice. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih: ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od ukupno 10 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner²⁴¹. Suradnička partnerstva u načelu podupiru suradnju organizacija sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Međutim, organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu (regije 1 – 3, osim Bjelarusu) mogu sudjelovati kao partneri (ne kao prijavitelji) ako njihovo sudjelovanje ima značajnu dodanu vrijednost za projekt i ako je ispunjen uvjet sudjelovanja najmanje triju organizacija iz tri države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Usmjerenost na prioritete	Da bi došla u obzir za financiranje, suradnička partnerstva moraju biti usmjerena na: barem jedan horizontalni prioritet i/ili barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe. Za projekte u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih kojima neizravno upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu“). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama. Za projekte u području sporta moguće se usmjeriti samo na jedan prioritet (horizontalni ili posebni).
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti suradničkog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu, bilo kao punopravni ili pridruženi partneri. Osim toga, ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: - Aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije²⁴², čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije. - Aktivnosti koje uključuju dijeljenje rezultata mogu se odvijati u drugim državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

²⁴¹ Taj se maksimalan broj odnosi na sve prijave za suradnička partnerstva podnesene nacionalnim agencijama za sva ta područja zajedno.

²⁴² Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

Trajanje projekta	Od 12 do 36 mjeseci. Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. Trajanje suradničkog partnerstva može se produljiti na opravdani zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili Izvršne agencije (uz uvjet da ukupno ne traje dulje od 36 mjeseci). U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Gdje se prijaviti?	Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija: • nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište. Za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije²⁴³: • Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. - Europske nevladine organizacije – identifikacijske oznake poziva: ▪ ERASMUS-EDU-2026-PCOOP-ENG0 (obrazovanje i osposobljavanje) ▪ ERASMUS-YOUTH-2026-PCOOP-ENG0 (mladi) Za partnerstva u području sporta: • Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA): - Sport – Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2026-SCP U svim slučajevima isti konzorcij partnera može predati samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku²⁴⁴.
Kad se prijaviti?	Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija²⁴⁵: • Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. rujna i 31. prosinca iste godine. Mogući dodatni rok u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija: • Nacionalne agencije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu organizirati drugi krug prijave, na koji će se također primjenjivati pravila utvrđena u ovom vodiču. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. • U slučaju organiziranja drugog kruga zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. kolovoza sljedeće godine.

²⁴³ Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u dijelu D ovog vodiča.

	Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije: • Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu). Za partnerstva u području sporta: • Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
--	---

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I ZA ODABIR

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt suradničkog partnerstva sastoji se od četiri faze, koje počinju i prije nego što se projektni prijedlog odabere za financiranje: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, formata i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Suradnička partnerstva mogu uključivati organizaciju aktivnosti transnacionalnog učenja, poučavanja i osposobljavanja za pojedince i skupine pojedinaca u mjeri u kojoj pridonose ostvarivanju ciljeva projekta. Oblik, svrha te vrsta i broj sudionika predloženih aktivnosti opisuju se i obrazlažu u projektnoj prijavi.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata suradničkog partnerstva.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je Strategija za uključivanje i raznolikost²⁴⁶ kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Suradnička partnerstva posebno su prikladna za to da rad na uključivosti i raznolikosti bude tema projekta u okviru kojeg se razrađuje uključiva praksa i metode u kojima se uzima u obzir raznolikost, u skladu s odgovarajućim prioritetom politike za aktivnost. Jednako tako, neovisno o temama njihovih projekata, organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

²⁴⁶ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna suradnička partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti koristi Europska platforma za školsko obrazovanje (uključujući eTwinning) ili platforma za obrazovanje odraslih EPALE. Izričito se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade.

Sudjelovanje i građanski angažman

U svim aktivnostima programa podupiru se sudjelovanje i aktivni angažman. Projekti suradničkog partnerstva trebali bi ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti; Osim toga, prijedlog će se smatrati vrlo relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost” – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu”, kako je najavila nacionalna agencija – U slučaju projekata koje europske nevladine organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih prijavljuju Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu: mjera u kojoj prijavitelj provodi aktivnosti koje podupiru provedbu politika EU-a u jednom od tih sektora. ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba ▪ prijedlog omogućuje stvaranje sinergija između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili potencijalno ima velik učinak na jedno ili više tih područja ▪ prijedlog je inovativan ▪ prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina

	▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: - plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta - projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva - u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete, praćenje i evaluaciju kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija - ako su za područje/područja organizacija sudionica dostupne internetske platforme i alati programa Erasmus+: mjera u kojoj se u okviru projekta koriste internetske platforme i alati programa Erasmus+, prema potrebi (Europska platforma za školsko obrazovanje, uključujući eTwinning, EPALE, Europski portal za mlade, Youthpass) za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključuje zelenu praksu ▪ projekt potiče sudjelovanje i građanski angažman ▪ u projektu su jasno opisani kvalitativni i kvantitativni pokazatelji koji su realistični, izvedivi i općenito pridonose kvaliteti projekta. Ako su u projektu predviđene aktivnosti osposobljavanja, poučavanja ili učenja: ▪ mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući profil i broj sudionika ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore u aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja ▪ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila, uključujući lokalne organizacije, dosadašnjeg iskustva u programu i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta ▪ za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije: konzorcij uključuje partnerske organizacije izvan europske nevladine organizacije koja se prijavljuje, čime se otvara za suradnju izvan nacionalnih organizacija/podružnica ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima. ▪ Ako je primjenjivo, mjera u kojoj uključenost organizacije sudionice iz treće zemlje koja nije pridružena programu donosi znatnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, organizacija sudionica iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će isključena iz projektnog prijedloga projekta u fazi ocjenjivanja).
Učinak (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata

	projekta u svakodnevni rad organizacija sudionica ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu ▪ očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije ▪ ako je relevantno, mjera u kojoj se u prijedlogu opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.
--	---

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 13 bodova²⁴⁷ za kategorije „relevantnost projekta” i „učinak”; 15 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe” i 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji”).

U slučaju kad dvije ili više prijava postignu jednak ukupan broj bodova (jednako rangirani prijedlozi), prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta”, a zatim za „učinak”.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Raspoloživa su tri unaprijed utvrđena jednokratna iznosa bespovratnih sredstava koja odgovaraju ukupnom iznosu bespovratnih sredstava za projekt: **120 000 EUR, 250 000 EUR i 400 000 EUR**. Prijavitelji biraju jedan od tri unaprijed određena iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Pri planiranju projekata organizacije prijaviteljice će, zajedno sa svojim projektnim partnerima, **morati odabrati najprimjereniji jednokratni iznos** za pokrivanje troškova njihovih projekata, i to na temelju svojih potreba i ciljeva.

U prijedlozima se moraju **opisati aktivnosti** za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s traženim jednokratnim iznosom i moraju biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Prijavitelj bi odabir jednokratnog iznosa trebao temeljiti na vlastitoj procjeni ukupnog troška projekta. Prijavitelji na temelju te procjene moraju **odabrati jednokratni iznos koji najbolje odgovara njihovim potrebama** i osigurati učinkovito korištenje sredstava i pridržavanje načela sufinanciranja (tj. očekuje se da će se projekti sufinancirati drugim izvorima financiranja, odnosno da će procijenjeni ukupni trošak projekta biti veći od zatraženog jednokratnog iznosa).

Ako imaju dvojbu između dva iznosa, prijavitelji mogu: a) smanjiti trošak svojeg projekta, npr. nalaženjem isplativijeg načina postizanja sličnih rezultata ili prilagođavanjem broja/opsega projektnih aktivnosti s obzirom na proračun; b) povećati opseg projekta, npr. nastojanjem da aktivnostima privuku veći broj sudionika, povećanjem broja aktivnosti ili ostvarivanjem dodatnih rezultata projekta.

Prikladnost broja, opsega i složenosti predloženih projektnih aktivnosti u odnosu na zatraženi iznos i ciljeve projekta bit će važni elementi ocjene kvalitete u skladu s gore opisanim kriterijima za dodjelu.

Opis projekta

²⁴⁷ Budući da se za ocjenu ove aktivnosti ne mogu koristiti decimale, minimalni broj bodova za te kriterije zaokružen je na sljedeći cijeli broj (npr. pola od 25 bodova je 12,5 pa je minimalni broj bodova koji treba uzeti u obzir 13).

Svaki projektni prijedlog mora sadržavati jasnu metodologiju upravljanja projektom (analiza potreba, plan rada, jasna raspodjela zadaća i sporazumi o suradnji među partnerima itd.). Prijavitelji bi trebali detaljno pročitati kriterije za dodjelu i uzeti u obzir sve elemente kriterija za dodjelu u projektnoj prijavi.

Prijavitelji trebaju u prijavi opisati svoj projektni prijedlog tako da ga podijele na „**radne pakete**”. Radni paket definira se kao skup aktivnosti koji doprinosi ostvarenju specifičnih ciljeva projekta.

Svaki projekt mora sadržavati poseban radni paket za upravljanje projektom i niz radnih paketa za provedbu (preporučuju se najviše četiri radna paketa za provedbu po projektu). Svaki radni paket za provedbu sastoji se od niza aktivnosti i mora imati jasan skup specifičnih ciljeva i očekivanih rezultata. Radni paket za upravljanje projektom obuhvaća praćenje, koordinaciju, komunikaciju, evaluaciju, upravljanje rizicima i druge aktivnosti potrebne za provedbu projekta. Za radni paket za upravljanje projektom može se dodijeliti najviše 20 % ukupnog proračuna projekta.

U procjeni tih zahtjeva primjenjuje se načelo razmjernosti: što je zatraženi iznos veći, to bi detaljnija i sveobuhvatnija trebala biti metodologija projekta.

Podugovaranje usluga dopušteno je ako ne obuhvaća ključne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U takvim slučajevima podugovorene zadaće i iznos proračuna predviđen za njih moraju biti jasno opisani u projektnoj prijavi, osim ako u prijavnom obrascu ne stoji drukčije.

Za projekte koji se podnose nacionalnim agencijama više smjernica o jednokratnim bespovratnim sredstvima koja se dodjeljuju u okviru partnerstava za suradnju dostupno je u Priručniku o modelu financiranja jednokratnim iznosima.

Uvjeti plaćanja

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava je da se sve aktivnosti završe u skladu s kriterijima kvalitete opisanim u projektnoj prijavi. Ako jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, dovršene su djelomično ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava mogu se primijeniti u fazi podnošenja završnog izvješća u slučaju loše, djelomične ili kasne provedbe, i to tako da se ne prihvate pojedinačni radni paketi ili aktivnosti ili tako da se ukupni iznos umani za paušalni postotak.

Procjena završnog izvješća temelji se na detaljnim opisima svih provedenih aktivnosti, kvantitativnim i kvalitativnim informacijama koje pokazuju razinu ostvarenja ciljeva projekta navedenih u prijavi i kvalitetu rezultata projekta objavljenih na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+.

MALA PARTNERSTVA

Mala partnerstva osmišljena su da bi se pristup programu proširio na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, organizacijama s manje iskustva i onima koje prvi put sudjeluju u programu jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje organizacija s manje organizacijskih kapaciteta. Format i ove aktivnosti mogu biti fleksibilni – moguća je kombinacija aktivnosti transnacionalnog i nacionalnog karaktera koje imaju europsku dimenziju – što će organizacijama na raspolaganje staviti više sredstava za približavanje osobama s manje mogućnosti. Mala partnerstva mogu doprinijeti i stvaranju i razvoju transnacionalnih mreža te poticanju sinergija s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim politikama i među njima.

CILJEVI AKTIVNOSTI

- **Privući i proširiti pristup programu za nove sudionike, organizacije s manje iskustva i male dionike.** Ova bi partnerstva trebala biti prvi korak za uspostavljanje suradnje među organizacijama na europskoj razini.
- **Poduprijeti uključivanje ciljnih skupina s manje mogućnosti.**
- **Poduprijeti aktivno europsko građanstvo i dovesti europsku dimenziju na lokalnu razinu.**

Osim toga, glavni ciljevi suradničkog partnerstva primjenjuju se i na mala partnerstva, proporcionalno opsegu i veličini svakog projekta:

- **povećavanje kvalitete rada i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji nisu sami po sebi uključeni u jedan sektor
- **jačanje kapaciteta organizacija** za transnacionalni i međusektorski rad
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta**
- **omogućavanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MALO PARTNERSTVO?

Kako bi imala pravo na dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+, mala partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mala partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije prihvatljivosti.

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih, organizacija se može prijaviti samo jednom po roku²⁴⁸.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija²⁴⁹ sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča) može sudjelovati u malom partnerstvu²⁵⁰. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, mala partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugih socioekonomskih sektora, kao i organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za savjetovanje i usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije).

²⁴⁹ Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

²⁵⁰ Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja žele sudjelovati u malom partnerstvu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE).

	Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u mala partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje.
Broj i profil organizacija sudionica	Malo partnerstvo transnacionalni je projekt i uključuje najmanje dvije organizacije iz dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva trebaju se znati sve organizacije sudionice. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih, ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od ukupno 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner²⁵¹.
Usmjerenost na prioritete	Da bi došla u obzir za financiranje, mala partnerstva moraju biti usmjerena na: • barem jedan horizontalni prioritet i/ili • barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe. Za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu”). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama. Za projekte u području sporta moguće se usmjeriti samo na jedan prioritet (horizontalni ili posebni).
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti malog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu. Osim toga, ako je to opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta, aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije²⁵², čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mjeseca. Trajanje se mora odabrati u fazi prijave, ovisno o ciljevima projekta i vrsti planiranih aktivnosti. U izvanrednim slučajevima trajanje malog partnerstva može se produljiti na zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.

²⁵¹ Taj se maksimalan broj odnosi na sve prijave za mala partnerstva u svim prihvatljivim područjima.

²⁵² Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

Gdje se prijaviti?	Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja: • nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište. Za mala partnerstva u području sporta: • Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2026-SSCP U oba slučaja isti konzorcij partnera može predati samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku²⁵³.
Kad se prijaviti?	Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja: Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. rujna i 31. prosinca iste godine. Mogući dodatni rok za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih: • nacionalne agencije mogu organizirati dodatni krug prijava za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih, a i na njega će se primjenjivati pravila iz ovog vodiča. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. • U slučaju organiziranja dodatnog kruga zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. kolovoza sljedeće godine. Za mala partnerstva u području sporta: • zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt malog partnerstva sastoji se od četiri faze koje počinju čak i prije nego što projektni prijedlog bude odabran za financiranje: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, formata i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)

- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Mala partnerstva mogu uključivati organizaciju aktivnosti transnacionalnog učenja, poučavanja i osposobljavanja za pojedince i skupine pojedinaca u mjeri u kojoj one pridonose ostvarivanju ciljeva projekta.

Za mala partnerstva u području sporta preporučuje se da se u prijedloge uključi najmanje jedan lokalni ili regionalni sportski klub.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata malih partnerstava.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je Strategija za uključivanje i raznolikost²⁵⁴ kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Mala partnerstva posebno su prikladna za to da rad na uključivosti i različitosti bude tema projekta u okviru kojeg se razrađuje uključiva praksa i metode u kojima se uzima u obzir raznolikost, u skladu s odgovarajućim prioritetom politike za aktivnost. Jednako tako, neovisno o temama njihovih projekata, organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna mala partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih koriste Europska platforma za školsko obrazovanje, eTwinning i platforma za obrazovanje odraslih EPAL za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Sudjelovanje i građanski angažman

U svim aktivnostima programa podupiru se sudjelovanje i aktivni angažman. Projekti malog partnerstva trebali bi ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I ZA ODABIR

²⁵⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>.

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Osim toga, prijedlog će se smatrati vrlo relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost” – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu”, kako je najavila nacionalna agencija ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a jačanjem kapaciteta organizacija za sudjelovanje u prekograničnoj suradnji i umrežavanju.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: – plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta – projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama. ○ Ako je primjenjivo: mjera u kojoj se u okviru projekta koriste internetske platforme programa Erasmus+ (Europska platforma za školsko obrazovanje, EPALE, Europski portal za mlade, platforma Strategije EU-a za mlade) kao alati za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključuje zelenu praksu ▪ projekt potiče sudjelovanje i građanski angažman
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju profila organizacija sudionica ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje djelotvorne mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama.
Učinak (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice

	te na širu zajednicu ▪ projektni prijedlog uključuje odgovarajući način za evaluaciju rezultata projekta ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.
--	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

U slučaju kad dvije ili više prijava postignu jednak ukupan broj bodova (jednako rangirani prijedlozi), prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta”, a zatim za „učinak”.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Postoje dva unaprijed određena jednokratna iznosa bespovratnih sredstava: **30 000 EUR i 60 000 EUR**. Prijavitelji biraju jedan od dva unaprijed određena iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Pri planiranju projekata organizacije prijaviteljice će, zajedno sa svojim projektnim partnerima, **morati odabrati najprimjereniji jednokratni iznos** za pokrivanje troškova njihovih projekata, i to na temelju svojih potreba i ciljeva.

U prijedlozima se moraju **opisati aktivnosti** za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s odabranim jednokratnim iznosom i moraju biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Prijavitelj bi odabir jednokratnog iznosa trebao temeljiti na vlastitoj procjeni ukupnog troška projekta. Prijavitelji na temelju te procjene moraju odabrati jednokratni iznos koji najbolje odgovara njihovim potrebama i osigurati učinkovito korištenje sredstava i pridržavanje načela sufinanciranja (tj. očekuje se da će se proračuni projekata sufinancirati drugim izvorima financiranja, odnosno da će procijenjeni ukupni trošak projekta biti veći od odabranog jednokratnog iznosa).

Ako imaju dvojbu između dva iznosa, prijavitelji mogu: a) smanjiti trošak svojeg projekta, npr. nalaženjem isplativijeg načina postizanja sličnih rezultata ili prilagođavanjem broja/opsega projektnih aktivnosti s obzirom na proračun; b) povećati opseg projekta, npr. nastojanjem da aktivnostima privuku veći broj sudionika, povećanjem broja aktivnosti ili postizanjem dodatnih rezultata projekta.

Prikladnost broja, opsega i složenosti predloženih projektnih aktivnosti u odnosu na odabrani iznos i njihova relevantnost za ciljeve projekta bit će važni elementi ocjene kvalitete u skladu s gore opisanim kriterijima za dodjelu.

Opis projekta

S obzirom na to da su mala partnerstva instrument za uključivanje i pristup programu novih sudionika i organizacija s manje iskustva, za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva u okviru ove aktivnosti traži se manje informacija, ali i dalje u skladu s Financijskom uredbom EU-a.

Prijavitelji bi trebali pažljivo pročitati kriterije za dodjelu i sve ih uključiti u projektnu prijavu. Prijedlog treba uključivati ciljeve projekta, predložene aktivnosti i očekivane rezultate, koji moraju biti koherentni i međusobno jasno povezani. U projektnom prijedlogu moraju se navesti i opisati planirane projektne aktivnosti i naznačiti dio bespovratnih sredstava dodijeljen za svaku od njih. Podugovaranje usluga dopušteno je ako ne obuhvaća ključne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U takvim slučajevima podugovorene zadaće i iznos koji im je dodijeljen moraju biti jasno opisani u projektnoj prijavi.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava je da se sve aktivnosti završe u skladu s kriterijima kvalitete opisanim u projektnoj prijavi. Ako jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, dovršene su djelomično ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava mogu se primijeniti u fazi podnošenja završnog izvješća u slučaju loše, djelomične ili kasne provedbe, i to tako da se ne prihvate pojedinačne aktivnosti ili tako da se ukupni iznos umanjuje za paušalni postotak.

Procjena završnog izvješća temelji se na detaljnim opisima svih provedenih aktivnosti, informacijama koje pokazuju razinu ostvarenja ciljeva projekta navedenih u prijavi i kvalitetu rezultata projekta objavljenih na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+.

EUROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠKOLA

Škole imaju glavnu ulogu u formiranju budućih generacija: stjecanju osnovnih vještina, učenju o Europskoj uniji i njezinim vrijednostima, aktivnom sudjelovanju u uključivim društvima i poticanju interesa za cjeloživotno učenje od malih nogu. U okviru prekograničnih projekata u školama se o europskim vrijednostima može poučavati ne samo kao o načelima nego i u praksi, kroz interakciju s vršnjacima i izlaganje novim situacijama i okruženjima.

Europska partnerstva za razvoj škola podupirat će strateške inovacije i razmjenu prakse među ključnim akterima u sustavima odgoja i općeg obrazovanja: školskim tijelima, koordinacijskim tijelima, školama na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini te drugim dionicima, kao što su udruženja učitelja i nastavnika. Ta će aktivnost pomoći školskim tijelima da utvrde i prenesu najbolje strategije u ključnim područjima kao što su poticanje trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, povećanje privlačnosti zanimanja u nastavi i općenito poboljšanje kvalitete poučavanja i osposobljavanja. U projektima će se testirati i integrirati inovativne metode poučavanja i kurikulume, na primjer u području osnovnih vještina, učenja jezika, europskih vrijednosti, građanskog obrazovanja i učenja o EU-u.

Poziv na uspostavu europskih partnerstava za razvoj škola temelji se na političkom okviru europskog prostora obrazovanja²⁵⁵ i Unije vještina²⁵⁶. Partnerstva će doprinosti provedbi preporuka o politikama donesenih u kontekstu europskog prostora obrazovanja, posebno Preporuke Vijeća „Europa u pokretu” – mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja za sve²⁵⁷.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je europskih partnerstava za razvoj škola potaknuti bolju prekograničnu suradnju i mobilnost među školama u cijeloj Europi.

Konkretno, njihova je svrha:

- poboljšati kvalitetu učenja i poučavanja u školama kroz europsku suradnju
- ojačati institucionalne kapacitete i strukture potrebne za proširenje mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja u odgoju i općem obrazovanju, posebno stvaranjem sinergija s mogućnostima koje se nude u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+
- potaknuti inovacije u praksi, postupcima i politikama u području odgoja i općeg obrazovanja primjenom rezultata i iskustva iz uspješnih transnacionalnih projekata i proširenjem njihova učinka izvan partnerskih organizacija u projektu.

KOJE AKTIVNOSTI MOGU PROVODITI EUROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠKOLA?

Europska partnerstva za razvoj škola mogu sastaviti svoj plan rada odabirom niza zadaća u dvije kategorije:

1. Poboljšanje kvalitete učenja i poučavanja u školama:

- **inovativno poučavanje i učenje:** osmišljavanje i testiranje inovativnih aktivnosti učenja i metoda poučavanja (uključujući neformalne i informalne pristupe) s fokusom na temama povezanim s prioritetima politike EU-a u sektoru odgoja i općeg obrazovanja, uključujući osnovne vještine, učenje o EU-u, aktivno građanstvo i vrijednosti EU-a te aktivnosti na jeziku koji nije jezik školovanja (*Content and Language Integrated Learning* – CLIL). Takve aktivnosti treba testirati više puta tijekom projekta kako bi se utvrdila njihova učinkovitost i primjenjivost u različitim kontekstima
- **suradničko poučavanje:** zajednička priprema nastavnog sadržaja i zajednička nastava koju drži nastavno osoblje iz različitih zemalja. Pripremljeni sadržaj mora se koristiti više puta tijekom projekta kako bi se stvorila trajna

²⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0625>

²⁵⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr

²⁵⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403364

suradnja nastavnog osoblja iz različitih zemalja. Mogu se uključiti i virtualne nastavne aktivnosti, no da bi se osigurala izravna suradnja barem neke od provedenih suradničkih nastavnih aktivnosti moraju se fizički odvijati u više škola uključenih u partnerstvo

- **uzajamno učenje i mentorstvo:** osmišljavanje i testiranje aktivnosti uzajamnog učenja, aktivnosti praćenja rada i mentorstva u kojima sudjeluje nastavno osoblje, ravnatelj škole i oblikovatelj politika iz različitih zemalja. Fokus aktivnosti trebao bi biti na pripremi nastavnog sadržaja ili prenošenju uspješne prakse upravljanja školama
- **organiziranje zamjena za nastavno osoblje i upravljanje resursima:** razvoj i koordinacija mehanizama za objedinjavanje nastavnih materijala i lakše pronalaženje zamjene za nastavno osoblje na lokalnoj ili regionalnoj razini, među ostalim tijekom razdoblja mobilnosti u svrhu učenja.

2. Jačanje kapaciteta za prekograničnu suradnju u odgoju i općem obrazovanju:

- **strukture podrške i stručno znanje:** podrška u provedbi transnacionalnih aktivnosti u odgoju i općem obrazovanju imenovanjem posebnih koordinatora za mobilnost i kontaktnih točaka te uspostavljanjem međunarodnih ureda ili sličnih usluga podrške koje omogućuju objedinjavanje resursa na lokalnoj ili regionalnoj razini. Prema potrebi, razvoj posebnih mehanizama podrške za uključivanje sudionika s manje mogućnosti u transnacionalne projekte i osiguravanje posebnog osposobljavanja školskog osoblja.
- **promicanje prekograničnih aktivnosti:** standardiziranje postupaka za provedbu prekograničnih aktivnosti u odgoju i općem obrazovanju, integriranje europskih i nacionalnih standarda kvalitete za mobilnost u svrhu učenja školskog osoblja i učenika u svakodnevnu praksu škole, identificiranje administrativnih prepreka i rad na njihovom uklanjanju, informiranje ravnatelja škole, oblikovatelja politika i drugih stručnjaka o mogućnostima i prednostima prekogranične mobilnosti u svrhu učenja i suradnje
- **testiranje razdoblja za mobilnost:** određivanje razdoblja u trajanju od jednog ili više tjedana u školskoj godini u kojem bi slanje i primanje nastavnog osoblja i učenika u okviru aktivnosti prekogranične mobilnosti trebalo biti rutinski dio svakodnevnog rada škole, pri čemu se vodi računa o redovnom školskom rasporedu i praznicima. Identificiranje prakse upravljanja i poučavanja koja povećava ili smanjuje mogućnost da određeno razdoblje za mobilnost protekne uspješno i testiranje i prenošenje najboljih rješenja.
- **Priznavanje ishoda učenja:** identificiranje najbolje prakse za priznavanje ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (uključujući automatsko priznavanje, kad je to moguće) i njihovo što šire prenošenje u sustav odgoja i općeg obrazovanja. Promicanje uspostave sporazuma o prekograničnom priznavanju, memoranduma o razumijevanju i drugih mehanizama za održivu suradnju u području priznavanja
- **priznavanje rada na projektu:** identificiranje i prenošenje najboljih primjera iz prakse za priznavanje rada na projektu koji obavlja školsko osoblje kako bi se omogućila održiva i visokokvalitetna provedba prekogranične suradnje
- **jačanje kapaciteta osposobljavanjem ravnatelja škole i školskog osoblja:** razvoj internog stručnog znanja za osposobljavanje školskog osoblja, uključujući vještine osmišljavanja projekata i upravljanja njima, osposobljavanje učitelja i nastavnika koji prate učenike u inozemstvu ili mentoriranje mobilnih učenika na daljinu, osposobljavanje učenika koji sudjeluju u aktivnostima mobilnosti prije odlaska itd. Početna faza može uključivati vanjsko stručno znanje za jačanje internih kapaciteta (tj. za edukaciju za predavače). Međutim, treba dokazati da se u okviru projekta te prednosti mogu višestruko iskoristiti tako što će osoblje organizacija sudionica samostalno provoditi to osposobljavanje.

Putni troškovi i aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja u okviru europskih partnerstava za razvoj škole

Prihvatljivi troškovi projekta uključuju sve troškove povezane s provedbom navedenih aktivnosti, uključujući putne troškove za sastanke projektnih partnera, testiranje određenih programa učenja, metode zajedničkog poučavanja, osposobljavanje osoblja itd.

S druge strane, pojam „aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja u okviru programa Erasmus+” jasno je definiran u poglavlju „Mobilnost za učenike i osoblje u području odgoja i općeg obrazovanja” i odnosi se na obrazovne, strateške, transnacionalne i strukturirane (dokumentirane) aktivnosti mobilnosti. Stoga bi mobilnost u svrhu učenja trebalo razlikovati od drugih razloga za putovanje u inozemstvo u okviru Erasmus+ projekta.

Europska partnerstva za razvoj škola ne mogu sustavno replicirati iste vrste aktivnosti koje se financiraju u okviru ključne aktivnosti 1, ali u nekim slučajevima mogu provoditi oblike aktivnosti koje su im slične ako su te aktivnosti sastavni dio prethodno navedenih zadataka projekta.

Kako bi se dodatno povećali rezultati projekata i proširila uspješna praksa za poboljšanje mobilnosti u svrhu učenja (npr. uključivanjem većeg broja škola i sudionika), europska partnerstva za razvoj škola trebala bi stvarati sinergije s projektima mobilnosti u okviru ključne aktivnosti 1, a posebno s programom akreditacije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Organizacija prijaviteljica (koordinator) mora biti lokalno ili regionalno školsko tijelo ili koordinacijsko tijelo za škole sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Organizacija prijaviteljica prijavljuje u ime svih organizacija sudionica. Organizacija može koordinirati samo jednu prijavu po roku za prijavu.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Sljedeće vrste organizacija mogu sudjelovati kao partneri²⁵⁸: ▪ odgojno-obrazovne ustanove koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje ▪ lokalna i regionalna školska tijela ili koordinacijska tijela za škole ▪ udruženja učitelja i nastavnika, ravnatelja škola i školskog osoblja, udruženja roditelja i drugi dionici u sustavu odgoja i općeg obrazovanja. Partnerske organizacije moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Broj i profil organizacija sudionica	Svako partnerstvo mora uključivati najmanje šest organizacija sudionica. U zemlji organizacije prijaviteljice i u barem još jednoj zemlji moraju biti uključene sljedeće organizacije: najmanje jedno lokalno ili regionalno školsko tijelo ili koordinacijsko tijelo škole; najmanje dvije škole koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj ili srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

²⁵⁸ Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije. Ista definicija prihvatljivih lokalnih i regionalnih školskih tijela primjenjivat će se na koordinate projektata i projektne partnere. Nacionalno tijelo može odlučiti da neće definirati prihvatljive organizacije u okviru treće točke ako u nacionalnom sustavu odgoja i općeg obrazovanja ne postoje relevantne organizacije.

Prihvatljive aktivnosti	Popis prihvatljivih aktivnosti nalazi se u odjeljku „Koje aktivnosti mogu provoditi europska partnerstva za razvoj škola?“. Da bi bili prihvatljivi, projekti moraju provoditi najmanje tri zadaće, uključujući najmanje jednu iz svake od sljedeće dvije kategorije: „Poboljšanje kvalitete učenja i poučavanja u školama” i „Internacionalizacija i jačanje kapaciteta u odgoju i općem obrazovanju”.
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve projektne aktivnosti moraju se odvijati u zemljama organizacija sudionica. Osim toga, ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: ▪ Aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije ako se organiziraju u instituciji EU-a ili s njom u suradnji²⁵⁹, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije. ▪ Aktivnosti koje uključuju dijeljenje rezultata mogu se odvijati i u drugim državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 9. travnja u 12:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu). Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni rok. U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Za dodatni rok zahtjevi se predaju do 1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datum početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: 1. listopada iste godine ▪ 2. krug (ako je otvoren): između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	36 mjeseci

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I ZA ODABIR

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i pondera navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od četiri kategorije kriterija za dodjelu²⁶⁰.

Relevantnost	Mjera u kojoj prijedlog ispunjava sljedeće kriterije:
---------------------	---

²⁵⁹ Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourg i Strasbourgu. Popis institucija EU-a dostupan je na https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_hr.

²⁶⁰ Decimale se neće koristiti. Zahtijevani minimum zaokružiti će se prema potrebi, npr. polovina od 25 bodova iznosi 12,5, pa će minimalni rezultat za taj kriterij biti 13 bodova.

(najviše 15 bodova)	▪ Relevantnost za ciljeve aktivnosti: prijedlog doprinosi ciljevima europskih partnerstava za razvoj škola ▪ Analiza potreba: prijava se temelji na sveobuhvatnoj analizi potreba i izazova u sustavima odgoja i općeg obrazovanja zemalja/regija sudionica ▪ Europska dodana vrijednost: prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji ▪ Vrijednosti EU-a: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije
Kvaliteta projektnog plana (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ispunjava sljedeće kriterije: ▪ Radni paketi: – predložena metodologija je jasna, primjerena i izvediva – plan rada projekta je koherentan, jasan, potpun i djelotvoran ▪ Praćenje: u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete, praćenje i nadzor kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Izrada proračuna: projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti i partneru dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Uključivost i raznolikost: aktivnosti su pristupačne i uključive ▪ Digitalne tehnologije: projekt uključuje korištenje digitalnih alata, kao što je Europska platforma za školsko obrazovanje (uključujući eTwinning) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija. ▪ Okolišna održivost: projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključuje zelenu praksu ▪ Sudjelovanje i građanski angažman: projekt potiče sudjelovanje i građanski angažman
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ispunjava sljedeće kriterije: ▪ Koordinator projekta: organizacija koordinatorica ima odgovarajuće stručno znanje, resurse i ulogu u obrazovnom sustavu za uspješno vođenje projekta ▪ Sastav partnerstva: – tijela partnerskih škola imaju komplementarno iskustvo, potrebe i uloge u obrazovnom sustavu – partnerske škole imaju jasnu i proporcionalnu ulogu u projektu – partnerske škole dovoljno su raznolike u smislu njihova iskustva u prekograničnoj mobilnosti i suradnji – veličina i opseg partnerstva primjereni su za postizanje planiranih rezultata projekta ▪ Dodjela zadaća: predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i kontinuirano aktivno sudjelovanje svih organizacija sudionica, a posebno koordinacijskih tijela i tijela partnerskih škola ▪ Komplementarnost: prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode, posebno Erasmus akreditacije u ključnoj aktivnosti 1 ▪ Komunikacija i koordinacija: projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima.

Učinak (najviše 35 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ispunjava sljedeće kriterije: ▪ Rezultati projekta: u projektnom prijedlogu jasno su opisana poboljšanja u praksi, politikama i postupcima školskih tijela i škola kao rezultat projekta ▪ Praćenje rezultata projekta: u prijedlogu se jasno navode etape provedbe te kvalitativni i kvantitativni pokazatelji kojima se dokazuje da su planirana poboljšanja ostvarena ▪ Praćenje učinka: u prijedlogu su jasno navedeni kvalitativni i kvantitativni pokazatelji za praćenje učinka rezultata projekta ▪ Dugoročne posljedice: – projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacija sudionica – projekt uključuje jasan plan i pripremu za daljnje korištenje rezultata nakon njegove provedbe ▪ Prenosivi rezultati: planirani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini ▪ Objava rezultata: projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.
---	---

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Svatom odabranom projektu jednokratno će se dodijeliti bespovratna sredstva u iznosu od **400 000 EUR**.

Prijedlozi moraju sadržavati opis aktivnosti za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s tim jednokratnim iznosom i biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Opis projekta

Svaki projektni prijedlog mora sadržavati jasnu **metodologiju upravljanja projektom** (analiza potreba, plan rada, raspodjela zadaća i sporazumi o suradnji među partnerima itd.). Prijavitelji bi trebali pažljivo pročitati kriterije za dodjelu i sve ih uključiti u projektnu prijavu.

Prijavitelji trebaju u prijavi opisati svoj projektni prijedlog tako da ga podijele na „**radne pakete**”. Svako partnerstvo može uključivati najviše 12 radnih paketa: jedan obvezni radni paket za upravljanje projektom, jedan obvezni radni paket za planiranje dugoročnog učinka projekta i tri do deset radnih paketa za provedbu. Svaki radni paket za provedbu sastoji se od niza aktivnosti koje vode do ostvarenja jedne od zadaća opisanih u odjeljku „Koje aktivnosti mogu provoditi europska partnerstva za razvoj škola?”

Radni paket za upravljanje projektom obuhvaća praćenje, koordinaciju, komunikaciju, evaluaciju, upravljanje rizicima i druge aktivnosti potrebne za provedbu projekta. Za radni paket za upravljanje projektom može se dodijeliti najviše 20 % ukupnog proračuna projekta.

Podugovaranje usluga dopušteno je ako ne obuhvaća ključne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U takvim slučajevima podugovorene zadaće i iznos proračuna predviđen za njih moraju biti jasno opisani u projektnoj prijavi.

Uvjeti plaćanja

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava je da se sve aktivnosti završe u skladu s kriterijima kvalitete opisanima u projektnoj prijavi. Ako jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, dovršene su djelomično ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava mogu se primijeniti u fazi podnošenja

završnog izvješća u slučaju loše, djelomične ili kasne provedbe, i to tako da se ne prihvate pojedinačni radni paketi ili aktivnosti ili tako da se ukupni iznos umanja za paušalni postotak.

Procjena završnog izvješća temelji se na detaljnim opisima svih provedenih aktivnosti, kvantitativnim i kvalitativnim informacijama koje pokazuju razinu ostvarenja ciljeva projekta navedenih u prijavi i kvalitetu rezultata projekta.

PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST?

Partnerstva za izvrsnost podupiru projekte koji su dugoročno održivi i sljedeće aktivnosti:

- centri strukovne izvrsnosti
- Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+
- aktivnosti Erasmus Mundus:
 - Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus
 - mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI

Cilj je da centri strukovne izvrsnosti (CoVE) pokreću reforme u sektoru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) pružanjem visokokvalitetnih vještina i kompetencija koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti kako bi se zadovoljile potrebe inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva i pridonijelo rješavanju otvorenih pitanja u ključnim sektorima gospodarstva.

Glavni je cilj uspostaviti transnacionalne mreže suradnje koje okupljaju lokalne i regionalne dionike SOO-a (ustanove za SOO, poduzeća, socijalne partnere, tijela vlasti, visoka učilišta, istraživačke institute itd.) u jaka i široka partnerstva radi stvaranja sveobuhvatnih ekosustava vještina za inovacije, regionalni razvoj i socijalno uključivanje.

Inicijativa se temelji na pristupu strukovnoj izvrsnosti po načelu „odozdo prema gore“, čime se ustanovama za SOO omogućuje da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama u njihovu kontekstu koji su utvrdili projektni partneri. Komplementarna je s drugim inicijativama iz Pakta za vještine i provodi se u sinergiji s njima.

Provedba pristupa strukovne izvrsnosti ima istaknuto mjesto u cjelokupnoj politici EU-a o vještinama i SOO-u utvrđenoj u Uniji vještina, europskom prostoru obrazovanja, Preporuci Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju iz 2020. te Deklaraciji iz Osnabrücka i njezinoj sljednici, Deklaraciji iz Herninga. Inicijativa za centre strukovne izvrsnosti temelji se na europskom stupu socijalnih prava, europskom zelenom planu i novoj digitalnoj strategiji te podupire industrijsku strategiju i strategiju za MSP-ove, Preporuku Vijeća „Europa u pokretu“ – mobilnost u svrhu učenja za sve, Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a i Plan za čistu industriju.

Unija vještina²⁶¹ je inicijativa kojoj je cilj ulagati u ljude radi konkurentnosti Europske unije, kojoj su njihove vještine potrebne da bi se mogla nositi sa svime što joj predstoji i ostati konkurentna. Cilj je te inicijative poboljšati kvalitetu obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja, a centri strukovne izvrsnosti mogu doprinijeti Uniji vještina i predstojećoj strategiji za SOO, među ostalim putem javno-privatnih partnerstava, proširiti korištenje mikrokvalifikacija itd.

Tom se inicijativom uvodi i europska dimenzija strukovne izvrsnosti podupiranjem provedbe politike EU-a o SOO-u i aktivnosti dogovorenih s državama članicama, socijalnim partnerima i pružateljima SOO-a.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Glavni je cilj inicijative za centre strukovne izvrsnosti uspostaviti i razviti transnacionalne mreže suradnje koje okupljaju lokalne i regionalne dionike SOO-a (ustanove za SOO, poduzeća i druge poslodavce, socijalne partnere, tijela vlasti, visoka učilišta, istraživačke institute itd.) u jaka i široka javno-privatna partnerstva radi stvaranja sveobuhvatnih ekosustava vještina za inovacije, regionalni razvoj i socijalno uključivanje te podupiranja konkurentnosti Europe.

Partnerstva nastoje ostvariti sljedeće ciljeve:

- pružanjem fleksibilnog SOO-a usmjerenog na učenika osigurati visokokvalitetne vještine koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti radi brzog ispunjavanja potreba inovativnog, uključivog, konkurentnog i održivog gospodarstva, kao i društvenih potreba
- podupirati i pokretati lokalni i regionalni razvoj, inovacije i socijalno uključivanje
- doprinijeti uzlaznoj konvergenciji izvrsnosti u području SOO-a, povećati kvalitetu SOO-a na razini sustava u sve više zemalja
- omogućiti da se proizvodi i rezultati iskoriste i ostvare učinak i izvan partnerskih organizacija u projektu i nakon njegova završetka.

OPSEG AKTIVNOSTI

²⁶¹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr

Očekuje se da će centri strukovne izvrsnosti razviti inovativnu praksu u području SOO-a, npr. za korištenje digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, pridonijeti privlačnosti i uključivanju SOO-a te primijenjenom istraživanju i inovacijama, olakšati mobilnost i naukovanje te profesionalni razvoj nastavnika i predavača, surađivati na zajedničkom pružanju SOO-a, uključujući mikrokvalifikacije itd.

Koncept strukovne izvrsnosti koji provode centri strukovne izvrsnosti karakterizira cjelovit pristup usmjeren na učenika, u kojem SOO:

- čini sastavni dio **ekosustava vještina**²⁶², koji pridonosi regionalnom razvoju²⁶³, inovacijama²⁶⁴, strategijama pametne specijalizacije²⁶⁵ i klastera²⁶⁶ te specifičnim lancima vrijednosti i industrijskim ekosustavima
- predstavlja dio **trokuta znanja**²⁶⁷, u okviru kojeg se blisko surađuje s drugim sektorima obrazovanja i osposobljavanja, znanstvenom zajednicom i poduzećima
- omogućuje učenicima stjecanje **strukovnih** (specifičnih za radno mjesto) i **ključnih kompetencija**²⁶⁸ pružanjem visokokvalitetnog obrazovanja koje se temelji na osiguravanju kvalitete
- razvija **inovativne oblike partnerstva**²⁶⁹ s poslovnim svijetom i podupire se kontinuiranim stručnim usavršavanjem nastavnog i nenastavnog osoblja, inovativnim pedagoškim metodama te strategijama mobilnosti učenika i osoblja i internacionalizacije SOO-a.

Centri strukovne izvrsnosti funkcioniraju na dvije razine:

1. **na nacionalnoj razini**, uz sudjelovanje širokog spektra lokalnih i regionalnih dionika, stvarajući ekosustave vještina za lokalnu inovaciju, regionalni razvoj i socijalno uključivanje, u suradnji s centrima strukovne izvrsnosti u drugim zemljama putem međunarodnih mreža za suradnju
2. **na transnacionalnoj razini**, okupljanjem centara strukovne izvrsnosti koji dijele interes za:
 - specifične sektore²⁷⁰ ili industrijske ekosustave²⁷¹
 - inovativne pristupe za suočavanje s gospodarskim i društvenim izazovima (npr. klimatske promjene, digitalizacija, umjetna inteligencija, ciljevi održivog razvoja²⁷², integracija migranata i skupina u nepovoljnom položaju, usavršavanje niskokvalificiranih osoba) ili
 - inovativne pristupe za povećanje dosega, kvalitete i djelotvornosti postojećih centara strukovne izvrsnosti.

²⁶² **Ekosustavi vještina** definiraju se kao regionalne ili sektorske socijalne formacije u kojima se ljudska sposobnost razvija i primjenjuje u produktivne svrhe (Finegold 1999.). Njihovi su osnovni elementi poslovna okruženja i s njima povezani poslovni modeli, institucijski okviri / okviri politika, načini angažiranja radne snage, struktura radnih mjesta te razina vještina i sustavi za njihovo formiranje (Buchanan i dr., 2001.). Vidjeti [A guide to the skill ecosystem approach to workforce development](#).

²⁶³ **Politika regionalnog razvoja – regionalni razvoj** je širok pojam koji se može tumačiti kao opća tendencija smanjenja regionalnih nejednakosti podupiranjem gospodarskih aktivnosti (koje pospješuju zapošljavanje i prosperitet) u regijama.

²⁶⁴ **Inovacija** je uvođenje novog ili znatno poboljšanog proizvoda (robe ili usluge) ili postupka, nove marketinške metode ili nove organizacijske metode u poslovnoj praksi, organizaciji radnog mjesta ili vanjskih odnosa.

²⁶⁵ **Pametna specijalizacija** je lokalizirani pristup u kojem se utvrđivanje strateških područja za intervenciju temelji na analizi prednosti i potencijala gospodarstva i na tzv. procesu poduzetničkog otkrivanja, uz sudjelovanje širokog spektra dionika. U pitanju je otvoreni pristup koji podržava široko poimanje inovacija.

²⁶⁶ Industrijski **klasteri** su grupe specijaliziranih poduzeća, često MSP-ova, i drugih povezanih subjekata koji pružaju potporu na lokaciji, koji blisko surađuju. U Europi postoji oko 3000 specijaliziranih klastera. U obnovljenoj industrijskoj politici EU-a klasteri su prepoznati kao moćan alat kojim se potiču industrijske inovacije. Vidjeti [Europsku platformu za suradnju klastera](#) (ECCP).

²⁶⁷ Vidjeti [Obrazovanje u trokutu znanja](#).

²⁶⁸ Kako je definirano u [Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama](#) za cjeloživotno učenje.

²⁶⁹ Vidjeti rad Europske zaklade za osposobljavanje o [javno-privatnim partnerstvima za uključivi razvoj vještina](#).

²⁷⁰ Vidjeti npr. rad [Europskog partnerstva za inovacije u poljoprivredi \(EIP-AGRI\)](#) na poticanju konkurentnosti i održivosti poljoprivrede i šumarstva.

²⁷¹ Vidjeti 14 industrijskih ekosustava kako su opisani u [Komunikaciji Komisije o ažuriranju nove industrijske strategije za 2020.](#) i SWD(2021) 351, [Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu za 2021.](#)

²⁷² Vidjeti Berlinsku deklaraciju o [obrazovanju za održivi razvoj](#).

Stoga će se u okviru ovog poziva podupirati projekti koji okupljaju lokalne ili regionalne partnere iz raznih zemljama koji razvijaju niz aktivnosti u okviru tri klastera: 1. poučavanje i učenje, 2. suradnja i partnerstva i 3. upravljanje i financiranje.

Kad god je to relevantno, u centrima strukovne izvrsnosti treba primjenjivati instrumente i alate²⁷³ na razini EU-a. Na primjer, pri izdavanju mikrokvalifikacije u kojoj se opisuju vještine ili ishodi učenja postignuti u kontekstu formalnog, neformalnog ili informalnog učenja, projekti moraju biti u skladu s europskim pristupom mikrokvalifikacijama, što se odnosi na: zajedničku definiciju, standardne elemente za opis mikrokvalifikacije i načela za osmišljavanje i izdavanje mikrokvalifikacija. Ako korisnici žele izdati mikrokvalifikacije u digitalnom obliku, pozivaju se da razmotre upotrebu alata EU-a za europske digitalne vjerodajnice za učenje.

Projekti moraju obuhvaćati izradu **dugoročnog akcijskog plana** za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja i ključnih dionika na tržištu rada, na odgovarajućoj razini. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost.

Iako inicijativa za centre strukovne izvrsnosti u okviru programa Erasmus+ promiče europsku dimenziju izvrsnosti u području SOO-a, **politika EU-a o izvrsnosti u području SOO-a ima i međunarodnu dimenziju**, koju podupire **Europska zaklada za osposobljavanje** (ETF). ETF je izradio alat za samoprocjenu (ISATCOVE) i koncept oznake izvrsnosti te pruža usluge potpore organizacijama zainteresiranim za strukovnu izvrsnost.

Informacije o već financiranim centrima strukovne izvrsnosti potražite na portalu *EU Funding & Tenders* i stranicama Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje²⁷⁴. Informacije o već financiranim projektima u okviru Plana dostupne su na posebnim internetskim stranicama²⁷⁵.

²⁷³ Kao što su EQF, EQAVET, Preporuka Vijeća o Europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja, Preporuka Vijeća o ključnim kompetencijama itd.

²⁷⁴ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25692&langId=en>;
<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25693&langId=en>; <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26252&langId=en>;
<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26951&langId=en>.

²⁷⁵ https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/blueprint-sectoral-cooperation-skills_en.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za centre strukovne izvrsnosti moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) - imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu - biti aktivni u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu. Sudjelovati mogu i organizacije aktivne u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u regijama 1 – 3, i to kao korisnik ili povezani subjekt, ali ne kao koordinator. Organizacije iz drugih trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati kao pridruženi partneri. Iznimka: organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije sudionice mogu npr. biti (otvoren popis): - pružatelji SOO-a - predstavničke organizacije pružatelja SOO-a - organizacije koje predstavljaju poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor - nacionalna/regionalna tijela nadležna za kvalifikacije - znanstveni instituti - agencije za inovacije - tijela za regionalni razvoj - međunarodne organizacije aktivne u području SOO-a.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	U partnerstvo mora biti uključeno najmanje 8 prijavitelja (korisnika) iz najmanje 4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. Svaka od tih država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programa mora uključivati: a) najmanje jednu organizaciju koja predstavlja poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor i b) najmanje jednog pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (na sekundarnoj i/ili tercijarnoj razini). Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u minimalni sastav konzorcija. Oni ne mogu biti organizacija koordinatorica. sve organizacije koordinatorice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. I organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 mogu sudjelovati kao korisnici ili povezani subjekti ako njihovo sudjelovanje donosi znatnu dodanu vrijednost projektu. Organizacije iz drugih trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati kao pridruženi partneri. Iznimka: organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Prihvatljive aktivnosti	Prijavitelj mora obuhvatiti tri klastera aktivnosti (navesti pojedinosti o konkretnim projektnim aktivnostima i rezultatima). Za svaki klaster treba odabrati minimalni broj aktivnosti s ovog popisa: ▪ najmanje 4 aktivnosti u okviru 1. klastera – poučavanje i učenje ▪ najmanje 3 aktivnosti u okviru 2. klastera – suradnja i partnerstva ▪ najmanje 2 aktivnosti u okviru 3. klastera – upravljanje i financiranje. Klasteri su opisani u odjeljku „Uspostava projekta”.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivoj zemlji (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-PEX-COVE. Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu <i>EU Funding & Tenders</i>.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. rujna u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

U projektima se mogu provoditi aktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na bilo kojoj razini od 3 do 8 prema Europskom kvalifikacijskom okviru, uključujući srednjoškolski odgoj i obrazovanje, obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja i tercijarno obrazovanje (sveučilišta za primijenjene znanosti, veleučilišta itd.). Međutim, prijave bi trebale biti **uglavnom usmjerene na razine 3 – 5 EQF-a** i ne bi trebale uključivati samo aktivnosti namijenjene polaznicima na tercijarnoj razini (razine 6 – 8 EQF-a). Aktivnosti koje se odnose na razine 6 – 8 EQF-a trebale bi uključivati naglašenu komponentu učenja temeljenog na radu.

Centri strukovne izvrsnosti imaju **sustavan pristup** s kojim ustanove za SOO aktivno doprinose „**ekosustavu vještina**” u suradnji sa širokim spektrom drugih lokalnih/regionalnih partnera. Očekuje se da rad centara strukovne izvrsnosti obuhvaća više od pružanja kvalitetne strukovne kvalifikacije.

U nastavku se nalazi popis uobičajenih aktivnosti koje pružaju centri strukovne izvrsnosti. Ciljevi projekata ostvaruju se polazeći od kombinacije tih aktivnosti (niže navedene točke su indikativni primjeri mogućeg postupanja u okviru svake aktivnosti)²⁷⁶.

Od prijavitelja se očekuje da pri osmišljavanju projekta opišu kako aktivnosti iz projektnog prijedloga dopunjuju i/ili stvaraju sinergije i omogućuju izbjegavanje preklapanja s projektima centara strukovne izvrsnosti koji su već u tijeku te s drugim relevantnim planovima, akademijama za industriju s nultom neto stopom emisija i drugim akademijama za vještine.

²⁷⁶ Mogu se dopuniti drugim aktivnostima koje dogovore partneri.

Opis klastera:

1. klaster – poučavanje i učenje

Aktivnost 1. Pružanje polaznicima **vještina koje su relevantne za tržište rada**:

- usklađivanje ponude vještina s mogućnostima za zapošljavanje, uzimajući u obzir i aktivnosti koje se provode u okviru sektorskog plana²⁷⁷, akademija za industriju s nultom neto stopom emisija, akademija za vještine, postojećih centara strukovne izvrsnosti u okviru programa Erasmus+, ako je relevantno i dostupno
- usmjeravanjem na **tehničke vještine, uključujući predmete u području STEM-a**²⁷⁸ i **ključne kompetencije**²⁷⁹
- predviđanjem budućih potreba za vještinama primjenom djelotvornih sredstava za brzo utvrđivanje promjenjivih potreba tržišta rada²⁸⁰, posebno na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, uzimajući u obzir i rad u okviru sektorskih planova²⁸¹, akademija za industriju s nultom neto stopom emisija i centara strukovne izvrsnosti u okviru tekućeg programa Erasmus+, ako je relevantno i dostupno
- uključivanjem vještina potrebnih za **zelenu i digitalnu tranziciju**²⁸².

Aktivnost 2. Provođenje pristupa **cjeloživotnog učenja i uključivosti** u SOO-u:

- pružanjem mogućnosti za učenje osobama svih dobi i socioekonomskih položaja²⁸³
- kombiniranjem ponuda kvalifikacija **inicijalnog SOO-a** s ponudama **kontinuiranog osposobljavanja** za usavršavanje i prekvalifikaciju koji se temelje na informacijama o vještinama²⁸⁴
- pružanjem programa SOO-a na višoj razini, razvojem fleksibilnih načina učenja i mehanizama suradnje između ustanova za SOO i visokih učilišta²⁸⁵.

Aktivnost 3. Izrada **kurikuluma i kvalifikacija u SOO-u** koji omogućuju fleksibilnost i individualizaciju izvođenja:

- razvijanjem i/ili korištenjem mikrokvalifikacija²⁸⁶ za priznavanje ishoda kratkih mogućnosti za učenje prilagođenih društvu i tržištu rada koji se brzo mijenjaju
- razvijanjem zajedničkog pružanja obrazovanja i osposobljavanja, uključujući mikrokvalifikacije u predmetima u području STEM-a, prema europskom pristupu, što doprinosi mobilnosti učenika i radnika te osigurava njezino priznavanje, kao i transparentnost, razumijevanje i prenosivost ishoda učenja
- integriranjem međunarodne mobilnosti učenika u kurikulum te vrednovanjem i priznavanjem ishoda učenja ostvarenih u inozemstvu
- razvijanjem individualnih planova za učenje ili putova za svakog učenika, uključujući odrasle
- oblikovanjem kvalifikacija koje kombiniraju elemente učenja u školi i učenja temeljenog na radu
- korištenjem europskih digitalnih vjerodajnica za učenje, što omogućuje autentifikaciju, potvrđivanje i priznavanje vjerodajnica bilo koje veličine ili formata
- oslanjanjem na sektorske planove ako je to relevantno i dostupno.

Aktivnost 4. Razvoj **inovativnih materijala i metoda poučavanja i učenja usmjerenih na učenika**:

²⁷⁷ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en>.

²⁷⁸ Vidjeti [Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a \(pravni dokument\) – Europski prostor obrazovanja](#).

²⁷⁹ Kako je definirano u [Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje](#).

²⁸⁰ Vidjeti rad Cedefopa u području [vještina za tržište rada](#) i [usklađivanja vještina](#).

²⁸¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en>.

²⁸² Vidjeti publikacije Cedefopa „[Digitalno, zelenije i otpornije](#)” i „[Zeleno zapošljavanje i transformacija vještina](#)”, kao i [ESCO-ovu taksonomiju vještina za zelenu tranziciju](#).

²⁸³ Smjernice Međunarodne organizacije rada o [povećanju uključivosti tehničkog i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i razvoja vještina za sve](#).

²⁸⁴ Temelje se i na postojećim alatima za [informacije o vještinama](#), kao što je Cedefopov [alat OVATE](#) i drugim inicijativama povezanim s vještinama čiji je cilj osigurati osposobljavanje relevantno za tržište rada (npr. [Pakt za vještine](#) i sektorski planovi).

²⁸⁵ Vidjeti [Model procesa za suradnju između ustanova za SOO i visokih učilišta](#) i predstojeću studiju OECD-a „Stjecanje zanimanja: razumijevanje sustava visokog strukovnog obrazovanja i stručnog tercijarnog obrazovanja”.

²⁸⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29&qid=1656349729862>.

- uključivanjem interdisciplinarnog učenja koje se temelji na projektima i kompetencijama, „tvornica za učenje“, centara za stvaranje (*makerspaces*)²⁸⁷ i drugih inovativnih metodologija²⁸⁸
- korištenjem okvira za kompetencije²⁸⁹ i s njim povezanih alata kao što su DigComp²⁹⁰, EntreComp²⁹¹, FreenComp, LifeComp²⁹², GreenComp²⁹³, SELFIE WBL²⁹⁴, Testirajte svoje digitalne vještine²⁹⁵ i Europski certifikat digitalnih vještina²⁹⁶
- korištenjem inovativne opreme za poučavanje i digitalnih tehnologija kao što su masovni otvoreni internetski tečajevi (MOOC), simulatori, virtualna i proširena stvarnost te umjetna inteligencija za učenje u školi i učenje temeljeno na radu
- Poticanje **izvrsnosti kod učenika**²⁹⁷ mjerama koje učenike u SOO-u potiču da istraže svoj inovacijski i kreativni potencijal²⁹⁸, čime se ostvaruje višestruka korist za učenike, nastavnike/predavače i ustanove za SOO koji najbolju praksu mogu integrirati u redovite programe²⁹⁹.

Aktivnost 5. Ulaganje u inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje nastavnika i predavača³⁰⁰

- Radi stjecanja pedagoških, tehničkih, zelenih i digitalnih vještina, uključujući vještine potrebne za učenje putem interneta i na daljinu.
- Uključivanje mobilnosti nastavnika i predavača u strategije za učenje, razvoj i internacionalizaciju³⁰¹.
- Podupiranje provedbe kulture kvalitete koja se temelji na definiranim sustavima upravljanja³⁰².

Aktivnost 6. Uspostavljanje snažnih mehanizama osiguranja kvalitete

- Na temelju europskih alata i instrumenata kao što je EQAVET.
- Aktivnosti povezane s certificiranjem pružatelja obrazovanja i osposobljavanja na temelju normi koje su razvile relevantne nacionalne i/ili **međunarodne organizacije za normizaciju**, npr. ISO 21001 ili EFQM.

Aktivnost 7. Uspostava učinkovitih sustava povratnih informacija i sustava za praćenje osoba s kvalifikacijom

- Uspostava postupaka, mehanizama i instrumenata za učinkovito davanje povratnih informacija i vrednovanje u postupku strateškog učenja u organizaciji za SOO kako bi se poduprlo pružanje visokokvalitetnog obrazovanja i bolje mogućnosti za učenike.
- Omogućavanje pravodobne prilagodbe obrazovanja potrebama tržišta rada koje se mijenjaju³⁰³.

²⁸⁷ Centri za stvaranje (*makerspaces*) su zajednički radni prostori za izradu, učenje, istraživanje i dijeljenje (vidjeti [izvješće Zajedničkog istraživačkog centra](#)).

²⁸⁸ Vidjeti [Stanje pozitivnog obrazovanja](#) i [Međunarodnu mrežu za pozitivno obrazovanje IPEN](#).

²⁸⁹ Vidjeti članak Margherite Bacigalupo o [okvirima za kompetencije kao instrumentima za orijentaciju](#).

²⁹⁰ Europski [okvir digitalnih kompetencija](#) za građane.

²⁹¹ EntreComp, [Europski okvir poduzetničkih kompetencija](#).

²⁹² [Europski okvir za ključne osobne i socijalne kompetencije te kompetencije učenja kako učiti](#).

²⁹³ Vidjeti [Europski okvir kompetencija za održivost](#), „GreenComp“ i UNESCO-UNEVOC, [Ekološko tehničko i strukovno obrazovanje i osposobljavanje: praktični vodič za ustanove](#).

²⁹⁴ Sve informacije o alatu SELFIE za učenje kroz rad na [internetu](#).

²⁹⁵ Vidjeti [Testirajte svoje digitalne vještine](#) | Europass

²⁹⁶ Europska potvrda za digitalne vještine (EDSC) je mjera predviđena u okviru [Akcijskog plana za digitalno obrazovanje](#).

²⁹⁷ Vidjeti primjer [nizozemske inicijative za izvrsnost u srednjem strukovnom obrazovanju \(MBO\)](#).

²⁹⁸ Zajednički istraživački centar istraživao je [kako se potiče kreativnost u okviru cjeloživotnog učenja](#), među ostalim u SOO-u.

²⁹⁹ Primjeri su dostupni u tablici 3 u studiji Zajedničkog istraživačkog centra „Kreativnost – transversalna vještina za cjeloživotno učenje“.

³⁰⁰ Vidjeti rad agencije [Cedefop o stručnom usavršavanju nastavnika i predavača](#).

³⁰¹ Vidjeti [Zaključke Vijeća](#) o poboljšanju mobilnosti učitelja i nastavnika, posebno europske mobilnosti, tijekom njihova inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja.

³⁰² Vidjeti i inicijativu EU-a o [akademijama za stručno usavršavanje učitelja](#).

³⁰³ Vidjeti studiju [Tracking Learning and Career Paths of VET graduates to improve quality of VET provision](#), publikacije [Mapping of VET graduate tracking measures](#) i [Mapping the state of graduate tracking policies and practices](#) te [Preporuku Vijeća](#) o praćenju osoba s kvalifikacijom.

Aktivnost 8. Pružanje usluga usmjeravanja

- Kvalitetno usmjeravanje³⁰⁴ mladih i odraslih kako bi se poduprli njihovih odabiri karijere, obrazovanja i osposobljavanja i njihovo sudjelovanje u cjeloživotnom učenju.
- Prilagođena podrška ranjivim osobama.
- Omogućavanje odraslima da iskoriste svoja prava na osposobljavanje.

Aktivnost 9. Vrednovanje prethodnog obrazovanja

- Vrednovanje vještina neovisno o tome kako su stečene, uključujući izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja: na radu, kod kuće ili u okviru volontiranja³⁰⁵, kao temelj za personalizirano osposobljavanje.

2. klaster – suradnja i partnerstva

Aktivnost 10. Uspostava partnerstava između poduzeća i sektora obrazovanja

- Njegovanje uzajamno korisnih odnosa s poslovnim sektorom uspostavljanjem dugoročnih partnerstava između poduzeća i sektora obrazovanja, među ostalim u svrhu inovacija i predviđanja potreba za vještinama.
- Suradnja u svrhu kontinuiranog preispitivanja i ažuriranja kurikuluma kako bi bio relevantan za učenike i usklađen s potrebama tržišta rada, posebno za učenje temeljeno na radu i naukovanje, u skladu s Europskim okvirom za kvalitetna i učinkovita naukovanja i u sinergiji s Europskim savezom za naukovanje³⁰⁶.
- Pružanje potpore poduzećima, drugim poslodavcima, a posebno MSP-ovima, prilagođenim osposobljavanjem za **usavršavanje i prekvalifikaciju**.
- Suradnja s javnim zavodima za zapošljavanje i civilnim društvom u svrhu usavršavanja i prekvalifikacije nezaposlenih i neaktivnih osoba.
- Podupiranje sektorske i regionalne suradnje, uključujući pristupanje **Paktu za vještine**³⁰⁷, i stvaranje sinergija sa sektorskim planovima, ako je relevantno i dostupno.
- Osiguravanje tehničke potpore, procjene potreba za vještinama, alata i metodologija za MSP-ove.
- Organiziranje mogućnosti za učenje temeljeno na radu, naukovanje i pripravnništvo za učenike, dijeljenje opreme, kao i razmjene nastavnika i predavača između poduzeća i centara za SOO³⁰⁸.

Aktivnost 11. Primijenjeno istraživanje i inovacije

- Suradnja s poduzećima, posebno MSP-ovima, na projektima **primijenjenog istraživanja**³⁰⁹ u koje su uključeni polaznici i osoblje u SOO-u.
- Korištenje ili zajedničko stvaranje **inovacijskih centara i centara za širenje tehnologije**³¹⁰ kako bi učenici i osoblje u SOO-u pridonijeli inovacijskim procesima MSP-ova.
- Doprinos stvaranju i diseminaciji novog znanja³¹¹.

³⁰⁴ Vidjeti [mrežu Euroguidance](#), [Rezoluciju Vijeća](#) o poboljšanju uloge cjeloživotnog usmjeravanja u strategijama cjeloživotnog učenja, publikaciju [Ulaganje u profesionalno usmjeravanje](#), kao i rad Cedefopa na [cjeloživotnom usmjeravanju](#).

³⁰⁵ Vidjeti rad Cedefopa na [vrednovanju neformalnog i informalnog učenja](#) i [Preporuku Vijeća](#) o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja.

³⁰⁶ [Europski savez za naukovanje – Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje – Europska komisija \(europa.eu\)](#)

³⁰⁷ Vidjeti [Pakt za vještine](#).

³⁰⁸ Može uključivati uspostavu i rad saveza za osposobljavanje (vidjeti [austrijski model](#)) i centara za osposobljavanje organizirano među više poduzeća (vidjeti [njemački model](#)). Vidjeti [nizozemski primjer partnerstava između poduzeća i ustanova za obrazovanje u sektoru IKT-a](#).

³⁰⁹ Vidjeti primjer kanadskih fakulteta i instituta koji koriste [primijenjena istraživanja](#) kako bi povećali svoju inovativnost i iskoristili svoje čvrste veze s industrijom i zajednicom te publikaciju australskog Nacionalnog centra za istraživanje u strukovnom obrazovanju (NCVER) pod naslovom „[Developing VET applied research: steps towards enhancing VET's role in the innovation system](#)” te „[SMEs and TAFEs collaborating through applied research for growth](#).”

³¹⁰ Vidjeti primjer istraživačke organizacije Fraunhofer za [prijenos znanja iz istraživanja instituta u privatna poduzeća](#).

³¹¹ Vidjeti [EU-ovu politiku vrednovanja](#): rezultati istraživanja u službi društva i [Preporuku Komisije o Kodeksu dobre prakse za zajedničko stvaranje znanja u industriji i akademskoj zajednici radi njegova vrednovanja](#).

Aktivnost 12. Internacionalizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i mobilnost u inozemstvu

- Razvoj strateškog planiranja za međunarodne aktivnosti, usko povezano s razvojem ustanova za SOO i kvalitetom prakse poučavanja i učenja³¹².
- Stvaranje potpornih struktura i mjera za poticanje i osiguranje kvalitete mobilnosti u SOO-u (uključujući virtualnu mobilnost) među partnerima u mreži centara strukovne izvrsnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete³¹³.
- Pokretanje inicijativa za mobilizaciju učenika, nastavnika i predavača (uključujući predavače za osposobljavanje uz rad), kao i stručnjaka, da iskoriste mogućnosti iz programa Erasmus+ (ključna aktivnost 1) za sudjelovanje u mobilnosti u inozemstvu.
- Razvoj strateškog planiranja za međunarodne aktivnosti, usko povezano s razvojem ustanova za SOO i kvalitetom prakse poučavanja i učenja³¹⁴.

Aktivnost 13. Poticanje poduzetničkih vještina i inicijativa

- Razvijanje poduzetničke kulture u organizacijama za SOO³¹⁵ koje uključuje voditelje, osoblje, nastavnike i predavače te učenike³¹⁶.
- Suradnja s lokalnim partnerima na razvoju poduzetničkih vještina i stavova učenika koji odgovaraju stvarnim potrebama.
- Organizacija lokalnih poduzetničkih inkubatora ili povezivanje s njima kako bi se učenicima u SOO-u omogućilo da razviju svoje poduzetničke³¹⁷ inicijative.

Aktivnost 14. Povećanje atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

- Informiranje o mogućnostima zapošljavanja zahvaljujući SOO-u i privlačenje mladih i odraslih (uključujući učenike u osnovnim i srednjim školama) u programe učenja u okviru SOO-a.
- Suzbijanje **rodnih stereotipa** u SOO-u, među ostalim u obrazovanju i osposobljavanju u području STEM-a³¹⁸.
- Pokretanje i aktivno sudjelovanje u komunikacijskim kampanjama i aktivnostima³¹⁹ usmjerenima na povećanje privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
- Osnivanje **međunarodnih kampusa ili ljetnih kampova za SOO**³²⁰ namijenjenih učenicima, nastavnicima i predavačima, ravnateljima ustanova za SOO, sindikatima i osobama koje razmatraju pohađanje stručnog studija. Oni bi se mogli usredotočiti na određene profesije, proizvode ili usluge, kao i na složena društvena i gospodarska pitanja.
- Suzbijanje **rodnih stereotipa** u SOO-u, među ostalim u obrazovanju i osposobljavanju u području STEM-a³²¹.

Aktivnost 15. Natjecanja u vještinama

- Poticanje sudjelovanja učenika na sektorskim, nacionalnim i međunarodnim natjecanjima u vještinama namijenjenima povećanju privlačnosti i izvrsnosti SOO-a (npr. natjecanja [WorldSkills](#) i/ili [EuroSkills](#)). Nagrade nisu prihvatljiv trošak u okviru proračuna.

³¹² Vidjeti [GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET](#).

³¹³ Vidjeti [Erasmus standarde kvalitete](#) – projekti mobilnosti – SOO, odrasli, škole i modeli za [ugovore o mobilnosti i učenju](#).

³¹⁴ Vidjeti [GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET](#).

³¹⁵ Vidjeti UNESCO-UNEVOC, [Praktični vodič o poduzetničkom učenju za ustanove tehničkog i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja](#).

³¹⁶ Vidjeti [EntreComp](#): Europski okvir poduzetničkih kompetencija. Vidjeti neprofitnu organizaciju [JA Europe](#), koja priprema osobe za zapošljavanje i poduzetništvo.

³¹⁷ Vidjeti završno izvješće o [Poduzetništvu u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju](#), primjer [austrijskog nacionalnog akcijskog plana](#) za poduzetničko obrazovanje i [Vodič za poticanje poduzetničkog obrazovanja](#).

³¹⁸ Vidjeti [Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a \(pravni dokument\) – Europski prostor obrazovanja](#).

³¹⁹ Vidjeti primjer njemačkog projekta [Sommer der Berufsausbildung](#).

³²⁰ Vidjeti primjer [ljetnog kampa](#), [tehnološkog kampa](#) i [ljetnog kampa za djecu s teškoćama u razvoju](#).

³²¹ Vidjeti [Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a \(pravni dokument\) – Europski prostor obrazovanja](#).

3. klaster – upravljanje i financiranje

Aktivnost 16. Autonomija i djelotvorno upravljanje strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem

- Razvoj kapaciteta pružatelja SOO-a da donose neovisne i odgovorne odluke o obrazovnim, organizacijskim, financijskim, kadrovskim i drugim pitanjima, u obavljanju djelatnosti koja se obavlja u opsegu utvrđenom nacionalnim pravilima i propisima³²².
- Uključivanje relevantnih dionika, posebno poduzeća, komora, strukovnih i sektorskih udruženja, sindikata, nacionalnih i regionalnih tijela i socijalnih partnera, uključujući predstavnike učenika, u upravljanje sustavima SOO-a.

Aktivnost 17. Strateški pristup razvoju vještina i upravljanju

- Aktivno sudjelovanje u nacionalnim i regionalnim sustavima upravljanja vještinama.
- Doprinos oblikovanju politika zapošljavanja i socijalnih politika na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini iz perspektive vještina.

Aktivnost 18. Zajedničko stvaranje ekosustava vještina

- Mobilizacija relevantnih gospodarskih i socijalnih partnera te drugih ustanova za obrazovanje i osposobljavanje i relevantnih javnih tijela radi uključivanja ili stvaranja lokalnih ekosustava vještina koji podupiru inovacije, strategije pametne specijalizacije, klastere te sektore i lance vrijednosti (industrijski ekosustavi).
- Omogućavanje da lokalni ekosustavi vještina doprinose privlačenju stranih ulaganja³²³ pravodobnim pružanjem usluga razvoja vještina za poduzeća koja ulažu na lokalnoj razini.
- Suradnja s drugim projektima centara strukovne izvrsnosti u okviru programa Erasmus+, posebno preko Zajednice prakse³²⁴ centara strukovne izvrsnosti, koja uključuje razmjenu iskustava i rezultata te doprinosi širem učinku inicijative za centre strukovne izvrsnosti.

Aktivnost 19. Razvijanje održivih financijskih modela

- Kombiniranje javnog i privatnog financiranja³²⁵ i aktivnosti kojima se ostvaruje prihod te iskorištavanje programa financiranja temeljenog na uspješnosti (ako je to relevantno).

Aktivnost 20. Iskorištavanje punog potencijala nacionalnih financijskih instrumenata te financijskih instrumenata EU-a

- To može uključivati potporu za aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja, mobilnost učenika i osoblja, aktivnosti primijenjenog istraživanja, ulaganja u infrastrukturu za opremanje centara za SOO naprednom opremom, provedbu sustava upravljanja kako bi se osigurala izvrsnost i održivost organizacija u području SOO-a i usluga koje pružaju itd.

U projektu se mora **jasno odrediti i objasniti odabir svake aktivnosti u prijavnom obrascu** i opisati kako će rad u okviru tih aktivnosti konkretno pridonijeti relevantnim radnim paketima i općim ciljevima projekta.

OČEKIVANI UČINAK

³²² Uzimajući u obzir autonomiju pedagoškog, financijskog i operativnog upravljanja, usklađenu s učinkovitim mehanizmima odgovornosti. Vidjeti i članak Georga Spöttla [Autonomy of \(Vocational\) Schools as an Answer to Structural Changes](#).

³²³ Vidjeti [primjere](#) Kanade i Singapura.

³²⁴ Vidjeti [Zajednica prakse centara strukovne izvrsnosti \(copcoves.eu\)](#).

³²⁵ Vidjeti [Obrazovni GPS OECD-a](#) i članak [Funding Mechanisms for Financing Vocational Training: An Analytical Framework](#).

Očekuje se da će se postupnom uspostavom i razvojem europskih mreža za suradnju centara strukovne izvrsnosti povećati prilagodljivost sustava za SOO da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama, čime će se osigurati da upravo SOO bude glavni izvor vještina koje su potrebne zbog brzih promjena na tržištu rada.

S obzirom na to da su ključni dio „trokuta znanja“ (projekti bi trebali poticati suradnju poduzeća, obrazovanja i istraživanja) i imaju važnu ulogu u pružanju vještina potrebnih za inovacije i pametnu specijalizaciju, od centara strukovne izvrsnosti očekuje se da osiguraju visokokvalitetne vještine i kompetencije koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti usklađenih s potrebama inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva.

Opsežnom diseminacijom rezultata projekata na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini i razvojem dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekata, uzimajući u obzir nacionalne i regionalne strategije razvoja i pametne specijalizacije, očekuje se da će projekti uključiti relevantne dionike unutar i izvan organizacija sudionica, a pogotovo relevantna nacionalna tijela, te osigurati trajni učinak nakon završetka projekata.

KRITERIJI ZA DODJELU

Primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 35 bodova)	▪ Povezanost s politikom: u prijedlogu je objašnjeno kako će mreža za transnacionalnu suradnju centara strukovne izvrsnosti pridonijeti postizanju ciljeva prioriteta politike obuhvaćenih Preporukom Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost³²⁶, Deklaracijom iz Osnabrücka³²⁷ i njezinom nasljednicom Deklaracijom iz Herninga³²⁸, kao i Unijom vještina³²⁹ i Kompasom konkurentnosti ▪ Vrijednost EU-a: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ Dosljednost: mjera u kojoj prijedlog ispunjava ciljeve poziva, ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja relevantna za organizacije sudionice; mjera u kojoj se prijedlog temelji na odgovarajućoj analizi potreba i mjera u kojoj se opisuje kako ciljevi i aktivnosti u projektnom prijedlogu dopunjuju i/ili stvaraju sinergije i omogućuju izbjegavanje preklapanja s projektima centara za strukovnu izvornost u okviru poziva na podnošenje prijedloga za razdoblje 2021. – 2024. koji su već u tijeku te s planovima, akademijama za industriju s nultom neto stopom emisija³³⁰ i drugim akademijama za vještine (ovisno o tome što je relevantno); mjera u kojoj je prijedlog povezan s Planom za čistu industriju, Akcijskim planom za automobilsku industriju i drugim sektorima u kojima postoji problem manjka radne snage ▪ Inovativnost: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se projekt provodi (npr. sadržaj, ostvareni rezultati, primijenjene metode rada, uključene ili ciljane organizacije i osobe) ▪ Regionalna dimenzija: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos regionalnom razvoju i strategijama pametne specijalizacije na temelju utvrđenih lokalnih/regionalnih izazova u svakoj zemlji sudionici ▪ Europska dodana vrijednost: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost na pojedinačnoj (polaznik i/ili osoblje), institucijskoj i sustavnoj razini, koja se
---	--

³²⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.417.01.0001.01.HRV

³²⁷ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.

³²⁸ <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning-declaration-2025-english.pdf>.

³²⁹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_hr.

³³⁰ [Europska solarna akademija](#) i [Akademija europskog saveza za baterije](#).

	ostvaruje rezultatima koje bi partneri koji nisu uključeni u europsku suradnju teško postigli ▪ Internacionalizacija: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos međunarodnoj dimenziji izvrsnosti SOO-a, uključujući razvoj strategija za poticanje transnacionalne mobilnosti učenika i osoblja i održivih partnerstava u području SOO-a ▪ Digitalne vještine: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s razvojem digitalnih vještina (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metodologije poučavanja, smjernice) ▪ Zelene vještine: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s prelaskom na kružno i zeleno gospodarstvo (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metode poučavanja, smjernice) ▪ Socijalna dimenzija: prijedlog uključuje horizontalne teme putem različitih aktivnosti usmjerenih na raznolikost i promicanje zajedničkih vrijednosti, jednakosti, uključujući rodnu ravnopravnost, te nediskriminacije i socijalnog uključivanja, među ostalim osoba s posebnim potrebama / s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	▪ Koherentnost: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta i aktivnosti. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata ▪ Aktivnosti: Rad koji će se obavljati u okviru svake od aktivnosti odabranih iz tri klastera jasno je opisan u smislu očekivanih ishoda/rezultata te doprinosa relevantnim radnim paketima i općim ciljevima projekta, čiji je glavni fokus na SOO-u na razinama od 3. do 5. EQF-a ▪ Metodologija: kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ostvarivanje očekivanih rezultata ▪ Upravljanje: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju te uvodi kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. Utvrđen je jasan skup ključnih pokazatelja uspješnosti i vremenski okvir za njihovu ocjenu i ostvarenje. ▪ Proračun: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska; projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Plan rada: kvaliteta i djelotvornost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; uspostavljene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, korištenje rezultata, evaluaciju i diseminaciju ▪ Kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Proces stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Ti procesi uključuju neovisnu vanjsku procjenu sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta. ▪ uključuje li projekt aktivnosti mobilnosti (za učenike i/ili osoblje) ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore ▪ mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući broj sudionika

	▪ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Sastav: projekt uključuje komplementarne organizacije s nužnim profilom, kompetencijama, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta; jasno je definirana uloga svakog partnera i objašnjena je njegova dodana vrijednost; mjera u kojoj prijedlog uključuje javna tijela; u prijedlogu se objašnjava kako su partnerstva na lokalnoj/regionalnoj i transnacionalnoj razini recipročna i uzajamno korisna te imaju dugoročnu perspektivu ▪ Uzlazna konvergencija: mjera u kojoj partnerstvo okuplja organizacije aktivne u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu, koje su u različitim fazama razvoja pristupa strukovnoj izvrsnosti, i omogućuje neometanu i djelotvornu razmjenu stručnosti i znanja među tim partnerima ▪ Geografska dimenzija: mjera u kojoj je prijavitelj obrazložio geografski sastav partnerstva i pokazao njegovu važnost za ostvarenje ciljeva centara strukovne izvrsnosti; partnerstva uključuju širok i odgovarajući raspon aktera na lokalnoj i regionalnoj razini između zajednice za SOO i svijeta rada ▪ Sudjelovanje korisnika iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 (osim Bjelarusi): ako je primjenjivo, sudjelovanje organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu donosi važnu dodanu vrijednost projektu ▪ Suradnja: donošenje odluka i komunikacija između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika jasno je i detaljno opisano (npr. broj i vremenski raspored sastanaka, sastav skupina, opis očekivanih ciljeva i postignuća) i prikazano u gantogramu projekta.
Učinak (najviše 20 bodova)	▪ Korištenje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. ▪ Diseminacija: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike, oblikovatelje politika, stručnjake za profesionalno usmjeravanje, poduzeća, mlade itd. tijekom i nakon završetka projekta; u prijedlogu je navedeno i koji će partneri biti odgovorni za diseminaciju ▪ Učinak: prijedlog pokazuje mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, kao i njegovo potencijalno integriranje u razvoj vještina koje se stječu u SOO-u na regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. U prijedlog su uključene mjere te jasno definirani ciljevi i pokazatelji za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). ▪ Održivost: u projektu je objašnjen način uvođenja i daljnjeg razvoja centara strukovne izvrsnosti; prijedlog uključuje dugoročni akcijski plan za postupno uvođenje rezultata projekta i trajna partnerstva između pružatelja obrazovanja i osposobljavanja i ključnih dionika iz industrije na odgovarajućoj razini; utvrđeni plan uključuje određivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost, uključujući utvrđivanje financijskih sredstava (europskih, nacionalnih i privatnih) kako bi se osigurala dugoročna održivost postignutih rezultata.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **75 bodova** (od ukupno 100), uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 18 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”, najmanje 13 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe” i 11 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

Pečat izvrsnosti

Projektom prijedlozima koji su ocijenjeni ocjenom iznad pragova kvalitete, odnosno ukupno imaju **75 bodova ili više**, ali se ne mogu financirati u okviru programa Erasmus+ zbog manjka proračunskih sredstava u okviru tog poziva, može se dodijeliti oznaka **pečat izvrsnosti**, kojim se potvrđuje kvaliteta prijedloga i olakšava alternativno financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Pečat izvrsnosti je oznaka kvalitete koja se dodjeljuje kvalitetnim projektom prijedlozima koji se ne mogu financirati u okviru programa Erasmus+ zbog manjka sredstava³³¹. Oznaka potvrđuje kvalitetu prijedloga i olakšava potragu za alternativnim financiranjem. Tijela za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini mogu odlučiti izravno financirati projektni prijedlog nositelja pečata izvrsnosti na temelju visokokvalitetnog postupka vrednovanja koji su proveli Komisijini neovisni stručnjaci bez provedbe novog potpunog postupka vrednovanja. Dodjela pečata izvrsnosti može olakšati i alternativno financiranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) ili Europskog socijalnog fonda plus (ESF+)³³².

Prijavitelje treba obavijestiti da dodjeljivanje pečata izvrsnosti ne jamči automatsko alternativno financiranje jer je odluka o potencijalnom financiranju projektnih prijedloga nositelja pečata izvrsnosti isključivo **diskrecijska** odluka upravljačkih tijela fondova kohezijske politike, fondova EFRR ili ESF+ ili drugih tijela za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Ako je prijavitelj dao dopuštenje za to u prijavnom obrascu, podaci iz projektnog prijedloga nositelja pečata izvrsnosti mogu se putem nacionalnih agencija podijeliti s upravljačkim tijelima fondova kohezijske politike i drugim potencijalno zainteresiranim tijelima za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini, uz potpuno poštovanje pravila kojima se uređuje povjerljivost prijedloga i zaštita osobnih podataka.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 4 000 000 EUR.
--

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

³³¹ Članak 32. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+.

³³² Članak 73 stavak 4. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) 2021/1060, EUR-Lex - 32021R1060 - EN - EUR-Lex (europa.eu).

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.³³³

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.³³⁴

Relevantni radni paket trebao bi obuhvaćati troškove najmanje jednog godišnjeg sastanka (po jedan predstavnik svakog punopravnog partnera projekta) koji organizira ili preporuča Europska komisija / Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu radi razmjene dobre prakse i uzajamnog učenja među centrima strukovne izvrsnosti.

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

³³³ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

³³⁴ [unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf)

AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS

Aktivnosti Erasmus Mundus obuhvaćaju:

- **1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) i**
- **2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMDM).**

Cilj je poticati izvrsnost i svjetsku internacionalizaciju visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a ta je aktivnost otvorena i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) i mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMDM) dva su neovisna lota. Nije obvezno provesti EMDM prije EMJM-a. Dodjela EMDM-a ne podrazumijeva automatsko financiranje u okviru EMJM-a, a završetak projekta EMDM-a nije kriterij za dodjelu za EMJM.

1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM podupire visokointegrirane transnacionalne studijske programe na diplomskoj razini³³⁵ koje pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja svijeta i, prema potrebi, drugih partnera iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

EMJM-i su programi izvrsnosti i trebali bi pridonijeti integraciji i internacionalizaciji europskog prostora visokog obrazovanja. Specifičnost EMJM-a temelji se na visokom stupnju zajedništva/integracije među ustanovama sudionicama i na izvrsnosti njihova akademskog sadržaja.

CILJEVI EMJM-A

EMJM nastoji povećati privlačnost i izvrsnost europskog visokog obrazovanja u svijetu i privući talente u Europu, i to kombinacijom sljedećeg:

- (i) institucionalne akademske suradnje radi predstavljanja europske izvrsnosti u visokom obrazovanju i
- (ii) pojedinačne mobilnosti za sve studente koji sudjeluju u EMJM-u, uz stipendije koje financira EU za najbolje studente koji se prijave.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA ZDRUŽENE DIPLOMSKE STUDIJE ERASMUS MUNDUS?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

³³⁵ Razina 7 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja (ISCED) 2011.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti) moraju biti: • pravni subjekti (javna ili privatna tijela) • visoka učilišta sa sjedištem u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili prihvatljivoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Visoka učilišta koja sudjeluju u programu iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju, ali morat će se pridržavati njezinih načela. Udruženja ili organizacije visokih učilišta, javne ili privatne organizacije (uključujući povezane subjekte) koje izravno i aktivno pridonose održavanju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMJM) sa sjedištem u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili prihvatljivoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu također mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori. Osim toga, studijski program EMJM-a može imati koristi i od sudjelovanja pridruženih partnera (nije obvezno). U fazi prijave³³⁶ visoka učilišta koja su punopravni partneri moraju dokazati da su ispunila zahtjeve za vanjsko osiguravanje kvalitete (QA) iz svoje nadležnosti za združeni studij. To može biti rezultat i. uspješne primjene europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija (ako je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom) ili ii. se može temeljiti na posebnoj akreditaciji/evaluaciji združenog studija ili iii. svake nacionalne sastavnice na temelju koje je oblikovan EMJM. Iznimka: organizacije iz Bjelarus (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 3 visoka učilišta (korisnici, ne povezani subjekti) iz 3 zemlje, od kojih najmanje 2 moraju biti države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu.
Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju provoditi u prihvatljivim zemljama.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 74 mjeseca (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora). Prethodno financirani združeni akademski ili stručni nazivi na diplomskoj razini Erasmus Mundus (EMJMD) i združeni diplomski studiji (EMJM) mogu se prijaviti za produljenje najranije godinu dana prije isteka ugovora. Iznimka: EMJMD-ovi odabrani 2021. prihvatljivi su za prijavu pod uvjetom da njihov tekući ugovor istječe prije 31. ožujka 2028. Dva diplomatska studija koja se financiraju u okviru dva različita ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ni u kojem slučaju ne mogu započeti u istoj akademskoj godini.

³³⁶ Osim ako su na nacionalnoj/regionalnoj razini na snazi posebne i službene odredbe povezane s provedbom programa Erasmus Mundus (EACEA to ispituje za svaki slučaj pojedinačno).

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-PEX-EMJM-MOB Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu <i>EU Funding & Tenders</i>.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 12. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Očekuje se da združeni diplomski studiji Erasmus Mundus ispune sljedeće zahtjeve:

- 1) uključuju **zajednički pripremljen i potpuno integriran kurikulum** u skladu sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA)³³⁷ koji se primjenjuju na datum prijave EMJM-a. Ti standardi obuhvaćaju sve ključne aspekte združenih studija, u smislu zajedničke pripreme, provedbe, održavanja i osiguravanja kvalitete.

Osim standarda za osiguravanje kvalitete združenih studija, u EMJM-ima su važni sljedeći zajednički/usuglašeni provedbeni postupci:

- zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, politiku školarina, praćenje, ispitivanje/ocjenjivanje
 - zajednički oblikovan program i zajedničke integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, uključujući zajednički dogovorenu jezičnu politiku i zajednički postupak za priznavanje razdoblja studiranja u okviru konzorcija
 - usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
 - zajedničke aktivnosti promicanja i informiranja kako bi se osigurala svjetska vidljivost programa i stipendiranja u okviru programa Erasmus Mundus. Promotivna strategija trebala bi sadržavati integriranu i sveobuhvatnu internetsku stranicu (na engleskom jeziku i na glavnom nastavnom jeziku/jezicima, ako nije engleski) sa svim potrebnim informacijama o programu za studente i druge relevantne dionike, kao što su budući poslodavci
 - zajedničko administrativno i financijsko upravljanje konzorcija
 - potiče se združeni akademski naziv ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu.
- 2) Studije **provodi konzorcij visokih učilišta** i, ako je relevantno, drugih partnera iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Konzorcij mora uključivati najmanje tri visoka učilišta iz tri zemlje, od kojih najmanje dvije moraju biti države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.

Sva visoka učilišta koja su punopravni partneri (iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu ili trećih zemalja koje nisu pridružene programu) moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplomske akademske stupnjeve i diplome za završeni združeni ili višestruki akademski ili stručni studij kao potvrdu da su studenti koji ispunjavaju uvjete za dodjelu diploma uspješno završili program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Prije upisa prvih studenata u združene diplomske studije Erasmus Mundus sve organizacije koje sudjeluju u konzorciju EMJM-a moraju preuzeti nužne institucijske obveze kako bi se osigurala čvrsta institucijska integracija

³³⁷ <https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/>.

i potpora. Te se obveze preuzimaju u obliku sporazuma o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus, koji moraju potpisati sve partnerske ustanove (uključujući pridružene partnere ako to konzorcij koji se prijavljuje smatra relevantnim). Ako sudjeluju visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, trebala bi se u ovom sporazumu o partnerstvu obvezati na načela Erasmus povelje u visokom obrazovanju. Sporazum o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus morat će obuhvaćati sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom tih studija i upravljanjem stipendijama EMJM-a (vidjeti u nastavku). Nacrt sporazuma o partnerstvu mora se dostaviti u fazi prijave.

Studijski program EMJM-a može imati koristi i od sudjelovanja pridruženih partnera (nije obvezno). Te organizacije neizravno pridonose provedbi određenih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru diseminaciju i održivost EMJM-a. Takav doprinos može npr. biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili zapošljavanja. Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju korisnicima financijskih sredstava iz programa.

- 3) **upisuju izvrsne studente iz cijelog svijeta.** Konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus nadležan je za odabir, upis i praćenje pojedinačnih studenata. Odabir studenata mora biti organiziran transparentno, nepristrano i pravedno. Određeni broj odabranih studenata može dobiti stipendiju EMJM-a.

U EMJM se upisuju studenti na diplomskoj razini koji su stekli diplomu prijediplomskog studija ili su dokazali da imaju priznat istovjetan stupanj obrazovanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom u zemljama/ustanovama koje dodjeljuju akademske stupnjeve. Prva generacija upisanih studenata trebala bi započeti studij najkasnije početkom akademske godine koja sijedi nakon godine odabira projekata.

Kako bi se zajamčila potpuna transparentnost i definirala prava i odgovornosti svih upisanih studenata, obje stranke (tj. upisani studenti i konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus) moraju nakon upisa studenata u program potpisati ugovor o studiranju. Predložak ugovora o studiranju mora biti objavljen na internetskim stranicama združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

- 4) uključuju **obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente:** načini praćenja mobilnosti te mehanizam priznavanja razdoblja studiranja među partnerskim ustanovama moraju se dogovoriti unutar konzorcija u fazi prijave projekta

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) moraju uključivati obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente (bez obzira na to jesu li stipendisti EMJM-a) koja se sastoji od najmanje dva razdoblja studiranja u dvije zemlje, od kojih barem jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu. Te dvije zemlje moraju se razlikovati od zemlje boravišta studenta u fazi upisa. Svako od dva obvezna razdoblja studiranja mora odgovarati radnom opterećenju od najmanje jednog akademskog semestra (30 ECTS bodova ili istovjetno tome)³³⁸. Ostala razdoblja studiranja mogu se slobodno organizirati. Sva razdoblja diplomskog studija moraju se odvijati u partnerskim visokim učilištima ili pod njihovim izravnim nadzorom.

Razdoblja obvezne mobilnosti ne mogu se zamijeniti virtualnom mobilnošću (učenjem na daljinu).

- 5) na studijima se potiče **razmjena osoblja i pozvanih stručnjaka** kako bi pridonijeli aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima
- 6) **nakon uspješnog završetka programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus dodjeljuje se združeni akademski ili stručni naziv** (tj. jedinstvena diploma koju dodjeljuju najmanje dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu) ili **višestruki akademski ili stručni naziv** (tj. najmanje dvije diplome koje dodjeljuju dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu) ili kombinacija navedenog.

³³⁸ Iznimno, za studijske programe sa 60 ECTS bodova svako od obveznih razdoblja studiranja može odgovarati najmanje 20 ECTS bodova ili istovjetno tome.

- 7) **Akademski nazivi koji se dodjeljuju diplomiranim studentima** moraju biti u okviru sustava kvalifikacija u visokom obrazovanju u zemljama u kojima visoka učilišta imaju sjedište. Nazive moraju uzajamno priznavati sva visoka učilišta koja su punopravni partneri i koja ih dodjeljuju. Na kraju studija konzorciji bi studentima trebali izdati i dopunsku ispravu o studiju, koja obuhvaća sadržaj cijelog programa diplomskog studija.

Prijedlozi za združene diplomatske studije Erasmus Mundus u fazi prijave moraju sadržavati u potpunosti razvijene združene studentske programe koji su spremni za pokretanje i koji se mogu oglašavati u svijetu neposredno nakon odabira. Ne postoje ograničenja u pogledu disciplina.

Sljedeće stavke treba navesti u prijavi kao **glavne očekivane rezultate** tijekom provedbe projekta:

- Internetske stranice projekta
- Promotivni materijal
- Predložak ugovora o studiranju
- Predložak diplome
- Potpisani zapisnici sa sastanaka za odabir
- Interna/vanjska izvješća o procjeni kvalitete
- Plan za održivost/poslovanje.

Prijaviteljima se savjetuje da ograniče broj kategorija rezultata na ukupno najviše 15.

Osim financijskog doprinosa za vođenje združenih diplomatskih studija (vidjeti odjeljak o pravilima financiranja u nastavku) svi projekti financirani u okviru programa Erasmus Mundus koji završavaju u razdoblju 2021. – 2027. (uključujući one koji su počeli u razdoblju 2014. – 2020.) mogu nastaviti s programom kao diplomski studij Erasmus Mundus najviše triput nakon završetka aktivnosti, pod uvjetom da im EACEA pri ocjenjivanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u završnoj fazi izvješćivanja dodijeli najmanje 75 bodova. Ti diplomatski studiji trebali bi se obvezati da će i. nastaviti poštovati ciljeve, opseg i očekivani učinak aktivnosti, ii. pobrinuti se da osiguraju kontinuitet s prethodno financiranim diplomatskim programom i iii. dostaviti izvješće o aktivnostima na kraju predmetnog razdoblja.

OČEKIVANI UČINAK

Na razini sustava:

- poticanje akademske suradnje u europskom prostoru visokog obrazovanja i izvan njega podupiranjem zajedničkog poučavanja i kvalifikacija, poboljšanja kvalitete, promicanja akademske izvrsnosti
- jačanje međunarodne dimenzije visokog obrazovanja suradnjom institucija u Europi i inozemstvu i mobilnošću za najbolje studente u svijetu
- povećanje sinergije između visokog obrazovanja, inovacija i istraživanja
- uklanjanje prepreka učenju većim pristupom visokokvalitetnom obrazovanju usmjerenom na inovacije i lakšim kretanjem polaznika između zemalja
- ispunjavanje društvenih potreba i potreba tržišta rada
- doprinos razvoju inovativnih obrazovnih politika.

Na institucijskoj razini:

- pružanje europskim i neeuropskim visokim učilištima više mogućnosti za strukturiranu i održivu akademsku suradnju širom svijeta
- poboljšanje kvalitete programa na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- podupiranje stvaranja novih mreža i poboljšanje kvalitete postojećih

- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente
- doprinos internacionalizacijskim politikama visokih učilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

Na individualnoj razini:

- poboljšanje zapošljivosti studenata koji sudjeluju u programu
- poboljšanje ključnih kompetencija i vještina studenata
- stvaranje novih načina razmišljanja i pristupa akademskim studijima kroz međunarodno, interdisciplinarno, međusektorsko i međukulturno iskustvo
- poboljšanje sposobnosti studenata za umrežavanje i njihovih komunikacijskih vještina
- povećanje doprinosa pojedinaca gospodarstvu i društvu utemeljenima na znanju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Kontekst i opći ciljevi • Opći ciljevi projekta u odnosu na združene diplomske studije Erasmus Mundus Vrijednost EU-a: • Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Analiza potreba i specifični ciljevi • Obrazloženje projekta i analiza potreba na kojoj se prijedlog temelji • Otvorena pitanja, nedostaci i specifični ciljevi koji se u projektu nastoje uzeti u obzir u akademskom smislu te s obzirom na društvene potrebe i potrebe tržišta rada Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama • Strategija za poticanje izvrsnosti i inovacija • Podupiranje strategije modernizacije i internacionalizacije partnerskih visokih učilišta • Jedinstvenost projekta i dodana vrijednost u usporedbi s ponudom postojećih diplomskih programa • Strategija za povećanje privlačnosti, integracije, internacionalizacije i doprinosa ciljevima politike europskog prostora visokog obrazovanja
---	---

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Koncept i metodologija • Zajedništvo/integracija EMJM-a, uzimajući u obzir zahtjeve opisane u odjeljku „Uspostava projekta” U prijedlogu se posebno opisuju: - akademski program i način na koji će se izvrsnost i inovativni elementi u iskustvu učenja osigurati u svim subjektima konzorcija - organizacija razdoblja studiranja, uključujući minimalne zahtjeve za mobilnost i uzajamno priznavanje ishoda učenja / bodova - načela i zahtjevi za prijavu studenata, odabir, sudjelovanje u programu i dodjelu stipendija - usluge koje se nude studentima - doprinos mobilnog osoblja i pozvanih stručnjaka aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima - posebne mjere potpore za olakšavanje jednakog i uključivog pristupa za sudionike te opis studenata/osoblja/pozvanih znanstvenika s individualnim potrebama povezanim s dugotrajnim fizičkim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim teškoćama. Strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju • Unutarnje i vanjske mjere za osiguranja kvalitete diplomskog programa • Mjera u kojoj je zajednički pripremljen i potpuno integriran kurikulum usklađen sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja • združeni akademski naziv/nazivi koji će se dodjeljivati i njihovo priznavanje na punopravnim partnerskim visokim učilištima te zajednička dopunska isprava o studiju. Projektni tim, osoblje i stručnjaci • Projektni timovi i način na koji će surađivati na provedbi projekta Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama • Upravljanje sredstvima EU-a, mobilizacija dopunskih sredstava i proračunski plan Upravljanje rizicima • Utvrđivanje rizika u provedbi projekta i planiranje odgovarajućih mjera za ublažavanje
---	--

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Struktura konzorcija • Obrazloženje sastava konzorcija i komplementarnosti partnera; njihova dodana vrijednost za provedbu EMJM-a i način na koji svaki partner ostvaruje korist od sudjelovanja u projektu • Inovativni karakter konzorcija i uključivanje partnera s različitim razinama iskustva u aktivnosti Erasmus Mundus. Ako je primjenjivo: - kako je unaprijeđen postojeći konzorcij za Erasmus Mundus - kako je organizirana suradnja s dionicima izvan odgojno-obrazovnog sustava i u koju svrhu. • Definirane uloge i zadaće svakog partnera i razina uključenosti u projektne aktivnosti Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka • Sporazumi o suradnji, upravljačka tijela i alati za upravljanje, osobito administrativno i financijsko • Angažiranost partnerskih institucija u provedbi EMJM-a • Primjerenost nacrtu sporazuma o partnerstvu za učinkovito upravljanje EMJM-om
Učinak (najviše 20 bodova)	Učinak i ambicija • Učinak na razini sustava (unutar i izvan akademske zajednice, uključujući širu javnost i društvo), na institucijskoj razini (partnerske organizacije) i na individualnoj razini (posebno s obzirom na zapošljivost) • Predviđanja broja upisanih studenata u vremenskom okviru projekta Mjere za osiguravanje ravnomjerne zastupljenosti zemalja pri upisivanju studenata Komunikacija, diseminacija i vidljivost • Strategija promocije kako bi se privukli izvrsni studenti širom svijeta: ciljne skupine, zadaće partnera i način na koji će se studente poticati da daju doprinos Erasmus+ identitetu/zajednici • Strategija diseminacije, korištenja rezultata i vidljivosti Održivost i kontinuitet • Srednjoročna/dugoročna strategija razvoja i održivosti nakon razdoblja financiranja sredstvima EU-a, uključujući mobilizaciju drugih izvora financiranja • Sinergije/komplementarnost s drugim aktivnostima (koje se financiraju sredstvima EU-a i drugim sredstvima) koje se mogu nadovezati na rezultate projekta

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje 70 bodova te najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 22 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”, najmanje 15 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe”, najmanje 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”. Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva za združene diplomske studije Erasmus Mundus izračunavaju se na temelju sljedeće tri komponente:

- doprinosa institucijskim troškovima za provedbu programa
- maksimalnog broja studentskih stipendija koje se dodjeljuju tijekom trajanja ugovora,
- dodatnih sredstava namijenjenih pokrivanju individualnih potreba studenata s invaliditetom.

Taj doprinos služi za financiranje najmanje 4 izvedbe diplomskog programa u trajanju od 1 do 2 akademske godine (60, 90 ili 120 ECTS bodova).

Doprinos institucijskim troškovima združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Dodjeljuje se u obliku jediničnog troška po upisanom studentu i namijenjen je pokrivanju dijela troškova povezanih s provedbom programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Jedinični troškovi obuhvaćaju troškove osoblja (nastave, putovanja), troškove pozvanih gostujućih predavača, promocije, diseminacije, organizacijski troškovi (uključujući potpuno osiguranje za upisane studente, financijsku potporu upisanim studentima s individualnim potrebama ako nisu pokrivene dodatnim sredstvima (vidjeti u nastavku), pomoć oko smještaja i ostale studentske usluge), administrativne troškove i sve ostale troškove potrebne za provedbu uspješnog diplomskog programa.

U odabranim projektima ne mogu se naplaćivati naknade za prijavu studenata. Ne mogu se naplaćivati ni školarine ni drugi obvezni troškovi povezani sa sudjelovanjem studenata kao stipendista programa Erasmus Mundus.

Maksimalni doprinos institucionalnim troškovima iznosi: **750 EUR/mjesec x DR x NRES**

pri čemu je:

- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRES** = broj upisanih studenata (stipendista i onih bez stipendije) predviđen za cijelo vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napominjemo da će za izračun iznosa bespovratnih sredstava NRES biti ograničen na 100 (ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Studentske stipendije

Stipendija će biti doprinos troškovima studenata korisnika i pokrivat će putne troškove, troškove vize, troškove smještaja i životne troškove. Izračunava se na temelju mjesečnog jediničnog troška za cijelo razdoblje koje je upisanom stipendistu potrebno za završetak studijskog programa (razmjerno stvarnom broju dana). To razdoblje obuhvaća studiranje, istraživanje, stručnu praksu, pripremu i obranu završnog rada u skladu sa zahtjevom združenog diplomskog studija. U tom se razdoblju stipendija može dodijeliti samo u cijelosti i redovitim studentima.

Stipendija se dodjeljuje za upis na redovni studij i obuhvaća cjelokupno trajanje diplomskog studija (tj. 12, 18, 24 mjeseca). Skraćeno trajanje stipendije primjenjivo je u slučaju priznavanja prethodnog učenja (s najkraćim trajanjem stipendije od jedne akademske godine).

Studenti koji su prethodno dobili stipendiju za EMJM ne mogu se prijaviti za dodatnu stipendiju u okviru EMJM-a.

Stipendije za EMJM mogu se ponuditi studentima iz cijelog svijeta. Međutim, konzorciji trebaju osigurati geografsku ravnotežu, tj. kandidatima istog državljanstva može se dodijeliti najviše 10 % ukupnog broja dodijeljenih stipendija za vrijeme provedbe projekta (to se pravilo ne odnosi na dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Izračun maksimalne stipendije po studentu:

Stipendija se izračunava na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DS**

pri čemu je **DS** = trajanje diplomskog programa.

Izračun maksimalnog iznosa stipendije za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

Maksimalni iznos stipendije izračunava se na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DR x NRS**

pri čemu je:

- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRS** = broj stipendija predviđenih za cijelo trajanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (najviše 50, ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Doprinos individualnim potrebama studenata s invaliditetom

Doprinos za individualne potrebe prihvatljiv je ako ispunjava opće uvjete prihvatljivosti utvrđene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Koristit će se za troškove upisane studente (sa stipendijom ili bez nje) s invaliditetom (npr. dugotrajna fizička, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja), kao što su oni povezani s nabavom posebnih predmeta ili usluga (npr. pomoć trećih osoba, prilagodba radnog okruženja, dodatni putni troškovi/troškovi prijevoza).

Potpora za pokrivanje takvih individualnih potreba upisanih studenata bit će u obliku sljedećih jediničnih troškova za posebne potrebe:

- (a) 3000 EUR
- (b) 4500 EUR
- (c) 6000 EUR
- (d) 9500 EUR
- (e) 13 000 EUR
- (f) 18 500 EUR
- (g) 27 500 EUR
- (h) 35 500 EUR
- (i) 47 500 EUR
- (j) 60 000 EUR

Izračun doprinosa za jedinični trošak po studentu:

upisani studenti prijaviti će vrstu potrebnih predmeta/usluga i njihov trošak. Primjenjivi jedinični trošak utvrdit će se kao stopa koja odgovara procijenjenim troškovima ili je prva na popisu koja je niža od njih. Taj jedinični trošak doprinos je i nije namijenjen za potpuno pokrivanje stvarnih troškova.

Napomena: troškovi koji su manji od najnižeg iznosa (tj. manji od 3000 EUR) neće biti prihvatljivi za dodatnu potporu i morat će se pokriti u okviru doprinosa institucijskim troškovima EMJM-a ili iz drugih izvora financiranja ustanova korisnika.

Izračun maksimalnog doprinosa koji se dodjeljuje za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

U fazi prijave će na temelju njihove procjene prijavitelji zatražiti maksimalno dva jedinična troška, što odgovara najvišim dostupnim jediničnim troškovima, tj. najviše 2 x 60 000 EUR. Taj će se iznos iskoristiti za dodjelu jediničnih troškova dotičnim studentima.

U fazi provedbe jedinični troškovi bit će u obliku mjesečnog jediničnog doprinosa koji se izračunava na sljedeći način:

{jedinica za posebne potrebe x (1/broj mjeseci)}.

Broj mjeseci u toj formuli odgovara broju mjeseci u kojima su se predmeti ili usluge za posebne potrebe koristili ili su proizvedeni za provedbu aktivnosti, ovisno o prirodi predmeta ili usluga. Za jednokratne troškove broj mjeseci odgovara broju 1.

DODATNA SREDSTVA ZA STUDENTE IZ CILJANIH REGIJA SVIJETA

Prijavitelji mogu zatražiti dodatna sredstva za studente iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10 i 11 koja se financiraju iz instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje.

EMJM-ovi predloženi za financiranje mogu za cjelokupno trajanje diplomskog studija primiti do 18 dodatnih stipendija (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje se financiraju iz Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI)³³⁹ te do dvije dodatne stipendije (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje se financiraju iz Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA III)³⁴⁰. Te dodatne stipendije nude se zbog zadanih prioriteta vanjskog djelovanja EU-a povezanih s visokim obrazovanjem i uzimaju u obzir različite razine gospodarskog i socijalnog razvoja u relevantnim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Te će se stipendije dodjeljivati EMJM-ima odabranima za financiranje silaznim redoslijedom, uzimajući u obzir raspoloživi proračun i prioritete strategije Global Gateway za regije 5, 6 i od 8 do 11.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*. Sredstva će se morati koristiti na geografski uravnotežen način, a ustanove se potiču da uključuju studente iz najsiromašnijih i najmanje razvijenih trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

Za ovu aktivnost utvrđeni su sljedeći geografski ciljevi i okvirni udio u proračunu:

- Regija 1 (zapadni Balkan): posebna pozornost posvetit će se stipendijama u području klimatskih promjena, okoliša i energetike, digitalnih tehnologija, inženjerstva, održivog rasta i radnih mjesta.
- Regija 3 (južno susjedstvo): 18 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Najmanje 20 % tog iznosa trebalo bi dodijeliti Tunisu.
- Regija 5 (Azija): 21 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 6 (središnja Azija): 9 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 7 (Bliski istok) 3 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 8 (Pacifik): 1 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 9 (supraharska Afrika): 27 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje. a posebna pozornost posvetit će se i prioritetnim zemljama s obzirom na migracije. Ni jedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za tu regiju.
- Regija 10 (Latinska Amerika): 20 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Brazilu i Meksiku zajedno može se dodijeliti najviše 30 % sredstava.
- Regija 11 (Karibi): 1 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja.

Regionalni ciljani proračuni i prioriteti primjenjuju se okvirno na razini projekta i pratit će se u fazi provedbe.

Osim toga, za prijedloge u kojima se traže dodatne stipendije u okviru naslova 6. za regije 5, 6, 8, 9, 10 i 11 prednost će se dati onima koji se odnose na barem jedan od prioriteta strategije Global Gateway, posebno u području digitalizacije, klime i energetike, prometa i zdravlja.

Izračun konačnog iznosa bespovratnih sredstava

Konačni iznos bespovratnih sredstava izračunat će se u fazi podnošenja završnog izvješća na temelju broja dodijeljenih stipendija, broja upisanih studenata i stvarnog broja jediničnih troškova dodijeljenih za individualne potrebe, pod uvjetom da ukupan iznos ne prelazi maksimalni iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava. Projekti će imati fleksibilnost za prijenos sredstava između stipendija (ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo) i individualnih

³³⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:209:TOC>

³⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32021R1529>

potreba ovisno o stvarnim potrebama i u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijenosi između proračunskih naslova i između instrumenata financiranja nisu dopušteni.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Kako bi se ojačala integracija i međunarodna dimenzija europskog prostora obrazovanja, cilj je mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus povećati kapacitete visokih učilišta u Europi za modernizaciju i internacionalizaciju njihovih kurikuluma izradom novih diplomskih programa u partnerstvu s raznim sveučilištima.

Razvoj inovativnih međunarodnih diplomskih programa vrlo je važan za sveučilišta u Europi. Međunarodna suradnja donosi raznolike akademske perspektive i metodologije poučavanja, obogaćuje kurikulum i proširuje obrazovna iskustva studenata. Osim toga, međunarodni diplomski programi privlače studente iz cijelog svijeta, povećavajući raznolikost i bazu talenata, ali i ugled i konkurentnost sveučilišta na globalnoj razini.

Uspostavom suradnje s ustanovama iz Europe i šire sveučilišta u Europi mogu udružiti sredstva i znanje za rješavanje gorućih globalnih pitanja, kao što su klimatske promjene, digitalna transformacija i održivi razvoj. Dugoročno će mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus poticati razvoj zajedničkih mehanizama u visokom obrazovanju povezanih s osiguravanjem kvalitete, akreditacijom i priznavanjem diploma i bodova.

Zato je glavni cilj mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus potaknuti razvoj inovativnih, visokointegriranih novih međunarodnih studijskih programa na diplomskoj razini. Te međunarodne studijske programe zajednički će provoditi međunarodni konzorcij visokih učilišta iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. Prema potrebi mogu biti uključena i visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu³⁴¹. Doprinijeti mogu i drugi partneri iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava sa specifičnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

Korisnici bi trebali pružati razinu obrazovanja koja odgovara razini 7 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja (ISCED) 2011.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MJERE ZA PRIPREMU ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, kandidati moraju: • biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) • biti visoka učilišta sa sjedištem u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu • imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 15 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).

³⁴¹ Iznimka: organizacije iz Bjelorusa (regija 2) i Rusije (regija 4) ne mogu sudjelovati u ovoj aktivnosti.

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-EMJM-DESIGN Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu <i>EU Funding & Tenders</i>.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 12. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

EMDM su projekti s jednim korisnikom. Korisnici će uspostavljati kontakte i inicirati aktivnosti suradnje s ciljem uspostavljanja diplomskog programa u skladu s definicijom „integriranog diplomskog programa” (vidjeti odjeljak o EMJM-u u „Uspostava projekta”). U fazi prijave korisnik bi trebao utvrditi organizacije sudionice. Međutim, one neće sudjelovati u postupku potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Planirane aktivnosti bit će opisane u dijelu B prijavnog obrasca i u jedinstvenom radnom paketu.

Do kraja razdoblja financiranja zajednički pripremljen diplomski studij trebao bi:

- ponuditi potpuno integrirani kurikulum koji izvodi konzorcij visokih učilišta (koji čine najmanje tri visoka učilišta iz triju zemalja, od kojih najmanje dva moraju biti iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu)
- nastojati privući izvrsne studente iz cijelog svijeta
- uključivati obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente
- završiti dodjelom združenog akademskog ili stručnog naziva (tj. jedinstvene diplome koju dodjeljuju visoka učilišta iz konzorcija), višestrukog akademskog ili stručnog naziva (tj. različitih diploma koje dodjeljuju visoka učilišta iz konzorcija) ili kombinacije navedenoga (neka visoka učilišta iz konzorcija dodjeljuju združeni akademski ili stručni naziv, dok druga dodjeljuju vlastiti).

Nadalje, očekuje se da se u okviru projekta osmisle sljedeći zajednički mehanizmi:

- zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, praćenje, ispitivanje/evaluacija rezultata
- združeni studij i integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja
- plan za usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
- zajednička strategija za promicanje i informiranje
- zajednička strategija administrativnog i financijskog upravljanja
- politika o združenim akademskim nazivima
- nacrt zajedničkog sporazuma o partnerstvu koji uključuje najmanje tri visoka učilišta; taj bi sporazum trebao obuhvatiti sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom diplomskog programa
- zajednički nacrt ugovora o studiranju.

Navedene stavke treba navesti u prijavi kao **glavne očekivane rezultate** na kraju provedbe projekta.

Očekuje se da će diplomski program u razvoju biti u skladu sa [standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja \(EHEA\)](https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/)³⁴².

³⁴² <https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/>.

Partnerske institucije potiče se da barem pokrenu neki od postupaka akreditacije/evaluacije prije kraja projekta i istraže mogućnosti koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija (ako to nacionalni propisi dopuštaju).

OČEKIVANI UČINAK

- mogućnosti za europska i neeuropska visoka učilišta da razviju nova partnerstva
- poboljšanje kvalitete i poticanje inovacija u programima na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente iz cijelog svijeta
- doprinos internacionalizacijskim politikama sveučilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Prijedlog je relevantan za ciljeve aktivnosti. • Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Prijedlog je inovativan u usporedbi s ponudom postojećih diplomskih programa. Analiza potreba i specifični ciljevi Obrazloženje projekta visoko integriranog diplomskog programa. Prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Koncept i metodologija • Primjerenost i izvedivost planiranih aktivnosti za ostvarenje ciljeva i očekivanih ishoda. Upravljanje projektom i osiguravanje kvalitete • Predviđene su mjere kako bi provedba projekta bila kvalitetna i dovršena na vrijeme • Planirani koraci za pokretanje postupka akreditacije/evaluacije za predloženi diplomski studij, ako je moguće putem prilika koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija Projektni tim, osoblje i stručnjaci • Predviđeni operativni resursi (uključujući organizacije sudionice) povezani s planiranim aktivnostima i ishodima • Definiranje uloga i raspodjela zadataka u projektnom timu
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Struktura konzorcija • Očekivana uloga organizacija sudionica Njihov doprinos provedbi projekta i izradi diplomskog programa • Obrazloženje njihova sudjelovanja, dodana vrijednost i komplementarnost.

Učinak (najviše 20 bodova)	Učinak i ambicija • Očekivani učinak i ambicija novog projekta EMDM-a, uključujući privlačnost za studente, profesore i partnerske organizacije iz cijelog svijeta. Komunikacija, diseminacija i vidljivost • Predviđene aktivnosti promicanja i diseminacije novog diplomskog programa i ishoda projekta Održivost i kontinuitet • Predviđeni koraci za uspješno pokretanje/provedbu novog diplomskog programa (uključujući podršku ustanova) i predviđene mjere za osiguravanje njegove održivosti (uključujući utvrđivanje mogućih izvora financiranja).
--	---

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje 60 bodova te najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 16 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”, 12 bodova za kategorije „kvaliteta projektnog plana i provedbe” i „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 10 bodova za kategoriju „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”. Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom.

Bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose: 60 000 EUR.

Jednokratni financijski doprinos pokrit će troškove izravno povezane s aktivnostima potrebnima za uspostavu novog diplomskog programa, kao što su sastanci i konferencije, studije/ankete, postupak akreditacije/evaluacije itd. Taj doprinos može se iskoristiti i za pokrivanje troškova osoblja, putnih troškova i troškova smještaja, administrativnih troškova i podugovorenih aktivnosti, u mjeri u kojoj je to relevantno za provedbu mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Parametri bespovratnih sredstava bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Za završnu isplatu bespovratnih sredstava korisnici će morati dostaviti dokaz da su u potpunosti i na zadovoljavajući način provedene aktivnosti i ostvareni rezultati predviđeni u njihovoj prijavi.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstva za inovacije podupiru projekte čiji je cilj ostvarivanje sistemskog učinka na europskoj razini, i to kapacitetom za provedbu rezultata projekta na europskoj razini i/ili za njihovo prenošenje u različite tematske ili geografske okvire. Usmjerena su na tematska područja od strateške važnosti za europski rast i konkurentnost te socijalnu koheziju. Tom su vrstom partnerstva obuhvaćene sljedeće aktivnosti:

- savezi za inovacije

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

SAVEZI ZA INOVACIJE

Cilj je **saveza za inovacije** ojačati inovacijski kapacitet Europe poticanjem inovacija putem **suradnje i protoka znanja** u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (inicijalnom i kontinuiranom) i u širem socioekonomskom okruženju, uključujući istraživanje.

Cilj im je ujedno potaknuti pružanje novih vještina i ukloniti neusklađenost ponuđenih i traženih vještina oblikovanjem i izradom novih kurikuluma **za visoko obrazovanje i strukovno obrazovanje i osposobljavanje** te potporom razvoju **inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja** u EU-u.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ta će partnerstva provoditi koherentan i sveobuhvatan skup **sektorskih ili međusektorskih** aktivnosti, koje bi se trebale moći prilagoditi budućem razvoju znanja u EU-u.

Kako bi se potaknule inovacije, u prvom će planu biti razvoj **talenata i vještina**. Prvo, digitalne kompetencije sve su važnije za sve profile radnih mjesta na cijelom tržištu rada. Drugo, prelazak na kružno i zelenije gospodarstvo mora se temeljiti na promjenama kvalifikacija i nacionalnih kurikuluma obrazovanja i osposobljavanja kako bi se ispunile nove profesionalne potrebe za **zelenim vještinama** i održivim razvojem. Treće, za usporednu digitalnu i zelenu tranziciju potrebno je ubrzano uvođenje novih tehnologija u svim sektorima našeg gospodarstva i društva te jačanje vještina i talenata u području STEM-a.

Ciljevi saveza za inovacije mogu se postići prijavom za jedan ili oba sljedeća lota (organizacija može biti uključena u nekoliko prijedloga):

1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća

Savezi za obrazovanje i poduzeća transnacionalni su, strukturirani projekti usmjereni na rezultate, u kojima partneri dijele zajedničke ciljeve i surađuju na poticanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja.

Cilj im je poticanje inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO), poduzećima i širem socioekonomskom okruženju. To uključuje suočavanje s društvenim i gospodarskim izazovima kao što su klimatske promjene, promjenjiva demografija, digitalizacija, pojava novih, disruptivnih tehnologija, kao što je umjetna inteligencija, koje stvaraju potražnju za vještinama i talentima u području STEM-a i brze promjene na tržištu rada uz pomoć socijalnih inovacija i otpornosti zajednica te inovacija na tržištu rada. Ta će tema 2026. obuhvaćati i problem ozbiljnog nedostatka vještina u sektorima koji su ključni za konkurentnost Europe u skladu s inicijativom „Unija vještina”.

Savezi za obrazovanje i poduzeća okupljaju poduzeća i pružatelje visokog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja radi suradnje u okviru partnerstva. U okviru jednog ili više gospodarskih sektora ona stvaraju pouzdane i održive odnose i pokazuju inovativni i transnacionalni karakter u svim aspektima. Iako svako partnerstvo mora uključivati najmanje jednu organizaciju u području SOO-a i jednu organizaciju u području visokog obrazovanja, ono može biti usmjereno na oba ili jedno od ta dva obrazovna područja. Suradnja između organizacija za SOO i za visoko obrazovanje trebala bi biti relevantna i korisna za oba sektora.

Savezi nastoje postići jedan ili više sljedećih ciljeva:

- poticanje **novih, inovativnih i multidisciplinarnih pristupa poučavanju i učenju**: poticanje inovacija u pogledu oblikovanja i provedbe obrazovnih programa, oblika poučavanja, tehnika ocjenjivanja, okruženja za učenje i/ili razvoja novih vještina
- **podupiranje razvoja vještina u područjima STEM-a**; podupiranje inovacijskog kapaciteta Europe proširivanjem njezine baze talenata za nove, disruptivne tehnologije
- poticanje **ustanove inkubatora** u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje u cijeloj Europi
- poticanje **društveno odgovornog poslovanja** (npr. pravednost, uključivost, klimatske promjene, zaštita okoliša i održivi razvoj)
- poticanje **inicijativnosti i poduzetničkih stavova, načina razmišljanja i vještina** učenika, odgojno-obrazovnih

- djelatnika i drugih radnika, u skladu s Okvirom poduzetničkih kompetencija (EntreComp)³⁴³
- poboljšanje **kvalitete i relevantnosti vještina** razvijenih i certificiranih u sustavima obrazovanja i osposobljavanja (uključujući nove vještine i rješavanje problema neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina)
- olakšavanje **razmjene i zajedničkog stvaranja znanja** između visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, istraživanja, javnog i poslovnog sektora
- izgradnja i podrška djelotvornim i učinkovitim **sustavima** visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, koji su povezani, uključivi i pridonose inovacijama.
- podupiranje namjenskih zajedničkih programa ili zajedničko razvijanje mikrokvalifikacija i podupiranje mentorstva za *start-up* i *scale-up* poduzeća u sektorima koji su ključni za konkurentnost Europe, a u kojima postoji ozbiljni nedostatak vještina.

Visoka učilišta potiču se da se prije podnošenja prijave posluže alatom za samoprocjenu HEInnovate³⁴⁴, posebno ako koordiniraju prijedlog. HEInnovate će im pomoći da prepoznaju svoje prednosti i slabosti u području poduzetništva i inovacija. Zahvaljujući tome moći će bolje pripremiti prijedlog i sastav konzorcija te objediniti sva potrebna stručna znanja.

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”³⁴⁵)

Cilj je saveza za sektorsku suradnju u području vještina stvaranje novih strateških pristupa i suradnje za konkretna rješenja za razvoj vještina, i kratkoročno i srednjoročno, u područjima u kojima se provodi važna mjera iz Programa vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, Pakt za vještine, mjera pokrenuta u okviru Programa vještina za Europu 2020. koja je sad važan element sektorskog pristupa Unije vještina, krovne europske strategije za vještine. Inicijativa omogućava velika partnerstva uspostavljena u okviru Pakta za vještine, s mogućnošću potpore za razvoj strategija za sektorske vještine te za reviziju i razvoj profila radnih mjesta i s njima povezanih programa za osposobljavanje. Glavni je cilj pakta mobilizirati i potaknuti sve relevantne dionike i javno-privatna partnerstva da poduzmu konkretne mjere za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage udruživanjem snaga i sklapanjem partnerstava, među ostalim na razini EU-a, kako bi se odgovorilo na potrebe tržišta rada, pružila potpora zelenoj i digitalnoj tranziciji te nacionalnim, regionalnim i lokalnim strategijama za vještine i rast. Stoga će rezultati saveza za sektorsku suradnju u području vještina, tj. informacije o sektorskim vještinama, strategije za vještine, profili zanimanja, programi osposobljavanja i dugoročno planiranje, biti važan doprinos radu opsežnih partnerstava u ekosustavima koja su se pridružila Paktu za vještine.

Savezi za sektorsku suradnju u području vještina nastoje riješiti problem nedostatka vještina na tržištu rada koji koči rast, inovacije i konkurentnost u određenim sektorima ili područjima, s ciljem kratkoročnih intervencija i dugoročnih strategija. Ti će se savezi provoditi u 14 industrijskih ekosustava utvrđenih u novoj industrijskoj strategiji za Europu³⁴⁶ (vidjeti kriterije prihvatljivosti).

Opsežna partnerstva u ekosustavima koja su se pridružila Paktu za vještine temeljit će se na Planu za sektorsku suradnju u području vještina. Stoga će savezi u okviru 2. lota podupirati ispunjavanje obveza iz Pakta razvojem strategija za sektorske vještine. Te strategije moraju proizvesti sistemski i strukturni učinak smanjenja manjkova, nedostataka i neusklađenosti vještina u odnosu na potrebe na tržištu rada, povećati konkurentnost sektora i osigurati odgovarajuću kvalitetu i razine vještina. Strategije za sektorske vještine moraju obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i jasno definiranih ciljeva kako bi se uskladile potražnja i ponuda vještina radi podupiranja sveukupne provedbe opsežnih partnerstava za vještine u ekosustavima u okviru Pakta. Savezima se nastoje izgraditi temelji za ta partnerstva za vještine i utvrditi smjer kojim bi trebalo nastaviti nakon završetka projekata.

Na temelju dokaza o potrebama za vještinama s obzirom na profile zanimanja, savezi za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina podupiru pripremu i provedbu transnacionalnog sadržaja obrazovanja i osposobljavanja, kao i metodologije poučavanja i osposobljavanja, radi brzog prihvaćanja na regionalnoj i lokalnoj razini i novih zanimanja koja

³⁴³ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfn27939enn.pdf>

³⁴⁴ <https://heinnovate.eu/en>

³⁴⁵ Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr>.

³⁴⁶ COM(2020) 102 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102>

se pojavljuju. U tu bi svrhu savezi trebali temeljiti svoje prijedloge na postojećem radu centara strukovne izvrsnosti³⁴⁷, regija koje provode strategije pametne specijalizacije³⁴⁸, europskih klasterskih partnerstava³⁴⁹ i zajednica znanja i inovacija (ZZI) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)³⁵⁰ koje su aktivne u istom industrijskom ekosustavu.

Prijedlozi bi trebali uključivati pripremu programa kontinuiranog strukovnog osposobljavanja kako bi se ispunile hitne potrebe radno sposobnih osoba za vještinama. Trebali bi uključivati i razvoj novih profila zanimanja i s njima povezanih kvalifikacija, koje bi trebale obuhvaćati srednje i više strukovno obrazovanje i osposobljavanje (razine 3 – 5 EQF-a) i tercijarno obrazovanje (razine 6 – 8 EQF-a). Osim toga, prijedlozi bi trebali uključivati oblikovanje pripadajućih temeljnih kurikuluma i programa obrazovanja i osposobljavanja koji vode do tih kvalifikacija.

Svaki projekt među svojim partnerima mora imati organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i visoko obrazovanje i dionike na tržištu rada. Bilo bi idealno da uključuje i politička tijela, tijela za ovjeravanje te europska sektorska udruženja i predstavnike industrije.

3. lot: Tvornice vještina u području STEM-a

Cilj je tvornica vještina u području STEM-a uspostaviti sektorsku, transnacionalnu i održivu suradnju među visokim učilištima, pružateljima SOO-a i poduzećima radi poticanja novih, inovativnih i multidisciplinarnih pristupa poučavanju i učenju tako da se mladim studentima poduzetnicima pruži stvarni uvid u poslovanje i mogućnosti mentorstva prilagođene njihovim talentima, potrebama i ciljevima. Poseban je fokus te teme poticanje inovacija, stvaranje poduzetničkog načina razmišljanja, pružanje pristupa laboratorijima, tehničkoj infrastrukturi i opremi za mlade studente poduzetnike, potpora razvoju intelektualnog vlasništva, usmjeravanje u izradi diplomskog rada ili razvoju poslovnih ideja te olakšavanje pristupa poduzetničkom kapitalu u strateškim sektorima utvrđenima u Kompasu konkurentnosti.

Projekti koji se podupiru u okviru ove teme bit će usmjereni na poticanje inovacija u okviru suradnje pružatelja visokog obrazovanja i SOO-a s dionicima na tržištu rada i poduzetnicima, uz moguće sudjelovanje fondova poduzetničkog kapitala, uz pomoć ZZI-ja EIT-a.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA SAVEZE ZA INOVACIJE?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

³⁴⁷ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>.

³⁴⁸ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>.

³⁴⁹ <https://www.clustercollaboration.eu>.

³⁵⁰ <https://eit.europa.eu/>.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako ih ima) moraju biti javne ili privatne organizacije sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, kao što su: - visoka učilišta - pružatelji SOO-a ili mreže pružatelja SOO-a - mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) - znanstveni instituti - nevladine organizacije - javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih - posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade, tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije, gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore, europski ili nacionalni socijalni partneri, bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb, tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini, zavodi za zapošljavanje, državni zavodi za statistiku, agencije za gospodarski razvoj, sektorska ili strukovna udruženja, vijeća za sektorske vještine i tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u regijama 1 – 3 mogu sudjelovati kao korisnici, povezani subjekti ili pridruženi partneri, ali ne kao koordinator. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati samo kao pridruženi partneri. Iznimka: organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Visoka učilišta sa sjedištem državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Savezi za obrazovanje i poduzeća: • moraju obuhvatiti najmanje 4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i u njima mora sudjelovati najmanje 8 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata). • u konzorcij moraju biti uključena najmanje 3 dionika na tržištu rada (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje 3 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja (SOO i visoka učilišta) kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti) • u svakom bi prijedlogu kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti) trebali biti uključeni barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj SOO-a. I organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 mogu sudjelovati kao korisnici ili povezani subjekti ako njihovo sudjelovanje donosi znatnu dodanu vrijednost projektu. Organizacije iz drugih trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati kao pridruženi partneri. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija i ne mogu biti koordinatori.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 ili 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora). Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Identifikacijska oznaka poziva za 1. lot: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP

Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 10. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
--------------------------	---

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”)** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako ih ima) moraju biti javne ili privatne organizacije sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, kao što su: - visoka učilišta - pružatelji SOO-a - mreže pružatelja SOO-a - mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) - znanstveni instituti - nevladine organizacije - javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih - posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade - tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije - gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore - europski ili nacionalni socijalni partneri - bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb - tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini - zavodi za zapošljavanje - državni zavodi za statistiku - agencije za gospodarski razvoj - sektorska ili strukovna udruženja - vijeća za sektorske vještine - tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja. I organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati, ali samo kao pridruženi partneri. Visoka učilišta sa sjedištem državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE).
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Savezi za sektorsku suradnju u području vještina („Plan”) moraju imati sljedeći sastav: • obuhvaćati najmanje 8 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu i u njima mora sudjelovati najmanje 12 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) • konzorcij mora uključivati najmanje 5 dionika na tržištu rada (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje 5 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja (SOO i visoka učilišta) kao prijavitelje (korisnike, ne povezane subjekte) • u svakom bi prijedlogu kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti) trebali biti uključeni barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj SOO-a. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija i ne mogu biti koordinatori.

Sektori ili područja	14 industrijskih ekosustava utvrđenih u Godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu za 2021.³⁵¹ . Prijavitelj mora odabrati <u>samo jedan</u> od sljedećih 14 ekosustava: 1. mobilnost – promet – automobilska industrija: proizvodnja motornih vozila, brodova i vlakova te pribora; njihovi popravci i održavanje; prijevoz robe; umjetna inteligencija; čista tehnologija: napredni materijali itd. 2. tekstil: proizvodnja tekstila, odjeće, obuće, kože i nakita itd. 3. energija iz obnovljivih izvora: elektromotori, motori i turbine; proizvodnja električne energije; proizvodnja i distribucija plina; umjetna inteligencija; čista tehnologija: napredni materijali itd. 4. elektronika: sirovine (poluvodičke pločice); alati za proizvodnju poluvodiča; projektiranje i proizvodnja poluvodičkih komponenti; robotika; napredni materijali itd. 5. trgovina na malo: maloprodaja, trgovina na veliko u izravnom kontaktu s potrošačima itd. 6. građevinarstvo: gradnja stambenih i nestambenih zgrada; gradnja cesta i željezničkih pruga; gradnja komunalne infrastrukture i ostalih građevina niskogradnje; povezane aktivnosti umjetna inteligencija; čista tehnologija: napredni materijali itd. 7. zrakoplovstvo i obrana: proizvodnja zrakoplova; svemirske tehnologije, proizvodnja i usluge; obrambeni proizvodi i tehnologije; umjetna inteligencija; čista tehnologija: robotika itd. 8. niskougljične energetske intenzivne industrije: vađenje fosilnih goriva i sirovina; proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja proizvoda s velikim učinkom na okoliš: plastike, kemikalija, gnojiva, željeza i čelika, šumskih proizvoda, cementa, gume, neželjeznih metala; čista tehnologija: napredni materijali itd. 9. turizam: prijevoz putnika i putovanja; hoteli, kratkotrajni smještaj; restorani i ugostiteljstvo; događanja, tematski parkovi itd. 10. poljoprivredno-prehrambeni sektor: biljna i stočarska proizvodnja; prerada prehrambenih proizvoda; veterinarske djelatnosti; umjetna inteligencija; čista tehnologija: napredni materijali itd. 11. kreativne i kulturne industrije: novine, knjige i časopisi; filmovi, videozapisi i televizija; radio i glazba umjetna inteligencija itd. 12. digitalne tehnologije: telekomunikacije; softver i programiranje; internetski portali; proizvodnja računala i opreme; umjetna inteligencija; kvantno računalstvo; robotika itd. 13. lokalna ekonomija i socijalno poduzetništvo: socijalna poduzeća, udruge i zadruge koji žele ostvariti socijalni učinak itd.
----------------------	--

³⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102>.

	14. zdravstvo: farmaceutski proizvodi i oprema; bolnice, ustanove za njegu, rezidencijalna skrb, dugotrajna skrb; biološke znanosti; neurotehnologija; umjetna inteligencija; napredni materijali itd. Savezi za svoj prijedlog moraju odabrati samo jedan industrijski ekosustav na koji će se odnositi njihov projekt³⁵². Prijedlog se može odnositi na ekosustav koji nije obuhvaćen tekućim projektom u okviru Plana, akademiju EU-a za vještine ili na ekosustav koji već ima Plan u tijeku ili akademiju EU-a za vještine. Ako je Plan već u tijeku, prijedlog se mora odnositi na područja koja se jasno razlikuju od onih koja su već obuhvaćena tekućim projektom/projektima u okviru Plana ili akademijom/akademijama EU-a za vještine³⁵³.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i> . Identifikacijska oznaka poziva za 2. lot: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 10. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **3. lot: tvornice vještina u području STEM-a** moraju ispunjavati sljedeće kriterije:

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako ih ima) moraju biti javne ili privatne organizacije sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, kao što su: - visoka učilišta - pružatelji SOO-a ili mreže pružatelja SOO-a - mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) - društva rizičnog kapitala - znanstveni instituti - nevladine organizacije - javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih - posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade - tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije - gospodarske, industrijske ili radničke komore - obrtničke komore - europski ili nacionalni socijalni partneri - tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini - zavodi za zapošljavanje - državni zavodi za statistiku
---	--

³⁵² Npr. dijelovi sektora unutarnjih plovni putova ili sektora civilnog zrakoplovstva obuhvaćaju dva različita industrijska ekosustava: putnički prijevoz pripada „turizmu“, a teretni prijevoz ekosustavu „mobilnost – promet – automobilska industrija“. Ovisno o njegovoj primjeni vodik je glavno pogonsko gorivo u sljedećim ekosustavima: mobilnost / promet / automobilska industrija; energija iz obnovljivih izvora; energetske intenzivne industrije; građevinarstvo; zrakoplovna, svemirska i obrambena industrija. Prijedlog bi se trebao odnositi samo na jedan ekosustav.

³⁵³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en>.

	- agencije za gospodarski razvoj - sektorska ili strukovna udruženja - vijeća za sektorske vještine - tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati samo kao pridruženi partneri.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Tvornice vještina u području STEM-a: • moraju obuhvatiti organizacije iz najmanje 4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i u njima mora sudjelovati najmanje 8 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) • u konzorcij moraju biti uključena najmanje 3 dionika na tržištu rada (poduzeća, trgovačka društva, društva rizičnog kapitala ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje 3 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja (SOO i visoka učilišta) kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti) • u svakom bi prijedlogu kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti) trebali biti uključeni barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj SOO-a. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija i ne mogu biti koordinatori.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 mjeseca (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora). Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Identifikacijska oznaka poziva za 3. lot: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-STEM
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 10. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

USPOSTAVA PROJEKTA

Svaki savez provest će koherentnu i opsežnu kombinaciju međusobno povezanih aktivnosti radi pospješivanja inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i poduzećima (uključujući velika, mala i srednja poduzeća te socijalna poduzeća) i širem socioekonomskom okruženju.

1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća

Najmanje jedna od sljedećih aktivnosti (otvoreni popis) trebala bi biti uključena u svaki savez za obrazovanje i poduzeća:

Poticanje inovacija

- Zajednički razvoj i primjena novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, poučavanje i učenje usmjereni na učenika i stvarne probleme, korištenje inovativnih tehnologija i veća primjena mikrokvalifikacija)

- Razvoj i testiranje programa i aktivnosti kontinuiranog obrazovanja u suradnji s poduzećima i unutar njih
- Razvoj i provedba programa za obrazovanje i osposobljavanje radi podupiranja razvoja vještina i talenata u području STEM-a
- Uspostava inkubatora u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje u cijeloj Europi u bliskoj suradnji s poduzetničkim sektorom kako bi se studentima poduzetnicima pomoglo da razviju svoje ideje u poduzeća. To bi se npr. moglo postići pružanjem širokog raspona usluga, od razvoja vještina, osposobljavanja u području financija do poslovanja i upravljanja, ali i pružanjem poslovnog prostora i olakšavanjem financiranja poduzetničkim kapitalom
- Razvoj i testiranje rješenja za hitne društvene potrebe koje tržište ne uzima u obzir, a usmjerena su na ranjive skupine u društvu; rješavanje društvenih pitanja ili pitanja povezanih s promjenama u stavovima i vrijednostima, strategijama i politikama, organizacijskim strukturama i procesima, sustavima ostvarivanja politika i uslugama
- Razvoj rješenja za problematična pitanja, inovacije u pogledu proizvoda i procesa (suradnjom studenata, profesora i stručnjaka)

Razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja, kompetencija i vještina

- Razvoj novih metoda poučavanja i alata za učenje koji uključuju stjecanje i primjenu transverzalnih vještina u različitim programima visokog obrazovanja i SOO-a razvijenima u suradnji s poduzećima, kojima se nastoje ojačati zapošljivost, kreativnost i novi profesionalni putevi
- Uvođenje, kad god je to primjereno, poduzetničkog duha u predmetnu disciplinu, kurikulum, program itd. kako bi se studentima, istraživačima i nastavnom osoblju pružile kompetencije, vještine i motivacija za razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja da bi se lakše nosili s raznim izazovima u svojem obrazovnom, profesionalnom i privatnom životu
- Stvaranje novih mogućnosti za učenje putem praktičnih iskustava i primjenom inicijativnosti i poduzetničkih kompetencija i vještina, što može uključivati i/ili dovesti do pokretanja novih usluga, proizvoda i prototipova pa sve do osnivanja *start-up* i supsidijarnih poduzeća
- Uvođenje „pristupa koji su više usmjereni na studente“, pri čemu studenti sami oblikuju svoj obrazovni put
- Podupiranje namjenskih zajedničkih programa i zajednički razvoj mikrokvalifikacija za sektore s ozbiljnim nedostatkom vještina;
- podupiranje poduzetništva i mentorstva za *start-up* i *scale-up* poduzeća.

Poticanje protoka i razmjene znanja između sustava visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, poduzeća i znanstvenih ustanova

- Izgradnja uključivih i povezanih sustava visokog obrazovanja, SOO-a i poduzeća na temelju međusobnog povjerenja, prekograničnog priznavanja i certificiranja, razvoja fleksibilnih puteva između SOO-a i visokog obrazovanja, poticanja SOO-a na višim razinama EQF-a te poboljšanje mobilnosti učenika i radnika
- Naukovanja i praktične aktivnosti povezane sa studijskim područjem u poduzećima, koje su u potpunosti uključene u kurikulum, priznate i bodovane; organiziranje probnih inovativnih mjera i njihovo testiranje; razmjene studenata, istraživača, nastavnog osoblja i osoblja poduzeća na ograničeno razdoblje; osiguravanje poticaja za uključenost osoblja poduzeća u poučavanje i istraživanje analiza istraživačkih podataka Kad je to relevantno, u projektu bi se moglo upućivati na Europski savez za naukovanje³⁵⁴.

Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja povezanih s otpornošću

- Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja (strana potražnje), čime se povećava sposobnost sustava na svim razinama da odgovore na potrebe tržišta rada (strana ponude); prilagođavanje pružanja usluga visokog obrazovanja i SOO-a potrebnim vještinama osmišljavanjem i izvođenjem transnacionalnih kurikuluma na razini cijelog sektora koji uključuju učenje temeljeno na radu i okruženja za učenje u stvarnim situacijama

³⁵⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=hr>

- Utvrđivanje vještina koje su potrebne u javnoj domeni za rješavanje društvenih pitanja (npr. klimatske promjene, zaštita zdravlja, vještine u području STEM-a) i poticanje otpornosti društva i zajednice, uključujući suradnju visokih učilišta i pružatelja SOO-a s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te privatnim sektorom kojom se nastoji pridonijeti osmišljavanju i provedbi strategija pametne specijalizacije u regijama
- pružanje potpore kako bi se otklonila neusklađenost između ponuđenih i traženih vještina za potrebe otpornosti i tržišta i riješio problem nedostatka vještina u sektorima koji su ključni za konkurentnost Europe.

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”)

Trebalo bi provesti sljedeće aktivnosti:

Razvoj strateškog pristupa sektorskoj suradnji u području vještina

- Uspostava održive suradnje u razvoju vještina među ključnim dionicima iz sektora, uključujući socijalne partnere, pružatelje obrazovanja i osposobljavanja i javna tijela (na nacionalnoj i regionalnoj razini). U okviru projekta nastojat će se uspostaviti i suradnja između velikih poduzeća i mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) duž cijelog vrijednosnog lanca u određenom industrijskom ekosustavu
- Kontinuirano prikupljanje informacija o vještinama: dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka razvoj zajedničke metodologije za predviđanje budućih potreba za vještinama te praćenje (na godišnjoj osnovi) napretka i razvoja ponude i potražnje vještina na temelju vjerodostojnih prognostičkih scenarija, na temelju Panorame vještina EU-a i, prema potrebi, rada OECD-a, Svjetskog gospodarskog foruma i postojećih saveza sektorskih vještina
- Mapiranje postojeće potpore za usavršavanje i prekvalifikaciju dostupne u sektoru/ekosustavu (koju pružaju industrijski, javni i privatni dionici) i utvrđivanje koje bi se od tih mjera mogle unaprijediti kako bi se pružila potpora poduzećima u lancima vrijednosti
- Razvoj strategije vještina za industrijski ekosustav na temelju informacija o vještinama, uključujući prioritete za aktivnosti za potporu ciljevima prekvalifikacije i usavršavanja radne snage industrijskog ekosustava i onih koji bi se mogli pridružiti tom sektoru (npr. gospodarski neaktivni). U strategiji bi trebalo obrazložiti koliko je vjerojatno da bi glavni trendovi, kao što su globalna, društvena i tehnološka kretanja u industrijskom ekosustavu, mogli utjecati na radna mjesta i potrebe za vještinama. Trebala bi sadržavati opis očekivanog tijeka i posebno istaknuti učinak digitalnih i visokotehnoloških rješenja. U njoj bi trebalo utvrditi i definirati profile zanimanja i s njima povezane vještine koji će se vjerojatno pojaviti u tom sektoru (tj. bit će potpuno nova). Trebalo bi utvrditi i koji bi ključni industrijski akteri i dionici trebali biti uključeni u provedbu strategije. Ta strategija trebala bi biti jedan od prvih ključnih rezultata projekta te obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i dobro definirane rezultate, kao i konkretne prioritetne mjere za usklađivanje buduće potražnje i ponude vještina za ta nova zanimanja. Strategija bi se trebala koristiti kao temelj za izgradnju partnerstva u okviru Pakta za vještine
- Ako je relevantno, osiguravanje dostupnosti rezultata projekta u formatu otvorenih podataka kako bi se mogli uključiti u Cedefopove informacije o vještinama³⁵⁵ rad Europskog opservatorija za vještine i ESCO (europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja)
- Dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka.

Od prijavitelja se očekuje da opišu kako projektni prijedlog dopunjuje i/ili stvara sinergije i omogućuje izbjegavanje preklapanja s projektima centara za strukovnu izvrsnost koji su već u tijeku, akademijama za industriju s nultom neto stopom emisija i drugim akademijama za vještine.

Oblikovanje europskih „temeljnih” kurikuluma i programa osposobljavanja dogovorenih na razini sektora

- **U prvih 18 mjeseci aktivnosti (reaktivan odgovor)**

³⁵⁵ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence>

Usporedno s navedenim aktivnostima svi bi projekti trebali brzo **reagirati na hitne potrebe za vještinama u zanimanjima u industrijskom ekosustavu zbog digitalne i zelene tranzicije** (dokaze treba dostaviti u prijedlogu):

- temeljiti se na, ako su dostupni, profilima zanimanja iz klasifikacije ESCO i postojećih okvira za kompetencije³⁵⁶
- osmišljavati ili revidirati programe kontinuiranog strukovnog osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage inovativnim kombiniranim učenjem temeljenim na radu
- osiguravati dobru kvalitetu sadržaja i pružati nove programe osposobljavanja primjenom metoda osiguravanja kvalitete u skladu s EQAVET-om i ESG-om (europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju)
- osiguravati brzo uvođenje i primjenu tih programa osposobljavanja dopiranjem do, na primjer, glavnih aktera u lancima vrijednosti unutar industrijskog ekosustava, do centara strukovne izvrsnosti³⁵⁷, do regija koje provode strategije pametne specijalizacije³⁵⁸ ili do europskih klsterskih partnerstava³⁵⁹ i do zajednica znanja i inovacija (ZZI-ji) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)³⁶⁰ koji su aktivni u istom industrijskom ekosustavu.

➤ **Tijekom cijelog projekta (proaktivan odgovor)**

Projekti bi zatim trebali raditi na **razvoju profila zanimanja i sadržaja osposobljavanja za promjenjive i nove profile zanimanja**:

- na temelju utvrđenih potreba za vještinama za nove profile zanimanja u industrijskom ekosustavu, osmišljavanju novih modularnih kurikuluma za SOO i s njima povezanih kvalifikacija za inicijalno obrazovanje i osposobljavanje (cjeloviti kurikulumi za integraciju u nacionalne sustave obrazovanja i osposobljavanja) te programi osposobljavanja za usavršavanje ili prekvalifikaciju radno sposobnih osoba (moduli usmjereni na ispunjavanje potreba za novim vještinama)
- ti kurikulumi i programi osposobljavanja sastoje se od jedinica ishoda učenja, u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) / nacionalnim kvalifikacijskim okvirima i na temelju ESCO-a na temelju kurikuluma trebale bi se stjecati vještine specifične za određeno radno mjesto i ključne kompetencije³⁶¹, koje posebno uključuju transverzne vještine i STEAM discipline³⁶²
- integriranje razdoblja učenja temeljenog na radu u novi sadržaj osposobljavanja, uključujući prilike za praktičnu primjenu znanja u stvarnim situacijama na radnom mjestu te uključivanje iskustva transnacionalnog učenja kad god je moguće
- upravljanje kvalitetom novog sadržaja osposobljavanja primjenom načela osiguravanja kvalitete EQAVET-a i ESG-a ili već postojećih sustava za osiguravanje kvalitete koji bi, međutim, trebali biti u skladu s EQAVET-om i ESG-om
- promicanje relevantnih sektorskih kvalifikacija, uključujući združene transnacionalne studije (koji uključuju europske temeljne strukovne profile³⁶³), koje dodjeljuje više pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, čime se olakšava prekogranično certificiranje, gradi međusobno povjerenje i pridonosi povećanju mobilnosti polaznika i profesionalne mobilnosti u sektoru.

Izvođenje „temeljnih” kurikuluma i programa osposobljavanja:

- Razvoj metodologija za izvođenje kurikuluma i programa osposobljavanja prilagođenih različitim ciljnim skupinama primjenom inovativnih pristupa poučavanju i učenju, uključujući učenje temeljeno na radu, primjenu IKT-a (npr. kombinirano učenje, simulatori, proširena stvarnost), virtualna/kombinirana rješenja za mobilnost

³⁵⁶ Npr. Okvir digitalnih kompetencija za građane, Okvir poduzetničkih kompetencija i Europski okvir e-kompetencija (e-CF).

³⁵⁷ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>.

³⁵⁸ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>.

³⁵⁹ <https://www.clustercollaboration.eu>.

³⁶⁰ <https://eit.europa.eu/>.

³⁶¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01)).

³⁶² Prirodne znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika.

³⁶³ Europski temeljni strukovni profili opisuju skupove ključnih ishoda učenja koji odgovaraju profilima zanimanja koji su zajednički i relevantni za nacionalne programe SOO-a u državama članicama EU-a u konkretnim profesijama / strukovnim područjima.

učenika i osoblja te otvorene obrazovne sadržaje (npr. učenje potpomognuto umjetnom inteligencijom, MOOC-ovi³⁶⁴)

- Razvoj aktivnosti za olakšavanje međugeneracijskog prijenosa stručnog znanja
- Opis načina na koje se metodologijama i postupcima ocjenjivanja mogu obuhvatiti svi oblici učenja, uključujući učenje temeljeno na radu, te olakšati vrednovanje vještina i kompetencija stečenih prije osposobljavanja
- Na temelju već uspostavljenih i novih kontakata sa stranom potražnje za vještinama u fazi prikupljanja informacija o vještinama, dopiranje do pružatelja mogućnosti za zapošljavanje, kao što su privatni i javni poslodavci i službe za zapošljavanje, radi mogućeg povezivanja s osobama s kvalifikacijom
- Utvrđivanje odgovarajućih mjera za praćenje učenika nakon završetka osposobljavanja kako bi se dobivale povratne informacije³⁶⁵. Ti sustavi praćenja i povratnih informacija mogu se temeljiti na informacijama iz poduzeća, od učenika/zaposlenika te iz javnih izvora informacija i od dionika na tržištu rada
- Predlaganje odgovarajućih mjera za službeno priznavanje novih ili prilagođenih strukovnih i visokoškolskih kurikuluma i kvalifikacija u zemljama u kojima se nalaze partneri i u obuhvaćenim industrijskim ekosustavima

Izrada dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka:

- Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, ključnih dionika iz industrije i javnih tijela (regionalnih ili nacionalnih), na odgovarajućoj razini, radi olakšavanja/jačanja partnerstava za vještine s više dionika u okviru Pakta za vještine za prekvalifikaciju i usavršavanje radne snage. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost.
- Plan bi trebao zajamčiti i odgovarajuću vidljivost i diseminaciju rezultata, među ostalim i na razini EU-a i na nacionalnoj/regionalnoj političkoj razini, te sadržavati pojedinosti o predstavljanju projekta na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim javnim tijelima.
- U planu treba predvidjeti kako će se rezultati projekta, posebno informacije o vještinama, strategija i programi osposobljavanja, ažurirati nakon završetka četverogodišnjeg trajanja projekta, među ostalim predviđanjem budućih izvora financiranja.
- U planu treba navesti kako se mogućnostima za financiranje sredstvima EU-a (npr. Mehanizam za oporavak i otpornost, višegodišnji financijski okvir EU-a (VFO) 2021. – 2027., uključujući europske strukturne fondove, InvestEU, Erasmus+), privatnim ulaganjima i nacionalnim/regionalnim financiranjem mogu poduprijeti strategije za vještine. Pritom bi trebalo uzeti u obzir strategije pametne specijalizacije, europska klasterska partnerstva, mreže centara strukovne izvrsnosti i zajednice znanja i inovacija EIT-a.

3. lot: Tvornice vještina u području STEM-a

Potrebno je provesti jednu ili više sljedećih aktivnosti:

- razvoj kurikuluma s fokusom na STEM vještinama koje su potrebne u strateškim sektorima, s modulima koji obuhvaćaju rješavanje stvarnih problema, poduzetničko razmišljanje, osnove prava intelektualnog vlasništva i financiranje inovacija u ranoj fazi
- osnivanje inkubatora usmjerenih na strateške sektore koji pružaju sveobuhvatnu potporu, uključujući pristup laboratorijima, tehničkoj infrastrukturi i opremi te mentorstvo u području upravljanja intelektualnim vlasništvom, pristupa poduzetničkom kapitalu i razvoja poslovanja
- poticanje partnerstava između studenta, akademske zajednice i industrije u strateškim sektorima, uz pomoć ZZI-ja EIT-a, integriranje strategija o intelektualnom vlasništvu kako bi se povećala vrijednost projekata, uz moguće uključivanje fondova poduzetničkog kapitala radi evaluacije i podupiranja perspektivnih inovacija.

³⁶⁴ MOOC je masovni otvoreni internetski tečaj s ciljem neograničenog sudjelovanja i otvorenog pristupa putem interneta. Uz tradicionalne materijale za tečajeve, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema, većina MOOC-ova pruža interaktivne korisničke forume za podupiranje interakcije među učenicima, profesorima i suradnicima u nastavi.

³⁶⁵ Vidjeti srednjoročni rezultat 2 (MTD2) u Zaključcima iz Rige iz 2015.: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-hr>.

Te aktivnosti trebaju biti strukturirane na holistički način kako bi se studente pripremilo za strateške sektore kombiniranjem ključnih tehničkih vještina, stručnog znanja u području upravljanja intelektualnim vlasništvom i pristupa poduzetničkom kapitalu kako bi se osiguralo da imaju sve vještine koje su im potrebne za inovacije i komercijalizaciju svojih ideja. Cilj je tih aktivnosti uspostaviti snažne sustave potpore za studente koji ulaze u strateške sektore kako bi im se osigurao pristup mrežama i resursima koji su im potrebni da bi postali uspješni inovatori i poduzetnici.

U okviru svih lotova (1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća, 2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”) i 3. lot: tvornice vještina u području STEM-a

Savezi za inovacije moraju, kad god je to relevantno, koristiti instrumente i alate EU-a, kao što su EQF, ESCO, Europass (uključujući europske digitalne vjerodajnice za učenje i europski model učenja³⁶⁶), EQAVET i ESG. Ako se u prijedlozima predlaže npr. stvaranje zajednica prakse ili izrada internetskih stranica za suradnju, one bi se, kad god je to relevantno, trebale služiti i temeljiti na postojećim internetskim platformama, kao što su platforma za školsko obrazovanje, EPAL i njegova zajednica pružatelja SOO-a³⁶⁷.

Kako bi testirali nove kurikule ili nove metode poučavanja i učenja, savezi za inovacije mogu organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za studente, nastavnike, istraživače i osoblje u mjeri u kojoj one podupiru/dopunjuju glavne aktivnosti partnerstava i pridonose ostvarivanju ciljeva projekta.

OČEKIVANI UČINAK

Savezi za inovacije bit će utemeljeni na strateškoj i održivoj suradnji između organizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i poduzeća koja zajedno rade na jačanju inovacijskih kapaciteta Europe. Njima će se znatno ojačati sinergija između oba obrazovna područja u promicanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja. Očekuje se da će ti savezi visokog obrazovanja, SOO-a i poduzeća pridonijeti razvoju regionalnih inovacijskih ekosustava i izravno dati vrijedan doprinos gospodarstvu, integrirajući učenje temeljeno na radu. Sveučilišta, s jedne strane, raspolažu istraživačkim znanjem i podacima koji im omogućuju da izravno pridonese malim i srednjim poduzećima radi poticanja lokalnog gospodarstva, a pružatelji SOO-a, s druge strane, pružaju vještine potrebne poduzećima i mogu potaknuti rast lokalnog gospodarstva.

U širem smislu očekuje se da će savezi za inovacije biti usmjereni na društvene i gospodarske izazove, i u obrazovanju i u zapošljavanju, te će obuhvatiti ključna područja kao što su inovacijski izazovi, pružanje vještina, neusklađenost vještina i potreba na tržištu rada, klimatske promjene, zeleno gospodarstvo, demografija, digitalizacija i umjetna inteligencija. Prednosti se mogu ostvariti i suradnjom s velikim poduzećima. Savezi za inovacije bit će usmjereni na potrebe građana i ubrzo će modernizaciju visokog obrazovanja i SOO-a.

Paktom za vještine uspostaviti će se okvir za provedbu aktivnosti Unije vještina, ali i za diseminaciju i korištenje rezultata projekata saveza za inovacije. Konkretno, rezultati saveza za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina koristit će se kao temelj za partnerstva Pakta za vještine. Podupirat će dimenziju vještina iz Kompassa konkurentnosti³⁶⁸, Plana za čistu industriju³⁶⁹, Industrijskog akcijskog plana za europski automobilski sektor³⁷⁰ i Zajedničke bijele knjige o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.³⁷¹, kao i Strategije za primjenu umjetne inteligencije.

Osim toga, savezi će pomoći u provedbi Komunikacije o obnovljenom programu EU-a za visoko obrazovanje³⁷² i pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja³⁷³. Pridonijet će i provedbi Novog europskog programa za inovacije³⁷⁴. Savezi

³⁶⁶ <https://europass.europa.eu/en/node/2128>

³⁶⁷ <https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet>.

³⁶⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_25_339.

³⁶⁹ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_en.

³⁷⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/qanda_25_636.

³⁷¹ https://commission.europa.eu/topics/defence/future-european-defence_hr.

³⁷² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>.

³⁷³ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_hr.

³⁷⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332>.

moгу doprinositi i zajednicama znanja i inovacija (ZZI) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju i (EIT)³⁷⁵ i surađivati s njima u sektorima u kojima su aktivni.

Kao sveobuhvatni parametri aktivnosti u savezima za inovacije uzimat će se u obzir UN-ov program i ciljevi održivog razvoja do 2030.³⁷⁶ i Pariški sporazum o klimatskim promjenama³⁷⁷, što će Europskoj komisiji pomoći u provedbi novog zelenog plana³⁷⁸ i europskog plana oporavka³⁷⁹. Ideje koje će se razviti u okviru saveza pridonijet će i inicijativi novi europski Bauhaus³⁸⁰, kojoj je cilj osmisliti nove održive i uključive načine života kako bi se ispunili ciljevi zelenog plana.

Savezi za inovacije trebali bi kratkoročno i dugoročno utjecati na širok spektar uključenih dionika na pojedinačnoj, organizacijskoj i sistemskoj razini. Očekuje se da taj učinak traje i nakon završetka projekta te da se proširi izvan organizacija uključenih u partnerstvo. Očekuje se da se partnerstva i aktivnosti nastave. Zbog toga rezultati/ishodi ne bi trebali biti predstavljeni sami za sebe, nego povezani/uključeni u postojeće aktivnosti, programe, projekte, platforme, pothvate itd.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za 1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Kontekst i opći ciljevi • Povezanost s politikama i inicijativama EU-a: prijedlog uzima u obzir i doprinosi ostvarivanju prioriteta politike Europske komisije i njihovim specifičnim ciljevima u području visokog obrazovanja, SOO-a, vještina i inovacija; prijedlog uzima u obzir i povećava vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina i talenata. • Svrha: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. • Vrijednost EU-a: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije Analiza potreba i specifični ciljevi • Dosljednost i pristup koji se temelji na konkretnom problemu: ciljevi i aktivnosti temelje se na sveobuhvatnoj, dobro utemeljenoj i kvalitetnoj analizi problema i potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice, aktivnost i za prioritete Europske komisije. • Digitalne vještine: mjera u kojoj se u prijedlogu digitalne vještine (uključujući umjetnu inteligenciju) integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • Zelene vještine: mjera u kojoj se u prijedlogu vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • Vještine otpornosti: mjera u kojoj su u prijedlog integrirane vještine povezane sa sposobnošću prilagodbe, upravljanja promjenama i brigom za sve pripadnike zajednice. • Vještine u području STEM-a: ako je primjenjivo, mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s područjem STEM-a. • doprinos rješavanju problema ozbiljnog nedostatka vještina u sektorima koji su ključni za konkurentnost Europe
---	--

³⁷⁵ <https://eit.europa.eu/>.

³⁷⁶ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

³⁷⁷ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

³⁷⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52019DC0640&from=EN>.

³⁷⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_hr

³⁸⁰ https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_hr

	Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama – europska dodana vrijednost • Inovativnost: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike, kao što je uspostavljanje inkubatora i okruženja za učenje u stvarnim situacijama u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, i dovodi do inovativnih rezultata projekta i rješenja za potrebe tržišta, npr. doprinosom Uniji vještina i Strateškom planu za obrazovanje u području STEM-a. • Europska dodana vrijednost: prijedlog jasno pokazuje dodanu vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti. • Predstavljavanje obrazovanja i osposobljavanja: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja te jasno pokazuje koristi/relevantnost za visoko obrazovanje te strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Koncept i metodologija • Koherentnost: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog predstavlja koherentan i opsežan skup odgovarajućih aktivnosti za ispunjavanje utvrđenih potreba i vodi do očekivanih rezultata koje će koristiti krajnji korisnici / ciljne skupine, što će polučiti srednjoročne ishode i dugoročne učinke. • Struktura: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • Metodologija: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, europski model učenja, EQAVET i ESG. Upravljanje projektom, strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju • Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • Plan rada: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; • Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje, uključujući mikrokvalifikacije. Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama • Proračun: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska; • Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Struktura konzorcija • Sastav: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima aktivnosti i projekta. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te poduzeća s potrebnim profilima i vještinama, odgovarajućim iskustvom povezanim s njihovim ulogama u projektu, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektorski ili međusektorski pristup.

	• Angažiranost: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni; podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta • Sudjelovanje trećih zemalja koje nisu pridružene programu: ako je primjenjivo, sudjelovanje organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu donosi važnu dodanu vrijednost savezu. Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka • Zadaće: koordinator se odlikuje iskustvom u kvalitetnom upravljanju i koordinaciji transnacionalnih mreža i vodstvom u kompleksnim okruženjima. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju specifičnih umijeća svakog partnera. • Suradnja / timski duh: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, rješavanje sukoba, donošenje odluka i komunikacijske procese između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • Korist: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji.
Učinak (najviše 20 bodova)	Učinak i ambicija • Korištenje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti rezultate saveza. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. • Učinak: iz prijedloga je vidljiva društvena, gospodarska i politička relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj/regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na relevantne ciljane skupine i dionike sa znatnom ulogom u predmetnom sektoru, uključujući obrazovanje i osposobljavanje. Uključuje mjere, ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka (prema potrebi uključujući i broj osposobljenih osoba) i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). Ako je relevantno, trebalo bi razmotriti i potencijalni učinak na oblikovanje politika i doprinos njihovom oblikovanju. Komunikacija, diseminacija i vidljivost • Diseminacija: prijedlog donosi jasnu definiciju ciljnih skupina (dionika, stručnjaka, praktičara, krajnjih korisnika, oblikovatelja politika...) i učinkovit plan za diseminaciju rezultata koji uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi širili tijekom i nakon završetka projekta. Prijedlog bi trebao uključivati i pokazatelje za mjerenje učinka diseminacijskih aktivnosti. Održivost i kontinuitet • Otvoreni pristup: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. • Održivost: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi održe i nakon završetka projekta. Ako je relevantno, u prijedlogu se objašnjava kako će se osigurati da se rezultati projekta iskoriste u okviru politike na europskoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”; 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe”, 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 11 bodova za „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta

projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za 2. lot – savezi za sektorsku suradnju (provedba „Plana”) primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Kontekst i opći ciljevi • Povezanost s politikama i inicijativama EU-a: prijedlog doprinosi Paktu za vještine, koji podupire provedbu Unije vještina. U njemu je detaljno prikazano kako će se podupirati rad partnerstva u okviru Pakta za vještine. Uzima u obzir i pridonosi ostvarenju europskih ciljeva u području visokog obrazovanja, SOO-a i sektorskih politika EU-a relevantnih za obuhvaćeni industrijski ekosustav, podupire razvoj vještina u partnerstvu pakta u tom industrijskom ekosustavu i primjenjuje EU-ove alate za transparentnost. U prijedlogu projekta koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem je već proveden projekt u okviru saveza za provedbu Plana ili centra strukovne izvrsnosti ili u kojem je osnovana akademija za vještine za industriju s nultom neto stopom emisija ili druga akademija EU-a za vještine mora se jasno navesti kako će se taj projekt nadovezati na prethodni projekt ili osnovanu akademiju i kako će dopuniti rad relevantne akademije za vještine ili više njih. Ne smije biti preklapanja u opsegu, rezultatima i aktivnostima. Ova se područja smatraju strateškim prioritetima: energetske intenzivne industrije (uključujući sirovine), čiste tehnologije, energija iz obnovljivih izvora³⁸¹, umjetna inteligencija, kvantno računalstvo, poluvodiči, biološke znanosti, dugotrajna skrb, neurotehnologija, napredni materijali, robotika, svemirske tehnologije³⁸² te automobilska³⁸³ i obrambena industrija³⁸⁴. • Svrha: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Konkretno, prijedlog obuhvaća trendove u vrlo relevantnom skupu novih profila zanimanja i s njima povezane kvalifikacije, organizirane u jedinice ishoda učenja na razinama 3 – 5 i 6 – 8 EQF-a. Prijedlog uključuje oblikovanje, testiranje i inicijalno pružanje povezanih programa obrazovanja i osposobljavanja osmišljenih i izvedenih kao modularne, fleksibilne i pristupačne mogućnosti za učenje, uzimajući u obzir vrednovanje prethodno stečenih vještina. • Vrijednost EU-a: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Analiza potreba i specifični ciljevi • Dosljednost: ciljevi i aktivnosti temelje se na sveobuhvatnoj, dobro utemeljenoj i kvalitetnoj analizi problema i potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost. • Zastupljenost sektora/područja: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni industrijski ekosustav. • Digitalne vještine: mjera u kojoj se u prijedlogu digitalne vještine integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • Zelene vještine: mjera u kojoj se u prijedlogu vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja.
---	--

³⁸¹ [Plan za čistu industriju – Europska komisija.](#)

³⁸² [Kompas konkurentnosti za EU.](#)

³⁸³ [Aksijski plan za poticanje inovacija, održivosti i konkurentnosti u automobilskom sektoru.](#)

³⁸⁴ [Budućnost europske obrane – Europska komisija.](#)

	• Vještine otpornosti: mjera u kojoj su u prijedlog integrirane vještine povezane sa sposobnošću prilagodbe, upravljanja promjenama i brigom za sve pripadnike zajednice. • Visokotehnoške vještine: ako je primjenjivo, mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s visokotehničkim domenama. Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama – europska dodana vrijednost • Inovativnost: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja. • Europska dodana vrijednost: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti. • Predstavljivanje obrazovanja i osposobljavanja: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Koncept i metodologija • Koherentnost: u prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih, konkretnih i praktičnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • Struktura: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • Metodologija: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, europske digitalne vjerodajnice za učenje, EQAVET i ESG. Upravljanje projektom, strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju • Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • Plan rada: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje. Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama • Proračun: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska i razmjerna su opsegu prijedloga; očekuje se da će prijedlog koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem već postoji savez za provedbu Plana za sektorsku suradnju dostaviti proračun iz kojeg se jasno vidi da će se izbjeći dvostruko financiranje jer će dopunjavati i nadograđivati rad koji je već obavljen u okviru tekućeg Plana. • Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Struktura konzorcija • Sastav: partnerstvo se sastoji od članova Pakta za vještine. Okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i industrije te MSP-ove s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Partnerstvo predloženo u prijavi pokazuje stručnost i reprezentativnost relevantnog industrijskog ekosustava i jasnu poveznicu s partnerstvom u okviru Pakta za vještine u tom

	industrijskom ekosustavu. Vrlo je važno sudjelovanje europskih socijalnih partnera i/ili nacionalnih socijalnih partnera u zemljama obuhvaćenima savezom. Geografska rasprostranjenost i reprezentativnost relevantnih partnera u državama članicama EU-a i regijama uključenima u savez trebale bi biti takve da mu omoguće velik provedbeni kapacitet u obuhvaćenim zemljama i regijama (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije i/ili europskih socijalnih partnera uključenih u partnerstvo Pakta). • Angažiranost: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni; podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta. Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka • Zadaće: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem te sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju specifičnih umijeća svakog partnera. • Suradnja / timski duh: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • Korist: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist relevantnom opsežnom partnerstvu za vještine.
Učinak (najviše 20 bodova)	Učinak i ambicija • Korištenje rezultata: prijedlog pokazuje kako će se ishodi saveza predstaviti u skladu s ciljevima i obvezama relevantnih članova Pakta za vještine. • Učinak: iz prijedloga je vidljiva društvena i gospodarska relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na ciljne skupine i relevantne dionike sa znatnom ulogom u predmetnom ekosustavu, uključujući obrazovanje i osposobljavanje, kao što su oni koji su se priključili Paktu za vještine. Uključuje mjere, ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka (prema potrebi uključujući i broj osposobljenih osoba) i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). Komunikacija, diseminacija i vidljivost • Diseminacija: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike. Održivost i kontinuitet • Otvoreni pristup: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji objavljivati i promovirati pod otvorenim licencijama i u formatu otvorenih povezanih podataka, bez nerazmjernih ograničenja. • Održivost: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi koje je ostvario savez održe i nakon završetka projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta” 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe”, 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 11 bodova za „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **3. lot – tvornice vještina u području STEM-a** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Opći ciljevi • Povezanost s politikama i inicijativama EU-a: prijedlog uzima u obzir i doprinosi ostvarivanju prioriteta politike Europske komisije i njihovim specifičnim ciljevima u području visokog obrazovanja, SOO-a, vještina i inovacija; prijedlog uzima u obzir i povećava vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina i talenata. • Svrha: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. • Vrijednost EU-a: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije Analiza potreba i specifični ciljevi • Dosljednost i pristup koji se temelji na konkretnom problemu: ciljevi i aktivnosti temelje se na sveobuhvatnoj, dobro utemeljenoj i kvalitetnoj analizi problema i potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice, aktivnost i za prioritete Europske komisije. • Poduzetnička kompetencija: mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s poduzetničkim načinom razmišljanja, razvojem intelektualnog vlasništva, sposobnošću predstavljanja poslovnih ideja ulagačima poduzetničkog kapitala. • Vještine u području STEM-a: mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s područjem STEM-a. Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama – europska dodana vrijednost • Inovativnost: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike, kao što je uspostavljanje inkubatora i okruženja za učenje u stvarnim situacijama u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, i dovodi do inovativnih rezultata projekta i rješenja za potrebe tržišta, npr. doprinosom Uniji vještina i Strateškom planu za obrazovanje u području STEM-a. • Europska dodana vrijednost: prijedlog jasno pokazuje dodanu vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti. • Predstavljanje obrazovanja i osposobljavanja: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja te jasno pokazuje koristi/relevantnost za visoko obrazovanje te strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Koncept i metodologija • Koherentnost: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog predstavlja koherentan i opsežan skup odgovarajućih aktivnosti za ispunjavanje utvrđenih potreba i vodi do očekivanih rezultata koje će koristiti krajnji korisnici / ciljne skupine, što će polučiti srednjoročne ishode i dugoročne učinke. • Struktura: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju).

	• Metodologija: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, europski model učenja, EQAVET i ESG. Upravljanje projektom, strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju • Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • Plan rada: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; • Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija: u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje, uključujući mikrokvalifikacije. Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama • Proračun: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska; • Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Struktura konzorcija • Sastav: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima aktivnosti i projekta. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te poduzeća s potrebnim profilima i vještinama, odgovarajućim iskustvom povezanim s njihovim ulogama u projektu, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektorski ili međusektorski pristup. • Angažiranost: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni; podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka • Zadaće: koordinator se odlikuje iskustvom u kvalitetnom upravljanju i koordinaciji transnacionalnih mreža i vodstvom u kompleksnim okruženjima. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju specifičnih umijeća svakog partnera. • Suradnja / timski duh: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, rješavanje sukoba, donošenje odluka i komunikacijske procese između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • Korist: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji.
Učinak (najviše 20 bodova)	Učinak i ambicija • Korištenje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti rezultate saveza. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta.

	• Učinak: iz prijedloga je vidljiva društvena, gospodarska i politička relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj/regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na relevantne ciljne skupine i dionike sa znatnom ulogom u predmetnom sektoru, uključujući obrazovanje i osposobljavanje. Uključuje mjere, ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka (prema potrebi uključujući i broj osposobljenih osoba) i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). Ako je relevantno, trebalo bi razmotriti i potencijalni učinak na oblikovanje politika i doprinos njihovom oblikovanju. Komunikacija, diseminacija i vidljivost • Diseminacija: prijedlog donosi jasnu definiciju ciljnih skupina (dionika, stručnjaka, praktičara, krajnjih korisnika, oblikovatelja politika...) i učinkovit plan za diseminaciju rezultata koji uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi širili tijekom i nakon završetka projekta. Prijedlog bi trebao uključivati i pokazatelje za mjerenje učinka diseminacijskih aktivnosti. Održivost i kontinuitet • Otvoreni pristup: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. • Održivost: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi održe i nakon završetka projekta. Ako je relevantno, u prijedlogu se objašnjava kako će se osigurati da se rezultati projekta iskoriste u okviru politike na europskoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini.
--	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”; 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe”, 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 11 bodova za „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća**
 - 1 milijun EUR (dvogodišnji projekt)
 - 1,5 milijuna EUR (trogodišnji projekt)
- **2. lot – savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”):**
 - 4 milijuna EUR (četverogodišnji projekt)

- **3. lot – tvornice vještina u području STEM-a**
 - 1,5 milijuna EUR (dvogodišnji projekt)

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere³⁸⁵. Za vlasnike MSP-ova bez plaće dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.³⁸⁶³⁸⁷

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna određenog nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

³⁸⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

³⁸⁷ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

JAČANJE KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU

Aktivnost jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju (CBHE) podupire projekte međunarodne suradnje koji se temelje na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području visokog obrazovanja. Aktivnosti i ishodi projekata CBHE-a moraju biti usmjereni tako da donose korist prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, njihovim visokim učilištima i sustavima visokog obrazovanja. U skladu s ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom ova aktivnost podupire relevantnost, kvalitetu, modernizaciju i kapacitet za odgovor sektora visokog obrazovanja u trećim zemljama koje nisu pridružene programu u kontekstu socioekonomskog oporavka, rasta i blagostanja te reagiranja na nova kretanja, posebno ekonomsku globalizaciju, ali i nedavni zastoj u ljudskom razvoju, na nestabilnosti i sve veće socijalne, gospodarske i ekološke nejednakosti. Zamišljeno je da projekti jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju doprinesu širim ciljevima politike Europske komisije i trećih zemalja koje nisu pridružene programu ili uključenih regija, uključujući pakete ulaganja u okviru strategije Global Gateway i Pakt za Mediteran u njegovim ciljnim zemljama³⁸⁸.

CILJEVI AKTIVNOSTI

U trećim zemljama koje nisu pridružene programu aktivnost će konkretno:

- povećati relevantnost visokog obrazovanja za uspješnu provedbu EU-ove strategije Global Gateway i u njoj postavljene investicijske prioritete
- poboljšati kvalitetu visokog obrazovanja i povećati njegovu relevantnost za tržište rada i društvo
- poboljšati razine kompetencija, vještina i mogućnosti za zapošljavanje studenata visokih učilišta razvojem novih, relevantnih i inovativnih obrazovnih programa
- promicati uključivo obrazovanje, jednakost, pravednost, nediskriminaciju i građanske kompetencije u visokom obrazovanju
- unaprijediti kvalitetu nastave, mehanizama ocjenjivanja za osoblje i studente visokih učilišta, osiguravanje kvalitete, upravljanje, uključivost, inovacije, bazu znanja, digitalne i poduzetničke kapacitete te internacionalizaciju visokih učilišta
- povećati kapacitet visokih učilišta, tijela nadležnih za visoko obrazovanje i nadležnih tijela za modernizaciju njihovih sustava visokog obrazovanja, posebno u smislu upravljanja i financiranja tako da se podupiru procesi definiranja, provedbe i praćenja reformi
- poboljšati obrazovanje učitelja i nastavnika i trajno stručno usavršavanje kako bi se utjecalo na dugoročnu kvalitetu obrazovnog sustava
- poticati suradnju među ustanovama, jačanje kapaciteta i razmjenu dobre prakse
- poticati suradnju visokih učilišta s dionicima iz zajednice i industrije te povećanu primjenu akademskog istraživanja i znanja u kontekstu rješavanja stvarnih problema
- poticati suradnju među različitim regijama svijeta zajedničkim inicijativama.

OČEKIVANI UČINAK

- Veća relevantnost, učinak i vidljivost ulaganja u visoko obrazovanje za provedbu EU-ove strategije Global Gateway u njegovim partnerskim zemljama i Pakta za Mediteran u njegovim ciljnim zemljama
- Modernizirana visoka učilišta koja neće samo prenositi znanje, već će i stvarati gospodarsku i društvenu vrijednost prijenosom svojih rezultata poučavanja i istraživanja na zajednicu/zemlju
- Bolji pristup visokom obrazovanju i poboljšanje njegove kvalitete, posebno za osobe s manje mogućnosti i u najsiriomašnjim zemljama u različitim regijama
- Veće sudjelovanje visokih učilišta smještenih u udaljenim područjima
- Usmjeravanje za učinkovito i djelotvorno donošenje i provedbu politika u području visokog obrazovanja
- Regionalna integracija i uspostava usporedivih alata za priznavanje, osiguravanje kvalitete za potporu akademskoj suradnji, mobilnost studenata, osoblja i istraživača
- Snažnija povezanost i suradnja s privatnim sektorom u ključnim sektorima, promicanje inovacija i poduzetništva
- Usklađivanje akademske zajednice s tržištem rada, čime se povećava zapošljivost studenata
- Veća inicijativnost i poduzetnost studenata
- Veća razina digitalnih kompetencija studenata i osoblja
- Preuzimanje odgovornosti na razini institucije za rezultate CBHE-a, čime se osigurava održivost

³⁸⁸ https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_hr.

- Preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini eksperimentiranjem i uključivanjem primjera pozitivne i najbolje prakse u visoko obrazovanje
- Veća sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini: bolje kompetencije upravljanja i strategije internacionalizacije.

PRIORITETI AKTIVNOSTI

Očekuje se da će aktivnost pridonijeti sljedećim prioritetima:

Zeleni plan – Sustavi visokog obrazovanja ključni su za podupiranje europskog zelenog plana jer razvijaju znanje, kompetencije, vještine i vrijednosti te mogu radikalno promijeniti ponašanje ljudi. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati modernizaciju gospodarstava kako bi postala konkurentnija i inovativnija, a ujedno osigurati pravednu zelenu tranziciju, poticanje zelenih radnih mjesta i otvaranje puta prema klimatski neutralnom društvu; uz rodno transformativni pristup, koji nije usmjeren isključivo na područja u kojima dominiraju muškarci
- pružati primjenjive odgovore na izazove u području okoliša, uključujući urbani i ruralni razvoj, zelenu i učinkovitu energiju, zdravstvo, gospodarenje vodama i otpadom, održivi promet, dezertifikaciju, gubitak bioraznolikosti i održivo korištenje prirodnih resursa, jačanje poljoprivredno-prehrambenih vrijednosnih lanaca na nacionalnoj i regionalnoj razini
- povećati informiranost o klimatskim promjenama, održivost i otpornost u svim sektorima društva i gospodarstva
- ubrzati prelazak na pravedno zeleno i kružno gospodarstvo i suočiti se s regionalnim i transregionalnim izazovima u području okoliša, posebno jačanjem veza s privatnim sektorom i poboljšanjem znanja i zelenih vještina potrebnih za modernu radnu snagu;
- razvijati kompetencije u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, zelene strategije i metodologije za sektorske vještine te kurikulume usmjerene na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca.

Digitalna transformacija – povećanje kvalitete i uključivosti obrazovanja korištenjem digitalnih tehnologija te omogućavanje polaznicima da steknu ključne digitalne kompetencije i digitalne vještine specifične za sektor od strateške je važnosti za EU i mnoge zemlje svijeta. Digitalna transformacija sve više utječe na sustav visokog obrazovanja, ali ima i ključnu ulogu u iskorištavanju njegovih prednosti i prilika koje nudi te u premošćivanju digitalnog jaza. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati razvoj i prihvaćanje digitalnih vještina kako bi digitalna transformacija bila što sveobuhvatnija i uključivija
- pomoći u premošćivanju digitalnog jaza promicanjem digitalne pismenosti, digitalnog poduzetništva te rodno osjetljivih programa i strategija, posebno u udaljenim i ruralnim područjima te ranjivim zajednicama
- razviti rješenja za povezivost kako bi građani mogli iskoristiti prednosti učenja na daljinu i inovacija u poučavanju
- podupirati digitalno gospodarstvo i povećati znanstvene, tehničke i inovacijske kapacitete jačanjem veza između obrazovanja, istraživanja i poslovanja u području digitalizacije, među ostalim putem projekata povezanih s podatkovnom infrastrukturom, upravljanjem podacima, umjetnom inteligencijom i digitalizacijom MSP-ova/poduzeća
- poboljšati ekosustave digitalnog obrazovanja jačanjem digitalnih vještina i kompetencija nastavnog i akademskog osoblja.

Integracija migranata – sustavi obrazovanja i osposobljavanja imaju ključnu ulogu u rješavanju otvorenih pitanja migracija i uviđanju i iskorištavanju njihovih prednosti. Oni pomažu pridošlima da steknu vještine potrebne na tržištu rada, razumiju kulturu zemlje domaćina i pomognu domaćem stanovništvu da bude otvoreno za raznolikost i promjene. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati priznavanje diploma i kvalifikacija te doprinositi regionalnom sustavu prijenosa bodova radi izgradnje regionalnih područja visokog obrazovanja i međuregionalne povezanosti
- omogućavanje pristupa obrazovanju migrantima i raseljenim osobama u zemljama primateljicama, uključujući jezično obrazovanje i stipendije
- razviti holističke modele koji ispunjavanju jedinstvene potrebe studenata izbjeglica i osigurati pristup obrazovanju s pojačanom podrškom za akademski, društveni, fizički i psihološki razvoj.

Upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj – zalaganje za vladavinu prava, ljudska i temeljna prava, jednakost, demokraciju i dobro upravljanje temelj je stabilnih, pravednih i prosperitetnih društava. Ova aktivnost može pomoći da se postave temelji za jačanje aktivnog građanstva i izgradnju specifičnog stručnog znanja u tim područjima. Projekti u okviru te aktivnosti mogu pomoći da se pronađu dugoročna rješenja za probleme lošeg upravljanja u visokom obrazovanju. U tom kontekstu prioritet će imati projekti čiji je cilj podupiranje akademske suradnje i inicijativa u sljedećim područjima:

- upravljanje, vladavina prava, demokracija, temeljne vrijednosti, zaštita ljudskih prava i borba protiv korupcije
- borba protiv diskriminacije, promicanje medijske pismenosti i uloge nezavisnih medija i civilnog društva
- mir i sigurnost, ljudski razvoj, međukulturni dijalog, poštovanje raznolikosti, tolerancija, rodna ravnopravnost, jačanje položaja žena i mladih
- socijalna, gospodarska i kulturna prava, zdravlje i dobrobit.

Održivi rast i radna mjesta – visoko obrazovanje potrebno je za razvoj vještina za život i rad. Ono ujedno podupire zapošljivost i preduvjet je za održivi rast. Ključni je cilj smanjiti neusklađenost ishoda obrazovanja i potražnje na tržištu rada, među ostalim razvojem učenja temeljenog na radu. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- poticati ponudu i stjecanje vještina u području prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM) i s njim povezanu rodnu uključivost u kontekstu pravedne zelene tranzicije prema klimatskoj neutralnosti
- promicati poduzetništvo mladih i žena, razvijati inovacijske centre i *start-up* poduzeća kako bi se stvorile mogućnosti zapošljavanja na lokalnoj razini i spriječio odljev mozgova
- jačati veze između akademskog sektora, istraživanja i poslovanja kako bi se ispunile trenutačne i buduće potrebe za vještinama, prvenstveno poduzetničke, i vještine potrebne za razvoj lanaca vrijednosti na nacionalnoj i regionalnoj razini
- podupirati usavršavanje mlađe populacije
- jačati veze s tržištem rada radi promicanja otvaranja radnih mjesta, mogućnosti zapošljavanja i uključivanja privatnog sektora u razvoj vještina
- razvoj obrazovanja učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola i osposobljavanja uz rad radi uklanjanja strukturnih uzroka ranog napuštanja školovanja i suzbijanja trajnih ekonomskih i rodni nejednakosti.

Ti se prioriteti odnose na cijelu aktivnost, koja je strukturirana prema regijama i potprogramima.

Za 1. i 2. potprogram (definiciju potprograma vidjeti u nastavku) navedeni prioriteti primjenjuju se na sljedeći način u svakom regionalnom kontekstu:

- **zapadni Balkan:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **istočno susjedstvo:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **južno Sredozemlje:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta. Za 2. potprogram za južno Sredozemlje prednost će se dati razvoju inovativnih zajedničkih studijskih programa u euromediterranskoj regiji kako bi se visokim učilištima s obje strane Sredozemlja omogućilo da oblikuju i provode inovativne zajedničke kurikule.
- **Azija:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **središnja Azija:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **Bliski istok:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **Pacifik:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **supraharska Afrika:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta; ljudski razvoj; integracija migranata; upravljanje, mir i sigurnost

- **Latinska Amerika:** zeleni plan; digitalna transformacija; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **Karibi:** zeleni plan; digitalna transformacija; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta

GEOGRAFSKI CILJEVI

Programi CBHE-a mogu se provoditi kao:

- **nacionalni projekti**, tj. uključivati ustanove iz samo jedne prihvatljive treće zemlje koja nije pridružena programu
- višedržavni (**regionalni**) projekti unutar jedne prihvatljive regije
- višedržavni projekti koji uključuju više prihvatljivih regija (**međuregionalni**). Međuregionalni projekti moraju obuhvaćati prioriteta područja svih uključenih regija te se njihova važnost za svaku regiju mora dokazati i biti potkrijepljena detaljnom analizom zajedničkih potreba i ciljeva.

Proračun aktivnosti CBHE koristit će se za potporu projekata na sljedeći način:

- nacionalni i regionalni projekti: okvirno 90 % proračuna aktivnosti
- međuregionalni projekti: okvirno 10 % proračuna aktivnosti

U okviru aktivnosti nastojat će se podupirati tematska raznovrsnost projekata i dostatna geografsku zastupljenost unutar regije u smislu broja projekata po zemlji. U supsaharskoj Africi za 1. i 2. potprogram ni jedna zemlja ne bi trebala dobiti više od 8 % sredstava dodijeljenih toj regiji.

Okvirni proračun utvrđen je za svaki od tri potprograma unutar svake regije, no moguć je prijenos proračunskih sredstava iz jednog potprograma u drugi.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima objavljene su na portalu *EU Funding & Tenders*. <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

POTPROGRAMI PROJEKATA

Kako bi se svladale razne prepreke u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, aktivnost CBHE-a sastoji se od tri posebna potprograma:

1. potprogram: poticanje pristupa suradnji u visokom obrazovanju

Taj je potprogram osmišljen tako da se visoka učilišta s manje iskustva i manji dionici potaknu na sudjelovanje u aktivnosti CBHE-a kako bi se olakšao pristup organizacijama koje prvi put sudjeluju u programu³⁸⁹. Ta bi partnerstva trebala biti prvi korak da visoka učilišta i organizacije koje imaju manju operativnu sposobnost sa sjedištem u trećim zemljama koje nisu pridružene programu dobiju pristup sredstvima za dopiranje do osoba s manje mogućnosti i povećaju ta sredstva. U okviru tog potprograma financirat će se mali projekti kako bi se smanjile razlike u internacionalizaciji među visokim učilištima iz prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu, i iz iste zemlje ili regije. Projekti koji su obuhvaćeni ovim potprogramom prvenstveno će biti usmjereni na sljedeća područja unutar trećih zemalja koje nisu pridružene programu:

- visoka učilišta iz najmanje razvijenih trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- visoka učilišta sa sjedištem u udaljenim regijama/područjima trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- nove sudionike ili visoka učilišta i fakultete s manje iskustva iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- studente i osoblje s manje mogućnosti.

Aktivnosti

Predložene aktivnosti i rezultati projekta trebali bi imati jasnu dodanu vrijednost za ciljne korisnike u sljedećim područjima:

- aktivnosti za jačanje upravljačkih/administrativnih kapaciteta ciljanih visokih učilišta

³⁸⁹ Vidjeti definiciju organizacije koja prvi put sudjeluje u programu u dijelu D – Pojmovnik.

- aktivnosti čiji je cilj osigurati visokokvalitetno i relevantno obrazovanje
- aktivnosti za poboljšanje pristupačnosti za studente/osoblje s manje mogućnosti.

Primjeri aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru 1. potprograma mogu se pronaći na portalu *EU Funding & Tenders*.

2. potprogram: partnerstva za transformaciju u visokom obrazovanju

Projekti u okviru tog potprograma uvode nove pristupe i inicijative u visokom obrazovanju koji se temelje na uzajamnom učenju i prenošenju iskustva i dobre prakse koji utječu na ustanove, ali i na cijelo društvo. Ishodi projekata trebali bi imati znatan i dugoročan učinak na ciljane visoka učilišta nakon što se završe i kao takvi pozitivno utjecati na društvo u cjelini.

Konkretno, u okviru tih projekata kombinirat će se sljedeći elementi koji koriste visokim učilištima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu:

- **Inovacije u visokom obrazovanju** kako bi se povećala njegova relevantnost za tržište rada i društvo. Očekuje se da će se predloženim projektima riješiti problem neusklađenosti između zahtjeva poslodavaca i ponude visokih učilišta te predložiti cjelovita rješenja za poboljšanje zapošljivosti studenata. To se može postići provedbom sveobuhvatnih intervencija kao što su:
 - osmišljavanje inovativnih kurikuluma i uvođenje inovativnih elemenata u postojeće kurikule
 - provedba inovativnih metoda učenja i poučavanja (tj. poučavanja i učenja usmjerenih na učenike/studente i stvarne probleme)
 - aktivna suradnja s poslovnim svijetom i istraživačkom zajednicom, organiziranje programa i aktivnosti kontinuiranog obrazovanja i aktivnosti s poduzećima i unutar njih
 - jačanje kapaciteta visokih učilišta za učinkovito povezivanje u području istraživanja, znanstvenih i tehnoloških inovacija.
- **Promicanje reforme visokih učilišta** kako bi postala pokretači gospodarskog i socijalnog razvoja. Projekti bi trebali podupirati visoka učilišta u razvoju i provedbi institucionalnih reformi koje će ih učiniti demokratskijima, uključivijima, pravednijima, odgovornijima i punopravnim sastavnicama civilnog društva. Institucionalne reforme uključuju nove sustave i strukture upravljanja, spremnost u kontekstu digitalnih vještina, moderne sveučilišne službe, postupke osiguravanja kvalitete, alate i metode za profesionalizaciju i profesionalni razvoj rukovodećeg, akademskog, tehničkog i administrativnog osoblja. Razvoj poduzetničkog načina razmišljanja i poboljšanje kompetencija i vještina unutar ustanova ključni su aspekti za uspjeh tog potprograma. Usvajanje transverzalnih vještina, poduzetničko obrazovanje i praktična primjena poduzetničkih vještina omogućit će visokim učilištima da svojim znanjem i resursima pridonose razvoju svojih lokalnih/nacionalnih/regionalnih zajednica.

Aktivnosti

Predložene aktivnosti i rezultati projekta trebali bi imati jasnu dodanu vrijednost za ciljane korisnike. Aktivnosti mogu biti usmjerene na inovativne kurikule u smislu sadržaja ili strukture, nove metode učenja, alate i materijale, reforme poput bolonjske, uvođenje priznatih programa/lokacija/pripravnštva za praktično osposobljavanje, sustave dvojnog učenja, rješenja za složene probleme ili hitne društvene potrebe i pitanje ranjivih skupina ili promjena u stavovima i vrijednostima, uspostavu centara, inkubatore za inovacije, razmjenu osoblja ili studenata u ograničenim razdobljima, strategije i alate za internacionalizaciju visokih učilišta, strategije za reforme u sustavima upravljanja, alate i metode za usavršavanje akademskog osoblja ili jačanje relevantnih studijskih programa, novih programa osposobljavanja i metoda učenja koji su usklađeni sa strategijom Global Gateway i ključni za prioritete zemlje i/ili regije.

Primjeri aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru 2. potprograma mogu se pronaći na portalu *EU Funding & Tenders*.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI – 1. i 2. potprogram

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti javni ili privatni pravni subjekti u jednoj od sljedećih kategorija: - visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta - organizacije ili ustanove aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ti subjekti moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, a to su: - države članice EU-a - treće zemlje pridružene programu - treće zemlje koje nisu pridružene programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su regije 1, 2³⁹⁰, 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 i 11. Koordinator Među prethodno opisanim subjektima samo visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta mogu biti koordinatori prijave za CBHE. Ista organizacija ne može biti koordinator za više od dva prijedloga podnesena u okviru ovog poziva. Opća pravila za visoka učilišta: • Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). • Visoka učilišta sa sjedištem u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu nadležna tijela moraju priznati zajedno s njihovim povezanim subjektima (ako postoje). Moraju ponuditi cjelovite studijske programe koji vode do kvalifikacija u visokom obrazovanju i priznatih diploma na razini kvalifikacija tercijarnog obrazovanja³⁹¹.
Sastav konzorcija	Mora se poštovati sljedeći minimalni sastav: Nacionalni projekti (otvoreni samo za regije 2³⁹², 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9): • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ○ svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište • samo jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu ○ uključujući najmanje dva visoka učilišta³⁹³. • broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mora biti jednak ili veći od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Višedržavni projekti (otvoreni za sve prihvatljive regije): • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ○ svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište • barem dvije prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu;

³⁹⁰ Organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

³⁹¹ Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED 2013.), tercijarno obrazovanje, najmanje razina 5. Obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja na razini 4 ISCED 2011. se ne prihvaća.

³⁹² Organizacije iz Bjelarus (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

³⁹³ Iznimka: Prijave koje uključuju samo jedno visoko učilište iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će prihvaćene ako u toj zemlji ima manje od pet visokih učilišta ili ako jedna ustanova obuhvaća više od 50 % ukupne studentske populacije te zemlje.

	○ Za taj minimalni broj zemalja svaka zemlja mora uključiti najmanje dva visoka učilišta³⁹⁴. treće zemlje koje nisu pridružene programu mogu biti iz iste regije (regionalni projekti) ili iz različitih regija (međuregionalni projekti) • broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mora biti jednak ili veći od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Opća pravila za sve konzorcije: • Kad je riječ o ispunjavanju minimalnih kriterija za sastav prethodno opisanog konzorcija, organizacija visokih učilišta neće se smatrati visokim učilištem. • Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 ili 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenju ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) putem sustava za podnošenje prijava portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Regija 1 – zapadni Balkan Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-1 Regija 2 – južno susjedstvo Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-2 Regija 3 – južno Sredozemlje Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-3 Regija 5a – Azija Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-5a Regija 6 – središnja Azija Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 6 Regija 7 – Bliski istok Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 7a Regija 8a – Pacifik

³⁹⁴ Iznimka: vidjeti prethodnu bilješku.

	Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 8a Regija 9 – supsaharska Afrika Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 9 Regija 10 – Latinska Amerika Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 10 Regija 11 – Karibi Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 11 Regija C-R – Međuregionalni projekti Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-CROSS-REGIONAL
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 10. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

3. potprogram: projekti strukturnih reformi

Projekti u okviru tog potprograma podupiru mjere koje treće zemlje koje nisu pridružene programu poduzimaju za razvoj koherentnih, uključivih i održivih sustava visokog obrazovanja kako bi zadovoljile svoje socioekonomske potrebe i ambiciozne ciljeve za stvaranje gospodarstva utemeljenog na znanju, među ostalim u području prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM). Integriranje i šira primjena uspješnih rezultata, kao i sinergije s trenutačnom potporom ili potporom iz portfelja u području obuhvaćenom programima bilateralne potpore isto su tako elementi tog potprograma. Projekti strukturnih reformi zadovoljit će potrebe prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu da reformiraju i moderniziraju svoje sustave podupiranjem održivog, sustavnog i strukturnog poboljšanja i inovacija na razini sektora visokog obrazovanja. Trebaju uključiti nadležna nacionalna tijela (posebno ministarstva obrazovanja) iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, visoka učilišta, znanstvene institute i druga relevantna tijela i dionike.

3. potprogram i prioriteti strategije Global Gateway

Projekti u okviru 3. potprograma u sljedećim regijama **moraju biti u skladu** s prioritetima strategije Global Gateway. To je bitan zahtjev i pažljivo će se ocjenjivati kao dio kriterija za dodjelu „relevantnost“:

- 5a (Azija)
- 6 (središnja Azija)
- 8a (Pacifik)
- 9 (supraharska Afrika)
- 10 (Latinska Amerika)
- 11 (Karibi)

Prioriteti relevantni za odgovarajuće zemlje dostupni su ovdje: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en

Diplomski program EU-a i Moldove za europske poslove

U okviru 3. potprograma ova aktivnost poduprijeće i projekt strukturne reforme kojem je cilj uspostava vodećeg diplomskog programa za europske poslove u Moldovi, koji se temelji na suradnji između moldavskih i drugih europskih sveučilišta. Projekt je usmjeren na mlade stručnjake i državne službenike odabrane transparentnim postupkom prema njihovim zaslugama, a provodi se radi jačanja institucijskih kapaciteta Moldove za pristupanje EU-u.

Cilj je da se akademski program prvenstveno provodi u moldavskim ustanovama na engleskom jeziku, uz znatan doprinos europskih akademskih stručnjaka i stručnjaka u području politika u okviru zajedničkog razvoja kurikulumu, predavanja gostujućih predavača i upućivanja na kratko razdoblje, uz dodjeljivanje odgovarajućih diploma.

Program će biti prilagođen potrebama moldavske javne uprave u području osposobljavanja u kontekstu procesa pristupanja EU-u. Projekt će ojačati i strukturne reforme moldavskog sustava visokog obrazovanja koje su u tijeku izgradnjom kapaciteta, inovacijama u kurikulumu i usklađivanjem s bolonjskim procesom i europskim prostorom obrazovanja.

Očekivani ciljevi tog projekta su sljedeći:

- poduprijeti administrativnu spremnost Moldove za članstvo u EU-u osposobljavanjem nove generacije javnih službenika na način da steknu sveobuhvatno znanje o institucijama, politikama i pravu EU-a
- uz pomoć sadržaja, metodologije i nastavnog osoblja ojačati kvalitetu i internacionalizaciju visokog obrazovanja u Moldovi
- doprinijeti razvoju ljudskog kapitala i zadržavanju kvalificiranih stručnjaka u zemlji
- pojačati društvene veze s europskim projektom informiranjem javnosti o vrijednostima i institucijama EU-a te prednostima integracije, čime se povećava osjećaj pripadnosti europskom građanstvu.

Diplomski program srednjoročno bi mogao biti temelj za uspostavu centra izvrsnosti za europske studije u Moldovi, što bi doprinijelo širim strukturnim reformama u sektorima obrazovanja i javne uprave u Moldovi i susjednim zemljama.

Dodatne informacije i zahtjevi objavit će se na portalu *EU Funding & Tenders*: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

Primjeri aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru 3. potprograma mogu se pronaći na portalu *EU Funding & Tenders*.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI – 3. potprogram

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti (javni ili privatni) pravni subjekti u jednoj od sljedećih kategorija: - visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta - organizacije ili ustanove aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ti subjekti moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, a to su: - države članice EU-a - treće zemlje pridružene programu - treće zemlje koje nisu pridružene programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su regije 1, 2³⁹⁵, 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 i 11. Koordinator Među prethodno opisanim subjektima samo visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta mogu biti koordinatori prijave za CBHE. Isti subjekt ne može biti koordinator za više od dva prijedloga podnesena u okviru ovog poziva. Opća pravila za visoka učilišta: • Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). • Visoka učilišta sa sjedištem u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu nadležna tijela moraju priznati zajedno s njihovim povezanim subjektima (ako postoje). Moraju ponuditi cjelovite studentske programe koji vode do kvalifikacija u visokom obrazovanju i priznatih diploma na razini kvalifikacija tercijarnog obrazovanja³⁹⁶.
Sastav konzorcija	Mora se poštovati sljedeći minimalni sastav: • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu: ○ svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište • barem jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu: ○ svaka od zemalja sudionica mora uključiti barem dva visoka učilišta³⁹⁷ i

³⁹⁵ Organizacije iz Bjelorusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

³⁹⁶ Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED 2013.), tercijarno obrazovanje, najmanje razina 5. Obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja na razini 4 ISCED 2011. se ne prihvaća.

³⁹⁷ Iznimka: Prijave koje uključuju samo jedno visoko učilište iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će prihvaćene ako u toj zemlji ima manje od pet visokih učilišta ili ako jedna ustanova obuhvaća više od 50 % ukupne studentske populacije te zemlje.

	○ nacionalno nadležno tijelo (npr. ministarstvo) odgovorno za visoko obrazovanje u toj zemlji. • broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mora biti jednak ili veći od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Za diplomski program EU-a i Moldove za europske poslove U okviru posebnog 3. potprograma 2026. podupire se uspostava vodećeg diplomskog programa za europske poslove u Moldovi. Za ovu se aktivnost mora poštovati sljedeći minimalni sastav: • najmanje dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu, pri čemu svaka od tih zemalja uključuje najmanje jedno visoko učilište • najmanje jedno visoko učilište sa sjedištem u Republici Moldovi • nacionalno nadležno tijelo (npr. ministarstvo) odgovorno za visoko obrazovanje ili europske ili vanjske poslove u toj zemlji. Opća pravila za sve konzorcije Kad je riječ o ispunjavanju minimalnih kriterija za sastav prethodno opisanog konzorcija, organizacija visokih učilišta neće se smatrati visokim učilištem. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 ili 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) putem sustava za podnošenje prijava portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Regija 1 – zapadni Balkan Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-1 Regija 2 – južno susjedstvo Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-2 Regija 3 – južno Sredozemlje Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-3 Regija 5a – Azija Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-5a Regija 6 – središnja Azija

	Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-6 Regija 7 – Bliski istok Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-7a Regija 8a – Pacifik Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-8a Regija 9 – supsaharska Afrika Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-9 Regija 10 – Latinska Amerika Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-10 Regija 11 – Karibi Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-11 Regija C-R – Međuregionalni projekti Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-CROSS-REGIONAL
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 10. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

KRITERIJI ZA DODJELU PRIMJENJIVI NA SVE POTPROGRAME

Projekti se ocjenjuju u **dva koraka** prema sljedećim kriterijima:

1. korak

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Svrha: Prijedlog doprinosi širim ciljevima politike EU-a, posebno strategije Global Gateway. Prijedlog se jasno odnosi na unaprijed definirane regionalne prioritete za ciljane regije i relevantan je za ciljeve i aktivnosti CBHE-a i potprograma. Na odgovarajući način odgovara trenutnim potrebama i ograničenjima ciljanih zemalja ili regija te ciljanih skupina i krajnjih korisnika. Uzimaju se u obzir potrebe ciljanih sudionika s manje mogućnosti. • Vrijednost EU-a: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
--	--

	• Ciljevi: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, konkretni, mjerljivi, ostvarivi i realistični te su utvrđeni rokovi za njihovo ostvarenje. Odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice (u skladu sa strategijom modernizacije, razvoja i internacionalizacije ciljanih visokih učilišta) i razvojne strategije za visoko obrazovanje u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. • Dodana vrijednost EU-a: U prijedlogu je dokazano da se slični rezultati ne bi mogli postići bez suradnje visokih učilišta iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu i bez financiranja EU-a. Posebno za 2. potprogram: • Prijedlog sadržava jasnu analizu načina na koji područje intervencije odgovara prioritetnim područjima za socioekonomski rast i autonomiju u određenoj regiji, a u prvom su planu inovativni elementi i najsuvremenije metode i tehnike u utvrđenom području intervencije. • U regijama 5a, 6, 8a, 9, 10 i 11 prijedlozi koji se odnose na prioritetna područja povezana sa strategijom Global Gateway smatrat će se vrlo relevantnima. Posebno za 3. potprogram: • Prijedlog se odnosi na reformu i modernizaciju sustava visokog obrazovanja u skladu s razvojnim strategijama ciljanih trećih zemalja koje nisu pridružene programu. • Važno: Kad je riječ o regijama 5a, 6, 8a, 9, 10 i 11, prijedlog se odnosi na utvrđena prioritetna područja³⁹⁸. Napominjemo da za te regije neusklađenost s tim prioritetnim područjima znači da prijedlog neće doseći minimalan broj bodova za kriterij „relevantnost”.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	• Koherentnost: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • Metodologija: logika intervencije dobre je kvalitete, planirani rezultati i ishodi su dosljedni i izvedivi, a ključne pretpostavke i rizici jasno su utvrđeni. Struktura i sadržaj prijedloga primjereni su, tj. odabir objektivno provjerljivih pokazatelja, dostupnost podataka, referentni podaci, ciljne vrijednosti itd. • Plan rada: kvaliteta i djelotvornost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; odnos između resursa i očekivanih rezultata primjeren je, a plan rada realističan s dobro definiranim aktivnostima, rokovima, jasnim rezultatima i ključnim etapama. • Proračun: prijedlog je troškovno učinkovit i u njemu su predviđena odgovarajuća financijska sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta. • Kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima, mjerama za ublažavanje itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna provedba projekta.

³⁹⁸ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

	• Okolišna održivost: projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključuje zelenu praksu (npr. zeleno putovanje)
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, upravljačke strukture, sporazumi o suradnji i odgovornosti dobro su definirani i realistični. • Sastav: partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju organizacija s potrebnim kompetencijama relevantnima za ciljeve prijedloga i posebnosti potprograma; prijedlog uključuje najprimjerenije i različite partnere izvan akademske zajednice. <u>Za zemlje regije 2:</u> za 1. i 2. potprogram prednost će imati projekti koji uključuju visoka učilišta iz regija izvan glavnih gradova i/ili ruralnih i/ili udaljenijih regija. <u>Za zemlje regija 5a, 6, 7a, 8a:</u> za 1. i 2. potprogram prednost će imati projekti koji uključuju visoka učilišta ili organizacije iz najmanje razvijenih zemalja. • Zadaće: uloge i zadatke dodjeljuju se na temelju specifičnih umijeća, profila i iskustva svakog partnera te su primjerene. • Suradnja: predlažu se učinkoviti mehanizmi za djelotvornu suradnju, komunikaciju i rješavanje sukoba između partnerskih organizacija i svih ostalih relevantnih dionika. • Angažiranost: doprinos projektnih partnera je značajan, relevantan i komplementaran; prijedlog pokazuje uključenost, angažiranost i preuzimanje odgovornost partnera u odnosu na specifične ciljeve i rezultate projekta, osobito onih iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Posebno za 2. potprogram • Prijedlog uključuje relevantne organizacije i dionike izvan akademske zajednice koji će donijeti inovativnu dodanu vrijednost ciljevima prijedloga. Za prijedloge čiji je cilj podupirati lance vrijednosti u ključnim prioritetnim područjima ulaganja na nacionalnoj ili regionalnoj razini, privatni sektor uključen je u partnerstvo i jasno angažiran na svim potrebnim razinama. Posebno za 3. potprogram • Prijedlog pokazuje da su nadležna nacionalna tijela odgovorna za visoko obrazovanje izrazito uključena u upravljanje aktivnosti i njezinu provedbu. • Prema potrebi prijedlog uključuje dionike koji nisu pripadnici akademske zajednice (npr. poduzeća i industriju) koji će u predložene ciljeve i aktivnosti uključiti aspekte povezane s vještinama i tržištem rada.
Održivost, učinak i diseminacija očekivanih rezultata (najviše 20 bodova)	• Korištenje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i drugi dionici koristiti ishode projekta i kako će se osigurati multiplikacijski učinci (uključujući opseg ponavljanja i proširenje ishoda aktivnosti na sektorskoj te na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj ili međunarodnoj razini) te su navedena sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. • Komunikacija i diseminacija: u prijedlogu je iznesen jasan i učinkovit komunikacijski plan i strategija za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi tijekom i nakon završetka razdoblja financiranja projekta djelotvorno proširili na sve relevantne dionike i javnost koja u njemu nije sudjelovala te tako doprilo do relevantnih dionika i privuklo ih. • Učinak: prijedlogom se osigurava konkretan učinak na ciljane skupine i relevantne dionike na lokalnoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini. Uključuje mjere te ciljeve i

	pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog) na individualnoj, institucijskoj i sustavnoj razini. • Održivost: u prijedlogu se objašnjava kako će se rezultati projekta održati u financijskom (nakon završetka financiranja projekta) i institucijskom smislu (nastavak provođenja aktivnosti i pružanja usluga), kako će se osigurati preuzimanje odgovornosti za projekt na lokalnoj razini i kako će privatni sektor biti uključen tijekom i nakon financiranja projekta. Posebno za 1. potprogram • Prijedlogom se osigurava stalan i održiv odgovor na postojeće prepreke te bolji pristup mogućnostima za učenje i resursima koje nude visoka učilišta za studente/osoblje s manje mogućnosti. • Prijedlogom će se vjerojatno povećati kapaciteti za međunarodnu suradnju ustanova iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Posebno za 2. potprogram • Prijedlogom se osigurava znatan učinak na ustanove iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, posebno na razvoj njihovih inovacijskih kapaciteta i modernizaciju njihova upravljanja u smislu njihova povezivanja sa širim društvom, tržištem rada i ostatkom svijeta. • Iz prijedloga je jasno vidljiv njegov potencijal da šire utječe na društvo i/ili gospodarski sektor. Posebno za 3. potprogram • U prijedlogu je jasno prikazano kako će rezultati projekta dovesti do reformi politika ili modernizacije visokog obrazovanja na sistemskoj razini. • U regijama 5a, 6, 8a, 9,10 i 11 prijedlog pokazuje kako će rezultati projekta dovesti do održivog angažmana visokih učilišta i sektora visokog obrazovanja u određenom prioritetnom području strategije Global Gateway.
--	---

Svaka prijava može dobiti najviše 100 bodova. Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60** bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Nakon toga, projekti će biti rangirani silaznim redoslijedom po regiji i po potprogramu.

2. korak

Kao drugi korak, za prijedloge koje ocjenjivački odbor predloži za financiranje (i one s rezervne liste) savjetovat će se s delegacijama EU-a u relevantnim prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Za financiranje sredstvima EU-a predložiti će se samo projekti koji su pozitivno ocijenjeni tijekom savjetovanja s delegacijama EU-a, u granicama raspoloživog proračuna po regiji.

DODATNE INFORMACIJE

Prihvatanje prijave ne predstavlja obvezu dodjele sredstava u iznosu koji je zatražio prijavitelj. Iznos traženih sredstava može se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na potprograme aktivnost i rezultata evaluacije.

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

USPOSTAVA PROJEKTA

U obzir treba uzeti sljedeće:

1. Predanost partnerskih institucija u projektu

U učinkovitom projektu CBHE-a moraju konkretno sudjelovati sve partnerske ustanove, posebno one u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Sudjelovanjem u uspostavi prijedloga te ustanove preuzimaju odgovornost za ishode i održivost projekta. Projekti CBHE-a mogu uključivati „pridružene partnere” koji pridonose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru diseminaciju i održivost projekta. Kad je riječ o pitanjima ugovornog upravljanja, „pridruženi partneri” ne smatraju se dijelom partnerstva i ne primaju financijska sredstva.

2. Analiza potreba

Procjena potreba prvi je važan korak u izradi prijedloga za aktivnost CBHE. Njezina je svrha utvrditi područja koja je potrebno poduprijeti i razloge zašto u njima postoje nedostaci. Tako se pak uspostavlja temelj za osmišljavanje odgovarajućih intervencija kako bi se uklonili nedostaci i ojačali kapaciteti visokih učilišta.

3. Provedba i praćenje

Nakon analize potreba može se uspostaviti provedbeni plan za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Potrebno je uzeti u obzir sljedeće ključne elemente.

- **Modernizacija / novi kurikulumi:** očekuje se da će projekti koji uključuju „izradu kurikuluma” podrazumijevati osposobljavanje nastavnog osoblja i baviti se povezanim pitanjima kao što su osiguranje kvalitete i zapošljivost osoba s diplomom putem povezivanja s tržištem rada. Studijski programi trebali bi biti službeno akreditirani i licencirani prije kraja razdoblja financiranja projekta. Nastava iz novih ili ažuriranih programa mora se početi održavati tijekom trajanja projekta s odgovarajućim brojem studenata i prekvalificiranih nastavnika te se mora odvijati tijekom najmanje jedne trećine trajanja projekta. Osposobljavanje u okviru projekata reforme kurikuluma može biti usmjereno i na administrativno osoblje kao što je osoblje knjižnice, laboratorijsko i informatičko osoblje. Snažno se preporučuje da se u modernizirane kurikule u okviru projekta uključi stručna praksa studenata u poduzećima. Stručna praksa mora trajati dovoljno dugo da se omogući stjecanje potrebnih vještina.
- **Sudjelovanje studenata:** u projektima bi trebalo predvidjeti sudjelovanje studenata (npr. u izradi novih studijskih programa), i to ne samo u fazi testiranja/pilot-projekta.
- **Mobilnost osoblja i studenata:** mobilnost mora biti usmjerena prvenstveno na studente iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i osoblje iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu te obuhvaćati: osoblje (npr. rukovodeće osoblje, osoblje uključeno u istraživanje i prijenos tehnologije, tehničko i administrativno osoblje) zaposleno u ustanovama korisnicama i uključeno u projekt, studente [koji pohađaju kratki stručni studij, prva razina (dodiplomski studij ili jednakovrijedni stupanj), drugu razinu (magisterij ili jednakovrijedni stupanj) i treću

razinu ili doktorski studijski program] registrirane u jednoj od ustanova korisnica. Mobilnost studenata unutar i između država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu nije prihvatljiva. Razdoblje mobilnosti mora biti dovoljno dugo za učenje i stjecanje potrebnih vještina u skladu s ciljevima projekta i u pravilu ne bi trebalo biti kraće od tjedan dana. Preporučljivo je kombinirati fizičku i virtualnu mobilnost. Virtualna se može koristiti za pripremu, podupiranje te nastavak i praćenje fizičke mobilnosti. Može se organizirati i za osobe s posebnim potrebama ili s manje mogućnosti kako bi im se pomoglo da prevladaju prepreke dugoročnoj tjelesnoj mobilnosti.

- **Osiguranje kvalitete** mora biti sastavni dio projekta kako bi se potvrdilo da su projekti CBHE-a uspješno ostvarili očekivane rezultate i učinak izvan okvira partnerstva. Moraju se uvesti mjere kontrole kvalitete, uključujući pokazatelje i referentne vrijednosti kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna i isplativa.
- **Sporazum o konzorciju:** Iz praktičnih i pravnih razloga preporučuju se interni dogovori članova konzorcija za rješavanje izvanrednih ili nepredviđenih okolnosti. Mogu ih potpisati članovi konzorcija na početku projekta.
- **Oprema:** prihvatljivim rashodima može se smatrati samo nabava opreme koja je izravno relevantna za ciljeve potprograma i provedena najkasnije 12 mjeseci prije završetka projekta. Namijenjena je isključivo visokim učilištima trećih zemalja koje nisu pridružene programu uključenima u partnerstvo te se mora evidentirati u službenom popisu opreme visokog učilišta za koje je kupljena.
- **Učinak i održivost:** očekuje se da će projekti CBHE-a imati dugoročan strukturni učinak u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. U prijedlozima će se, prema potrebi, morati prikazati očekivani učinak na tri razine (individualna, institucijska i sustavna) te bi u njima trebalo uspostaviti metodologiju i alate za mjerenje tog učinka.
- **Ekološki prihvatljiva provedba:** pri provedbi projektnih aktivnosti, uključujući upravljanje projektom, trebalo bi uzeti u obzir postupke koji su prihvatljivi za okoliš.
- **Otvoreni pristup:** prijedlog treba osigurati da će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stope financiranja od 90 % i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava.

Bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- **Za 1. potprogram:** poticanje pristupa suradnji u visokom obrazovanju: od 200 000 EUR do 400 000 EUR po projektu.
- **Za 2. potprogram:** partnerstva za transformaciju u visokom obrazovanju: od 400 000 EUR do 800 000 EUR po projektu.
- **Za 3. potprogram:** projekti strukturnih reformi: od 600 000 EUR do 1 000 000 EUR po projektu. Posebno za diplomski program EU-a i Moldove za europske poslove: do 2 000 000 EUR po projektu.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- Korisnici bi trebali prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima“, „osposobljavanje“, „organizaciju događanja“, „pripremu i provedbu mobilnosti“, „komunikaciju i diseminaciju“, „osiguravanje kvalitete“, „opremu“ itd.).
- U prijedlogu se moraju opisati aktivnosti/rezultati obuhvaćeni svakim radnim paketom.
- Prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu).
- Opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).
- Troškovi opreme trebaju činiti najviše 35 % dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a, a ta sredstva pokrivaju 100 % prihvatljivih troškova.
- Troškovi podugovaranja trebaju činiti najviše 10 % dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a.
- Financijska potpora trećim stranama nije dopuštena.
- Dopušteni su troškovi koji se odnose na volontere uključene u projekt. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere³⁹⁹.
- Jedinični troškovi za MSP-ove nisu dopušteni.

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. U prvom planu će biti ukupna kvaliteta i postojanje mjerljivih ciljeva u prijedlogu.

Pojedinosti su opisane u dijelu C „Provjera financijskih uvjeta“, kao i u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*. <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

³⁹⁹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (SOO)

Projekti jačanja kapaciteta su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području SOO-a u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, pristupačnost i prilagodljivost ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Zajedničkim inicijativama ove aktivnosti koje potiču suradnju u različitim regijama svijeta namjerava se poboljšati kapacitete pružatelja SOO-a, posebno u području upravljanja, uključivosti, osiguravanja kvalitete i inovacija kako bi bili bolje pripremljeni za suradnju s privatnim sektorom / poduzećima / poslovnim udruženjima radi uvida u mogućnosti za zapošljavanje i zajedničkog razvoja odgovarajućih intervencija u SOO. Međunarodna partnerstva trebala bi doprinijeti poboljšanju kvalitete SOO-a u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, posebno jačanjem kapaciteta osoblja i nastavnika te jačanjem veze između pružatelja SOO-a i tržišta rada.

Predviđeno je da projekti jačanja kapaciteta u SOO-u doprinesu širim ciljevima politike Europske komisije i trećih zemalja koje nisu pridružene programu ili uključenih regija, uključujući pakete ulaganja u okviru strategije Global Gateway i razvoj partnerstava za traženje talenata i baze talenata kako su utvrđeni u Komunikaciji Komisije „Privlačenje vještina i talenata u EU”, objavljene u travnju 2022.⁴⁰⁰

CILJEVI AKTIVNOSTI

U okviru aktivnosti posebno će se:

- ojačati kapaciteti pružatelja SOO-a kako bi se ojačala suradnja između privatnih i javnih dionika u području SOO-a radi provedbe intervencija u SOO koje se temelje na mogućnostima i potražnji
- poboljšati kvaliteta i kapacitet SOO-a za odgovor na gospodarske i društvene promjene kako bi se poboljšala relevantnost pružanja usluga za tržište rada
- uskladiti pružanje SOO-a s lokalnim, regionalnim i nacionalnim razvojnim strategijama.

TEMATSKA PODRUČJA

Značajke koje su svojstvene za jačanje kapaciteta u SOO-u uključuju neka tematska područja prikazana u nastavku. Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na jednu ili više sljedećih tema:

- učenje temeljeno na radu (za mlade i/ili odrasle osobe)
- mehanizmi za osiguranje kvalitete
- stručno usavršavanje nastavnika/predavača u SOO-u
- ključne kompetencije, uključujući poduzetništvo i građansku kompetenciju
- javno-privatni dijalog i partnerstva u SOO-u
- inovacije u SOO-u
- zelene i digitalne vještine za dvostruku tranziciju
- STEM⁴⁰¹ u SOO-u u skladu s potrebama tržišta rada
- usklađivanje vještina sa sadašnjim i budućim mogućnostima zapošljavanja, u skladu s regionalnim prioritetima navedenima u nastavku
- izrada kurikuluma i modula za osposobljavanje.

Osim toga, prijavitelji mogu obuhvatiti tematska područja koja nisu prethodno prikazana. Za njih mora dokazati da su posebno primjerena za ispunjavanje ciljeva poziva i utvrđenih potreba.

AKTIVNOSTI

⁴⁰⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0657>

⁴⁰¹ Prirodne znanosti, tehnologija, inženjerstvo i matematika.

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s ciljevima i tematskim područjima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe.

U kontekstu ove međunarodne aktivnosti na globalnoj razini projektne aktivnosti moraju biti usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta organizacija aktivnih u području SOO-a, prvenstveno u trećim zemljama koje nisu pridružene programu koje aktivnost obuhvaća.

Financirani projekti moći će uključivati širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti, uključujući npr.:

- stvaranje i razvoj mreža i razmjena dobre prakse između pružatelja SOO-a iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i onih iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu
- izradu alata, programa i drugih materijala za izgradnju kapaciteta ustanova iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu (programi praktičnog osposobljavanja i alati za procjenu i vrednovanje ishoda učenja u SOO-u, pojedinačni akcijski planovi za ustanove sudionice; metode za profesionalno usmjeravanje, savjetovanja i mentorstvo...)
- uspostavu mehanizama za uključivanje privatnog sektora u osmišljavanje i izradu kurikuluma te za pružanje kvalitetnog radnog iskustva učenicima strukovnih škola
- razvoj i prijenos pedagoških pristupa, materijala i metoda poučavanja i osposobljavanja, uključujući učenje temeljeno na radu, virtualnu mobilnost, otvorene obrazovne sadržaje i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a
- razvoj i provedbu međunarodnih (virtualnih) aktivnosti razmjene prvenstveno za osoblje (uključujući nastavno i nenastavno osoblje kao što su ravnatelji škola, voditelji, savjetnici itd.).

Ako se predlažu, aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja trebale bi izravno pridonositi ciljevima projekta i biti čvrsto ugrađene u projektnu logiku u cjelini.

Predložene aktivnosti trebale bi imati dodanu vrijednost i imat će izravan učinak na postizanje rezultata projekta.

REGIONALNI PRIORITETI

Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama svijeta (tj. zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja, supsaharska Afrika, latinska Amerika i Karibi), a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Prijedlozi će biti rangirani po regijama (vidjeti u nastavku, identifikacijska oznaka teme), u skladu s posebnom proračunskom omotnicom.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*.

EU je postavio niz prioriteta koji se odnose na geografsku uravnoteženost i specifične prioritete. Osim toga, organizacije se potiče na suradnju s partnerima u najsiriomašnjim i najmanje razvijenim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Za ovu aktivnost utvrđeni su sljedeći regionalni prioriteti.

Ako prijava obuhvaća jednu ili više partnerskih zemalja ETF-a (Europska zaklada za osposobljavanje), prijedlogu bi trebao sadržavati dokaze o uzimanju u obzir preporuka ETF-a iz relevantnih dostupnih izvješća zemalja⁴⁰² u okviru torinskog procesa⁴⁰³.

Zapadni Balkan

⁴⁰² <https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/trp-assessment-reports>.

⁴⁰³ Torinski proces je participativni postupak analize politika SOO-a u nekoj zemlji utemeljene na dokazima. Torinski proces uveden je 2010. i provodi se svake dvije godine, a pruža pregled stanja razvoja sustava SOO-a u partnerskim zemljama ETF-a te pregled ostvarenog napretka i prioriteta za budućnost.

- Prednost će imati projekti koji pridonose Gospodarskom i investicijskom planu za zapadni Balkan⁴⁰⁴, , , programima reformi zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata⁴⁰⁵ i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).
- Prednost će imati mobilnost učenika (polaznika) i osoblja (učitelji, nastavnici, predavači ravnatelji, rukovodeće osoblje itd.).

Istočno susjedstvo

- Prednost će imati projekti koji pridonose Gospodarskom i investicijskom planu za zapadni Balkan⁴⁰⁶, planu rasta i programu reformi Moldove⁴⁰⁷, Instrumentu za Ukrajinu⁴⁰⁸ i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).

Zemlje južnog Sredozemlja

- Prednost će imati projekti koji pridonose Gospodarskom i investicijskom planu za zapadni Balkan⁴⁰⁹, Paktu za Mediteran⁴¹⁰ i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).

Supsaharska Afrika

- Prednost će imati najmanje razvijene zemlje, a posebna pozornost posvetit će se i prioritetnim zemljama s obzirom na migracije; nijedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za regiju.
- Prednost će imati projekti koji se bave barem jednim od prioriteta povezanih sa strategijom Global Gateway u supsaharskoj Africi⁴¹¹.
- Prednost će imati projekti koji pridonose poticanju javno-privatnog dijaloga i djelotvorne suradnje između ustanova za SOO i privatnog sektora.

Latinska Amerika

- Prednost će imati regionalni projekti (projekti koji uključuju više prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu) ili projekti u zemljama s nižim i višim srednjim dohotkom.
- Prednost će imati projekti koji se bave barem jednim od prioriteta povezanih sa strategijom Global Gateway u Latinskoj Americi i na Karibima⁴¹².
- Prednost će imati projekti koji pridonose poticanju javno-privatnog dijaloga i djelotvorne suradnje između ustanova za SOO i privatnog sektora.

Karibi

- Prednost će imati regionalni projekti (projekti koji uključuju više prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu) ili projekti u najmanje razvijenim zemljama i zemljama s nižim i višim srednjim dohotkom.

⁴⁰⁴ https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/30108255-efa8-4274-962a-c24faee32734_en?filename=communication_on_wb_economic_and_investment_plan_october_2020_en.pdf.

⁴⁰⁵ https://enlargement.ec.europa.eu/commission-implementing-decision-approving-reform-agendas-and-multiannual-work-programme-under_en

⁴⁰⁶ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/swd_2021_186_f1_joint_staff_working_paper_en_v2_p1_1356457_0.pdf (Prilog 1. sadržava Gospodarski i investicijski plan).

⁴⁰⁷ https://enlargement.ec.europa.eu/growth-plan-moldova-commission-proposal_en

⁴⁰⁸ Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400792.

⁴⁰⁹ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/joint-staff-working-document-renewed-partnership-southern-neighbourhood-economic-and-investment-plan_en.

⁴¹⁰ https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_hr.

⁴¹¹ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

⁴¹² https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

- Prednost će imati projekti koji se bave barem jednim od prioriteta povezanih sa strategijom Global Gateway u Latinskoj Americi i na Karibima⁴¹³.

Prednost će imati projekti koji pridonose poticanju javno-privatnog dijaloga i djelotvorne suradnje između ustanova za SOO i privatnog sektora. Ako se projekti odnose na gore navedene regionalne prioritete, u njima će se morati pokazati na koji način i u kojoj mjeri.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt jačanja kapaciteta u području SOO-a sastoji se od četiri faze:

- utvrđivanje i pokretanje projekta
- priprema, oblikovanje i planiranje projekta,
- provedba projekta i praćenje aktivnosti
- pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

▪ **Utvrđivanje i pokretanje**

Utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.

▪ **Priprema, oblikovanje i planiranje**

Određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadataka; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.

▪ **Provedba i praćenje aktivnosti**

Provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.

▪ **Pregled i procjena učinka**

Ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Nadalje, ako je to primjereno, očekuje se da će u okviru projekta proporcionalno:

⁴¹³ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

- biti uspostavljen dugoročan akcijski plan za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka (na temelju dugoročnih partnerstava), uključujući mjere za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost
- njegovi ishodi biti odgovarajuće vidljivi i diseminirani na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim partnerima.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta.

Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

▪ Uključivost i raznolikost

Program podupire projekte koji promiču socijalno uključivanje i čiji je cilj doprijeti do osoba s manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i osobe migrantskog podrijetla, kao i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima, osobe koje se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

Ti će projekti pomoći u uklanjanju prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu mogućnostima koje nudi program te će pridonijeti stvaranju uključivih okruženja koja potiču pravednost i jednakost i odgovaraju potrebama šire zajednice.

▪ Okolišna održivost

Program pridonosi shvaćanju važnosti zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena.

Preporučuje se da se u okviru projekta razvijaju kompetencije u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, zelene strategije i metodologije za sektorske vještine te kurikulumi usmjereni na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca.

Program podupire i testiranje inovativnih načina pripremanja učenika i pružatelja SOO-a da doista donesu pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije i otpada, kompenziranje ugljičnog otiska emisija ili odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti itd.).

▪ Digitalna dimenzija

Program podupire planove digitalne transformacije osnovnih i srednjih škola te ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO). Potiče se namjensko korištenje digitalnih tehnologija.

To uključuje razvoj digitalne pedagogije i stručnog znanja u korištenju digitalnih alata, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja.

▪ Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Program podupire aktivno građanstvo i etičnost u cjeloživotnom učenju. Projekti bi trebali ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana.

Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU SOO-a?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području SOO-a moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: • biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) • biti aktivni u području SOO-a ili na tržištu rada. Organizacije sudionice mogu npr. biti (otvoren popis): - pružatelji SOO-a - organizacije koje predstavljaju poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor nacionalna/regionalna tijela nadležna za kvalifikacije - zavodi za zapošljavanje - znanstveni instituti - agencije za inovacije - tijela za regionalni razvoj - međunarodne organizacije. • imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su regije 1, 2⁴¹⁴, 3, 9, 10 i 11 (vidjeti dio A ovog vodiča). Koordinator mora biti organizacija aktivna u području SOO-a, koja se prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Ona ne može biti povezani subjekt. Ista organizacija ne može biti koordinator za više od dva prijedloga podnesena u okviru ove aktivnosti. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne mogu biti koordinatori. Drugi subjekti mogu sudjelovati u drugim konzorcijskim ulogama, npr. kao pridruženi partneri. Iznimka: organizacije iz Bjelarusia i Rusije nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti kao pridruženi partneri.
--	--

⁴¹⁴ Organizacije iz Bjelarusia (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 4 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) iz najmanje 3 prihvatljive zemlje: • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu: ○ svaka od tih zemalja sudionica mora uključiti barem jednu organizaciju. • barem jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu ○ barem dvije organizacije iz prihvatljivih trećih zemalja sudionica koje nisu pridružene programu iz iste regije ○ Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istim projektima. Međuregionalni projekti nisu prihvatljivi. U konzorcij mora biti uključen barem jedan pružatelj SOO-a <u>na razini sekundarnog obrazovanja</u>. Broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ne smije biti veći od broja organizacija iz prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu. Ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: ▪ aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije ▪ aktivnosti koje uključuju razmjenu i promicanje rezultata mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u drugim državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Identifikacijske oznake poziva: • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-WB Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama zapadnog Balkana • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-NE – Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama istočnog susjedstva • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-SMC – Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama južnog Sredozemlja • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-SSA – Jačanje kapaciteta u SOO-u u supsaharskoj Africi • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-LA – Jačanje kapaciteta u SOO-u u Latinskoj Americi • ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-CA – Jačanje kapaciteta u SOO-u na Karibima Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu <i>EU Funding & Tenders</i>.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 26. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.
---------------------------	---

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Primjenjuju se sljedeći kriteriji:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Povezanost s ciljevima, tematskim područjima, horizontalnim aspektima i jačanjem kapaciteta: prijedlog je jasan i u skladu s ciljevima, tematskim područjima i horizontalnim aspektima aktivnosti; konkretno, aktivnosti jačanja kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na realistično jačanje kapaciteta prvenstveno organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. ▪ Regionalni prioriteti: prijedlog se izričito odnosi na regionalne prioritete, uključujući relevantne dokumente politike navedene u okviru ove aktivnosti (paket ulaganja EU-Afrika u okviru strategije Global Gateway, program ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway, gospodarski i investicijski planovi i izvješća u okviru torinskog procesa za relevantne zemlje) ▪ Vrijednost EU-a: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ Lokalne potrebe i kontekst: prijedlog se temelji na temeljitoj analizi potreba organizacija sudionica, krajnjih korisnika i ciljnih skupina iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i izvediv je u njihovom lokalnom kontekstu ▪ Koherentnost i metodologija: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta i aktivnosti. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. Uspostavljene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, korištenje rezultata, evaluaciju i diseminaciju. ▪ Plan rada: plan rada je jasan, vjerodostojan, uravnotežen, a za aktivnosti i rezultate koriste se kvalitativni i kvantitativni pokazatelji ▪ Odabir sudionika: kvaliteta mehanizama za odabir sudionika uključenih u predložene aktivnosti s obzirom na ciljeve uključivosti i raznolikosti. ▪ Priznavanje i vrednovanje: kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedno korištenje europskih alata za transparentnost i priznavanje (EQF⁴¹⁵, EQAVET⁴¹⁶, Europass⁴¹⁷, ESCO⁴¹⁸ i relevantnih okvira za kompetencije, kao što su DigComp⁴¹⁹, EntreComp⁴²⁰, LifeComp⁴²¹, GreenComp⁴²²); ▪ Mjere kontrole kvalitete: postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna.

⁴¹⁵ <https://europa.eu/europass/en/europass-tools/european-qualifications-framework>.

⁴¹⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1536&langId=en>.

⁴¹⁷ <https://europa.eu/europass/en/europass-tools>.

⁴¹⁸ <https://esco.ec.europa.eu/hr>.

⁴¹⁹ <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/european-initiatives/digital-competence-framework-digcomp>.

⁴²⁰ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_en.

⁴²¹ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/lifecomp-european-framework-personal-social-and-learning-learn-key-competence_en.

⁴²² https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/greencomp-european-sustainability-competence-framework_en.

	▪ Troškovna učinkovitost: projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva proračun je uravnotežen i uzima u obzir cilj projekata za jačanje kapaciteta u SOO-u: za potporu relevantnosti, pristupačnosti i prilagodljivosti ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. ▪ Aktivnosti mobilnosti: primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti, ako postoje (vidjeti odjeljak „Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika” u dijelu A ovog vodiča te druge zahtjeve i preporuke koji se primjenjuju na ključnu mjeru 1 – Projekti mobilnosti) ako je primjenjivo, odnosno ako su aktivnosti mobilnosti dio prijave. ▪ Inovativnost: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode, tehnike i prijašnje slične inicijative koje organizacije sudionice već provode; vodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se provodi.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• Sastav: projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta. • Angažiranost: doprinos projektnih partnera je značajan, relevantan i komplementaran; prijedlog pokazuje uključenost, angažiranost i preuzimanje odgovornost partnera u odnosu na specifične ciljeve i rezultate projekta, osobito onih iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. • Koordinacija i suradnja: postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju, suradnju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima.
Učinak (najviše 20 bodova)	• Učinak: mogući učinak projekta: ○ na sudionike i organizacije sudionice, tijekom projekta (kratkotrajni učinak) i nakon njegova završetka (srednjoročni i dugoročni učinak) ○ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ○ pouzdanost pokazatelja učinka (jesu li konkretni, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni). • Diseminacija: kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica • Korištenje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Opisuju se mjere korištenja rezultata za vrijeme i nakon projekta. • Otvoreni pristup: u projektu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. • Održivost: kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a. Ako je relevantno, kako će privatni sektor biti uključen tijekom i nakon financiranja projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60** bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta

projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi svoj očekivani učinak pokazati ostvarenjem sljedećih rezultata:

- čvršće veze između sustava SOO-a u trećim zemljama koje nisu pridružene programu i tržišta rada
- bolje veze između profila SOO-a te lokalnih/regionalnih/nacionalnih strategija i prioriteta
- poboljšani kapaciteti pružatelja SOO-a, posebno u područjima upravljanja, uključivosti, osiguravanja kvalitete, inovacija i internacionalizacije
- bolja izloženost osoblja, rukovodećeg osoblja, oblikovatelja politika i starijih nastavnika s pristupima koji bolje povezuju tržište rada i sektor SOO-a
- bolje znanje, tehničke, upravljačke i pedagoške vještine nastavnika i predavača u SOO-u
- veće sudjelovanje nastavnika/predavača, polaznika SOO-a i poslodavaca u izradi kurikulumu, oblikovanju profila i reformi osposobljavanja
- bolje kompetencije, vještine i mogućnosti za zapošljavanje polaznika SOO-a
- veća suradnja među različitim regijama svijeta u okviru zajedničkih inicijativa
- razvoj kompetencija organizacija sudionica u području okolišne održivosti
- poboljšanje digitalnih vještina i kompetencija ciljanih skupina putem odgovarajućih aktivnosti i inicijativa
- veća socijalna kompetencija i sposobnost međukulturne komunikacije u području SOO-a.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 500 000 EUR .
--

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.⁴²³

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni bi trebali biti u obliku jediničnih troškova kako su definirani u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova⁴²⁴.

⁴²³ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

⁴²⁴ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).
- Troškovi podugovaranja trebaju činiti najviše 10 % dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a.

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području mladih u EU-u i zemljama pridruženima programu s jedne strane i trećim zemljama koje nisu pridružene programu s druge. Kad je riječ o potonjima, ova aktivnost usmjerena je isključivo na zemlje regije 1 (zapadni Balkan), regije 2 (istočno susjedstvo) i regije 3 (južno Sredozemlje) i regije 9 (supsaharska Afrika). Cilj je projekata poduprijeti međunarodnu suradnju u području mladih i neformalnog učenja kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja i dobrobiti mladih i njihovih organizacija.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Aktivnost je namijenjena organizacijama aktivnima u području mladih, a ciljevi su joj:

- povećanje kapaciteta organizacija koje rade s mladima izvan formalnog obrazovanja
- promicanje aktivnosti neformalnog učenja u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, posebno u organizacijama koje rade s mladima s manje mogućnosti, i poticanje sudjelovanja mladih u svoj njihovoj raznolikosti radi poboljšanja njihove razine kompetencija i prilika za angažman, što im olakšava aktivno sudjelovanje u društvu
- podupiranje razvoja rada s mladima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kako bi se poboljšala njegova kvaliteta i priznavanje
- poticanje razvoja, testiranja i pokretanja programa koji organizacijama omogućuju da poboljšaju mobilnost u svrhu neformalnog učenja u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- podupiranje organizacija u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu da doprinesu provedbi Strategije EU-a za mlade (2019. – 2027.), uključujući 11 europskih ciljeva za mlade, Europske agende za rad s mladima, Akcijski plan za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a (2022. – 2027.) i daljnje postupanje nakon Europske godine vještina pokrenute 2023.;
- Podupiranje, u području mladih, ciljeva Pakta za Mediteran⁴²⁵ u ciljnim zemljama (regija 3)
- pospješivanje suradnje putem zajedničkih inicijativa organizacija za mlade u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu s jedne strane i trećim zemljama koje nisu pridružene programu u različitim regijama svijeta prihvatljivima za ovu aktivnost s druge strane
- poticanje sudjelovanja manjih organizacija te onih iz udaljenih područja i manjih mjesta
- jačanje sinergija i komplementarnosti organizacija za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja s formalnim obrazovnim sustavima i/ili tržištem rada.

DODATNI SPECIFIČNI CILJEVI ZA PROJEKTE USMJERENE NA REGIJU 9 (SUPSAHARSKA AFRIKA)

Opći ciljevi opisani u gornjem odjeljku primjenjuju se i na projekte usmjerene na regiju 9. Osim toga, samo za regiju 9 ova je aktivnost razvijena u okviru Akademije za mlade Afrike i Europe⁴²⁶ te će doprinijeti postizanju ciljeva vodeće inicijative Mobilnost mladih za Afriku. Ta je inicijativa dio paketa ulaganja Afrika-Europa u okviru strategije Global Gateway radi povećanja strateškog angažmana između EU-a i Afrike za mobilnost u svrhu učenja i područje mladih na oba kontinenta te doprinosi njezinim ciljevima politike. Doprinosi Akcijskom planu za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a (2022. – 2027.) i obvezama preuzetima na 6. sastanku na vrhu EU-a i Afričke unije 2022.

U tom je okviru cilj jačanja kapaciteta u području mladih usmjerenog na supsaharsku Afriku i podupirati projekte koji promiču mobilnost mladih kako bi se potaknulo njihovo aktivno sudjelovanje u društvu i kako bi im se pomoglo da steknu i razviju kompetencije koje su im potrebne za život i profesionalnu budućnost.

TEMATSKA PODRUČJA

Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na potporu organizacijama za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja u jednom ili više sljedećih tematskih područja:

⁴²⁵ https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_hr.

⁴²⁶ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/youth-mobility-africa_en.

- političko sudjelovanje, građanski angažman i dijalog s donositeljima odluka
- uključivanje mladih s manje mogućnosti
- demokracija, vladavina prava i vrijednosti, vodstvo mladih
- osnaživanje/angažman/zapošljivost mladih
- mir i pomirenje nakon sukoba
- okoliš i klima
- borba protiv diskriminacije i rodna ravnopravnost
- digitalne (uključujući UI) i poduzetničke vještine.

AKTIVNOSTI

Aktivnosti relevantne za projekte usmjerene na sve prihvatljive regije

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i specifičnim ciljevima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe. U kontekstu ove međunarodne aktivnosti važno je da projektne aktivnosti budu usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta **organizacija za mlade kako bi bile što bolja podrška mladima, prvenstveno u trećim zemljama koje nisu pridružene programu koje aktivnost obuhvaća.**

Financirani projekti moći će uključivati **širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti** organizacija za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja, a koje:

- doprinose poticanju političkog dijaloga, suradnje, umrežavanja i razmjene prakse
- promiču stratešku suradnju između organizacija za mlade i javnih tijela, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- promiču suradnju organizacija za mlade i organizacija aktivnih u području obrazovanja i osposobljavanja te s organizacijama koje su aktivne na tržištu rada
- jačaju kapacitet vijeća za mlade, platforma za mlade i lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela koja se bave s mladima, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- poboljšavaju upravljanje, inovacijskog kapaciteta, vodstvo i internacionalizaciju organizacija za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- podupiru organizacije za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u pripremi informativnih kampanja te razvoju informacijskih, komunikacijskih i medijskih alata
- pomažu organizacijama za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u razvoju metoda, alata i materijala za rad s mladima, uključujući poticanje inicijativa zajedničkog stvaranja i oblikovanja projekata, što omogućuje participativnu izradu projekta
- pomoći organizacijama za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u stvaranju novih oblika rada s mladima i pružanja osposobljavanja i potpore; olakšavaju mobilnosti u svrhu neformalnog učenja.

Primjeri aktivnosti:

- razvoj alata i metoda za društveni i stručni razvoj osoba koje rade s mladima i trenera
- razvoj neformalnih metoda učenja, posebno onih koje promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući vještine medijske pismenosti
- stvaranje novih oblika praktičnog učenja i simulacije situacija iz stvarnog života u društvu
- stvaranje novih oblika rada s mladima, posebno strateška primjena otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne suradnje, otvorenih obrazovnih sadržaja i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a
- organizacija događanja/seminara/radionica/razmjene dobre prakse u svrhu suradnje, umrežavanja, informiranja i uzajamnog učenja
- organizacija aktivnosti mobilnosti za osobe koje rade s mladima kako bi se testirali alati i metode razvijeni u okviru partnerstva. Napominjemo da aktivnosti mobilnosti moraju biti sekundarne u odnosu na glavne ciljeve aktivnosti te da moraju biti ključne za postizanje tih ciljeva i tome doprinosti.

Dodatne obvezne aktivnosti za projekte usmjerene na regiju 9 (supsaharska Afrika)

Za prijedloge usmjerene na regiju 9 razmjene mladih **i/ili** aktivnosti sudjelovanja mladih moraju biti uključene u prijavu, kako je opisano u nastavku.

*Razmjene mladih*⁴²⁷

Razmjene mladih su susreti skupina mladih⁴²⁸ iz različitih zemalja – za ovu ključnu aktivnost iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu s jedne strane i iz zemalja supsaharske Afrike s druge strane – koji se na kraće vrijeme okupljaju radi zajedničke provedbe programa neformalnog učenja (radionice, vježbe, debate, igranje uloga, simulacije, aktivnosti na otvorenom itd.) na temu koja ih zanima⁴²⁹. Kvalitetna razmjena mladih:

- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika oslanjajući se na njihovo aktivno i izravno sudjelovanje u pripremi, provedbi i pratećim mjerama aktivnosti
- uključuje raznolike skupine sudionika i temelji se na toj raznolikosti
- potiče sudionike da razmišljaju o zajedničkim temama i vrijednostima
- mora imati učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti, zaštite i nediskriminacije sudionika, posebno ako su maloljetni
- vodi računa o tome da organizacije sudionice priznaju ishode neformalnog i informalnog učenja sudionika.

Aktivnosti sudjelovanja mladih

Aktivnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja koje potiču, podupiru i olakšavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu. Obuhvaćaju radionice, sastanke, seminare ili druga događanja na kojima se okupljaju mladi iz više zemalja (i iz supsaharske Afrike i iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu) i koja im omogućuju prostor za informiranje, raspravu i aktivno sudjelovanje u pitanjima koja su važna za njihov svakodnevni život. Cilj je tih aktivnosti:

- mladima dati priliku da se uključe i nauče sudjelovati u civilnom društvu
- uputiti ih u zajedničke vrijednosti i temeljna prava i doprinijeti ostvarivanju jednog ili više od 11 ciljeva EU-a za mlade⁴³⁰
- povećati otpornost mladih na dezinformacije, pogrešne informacije i propagandu
- omogućiti mladima da utječu na politike koje mijenjaju njihove živote dajući im priliku za susret s donositeljima odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje⁴³¹, npr. 1. utvrđivanje i pokretanje projekta, 2. priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3. provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4. pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **utvrđivanje i pokretanje:** utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih sudionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa

⁴²⁷ Podsjećamo prijavitelje koji žele organizirati razmjene mladih s regijama 1, 2 i 3 da je to moguće u okviru ključne aktivnosti 1 – vidjeti odjeljak „Mobilnost u svrhu učenja u području mladih” ovog vodiča.

⁴²⁸ Za ovu ključnu aktivnost u dobi od 18 do 30 godina.

⁴²⁹ Sljedeće aktivnosti nisu moguće: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci i tečajevi osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

⁴³⁰ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr.

⁴³¹ Iako pripremne aktivnosti mogu početi prije podnošenja ili odabira prijedloga za financiranje, troškovi mogu nastati i aktivnosti se mogu provoditi tek nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.

- **priprema, oblikovanje i planiranje:** određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadataka; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti:** provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka:** ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je Strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije u svijetu.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području mladih moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravne osobe: • nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje rade u području mladih ili • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini koja rade u području mladih • druge javne ili privatne organizacije također mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori. – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, ili u trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan), regije 2 (istočno susjedstvo⁴³²), regije 3 (zemlje južnog Sredozemlja) ili regije 9 (supsaharska Afrika). Organizacije iz zemalja supsaharske Afrike mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori. Vidjeti i odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A Vodiča kroz program. Ista organizacija kao koordinator može podnijeti samo jednu prijavu do roka u istom pozivu.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 4 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje 1 pravni subjekt sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu • najmanje dva pravna subjekta iz dvije prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu, a pripadaju istoj prihvatljivoj regiji navedenoj u odjeljku „Tko se može prijaviti”. ○ Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istim projektima. Međuregionalni projekti nisu prihvatljivi. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju provoditi u zemljama organizacija prijaviteljica (koordinator, korisnici i povezani subjekti, ako ih ima). Aktivnosti se u opravdanim slučajevima mogu provoditi i u drugim prihvatljivim zemljama za tu aktivnost.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati između 12 i 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2026-CB
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 26. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

⁴³² Organizacije iz Bjelorusa nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije iz Armenije i Azerbajdžana mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za ostvarivanje ciljeva aktivnosti. ▪ Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪ Mjera u kojoj: ○ analiza potreba temelji se na provjerljivim općim i specifičnim podacima povezanim s konkretnim okolnostima prijavitelja, partnera i ciljnih skupina ○ ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine ○ prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ○ aktivnosti izgradnje kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na jačanje kapaciteta organizacija sudionica ○ projekt poboljšava sposobnost organizacija za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, da uključe mlade s manje mogućnosti. Za projekte usmjerene samo na regiju 9: relevantnost razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih za opće ciljeve jačanja kapaciteta projekta.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i diseminaciju ▪ Primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba ▪ Usklađenost ciljeva projekta i promicanih aktivnosti ▪ Kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedno korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje ▪ Postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna. ▪ Mjera u kojoj je projekt troškovno učinkovit te se za svaku aktivnost dodjeljuju primjerena sredstva ▪ Dokazi koji opravdavaju potrebu i primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti, ako postoje (vidjeti odjeljak „Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika” u dijelu A ovog vodiča te druge zahtjeve i preporuke koji se primjenjuju na ključnu mjeru 1 – Projekti mobilnosti). ▪ Za projekte usmjerene samo na regiju 9: primjerenost mjera za osiguravanje kvalitete razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih, sigurnost i zaštitu sudionika te uzimanje u obzir stvarnih prepreka mobilnosti (npr. postupak izdavanja viza); primjena načela aktivnog sudjelovanja mladih i planirano uključivanje sudionika u sve faze razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih; mjere koje organizacije sudionice trebaju poduzeti kako bi osigurale pouzdanu dimenziju učenja u razmjenama mladih i aktivnostima sudjelovanja mladih te priznavanje ishoda učenja (uključujući proces promišljanja kako bi se utvrdili i dokumentirali ishodi učenja sudionika, potencijalno uz pomoć europskih alata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa).

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Mjera u kojoj: - projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. ▪ Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima
Učinak (najviše 20 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - na kapacitet koji organizacije sudionice stječu radi jačanja položaja mladih i poticanja njihova aktivnog sudjelovanja u aktivnostima koje se provode izvan projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini. ▪ Kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ ako je relevantno, opis načina na koji će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. ▪ Kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a. ▪ Za projekte usmjerene samo na regiju 9: mjera u kojoj razmjene mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih donose stvarnu korist organizacijama sudionicama i pojedinačnim sudionicima i imaju potencijalni širi učinak (npr. na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini).

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani učinak tako da, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, poboljšaju sposobnost organizacija za mlade da:

- doprinosi prioritetima Strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. „uključivanje, povezivanje i osnaživanje”, Europskoj agendi za rad s mladima i Akcijskom planu za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a (2022. – 2027.)⁴³³.
- nastavljaju se na ishode europskih ciljeva za mlade, dijaloga s mladima i drugih projekata za mlade
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u smislu aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.), posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama koje nisu pridružene programu
- poboljšaju poduzetničke i inovacijske kapacitete mladih u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- surađuju transnacionalno vodeći računa o uključenosti, solidarnosti i održivosti
- promiču i doprinose transnacionalnom učenju i suradnji mladih i donositelja odluka, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama koje nisu pridružene programu
- prošire postojeću dobru praksu i doseg izvan partnerstva, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja
- povezuju rezultate s lokalnim zajednicama, stvaraju prilike za zapošljavanje i potiču inovativne ideje koje bi se mogle provesti u djelo i proširiti u drugim okruženjima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- pokazuju da uključuju skupine i pojedince s manje mogućnosti i u trećim zemljama koje nisu pridružene programu te da su im dostupni
- razvijaju nove alate i metode neformalnog učenja, posebno one koji promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući inovativnu praksu povezanu s vještinama medijske pismenosti, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- diseminiraju svoje rezultate na učinkovit i privlačan način među mladima uključenima u organizacije za mlade
- samo za projekte usmjerene na regiju 9 i u skladu s ciljevima vodeće inicijative o mobilnosti mladih za Afriku, planirane razmjene mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih trebale bi poticati jačanje statusa i uloge mladih u Africi, npr. u području održive zapošljivosti i aktivnog građanstva, te ojačati dijalog o politikama, koordinaciju i vrednovanje suradnje afričkih i europskih partnera.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva dodijelit će se kao jednokratni iznos. To znači da će biti isplaćen fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta i stope financiranja od 80 %.

Projekti usmjereni na regije 1, 2 i 3: maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

Projekti usmjereni na regiju 9 (sup Saharska Afrika): maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 450 000 EUR, uključujući razmjene mladih i aktivnosti sudjelovanja mladih.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi volontiranja nisu dopušteni.

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

- Korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima⁴³⁴ (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.).
- U prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom.
- Prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu).
- Opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

⁴³³ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-action-plan_en.

⁴³⁴ Radni paket definira se kao skup aktivnosti koji doprinosi ostvarenju zajedničkih specifičnih ciljeva.

Za projekte usmjerene samo na regiju 9: prijave moraju uključivati poseban radni paket za svaku razmjenu mladih ili aktivnost sudjelovanja mladih. Proračunska sredstva za taj radni paket moraju biti u skladu s predloženim rezultatima projekata u smislu broja mobilnosti, pri čemu se uzimaju u obzir svi ostali čimbenici; trajanje predloženih aktivnosti; putne troškove i moguće nastale izvanredne troškove.

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate procjene. Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve. Pojediniosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA

Projekti jačanja kapaciteta su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području sporta u zemljama sudionicama programa i trećim zemljama koje nisu pridružene programu u regiji 1 (zapadni Balkan) i regiji 2 (istočno susjedstvo). Cilj im je poduprijeti sportske aktivnosti i politike u području sporta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kao sredstvo promicanja vrijednosti i obrazovni alat za poticanje osobnog i socijalnog razvoja pojedinaca i izgradnju povezanih zajednica.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj aktivnosti bit će:

- povećanje kapaciteta sportskih organizacija na lokalnoj razini
- poticanje bavljenja sportom i tjelesnom aktivnošću u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- promicanje socijalnog uključivanja kroz sport
- promicanje pozitivnih vrijednosti kroz sport (kao što su načelo poštene igre, tolerancija, timski duh)
- poticanje suradnje među različitim regijama svijeta zajedničkim inicijativama.

TEMATSKA PODRUČJA / SPECIFIČNI CILJEVI

Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na određena tematska područja utvrđena u fazi izrade programa. Posebno su relevantna npr. sljedeća područja:

- promicanje zajedničkih vrijednosti, nediskriminacije i rodne ravnopravnosti putem sporta
- razvoj vještina (putem sporta) potrebnih za poboljšanje društvene uključenosti skupina u nepovoljnom položaju (npr. neovisnost, vodstvo)
- integracija migranata
- pomirenje nakon sukoba.

AKTIVNOSTI

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i specifičnim ciljevima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe. Naposljetku, u kontekstu ove međunarodne aktivnosti na svjetskoj razini, projektne aktivnosti moraju biti usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta sportskih organizacija, prvenstveno u zemljama koje nisu pridružene programu iz regije 1 ili 2.

Financirani projekti moći će uključivati širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti, uključujući npr.:

- stvaranje i razvoj mreža među organizacijama/zemljama/regijama
- razvoj i provedbu razmjene najbolje prakse/ideja
- provedbu zajedničkih sportskih aktivnosti i popratnih obrazovnih događanja
- pokretanje, testiranje, razmjenu i provedbu novih metoda, alata, postupaka i materijala za neformalno učenje putem praktičnog osposobljavanja i mobilnosti sportskog osoblja
- upoznavanje s problemom diskriminacije skupina u nepovoljnom položaju u sportu
- potporu izgradnji angažiranog i aktivnog civilnog društva.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti jačanja kapaciteta u području sporta sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje⁴³⁵: utvrđivanje i pokretanje projekta, priprema projekta, oblikovanje i planiranje, provedba projekta i praćenje aktivnosti te pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **utvrđivanje i pokretanje:** utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- **priprema, oblikovanje i planiranje:** određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadataka; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti:** provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka:** ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je Strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

⁴³⁵ Iako pripremne aktivnosti mogu početi prije podnošenja ili odabira prijedloga za financiranje, troškovi mogu nastati i aktivnosti se mogu provoditi tek nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije u svijetu.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području sporta moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) – biti aktivni u području sporta – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili u trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan) ili regije 2 (istočno susjedstvo)⁴³⁶. Koordinator konzorcija mora biti neprofitna organizacija. Takve organizacije mogu npr. biti: • javno tijelo nadležno za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini • nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez • organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve” • organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti • organizacija koja predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti
Sastav konzorcija	Projekti jačanja kapaciteta transnacionalni su i uključuju najmanje 4 organizacije iz najmanje 3 zemlje i ispunjavaju sljedeće uvjete: - najmanje 1, a najviše 2 organizacije iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. Ako su uključene 2 organizacije, ne mogu biti iz iste države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. - najmanje 2 organizacije iz najmanje 1 prihvatljive treće zemlje koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan) ili regije 2 (istočno susjedstvo). Organizacije iz regija 1 i 2 ne mogu sudjelovati u istom prijedlogu (tj. partnerstva koja uključuju regije 1 i 2 nisu prihvatljiva). Broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ne može biti veći od broja organizacija iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.

⁴³⁶ Organizacije iz Bjelorusa nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije iz Armenije i Azerbajdžana mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori.

Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnost se mora provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u aktivnosti, osim u opravdanim slučajevima povezanim s ciljevima ključne aktivnosti. Dodatno: - aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije - aktivnosti koje uključuju razmjenu i promicanje rezultata mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u drugim državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti jačanja kapaciteta u pravilu bi trebali trajati između 12 i 36 mjeseci. Trajanje se mora odabrati u fazi prijave, ovisno o cilju projekta i predviđenim aktivnostima. Produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2026-CB
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani učinak tako da:

- povećavaju sudjelovanje i kapacitet sportskih organizacija na lokalnoj razini
- povećavaju sudjelovanje žena u sportu i tjelesnim aktivnostima
- poboljšaju društvenu uključenosti skupina u nepovoljnom položaju
- povećaju kapacitet sektora sporta za transnacionalnu suradnju vodeći računa o uključenosti, solidarnosti i održivosti
- promiču i doprinose transnacionalnom učenju i suradnji između sportaša i donositelja odluka, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- diseminiraju svoje rezultate na učinkovit i privlačan način među sportašima uključenima u sportske organizacije.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Relevantnost prijedloga za ostvarivanje ciljeva aktivnosti. • prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj: ○ ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine ○ prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ○ aktivnosti izgradnje kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na jačanje kapaciteta organizacija sudionica.
--	--

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 20 bodova)	• jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i diseminaciju • primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba • usklađenost ciljeva projekta i predloženih aktivnosti • kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima • kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja, ako postoje • postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna • mjera u kojoj je projekt troškovno učinkovit te se za svaku aktivnost dodjeljuju primjerena sredstva.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta • raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica • postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima.
Učinak (najviše 30 bodova)	• kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta • mogući učinak projekta: ○ na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta ○ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini. • kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica • ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja • kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova (od 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata

ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu trebao bi se kretati od 100 000 EUR do 200 000 EUR.
--

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti poduprijeti organizaciju sportskih događanja s europskom dimenzijom u sljedećim područjima:

- volonterstvo u sportu
- socijalno uključivanje kroz sport
- borba protiv diskriminacije u sportu, uključujući rodnu ravnopravnost
- **poticanje zdravog načina života za sve:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na:
 - a) provedbu triju stupova kampanje HealthyLifestyle4All
 - b) provedbu Preporuke Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje i Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti
 - c) potporu provedbi Europskog tjedna sporta
 - d) promicanje bavljenja sportom i tjelesne aktivnosti radi zdravlja
 - e) promicanje svih aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost
 - f) promicanje tradicionalnih sportova i igara.

Projekti odabrani u okviru ove aktivnosti moraju se baviti jednim od tih ciljeva. Mogu se odnositi i na preostale ciljeve, ali glavni cilj mora biti jasno prepoznatljiv i prevladavati u prijedlogu. Iako je glavni cilj ove aktivnosti poduprijeti organiziranje sportskih događanja, takvim događanjima mogu prethoditi ili nakon njih mogu slijediti druge aktivnosti (radionice, tečajevi osposobljavanja, sastanci ili druge relevantne aktivnosti) radi pripreme za događanje ili osiguravanja trajne koristi.

U okviru ove aktivnosti pruža se financijska potpora za organizaciju:

- europska lokalna sportska događanja
- sportska događanja na razini Europe
- velika europska sportska događanja

Cilj je velikih europskih sportskih događanja postići vrlo visoku razinu utjecaja i provesti daljnje aktivnosti kako bi se ostvarile trajne koristi za društvo i promicalo uključivanje putem sporta.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za neprofitna europska sportska događanja moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu – biti aktivni u području sporta. Takve organizacije mogu biti (otvoren popis): • javno tijelo nadležno za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini • nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez • organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve” • organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti • organizacija koja predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti • organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.
-------------------------------	---

Sastav konzorcija	Neprofitna europska sportska događanja su transnacionalna i uključuju: • europska lokalna događanja (tip I): najmanje 3 organizacije iz 3 zemlje i najviše 5 organizacija iz 5 zemalja koje su države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu • europska lokalna događanja (tip II): najmanje 6 organizacija iz 6 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu • događanja na razini Europe: najmanje 10 organizacija (1 prijaviteljica i 9 organizacija sudionica predstavljenih kao pridruženi partneri) iz 10 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu • velika europska događanja: najmanje 15 organizacija (1 prijaviteljica i 14 organizacija sudionica predstavljenih kao pridruženi partneri) iz 15 država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Sastav konzorcija mora ispunjavati zahtjeve za zatražena bespovratna sredstva.
Prihvatljive aktivnosti	Za europska lokalna događanja (tip I i II) neprofitna sportska događanja moraju se odvijati u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja sudjeluje u projektu. Za događanje na razini Europe, jedno sportsko događanje koje se održava u zemlji sjedišta koordinatora, osim ako je opravdano u prijavi. U tom se slučaju događanje može održati u zemlji u kojoj jedna od organizacija sudionica ima sjedište. Za veliko europsko događanje aktivnosti se moraju odvijati u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Sportsko događanje mora predstavljati najmanje 7 sportova i uključivati aktivnosti koje se provode tijekom godine koja slijedi nakon događanja radi trajnih koristi za društvo (npr. društvenih, obrazovnih, ekoloških, zdravstvenih) i promicanja uključivanja kroz sport.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 12 ili 18 mjeseci, ovisno o cilju projekta i vrsti aktivnosti koje su u planu. Produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA): europska lokalna događanja (tip I i II) i događanja na razini Europe: • Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2026-SNCESE. Velika europska događanja: • Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2026-LSNCESE.
Kad se prijaviti?	europska lokalna događanja (tip I i II) i događanja na razini Europe: Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 5. ožujka u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu). Velika europska događanja: Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 22. siječnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Bespovratna sredstva EU-a dodijelit će se organizacijama zaduženima za pripremu, organizaciju i praćenje sportskih događanja.

Podržane su sljedeće standardne aktivnosti (otvoren popis):

- priprema i organizacija događanja
- organizacija obrazovnih aktivnosti za sportaše, trenere, organizatore i volontere za vrijeme pripreme za događanje
- organizacija sporednih aktivnosti uz sportska događanja (konferencije, seminari)
- osposobljavanje volontera
- provedba naknadnih aktivnosti (evaluacije, izrada budućih planova)
- komunikacijske aktivnosti povezane s temom događanja.

Sljedeća sportska događanja ne mogu se podupirati u okviru ove aktivnosti:

- sportska natjecanja koja redovito organiziraju nacionalni, europski ili međunarodni sportski savezi/udruženja/lige (državno, europsko ili svjetsko prvenstvo), osim ako se financijska potpora traži za organizaciju popratnih aktivnosti usmjerenih na širu populaciju.

OČEKIVANI UČINAK

Očekivani su učinci ove aktivnosti sljedeći:

- povećana svijest o ulozi sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja
- povećano sudjelovanje u sportu, tjelesnoj aktivnosti i volontiranju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti • prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba • prijedlog je inovativan • prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode • prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i dijeljenje rezultata projekta • projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva • predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva • u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna • projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija. • Događanja su jasno osmišljena u skladu s ciljem aktivnosti i ciljnom skupinom.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta • predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica • projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima • uloga svake organizacije sudionice u određenim događanjima jasno je opisana i opravdana.
Učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • svako sportsko događanje ima potencijala da privuče sudionike iz ciljane skupine ili skupina • projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice • projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu • očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini • projektni prijedlog uključuje odgovarajuće planove i metode za evaluaciju rezultata projekta • projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije • projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti **najmanje 60 bodova**. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Doprinosi za neprofitna europska sportska događanja su u obliku jednokratnih iznosa, osim za kategoriju velikog europskog događanja. Iznos fiksnog jednokratnog iznosa ovisi o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Prijavitelji biraju jedan od sljedećih unaprijed određena iznosa ovisno o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Kategorija sportskih događanja	Fiksni jednokratni iznos
---------------------------------------	---------------------------------

Europska lokalna događanja: najmanje jedno događanje po zemlji.	Tip I: od najmanje 3 organizacije iz 3 prihvatljive zemlje do najviše 5 organizacija iz 5 prihvatljivih zemalja.	200 000 EUR
	Tip II: najmanje 6 organizacija iz 6 prihvatljivih zemalja.	300 000 EUR
Događanja na razini Europe: jedno događanje s najmanje 10 organizacija sudionica iz najmanje 10 prihvatljivih zemalja (uključujući organizaciju prijaviteljicu)		450 000 EUR
Velika europska događanja: jedno događanje za najmanje 15 organizacija iz 15 prihvatljivih zemalja.		Od 1 000 000 EUR do 1 500 000 EUR

a) Europska lokalna događanja (tip I): 200 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (od 3 do 5) smatraju se sukorisnicima, a organizirana događanja i popratne aktivnosti odvijat će se u svakoj uključenoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan sa specifičnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

b) Europska lokalna događanja (tip II): 300 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (najmanje 6) smatraju se sukorisnicima, a organizirana događanja i popratne aktivnosti odvijat će se u svakoj uključenoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan sa specifičnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

c) Događanja na razini Europe: 450 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s jednim korisnikom, što znači da se financijska sredstva mogu dodijeliti samo jednoj organizaciji prijaviteljici. Organizacije sudionice ne smatraju se projektnim partnerima. Kao pridruženi partneri ne mogu dobiti sredstva iz programa u okviru projekta.

Moraju se navesti rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan sa specifičnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

d) Velika europska događanja (na temelju proračuna): od 1 milijuna do 1,5 milijuna EUR

Očekuje se da će iznos bespovratnih sredstava iznositi od 1 milijuna do 1,5 milijuna EUR. Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava može biti niži od traženog.

Ta će se sredstva temeljiti na proračunu i uključivati stvarne i jedinične troškove te paušalne stope. Podupirat će određene vrste stvarno nastalih prihvatljivih troškova projekata.

Detaljni parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Troškovi će se nadoknaditi prema stopi financiranja utvrđenoj u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava (80 %).

Financijska potpora trećim stranama nije dopuštena. Dopušteni su troškovi volontiranja i MSP-ova. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava je da se svi radni paketi završe u skladu s kriterijima kvalitete opisanim u projektnoj prijavi. Ako je jedan radni paket nedovršen, djelomično dovršen ili mu je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, mogu se primijeniti odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava, kako je opisano u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ključna aktivnost 3 pruža podršku razvoju politike i suradnji, doprinoseći na taj način provedbi postojećih i razvoju novih politika koje mogu pokrenuti modernizaciju i reforme na razini sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

Projektne aktivnosti koje će se provoditi usmjerene su na:

- pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja otvorenih metoda koordinacije
- provođenje eksperimenata s europskim politikama koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju testiranje mjera politike na terenu u nekoliko zemalja, na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja
- prikupljanje dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika
- olakšavanje transparentnosti i priznavanja vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova, poticanje osiguravanja kvalitete, dodjeljivanje digitalnih diploma, podupiranje vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje
- poticanje dijaloga o politikama s dionicima u Europskoj uniji i šire putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje
- poboljšavanje kvalitete provedbe programa olakšavanjem prijenosa znanja i prakse među nacionalnim agencijama, pružanjem potpore nacionalnim agencijama i Komisiji u obliku skupina za strateško promišljanje koje omogućuju razradu aktivnosti i strategija za provedbu programa koje su bolje povezane s razvojem politike te osiguravanjem instrumenata za bolje iskorištavanje potencijala sinergije i komplementarnosti
- pružanje mogućnosti osobama da u bilo kojoj fazi života steknu iskustvo učenja u inozemstvu u okviru njihova stručnog područja, kao što su javno upravljanje, poljoprivreda i ruralni razvoj, nove tehnologije, poduzetništvo itd.
- omogućavanje provedbenim tijelima programa Erasmus+ da budu posrednici za proširivanje Erasmus+ projekata kako bi se prijavili za bespovratna sredstva ili razvili sinergije putem potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se upravlja na nacionalnoj i regionalnoj razini, Okvirnog programa za istraživanje i inovacije i programa u području migracija, sigurnosti, pravosuđa i građanstva, zdravlja i kulture
- podupiranje događanja, kampanja i drugih aktivnosti kojima će se građani i organizacije informirati o programu Erasmus+ i politikama Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- doprinos utvrđivanju i diseminaciji dobre prakse te uspješnih primjera iz projekata kojima je dodijeljena potpora kako bi im se omogućila veća vidljivost i povećanje njihova dosega na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU?

Sljedeća se aktivnost provodi putem ovog vodiča kroz program:

- Mladi Europe zajedno.

Tom aktivnošću upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

Ključna aktivnost 3 obuhvaća i mnoge druge aktivnosti koje podupiru reformu politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih koje provodi izravno Europska komisija ili se provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu. Te su aktivnosti grupirane u sljedeće odjeljke:

- potpora razvoju europske politike
- potpora sindikalnim instrumentima i mjerama koje potiču kvalitetu, transparentnost i priznavanje vještina, kompetencija i kvalifikacija

- politički dijalog i suradnja s ključnim dionicima i međunarodnim organizacijama
- mjere koje doprinose kvalitativnoj i uključivoj provedbi programa
- suradnja s ostalim instrumentima Unije i podrška ostalim politikama Unije
- aktivnosti diseminacije i informiranja.

Više informacija o podržanim aktivnostima dostupno je na internetskim stranicama Europske komisije i Izvršne agencije.

MLADI EUROPE ZAJEDNO

Cilj je projekata „Mladi Europe zajedno” uspostaviti mrežu za promicanje regionalnih partnerstava kojima će se upravljati u bliskoj suradnji s mladima iz cijele Europe (države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu). U okviru tih mreža trebala bi se organizirati suradnja, razmjene, promicati osposobljavanje (npr. za voditelje mladih) i mladima omogućiti da sami pokrenu zajedničke projekte koji se mogu provoditi putem aktivnosti uz fizičku prisutnost i putem interneta.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Projekti „Mladi Europe zajedno” imaju za cilj uspostaviti suradnju i tako mladima iz cijele Europe omogućiti da rade na zajedničkim projektima, organiziraju susrete i promiču osposobljavanje (npr. za voditelje mladih / osobe koje rade s mladima) kroz aktivnosti uz fizičku prisutnost i putem interneta. Aktivnost će podupirati transnacionalna partnerstva organizacija za mlade od lokalne razine do velikih partnerstava radi jačanja europske dimenzije njihovih aktivnosti.

Važni su tematski prioriteti suradnja i promicanje Strategije EU-a za mlade⁴³⁷ za razdoblje 2019. – 2027. i ciljeva EU-a za mlade. Europski ciljevi za mlade uzeti su u obzir i u političkim smjernicama predsjednice Komisije von der Leyen⁴³⁸. Projektni prijedlozi mogu se odnositi i na nasljeđe Europske godine mladih 2022. (npr. razmatranje uvođenja provjera usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih ili uključivanja perspektive mladih u sva područja politike) i ishode „Konferencije o budućnosti Europe”⁴³⁹.

Mreže za mlade trebale bi razmatrati načine izgradnje solidarnosti i osiguravanja uključivosti tijekom oporavka od pandemije.

SPECIFIČNI CILJEVI

Cilj je aktivnosti konkretno poduprijeti barem jedan od sljedećih specifičnih ciljeva:

- promicanje i razvoj transnacionalno strukturirane suradnje, na internetu i uživo, različitih organizacija za mlade kako bi se uspostavila ili učvrstila partnerstva posvećena solidarnosti i uključivom demokratskom sudjelovanju u kontekstu negativnih utjecaja na socioekonomske strukture i u skladu sa Strategijom EU-a za mlade (2019. – 2027.), ciljevima EU-a za mlade, dijalogom EU-a s mladima i nasljeđem Europske godine mladih 2022. (npr. sudjelovanje mladih, uključivanje perspektive mladih u sva područja politike, provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih).
- promicanje šest osnovnih vrijednosti⁴⁴⁰ koje su temelj našeg društva: poštovanje ljudskog dostojanstva; sloboda; demokracija; jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava manjina.
- organizacije mladih uključene u inicijative za poticanje mladih na sudjelovanje u demokratskom procesu i u društvu organiziranjem osposobljavanja, ukazivanje na sličnosti među mladim Europljanima te poticanje razgovora i rasprava o njihovoj povezanosti s EU-om, njegovim vrijednostima i demokratskim temeljima. To uključuje organizaciju događanja povezanih s promicanjem sudjelovanja nedovoljno zastupljenih skupina mladih u politici, organizacija za mlade i drugih organizacija civilnog društva uključivanjem mladih s manje mogućnosti, kao što su mladi iz ranjivih skupina i slabijeg socioekonomskog statusa te mladi iz ruralnih i udaljenih područja
- nove načine za pomoć organizacijama za mlade tako da se podupiru inovativni načini suradnje te uspostava, razvoj i upravljanje mrežama. To bi okvirno moglo uključivati jačanje suradnje organizacija za mlade u digitalnom kontekstu putem metoda neformalnog učenja i organizacijskih modela, uključujući alternativne načine razmjene i uzajamne pomoći. Deklaracija donesena na 4. Europskoj konvenciji o radu s mladima iz svibnja 2025. i plan za Europsku strategiju za rad s mladima trebali bi biti novi okvir potpore za provedbu Europske agende za rad s mladima.

⁴³⁷ Rezolucija Vijeća 2018/C 456/01, objavljena u prosincu 2018.: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=HR](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=HR).

⁴³⁸ Vidjeti https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_19_5542.

⁴³⁹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_hr.

⁴⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016M002>

- jačanja europske dimenzije aktivnosti lokalnih organizacija za mlade, među ostalim na temu boljeg suživota, i pomoći u osmišljavanju održivih budućih načina transnacionalnog života, u skladu s europskim zelenim planom i inicijativom novi europski Bauhaus⁴⁴¹.

AKTIVNOSTI

Aktivnost je usmjerena na (neprofitne) nevladine organizacije i javna tijela koja predlažu projekte koji mogu mobilizirati mlade u okviru partnerstava koja obuhvaćaju različite zemlje i regije u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i doprinose razvoju i provedbi Strategije EU-a za mlade, oblikovanju politika i interakciji s glavnim dionicima u području mladih.

Glavna komponenta projekata „Mladi Europe zajedno” mogu biti aktivnosti mobilnosti za mlade. Ta mobilnost trebala bi pružati prilike za prekogranične razmjene i neformalno ili informalno usavršavanje mladih iz svih dijelova Europe koji se mogu pripremiti i podupirati putem internetskih foruma kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva ove aktivnosti. Te aktivnosti mobilnosti moraju biti vrlo jasno obrazložene u skladu s ciljevima aktivnosti i načelom najbolje vrijednosti za novac. Sve aktivnosti trebale bi doprinijeti širenju komunikacije s mladima i doprijeti do mladih unutar i izvan organizacija za mlade, uključujući mlade s manje mogućnosti, kako bi bila zastupljena stajališta različitih skupina mladih⁴⁴². Trebalo bi poduzeti mjere kako bi se osigurala pouzdana dimenzija učenja za mlade i priznavanje ishoda učenja (uključujući proces promišljanja radi utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika, poticanje korištenja europskih alata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa).

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA LOKALNU AKTIVNOST INICIJATIVE MLADI EUROPE ZAJEDNO?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za inicijativu Mladi Europe zajedno moraju ispuniti sljedeće kriterije.

⁴⁴² Smjernice za provedbu – Strategija za uključivanje i raznolikost programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti – https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-12/implementation-inclusion-diversity_apr21_hr.pdf.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: – pravni subjekti sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu: • nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje rade u području mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini koja rade u području mladih • sudjelovati mogu i profitne organizacije, ali ne kao koordinator. Korisnici mogu npr. biti: • neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) • nacionalna vijeća mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • obrazovne ustanove ili znanstveni instituti • zaklade. Ista organizacija može podnijeti samo jednu prijavu kao koordinator po roku.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 5 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) iz najmanje 5 država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu. Dopušteni su pridruženi partneri. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 mjeseca (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA), sa sjedištem u Bruxellesu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2026-YOUTH-TOG
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 26. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti „Mladi Europe zajedno” sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje, npr. 1) utvrđivanje i pokretanje projekta, 2. priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3. provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4. pregled projekta i procjena učinka. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **Utvrđivanje i pokretanje:** utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionika; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- **Priprema, oblikovanje i planiranje:** određivanje opsega projekta, odgovarajućeg pristupa i rasporeda uključenih zadataka; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljane skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti:** provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka:** ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata „Mladi Europe zajedno” kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je Strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Kao transverzalno načelo organizacije sudionice trebale bi provoditi strategije za povezivanje s mladima na lokalnoj razini iz različitih sredina. To obuhvaća uključivanje raznolike populacije mladih s manje mogućnosti, uključujući one iz udaljenih/ruralnih područja i/ili migrantskog podrijetla. Stoga bi sve aktivnosti trebale doprinositi dopiranju do mladih i njihovu aktivnom angažmanu kako bi se udružile različite perspektive.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne kompetencije i sposobnosti međukulturne komunikacije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Svrha i dodana vrijednost EU-a: u okviru prijedloga uspostavlja se i razvija projekt s dodanom vrijednošću EU-a koji podupire politike na razini EU-a relevantne za mlade, osobito Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., npr. potpora za izradu/provedbu politika, rasprave o politikama i suradnju s dionicima u području mladih u skladu sa Strategijom EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., nasljeđem Europske godine mladih 2022. i Europskom agendom za rad s mladima. • Vrijednost EU-a: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Ciljevi: ciljevi prijedloga relevantni su za barem jedan opći cilj aktivnosti i barem jedan od njezinih specifičnih ciljeva; osim toga, konkretni su i jasno definirani, ostvarivi, mjerljivi, realistični i pravodobni; bave se pitanjima koja su relevantna za organizacije sudionice i koja imaju jasnu dodanu vrijednost za odabrane ciljne skupine. • Potrebe: iz prijedloga se vidi da se temelji na pažljivoj procjeni potreba, koja se koliko god je moguće temelji na provjerljivim činjenicama i brojkama potkrijepljenima općim i specifičnim podacima relevantnima za sve zemlje i organizacije u konzorciju. Očekuje se jasna analiza potreba povezana s konkretnim okolnostima prijavitelja, partnera i ciljnih skupina. • Uključivanje mladih: prijedlog pokazuje aktivnu suradnju partnerstva s raznolikom populacijom mladih, uključujući one iz udaljenih/ruralnih područja i/ili s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	• Planiranje: prijedlog je jasan, potpun i kvalitetan te uključuje odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije projekta na temelju pouzdanih metodologija upravljanja projektima. • Metodologija: provedba se temelji na odgovarajućim metodologijama; ciljevi su u skladu s aktivnostima, jasno su opisani i logično povezuju utvrđene probleme, potrebe i rješenja; plan rada je koherentan i konkretan; postoje prikladne mjere i pokazatelji za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da će se projekt provesti uz potrebnu kvalitetu, opseg, rok i u okviru proračuna; postoje konkretni i prikladni planovi za upravljanje rizicima i nepredvidive situacije. • Troškovna učinkovitost: predloženi proračun je koherentan, dovoljno detaljan i primjeren za provedbu projekta te je osmišljen tako da osigura najbolju vrijednost za novac. Sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu su s njihovim ciljevima i rezultatima. Proračun pokriva potrebe lokalnih organizacija i ranjivih mladih ljudi kako bi se potaknulo njihovo uključivanje u program Erasmus+. • Dimenzija učenja: Projekt uključuje izraženu komponentu učenja s jasno definiranim ishodima učenja za mlade sudionike. Projekt omogućuje proces promišljanja za utvrđivanje i dokumentiranje tih ishoda učenja, čime se potiče korištenje europskih alata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa, u skladu s načelima neformalnog učenja i pristupom jačanja kapaciteta u području mladih.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• Profil partnerstva: partnerstvo uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i potporom u upravljanju kako bi se postigli njegovi ciljevi; ako su u konzorcij uključene profitne organizacije, jasno je dokazana njihova dodana vrijednost. • Geografska rasprostranjenost: partnerstvo pokazuje sposobnost da njegova geografska rasprostranjenost bude odraz europske gospodarske, društvene i/ili kulturne raznolikosti kako bi se osigurala istinski paneuropska suradnja. • Razvoj lokalnih nevladinih organizacija: partnerstvo je sposobno razviti kapacitete i znanje lokalnih nevladinih organizacija koje se još nisu etablirale na europskoj razini kako bi se postigla bolja suradnja među nevladinim organizacijama u Europi. • Angažman i zadaće: podjela odgovornosti i zadaća u partnerstvu jasna je i primjerena; koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i potencijalom za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnim okruženjima; mladi su na odgovarajući način uključeni u sve faze provedbe projekta. • Sporazumi o suradnji: predloženi mehanizmi upravljanja osigurat će djelotvornu koordinaciju, donošenje odluka, komunikaciju i rješavanje sukoba među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima.
Učinak (najviše 20 bodova)	• Učinak i održivost: U prijedlogu su opisani načini za doprinos barem jednom od područja očekivanog učinka aktivnosti. Koraci prema postizanju očekivanog učinka projekta jasno su opisani, logični i vjerodostojni. Osim toga, ishodi projekta imat će pozitivan i konkretan utjecaj na sudionike i partnerske organizacije. Prije svega, projekt ima potencijala doprinijeti širenju nacionalnih, regionalnih ili lokalnih aktivnosti lokalnih organizacija koje još nisu prekogranične na razinu EU-a tijekom i nakon završetka projekta, kao i na zajednicu mladih općenito. u prijedlogu se opisuje kako bi ishodi projekta mogli doprinijeti promjenama na razini sustava u sektoru mladih tijekom i nakon projekta kako bi se omogućila dugotrajna suradnja na razini EU-a i/ili potaknule nove politike i inicijative EU-a za mlade. • Komunikacija i diseminacija: prijedlog pokazuje sposobnost da se dopre do mladih i učinkovito komunicira o problemima i rješenjima u zajednicama koje predstavljaju široj globalnoj publici; posebno, prijedlog sadržava konkretan plan za komunikaciju i diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti i raspodjelu zadaća među partnerima, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na oblikovatelje politika i bili dostupni krajnjim korisnicima tijekom i nakon završetka projekta. Sve su mjere razmjerne opsegu projekta i sadržavaju konkretne mjere koje treba provesti tijekom i nakon projekta.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **60 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta” i „kvaliteta projektnog plana i provedbe”; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji” i „učinak”).

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani doprinos politici EU-a za mlade tako da:

- polaze od ciljeva Strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i, konkretno, pokazuju na koji način pridonose prioritetima te strategije za „uključivanje, povezivanje i osnaživanje”
- polaze od ishoda europskih ciljeva za mlade, dijaloga EU-a s mladima, nasljeđa Europske godine mladih 2022. i drugih projekata u okviru kojih su se održavale rasprave i provodile ankete o budućnosti Europe, kao što je Europska agenda za rad s mladima⁴⁴³, te povezuju te ishode s razvojem politike na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj/europskoj razini
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u okviru aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.)
- pridonose jačanju kapaciteta sektora mladih koji su aktivni na lokalnoj razini da rade transnacionalno, prvenstveno u području uključenosti, solidarnosti i održivosti, te da promiču transnacionalno učenje i suradnju između mladih i donositelja odluka
- prošire postojeću najbolju praksu i doseg izvan redovnih mreža, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja
- diseminiraju njihove rezultate na djelotvoran i privlačan način među mladima koji sudjeluju u organizacijama mladih kako bi im otvorili put prema sustavnijim partnerstvima, ali i među mladima koji nisu povezani sa strukturama za mlade ili onima s manje mogućnosti.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se treba opisati kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva dodijelit će se kao jednokratni iznos⁴⁴⁴. To znači da će biti isplaćen fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od 80 %.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu: 500 000 EUR

Financijska potpora trećim stranama dopuštena je za bespovratna sredstva i nagrade pod sljedećim uvjetima:

- pozivi moraju biti otvoreni, objavljeni široj javnosti i u skladu s EU-ovim standardima transparentnosti, jednakog postupanja, izbjegavanja sukoba interesa i povjerljivosti
- pozivi moraju biti otvoreni najmanje dva mjeseca
- rezultati poziva moraju se objaviti na internetskim stranicama sudionika, uključujući opis odabranih projekata, datume dodjele, trajanje projekata te pravne nazive i zemlje krajnjih primatelja
- pozivi moraju imati jasnu europsku dimenziju.

Financijska potpora trećim stranama bit će prihvaćena u projektima koji mladima omogućuju da sami pokrenu zajedničke projekte.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore trećim stranama je 60 000 EUR.

Troškovi volontiranja nisu dopušteni.

⁴⁴³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:42020Y1201(01)).

⁴⁴⁴ [Odluka od 18. listopada 2022. o odobravanju korištenja jednokratnih i jediničnih doprinosa u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027.](#)

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

U okviru aktivnosti Jean Monnet nude se mogućnosti u području visokog obrazovanja i u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja. Aktivnosti Jean Monnet pridonose širenju znanja o pitanjima integracije u Europskoj uniji. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja
- aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja
- rasprava o politikama programa Jean Monnet (visoko obrazovanje i druga područja obrazovanja i osposobljavanja).

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

Aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja podupiru **poučavanje i istraživanje** u području studija o Europskoj uniji širom svijeta.

Studiji o Europskoj uniji odnose se na poučavanje, učenje i istraživanje u vezi s Europskom unijom, njezinom poviješću, ciljevima, strukturama, funkcijama i/ili njezinim politikama.

Aktivnosti Jean Monnet trebale bi, usmjeravanjem na dimenziju Europske unije, promicati aktivno europsko građanstvo i temeljne vrijednosti Europske unije: poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina (članak 2. Ugovora o Europskoj uniji⁴⁴⁵). Osim toga, trebale bi promicati i vrijednosti uključenosti i raznolikosti te jednake mogućnosti. Prijavitelji bi te aspekte trebali bi uzeti u obzir u planiranju projektnih aktivnosti i tijekom provedbe.

Kad je riječ o politikama Europske unije, aktivnosti Jean Monnet moraju doprinijeti širenju znanja o tome kako te politike mogu koristiti građanima u njihovom svakodnevnom životu u EU-u i/ili u inozemstvu i/ili kako mogu utjecati na sustave oblikovanja politika u sličnim područjima, bilo na razini države članice ili u inozemstvu, na nacionalnoj, regionalnoj ili globalnoj razini. Potrebno je prikazati vrlo jasnu vezu između predmeta prijedloga i politike EU-a i/ili teme iz EU-a na koju se odnosi.

Osim toga, aktivnosti Jean Monnet trebale bi usmjeravati javnu diplomaciju prema trećim zemljama, promičući vrijednosti EU-a i povećavajući vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i onoga što namjerava postići. One doprinose i promicanju prioriteta EU-ove inicijative Global Gateway u regijama na koje se ona odnosi⁴⁴⁶.

Aktivnosti Jean Monnet pridonose povećanju ponude poučavanja, učenja i istraživanja u području prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) povezane s politikama Europske unije.

Ciljevi i kriteriji koji se primjenjuju na poučavanje i istraživanje opisani su u nastavku.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Aktivnosti programa Jean Monnet koje se odnose na poučavanje i istraživanje:

- promiču izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija o Europskoj uniji u svijetu i olakšavaju razvoj karijere u tom području za sljedeću generaciju
- potiču dijalog između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne, državne i EU-ove oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija
- stvaraju znanja i uvide koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u Europi i u globaliziranom svijetu
- uključuju širu javnost i šire znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike), približavajući na taj način EU javnosti
- usmjeravaju javnu diplomaciju prema trećim zemljama koje nisu pridružene programu i tako promiču vrijednosti EU-a, među ostalim uključenost i raznolikost, i povećavaju vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i što namjerava postići.

USPOSTAVA PROJEKTA

„Poučavanje i istraživanje” u okviru programa Jean Monnet mora se provoditi u jednom od sljedećih oblika: **moduli, katedre ili centri izvrsnosti**.

- **Moduli** su kratki nastavni programi ili tečajevi u području studija o Europskoj uniji koji se provode na visokom učilištu. Svaki modul traje najmanje 40 sati po akademskoj godini, i to tri godine. Moduli mogu biti usmjereni na

⁴⁴⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A12016M002>

⁴⁴⁶ Regije od 5 do 11 programa Erasmus+; Napomenu (d) https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_hr.

jednu disciplinu europskih studija ili imati multidisciplinarni pristup koji zahtijeva doprinos više profesora i stručnjaka. Mogu biti i u obliku kratkih specijaliziranih ili ljetnih programa.

- **Katedre** su radna mjesta sveučilišnih profesora sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano) i dodjeljuju se na tri godine. Katedru Jean Monnet vodi samo jedan profesor koji treba održati najmanje 90 sati nastave u akademskoj godini. Katedra može imati i tim za potporu i poboljšanje njezinih aktivnosti, uključujući održavanje dodatnih sati nastave.
- **Centri izvrsnosti Jean Monnet** središnja su točka kompetencija i znanja o temama u području Europske unije. U okviru tih centara trebalo bi okupljati stručno znanje i kompetencije eminentnih stručnjaka radi razvoja sinergija između različitih disciplina i resursa u području studija o EU-u (kako je prethodno opisano) i stvaranja zajedničkih transnacionalnih aktivnosti te osigurati otvorenost prema civilnom društvu. Centri izvrsnosti Jean Monnet imaju važnu ulogu u uspostavi kontakata sa studentima fakulteta koji se obično ne bave pitanjima Europske unije, oblikovateljima politika, državnim službenicima, organiziranim civilnim društvom i širom javnosti.

Od korisnika programa Jean Monnet (moduli, nositelji katedri i sudionici u centrima izvrsnosti) traži se da organiziraju aktivnosti i događanja koja će biti otvorena za oblikovatelje politika, državne službenike, civilno društvo i širu javnost.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA AKTIVNOST POUČAVANJA I ISTRAŽIVANJA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoka učilišta i - imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Prihvatljive aktivnosti	Za svaki modul programa Jean Monnet mora se održati najmanje 40 sati nastave po akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano). U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari i vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubraja individualna poduka i/ili mentorstvo. Za module su prihvatljivi ljetni tečajevi.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-MODULE
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.
---------------------------	---

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti visoka učilišta i – imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državama člancima EU-a i trećim zemljama pridruženima programu moraju imati povelju ECHE. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusu (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Prihvatljive aktivnosti	Za svaku katedru programa Jean Monnet nositelj katedre, koji mora biti stalni zaposlenik ustanove prijaviteljice, mora održati najmanje 90 sati nastave po akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je opisano u Vodiču kroz program) na visokom učilištu koje je prijavitelj. U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari i vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubraja individualna poduka i/ili mentorstvo. Ljetni tečajevi nisu prihvatljivi.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-CHAIR
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti visoka učilišta i – imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državama člancima EU-a i trećim zemljama pridruženima programu moraju imati povelju ECHE. Na pojedinom uključenom visokom učilištu može se istovremeno podupirati samo jedan centar izvrsnosti Jean Monnet. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusu (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-COE
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ostvaruje ciljeve aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika, kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: • studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (u područjima izvan prava, ekonomije i političkih znanosti) • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. Mjera: • u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja) za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.

Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet ○ bolji ili inovativni kurikulumi ○ veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata ○ više suradnje s partnerima iz drugih zemalja; ○ više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta ○ povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: ○ razглаšavanje ○ informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija ○ dopiranje do skupina izvan visokih učilišta ○ prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: ○ medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) ○ događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.
--	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ostvaruje ciljeve aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: • studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. Mjera: • u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Izvrstan profil i stručnost nositelja katedre studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti nositelja katedre i glavnim članova osoblja uključenih u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Dokaz o razini iskustva u istraživanju o temama povezanim s EU-om

Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet: ○ bolji ili inovativni kurikulumi ○ veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata ○ više suradnje s partnerima iz drugih zemalja ○ više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta ○ povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: ○ razglašavanje ○ informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija ○ dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta ○ prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: ○ medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) ○ događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.
--	---

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj prijedlog ostvaruje ciljeve aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog obuhvaća više ciljnih skupina: • vrsta korisnika stručnog znanja predloženog centra • sudjelovanje fakulteta/odsjeaka koji nisu izravno povezani s posebnim studijima o EU-u • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. • Mjera: ○ u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane ○ u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Kvaliteta i dodana vrijednost sudionika u centru • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti osoblja uključenog u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Načini suradnje u okviru visokog učilišta i raspodjela uloga • Obveza visokog učilišta da će razvijati i održavati centar

Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na fakultete/odsjeke koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet ○ poboljšani ili inovativni sadržaj, razvoj novih pristupa određenom istraživanju ○ veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata i istraživača ○ pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima iz drugih zemalja ○ više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta ○ povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: ○ razgllašavanje ○ informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija ○ dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta ○ prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: ○ medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) ○ događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.
---	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Ovoj aktivnosti pridonose instrumenti EU-a za vanjsko djelovanje. Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama, a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*⁴⁴⁷.

⁴⁴⁷ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

OČEKIVANI UČINAK

Aktivnosti „poučavanja i istraživanja” u okviru programa Jean Monnet imat će pozitivne i dugoročne učinke na studente i na istraživače/profesore koji u njima izravno sudjeluju, a ti će se učinci mjeriti na temelju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja navedenih u nastavku.

Kvantitativni pokazatelji:

- broj visokih učilišta koja u disciplinama koje obuhvaćaju imaju sve izraženiju dimenziju Europske unije
- broj tema o EU-u uvedenih u nastavu i istraživanje fakulteta/odsjeka na kojima perspektiva EU-a obično nije u prvom planu, i to ne samo u područjima koja se obično povezuju s EU-om
- broj studenata obuhvaćenih aktivnostima Jean Monnet
- broj novih nositelja katedri
- broj publikacija o temama povezanim s EU-om
- broj dokumenata o politikama za potporu oblikovateljima politika o temama povezanim s EU-om
- broj projekata Jean Monnet u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- mjera u kojoj postoje forumi i platforme za poboljšanje suradnje i dijaloga između akademskog i neakademskog svijeta
- više mogućnosti za mlade istraživače da poboljšaju svoje stručne kompetencije i ostvare napredak u karijeri.

Kvalitativni pokazatelji:

- povećano znanje o europskim politikama
- mjera u kojoj visoka učilišta surađuju sa širim društvom izvan akademskih krugova na temama povezanim s EU-om
- bolja informiranost o pitanjima povezanim s EU-om izvan akademskih krugova
- bolja diseminacija rezultata projekata Jean Monnet u cijelom društvu, uključujući oblikovatelje politika.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- moduli programa Jean Monnet: 35 000 EUR
- katedre Jean Monnet: 60 000 EUR
- centri izvrsnosti Jean Monnet: 100 000 EUR

Jednokratni doprinosi pokrit će troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (diseminacija informacija, objavljivanje, prijevod).

Moduli i katedre programa Jean Monnet

Prijavitelji moraju u prijavi zatražiti unaprijed određeni jednokratni iznos naveden u tablicama u nastavku. U njima je naveden ukupni jednokratni iznos za svaku zemlju koji odgovara ukupnom broju nastavnih sati.

Moduli Jean Monnet

1) Moduli programa Jean Monnet za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnj	Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija,	Turska, Hrvatska, Latvija	Mađarska, Poljska, Litva, Češka,	Portugal, Grčka, Slovenija, Malta	Cipar, Island, Španjolska, Italija	Irska, Francuska, Finska	Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg ,
---	--	---------------------------------	--	--	---	--------------------------------	---

eg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	Lihtenštajn, Srbija		Estonija, Slovačka				Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška
120 – 150	13 500 EUR	16 000 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151 – 180	17 000 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181 – 210	19 500 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240	22 500 EUR	26 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
241 – 270	25 500 EUR	30 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271 – 300	28 500 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301 – 330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331 – 360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

2) Moduli programa Jean Monnet za treće zemlje koje nisu pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje	Bahrein, Trinidad i Tobago	Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael	Republika Koreja, Novi Zeland	Japan, Ujedinjena Kraljevina	Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države
120 – 150	13 500 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151 – 180	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181 – 210	19 500 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240	22 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

241 – 270	25 500 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271 – 300	28 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301 – 330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331 – 360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

Katedre

1) Katedre programa Jean Monnet za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija	Turska, Hrvatska, Latvija	Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka	Portugal, Grčka, Slovenija, Malta	Cipar, Island, Španjolska, Italija	Irska, Francuska, Finska	Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška
270 – 300	21 500 EUR	22 500 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301 – 330	24 000 EUR	25 000 EUR	33 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331 – 360	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361 – 390	28 000 EUR	29 000 EUR	40 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391 – 420	30 000 EUR	31 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
421 – 450	32 500 EUR	33 500 EUR	47 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
451 – 480	35 000 EUR	36 000 EUR	51 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481 – 510	37 500 EUR	38 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
511 – 540	40 000 EUR	41 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

541 – 570	42 500 EUR	43 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571 – 600	45 000 EUR	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601 – 630	47 500 EUR	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631 – 660	50 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661 – 690	52 500 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691 – 720	55 000 EUR	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721 – 750	57 500 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

2) Katedre programa Jean Monnet za treće zemlje koje nisu pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje	Bahrein, Trinidad i Tobago	Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael	Republika Koreja, Novi Zeland	Japan, Ujedinjena Kraljevina	Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države
270 – 300	25 000 EUR	29 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301 – 330	27 500 EUR	32 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331 – 360	30 000 EUR	36 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361 – 390	32 500 EUR	39 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391 – 420	35 000 EUR	41 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
421 – 450	37 000 EUR	46 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

451 – 480	39 000 EUR	50 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481 – 510	41 000 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
511 – 540	43 500 EUR	57 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
541 – 570	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571 – 600	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601 – 630	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631 – 660	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661 – 690	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691 – 720	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721 – 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

Prijavitelji moraju zatražiti unaprijed utvrđeni jednokratni iznos koji odgovara zemlji, kako je navedeno u tablici u nastavku. Napominjemo da jednokratni iznos po zemlji odražava ukupan broj nastavnih sati tijekom tri godine. Iznosi u tablici konačni su doprinos EU-a uz stopu sufinanciranja od 75 %.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

Centri izvrsnosti Jean Monnet:

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 100 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) detalji proračuna trebali bi biti navedeni prema potrebi u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijavi moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu
- d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere⁴⁴⁸.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*⁴⁴⁹.

⁴⁴⁸ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

⁴⁴⁹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSBLJAVANJA

Učenje o ciljevima i funkcioniranju Europske unije važan je dio promicanja aktivnog građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije.

Učitelji, nastavnici i predavači žele sudjelovati u mogućnostima za vlastiti profesionalni razvoj; znatan broj učitelja i nastavnika smatra da trebaju razvijati svoje kompetencije za izgradnju uključivog okruženja u učionici uz pomoć informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i poučavanje u višejezičnim i multikulturnim razredima. Potrebne su im i prilike za profesionalni razvoj da bi u nastavu mogli uključiti europsku dimenziju i poučavati o Europskoj uniji na zanimljive načine.

Opći je cilj aktivnosti promicati bolje razumijevanje, u općem obrazovanju i u strukovnom osposobljavanju (ISCED 1 – 4), Europske unije i funkcioniranja njezinih institucija te riješiti raširen problem nedovoljnog znanja o Europskoj uniji i velikog broja dezinformacija koji pridonosi gubitku povjerenja građana u Uniju i njezine politike.

OSPOSBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Visoka učilišta ili ustanove/agencije za obrazovanje učitelja i nastavnika organizirat će aktivnosti u okviru ove ključne aktivnosti kako bi se nastavnom osoblju škola i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja omogućilo da razviju nove vještine, poučavaju i angažiraju se u pitanjima povezanim s Europskom unijom kako bi proširili svoje znanje o njoj i načinu na koji funkcionira.

Tijela za obrazovanje nastavnog osoblja (i za inicijalno obrazovanje i za trajno stručno usavršavanje) povećat će svoja znanja i vještine u poučavanju o pitanjima povezanim s EU-om i tako učiteljima i nastavnicima olakšati uvođenje sadržaja o EU-u u svoje aktivnosti.

Aktivnosti osposobljavanja učitelja i nastavnika pružit će potporu odgojno-obrazovnim djelatnicima škola i pružatelja SOO-a (ISCED 1 – 4).

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je **osposobljavanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet** pružiti potporu školama i pružateljima SOO-a u planiranju, organiziranju i prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim nastavnim i izvannastavnim aktivnostima. Glavni su ciljevi sljedeći:

- omogućiti školama i pružateljima SOO-a (ISCED 1 – 4) da među svojim nastavnim osobljem grade znanje o EU-u
- ponuditi strukturirane prijedloge za osposobljavanje u temama povezanim s EU-om za škole i pružatelje SOO-a, pružiti sadržaj i metodologije za učitelje i nastavnike koji predaju na različitim razinama, iz različitih sredina i s različitim iskustvima
- osigurati posebne individualne ili grupne tečajeve (modularni, rezidencijalni, kombinirani ili virtualni) za učitelje zainteresirane za EU i spremne uključiti teme povezane s EU-om u svoj svakodnevni rad
- poticati samopouzdanje učitelja za uključivanje perspektive EU-a u njihov svakodnevni rad.

USPOSTAVA PROJEKTA

Nastavno osoblje opremljeno novim i inovativnim metodologijama za iznošenje sadržaja o Europskoj uniji učenicima pomoći će u uvođenju činjenica i znanja o Europskoj uniji u nastavne i izvannastavne aktivnosti.

Institut/agencija za osposobljavanje učitelja i nastavnika—je institucija kojoj je jedna od glavnih djelatnosti osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika.

Aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet trebale bi uključivati pripremu i provedbu aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika. Mogu biti u obliku ciljanih tečajeva ili modula, uključujući učenje na daljinu (MOOC i/ili kombinirane aktivnosti). Aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika trebaju biti formalne i završiti dodjelom potvrde o pohađanju.

Predložene aktivnosti trebale bi uključivati i potporu sudionicima (npr. doprinos za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada).

Osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet mora uključivati jedno od sljedećega:

- usavršavanje u nastavnim metodologijama radi obuhvaćanja pitanja povezanih s Europskom unijom
- usavršavanje u pitanjima povezanim s Europskom unijom
- iskustva učenja o temama u području Europske unije koja nadopunjavaju već postojeće programe (suradničko učenje među razredima, zajedničko poučavanje)
- seminari, ljetni i intenzivni tečajevi, druge vrste iskustava učenja o EU-u koja uključuju druge dionike.

To se može provesti:

- pružanjem *ad hoc* smjernica za odabir programa usavršavanja
- osposobljavanjem uz fizičku prisutnost, putem interneta i/ili kombinirano.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA „OSPOSOBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA” U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: – visoko učilište koje pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) i koje ima povelju ECE ili – institut/agencija za obrazovanje i osposobljavanje učitelja i nastavnika koja pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4). Prijavitelji moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Prijedlozi moraju biti povezani s aktivnostima koje se odvijaju u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-OFET-TT
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Prijedlog mora biti relevantan za ciljeve ove aktivnosti, što će se, među ostalim, razmatrati s obzirom na: - usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) - omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine - bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja - omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: - škole i pružatelje SOO-a (ISCED 1 – 4) - učitelje i nastavnike.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	- Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog prijedloga te održivost njegove metodologije. - Mjera: - o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane - o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta - o u kojoj program uključuje potporu sudionicima (npr. doprinosi za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada). - Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. - Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	- Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: - mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja): - o za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) - o za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.

Učinak (najviše 25 bodova)	- Očekivani dugoročni učinak osposobljavanja učitelja i nastavnika: a) na škole i pružatelje SOO-a (ISCED 1 – 4): - o povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om - o poboljšani ili inovativan sadržaj, razvoj novih pristupa za uključivanje tema povezanih s EU-om u kurikulare - o na ustanovu koja organizira aktivnosti: - o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima - o broj i razina predloženih programa usavršavanja i potencijalni broj korisnika - o više financijskih sredstava za više ciljanih aktivnosti usavršavanja unutar ustanove b) na učitelje i nastavnike uključene u aktivnosti Jean Monnet: - o jačanje vještina poučavanja o EU-u u njihovim aktivnostima. - Diseminacija i komunikacija: - o primjerenost i kvaliteta aktivnosti za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: - o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija - o dopiranje do skupina izvan izravno ciljane skupine - o mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike - Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.
--	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet ima pozitivne i dugotrajne učinke i za institucije koje pružaju inicijalno obrazovanje i/ili trajno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika i za sudionike njihovih aktivnosti.

Učinak osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet mjeri se kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima (vidjeti tablicu u nastavku) povezanim s ciljevima aktivnosti koji su opisani u uvodnom odjeljku „ciljevi aktivnosti”.

Prijavitelje se potiče da u prijavama koriste sljedeće pokazatelje i odrede ciljne vrijednosti:

Ciljevi	Pokazatelji
Omogućiti školama i pružateljima SOO-a (ISCED 1 – 4) da među svojim nastavnim osobljem razvijaju znanje o EU-u	Broj razrednih odjela i učenika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Ponuditi strukturirane prijedloge za osposobljavanje u temama povezanim s EU-om za škole i pružatelje SOO-a, pružiti sadržaj i metodologije za učitelje i nastavnike koji predaju na različitim razinama, iz različitih sredina i s različitim iskustvima	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Osigurati posebne individualne ili grupne tečajeve (modularni, rezidencijalni, kombinirani ili virtualni) za učitelje zainteresirane za EU i spremne uključiti teme povezane s EU-om u svoj svakodnevni rad	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Poticati samopouzdanje učitelja za uključivanje perspektive EU-a u njihov svakodnevni rad	Postotak stope uspješnosti u ocjenjivanju učenja o EU-u

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja, stope financiranja od 80 % i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR. Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere⁴⁵⁰.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

⁴⁵⁰ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

INICIJATIVE ZA UČENJE O EU-U U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSABLJAVANJA

Inicijativama za učenje o EU-u podupirat će se škole i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO), ISCED 1 – 4, čime će im se omogućiti da u svoje programe uključe sadržaje o temama povezanim s EU-om (među ostalim, o demokraciji, povijesti EU-a, načinu funkcioniranja EU-a, kulturnoj raznolikosti). Aktivnosti bi trebale biti uključene u nastavu tijekom školske godine, a mogle bi uključivati projektne tjedne, studentske posjete i druge imerzivne aktivnosti.

Aktivnosti će se provoditi u školama i ustanovama za SOO-a (ISCED 1 – 4). One mogu izraditi sadržaje o pitanjima povezanim s EU-om i same osmisliti načine učenja ili uz potporu visokih učilišta ili drugih relevantnih organizacija (nevladine organizacije, udruženja itd.). Aktivnosti organizirane u skladu s ovim odjeljkom potaknut će učenje o Europskoj uniji na poticajan način. Pomoći će učenicima da ojačaju osjećaj pripadnosti EU-u, osvijeste njegov utjecaj na svoje živote i bolje razumiju mehanizme i politike EU-a.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet potaknut će uvođenje perspektive Europske unije u obrazovnu kulturu škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) te pridonijeti jačanju europskog identiteta i aktivnog građanstva među učenicima, učiteljima i nastavnicima.

Pritom su glavni ciljevi:

- veći broj škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) koji poučavaju o pitanjima povezanim s Europskom unijom po državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu
- veći broj razrednih odjela u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) uključenih u učenje o temama u području Europske unije
- veći broj ključnih tematskih područja ili izvannastavnih aktivnosti u kojima se u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) poučava o temama povezanim s EU-om za svaku državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu
- veći broj učitelja i nastavnika koji sudjeluju u poboljšanju znanja o EU-u.
- bolja kvaliteta inovativnih metoda poučavanja i učenja o EU-u, pri čemu se posebna pozornost posvećuje prioritetima EU-a
- bolji rezultati učenja o EU-u kod učenika, koji bolje poznaju i razumiju teme povezane s EU-om, njegovu povijest, vrijednosti, ciljeve i institucije, procese donošenja odluka koji utječu na svakodnevni život mladih Europljana, i više aktivnog građanstva među učenicima, učiteljima i nastavnicima.

USPOSTAVA PROJEKTA

Inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet posebno su usmjerene na škole i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) (ISCED 1 – 4).

U okviru inicijativa za učenje o EU-u mora se poštovati najmanje jedno od sljedećeg:

- poučavanje o pitanjima povezanim s Europskom unijom službeno je uključeno u kurikulum (nastava u okviru jednog ili više postojećih predmeta)
- iskustva učenja o temama u području Europske unije koja nadopunjavaju već postojeće programe: suradničko učenje, zajedničko poučavanje, među drugim temama
- izvannastavni seminari, studentski posjeti, druge vrste iskustava povezanih s EU-om u koje su uključene druge organizacije.

Za potrebe aktivnosti nastavni sat smatra se satom učenja u kontekstu školskih aktivnosti ili aktivnosti SOO-a. To može biti učenje u učionici ili izvan učionice (tj. radionice, sastanci sa stručnjacima, studentski posjeti), ali mora biti povezano s konkretnim ishodima učenja i istraživanjem o EU-u i njegovim vrijednostima.

Nacionalnim tijelima može se dostaviti obavijest o javnim školama koje se prijavljuju za ovu aktivnost u svakoj zemlji, uključujući ograničene osobne podatke kao što su ime, prezime i e-adresa osobe za kontakt, kako bi se olakšao postupak vrednovanja njihovih subjekata.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA INICIJATIVE UČENJA O EU-U U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti škola ili ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) (ISCED 1 – 4) – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja.
Prihvatljive aktivnosti	Inicijativa za učenje o EU-u programa Jean Monnet mora se provoditi najmanje 40 nastavnih sati po školskoj godini tijekom tri uzastopne godine te se mora predavati o temama povezanim s EU-om.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-OFET-LEARNING-EU
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Prijedlog mora biti relevantan za ciljeve ove aktivnosti, što će se, među ostalim, razmatrati s obzirom na: • vrstu i broj tema povezanih s EU-om predloženih za projekt • inovacije i kreativnost u prijedlogu • primjenu digitalne metodologije – ako je moguće • nove metodologije poučavanja i učenja kako bi teme povezane s Europskom unijom postale privlačnije i prilagođenije potrebama učenika i studenata. Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
--	---

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Kad je riječ o kvaliteti, u prijedlogu bi trebalo prikazati: • kvalitetu i izvedivost predložene metodologije • primijenjene nastavne metode, uključujući grupna predavanja, seminare, vježbe, učenje na daljinu, ali ne i individualnu nastavu • dokaze jasnoće i sadržaja predloženog programa rada u svim njegovim fazama (priprema, provedba, evaluacija i praćenje).
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Projekt prijedlog trebao bi sadržavati: • dokaz o jasnoj angažiranosti uprave škole / ustanove za SOO • dokaz o jasnoj angažiranosti učitelja i nastavnika u pripremi sadržaja i u njihovim nastavnim aktivnostima • dokazi o praćenju aktivnosti i vidljivosti rezultata koje je prikupilo osoblje uključeno u ovu inicijativu • dokaz o uključenosti osoblja s relevantnim pedagoškim vještinama.
Učinak (najviše 25 bodova)	Projekt prijedlog trebao bi sadržavati: • dokaze o odgovarajućim mjerama i resursima kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon završetka projekta • jasan opis strategije diseminacije unutar i izvan ustanove • objašnjenje očekivanog učinka na učenike i nastavnike škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) koji pohađaju aktivnosti.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet imaju pozitivne i dugotrajne učinke i na škole i pružatelje SOO-a i na sudionike njihovih aktivnosti, pogotovo na učitelje/nastavnike i učenike.

Učinak tih inicijativa mjeri se kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima (vidjeti tablicu u nastavku) povezanim s ciljevima aktivnosti koji su opisani u uvodnom odjeljku „ciljevi aktivnosti”.

Prijavitelje se potiče da u prijavama koriste sljedeće pokazatelje i odrede ciljne vrijednosti:

Ciljevi	Pokazatelji
Veći broj razrednih odjela u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) uključenih u učenje o temama u području Europske unije	Broj razrednih odjela i učenika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)

Veći broj ključnih tematskih područja ili izvannastavnih aktivnosti u kojima se u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) poučava o temama povezanim s EU-om za svaku državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu	Broj i vrsta predmeta i događanja na kojima se poučava o EU-u
Veći broj učitelja i nastavnika koji sudjeluju u poboljšanju znanja o EU-u	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Bolja kvaliteta inovativnih metoda poučavanja i učenja o EU-u, pri čemu se posebna pozornost posvećuje prioritetima EU-a	Broj projekata koji uključuju inovativne metode
Bolji rezultati učenja o EU-u kod učenika, koji bolje poznaju i razumiju teme povezane s EU-om, njegovu povijest, vrijednosti, ciljeve i institucije, procese donošenja odluka koji utječu na svakodnevni život mladih Europljana	Postotak stope uspješnosti u ocjenjivanju učenja o EU-u (raščlanjen prema spolu)

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Maksimalni iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu iznosi **35 000 EUR**.

Jednokratni doprinosi pokrit će troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (diseminacija informacija, objavljivanje, prijevod).

Inicijative za učenje o EU-u							
Zemlje / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija	Turska, Hrvatska, Latvija	Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka	Portugal, Grčka, Slovenija, Malta	Cipar, Island, Španjolska, Italija	Irska, Francuska, Finska	Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška
120 – 150 nastavnih sati	12 250 EUR	14 250 EUR	16 000 EUR	20 000 EUR	23 500 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR

151 – 180 nastavnih sati	14 750 EUR	17 500 EUR	19 500 EUR	24 000 EUR	29 000 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR
181-210 nastavnih sati	17 250 EUR	20 750 EUR	23 500 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240 nastavnih sati	19 750 EUR	24 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
≥241 nastavni sat	22 000 EUR	27 250 EUR	31 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Prijavitelji moraju zatražiti unaprijed utvrđeni jednokratni iznos koji odgovara zemlji, kako je navedeno u tablici u nastavku. Napominjemo da jednokratni iznos po zemlji odražava ukupan broj nastavnih sati tijekom tri godine. Iznosi u tablici konačni su doprinos EU-a uz stopu sufinanciranja od 80 %.

RASPRAVA O POLITIKAMA PROGRAMA JEAN MONNET

Primarni je cilj velikih tematskih mreža u području visokog obrazovanja prikupljanje i širenje rezultata istraživanja, nastavnih sadržaja i iskustava te znanstvenih radova (studija, članaka itd.), kao i rasprava o njima među partnerima. Svaka mreža uspostaviti će alat kojim će se partnerima omogućiti da podijele svoje znanstvene radove i provode istraživačko vrednovanje te komentiraju objavljene dokumente. Koordinator mreže redovito će birati najinovativnije i najzanimljivije rezultate te ih dostavljati Komisiji.

Za 2026. predviđene su dvije tematske mreže:

- mreža Jean Monnet o unutarnjoj politici: „Otporno jedinstveno tržište za jačanje konkurentnosti EU-a”
- mreža Jean Monnet za vanjsku politiku: EU – Indija

Konačni je cilj pružati redovite povratne informacije (npr. internetski bilten) o najnaprednijim i inovativnim praksama u tom području te tako podupirati raspravu i pridonositi joj.

Mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja poticati će uspostavu i razvoj mreža škola i ustanova za SOO čiji je cilj razmjena primjera dobre prakse i iskustava povezanih sa sadržajem i metodologijama poučavanja o europskim temama te njihovo unaprjeđenje. Mreže bi posebno trebale biti usmjerene na inovativan i kreativan pristup prenošenja činjenica i znanja o EU-u svojim učenicima i studentima.

Prijavitelji kojima je namijenjen ovaj poziv su škole i ustanove za strukovno osposobljavanje sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

TEMATSKJE MREŽE U VISOKOM OBRAZOVANJU

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mrežu Jean Monnet za unutarnju politiku „Otporno jedinstveno tržište za jačanje konkurentnosti EU-a” mora biti u skladu sa sljedećim kriterijima.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoko učilište sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+ - imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Napomena: Za ovu aktivnost ne mogu se prijaviti imenovane europske ustanove (utvrđene u Uredbi o uspostavi programa Erasmus+) koje nastoje ostvariti ciljeve od europskog interesa.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 12 prijavitelja koji ispunjava sljedeći uvjet: - najmanje 7 subjekta iz različitih država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu Erasmus+. Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA).

	Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-HEI-EU
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mrežu Jean Monnet za vanjsku politiku: **EU – Indija** moraju u ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti visoka učilišta sa sjedištem u državama članicama EU-a i/ili trećim zemljama pridruženima programu Erasmus+. Sudjelovati mogu i visoka učilišta sa sjedištem u Indiji (regija 5), ali ne kao koordinator. visoka učilišta sa sjedištem u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu Erasmus+ moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Organizacije iz Bjelorusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Napomena: Za ovu aktivnost ne mogu se prijaviti imenovane europske ustanove (utvrđene u Uredbi o uspostavi programa Erasmus+) koje nastoje ostvariti ciljeve od europskog interesa.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 12 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje 6 subjekata iz Indije (regija 5) • koordinator mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+ Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-HEI-NON-EU-INDIA
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Za **mreže** se primjenjuju sljedeći kriteriji za dodjelu:

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	• Relevantnost prijedloga za prioritetnu temu koja je definirana u pozivu • Relevantnost prijedloga za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj je prijedlog prikladan za poticanje razvoja novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprave • Dokaz o akademskoj dodanoj vrijednosti
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost predloženih aktivnosti. • Kvaliteta predloženog sustava za analizu i preispitivanje znanstvenih rezultata • Kvaliteta predloženog modela za uključivanje u politike EU-a • Mjera u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za aktivnosti u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Sastav mreže u smislu geografske pokrivenosti i komplementarnosti kompetencija • Unutarnja organizacija partnerstva: ○ mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti sudionika uključenih u predložene aktivnosti i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi. • Sporazumi o suradnji i raspodjela uloga, odgovornosti i zadaća.
Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak mreža. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta aktivnosti za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta uključenog u mreže: ○ informiranje o aktivnostima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija • mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljne publike putem: medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) ○ događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Mreže u visokom obrazovanju podupirat će akademsku i javnu „raspravu o pitanjima europske integracije” u skladu s člankom 8. Uredbe o programu Erasmus+, i to prikupljanjem, razmjenom i razmatranjem rezultata istraživanja, sadržaja tečajeva i iskustava te nastalih publikacija (studije, članci itd.) među partnerima. Time što Komisiji redovito prenose inovativne i zanimljive rezultate svoje suradnje, mreže doprinose njezinu oblikovanju politika jer joj pružaju dokaze i nova saznanja o razvoju politika u vezi s tematskim prioritetima poziva.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Mreža za unutarnju politiku trebala bi usmjeriti svoje aktivnosti na države članice i treće zemlje povezane s programom Erasmus+. Mreža za vanjsku politiku „EU – Indija” podupire akademsku suradnju na prioritetima aktivnosti Jean Monnet između europskih i indijskih visokih učilišta te je stoga ograničena na države članice, treće zemlje pridružene programu Erasmus+ i Indiju (regija 5).

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po mreži za unutarnja pitanja EU-a iznosi 1 000 000 EUR.

Maksimalni doprinos EU-a po mreži za pitanja vanjske politike iznosi 1 200 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR. Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere⁴⁵¹.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

MREŽE JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSABLJAVANJA

Mreže škola i ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO), ISCED 1 – 4, i/ili visokih učilišta koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika trebale bi dati međunarodni aspekt novoj komponenti programa Jean Monnet i omogućiti razmjenu primjera dobre prakse te iskustvo zajedničkog poučavanja u skupini zemalja.

Aktivnosti će omogućiti približavanje metodologija učenja o pitanjima povezanim s Europskom unijom među stručnjacima koji rade u različitim kontekstima te nailaze na različite izazove i ograničenja zbog nacionalnog zakonodavstva i strukture kurikuluma.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je mreža Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja pružiti potporu školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) i/ili visokim učilištima koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika za poboljšanje znanja o tome kako poučavati o temama povezanim s Europskom unijom te ujedno procesu učenja dati međunarodnu perspektivu.

Razmjena znanja među nastavnicima, suradnički rad na određenim predmetima i metodologijama, iskustva zajedničkog poučavanja i zajedničke aktivnosti osnova su mrežnih aktivnosti. Na primjer:

- razmjena informacija o sadržaju i promicanje rezultata primijenjenih metodologija
- jačanje suradnje različitih škola / ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) i pružatelja osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika, čime one stječu međunarodno iskustvo i ugled na europskoj razini
- razmjena znanja i mobilnosti za zajedničko poučavanje
- poticanje suradnje i stvaranje čvrste i održive platforme znanja koja povezuje škole i ustanove za SOO (ISCED 1 – 4) i/ili visoka učilišta koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika.

USPOSTAVA PROJEKTA

Mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja moraju se provoditi u jednom ili više sljedećih oblika:

- okupljanje i rasprava o metodama poučavanja za nastavne i izvannastavne aktivnosti
- prikupljanje i dijeljenje dobre prakse za učenje o temama povezanim s Europskom unijom
- organiziranje iskustva zajedničkog i suradničkog poučavanja putem mobilnosti ili putem interneta.

To se može provesti:

⁴⁵¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

- izradom dokumenata i smjernica za diseminaciju dobre prakse
- sastancima uživo ili na internetu
- zajedničkim i suradničkim poučavanjem.

Nacionalnim tijelima može se dostaviti obavijest o javnim školama koje se prijavljuju za ovu aktivnost u svakoj zemlji, uključujući ograničene osobne podatke kao što su ime, prezime i e-adresa osobe za kontakt, kako bi se olakšao postupak vrednovanja njihovih subjekata.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MREŽE JEAN MONNET ZA DRUGA PODRUČJA OBRAZOVANJA I OSPOSoblJAVANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti škola, ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) ili visoko učilište koje ima povelju ECHE i pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) - imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Sastav konzorcija	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 6 prijavitelja koji ispunjava sljedeće uvjete - najmanje 3 subjekta iz različitih država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu - najmanje 4 škole i/ili pružatelja SOO-a (ISCED 1 – 4) - najviše 2 visoka učilišta koja pružaju inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4). Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-SCHOOLS
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do 3. veljače u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	• Mjera u kojoj prijedlog ostvaruje ciljeve aktivnosti Jean Monnet: ○ usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) ○ omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine ○ razmjena informacija o načinu na koji postižu da njihovi učenici budu upućeniji u teme u području EU-a ○ olakšavanje iskustva mobilnosti nastavnika kako bi se omogućilo zajedničko poučavanje/mentorstvo s partnerima ○ bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja ○ omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. • Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključivost, raznolikost te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: ○ škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4) ○ učiteljima ○ učenike i studente.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost predloženih aktivnosti. • Mjera: ○ u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane ○ u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Unutarnja organizacija partnerstva: ○ mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti sudionika uključenih u predložene aktivnosti za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi. • Sporazumi o suradnji i raspodjela uloga, odgovornosti i zadaća.

Učinak (najviše 25 bodova)	• Očekivani dugoročni učinak mreža: • na škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ○ povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om ○ inovativan sadržaj u razvoju novih pristupa temama povezanim s EU-om u školama ○ pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima ○ više financijskih sredstava za poučavanje o temama povezanim s EU-om unutar ustanove • na nastavno osoblje koje je izravno i neizravno uključeno u mreže: ○ jačanje njihovih vještina za uključivanje pitanja povezanih s EU-om i napredak u prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim aktivnostima. • Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta uključenog u mreže: ○ informiranje o aktivnostima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija ○ dopiranje do skupina izvan škola i pružatelja SOO-a. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: ○ medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) ○ događanja. • Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.
--	--

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Kvantitativni: broj korisnika po državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu / regiji.

Kvalitativni: Očekuje se da će mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja donijeti pozitivne i dugoročne učinke za sustav općeg obrazovanja i SOO-a (ISCED 1 – 4), pružajući sudionicima praktično znanje o uspješnim načinima prenošenja činjenica i znanja o Europskoj uniji učenicima i studentima.

Mreže u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja će za ustanove općeg obrazovanja i ustanove za SOO povećati mogućnosti da prošire svoje aktivnosti na teme u području Europske unije.

Aktivnostima koje se podupiru u okviru mreža Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja nastoje se ostvariti i sljedeći ishodi za organizacije sudionice:

- povećani kapacitet za uključivanje tema povezanih s EU-om u svoje aktivnosti
- povećana međunarodna prisutnost.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Financirane aktivnosti usmjerene su na države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu, u skladu s kriterijima prihvatljivosti.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.
--

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere⁴⁵².

⁴⁵²

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Svi potencijalni prijavitelji koji namjeravaju podnijeti projektni prijedlog kako bi dobili financijsku potporu EU-a u okviru programa Erasmus+ pozivaju se da pažljivo pročitaju ovaj odjeljak, koji je sastavljen u skladu s primjenjivim odredbama Financijske uredbe EU-a⁴⁵³.

Sve ugovorne i financijske odredbe koje se primjenjuju na dodijeljena bespovratna sredstva predstavljene su u predlošcima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su dostupni na portalu *EU Funding & Tenders*⁴⁵⁴ za projekte koje provodi Izvršna agencija (EACEA), odnosno na stranicama relevantne nacionalne agencije za Erasmus+ za projekte koje provode nacionalne agencije⁴⁵⁵. U slučaju neusklađenosti s informacijama iz ovog vodiča odredbe ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava imaju prednost pred onima iz dijela C.

KAKO PODNIJETI PRIJAVU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi predali projektni prijedlog u okviru programa Erasmus+, prijavitelji moraju slijediti četiri koraka opisana u nastavku.

- 1) Registracija: svaki prijavitelj mora se registrirati na sljedeći način:
 - a. za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija prijavitelji, povezani subjekti i pridruženi partneri moraju se registrirati na portalu *EU Funding & Tenders* te dobiti identifikacijsku oznaku sudionika (PIC)⁴⁵⁶. Organizacije/skupine koje već imaju PIC jer su sudjelovale u drugim programima EU-a ne moraju se ponovno registrirati. PIC dobiven prethodnom registracijom valjan je za prijave u okviru Erasmus+
 - b. za mjere kojima upravljaju nacionalne agencije prijavitelji se, ako već nisu, moraju registrirati u sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti⁴⁵⁷ te dobiti identifikacijsku oznaku organizacije
- 2) provjeriti jesu li ispunjeni kriteriji programa za relevantnu aktivnost/područje
- 3) provjeriti financijske uvjete
- 4) popuniti i predati prijavni obrazac.

SADRŽAJ ZAHTEVA ZA BESPOVRATNA SREDSTVA

Sadržaj zahtjeva za bespovratna sredstva ovisit će o posebnostima poziva i korištene elektroničke platforme (vidjeti „4. korak: Popuniti i predati prijavni obrazac.” u nastavku). Općenito, zahtjev za bespovratna sredstva sadržavat će sljedeće elemente, koji se mogu zatražiti u različitim fazama postupka prijave:

- a) informacije o pravnom statusu prijavitelja, uključujući informaciju o tome je li riječ o nevladinoj organizaciji
- b) izjavu o časti prijavitelja o nepostojanju situacije za isključenje i o ispunjavanju kriterija prihvatljivosti i kriterija za odabir

⁴⁵³ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka), SL L 2024/2509, 26.9.2024.). Financijska uredba EU-a dostupna je na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L_202402509

⁴⁵⁴ Portal *EU Funding & Tenders*: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

⁴⁵⁵ Nacionalna agencija za program Erasmus+: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/contacts/national-agencies>.

⁴⁵⁶ PIC je obavezan podatak u prijavnom obrascu.

⁴⁵⁷ Sustav za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/organisations/register-my-organisation>

- c) informacije potrebne za dokazivanje financijske i operativne sposobnosti prijavitelja i/ili popratna dokumentacija u tu svrhu, ako je potrebno
- d) opis aktivnosti ili programa rada i procijenjeni proračun, ako je potrebno i
- e) navođenje izvora i iznosa financijskih sredstava Unije primljenih ili zatraženih u vezi s istom aktivnošću.

1. KORAK: REGISTRACIJA

Za aktivnosti kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu

Pri registriranju u sustav za podnošenje prijava portala **EU Funding & Tenders** pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

- otvoriti račun za EU Login (osim ako osoba koja zastupa prijavitelja već ima takav račun). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>;
- Portal *EU Funding & Tenders* dostupan je na <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home> te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa. Na portalu su dostupne smjernice i često postavljana pitanja.

Prijavitelj se registrira samo jednom u Registru sudionika Europske komisije⁴⁵⁸, nakon čega dobiva PIC. PIC je deveteroznamenkasti jedinstveni identifikator potreban za podnošenje prijava. Prijavitelju omogućuje jednostavnije popunjavanje prijavnog obrasca (tj. kad prijavitelj unese PIC u obrazac, on će se automatski popuniti svim podacima koje je unio u fazi registracije).

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+:

Pri registriranju u sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

- otvoriti račun za EU Login (osim ako ga prijavitelj već ima). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>;
- pristupiti sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti na <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc> te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa.

Organizacije bi se trebale registrirati samo jedanput. nakon čega dobivaju identifikacijsku oznaku organizacije (OID). Organizacije svoj OID mogu provjeriti ili promijeniti informacije koje su s njim povezane putem sustava za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti.

Unošenjem OID-a u prijavni obrazac on će se automatski popuniti svim podacima koje je organizacija unijela u fazi registracije.

Za korištenje OID-a druge organizacije u prijavnom obrascu prijavitelji moraju imati izričitu privolu. Takav se dokaz može zatražiti u slučaju nesuglasica i prijavitelji mogu biti diskvalificirani ako ga ne mogu predložiti.

Ako se isti subjekt više puta registrira za OID i koristi više OID-ova, to se može smatrati lažnim predstavljanjem u skladu s Financijskom uredbom EU-a i dovesti do toga da nacionalna agencija isključi subjekt iz predmetnog postupka dodjele.

⁴⁵⁸ Europska komisija ima elektronički registar organizacija koje sudjeluju u raznim programima EU-a, takozvani Registar sudionika.

U okviru postupka registracije prijavitelji u ORS moraju poslati identifikacijski obrazac, koji se može preuzeti s internetskih stranica Europske komisije⁴⁵⁹. Dostupne su tri vrste identifikacijskog obrasca, ovisno o vrsti prijavitelja (fizičke osobe, privatna poduzeća ili javnopravna tijela).

Identifikacijski obrazac mora uključivati izjavu o zaštiti osobnih podataka⁴⁶⁰ te ga naknadno moraju potvrditi nacionalne agencije.

U slučaju prijava konzorcija identifikacijski obrazac trebali bi dostaviti svi članovi konzorcija. Međutim, bankovne podatke treba dostaviti samo koordinatoru. Obrazac se mora ispuniti tako da se navede zemlja u kojoj se banka nalazi, čak i ako je prijavitelj službeno registriran u drugoj zemlji.

Za bespovratna sredstva koja prelaze 60 000 EUR prijavitelji će možda trebati priložiti posebne dokumente kao dokaz financijske sposobnosti. Više pojedinosti potražite u odjeljku „Kriteriji za odabir” u nastavku.

2. KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA

U fazi izrade projekta i prije nego što zatraže potporu EU-a, sudionici moraju provjeriti ispunjavaju li oni i njihov projekt kriterije koji se odnose na: **dopuštenost, prihvatljivost, isključivanje, odabir i dodjelu.**

KRITERIJI DOPUŠTENOSTI

Prijave se šalju najkasnije do roka za podnošenje prijava navedenog u pozivu.

Prijave moraju biti čitljive i dostupne.

Trebaju biti potpune i sadržavati sve potrebne dijelove i obvezne priloge. Nakon roka za prijavu mogu se ispraviti samo administrativne pogreške na zahtjev upravljačke agencije u opravdanim slučajevima.

Za aktivnosti kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu

Prijave se moraju dostaviti elektronički, putem portala *EU Funding & Tenders*. Prijave (uključujući priloge i popratnu dokumentaciju) moraju se dostaviti u obrascima iz sustava za podnošenje prijava.

Prijedlozi moraju biti potpuni i sadržavati sve tražene informacije te sve potrebne priloge i popratnu dokumentaciju:

- dio A prijavnog obrasca sadržava administrativne informacije o sudionicima (budući koordinator, korisnici i povezani subjekti) i sažeti proračun projekta (popunjava se izravno putem interneta)
- dio B prijavnog obrasca sadržava tehnički opis projekta (preuzima se iz sustava za podnošenje prijava portala, ispunjava, sastavlja i ponovno prenosi na portal) i
- dio C prijavnog obrasca sadržava dodatne podatke o projektu (popunjava se izravno putem interneta, ako je potrebno).

Prijave (dio B) ograničene su na 40 stranica za pozive za bespovratna sredstva male vrijednosti (60 000 EUR ili manje), 120 stranica za pozive za bespovratna sredstva velike vrijednosti (4 000 000 EUR) i 70 stranica za sve druge pozive. Sljedeće aktivnosti odstupaju od ovog pravila: 40 stranica za „Jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju”, 40 stranica za „Jačanje kapaciteta u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju”, 40 stranica za virtualne razmjene u visokom obrazovanju i području mladih i 70 stranica za združene diplomatske studije Erasmus Mundus. Ocjenjivači neće uzeti u obzir dodatne stranice.

⁴⁵⁹ https://commission.europa.eu/publications/business-partners-legal-entities-and-bank-accounts_hr.

⁴⁶⁰ https://commission.europa.eu/document/download/2230f5f6-9b83-45f3-b591-3b9258559a34_en?filename=lef_baf_privacy_notice-en.pdf.

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+

Prijave se moraju podnijeti elektronički, putem obrazaca dostupnih na internetskim stranicama programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti⁴⁶¹.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Na temelju kriterija prihvatljivosti utvrđuje se smije li prijavitelj sudjelovati u pozivu na podnošenje prijedloga i podnijeti prijedlog za aktivnost.

Da bi bili prihvatljivi, prijavitelj i projekt moraju ispunjavati sve kriterije prihvatljivosti koji se odnose na aktivnost za koju se prijedlog podnosi. Ako projekt ne ispunjava kriterije prihvatljivosti u fazi prijave, bit će odbijen bez daljnjeg ocjenjivanja. Napominjemo da uvjeti prihvatljivosti moraju biti ispunjeni ne samo pri potpisivanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava nego i tijekom cijelog trajanja projekta. Ako se u fazi provedbe ili završnog izvješća pokaže da ti kriteriji nisu bili ispunjeni ili da više nisu ispunjeni, provedene aktivnosti mogu se smatrati neprihvatljivima, a bespovratna sredstva EU-a koja su prvotno dodijeljena projektu možda će se morati vratiti tijelu koje dodjeljuje bespovratna sredstva.

Posebni kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

Razlozi za odbijanje

Prijava se može odbiti iz raznih razloga, kako je detaljno opisano u ovom vodiču ili posebnom dokumentu poziva, ako je primjenjivo. U pravilu, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje u postupku dodjele odbija prijavitelja za kojeg vrijedi sljedeće⁴⁶²:

- a) nalazi se u situaciji za isključenje (vidjeti odjeljak o isključenju u nastavku)
- b) netočno je prikazao informacije koje su preduvjet za sudjelovanje u postupku ili ih nije dostavio⁴⁶³
- c) prethodno je bio uključen u pripremu dokumenata u vezi s postupkom dodjele ako to dovodi do kršenja načela jednakog postupanja, uključujući narušavanje tržišnog natjecanja, koje se ne može drukčije ispraviti.⁴⁶⁴

Nadalje, prijava može biti odbijena iz drugih razloga, među ostalim:

- nedopustivost (podnošenje nakon roka, nevaljan OID, nepotpuni prijavni obrazac, nema potrebne dokumentacije...)
- neusklađenost s kriterijima prihvatljivosti za aktivnost
- primjena sankcija ili mjera ograničavanja
- nedovoljna financijska sposobnost
- nedovoljna operativna sposobnost
- neispunjavanje kriterija za dodjelu
- neusklađenost predložene aktivnosti s načelima zabrane retroaktivnosti ili zabrane dvostrukog financiranja⁴⁶⁵.

EU-ove mjere ograničavanja

⁴⁶¹ <https://ec.europa.eu/erasmus-applications>.

⁴⁶² Članak 143. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁶³ Na primjer, ako je prijavitelj naveo netočno financijsko stanje ili potporu koju nema, primjerice ako je naveo lažno povećane iznose prihoda ili lažno prikazao dostupnost sredstava ili lažno naveo iskustvo ili stručno znanje u relevantnom području ili sektoru kako bi ispunjavao kriterije prihvatljivosti.

⁴⁶⁴ Na primjer, ako je prijavitelj prethodno sudjelovao u izradi poziva na podnošenje prijedloga ili ako zapošljava osobu koja je kao stručnjak ocjenjivala njegov zahtjev za bespovratna sredstva i nije prijavila sukob interesa ili je na drugi način povezan s njom.

⁴⁶⁵ Vidjeti odjeljak „Načela koja se primjenjuju na bespovratna sredstva EU-a” u nastavku i članak 191. Financijske uredbe.

Za neke subjekte vrijede posebna ograničenja i sankcije (npr. subjekte koji podliježu EU-ovim mjerama ograničavanja donesenima na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji i članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)). Subjekti koji su navedeni na popisu sankcija i/ili podliježu mjerama ograničavanja prema www.sanctionsmap.eu⁴⁶⁶ nisu prihvatljivi za sudjelovanje ni u kojem svojstvu, među ostalim kao korisnici, povezani subjekti, pridruženi partneri, podugovaratelji ili primatelji financijske potpore trećim stranama (ako postoje). Drugi subjekti obuhvaćeni Uredbom br. 833/2014⁴⁶⁷ mogu sudjelovati samo ako je to dopušteno prema uvjetima poziva i pod uvjetom da im tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odobri iznimku u skladu s člankom 5.1 stavkom 2. točkom (e) radi razmjena u okviru mobilnosti za pojedince i međuljudskih kontakata.

Sukob interesa na razini financijskih izvršitelja

Sukob interesa postoji ako je ugroženo nepristrano i objektivno obnašanje funkcije financijskog izvršitelja ili druge osobe, kako je navedeno u nastavku, zbog obiteljskih, emotivnih, političkih ili nacionalnih razloga, ekonomskog interesa ili drugog izravnog ili neizravnog osobnog interesa. Financijski izvršitelji u smislu Financijske uredbe EU-a i druge osobe, uključujući nacionalna tijela svih razina, uključeni u izvršenje proračuna u okviru izravnog, neizravnog i podijeljenog upravljanja, uključujući pripremne akte za navedeno, te revizije ili kontrole, ne smiju poduzimati radnje koje bi mogle dovesti do sukoba njihovih interesa i interesa Unije. Ujedno poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi spriječili sukob interesa pri obavljanju funkcija koje su u njihovoj odgovornosti te riješili situacije koje se objektivno mogu smatrati sukobom interesa.

Komisija smatra da sljedeći subjekti jesu ili bi mogli biti u sukobu interesa i stoga su ili bi mogli biti neprihvatljive za sudjelovanje u provedbi aktivnosti programa:

- nacionalna tijela zadužena za nadzor nacionalnih agencija i provedbu programa Erasmus+ u svojoj zemlji: ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča).
- Nacionalne agencije ili, ako nacionalna agencija nema zasebnu pravnu osobnost, pravni subjekti čiji je nacionalna agencija dio⁴⁶⁸, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u aktivnostima koje se provode na temelju ovog vodiča.
- strukture ili mreže koje su utvrđene ili određene u okviru programa Erasmus+ ili u godišnjem programu rada Komisije koji je donesen za provedbu programa Erasmus+ čiji je domaćin pravni subjekt koji je ujedno domaćin nacionalne agencije, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B ovog vodiča). Trebaju moći dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa. Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku kojom se potvrđuje da nisu u stvarnom sukobu interesa donosi Izvršna agencija ili GU EAC.
- Pravni subjekti koji su domaćini nacionalnim agencijama za program Erasmus+, ali se bave drugim aktivnostima u okviru ili izvan područja primjene programa Erasmus+ te subjekti povezani s tim pravnim subjektima ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravljaju nacionalne agencije u bilo kojoj zemlji. Međutim,

⁴⁶⁶ Napominjemo da Službeni list Europske unije sadržava službeni popis i da u slučaju proturječja njegov sadržaj ima prednost nad sadržajem Karte sankcija EU-a: <https://www.sanctionsmap.eu>.

⁴⁶⁷ Vidjeti članak 5./ Uredbe Vijeća (EU) 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20250720>):

1. Zabranjuje se pružanje izravne ili neizravne potpore, uključujući pružanje financiranja i financijske pomoći ili bilo koju drugu korist u okviru programa Unije ili Euratoma ili nacionalnog programa države članice i ugovorâ u smislu Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća:

(a) pravnoj osobi, subjektu ili tijelu s poslovnim nastanom u Rusiji; (b) pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u čijim vlasničkim pravima subjekt iz točke (a) ovog stavka izravno ili neizravno ima više od 50 % udjela.

2. Zabrana iz stavka 1. ne primjenjuje se na: e) razmjene pojedinaca u području mobilnosti i međuljudske kontakte.

⁴⁶⁸ Vidjeti članak 27. stavak 1. točku (a) Uredbe o programu Erasmus+.

u načelu se mogu prijaviti za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravljaju Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča). U tom slučaju moraju dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa (npr. minimalna odvojenost računa, odvajanje linija izvješćivanja i odlučivanja, mjere za sprečavanje pristupa povlaštenim informacijama). Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi institucija kojoj se prijavljuju, pod vlastitom odgovornošću.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE

Sustav ranog otkrivanja i isključenja (EDES)

Sustav ranog otkrivanja i isključenja (EDES) koji je Komisija uspostavila kako bi se bolje zaštitili financijski interesi Unije i osiguralo dobro financijsko upravljanje primjenjuje se na sve koji žele sudjelovati u bilo kojoj aktivnosti iz ovog vodiča. Sustav je osmišljen tako da se osigura integritet i pravilno korištenje sredstava EU-a među pojedincima ili organizacijama koji sudjeluju u programu. Primjenjuju se detaljna pravila utvrđena za EDES u Financijskoj uredbi.

U skladu s člankom 137. stavkom 2. Financijske uredbe, u okviru izravnog i neizravnog upravljanja, sustav ranog otkrivanja i isključenja primjenjuje se na:

- a) sudionike i primatelje
- b) subjekte na čiju se sposobnost natjecatelj ili ponuditelj namjerava osloniti ili podugovaratelj ugovaratelja
- c) sve osobe ili subjekte koji primaju sredstva Unije ako se proračun izvršava na temelju članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) i članka 157. stavka 4. na temelju informacija dostavljenih u skladu s člankom 158. stavkom 7.
- d) izdavatelje jamstva
- e) sponzore iz članka 26.
- f) stvarne vlasnike i sve povezane subjekte isključenog subjekta iz članka 138. stavka 6.
- g) fizičke osobe iz članka 138. stavka 5. prvog podstavka točaka od (a) do (c).

Time se ne dovode u pitanje članak 157. stavak 7. ni pravila utvrđena u sporazumima o doprinosu s nacionalnim agencijama u slučaju osoba ili subjekata koji primaju sredstva Unije kad se proračun izvršava u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c).

Kad je riječ o aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije, nacionalna agencija treba razmotriti postoji li situacija za isključenje kako je opisana u članku 138. Financijske uredbe EU-a. Ako nacionalna agencija utvrdi da postoji situacija za isključenje, na temelju registracije u sustavu ranog otkrivanja i isključenja ili u skladu sa svojim nacionalnim pravom ako se ta situacija temelji na pravomoćnoj presudi ili konačnoj upravnoj odluci, dužna je isključiti prijavitelja iz postupka dodjele. Prijavitelj bi trebao imati mogućnost očitovati se o takvoj odluci kojom ga se isključuje iz postupka dodjele te bi ga trebalo obavijestiti o raspoloživim pravnim sredstvima u upravnom i sudskom postupku za osporavanje te odluke. Komisija te informacije može iskoristiti i za pokretanje registracije subjekta u sustavu ranog otkrivanja i isključenja u skladu s Financijskom uredbom EU-a.

Nacionalne agencije će bez odgode obavijestiti Komisiju i o utvrđenim slučajevima prijevare i nepravilnosti te o daljnjem postupanju u vezi s njima, kao i o svim informacijama u vezi sa slučajevima sumnje na prijevaru, korupciju ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost koja šteti financijskim interesima Unije.

Situacije za isključenje i odluke o isključenjima

Prijavitelji na koje se odnosi odluka EU-a o isključenju ili se nalaze u jednoj od sljedećih situacija za isključenje zbog kojih ne mogu primiti sredstva EU-a ne mogu sudjelovati u aktivnostima programa⁴⁶⁹:

- a) osoba ili subjekt je u stečaju, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti ili postupku likvidacije, njegovom imovinom upravlja upravitelj ili sud, u nagodbi je s vjerovnicima, poslovne aktivnosti su mu suspendirane ili se nalazi u bilo kakvoj analognoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog pravom Unije ili nacionalnim pravom;
- b) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da osoba ili subjekt krši svoje obveze u pogledu plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje u skladu s primjenjivim pravom
- c) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da su osoba ili subjekt krivi za tešku povredu dužnosti zbog kršenja primjenjivih zakona ili drugih propisa ili etičkih normi profesije kojoj osoba pripada ili zbog protupravnog postupanja koje utječe na njezinu profesionalnu vjerodostojnost ako takvo postupanje upućuje na protuzakonitu namjeru ili krajnju nepažnju, uključujući osobito bilo što od sljedećeg:
 - (i) netočno prikazivanje informacija, s namjerom ili iz nepažnje, koje su potrebne kako bi se potvrdilo da ne postoji osnova za isključenje ili da su ispunjeni kriteriji prihvatljivosti ili kriteriji za odabir ili pri izvršenju pravne obveze
 - (ii) dogovaranje s drugim osobama ili subjektima s ciljem narušavanja tržišnog natjecanja
 - (iii) kršenje prava intelektualnog vlasništva
 - (iv) nepropisan utjecaj ili pokušaj da se nepropisno utječe na postupak odlučivanja radi pribavljanja sredstava Unije iskorištavanjem, putem lažnog predstavljanja, sukoba interesa koji uključuje bilo kojeg financijskog izvršitelja ili drugu osobu iz članka 61. stavka 1. Financijske uredbe
 - (v) pokušaj da se pribave povjerljive informacije zahvaljujući kojima bi prijavitelj imao nepoštenu prednost u postupku dodjele
 - (vi) poticanje na diskriminaciju, mržnju ili nasilje nad skupinom osoba ili članom određene skupine ili slične aktivnosti koje su u suprotnosti s vrijednostima na kojima se Unija temelji i koje su utvrđene u članku 2. UEU-a, ako takva povreda dužnosti utječe na integritet osobe ili subjekta, što negativno utječe na izvršenje pravne obveze ili je konkretna prijetnja njezinu izvršenju
- d) pravomoćnom presudom utvrđeno je da je prijavitelj kriv za bilo što od sljedećeg:
 - (i) prijevara
 - (ii) korupcija
 - (iii) radnje povezane sa zločinačkom organizacijom
 - (iv) pranje novca ili financiranje terorizma
 - (v) kaznena djela terorizma ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima ili poticanje, pomaganje, sudioništvo ili pokušaj počinjenja takvih kaznenih djela
 - (vi) kazneno djelo dječjeg rada ili druga kaznena djela koja se odnose na trgovinu ljudima
- e) osoba ili subjekt pokazao je znatne nedostatke u udovoljavanju glavnim obvezama pri izvršenju pravne obveze koja se financira iz proračuna, što je:
 - (i) dovelo do preuranjenog prestanka pravne obveze
 - (ii) dovelo do primjene ugovornih kazni ili drugih ugovornih sankcija ili

⁴⁶⁹ Vidjeti članke 138. i 143. Financijske uredbe EU-a 2024/2509: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L_202402509.

- (iii) otkriveni nakon provjera, revizija ili istraga dužnosnika za ovjeravanje, OLAF-a, Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) ili Revizorskog suda
- f) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je osoba počinila nepravilnost u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95⁴⁷⁰
- g) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je osoba ili subjekt osnovao subjekt u drugoj jurisdikciji kako bi izbjegao fiskalne, socijalne ili bilo koje druge pravne obveze u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegovo sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja
- h) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je subjekt osnovan s ciljem iz točke (g)
- i) subjekt ili osoba namjerno i bez odgovarajućeg obrazloženja odbija⁴⁷¹ istragu, provjeru ili reviziju koju obavlja dužnosnik za ovjeravanje, njegov predstavnik ili revizor, OLAF, EPPO ili Revizorski sud

Nadalje, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje isključuje osobu ili subjekt u sljedećim slučajevima⁴⁷²:

- (a) ako se fizička ili pravna osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela osobe ili subjekta iz članka 137. stavka 2. ili koja ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tu osobu ili subjekt nalazi u jednoj ili više situacija iz članka 138. stavka 1. točaka od (c) do (i)
- (b) ako se fizička ili pravna osoba koja preuzima neograničenu odgovornost za dugove prijavitelja iz članka 137. stavka 2. nalazi u jednoj ili više situacija iz članka 138. stavka 1. točaka (a) ili (b)
- (c) ako se fizička osoba koja je ključna za dodjelu ili za izvršenje pravne obveze nalazi u jednoj ili više situacija iz članka 138. stavka 1. točaka od (c) do (i).

U slučajevima iz članka 138. stavka 3. odgovorni dužnosnik za ovjeravanje **može privremeno isključiti osobu ili subjekt** bez preporuke povjerenstva iz članka 145. ako bi njihovo sudjelovanje u postupku dodjele ili njihov odabir za izvršenje sredstava Unije ozbiljno i neposredno ugrozilo financijske interese Unije. U takvim slučajevima odgovorni dužnosnik za ovjeravanje odmah upućuje predmet povjerenstvu iz članka 145. i donosi konačnu odluku najkasnije 14 dana nakon što je zaprimio preporuku povjerenstva.

Nacionalna ili Izvršna agencija može objaviti sljedeće informacije o isključenju, a kad je primjenjivo i o financijskoj sankciji u slučajevima iz članka 138. stavka 1. točaka od (c) do (i):

- (a) ime dotične osobe ili subjekta
- (b) situaciju za isključenje
- (c) trajanje isključenja i/ili iznos financijske sankcije.

Ako u slučajevima iz članka 138. stavka 1. točaka od (c) do (i) ne postoji pravomoćna presuda ili, prema potrebi, konačna upravna odluka, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje isključuje osobu ili subjekt na temelju **preliminarne pravne ocjene** postupanja iz tih točaka, uzimajući u obzir utvrđene činjenice ili druge nalaze sadržane u preporuci povjerenstva iz članka 145. Financijske uredbe.

Prethodno navedene činjenice i nalazi posebno uključuju:

⁴⁷⁰ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁴⁷¹ „Opiranje istrazi, provjeri ili reviziji” znači provođenje radnji s ciljem ili učinkom sprečavanja, ometanja ili odgađanja provedbe bilo koje od aktivnosti potrebnih za provedbu istrage, provjere ili revizije, kao što je odbijanje potrebnog pristupa svojim prostorijama ili bilo kojim drugim područjima koja se upotrebljavaju u poslovne svrhe, prikrivanje ili odbijanje otkrivanja informacija ili pružanje lažnih informacija.

⁴⁷² Članak 138. stavak 5. Financijske uredbe EU-a.

- (a) činjenice utvrđene u kontekstu revizija ili istraga koje provodi EPPO u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, Revizorski sud, OLAF ili unutarnji revizor, ili bilo koje druge provjere, revizije ili kontrole za čiju je provedbu odgovoran dužnosnik za ovjeravanje;
- (b) upravne odluke koje nisu konačne, a koje mogu uključivati stegovne mjere koje izriče nadležno nadzorno tijelo odgovorno za provjeru primjene normi profesionalne etike
- (c) činjenice iz odluka osoba i subjekata koji izvršavaju sredstva Unije u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c)
- (d) odluke Komisije u vezi s kršenjem prava Unije o tržišnom natjecanju ili odluke nacionalnog nadležnog tijela u vezi s kršenjem prava Unije ili nacionalnog prava tržišnog natjecanja

Opće odredbe

Kriteriji za isključenje primjenjuju se na sve organizacije sudionice u okviru svih aktivnosti programa Erasmus+.

Svi prijavitelji dužni su izjaviti nalaze li se trenutačno u jednoj ili više situacija za isključenje te jesu li već poduzeli korektivne mjere za ispravljanje takve situacije⁴⁷³. U tu svrhu zajedno sa zahtjevom za bespovratna sredstva moraju podnijeti izjavu o nepostojanju situacije za isključenje te o usklađenosti s kriterijima prihvatljivosti i kriterijima za odabir⁴⁷⁴. Osim glavnog prijavitelja (koordinator), i sukorisnici (ako postoje) moraju dostaviti potrebnu izjavu. Kad je riječ o aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije, izjava o časti sukorisnika uključena je u pristupni obrazac.

Kad god to odgovorni dužnosnik za ovjeravanje zatraži i ako je to potrebno za osiguravanje pravilnog vođenja postupka, prijavitelj dostavlja dokaz o nepostojanju situacije za isključenje. Dužnosnik za ovjeravanje može kao odgovarajući dokaz, ovisno o predmetnoj situaciji za isključenje⁴⁷⁵, prihvatiti nedavni izvadak iz sudskog registra ili jednakovrijedan dokument koji je nedavno izdalo sudsko ili upravno tijelo u zemlji u kojoj ima sjedište, noviju potvrdu koju je izdalo nadležno tijelo zemlje sjedišta, izjavu pod prisegom pred pravosudnim tijelom ili javnim bilježnikom ili izjavu pred upravnim tijelom ili kvalificiranim strukovnim tijelom u zemlji sjedišta prijavitelja.

KRITERIJI ZA ODABIR

Nacionalna ili Izvršna agencija na temelju kriterija za odabir ocjenjuje financijsku i operativnu sposobnost prijavitelja za provedbu predloženog projekta. Financijska i operativna sposobnost provjeravat će se na temelju analize informacija iz zahtjeva za bespovratna sredstva, izjave o časti priložene zahtjevu i, ako je zatražena, popratne dokumentacije⁴⁷⁶.

Financijska sposobnost

Financijska sposobnost znači da prijavitelji imaju stabilne i dostatne izvore financiranja za obavljanje aktivnosti tijekom cijelog razdoblja za koje se dodjeljuju bespovratna sredstva i za sudjelovanje u njihovu financiranju. Zahtjev za bespovratna sredstva stoga mora sadržavati informacije potrebne za dokazivanje financijske sposobnosti prijavitelja za provedbu predložene aktivnosti ili programa rada. Organizacije koje sudjeluju u nekoliko projekata moraju imati dostatnu sposobnost za provedbu svih projekata. Ako je potrebno, provjera financijske sposobnosti može se obaviti i za povezane subjekte.

Provjera financijske sposobnosti temeljit će se na neutralnim financijskim pokazateljima, ali će se uzeti u obzir i drugi aspekti, kao što su ovisnost o financiranju sredstvima EU-a te deficit i prihodi prethodnih godina. Za subjekte za koje postoje nalazi o ozbiljnim nepravilnostima ili prijevarama automatski se smatra da nemaju dovoljno financijskih kapaciteta i odbijaju se.

⁴⁷³ To se odnosi i na osobe koje imaju ovlasti zastupanja ili kontrole u odnosu na prijavitelje, njihove stvarne vlasnike, a prema potrebi i podugovaratelje.

⁴⁷⁴ U skladu s člankom 199. stavkom 1. točkom (b) i člankom 139. stavkom 1. Financijske uredbe EU-a (Izjava i dokazi o nepostojanju situacije za isključenje).

⁴⁷⁵ Vidjeti članak 139. stavke 2. i 3. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁷⁶ Članak 201. stavak 4. Financijske uredbe EU-a.

Financijska sposobnost neće se provjeravati ako je prijedlog odbijen na nekoj drugoj osnovi ili ako nije zadovoljio druge obvezne kriterije.

Izuzeti subjekti

Provjera financijske sposobnosti ne primjenjuje se na sljedeće subjekte⁴⁷⁷:

- fizičke osobe koje dobivaju potporu za obrazovanje
- fizičke osobe kojima je pomoć najpotrebnija, kao što su nezaposlene osobe i izbjeglice, i koje dobivaju izravnu potporu;
- javna tijela, uključujući organizacije država članica;
- međunarodne organizacije
- osobe ili subjekte koji podnose zahtjev za subvencioniranje kamatnih stopa i subvencioniranje naknada za jamstva ako je cilj tih subvencija jačanje financijske sposobnosti korisnika ili ostvarivanje prihoda
- osobe ili subjekti koji podnose zahtjev za bespovratna sredstva vrlo male vrijednosti (do 15 000 EUR)⁴⁷⁸.

Za javne pravne subjekte te ustanove i organizacije u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta koji su tijekom posljednje dvije godine primili više od 50 % svojeg godišnjeg prihoda iz javnih izvora smatra se da raspolažu potrebnim financijskim, stručnim i administrativnim kapacitetima za provedbu aktivnosti u okviru Programa i oni ne moraju dostaviti dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali te kapacitete⁴⁷⁹.

Obvezne isprave

Svi prijavitelji moraju dostaviti izjavu kojom među ostalim potvrđuju da imaju financijsku sposobnost za provedbu projekta. Ta je izjava poseban dio prijavnog obrasca.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a u iznosu većem od 60 000 EUR koje podnose subjekti koji nisu izuzeti od obveze provjere svoje financijske sposobnosti kako je prethodno navedeno, prijavitelji uz izjavu o časti moraju dostaviti, ali samo na zahtjev, sljedeće dokumente⁴⁸⁰ putem portala *EU Funding & Tenders* (Registar sudionika – kartica „Financijska sposobnost”) / sustava za registraciju organizacija:

- račun dobiti i gubitka koordinatora
- bilancu i
- druge dokumente i službene provjere, ako se to od njih zatraži⁴⁸¹.

Za više informacija o aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija vidjeti „Pravila o provjeri pravnog subjekta, imenovanju zastupnika pravnog subjekta i procjeni financijske sposobnosti”: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_hr.pdf

Ako se zahtjev odnosi na bespovratna sredstva za aktivnost za koju iznos premašuje 750 000 EUR, uz prethodno navedeno može se zatražiti izvješće o reviziji ovlaštenog vanjskog revizora, ako je dostupno, i uvijek u slučajevima u kojima je zakonska revizija propisana pravom Unije ili nacionalnim pravom, kojim se potvrđuju financijski izvještaji za najviše

⁴⁷⁷ Članak 201. stavak 5. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁷⁸ Prijavitelji za bespovratna sredstva u iznosu do 15 000 EUR izuzeti su od provjere financijske sposobnosti, zbog čega neprijavlivanje dostatne financijske sposobnosti samo po sebi nije razlog za odbijanje. Međutim, svi prijavitelji, bez obzira na vrijednost bespovratnih sredstava za koja se prijavljuju, moraju dostaviti izjavu o časti jer ona obuhvaća mnoge druge važne kriterije. Za sve zahtjeve za bespovratna sredstva u iznosu od 15 001 EUR do 60 000 EUR financijska sposobnost provjerava se na temelju vlastite izjave navedene u izjavi o časti i u tu svrhu nisu potrebni drugi popratni dokumenti. U skladu s člankom 277. stavkom 8. Financijske uredbe EU-a od sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira za prijave u iznosu do 15 000 EUR izjava više neće biti potrebna.

⁴⁷⁹ Vidjeti članak 21. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ i uvodnu izjavu 35., članak 2. stavak 44. i članak 201. stavak 5. točku (c) Financijske uredbe EU-a. Europska bespovratna sredstva ne uračunavaju se u javna sredstva za potrebe izuzeća od provjere financijske sposobnosti jer za organizaciju neke države članice odgovarajuće financijsko jamstvo mora pružiti ta država članica.

⁴⁸⁰ Za najviše posljednje tri financijske godine.

⁴⁸¹ Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva može zatražiti i druge dokumente, na primjer poreznu prijavu ili dokaz o podnošenju financijskih izvještaja nadležnoj poreznoj upravi.

posljednje tri dostupne financijske godine. Ako izvješće o reviziji nije dostupno ni zatraženo, prijavitelj dostavlja osobnu izjavu koju potpisuje njegov ovlašteni predstavnik kojom potvrđuje valjanost svoje računovodstvene dokumentacije za najviše posljednje tri dostupne financijske godine⁴⁸².

Subjekti koji ne mogu dostaviti prethodno navedene dokumente jer su novoosnovani mogu umjesto njih dostaviti procijenjene financijske podatke / financijsku izjavu ili izjavu o osiguranju u kojoj se navode financijski rizici prijavitelja.

Koordinator mora dostaviti te dokumente putem portala *EU Funding & Tenders* (Registracija sudionika – kartica „Financijska sposobnost“) / sustava za registraciju organizacija samo ako središnje službe EU-a za validaciju putem Registra sudionika ili relevantna nacionalna agencija od prijavitelja zatraže da dostavi potrebnu popratnu dokumentaciju. U slučaju aktivnosti kojima izravno upravlja Izvršna agencija taj se zahtjev šalje putem funkcije za slanje poruka predmetnog sustava.

Ako prijavu podnosi više prijavitelja (konzorcij), nacionalna ili Izvršna agencija može nakon procjene rizika odlučiti provjeriti financijsku sposobnost samo glavnog prijavitelja (koordinatora). U slučaju sumnje u financijsku sposobnost nacionalna ili Izvršna agencija može za potrebe provjere zatražiti iste prethodno navedene dokumente od bilo koje druge organizacije sudionice.

Financijska procjena obično vrijedi 18 mjeseci od datuma zaključenja posljednjeg provjerenog računovodstvenog razdoblja. Ako se u tom razdoblju sudionik prijavi za druga bespovratna sredstva, financijski dokumenti neće se ponovno zatražiti. Međutim, ako postoji opravdana sumnja u financijsku sposobnost ili, za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija, ako se u međuvremenu promijene Pravila za provjeru pravnih osoba, imenovanje zastupnika pravnog subjekta i procjenu financijske sposobnosti⁴⁸³, nova procjena može se pokrenuti čak i prije isteka 18 mjeseci.

Bez obzira na iznos bespovratnih sredstava, nacionalna ili Izvršna agencija uvijek može od prijavitelja zatražiti da dostavi informacije koje nedostaju ili da pojasni popratnu dokumentaciju.

Ako nakon analize tih dokumenata nacionalna ili Izvršna agencija zaključi da je financijska sposobnost slaba, može:

- zahtijevati pojačan režim financijske odgovornosti, tj. solidarnu odgovornost za sve sukorisnike ili solidarnu odgovornost povezanih subjekata
- zatražiti od konzorcija da zamijeni koordinatora/korisnika
- odlučiti da će odobriti isplatu pretfinanciranja u obrocima
- smanjiti pretfinanciranje
- odlučiti tražiti jamstvo banke / financijske institucije za (jedno ili više) plaćanja pretfinanciranja ili
- odlučiti da neće odobriti pretfinanciranje.

Ako se financijska sposobnost smatra nedostatnom, prijedlog se odbija.

Operativna sposobnost

Operativna sposobnost znači da prijavitelji imaju stručne kompetencije i kvalifikacije (kvantitetu i kvalitetu) potrebne za provedbu predloženog projekta, kao što su odgovarajući resursi u smislu kvalificiranog osoblja, posebne kvalifikacije, stručno iskustvo i preporuke u dotičnom području, materijal i opremu. Procjena operativne sposobnosti može se proširiti i na cijelo partnerstvo jer će kvaliteta provedbe ovisiti o sposobnostima svih partnerskih organizacija. Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje može, ovisno o procjeni rizika, odustati od obveze provjeravanja operativne sposobnosti javnih tijela, organizacija država članica ili međunarodnih organizacija.

Za prijave koje se podnose nacionalnim agencijama:

⁴⁸² Članak 199. stavak 1. točka (d) Financijske uredbe EU-a.

Prijavitelji će morati dokazati svoju operativnu sposobnost tako da u prijavnom obrascu navedu sljedeće informacije:

- opće informacije o organizaciji/organizacijama
- profile (kvalifikacije i iskustvo) osoblja odgovornog za upravljanje projektom i njegovu provedbu
- opis sastava konzorcija (ako je primjenjivo).

Te informacije mogu biti relevantne i za kriterij za dodjelu „Kvaliteta” i istodobno se ocjenjivati u skladu s njim za određene aktivnosti koje će se ocjenjivati u okviru konkretne prijave projekta. Stoga, ako je to relevantno u skladu s odredbama poziva, prijavitelji bi trebali u obrascu za prijavu navesti i informacije o prethodnim projektima, aktivnostima i publikacijama, ako postoje.

Operativni kapacitet neće se provjeravati ako je prijedlog odbijen na nekoj drugoj osnovi ili ako nije zadovoljio druge obvezne kriterije.

Popratna dokumentacija

Svi prijavitelji moraju dostaviti **izjavu** kojom među ostalim potvrđuju da su operativno sposobni za provedbu projekta.

Kad je riječ o aktivnostima kojima se neizravno upravlja, prijaviteljima za bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR (osim za akreditirane prijavitelje u okviru ključne aktivnosti 1) preporučuje se da, ako su dostupni i relevantni za područje politike i konkretnu aktivnost, zajedno s prijavom nacionalnoj agenciji dostave:

- popis publikacija organizacija sudionica (ako postoje)
- popis svih prijašnjih i tekućih projekata i provedenih aktivnosti koji su povezani s dotičnim područjem politike ili tom aktivnosti u protekle četiri godine.

I za publikacije i za projekte, prijavitelji trebaju utvrditi i dostaviti relevantni popis kao prilog svojoj prijavi.

Ako bespovratna sredstva premašuju 60 000 EUR, od prijavitelja i partnera može se zatražiti i dodatna popratna dokumentacija ako je to potrebno za potvrdu njihove operativne sposobnosti.

U slučaju dvojbe⁴⁸⁴ nacionalna agencija može koristiti i druge izvore informacija, kao što su nalazi prethodnih revizija, povratne informacije (među ostalim iz drugih nacionalnih agencija) od rukovoditelja prethodnih ili tekućih projekata, izvješća o nadzornim posjetima ili informacije s internetskih stranica organizacije ili njezina profila na društvenim mrežama, kako bi procijenila operativnu sposobnost i mogućnost njezina stjecanja. Nacionalna agencija može zatražiti i dodatnu popratnu dokumentaciju i informacije za provjeru informacija sadržanih u prijavi (kao što su životopisi ključnih osoba u projektu kao dokaz potrebnog stručnog iskustva).

Pri analizi kriterija za odabir za konzorcij smatrat će se da subjekti čija se operativna sposobnost neće provjeravati jer se odustalo od te obveze na temelju Uredbe o programu Erasmus+⁴⁸⁵ ili je odgovorni dužnosnik za ovjeravanje odustao od te obveze u skladu s člankom 201. stavkom 5. Financijske uredbe imaju dobru operativnu sposobnost.

Kad je riječ o konzorciju koji organizira koordinator, taj će subjekt morati dostaviti dokaze o administrativnim i upravljačkim vještinama u relevantnom području programa jer će one biti potrebne za koordinaciju, praćenje i

⁴⁸⁴ To se primjenjuje na bilo koji iznos bespovratnih sredstava, pod uvjetom da prijavitelj nije izuzet od te obveze.

⁴⁸⁵ Za javne pravne subjekte te ustanove i organizacije u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta koji su u posljednje dvije godine primili više od 50 % svojeg godišnjeg prihoda iz javnih izvora smatra se da raspolažu potrebnim financijskim, stručnim i administrativnim kapacitetima za provedbu aktivnosti u okviru programa. Oni ne moraju dostaviti dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali te kapacitete (članak 21. stavak 3. Uredbe o programu Erasmus+). Bespovratna sredstva EU-a za projekt ne smatraju se prihodom za potrebe opravdanja tog izuzeća.

izvješćivanje o aktivnosti. Ako subjekt koji je imenovan koordinatorom za prijedlog ne dokaže da posjeduje te vještine, prijedlog se može odbiti.

Osim toga, prijavitelji za akreditaciju u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja i mladih moraju imati najmanje dvije godine iskustva u provedbi aktivnosti na temelju kojih imaju pravo zatražiti akreditaciju. Iskustvo stečeno prije spajanja ili sličnih strukturnih promjena javnih subjekata (npr. škola ili obrazovnih centara) uzet će se u obzir kao relevantno iskustvo.

Koordinatori konzorcija za mobilnost moraju imati sposobnost koordiniranja konzorcija u skladu s predloženim Erasmus planom, svrhom konzorcija, planiranom raspodjelom zadaća i Erasmus standardima kvalitete (dostupno na internetskim stranicama Europa: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf>).

Ispunjavanje navedenih uvjeta provjeravat će se na temelju prijave (uključujući informacije o prethodnom sudjelovanju prijavitelja u programu Erasmus+ za 2014. – 2020. i za 2021. – 2027.) i dokumenata podnesenih u sustavu za registraciju organizacija.

Bez obzira na iznos bespovratnih sredstava, nacionalna agencija uvijek može od prijavitelja zatražiti da dostavi informacije koje nedostaju ili da pojasni popratnu dokumentaciju.

Ako ne unesu informacije koje se traže u prijavnom obrascu ili ne dostave pravodobno dodatne informacije koje je zatražila nacionalna agencija, prijavitelji mogu biti odbijeni.

Ako se operativna sposobnost smatra nedostatnom, prijava se odbija.

Za prijave podnesene Izvršnoj agenciji:

Operativna sposobnost ocjenjivat će se usporedno s kriterijem za dodjelu „Kvaliteta” na temelju kompetentnosti i iskustva prijavitelja i njihovih projektnih timova, uključujući operativne resurse (ljudske, tehničke i druge).

Smatra se da prijavitelji imaju dovoljnu operativnu sposobnost ako su ispunjeni zahtjevi koji se na nju odnose iz ovog poziva na podnošenje prijedloga.

Prijavitelji će morati dokazati svoj kapacitet tako da u prijavnom obrascu (dio B) navedu sljedeće informacije:

- općenite profile (kvalifikacije i iskustva) osoblja odgovornog za upravljanje projektom i njegovu provedbu
- opis sastava konzorcija
- popis projekata financiranih sredstvima EU-a u posljednje 4 godine.

KRITERIJI ZA DODJELU

Na temelju kriterija za dodjelu nacionalna ili Izvršna agencija može:

- ocjenjivati kvalitetu podnesenih projektnih/akreditacijskih prijedloga s obzirom na ciljeve i prioritete utvrđene u okviru ključnih aktivnosti programa Erasmus+ i očekivane rezultate
- dodjeljivati bespovratna sredstva / akreditacije projektima kojima se postiže najveća moguća djelotvornost financiranja Unije
- ocjenjivati zahtjeve za bespovratna sredstva / akreditaciju.

Kriteriji za dodjelu neće se ocjenjivati ako je prijedlog odbijen na nekoj drugoj osnovi ili ako nije zadovoljio druge obvezne kriterije. Prijedlozi koji nisu odbijeni iz drugih razloga i koji prelaze pojedinačni prag i ukupni prag za kvalitetu razmatrat

će se za dodjelu sredstava u granicama raspoloživih sredstava za ovaj poziv. Ostali prihvatljivi prijedlozi stavljaju se na rezervnu listu ili se proglašavaju neuspješnima.

Kriteriji za dodjelu koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

3. KORAK: PROVJERA FINACIJSKIH UVJETA

OBLICI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Većina bespovratnih sredstava financirat će se u obliku jednokratnih iznosa ili jediničnih troškova (pojednostavnjeni oblici bespovratnih sredstava). Korištenje tih vrsta bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+ odobreno je Odlukom kojom se odobrava korištenje jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027.⁴⁸⁶ U skladu s tom odlukom, metodologija koja se upotrebljava za utvrđivanje pojednostavnjenih oblika bespovratnih sredstava i njihove razine osigurava poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja i razumnu usklađenost s načelima sufinanciranja i izbjegavanja dvostrukog financiranja.

Bespovratna sredstva mogu biti u sljedećem obliku:

Mješovita bespovratna sredstva za stvarne troškove na temelju proračuna:

To obuhvaća bespovratna sredstva raščlanjena prema proračunskim kategorijama i korisnicima. Taj oblik bespovratnih sredstava temelji se na stvarno nastalim troškovima i drugim pojednostavnjenim oblicima financiranja. To obično uključuje sljedeće:

- nadoknada na temelju jediničnih troškova, koji obuhvaćaju određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene upućivanjem na iznos po jedinici: npr. pojedinačna potpora u okviru projekata mobilnosti ključne aktivnosti 1
- nadoknada postotka stvarno nastalih nadoknadivih rashoda: npr. izvanredni troškovi u okviru aktivnosti mobilnost ključne aktivnosti 1

Jednokratni iznos:

To znači da će bespovratna sredstva nadoknaditi fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Jednokratni iznos izračunava se u skladu s metodologijom utvrđenom u Komisijinoj Odluci o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ 2021. – 2027.⁴⁸⁷ i uz pomoć priložene detaljne proračunske tablice / kalkulatora (ako postoji).

To može biti:

- jednokratni iznos na temelju proračuna: iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, rezultata ocjenjivanja i stope financiranja određene u pozivu (dio B ovog vodiča); predviđeni proračun mora biti u skladu s osnovnim uvjetima prihvatljivosti za bespovratna sredstva EU-a za stvarne troškove (za aktivnosti kojima upravlja EACEA, vidjeti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članak 6.)

⁴⁸⁶ Odluka o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf

⁴⁸⁷ Odluka o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf

- unaprijed određeni jednokratni iznos: tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva unaprijed određuje iznos u pozivu (dio B ovog vodiča)
- kombinacija navedenoga.

Mehanizam financiranja koji se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u većini slučajeva osigurava bespovratna sredstva na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa. Te vrste bespovratnih sredstava pomažu prijaviteljima da jednostavno izračunaju zatraženi iznos bespovratnih sredstava i olakšavaju realno financijsko planiranje projekta.

Kako biste saznali koja se vrsta bespovratnih sredstava primjenjuje na svaku stavku financiranja u okviru svake aktivnosti programa Erasmus+ obuhvaćene ovim vodičem, pogledajte opis svake aktivnosti odjeljku „Koja su pravila financiranja?” u dijelu B.

NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-a I DRUGE ODREDBE

Zabrana retroaktivnosti

Bespovratna sredstva EU-a ne mogu se dodijeliti retroaktivno za projekte koji su već dovršeni.

Bespovratna sredstva EU-a mogu se dodijeliti za projekt koji je već započeo samo ako prijavitelj u projektnom prijedlogu može dokazati da je bilo potrebno započeti projekt prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. U tim slučajevima troškovi prihvatljivi za financiranje ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

Ako prijavitelj započne s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, čini to na vlastiti rizik.

Višestruke prijave/prijedlozi

Prihvatljivi subjekti mogu se prijaviti za financiranje i sudjelovati u više projektnih prijedloga i u okviru istog poziva i u okviru različitih poziva. U nastavku su pravila za identične ili vrlo slične prijedloge podnesene u istom pozivu kako bi se osigurala učinkovitost, pravednost i jasnoća u postupku financiranja te spriječilo dvostruko financiranje.

za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija:

- ako se pojavi nekoliko prijedloga za vrlo slične projekte, samo će jedan prijedlog biti prihvaćen i ocijenjen; od prijavitelja će se tražiti da druge povuku (ili će biti odbijeni).
- Prijedlozi se mogu mijenjati i ponovno podnositi do roka za podnošenje.

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije:

- Ako isti prijavitelj podnese istu prijavu istoj ili više nacionalnih agencija, sve će prijave biti **odbijene**.
- Ako isti prijavitelj ili različiti prijavitelji podnesu gotovo iste ili vrlo slične prijave istoj ili više nacionalnih agencija, one će biti posebno ocijenjene te sve mogu biti odbijene.
- Prijedlozi se mogu mijenjati i ponovno podnositi do roka za podnošenje.

Kako bi program bio uključiv i pristupačan te osigurao pristup financiranju za širok spektar organizacija, u ovaj vodič uvode se pravila o ograničenju broja različitih prijedloga za koje jedan subjekt može podnijeti prijavu ili u kojima može sudjelovati u okviru istog poziva ili kruga za određene aktivnosti. Cilj je takvih mjera osigurati širu i pravedniju raspodjelu sredstava kako bi se mogućnost sudjelovanja u programu osigurala za veći broj novih sudionika i širi spektar sudionika. Ta pravila o ograničenju, ako su primjenjiva, navedena su u kriterijima prihvatljivosti iz dijela B ovog vodiča.

Originalan sadržaj i autorstvo

U okviru programa Erasmus+ moraju se poštovati prava intelektualnog vlasništva i izvornost podnesenog rada. Sve prijave za projekte i akreditacije moraju imati izvorni sadržaj čiji je autor prijavitelj ili partnerske organizacije ili članovi konzorcija koji zajednički podnose zahtjev za bespovratna sredstva. Ako se upućuje na sadržaj treće strane, moraju se navesti nositelj i potvrda prava intelektualnog vlasništva. Ako ti kriteriji nisu ispunjeni te je riječ o plagijatu, prijedlog nije prihvatljiv za razmatranje. Potvrđeno kršenje prava intelektualnog vlasništva predstavlja situaciju za isključenje u skladu s Financijskom uredbom EU-a⁴⁸⁸. Stoga prijavitelji moraju osigurati da su njihovi prijedlozi u cijelosti izvorni, da se u njima pravilno navode svi izvori te da poštuju primjenjiva pravila o intelektualnom vlasništvu i etičke smjernice kako bi se izbjegao rizik od odbijanja.

Ako prijavitelji za pripremu prijave namjeravaju koristiti generativnu umjetnu inteligenciju (UI), trebali bi imati na umu da postoji rizik od plagiranja i temeljito provjeriti je li prijava primjerena i točna, je li u skladu s propisima o intelektualnom vlasništvu i je li njezin sadržaj izvoran.

Visoka učilišta koja prijavljuju aktivnosti međunarodne mobilnosti mogu u sastavljanje prijave uključiti i svoja partnerska visoka učilišta iz zemalja koje nisu pridružene programu.

Prijaviteljima se savjetuje da se pri sastavljanju prijave ne oslanjaju na vanjske subjekte ili pojedince. Naime, postupak osmišljavanja prijave i promišljanje prijavitelja i drugih organizacija sudionica, ako postoje, o različitim elementima sadržanima u prijedlogu ključni su za osiguravanje kvalitativne provedbe aktivnosti i doprinos jačanju kapaciteta tih organizacija. Nadalje, nacionalne agencije i Izvršna agencija automatski pregledavaju sve prijedloge radi otkrivanja rizika od dvostrukog financiranja i plagijata. Oslanjanjem na vanjske subjekte za pomoć u sastavljanju prijave povećava se rizik od nedostatka izvornosti, posebno ako vanjski subjekti pomažu i drugim potencijalnim prijaviteljima. Ako je sadržaj prijave sličan već financiranom projektu ili projektu koji će se financirati, potrebno je izraditi izvješće o ključnim sličnostima, uz navođenje postotka sličnosti s drugim prijedlozima. Ako prijavitelj ne dostavi obrazloženje, takve otkrivene sličnosti mogle bi dovesti do odbijanja prijedloga.

Bespovratna sredstva ne obuhvaćaju troškove povezani sa zapošljavanjem vanjskih organizacija ili pojedinaca radi sastavljanja prijave ili kasnijih izvješća jer se to smatra temeljnim zadaćama koje se ne mogu podugovoriti. Stoga ni jedna druga organizacija ili vanjske osobe ne mogu biti plaćene niti primiti bilo kakvu drugu naknadu za sastavljanje prijave ili kasnijih izvješća jer se takvi troškovi neće nadoknaditi ni smatrati prihvatljivima u skladu s uvjetima za dodjelu bespovratnih sredstava.

Nacionalna ili Izvršna agencija može odbiti prijavu u postupku odabira ili može u bilo kojem trenutku prekinuti projekt za koji su dodijeljena sredstva / povući akreditaciju ako utvrdi da su povrijeđena prava intelektualnog vlasništva ili ako su tvrdnje navedene u izjavi o časti lažne.

Kumulativno financiranje i zabrana dvostrukog financiranja

Jedan korisnik može za određeni projekt dobiti bespovratna sredstva iz proračuna programa samo jednom.

Za aktivnost za koju je dobiven doprinos na temelju ovog programa može se primiti doprinos i iz drugog programa Unije, pod uvjetom da ti doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila relevantnog programa Unije. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove aktivnosti⁴⁸⁹.

Isti se troškovi ni u kojim okolnostima ne smiju dvaput financirati iz proračuna Unije. Kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog financiranja, prijavitelj mora izjaviti da njegova organizacija nije primila nikakva druga bespovratna sredstva EU-a za određenu aktivnost i obvezati se da će obavijestiti o svim budućim bespovratnim sredstvima EU-a povezanim s određenom aktivnošću i o svim bespovratnim sredstvima EU-a za poslovanje koja su dodijeljena njegovoj organizaciji. To će se provjeriti na temelju izjave o časti.

⁴⁸⁸ Članak 138. stavak 1. točka (c) podtočka iii. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁸⁹ Vidjeti članak 32. Uredbe o programu Erasmus+.

Načelo zabrane ostvarivanja dobiti

Bespovratna sredstva dodijeljena iz proračuna Unije ne smiju imati svrhu ni učinak ostvarenja dobiti u okviru projekta koji provodi korisnik⁴⁹⁰. Dobit je definirana kao višak primitaka, izračunan u trenutku plaćanja preostalog iznosa, u odnosu na prihvatljive troškove aktivnosti, pri čemu su primici ograničeni na bespovratna sredstva Unije i prihode ostvarene iz te aktivnosti ili programa rada⁴⁹¹.

Načelo zabrane ostvarivanja dobiti ne primjenjuje se na⁴⁹²:

- (a) aktivnosti čiji je cilj jačanje financijske sposobnosti korisnika ili aktivnosti koje ostvaruju prihod kako bi se osigurao njihov kontinuitet nakon razdoblja financiranja Unije predviđenog sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava
- (b) potporu za studij, istraživanje, osposobljavanje ili obrazovanje isplaćenu fizičkim osobama ili drugu izravnu potporu isplaćenu fizičkim osobama kojima je pomoć najpotrebnija, kao što su nezaposlene osobe i izbjeglice
- (c) aktivnosti koja provode neprofitne organizacije
- (d) bespovratna sredstva koja se isplaćuju u obliku jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa
- (e) bespovratna sredstva male vrijednosti (60 000 EUR ili manje).

Ako se ostvari dobit, Komisija ima pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koji su stvarno nastali za korisnika u provedbi aktivnosti.

Za potrebe izračuna dobiti ostvarene na temelju bespovratnih sredstava neće se uzimati u obzir sufinanciranje u obliku doprinosa u naravi.

Sufinanciranje

Bespovratna sredstva uključuju sufinanciranje. Zbog toga se sredstva potrebna za provedbu aktivnosti ne osiguravaju u cijelosti iz bespovratnih sredstava. Sufinanciranje može imati oblik vlastitih sredstava korisnika, dohotka ostvarenog aktivnošću ili financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi od trećih strana.

Kad se bespovratna sredstva EU-a isplaćuju u obliku jediničnog troška, jednokratnog iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope – kao što je za većinu aktivnosti obuhvaćenih ovim vodičem – Komisija unaprijed osigurava primjenu načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja pri utvrđivanju stopa ili postotaka takvih jedinica, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa. Poštovanje načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja u tom se slučaju općenito podrazumijeva i stoga prijavitelji ne moraju opravdati troškove provedbe projekta.

Međutim, isplatom bespovratnih sredstava na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope ne dovodi se u pitanje pravo pristupa zakonski propisanoj evidenciji korisnika. Ako se provjerom ili revizijom utvrdi da financirano događanje nije ostvareno (projektne aktivnosti nisu provedene u skladu s aktivnostima odobrenima u fazi prijave, sudionici nisu sudjelovali u aktivnostima itd.), a korisniku su bespovratna sredstva neopravdano isplaćena povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope, nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat iznosa bespovratnih sredstava. Isto tako, ako poduzete aktivnosti ili nastali proizvodi nisu provedeni ili se loše provode (uključujući

⁴⁹⁰ Članak 195. Financijske uredbe EU-a.

⁴⁹¹ U tu su svrhu primici ograničeni na prihode ostvarene projektom, kao i na financijske doprinose koje su donatori posebno namijenili financiranju prihvatljivih troškova. Stoga je, prema prethodnoj definiciji, dobit (ili gubitak) razlika između:

- privremeno prihvaćenog iznosa bespovratnih sredstava i prihoda ostvarenih tom aktivnošću
- i prihvatljivih troškova korisnika.

Osim toga, ako se ostvari dobit, vrši se povrat u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima stvarno nastalima za korisnika u provedbi aktivnosti. Daljnja pojašnjenja izračuna dobiti navest će se za aktivnosti za koje se bespovratna sredstva isplaćuju u obliku povrata određenog dijela prihvatljivih troškova.

⁴⁹² Članak 195. stavak 3. Financijske uredbe EU-a.

nepridržavanje ugovorne obveze), iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti, ovisno o stupnju dovršenosti aktivnosti. Osim toga, u statističke svrhe i svrhe praćenja Europska komisija može provoditi ankete na uzorcima korisnika radi izračuna stvarnih troškova koji nastaju u projektima koji se financiraju povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope.

PRAVILA O PRIHVATLJIVOSTI TROŠKOVA

Da bi bili prihvatljivi, troškovi i doprinosi⁴⁹³ moraju ispunjavati uvjete prihvatljivosti navedene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i u nastavku⁴⁹⁴.

Prihvatljivi troškovi – opći uvjeti⁴⁹⁵

1) Za stvarne troškove:

- stvarno su nastali korisniku
- nastali su tijekom razdoblja provedbe utvrđenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, uz iznimku troškova povezanih sa završnim izvješćima i potvrđama o reviziji koji mogu nastati kasnije
- prijavljeni su u okviru jedne od proračunskih kategorija navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
- nastali su u vezi s aktivnosti opisanom u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i nužni su za njezinu provedbu
- mogu se identificirati i provjeriti, posebno zato što su knjiženi u poslovne knjige korisnika i utvrđeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima zemlje u kojoj korisnik ima sjedište i u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika
- u skladu su sa zahtjevima primjenjivog zakonodavstva u području poreza, rada i socijalne sigurnosti
- razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno kad je riječ o ekonomičnosti i učinkovitosti.

2) Za jedinične troškove i doprinose:

- prijavljeni su u okviru jedne od proračunskih kategorija navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i. jedinice:
 - korisnik je stvarno iskoristio ili stvorio u razdoblju provedbe
 - potrebne su za provedbu aktivnosti i
- ii. broj jedinica može se utvrditi i provjeriti te, kad je potrebno, potkrijepiti evidencijama i dokumentacijom.

3) Jednokratni iznosi:

- prijavljeni su u okviru jedne od aktivnosti/radnih paketa navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
- korisnik pravilno obavlja rad u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava
- rezultati se moraju postići u razdoblju provedbe.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija i koje se temelje na modelu financiranja jednokratnim iznosom tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva (EACEA) utvrdit će jednokratni iznos na temelju procijenjenog proračuna projekta. Pojednosti su navedene u dijelu B ovog vodiča. Nadalje:

- Budući da detaljna proračunska tablica služi kao osnova za utvrđivanje jednokratnih iznosa za bespovratna sredstva (i budući da jednokratni iznosi moraju biti pouzdane zamjenske vrijednosti za stvarne troškove projekta), uključeni troškovi moraju biti u skladu s osnovnim uvjetima prihvatljivosti za bespovratna sredstva EU-a za stvarne troškove (vidjeti [ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članak 6.](#)). To je posebno važno za nabavu i podugovaranje, koji moraju biti u skladu s kriterijem najbolje vrijednosti za novac (ili, prema potrebi, kriterijem najniže cijene) i u kojima ne smije biti sukoba interesa. Ako proračunska tablica sadržava

⁴⁹³ U skladu s Odlukom o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf

⁴⁹⁴ Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija detaljne primjenjive financijske odredbe iznesene su u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava objavljenom na portalu EU Funding & Tenders.

⁴⁹⁵ Članci 125. i 189. Financijske uredbe EU-a.

neprihvatljive troškove, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti (čak i kasnije za vrijeme provedbe projekta ili nakon njegova završetka).

- Ako se jedinični trošak volontera⁴⁹⁶ može uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost financiranu jednokratnim iznosom, pogledajte dio B ovog vodiča. Troškovi volontera nisu klasična kategorija troškova. Nema troškova jer volonteri rade besplatno, no ipak ih se može dodati u proračun u obliku unaprijed utvrđenog jediničnog troška (po volonteru) te na taj način možete iskoristiti rad volontera za dobivanje bespovratnih sredstava (povećanjem iznosa naknada do 100 % normalnih troškova, odnosno drugih kategorija troškova koji nisu troškovi volontiranja). Više informacija dostupno je u [ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članku 6.2.A.5.](#)
- Može li se jedinični trošak vlasnika MSP-a / fizičke osobe⁴⁹⁷ financirati jednokratnim iznosom bespovratnih sredstava i uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost, provjerite u dijelu B.
- Za putne i životne troškove u okviru jednokratnog iznosa bespovratnih sredstava koristite jedinične putne i životne troškove⁴⁹⁸.
- Jesu li troškovi za financijsku potporu trećim stranama dopušteni i mogu li se uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost financiranu jednokratnim iznosom, provjerite u dijelu B. Maksimalni iznos po trećoj strani je 60 000 EUR, osim ako je u dijelu B navedeno drukčije.
- Postoji li poseban režim za troškove opreme, provjerite u dijelu B.
- Prihvatljivi su troškovi komunikacije radi predstavljanja projekta na internetskim stranicama sudionika ili računima na društvenim mrežama; troškovi za zasebne internetske stranice projekta nisu prihvatljivi.

Prihvatljivi troškovi – specifični uvjeti

Prihvatljivi stvarni troškovi mogu biti izravni ili neizravni.

Izravni troškovi

Prihvatljivi izravni troškovi su posebni troškovi izravno povezani s izvođenjem aktivnosti koji se stoga mogu izravno knjižiti za tu aktivnost. Proračunske kategorije koje se nadoknađuju kao stvarni troškovi potražite u dijelu B ovog vodiča.

Korisnikovi interni računovodstveni i revizijski postupci moraju omogućavati izravno usklađivanje prijavljenih troškova i prihoda projekta s odgovarajućim računovodstvenim izvješćima i popratnom dokumentacijom.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Prihvatljiv je porez na dodanu vrijednost (PDV) koji u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u ne podliježe odbitku ni povratu⁴⁹⁹. Jedina se iznimka odnosi na aktivnosti ili transakcije u kojima države, regionalna i lokalna tijela vlasti te druga javna tijela djeluju kao javna tijela⁵⁰⁰. Direktiva o PDV-u ne primjenjuje se na države izvan EU-a. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu biti oslobođene plaćanja poreza (uključujući PDV), pristojbi i naknada ako je potpisan sporazum između Europske komisije i treće zemlje koja nije pridružena programu u kojoj organizacija ima sjedište.

Prihvatljivi neizravni troškovi

Neizravni troškovi su troškovi koji nisu izravno povezani s provedbom aktivnosti i stoga joj se ne mogu izravno pripisati. Pojediniosti o pravilima financiranja za pojedine aktivnosti dostupne su u dijelu B ovog vodiča.

⁴⁹⁶ Odluka Komisije od 10. travnja 2019. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za prijavu troškova osoblja za rad volontera u okviru određene aktivnosti ili programa rada (C(2019)2646).

⁴⁹⁷ Odluka Komisije od 30. srpnja 2024. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za troškove osoblja vlasnika malih i srednjih poduzeća i korisnika koji su fizičke osobe koji ne primaju plaću za radove koje obavljaju u okviru aktivnosti ili programa rada (C(2024)5328).

⁴⁹⁸ Odluka Komisije od 31. srpnja 2024. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za putne troškove, troškove smještaja i dnevnica u okviru aktivnosti ili programa rada u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (C(2024)5405).

⁴⁹⁹ U državama članicama u nacionalno zakonodavstvo o PDV-u prenosi se Direktiva 2006/112/EZ o PDV-u.

⁵⁰⁰ Vidjeti članak 13. stavak 1. Direktive.

Za projekte mobilnosti osoba koje rade s mladima paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koje već ne pokrivaju prihvatljivi izravni troškovi (npr. računi za struju ili internet, trošak najma prostora), ali se mogu smatrati naplativima u okviru projekta.

Neizravni troškovi ne smiju uključivati troškove unesene u drugu proračunsku kategoriju. Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ako korisnik već prima operativna bespovratna sredstva iz proračuna Unije (npr. u okviru poziva na podnošenje prijedloga o suradnji s civilnim društvom u sklopu programa Erasmus+).

Neprihvatljivi troškovi

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivima:

- troškovi ili doprinosi koji nisu u skladu s uvjetima iz dijela B ovog vodiča
- troškovi povezani s povratom od kapitala i dividendama koje isplaćuje korisnik
- dug i troškovi koji proizlaze iz dužničkih obveza
- sredstva za pokrivanje gubitaka ili otplatu duga
- neplaćene kamate
- gubitke zbog tečajnih razlika;
- bankovni troškovi koje zaračunava korisnikova banka za prijenose sredstava koje izvršava tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva
- pretjerani ili nerazumni rashodi
- PDV koji se može odbiti ili vratiti (uključujući PDV koji plaćaju javna tijela koja obavljaju dužnost tijela javne vlasti) (vidjeti gornji odlomak o porezu na dodanu vrijednost)
- nastali troškovi ili doprinosi za aktivnosti provedene tijekom suspenzije ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava
- doprinosi u naravi trećih strana
- troškovi ili doprinosi prijavljeni u okviru drugih bespovratnih sredstava EU-a (ili bespovratnih sredstava koja dodjeljuje država članica EU-a, zemlja koja nije država članica EU-a ili drugo tijelo koje izvršava proračun EU-a), osim u sljedećim slučajevima:
 - ako se bespovratna sredstva za aktivnost kombiniraju s bespovratnim sredstvima za poslovanje koja se dodjeljuju u istom razdoblju te korisnik može dokazati da se bespovratnim sredstvima za poslovanje ne pokrivaju (izravni ili neizravni) troškovi bespovratnih sredstava za aktivnost
- troškovi ili doprinosi za osoblje državne (ili regionalne/lokalne) uprave, za aktivnosti koje su sastavni dio uobičajene djelatnosti uprave (tj. ne provode se samo radi bespovratnih sredstava)
- troškovi ili doprinosi (posebno za putovanja i dnevnice) za osoblje ili predstavnike institucija, tijela ili agencija EU-a
- u slučaju najma ili zakupa opreme, trošak mogućnosti otkupa na kraju najma ili zakupa
- troškovi otvaranja i vođenja bankovnih računa (uključujući troškove prijenosa iz nacionalne agencije ili u nju koje naplaćuje banka korisnika).

Izvori financiranja

Projekti koji se podupiru bespovratnim sredstvima općenito uključuju sufinanciranje⁵⁰¹, izravno ili neizravno u obliku jednokratnih iznosa, jediničnih troškova ili paušalnih stopa. Ako su takvi uvjeti poziva, prijavitelj u prijavnom obrascu treba navesti doprinos iz drugih izvora uz bespovratna sredstva EU-a. Izravno sufinanciranje može npr. biti u obliku vlastitih sredstava korisnika ili financijskih doprinosa trećih strana. Ako u trenutku završnog izvješća i zahtjeva za plaćanje preostalog iznosa postoje dokazi o višku prihoda, vidjeti prethodne odjeljke o zabrani ostvarivanja dobiti i sufinanciranju i relevantne odredbe ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Doprinosi u naravi od trećih osoba ne smatraju se mogućim izvorom sufinanciranja.

⁵⁰¹ Članak 193. Financijske uredbe EU-a.

4. KORAK: ISPUNITI I POSLATI PRIJAVNI OBRAZAC

PRIJAVNI OBRASCI

Kad traže bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, prijavitelji za svaku aktivnost moraju koristiti posebne obrasce:

- **Za aktivnosti kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu** prijave se moraju dostaviti **elektronički**, putem portala *EU Funding & Tenders* za relevantni poziv na podnošenje prijedloga⁵⁰². Prijave (uključujući priloge i popratnu dokumentaciju) moraju se dostaviti u obrascima iz sustava za podnošenje prijave. Prijavitelji moraju ispuniti obrazac na jednom od službenih jezika EU-a, a sažetak projekta uvijek bi trebao biti na engleskom jeziku. Više informacija o postupku podnošenja (uključujući tehničke aspekte) potražite u internetskom priručniku dostupnom na https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.
- **Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+** prijave (zajedno s priložima) moraju se podnijeti **elektronički**, putem prijavnih obrazaca dostupnih u odjeljku *Opportunities* na stranici programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti⁵⁰³. Više informacija o postupku podnošenja potražite u vodičima kroz Erasmus+ i Europske snage solidarnosti dostupnima na: <https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC>.

U slučaju projekata koji podnosi konzorcij, koordinator podnosi jednu prijavu za projekt u ime svih članova. Prijavu treba dostaviti odgovarajućoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji (vidi odjeljke „Gdje se prijaviti” za svaku aktivnost, u dijelu B ovog vodiča).

Prijave koje se šalju poštom, dostavnom službom, faksom ili e-poštom neće biti prihvaćene.

U slučaju aktivnosti **kojima upravlja nacionalna agencija** elektronički obrazac mora se ispuniti na jednom od službenih jezika država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Prijavitelj također mora potpisati i podnijeti **izjavu o časti** u traženom obliku zajedno s prijavom. Za aktivnosti s više korisnika partneri (budući sukorisnici) trebaju potpisati i dostaviti **pristupni obrazac s izjavom o časti**, koji uključuje izjavu o časti, mandat koordinatora i pristupni obrazac za ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u jednom dokumentu. Pristupni obrazac s izjavom o časti trebalo bi dostaviti zajedno s prijavom za svakog sukorisnika. Ako se ne dostavi uz prijavu, nacionalna agencija može ga kasnije zatražiti te odrediti obvezni rok za podnošenje. Napominjemo da se, čak i ako je prijava odobrena za financiranje, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ne može potpisati dok se taj obrazac ne dostavi za svakog sukorisnika.

Prijave se podnose samo jednoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji.

U slučaju da je u istom krugu odabira istoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji podneseno više verzija iste prijave, ona uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka.

Poštovanje roka

Zahtjev mora biti predan prije roka utvrđenog za svaku aktivnost. Rokovi za podnošenje projekata navedeni su za svaku aktivnost u dijelu B „Kriteriji prihvatljivosti” ovog vodiča.

⁵⁰² Prijavni obrasci dostupni su na portalu *EU Funding & Tenders* u odjeljku o pozivima na podnošenje prijedloga na <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764>.

⁵⁰³ Prijavni obrasci dostupni su u odjeljku *Opportunities* na stranici programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti na <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/>.

Napomena: Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, bez obzira na datum roka, elektronički obrasci moraju se dostaviti do 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija (EACEA) i koje su obuhvaćene ovim vodičem, u skladu sa zahtjevima Komisijina portala *EU Funding & Tenders*, rok za podnošenje prijedloga je 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Prijavitelji sa sjedištem u zemljama koje su u drugoj vremenskoj zoni trebaju paziti na vremenske razlike kako bi izbjegli odbacivanje zahtjeva.

ŠTO SLIJEDI NAKON PODNOŠENJA ZAHTJEVA?

Svi zahtjevi koje zaprimе nacionalne agencije ili Izvršna agencija prolaze kroz postupak ocjenjivanja.

Postupak ocjenjivanja

Projektne prijedloge ocjenjuje nacionalna ili Izvršna agencija koja je zaprimila prijavu, i to isključivo na temelju kriterija opisanih u ovom vodiču. Redoslijed ocjenjivanja tih kriterija određuje dužnosnik za ovjeravanje. Ocjenjivanje podrazumijeva:

- provjeru ispunjava li prijava kriterije dopuštenosti
- provjeru ispunjavaju li prijavitelj i predložene aktivnosti kriterije prihvatljivosti
- provjeru ispunjava li prijavitelj kriterije za isključenje i odabir (tj. ima li operativnu i financijsku sposobnost)
- ocjenu kvalitete kako bi se provjerilo u kojoj mjeri prijava ispunjava kriterije za dodjelu. Takvo ocjenjivanje kvalitete u većini slučajeva obavlja se uz potporu neovisnih stručnjaka. Stručnjaci svoje ocjenjivanje temelje na smjernicama koje je izradila Europska komisija. Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ te su smjernice dostupne na internetskim stranicama Europske komisije i agencija koje su odgovorne za upravljanje Erasmus+ projektima u svakoj zemlji
- provjeru postoji li rizik od dvostrukog financiranja. Ako je potrebno, takva se provjera obavlja u suradnji s drugim agencijama ili drugim dionicima.

Ako je prijedlog odbijen zbog bilo kojeg od navedenih razloga ili ako ne zadovoljava obvezne kriterije, ostali kriteriji neće se ocjenjivati.

Nacionalna ili Izvršna agencija imenuje ocjenjivački odbor koji će upravljati cijelim postupkom odabira. Na temelju ocjene koju je proveo ocjenjivački odbor, prema potrebi uz potporu vanjskih stručnjaka, relevantna agencija odabrat će i sastaviti popis projekata predloženih za dodjelu bespovratnih sredstava.

Za aktivnosti obuhvaćene ovim vodičem, za vrijeme postupka ocjenjivanja od prijavitelja se može tražiti da dostave dodatne informacije ili da objasne popratne dokumente dostavljene uz prijavu, pod uvjetom da te informacije ili objašnjenja bitno ne mijenjaju prijedlog. Dodatne informacije i pojašnjenja posebno su opravdani u slučaju očitih administrativnih pogrešaka prijavitelja ili u slučajevima kad – za projekte koji se financiraju na temelju ugovora za više korisnika – nedostaje jedan ili više pristupnih obrazaca partnera (za ugovore za više korisnika vidjeti odjeljak „Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava” u nastavku).

Konačna odluka

Na kraju postupka ocjenjivanja, nacionalna ili Izvršna agencija odlučuje kojim će se projektima dodijeliti bespovratna sredstva, i to na temelju:

- rang liste koju predlaže ocjenjivački odbor
- dostupnog proračuna za bilo koju ključnu aktivnost (ili bilo koju projektну aktivnost u okviru ključne aktivnosti).

Po završetku postupka ocjenjivanja dokumenti za prijavu i popratni materijali ne vraćaju se prijavitelju, bez obzira na rezultat postupka.

Obavijest o rezultatima

Svi prijavitelji primit će obavijest o ishodu ocjenjivanja. Taj će obavijest sadržavati upute o sljedećim koracima u procesu potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ne bude li moguće detaljno obrazložiti razloge za pojedinačne odluke (npr. zbog velikog broja osoba na koje se odnose slične odluke), mogu se dati standardni odgovori. Oni će uključivati glavne razloge za donesenu odluku.

uspješni prijavitelji bit će pozvani radi pripreme za dodjelu bespovratnih sredstava; ostali će biti uvršteni na rezervnu listu ili odbijeni. Poziv na pripremu za dodjelu bespovratnih sredstava ne predstavlja službenu obvezu za financiranje.

Prije dodjele bespovratnih sredstava nacionalna ili Izvršna agencija treba obaviti razne pravne provjere: provjeru pravnog subjekta, provjeru financijske sposobnosti, provjeru postoje li razlozi za isključenje itd. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija od prijavitelja će se tražiti da dostave financijske podatke svoje organizacije i imenuju zastupnika pravnog subjekta.

Ako prijavitelj smatra da je njegov prijedlog odbijen zbog pogreške u postupku odabira, može podnijeti pritužbu (u skladu s rokovima i postupcima navedenima u obavijesti o ishodu ocjenjivanja)⁵⁰⁴. Fokus pritužbe mora biti na aspektima koji se odnose na ocjenjivanje prijedloga (npr. provjere dopuštenosti ili prihvatljivosti, postupak ocjenjivanja itd.), a ne na njihovoj osnovanosti. Stoga prijavitelji mogu prigovoriti na postupovne nepravilnosti, činjenične pogreške, očito pogrešne procjene ili zlouporabu ovlasti (neusklađenost rezultata i komentara, izostanak ili nedostatno obrazloženje zaključaka, postojanje sukoba interesa, prekoračenje granica diskrecijske ovlasti itd.). Ponavljanje sadržaja prijedloga ili neslaganja s rezultatom ili obrazloženjem tehničke evaluacije neće se uzimati u obzir.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija obavijesti koje nisu otvorene u roku od 10 dana od slanja smatraju se pregledanima i rokovi će se računati od otvaranja/pregleda⁵⁰⁵. Napominjemo da za pritužbe koje se podnose elektroničkim putem može biti ograničen broj znakova.

Okvirni vremenski raspored za obavješćivanje o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava i potpisivanju ugovora:

U slučaju projekata u okviru ključne aktivnosti 1 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti četiri mjeseca nakon roka za podnošenje zahtjeva.

U slučaju projekata u okviru ključne aktivnosti 2 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti pet mjeseci nakon roka za podnošenje zahtjeva.

U slučaju projekata u okviru ključnih aktivnosti 2 i 3 kojima upravlja Izvršna agencija obavijest o odluci o dodjeli okvirno će uslijediti 6, a potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 9 mjeseci nakon roka za prijavu.

ŠTO SE DOGAĐA AKO JE ZAHTEJEV ODOBREN?

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava

Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, nacionalna ili Izvršna agencija i prijavitelj potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijavitelj prima ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, koji potpisuje i vraća nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji; nacionalna ili Izvršna agencija posljednja je stranka potpisnica. Kad obje

⁵⁰⁴ Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija vidjeti internetski priručnik portala *EU Funding & Tenders*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf

⁵⁰⁵ Vidjeti i uvjete na portalu *EU Funding & Tenders*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf.

stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, prijavitelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta.

Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava mogu biti ugovori s jednim korisnikom, pri čemu je prijavitelj jedini korisnik, ili ugovori za više korisnika, pri čemu sve partnerske organizacije u konzorciju postaju korisnici ugovora. Ugovor za više korisnika potpisuje koordinator (glavni prijavitelj), koji je jedina kontaktna točka za nacionalnu ili Izvršnu agenciju. Međutim, sve ostale organizacije koje sudjeluju u projektu kao sukorisnici potpisuju pristupni obrazac kojim koordinatorsu prenose odgovornost da preuzme tu ulogu. Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije, pristupni obrasci moraju se dostaviti zajedno s **izjavom o časti** i mandatom koordinatora u jedinstvenom dokumentu (pristupni obrazac s izjavom o časti). Pristupne obrasce koje partneri daju koordinatorsu trebalo bi dostaviti u fazi prijave. Ako se ti pristupni obrasci dostavljaju kasnije, moraju biti dostupni najkasnije do trenutka potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napomena: pristupni obrasci nisu obvezni za partnerske organizacije u drugim zemljama u kojima se ne nalazi organizacija prijaviteljica u slučaju projekata mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u odgoju i općem obrazovanju te projekata mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih. Međutim, organizacije članice nacionalnih konzorcija u području visokog obrazovanja, SOO-a i obrazovanja odraslih moraju dostaviti pristupni obrazac organizaciji prijaviteljici.

Iznos bespovratnih sredstava

Prihvatanje prijave ne predstavlja obvezu dodjele sredstava u iznosu koji je zatražio prijavitelj. Iznos traženih sredstava može se smanjiti na temelju posebnih finansijskih pravila koja se primjenjuju na određenu aktivnost.

Dodjela bespovratnih sredstava u određenom krugu odabira ne znači pravo na dodjelu u naknadnim krugovima. Treba napomenuti da je iznos predviđen u ugovoru najveći iznos koji nije moguće povećavati, bez obzira na to je li korisnik zatražio veći iznos. Ako je tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva nacionalna agencija, za aktivnosti koje se temelje na modelu jediničnog troška iznos bespovratnih sredstava predviđen ugovorom mogao bi se, ako to nacionalna agencija odobri izmjenom, povećati korištenjem pričuve za nepredviđene izdatke za pokrivanje izvanrednih troškova, potpore za uključivanje i/ili dodatnih jedinica nakon preraspodjele.

Sredstva koja isplaćuje Izvršna agencija ili nacionalna agencija moraju biti vidljiva na računu ili podračunu koji je korisnik naveo za isplatu bespovratnih sredstava.

Postupci plaćanja

Ovisno o vrsti aktivnosti, trajanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i procjeni finansijskog rizika, za projekte koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ primjenjuju se različiti postupci plaćanja.

Osim za prvu isplatu pretfinanciranja, druga plaćanja ili povrati vrše se na temelju analize izvješća ili zahtjeva za plaćanje koje dostavlja korisnik (predložci tih dokumenata bit će uskoro dostupni na stranicama nacionalnih agencija, a za Izvršnu agenciju na portalu *EU Funding & Tenders*).

Postupci plaćanja koji se primjenjuju u okviru programa Erasmus+ opisani su u nastavku.

Plaćanje pretfinanciranja

Iznos pretfinanciranja uplaćuje se na račun korisnika u roku od 30 dana od datuma kad dvije stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava („stupanje na snagu”) te kad su, ako je primjenjivo, zaprimljena odgovarajuća finansijska jamstva (vidjeti odjeljak „Finansijsko jamstvo” u nastavku). Svrha je pretfinanciranja osigurati korisniku početna sredstva. Nacionalne agencije ili Izvršna agencija mogu odlučiti podijeliti iznos prvog pretfinanciranja na nekoliko rata. Mogu odlučiti i smanjiti iznos pretfinanciranja ili ga uopće ne isplatiti ako se smatra da je finansijska sposobnost korisnika slaba.

Daljnje isplate pretfinanciranja

U okviru nekih aktivnosti korisniku će se daljnji iznosi pretfinanciranja isplaćivati u roku od 60 kalendarskih dana od kad nacionalna agencija ili Izvršna agencija zaprimi njegov zahtjev za isplatu daljnjeg pretfinanciranja, samo ako je taj zahtjev popraćen izvješćem o pretfinanciranju. Te isplate daljnjih iznosa pretfinanciranja mogu se zatražiti kad se iskoristi barem 70 % prethodne isplate pretfinanciranja. Kad je iz izvještaja o korištenju prethodne isplate pretfinanciranja vidljivo da je za podmirivanje troškova aktivnosti iskorišteno manje od 70 % prethodne isplate pretfinanciranja, iznos novog pretfinanciranja koji se treba isplatiti umanjuje se za neiskorišteni iznos iz prethodnog pretfinanciranja.

Periodično izvješće ili izvješće o napretku / tehničko izvješće

Od korisnika se može tražiti da uz zahtjev za međuplaćanje dostave i periodično izvješće.

U drugim slučajevima od korisnika se može tražiti da dostave i izvješće o napretku provedbe projekta. Izvješća o napretku ne znače automatske daljnje isplate. Periodično izvješće i izvješće o napretku moraju se dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Završno plaćanje ili povrat preostalog iznosa

Iznos završnog plaćanja korisniku utvrđuje se na temelju završnog izvješća koje se mora dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata bude nezadovoljavajuća, iznos sredstava može se razmjerno tome smanjiti ili, ako je primjenjivo, od korisnika će se tražiti povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

U okviru određenih aktivnosti nacionalna ili Izvršna agencija prenosi 100 % dodijeljenih bespovratnih sredstava u ratama pretfinanciranja. U takvim slučajevima nije potrebno platiti preostali iznos. Međutim, ako na temelju završnog izvješća koje korisnik dostavlja do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata bude nezadovoljavajuća, od korisnika će se tražiti povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

Plaćanja pretfinanciranja (ili njihovi dijelovi) mogu se prebiti (bez pristanka korisnika) s iznosima koje korisnik duguje tijelu koje dodjeljuje bespovratna sredstva, do iznosa koji se duguje tom korisniku.

Završno plaćanje vrši se u roku od 60 kalendarskih dana od primitka završnog izvješća.

OSTALE VAŽNE ODREDBE

Vrijednosti EU-a, teška povreda dužnosti i sukob interesa

Prijavitelji moraju imati na umu da, ako im se dodijele bespovratna sredstva, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava obvezuje uključene strane na provedbu aktivnosti u skladu s najvišim etičkim standardima i primjenjivim pravom EU-a te međunarodnim i nacionalnim pravom o etičkim načelima. Tijekom provedbe aktivnosti korisnici se moraju obvezati na poštovanje vrijednosti EU-a (kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava i ljudska prava, uključujući prava manjina). U slučaju povrede, tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva može smanjiti iznos bespovratnih sredstava ili zatražiti njihov povrat i otkazati ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava.

Poticanje na diskriminaciju, mržnju ili nasilje nad skupinom osoba ili članom skupine ili slične aktivnosti koje su u suprotnosti s vrijednostima na kojima se temelji Unija, kako su sadržane u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji⁵⁰⁶, neprihvatljive su i nespojive s vrijednostima i ciljevima programa, bez obzira na to odvijaju li se takve aktivnosti prije, tijekom ili nakon provedbe projekta. U skladu s Financijskom uredbom takvo ponašanje može biti razlog za isključenje iz primanja sredstava EU-a ako je pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno da su osoba ili subjekt krivi za tešku povredu dužnosti zbog kršenja primjenjivih zakona ili drugih propisa ili etičkih normi profesije kojoj

⁵⁰⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002>.

pripadaju ili zbog protupravnog postupanja koje utječe na njihovu profesionalnu vjerodostojnost ako takvo postupanje upućuje na protuzakonitu namjeru ili krajnju nepažnju⁵⁰⁷. Isključeni subjekti ne mogu primati sredstva EU-a⁵⁰⁸.

Prijavitelji bi ujedno trebali imati na umu da nakon dodjele bespovratnih sredstava i potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava moraju poduzeti sve mjere za sprečavanje bilo kakvog sukoba interesa ako bi nepristrana i objektivna provedba sporazuma mogla biti dovedena u pitanje zbog obiteljskih, emotivnih, političkih ili nacionalnih razloga, ekonomskog interesa ili bilo kojeg drugog izravnog ili neizravnog interesa. Moraju bez odgode službeno obavijestiti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva o svakoj situaciji koja čini ili bi mogla uzrokovati sukob interesa te odmah poduzeti sve potrebne korake za ispravljanje te situacije. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva može provjeriti jesu li poduzete mjere prikladne i zatražiti da se do određenog roka poduzmu dodatne mjere. Ista obveza sprečavanja bilo kakve situacije sukoba interesa primjenjuje se na podugovaratelje.

Općenito, organizacije sudionice moraju provoditi aktivnost kako je opisano u njihovoj prijavi te u skladu s odredbama ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, uvjetima iz poziva, primjenjivim standardima kvalitete i svim pravnim obvezama prema mjerodavnom pravu EU-a te međunarodnom i nacionalnom pravu.

Financijsko jamstvo

Ako se smatra da je financijska sposobnost slaba, nacionalna ili Izvršna agencija može tražiti od korisnika kojem su dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR da unaprijed dostavi jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom pretfinanciranja. Moguće je tražiti jamstvo do iznosa pretfinanciranja.

Svrha je takvog jamstva da banka ili financijska institucija daje neopozivo kolateralno osiguranje ili se obvezuje da će na prvi poziv ispuniti obveze korisnika koje proizlaze iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

To financijsko jamstvo u eurima daje ovlaštena banka ili financijska institucija sa sjedištem u državi članici EU-a. Ako korisnik ima sjedište u trećoj zemlji, nacionalna ili Izvršna agencija može se složiti da jamstvo da banka ili financijska institucija sa sjedištem u toj zemlji ako smatra da ta banka ili financijska institucija nudi financijsku sigurnost i svojstva jednake onima koji se nude u državi članici EU-a.

Jamstvo se može zamijeniti zajedničkim jamstvom treće strane ili nekoliko trećih strana iz organizacija sudionica koje su stranke istog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Jamstva se oslobađaju kad se iznosi pretfinanciranja pokriju u odnosu na međuplaćanje ili plaćanje preostalog iznosa korisniku, u skladu s uvjetima iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako je plaćanje preostalog iznosa u obliku povrata, jamstvo se oslobađa nakon što korisnik primi obavijest ili izričito ostaje na snazi do završnog plaćanja i, ako je završno plaćanje u obliku povrata, do tri mjeseca nakon što korisnik primi obavijest o terećenju.

Podugovaranje i dodjela ugovora o nabavi

U načelu je ograničeno podugovaranje usluga dopušteno ako ne obuhvaća glavne projektne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U pravilu se zadaće koje koordinator obavlja na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ne mogu podugovarati⁵⁰⁹. Korisnik može koristiti podugovaranje ili ugovore o provedbi za sporedne aktivnosti, kao što su određene tehničke usluge koje su dio zadaća u okviru ključne aktivnosti, a zahtijevaju specifična znanja (u pravnom, računovodstvenom, poreznom području te području ljudskih potencijala, IT-a i slično). Troškovi koji su korisniku nastali za takve vrste usluga mogu se stoga smatrati prihvatljivim troškovima pod uvjetom da ispunjavaju sve ostale kriterije opisane u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, kao što je kriterij najbolje vrijednosti za novac i nepostojanje sukoba interesa.

⁵⁰⁷ Članak 138. stavak 1. točka (c) podtočka vi. Financijske uredbe EU-a.

⁵⁰⁸ Više pojedinosti potražite u odjeljku o kriterijima za isključenje.

⁵⁰⁹ U slučaju javnih tijela koordinatori mogu delegirati neke od svojih zadaća u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava subjektu s „odobrenjem za upravljanje”.

Ako provedba projekta zahtijeva nabavu robe, radova ili usluga (ugovor), korisnici trebaju ugovor dodijeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi, odnosno ponudi koja nudi najbolju vrijednost za novac, ili, ako je primjereno, ponudi koja nudi najnižu cijenu te trebaju osigurati da nema sukoba interesa i da se dokumentacija čuva za slučaj revizije.

U slučaju ugovora o provedbi vrijednosti veće od 60 000 EUR nacionalna ili Izvršna agencija može, uz pravila iz prethodnog odlomka, odrediti posebna pravila za korisnika. Ta će posebna pravila biti objavljena na stranicama nacionalnih agencija ili Izvršne agencije.

Informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima

U skladu s načelom transparentnosti i obvezom naknadnog objavljivanja, informacije o primateljima sredstava Unije moraju se objaviti na internetskim stranicama Komisije, Izvršne agencije i/ili nacionalnih agencija u prvoj polovini godine nakon zaključenja financijske godine za koju su dodijeljena.

Informacije se mogu objaviti i u bilo kojem drugom primjerenom mediju, uključujući Službeni list Europske unije.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija objavljuju sljedeće informacije:

- ime i mjesto korisnika
- iznos dodijeljenih sredstava
- prirodu i svrhu bespovratnih sredstava.

Od objavljivanja se može odustati na temelju propisno obrazloženog i opravdanog zahtjeva korisnika ako postoji rizik da će se objavom ugroziti prava i slobode uključenih osoba koje su zaštićene Poveljom Europske unije o temeljnim pravima ili naštetiti poslovnim interesima korisnika.

Kad je riječ o osobnim podacima fizičkih osoba, objavljene informacije uklanjaju se dvije godine nakon kraja financijske godine u kojoj su dodijeljena financijska sredstva.

Isto vrijedi za osobne podatke navedene u službenim imenima pravnih osoba (npr. udruga ili poduzeće koje u imenu ima imena svojih osnivača).

Ti se podaci neće objavljivati u slučaju stipendija isplaćenih fizičkim osobama ili druge izravne potpore fizičkim osobama kojima je pomoć potrebna (izbjeglice ili nezaposlene osobe). Organizacije korisnice isto tako ne smiju objavljivati takve informacije o osobama koje primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+.

Vidljivost djelovanja Unije

Posebni zahtjevi u pogledu vidljivosti projekta, dijeljenja rezultata projekta i njegovih učinaka te obveza osiguravanja promidžbe za svaki projekt za koji je dodijeljena potpora detaljno su opisani u okviru konkretnih poziva/aktivnosti i ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava. Korisnici moraju jasno navesti potporu Europske unije u svojoj komunikaciji ili objavljenim dokumentima, u bilo kojem obliku i bilo kojem mediju, uključujući internet, ili pri provođenju aktivnosti za koje se koriste bespovratna sredstva. To treba učiniti u skladu s odredbama iz poziva i ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako korisnik ne ispuni te obveze u potpunosti, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Provjere, revizije i praćenje

Nacionalna ili Izvršna agencija i/ili Europska komisija mogu vršiti tehničke i financijske provjere i revizije korištenja bespovratnih sredstava.

Ako se pojave problemi u određenom projektu ili za određenog sudionika (npr. problemi s operativnom ili financijskom sposobnošću), to može zahtijevati pomnije praćenje i poduzimanje mjera kako je opisano u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Svrha je takvog praćenja pomoći korisnicima u upravljanju rizikom kako bi ga se spriječilo i kako bi se aktivnost mogla uspješno dovršiti. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva može provjeravati i zakonski propisanu evidenciju korisnika (ili sukorisnika) radi periodične procjene financiranja na temelju jednokratnog iznosa, jediničnog

troška ili financiranja uz primjenu paušalne stope. Korisnik (ili sukorisnik) se obvezuje, s potpisom pravnog zastupnika, da će osigurati dokaze da su bespovratna sredstva ispravno iskorištena. Europska komisija, Izvršna agencija, nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, OLAF, EPPO ili tijelo kojim oni upravljaju može provjeravati kako se bespovratna sredstva koriste u bilo kojem trenutku u razdoblju do pet godina, ili do tri godine ako ne prelaze 60 000 EUR, nakon završne isplate. Prema tome, korisnici su u tom razdoblju dužni čuvati evidenciju, originalnu popratnu dokumentaciju, statističke podatke i druge dokumente u vezi s bespovratnim sredstvima.

Mogu se primjenjivati različite vrste postupaka revizije u skladu s vrstom predmetne aktivnosti te iznosom i oblikom dodijeljenih bespovratnih sredstava.

Detaljne odredbe o provjerama i revizijama navedene su u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Procjena i praćenje rizika

Procjena rizika temeljni je dio upravljanja bespovratnim sredstvima EU-a jer pomaže u zaštiti javnih sredstava, osiguravanju veće uspješnosti projekata te promicanju odgovornosti i transparentnosti. Ključna je sastavnica postupka prijave i upravljanja projektima koje financira EU te osigurava da se sredstva dodjeljuju i koriste djelotvorno, učinkovito i u skladu s relevantnim politikama i propisima.

Od prijavitelja se često traži da pri izradi svoje prijave utvrde rizike i poduzmu mjere za njihovo ublažavanje, što je važno i u fazi odabira projekata. U skladu s Financijskom uredbom EU-a dužnosnik za ovjeravanje može u određenim slučajevima odustati od obveze ili od prijavitelja zatražiti dodatne dokumente na temelju svoje procjene rizika. Za neke se aktivnosti od prijavitelja zahtijeva i da podnesu plan upravljanja rizikom, a ako je to slučaj, sam je plan dio evaluacije projekta. Naposljetku, tijekom provedbe projekta provodi se praćenje rizika povezano s korisnikom i projektom u kontekstu provjera, pregleda, revizija ili istraga koji se provode u okviru određenog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Suradnja i dosljedna provedba programa putem sustava informacijske tehnologije kojim se koriste Komisija, EACEA i nacionalne agencije

Kako bi se osigurala dosljedna provedba Programa u svim zemljama sudionicama⁵¹⁰ i zaštita financijskih interesa EU-a⁵¹¹, informacije o prijavitelju, prijavi, ispunjavanju kriterija prihvatljivosti i kriterija za isključenje, povezanim procjenama operativne i financijske sposobnosti i druge relevantne informacije, uključujući prethodno financirane projekte te, ako su bespovratna sredstva dodijeljena, informacije o provedbi projekta i eventualnom pojačanom praćenju projekta, mogu biti dostupne ovlaštenim osobama Europske komisije, EACEA-e i nacionalnih agencija u kontekstu odabira i dodjele, sprečavanja dvostrukog financiranja, praćenja i drugih slučajeva u kontekstu nadzornih kontrola i primarnih provjera u skladu s Uredbom o programu Erasmus+.

Na svaki pristup informacijama primjenjuju se pravila iz obavijesti o zaštiti osobnih podataka navedena u nastavku.

Kad je riječ o EACEA-i, podacima se može pristupiti preko portala *EU Funding & Tenders*, u skladu s primjenjivim izjavama o zaštiti osobnih podataka⁵¹². Razmjena informacija između EACEA-e i nacionalnih agencija mora biti u skladu s odredbama memoranduma o razumijevanju koje su potpisale.

Zaštita financijskih interesa Unije

Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode aktivnosti koje se financiraju u okviru Uredbe o programu Erasmus+, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama⁵¹³. To uključuje provođenje nadzornih kontrola s obzirom na aktivnosti programa kojima upravljaju nacionalne agencije, utvrđivanje minimalnih zahtjeva za kontrole koje provode nacionalne agencije i neovisna

⁵¹⁰ Vidjeti članak 128. Financijske uredbe EU-a te članak 28. stavke 7. i 8. Uredbe o programu Erasmus+.

⁵¹¹ Vidjeti posebno članak 194. Financijske uredbe EU-a o zabrani dvostrukog financiranja.

⁵¹² https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.

⁵¹³ Članak 30. stavak 1. Uredbe o programu Erasmus+.

revizijska tijela, obradu podataka kako je opisano u nastavku i blisku suradnju s nacionalnim agencijama koje su odgovorne za primarne kontrole korisnika bespovratnih sredstava.

Prijavitelji za bespovratna sredstva trebaju imati na umu da svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije mora u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije te, kao uvjet za dobivanje sredstava, dodjeljuje potrebna prava i pristup odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, EPPO-u za one države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, OLAF-u, Revizorskom sudu te, ako je to primjereno, odgovarajućim nacionalnim tijelima, za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti⁵¹⁴.

Zaštita podataka

Osobne podatke navedene u prijavnom obrascu ili u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava obrađuje nacionalna ili Izvršna agencija ili Europska komisija u skladu s:

- za svaku obradu koja je potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije ili je nužna za provedbu programa Erasmus+: Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018.⁵¹⁵ o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (tekst značajan za EGP)
- za svaku obradu u druge svrhe, koja nije potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije niti je nužna za provedbu programa Erasmus+:
 - Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR ili Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.⁵¹⁶) za:
 - sve osobne podatke koje obrađuje voditelj obrade ili izvršitelj obrade u EU-u/EGP-u
 - sve osobne podatke o ispitanicima koji se na početku obrade nalaze u EU-u/EGP-u
 - nacionalni propisi o zaštiti podataka za sve ostale obrade.

U tim slučajevima subjekt koji odlučuje o sredstvima i svrhama obrade u te druge svrhe zamjenjuje Europsku komisiju kao odgovornog voditelja obrade podataka u skladu s mjerodavnim propisima o zaštiti podataka.

Ako pitanja u prijavnom obrascu nisu označena kao izborna, odgovori prijavitelja nužni su za ocjenu i daljnju obradu zahtjeva za bespovratna sredstva u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+. Služba ili odjel nadležan za predmetni program dodjele bespovratnih sredstava Unije (subjekt koji vrši dužnost voditelja obrade podataka) obrađivat će osobne podatke isključivo u navedenu svrhu. Osobni podaci mogu se prenositi trećim stranama uključenima u ocjenjivanje prijave ili u postupak upravljanja bespovratnim sredstvima samo ako ih oni moraju znati, ne dovodeći u pitanje prijenos tijelima zaduženima za zadaće praćenja i inspekcije u skladu s pravom Unije ili tijelima koja su zadužena za provedbu ocjenjivanja programa ili programskih aktivnosti. Posebno za potrebe zaštite financijskih interesa Unije osobni se podaci mogu prenositi službama za unutarnju reviziju, Europskom revizorskom sudu, Odboru za financijske nepravilnosti, Europskom uredu za borbu protiv prijevara ili Uredu europskog javnog tužitelja i između Komisijinih dužnosnika za ovjeravanje i izvršnih agencija. Prijavitelj ima pravo na pristup svojim osobnim podacima i pravo na ispravak tih podataka. U slučaju dvojbi prijavitelj se u svakom trenutku može obratiti i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Kad je riječ o obradi osobnih podataka u okviru programa Erasmus+, detaljna izjava o zaštiti osobnih podataka, uključujući podatke za kontakt u slučaju pitanja u vezi s obradom osobnih podataka, dostupna je na: [www.webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement](https://eur-lex.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement).

⁵¹⁴ Članak 129. Financijske uredbe EU-a.

⁵¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>

⁵¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

Za aktivnosti kojima upravlja EACEA vidjeti: www.ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.

Prijavitelj prije podnošenja prijedloga obavještuje osobe čiji su osobni podaci sadržani u prijedlogu o relevantnoj izjavi o zaštiti osobnih podataka, kako je prethodno navedeno.

U okviru Erasmus+ aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije ili Izvršna agencija EACEA prijavitelje (i ako su pravni subjekti, osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog prijavitelja, ili koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog prijavitelja, ili fizičke ili pravne osobe koje prihvataju neograničenu odgovornost za dugove dotičnog prijavitelja) se obavještava da njihove osobne podatke (prezime, ime ako su fizička osoba, adresu, pravni oblik te prezime i ime osoba koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole ako su pravna osoba) dužnosnik za ovjeravanje u Izvršnoj agenciji može registrirati u sustavu ranog otkrivanja i isključenja (EDES) ako se nalaze u jednoj od situacija navedenih u Financijskoj uredbi EU-a (EU, Euratom) 2024/2509.

DIO D – POJMOVNIK

Ovaj dio sadržava definicije najvažnijih pojmova povezanih s programom Erasmus+. Pojmovnik je podijeljen u odjeljke koji obuhvaćaju najčešće termine i specifične pojmove koji su relevantni samo za određeni sektor.

Najčešći pojmovi

Osoba u pratnji	Osoba koja tijekom aktivnosti mobilnosti prati sudionike (učenike, studente, osoblje, mlade ili osobe koje rade s mladima) radi njihove sigurnosti te kako bi im pružila podršku i pomoć i pomogla im u učenju. U pojedinačnim aktivnostima može pratiti sudionike s manje mogućnosti ili maloljetnike i mlade koji su rijetko boravili u inozemstvu. U grupnim aktivnostima u području obrazovanja i osposobljavanja skupinu mora pratiti kvalificirano obrazovno osoblje kako bi se olakšao proces učenja.
Akreditacija	Administrativni postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele pojednostavnjen pristup financijskim sredstvima u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjavaju niz kriterija i minimalnih zahtjeva. Dodjela akreditacije prva je faza u postupku podnošenja zahtjeva za određena bespovratna sredstva u dvije faze i ne podrazumijeva sama po sebi dodjelu financijskih sredstava u okviru programa Erasmus+.
Povezani subjekt	Sljedeći subjekti mogu se smatrati povezanim subjektima (u skladu s člankom 190. Financijske uredbe): - pravni subjekti koji imaju pravnu ili financijsku vezu s korisnicima; ta veza nije ograničena na samu aktivnost niti je uspostavljena isključivo radi njezine provedbe - više subjekata koji ispunjavaju kriterije za dodjelu bespovratnih sredstava i zajedno čine jedan subjekt koji se može smatrati jedinim korisnikom, uključujući situacije u kojima je subjekt osnovan upravo u svrhu provedbe aktivnosti. Povezani subjekti moraju ispunjavati kriterije prihvatljivosti i kriterije za neisključenje, a prema potrebi i kriterije za odabir koji se primjenjuju na prijavitelje, ali se ne ubrajaju u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija (ako postoje).
Prijavitelj	Fizička osoba ili subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje koji je podnio prijavu u postupku dodjele bespovratnih sredstava, uključujući organizacije sudionice ili neformalnu skupinu mladih. Prijavitelji mogu podnijeti prijavu pojedinačno ili u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu. U potonjem slučaju prijavitelj ima i ulogu koordinatora. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija EACEA prijavitelji su oni subjekti koji će postati korisnici i povezani subjekti u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava ako se njihova prijava financira.
Rok za prijavu	Datum do kojeg se prijava mora podnijeti nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji da bi se smatrala dopuštenom.
Pridruženi partneri	Subjekti iz javnog ili privatnog sektora koji doprinose provedbi specifičnih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta, ali se iz aspekta ugovornog upravljanja ne smatraju korisnicima i ne dobivaju financijska sredstva iz programa u okviru projekta (ne imaju pravo zaračunavati troškove ni tražiti doprinose).

Osnovne vještine	Pismenost, matematika, prirodoslovlje i tehnologija; te su vještine obuhvaćene ključnim kompetencijama.
Korisnik	Fizička osoba ili subjekt s pravnom osobnošću ili bez nje s kojim je potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako postoji više korisnika (u ugovorima s više korisnika), mogu se nazivati i „sukorisnici”.
Kombinirana mobilnost	Aktivnost mobilnosti koja kombinira fizičku mobilnost i virtualnu komponentu i omogućuje suradničko učenje / timski rad putem interneta.
Poziv na podnošenje prijedloga	Poziv koji je objavila Komisija ili je objavljen u njezino ime za dostavljanje, u zadanom roku, prijedloga aktivnosti koja je u skladu s ciljevima koji se nastoje ostvariti i ispunjava potrebne uvjete. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se u Službenom listu Europske unije (serija C) i/ili na relevantnim internetskim stranicama Komisije odnosno nacionalne ili izvršne agencije.
Administrativna pogreška	Manja pogreška ili propust u dokumentu kojim se nenamjerno mijenja njegovo značenje, kao što je tipografska pogreška ili nenamjerno dodavanje ili ispuštanje riječi, rečenice ili brojke.
Sufinanciranje	Načelo prema kojem dio troškova projekta koji podupire EU mora snositi korisnik ili se mora pokriti vanjskim doprinosima koji nisu bespovratna sredstva EU-a.
Poduzeće	Pravna osoba osnovana u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, zadruga ili druga pravna osoba na koju se primjenjuje javno ili privatno pravo, osim neprofitnih organizacija.
Konzorcij	Dvije ili više organizacija sudionica koje zajednički pripremaju, provode i prate projekt. Konzorcij može biti nacionalni (uključuje organizacije sa sjedištem u istoj zemlji) ili međunarodni (uključuje organizacije sudionice iz različitih zemalja).
Koordinator / organizacija koordinatorica	Organizacija sudionica koja podnosi prijavu za bespovratna sredstva programa Erasmus+ u ime konzorcija partnerskih organizacija. Osim što je i sam korisnik, prema ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava koordinator ima posebne obveze.
Digitalna kompetencija	Odnosi se na sigurno, kritično i odgovorno korištenje digitalnih tehnologija za učenje, rad i sudjelovanje u društvu. Uključuje informatičku i podatkovnu pismenost, komunikaciju i suradnju, medijsku pismenost, stvaranje digitalnih sadržaja (uključujući programiranje), sigurnost (uključujući digitalnu dobrobit i kompetencije povezane s kibernetičkom sigurnošću), pitanja povezana s intelektualnim vlasništvom, rješavanje problema i kritičko mišljenje.
Poduzeće	Svako poduzeće koje se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na veličinu, pravni oblik ili gospodarski sektor u kojem posluje.
Europski kvalifikacijski okvir (EQF)	Zajednički referentni okvir od osam razina kvalifikacija iskazanih u obliku ishoda učenja s pripadajućim razinama koje odražavaju složenost. One služe kao tumač razlika između različitih sustava kvalifikacija i njihovih razina. Svrha je europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje povećati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija građana (SL 2017/C 189/03).
ESCO (višejezična klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja)	U njemu se na 25 europskih jezika opisuju i kategoriziraju vještine i kompetencije, kvalifikacije i zanimanja koji su relevantni za tržište rada EU-a te za obrazovanje i osposobljavanje. Sustav sadržava profile zanimanja i prikazuje odnose između zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija. ESCO je razvijen u otvorenom IT formatu i besplatno je dostupan javnosti.

Sa sjedištem	Smatra se da organizacija ili tijelo ima sjedište na lokaciji u čijoj jurisdikciji podliježe pravnim i poreznim obvezama. To se obično određuje prema ispunjavanju određenih nacionalnih uvjeta na temelju kojih nacionalno tijelo može formalno priznati tu organizaciju ili tijelo. Kad je riječ o neformalnoj skupini mladih, za potrebe prihvatljivosti za bespovratna sredstva programa Erasmus+ prebivalište i porezna rezidentnost njezina pravnog zastupnika (njezino središte interesa ⁵¹⁷) smatra se istovjetnim sjedištu. Sekundarna boravišta i dozvole neće biti prihvaćeni u tu svrhu.
Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu	Države članice EU-a i zemlje izvan EU-a koje su osnovale nacionalnu agenciju i u potpunosti sudjeluju u programu Erasmus+. Popis država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu nalazi se dijelu A ovog vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?”. Treće zemlje pridružene programu sklopile su sporazum s Unijom u skladu s člankom 19. Uredbe o programu Erasmus+.
Europass	Internetska platforma Europass, dio Programa vještina za Europu, pojedincima i organizacijama pruža internetske alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernice, informacije o vještinama, alate za samoprocjenu i dokumentiranje vještina i kvalifikacija te ih povezuje s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Platforma Europass nudi i alate i softver za digitalno potvrđene kvalifikacije, kako je najavljeno u Akcijskom planu za digitalno obrazovanje, u obliku europskih digitalnih vjerodajnica za učenje. Platforma je povezana s nacionalnim izvorima podataka za mogućnosti za učenje i nacionalnim bazama ili registrima kvalifikacija.
Europska nevladina organizacija	Za potrebe ovog programa to su nevladine organizacije koje rade u okviru službeno priznate strukture koja se sastoji od europskog tijela/tajništva i najmanje dvije godine ima sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i nacionalnih organizacija/podružnica u najmanje devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Te nacionalne organizacije/podružnice moraju: • imati dokazanu zakonsku vezu⁵¹⁸ s europskim tijelom/tajništvom • biti aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih. Europska nevladina organizacija mora se sastojati od najmanje devet subjekata (europskog tijela/tajništva i najmanje osam nacionalnih organizacija/podružnica) sa sjedištem u devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
Prijavitelj koji prvi put podnosi zahtjev	Svaka organizacija sudionica koja prethodno nije primila potporu kao koordinator projekta (prijavitelj) u okviru određene vrste aktivnosti koju je u zadnjih sedam godina podupirao ovaj ili prethodni program.
Viša sila	Svaka situacija ili događaj koji organizacijama i pojedincima onemogućava da ispune svoje obveze u provedbi projektnih aktivnosti. Ta situacija ili događaj moraju biti nepredvidljivi, iznimni i izvan kontrole tih stranki. Viša sila ne može biti posljedica pogreške ili nemara organizacija ili drugih sudionika uključenih u aktivnost te je neizbježna unatoč postupanju s dužnom pažnjom.

⁵¹⁷ U slučaju dvojbe vidjeti članak 11. Uredbe (EZ) br. 987/2009 za elemente na temelju kojih se utvrđuje boravište.

⁵¹⁸ Definirano kao termin „zakonska veza” u Pojmovniku.

Zelene vještine	Kompetencije i znanje potrebni za prelazak na niskougljično gospodarstvo, koji mogu biti općeniti, kao što su održiva poljoprivreda, zaštita tla, smanjenje potrošnje energije i otpada, ili više tehnički, kao što je znanje o energiji iz obnovljivih izvora.
Zeleno putovanje	Putovanje na kojem se prijevozna sredstva s niskom razinom emisija koriste za najmanje pola puta u oba smjera, kao što su autobus, vlak, bicikl ili se zajednički koristi automobil. Putovanje brodom smatrat će se zelenim putovanjem ako se kombinira s drugim prijevoznim sredstvima s niskim emisijama.
Organizacija primateljica	(Glavna) organizacija koja sudionicima aktivnosti mobilnosti pruža obrazovni sadržaj koristeći vlastite resurse i stručno znanje. Organizacija primateljica surađuje s organizacijom pošiljateljicom kako bi definirala očekivane ishode učenja i metode kojima će se oni postizati. Zatim provodi program učenja te praćenje i mentorstvo tijekom aktivnosti.
Informalno učenje	Učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti i iskustava te nije organizirano ni strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili podrške u učenju. iz učenikove perspektive može biti nenamjerno.
Međunarodno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se na sve aktivnosti koje uključuju najmanje jednu državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu i barem jednu treću zemlju koja nije pridružena programu.
Praćenje rada	Boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji radi osposobljavanja promatranjem svakodnevnog rada u toj organizaciji, razmjene dobre prakse, stjecanja vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnog partnerstva participativnim promatranjem.
Ključne kompetencije	Osnovna znanja, vještine i stavovi potrebni svakom pojedincu za osobno ispunjenje i razvoj, zapošljivost, socijalno uključivanje, održiv način života, uspješan život u miroljubivim društvima, zdrav način života i aktivno građanstvo, kako je opisano u Preporuci Vijeća 2018/C 189/01 od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.
Mobilnost u svrhu učenja	Fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studiranja, osposobljavanja ili neformalnog ili informalnog učenja.
Ishodi učenja	Opisi onoga što sudionik zna, razumije i za što je sposoban nakon završenog procesa učenja koji su definirani prema znanju, vještinama i kompetencijama.
Pravni subjekt	Fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može u svoje ime izvršavati prava i podlijeagati obvezama, ili subjekt koji nema pravnu osobnost iz članka 200. stavka 2. točke (c) Financijske uredbe EU-a.

Imenovani zastupnik pravnog subjekta	Kad je riječ o aktivnosti kojom upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu, usporedno s potvrđivanjem organizacije u Registru sudionika njezini pravni zastupnici moraju imenovati zastupnika pravnog subjekta. Njegova je uloga vrlo važna; nakon što ga potvrdi Komisija, bit će ovlašten za: • upravljanje pravnim i financijskim informacijama o organizaciji • upravljanje pravima pristupa osoba u organizaciji (ali ne na razini projekta) • imenovanje predstavnika organizacije koji će elektronički potpisivati ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava („pravni potpisnici“) ili financijske izvještaje („financijski potpisnici“) putem portala <i>EU Funding & Tenders</i>. Svi koraci za potvrđivanje imenovanog zastupnika pravnog subjekta pojašnjeni su na tom portalu.
Organizacija s manje iskustva	Svaka organizacija sudionica koja nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koju je više od dvaput u zadnjih sedam godina podupirao ovaj ili prethodni program. Ova kategorija uključuje kategoriju „prijavitelja koji prvi put podnosi zahtjev“, kako je prethodno definirano.
Cjeloživotno učenje	Učenje u svim njegovim oblicima, formalno, neformalno ili informalno, koje se odvija tijekom cijelog života i dovodi do poboljšanja ili unaprjeđenja znanja, vještina, kompetencija i stavova ili sudjelovanja u društvu iz osobne, građanske, kulturne, socijalne perspektive ili perspektive povezane sa zapošljavanjem, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja. Uključuje rani i predškolski odgoj i obrazovanje, opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih, rad s mladima i druga okruženja za učenje izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja te se njime obično promiču međusektorska suradnja i fleksibilni načini učenja.
Organizacija koja prvi put sudjeluje u programu	Svaka organizacija sudionica koja prethodno nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koju podupire ovaj ili prethodni program, ni kao koordinator ni kao partner.
Mikrokvalifikacija	Mikrokvalifikacija je priznati dokaz ishoda učenja ostvarenih nakon kratkog iskustva učenja, u skladu s transparentnim standardima i zahtjevima te nakon vrednovanja. Dokaz je sadržan u ovjerenom dokumentu u kojem je navedeno ime nositelja, ostvareni ishodi učenja, način vrednovanja, tijelo koje dodjeljuje mikrokvalifikaciju i, ako je primjenjivo, razina u kvalifikacijskom okviru i dobiveni bodovi. Mikrokvalifikacije su u vlasništvu polaznika, a mogu se dijeliti, prenositi i kombinirati u svjedodžbe ili kvalifikacije više razine.
Ugovor o mobilnosti/učenju	Ugovor između organizacije pošiljateljice i primateljice i osoba koje sudjeluju u programu, u kojem su utvrđeni ciljevi i sadržaj razdoblja mobilnosti kako bi se osigurala njegova relevantnost i kvaliteta. Organizacija primateljica može ga koristiti kao osnovu za priznavanje razdoblja provedenog u inozemstvu.
Mjesec	U svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava mjesec se odnosi na razdoblje od 30 dana.

MOOC (masovni otvoreni internetski tečaj)	Vrsta tečaja koji se u cijelosti izvodi na internetu, kojem svatko može besplatno pristupiti i za koji nisu potrebne kvalifikacije za upis niti ima drugih ograničenja te koji često imaju velik broj sudionika. Takvi tečajevi mogu uključivati osobne komponente, npr. poticanje lokalnih susreta sudionika, i formalno vrednovanje, ali uglavnom se primjenjuje vrednovanje kolega sudionika, samovrednovanje i automatsko ocjenjivanje. Postoje razne vrste takvih tečajeva, npr. mogu biti usmjereni na određene sektore, ciljne skupine (npr. na pojedinu struku, nastavno osoblje itd.) ili nastavne metode. MOOC-ovi koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti otvoreni za sve, a sudjelovanje i potvrda ili digitalna značka besplatni za sudionike. Uvjet otvorenog pristupa obrazovnim sadržajima primjenjuje se i na MOOC-ove i ostale potpune tečajeve.
Nacionalna agencija	Tijelo nadležno za upravljanje provedbom programa na nacionalnoj razini u državi članici ili u trećoj zemlji pridruženoj programu. U svakoj zemlji može postojati jedna ili više nacionalnih agencija.
Nacionalno tijelo	Tijelo nadležno za praćenje i nadzor upravljanja provedbom programa na nacionalnoj razini u državi članici ili u trećoj zemlji pridruženoj programu. U svakoj zemlji može postojati jedno ili više nacionalnih tijela.
Neformalno učenje	Učenje koje se odvija u okviru planiranih aktivnosti učenja u kojima je prisutan neki oblik podrške u učenju, ali je izvan sustava formalnog obrazovanja i osposobljavanja.
Profil zanimanja	Skup vještina, kompetencija, znanja i kvalifikacija koje su obično relevantne za određeno zanimanje.
OID (identifikacijska oznaka organizacije)	Jedinstveni broj koji pripada organizaciji. Taj se broj može koristiti za prijavu za akreditaciju ili bespovratna sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti kojima upravljaju nacionalne agencije.
Otvoreni pristup	Objavljivanje rezultata dodjele bespovratnih sredstava, na primjer publikacija, uz slobodan pristup bez ograničenja, obično na digitalnim platformama i repozitorijima. U okviru programa Erasmus+ pristup obrazovnim sadržajima mora biti otvoren te se potiče otvoreni pristup rezultatima istraživanja i podacima.
Otvoreni obrazovni sadržaji (OER)	Bilo koja vrsta obrazovnih materijala (npr. udžbenici, radni listovi, nastavni planovi, obrazovni videozapisi, cijeli internetski tečajevi, edukativne igre) koji se mogu slobodno koristiti, prilagođavati i dijeliti. Otvoreni obrazovni sadržaji objavljeni su pod otvorenom licencijom ili su u javnoj domeni (tj. istekla je zaštita autorskih prava). Besplatni materijali koji se ne mogu prilagođavati ili dijeliti u javnosti nisu otvoreni obrazovni sadržaji.
Otvorena licencija	Način na koji nositelji autorskih prava (autori ili drugi nositelji prava) mogu odobriti slobodnu upotrebu svojih djela široj javnosti. Prema zahtjevu programa Erasmus+ za otvoreni pristup svaka otvorena licencija mora dopuštati barem upotrebu, prilagodbu i distribuciju. Otvorena licencija mora biti naznačena na samom djelu ili svugdje gdje se to djelo distribuira. Nastavni materijali pod otvorenom licencijom nazivaju se otvorenim obrazovnim sadržajima.
Sudionik u projektnim aktivnostima programa Erasmus+	Osoba koja je potpuno uključena u projekt i može primiti sredstva Europske unije za pokrivanje troškova sudjelovanja (osobito putnih i životnih troškova).
Organizacija sudionica	Organizacija ili neformalna skupina mladih koja sudjeluje u projektu programa Erasmus+ kao koordinator ili partner.

Partnerska organizacija	Kad je riječ o aktivnostima kojima upravlja nacionalna agencija, organizacija koja je formalno uključena u projekt (sukorisnik), ali ne preuzima ulogu koordinatora.
Partnerstvo	Sporazum između skupine institucija ili organizacija o provođenju zajedničkih aktivnosti i projekata.
Osobe s manje mogućnosti	Osobe s manje mogućnosti su osobe koje iz gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog migrantskog podrijetla ili iz razloga kao što su invaliditet i poteškoće u učenju, ili iz bilo kojih drugih razloga, uključujući one koji mogu dovesti do diskriminacije prema članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju pristup mogućnostima u okviru programa.
Suradničko učenje	Uzajamna aktivnost učenja koja je obostrano korisna i uključuje razmjenu znanja, ideja i iskustva između sudionika. Omogućuje interakciju s drugim sudionicima i sudjelovanje u aktivnostima u kojima sudionici mogu učiti jedni od drugih i ostvarivati ciljeve obrazovnog, profesionalnog i/ili osobnog razvoja.
Profesionalni razvoj	Proces unapređenja stručnih sposobnosti sudionika (polaznika i osoblja) razvojem kompetencija i stručnosti i stjecanjem novih vještina, koje se obično utvrđuju u analizi razvojnih potreba. Profesionalni razvoj obuhvaća sve vrste mogućnosti za učenje, od strukturiranog osposobljavanja i seminara do mogućnosti za informalno učenje.
Tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja	Organizacija koja je aktivna u području korporativne društvene odgovornosti koja u svoje strategije i temeljne aktivnosti, uz svoje financijske ciljeve, uključuje socijalna, okolišna i etička pitanja te ima dokazano znatno iskustvo u sektoru mladih, pod uvjetom da njezino sudjelovanje u aktivnostima koje se financiraju u okviru ovog programa nema komercijalnu svrhu i nije usmjereno na ostvarivanje dobiti.
Projekt	Koherentan niz aktivnosti koje se osmišljavaju i organiziraju radi ostvarenja određenih ciljeva i rezultata.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postupka vrednovanja i potvrđivanja nakon odluke nadležnog tijela da je pojedinac ostvario ishode učenja prema zadanim standardima.
Organizacija primateljica	Organizacija sudionica koja prima sudionike i organizira aktivnosti projekta u okviru programa Erasmus+.
Škola	Ustanova koja pruža opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na svim razinama od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Radi provjere prihvatljivosti u području odgoja i općeg obrazovanja pogledajte definiciju prihvatljivih škola za svaku zemlju na internetskim stranicama nacionalne agencije te zemlje.
Učenik	Osoba koja je radi učenja upisana u ustanovu koja pruža opće obrazovanje na bilo kojoj razini od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do višeg sekundarnog obrazovanja, ili osoba koja se školuje izvan institucionalnog okvira, koju nadležna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u programu na svojem državnom području.
Organizacija pošiljateljica	Organizacija sudionica koja šalje jednog ili više sudionika na sudjelovanje u aktivnosti projekta u okviru programa Erasmus+.
Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi)	Poduzeća (vidjeti prethodnu definiciju) s manje od 250 zaposlenika čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili nemaju godišnju bilancu veću od 43 milijuna EUR.

Socijalno poduzeće	Poduzeće koje, bez obzira na pravni oblik, nije uvršteno na uređenom tržištu u smislu članka 4. stavka 21. Direktive 2014/65/EU, i koje: 1. u skladu sa svojim ugovorom o osnivanju, statutom ili drugim osnivačkim dokumentom kao primarni cilj ima ostvarenje mjerljivih, pozitivnih socijalnih učinaka, a ne stjecanje dobiti za svoje vlasnike, članove i dioničare, a) pruža inovativne usluge ili robu koja stvara socijalni povrat i/ili b) primjenjuje inovativnu metodu proizvodnje robe ili usluga u koju je integriran njegov socijalni cilj, 2. ponovno ulaže svoju dobit prije svega u ostvarenje primarnog cilja i ima unaprijed utvrđene postupke i pravila za sve okolnosti u kojima se dobit dijeli dioničarima i vlasnicima kako se time ne bi doveo u pitanje primarni cilj, 3) njime se upravlja na poduzetnički, odgovoran i transparentan način, posebno uključivanjem radnika, klijenata i/ili zainteresiranih strana na koje utječu poslovne aktivnosti.
Osoblje	Osobe koje su na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi uključene u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje na svim razinama. To mogu biti profesori, učitelji, nastavnici (uključujući odgojitelje), predavači, ravnatelji škola, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, nenastavno osoblje i druge stručnjake koji redovito sudjeluju u promicanju učenja.
Zakonska veza	Suradnja predmetnih organizacija temelji se na formaliziranom/dokumentiranom odnosu, koji nije ograničen na projekt za koji se prijavljuju niti je uspostavljen isključivo u svrhu njegove provedbe. Ta veza može postojati u više oblika, od čvrste integracije (npr. jedna „matična organizacija” s nacionalnim podružnicama / povezanim subjektima koji mogu i ne moraju biti pravne osobe) do slabije veze (npr. mreža koja funkcionira na temelju jasno definiranih uvjeta za članstvo, koji mogu uključivati: plaćanje članarine, potpisivanje ugovora/sporazuma o članstvu, definiranje prava i obveza dviju stranaka itd.).
Studijski posjet	Putovanje u kojem sudionik upoznaje i proučava drugu organizaciju ili ustanovu, njezinu praksu i sustave. Omogućuje polazniku iskustvo učenja koje se temelji na izravnom kontaktu i promatranju metoda i rada organizacije primateljice.
Treće zemlje koje nisu pridružene programu	Treće zemlje koje nisu pridružene programu zemlje su koje nemaju potpisan sporazum s Unijom u skladu s člankom 19. Uredbe o programu Erasmus+. U skladu s člankom 20. te uredbe u opravdanim slučajevima u interesu Unije aktivnosti iz članaka od 5. do 7., članka 8. točaka (a) i (b) i članaka od 9. do 14. Uredbe o programu Erasmus+ mogu biti otvoreni i za sudjelovanje pravnih subjekata iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. U tim zemljama nema nacionalne agencije. Popis trećih zemalja koje nisu pridružene programu, a čiji se pravni subjekti mogu prijavljivati na pozive u okviru programa Erasmus+, nalazi se u dijelu A ovog vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?”. Odluku o dodjeli bespovratnih sredstava takvim subjektima donosi dužnosnik za ovjeravanje na pojedinačnoj osnovi, uzimajući u obzir opravdanje interesa Unije.
Stručna praksa (stažiranje)	Razdoblje provedeno u poduzeću ili organizaciji u drugoj zemlji radi stjecanja određenih kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, radnog iskustva i boljeg razumijevanja gospodarske i socijalne kulture te zemlje.
Transnacionalno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se, ako nije drukčije navedeno, na bilo koju aktivnost koja uključuje najmanje dvije države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu.

Transverzalne (meke, životne) vještine	Uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i spremnost na suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu te uspješno svladavanje stresa i nesigurnosti. Te su vještine dio ključnih kompetencija.
Instrumenti Unije za transparentnost i priznavanje	Instrumenti koji dionicima pomažu da razumiju, cijene i, prema potrebi, priznaju ishode učenja i kvalifikacije u cijeloj Europskoj uniji.
Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja	Postupak koji provodi ovlašteno tijelo i kojim se potvrđuje da je osoba ostvarila ishode učenja u skladu s relevantnim standardom, a sastoji se od sljedeće četiri faze: 1.utvrđivanja posebnih iskustava pojedinca dijalogom 2.dokumentiranja kako bi se prikazala iskustva pojedinca 3.formalnog vrednovanja tih iskustava i 4.certificiranja rezultata vrednovanja koji mogu dovesti do stjecanja djelomične ili cjelovite kvalifikacije.
Mjesto održavanja	Fizička lokacija na kojoj se aktivnost odvija.
Virtualna suradnja	Svaki oblik suradnje koji se odvija uz pomoć alata informacijske i komunikacijske tehnologije u svrhu olakšavanja i podupiranja relevantnih aktivnosti programa.
Virtualno učenje	Stjecanje znanja, vještina i kompetencija korištenjem alata informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi se sudionicima pružilo smisleno transnacionalno ili međunarodno iskustvo učenja.
Radni paket	Sastavni dio raščlambe aktivnosti projekta. Čini ga skupina projektnih aktivnosti usmjerenih na zajedničke specifične ciljeve.
Mladi	U kontekstu programa Erasmus+ pojedinci u dobi od 13 do 30 godina.

Visoko obrazovanje

Bod	Skup ishoda učenja pojedinca koji su ocijenjeni i mogu se prikupljati radi stjecanja kvalifikacije ili prenositi u druge programe učenja ili kvalifikacije.
Mobilnost u svrhu stjecanja bodova	Ograničeno razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu – u okviru tekućih studija u matičnoj ustanovi – u svrhu stjecanja bodova. Nakon faze mobilnosti studenti se vraćaju u matičnu ustanovu kako bi završili studij.
Mobilnost u svrhu stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju	Razdoblje studiranja u inozemstvu radi stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju u odredišnoj zemlji.
Dopunska isprava o studiju	Prilog službenom dokumentu o kvalifikaciji s detaljnijim informacijama o završenom studiju u dogovorenom, međunarodno priznatom formatu, odnosno dodatak diplomi visokog obrazovanja koji sadržava standardizirani opis tipa, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je završio njezin nositelj. Sastavljaju je visoka učilišta u skladu s normama koje su utvrdili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO. U kontekstu međunarodnog združenog studija preporučuje se izdavanje „zajedničke dopunske isprave o studiju“, koja obuhvaća cijeli studijski program i koju potpisuju sva sveučilišta koja dodjeljuju diplomu.
Dvostruki/višestruki akademski ili stručni naziv	(Najmanje) dvije zasebne potvrde o stečenom akademskom ili stručnom nazivu koje se studentu dodjeljuju po završetku združenog studija. Dvostruki akademski ili stručni naziv posebna je vrsta višestrukog akademskog ili stručnog naziva. Svaku potvrdu mora potpisati nadležno tijelo predmetne ustanove i ona mora biti službeno priznata u zemljama u kojima se nalaze ustanove koje ih dodjeljuju.

ECHE (Erasmus povelja u visokom obrazovanju)	Akreditacija koju dodjeljuje Europska komisija i na temelju koje su visoka učilišta iz država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu prihvatljiva za prijavu i sudjelovanje u aktivnostima mobilnost u svrhu učenja i suradnje u okviru programa Erasmus+. Dodjela ECHE-a prva je faza u postupku podnošenja zahtjeva za određena bespovratna sredstva u dvije faze i ne podrazumijeva sama po sebi dodjelu financijskih sredstava u okviru programa Erasmus+. Visoka učilišta iz trećih zemalja zapadnog Balkana koje nisu pridružene programu mogu se prijaviti i dobiti ECHE za potrebe poziva na podnošenje prijedloga za inicijativu Europska sveučilišta, u kojem mogu sudjelovati. U Povelji su istaknuta temeljna načela koja ustanova mora poštovati pri organizaciji i provedbi visokokvalitetne mobilnosti i suradnje. U njoj su navedeni uvjeti s kojima je ona suglasna kako bi osigurala visokokvalitetne usluge i postupke te pružila pouzdane i transparentne informacije.
ECTS (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova)	Sustav za prikupljanje i prijenos bodova usmjeren na studente koji se temelji na transparentnosti postupaka učenja, poučavanja i vrednovanja. Njegov je cilj olakšati planiranje, izvođenje i vrednovanje studijskih programa i mobilnosti studenata priznavanjem kvalifikacija i razdoblja učenja. To je sustav koji pomaže u osmišljavanju, opisivanju i pružanju studijskih programa i dodjeli kvalifikacija visokog obrazovanja. Primjena ECTS-a, zajedno s kvalifikacijskim okvirima koji se temelje na ishodima, omogućuje transparentnije studijske programe i kvalifikacije te olakšava priznavanje kvalifikacija.
Visoko učilište	Ustanova koja u skladu s nacionalnim pravom ili praksom omogućuje stjecanje priznatih stupnjeva obrazovanja ili drugih priznatih kvalifikacija tercijarne razine, neovisno o tome kako se takva ustanova naziva, ili usporediva ustanova na tercijarnoj razini koju nacionalna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u programu na svojem državnom području.
Združeni akademski ili stručni naziv	Jedinstvena potvrda o stečenom akademskom stupnju koja se studentu dodjeljuje nakon uspješnog završetka združenog studija. Združeni akademski ili stručni naziv moraju potpisati nadležna tijela dviju ili više ustanova sudionica i mora biti službeno priznat u zemljama u kojima se te ustanove nalaze.
Združeni studiji	Studijski programi visokog obrazovanja (studij ili istraživanje) koje zajednički osmišljavaju, provode i u potpunosti priznaju najmanje dva visoka učilišta. Združeni studiji mogu se provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, tj. prijediplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj, čak i u kratkim stručnim studijima. Mogu biti nacionalni (kad su sva uključena sveučilišta iz iste zemlje) ili transnacionalni/međunarodni (kad su uključena visoka učilišta iz barem dvije različite zemlje).
Studijski programi jednog ciklusa	Integrirani/dugotrajni programi koji završavaju diplomom prve ili druge razine tercijarnog obrazovanja i koji se u nekim zemljama još uvijek mogu lakše opisati trajanjem u godinama nego bodovima. U većini tih zemalja programi izvan prve razine bolonjskog modela su iz područja medicine, stomatologije, veterinarske medicine, medicinske njege i porodništva te u većini slučajeva obuhvaćaju 1 – 8 % studentske populacije. Uobičajeno trajanje integriranih programa za uređena zanimanja iznosi 300 – 360 ECTS bodova / pet ili šest godina, ovisno o kojem je uređenom zanimanju riječ.

Treći ciklus	Treća razina kvalifikacijskog okvira za europski prostor visokog obrazovanja koju su ministri nadležni za visoko obrazovanje dogovorili na sastanku u Bergenu u svibnju 2005. u okviru bolonjskog procesa. Deskriptor trećeg ciklusa kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja odgovara ishodima učenja za 8. razinu Europskog kvalifikacijskog okvira.
---------------------	--

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje⁵¹⁹

Naukovanje (Naučnik)⁵²⁰	Ne dovodeći u pitanje nacionalnu terminologiju, naukovanje se smatra formalnim programom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: a) koji povezuje učenje u ustanovama za obrazovanje ili osposobljavanje s opsežnim učenjem temeljenim na radu u poduzeću i na drugom radnom mjestu b) na temelju kojeg se stječu nacionalno priznate kvalifikacije c) koji se temelji na ugovoru kojim se definiraju prava i obveze naučnika, poslodavaca i, prema potrebi, ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i d) koji uključuje plaćanje ili drugu naknadu koja se isplaćuje naučniku za komponentu temeljenu na radu.
EQAVET (Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)	Referentni instrument za oblikovatelje politika koji se temelji na ciklusu kvalitete od četiri faze koji uključuje utvrđivanje ciljeva i planiranje, provedbu, vrednovanje i reviziju. To je sustav kojim se poštuje neovisnost nacionalnih vlada i koji javna i druga tijela uključena u osiguravanje kvalitete koriste na dobrovoljnoj osnovi.
Strukovna natjecanja u vještinama	Međunarodna sektorska natjecanja u kojima je demonstracija vještina polaznika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) presudna za promicanje, priznavanje i razmjenu iskustava, umijeća i tehnoloških inovacija u SOO-u. Ta događanja proizlaze iz bliske suradnje poduzeća, pružatelja SOO-a, gospodarskih komora i drugih relevantnih dionika kako bi se povećala privlačnost i izvrsnost u SOO-u i stvorili globalni standardi osposobljavanja i sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima te utjecalo na industriju, državne uprave i nastavno osoblje kroz suradnju i istraživanje. Svrha je natjecanja u vještinama povećati prepoznatljivost kvalificiranih osoba i pokazati koliko su vještine važne u postizanju gospodarskog rasta i osobnog uspjeha. Namijenjena su tome da kroz natjecanja i promocije potaknu mlade osobe na usvajanje vještina i težnju izvrsnosti.
Strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO)	Obrazovanje i osposobljavanje čiji je cilj polaznicima pružiti znanje, vještine i kompetencije potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada. Može se odvijati u formalnom i neformalnom okruženju, na svim razinama Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF), uključujući tercijarnu, ako je primjenjivo. U okviru programa Erasmus+ su za aktivnosti u području SOO-a prihvatljivi projekti usmjereni na inicijalno ili kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

⁵¹⁹ Ostala terminologija iz područja SOO-a dostupna je u službenoj publikaciji Cedefopa:

https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

⁵²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29>.

Učenik strukovne škole	Osoba upisana u program inicijalnog ili kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili osoba koja je nedavno završila tu školu ili stekla kvalifikaciju iz takvog programa.
Učenje temeljeno na radu	Stjecanje znanja i vještina obavljanjem zadaća – i razmišljanjem o njima – u kontekstu struke, na radnom mjestu (kao što je naizmjenično osposobljavanje) ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Obrazovanje odraslih

Obrazovanje odraslih	Sve vrste nestrukovnog obrazovanja odraslih formalne, neformalne ili informalne prirode (za kontinuirano strukovno osposobljavanje vidjeti pod „SOO”).
Polaznik obrazovanja odraslih	Odrasla osoba koja nakon završetka ili prestanka inicijalnog obrazovanja ili osposobljavanja nastavlja nestrukovno obrazovanje u nekom obliku (formalno, neformalno ili informalno učenje).

Mladi

Trener	Osoba koja nije član skupine nego pomaže mladima u pripremi, provedbi i evaluaciji njihova projekta.
Izgradnja zajednice	Stvaranje ili unapređivanje zajednice pojedinaca koji dijele potrebu ili interes ili su proživjeli iskustvo koje im je zajedničko polazište. Procesom izgradnje zajednice nastaje vrlo aktivna skupina čiji članovi razmjenjuju praksu i ideje za daljnji razvoj u korist same zajednice.
Mehanizmi dijaloga	Dijalog s mladima i organizacijama mladih te donositeljima odluka koji služi kao forum za kontinuirano zajedničko promišljanje o prioritetima, provedbi i praćenju europske suradnje u području mladih.
Digitalni rad s mladima	Proaktivno korištenje ili bavljenje digitalnim medijima i tehnologijom u radu s mladima. Digitalni mediji i tehnologija mogu biti alat, aktivnost ili sadržaj u radu s mladima. Digitalni rad s mladima nije metoda rada s mladima, već se može uključiti u bilo koje okruženje za rad s mladima, s istim ciljevima kao i rad s mladima općenito.
Facilitator	Osoba koja pomaže skupini (mladih) da bolje surađuju, razumiju svoje zajedničke ciljeve i planiraju kako ih ostvariti tijekom aktivnosti u okviru programa Erasmus+.
Voditelj skupine	U projektima mobilnosti za mlade punoljetna osoba koja prati mlade koji sudjeluju u razmjeni mladih kako bi osigurala njihovo učinkovito učenje (Youthpass), zaštitu i sigurnost.

Neformalna skupina mladih	Skupina od najmanje četvero mladih (u dobi od 13 do 30 godina) koja nema pravnu osobnost u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom, pod uvjetom da predstavnik njihove skupine ima pravnu sposobnost za preuzimanje pravnih obveza u njihovo ime. U slučaju da u skupini ima maloljetnika, jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Skupina se treba registrirati i potvrditi u sustavu za registraciju organizacija (ORS)⁵²¹. Za potrebe registracije osnivanje skupine potrebno je dokazati registracijskim obrascem koji potpisuju članovi skupine. Ako to zatraži tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva, potpise na registracijskom obrascu možda će trebati službeno ovjeriti radi pravne sigurnosti. Postojeće skupine koje su već registrirane u ORS-u također moraju poslati potpisani registracijski obrazac u svoj profil u ORS-u da bi se mogle prijaviti kao neformalna skupina mladih za aktivnosti u okviru poziva 2026. i nadalje. Obrazac se može preuzeti iz sustava za registraciju organizacija (ORS) kao „Neformalna skupina mladih – registracijski obrazac”. Neformalne skupine mladih mogu biti prijavitelji i partneri u određenim aktivnostima programa Erasmus+. Radi pojednostavnjenja one su u ovom vodiču izjednačene s pravnim osobama (organizacijama, ustanovama itd.) te se smatraju organizacijama sudionicama programa Erasmus+ za projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u kojima mogu sudjelovati.
Aktivnost na više lokacija	Aktivnost koja se odvija u više zemalja. Aktivnosti na više lokacija podrazumijevaju istodobno kretanje svih sudionika.
Lokalni sudionik aktivnosti za mlade	Sudionici u aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja koji putuju manje od 10 km do mjesta održavanja aktivnosti. Takvi sudionici nisu prihvatljivi za potporu za putovanje, ali ovisno o aktivnosti mogu biti prihvatljivi za pojedinačnu potporu, organizacijsku potporu i/ili potporu za uključivanje.
Pametna rad s mladima	Inovativni razvoj rada s mladima koji obuhvaća digitalnu praksu rada s mladima i uključuje komponentu istraživanja, kvalitete i politike.
Aktivnost sudjelovanja mladih	Izvanškolska aktivnost (kao što su razmjene mladih, volontiranje ili osposobljavanje mladih) koju provodi mlada osoba, pojedinačno ili u skupini, posebno preko organizacija za mlade, i za koju je svojstven neformalan pristup učenju.
Osoba koja radi s mladima	Zaposlenik ili volonter uključen u neformalno učenje koji pomaže mladima u njihovu osobnom sociopedagoškom i profesionalnom razvoju.
Youthpass	Europski alat za poboljšanje priznavanja ishoda učenja mladih i osoba koje rade s mladima stečenih sudjelovanjem u projektima koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Youthpass se sastoji od: • potvrda koje sudionici mogu dobiti u nekoliko aktivnosti programa i • utvrđenog postupka kojim se mladi, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih podupiru u promišljanjima o ishodima učenja stečenima u okviru Erasmus+ projekta u području mladih i neformalnim učenjem. Youthpass je dio šire strategije Europske komisije čiji je cilj poboljšati priznavanje neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima u Europi i šire.

Sport

Amaterski sport	Rekreativne aktivnosti koje redovito prakticiraju osobe svih dobi na neprofesionalnoj razini u zdravstvene, obrazovne ili socijalne svrhe.
------------------------	--

⁵²¹ <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc>.

Sportsko osoblje	Osoba koja je uključena u poučavanje, treniranje i vođenje sportske momčadi ili pojedinačnih sportaša, na plaćenju ili dobrovoljnoj osnovi.
-------------------------	---